Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Σάββατο 26 - Κυριακή 27 Μαρτίου 2011

www.kathimerini.com.cy

Έτος 30 ▪ *Αρ. φύλλου 126*

Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

€ 2,00 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 3,50 (ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ)

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ Αθλητισμός, σελ. 11

ΚΑΡΙΕΡΑ Οικονομική, σελ. 8

Όλα τα μυστικά για την Κύπρο στην «Κ»

Το 2005 οι ΗΠΑ στόχευσαν σε κυπριακής ιδιοκτησίας συνομιλίες και στο να μη μεταφερθεί το Κυπριακό στην Ε.Ε.

Από τα τηλεγραφήματα των αμερικανικών πρεσβειών Λευκωσίας και Αθήνας, του φθινοπώρου του 2005, προκύπτει ότι οι σχεδιασμοί της αμερικανικής διπλωματίας διαφοροποιήθηκαν ενάμιση χρόνο μετά το δημοψήφισμα του 2004 και απέκτησαν δύο νέους στόχους, οι οποίοι, όπως προκύπτει πλέον από τα γεγονότα, υλοποιήθηκαν. Πρώτος στόχος ήταν το να διασφαλίσουν ότι το Κυπριακό θα παραμείνει στα πλαίσια του ΟΗΕ και δεν θα μεταφερθεί στην ατζέντα της Ε.Ε. και δεύτερος το να αναλάβουν οι ίδιοι οι Κύπριοι την ιδιοκτησία της διαδικασίας. Όπως αποκαλύπτεται από την ιστοσελίδα Wikileaks και τα χιλιάδες τηλεγραφήματα που εξασφάλισε και για την Κύπρο η «Καθημερινή» και τα οποία θα αναρτώνται και στο www.kathimerini.com.cy, οι Αμερικανοί, προς εξυπηρέτηση των στόχων τους, άλλαξαν τη ρητορική τους στο Κυπριακό. Από το φθινόπωρο του 2005, απέφυγαν οποιαδήποτε αναφορά στο Σχέδιο Ανάν και περιορίστηκαν στη γενικόλογη στήριξή τους προς τον γ.γ. του ΟΗΕ και τις καλές του υπηρεσίες. **Σελ. 3, 17**

Wikileaks
Τα τηλεγραφήματα των αμερικανικών πρεσβειών σε Λευκωσία και Αθήνα.

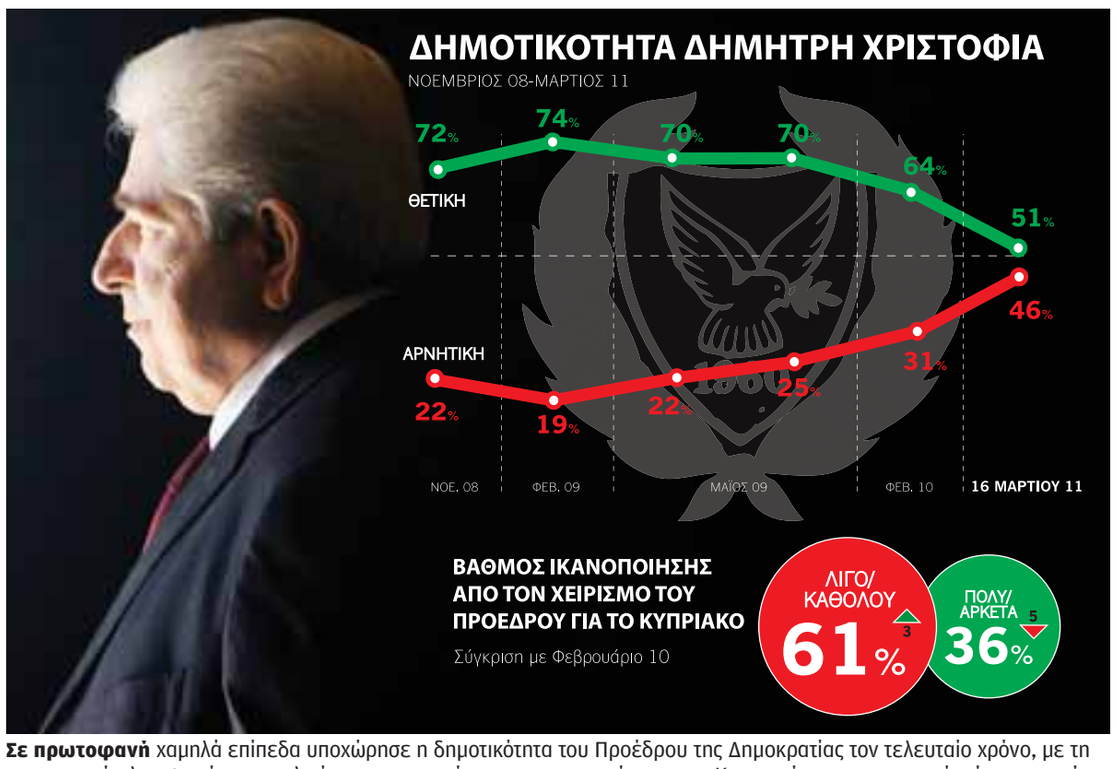

Σε πρωτοφανή χαμηλά επίπεδα υποχώρησε η δημοτικότητα του Προέδρου της Δημοκρατίας τον τελευταίο χρόνο, με τη συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών να μην εγκρίνει τους χειρισμούς του στο Κυπριακό και την οικονομία, όπως προκύπτει από το β΄ μέρος της δημοσκόπησης της «Κ». Ο Πρόεδρος Χριστόφιας εξακολουθεί να διατηρεί θετικό πρόσημο, αλλά σε οριακό σημείο. **Σελ. 4**

Κομματικοί σχεδιασμοί με οδηγό τα ευρήματα των δημοσκοπήσεων

Το ΔΗΚΟ θα σκληρύνει τη στάση του έναντι ΔΗΣΥ και ΕΔΕΚ για ανακοπή των διαρροών

Λίγο πριν την τελική ευθεία, τα εκλογικά επιτελεία των κομμάτων σχεδιάζουν τις κινήσεις τους, μελετώντας επιμελώς τα ευρήματα των δημοσκοπήσεων. Το σαφές προβάδισμα του ΔΗΣΥ αποτυπώνεται σε όλες τις μετρήσεις, με το ΑΚΕΛ να ελπίζει ωστόσο ότι μπορεί να μειώσει την ψαλίδα. Στο κυβερνών κόμμα είναι ικανοποιημένοι από την προσπάθεια για εγγραφή νέων εκλογέων και η προσοχή θα στραφεί στους δυσαρεστημένους ψηφοφόρους που δηλώνουν ότι θα τηρήσουν αποχή. Στον ΔΗΣΥ έχουν κάθε λόγο να είναι ευχαριστημένοι από τα ευρήματα των ερευνών, αλλά την ίδια ώρα συστήνουν αυτοσυγκράτηση, προειδοποιώντας για τους κινδύνους που εγκυμονεί ο εφησυχασμός. Κάπως πιο περίπλοκα είναι τα πράγματα στο ΔΗΚΟ, από το οποίο μεταδίδεται εικόνα αισιοδοξίας και προβληματισμού μαζί. Η αισιοδοξία πηγάζει από τη βελτίωση των ευρημάτων των τελευταίων δημοσκοπήσεων, σε σύγκριση με τις προηγούμενες, γεγονός που τους επιτρέπει να ελπίζουν σε ανάκαμψη. Ο προβληματισμός έχει να κάνει με τις διαρροές προς ΔΗΣΥ και ΕΔΕΚ. Γι' αυτό και οι επιθέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος θα στραφούν προς αυτές τις δύο κατευθύνσεις. Στην ΕΔΕΚ κάνουν λόγο για «πρωτόγνωρα θετικό κλίμα». **Σελ. 6**

- **Εξι νέοι** υποψήφιοι κόντρα στην απαξίωση. **Σελ. 7**

ΣΗΜΕΡΑ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΓΑΛΛΙΑΣ

Δέσμιοι εσωτερικών προβλημάτων οι ηγέτες της Ευρωζώνης

Σε νέα περίοδο εσωστρέφειας εισέρχεται η Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα η Ευρωζώνη, εξαιτίας των πολλαπλών προβλημάτων που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι ηγέτες των κρατών-μελών. Την ίδια ώρα, διαστάσεις προσλαμβάνει η αντιπαράθεση ανάμεσα σε δύο από τα ηγετικά μέλη της Ένωσης. Η ανοικτή διαφωνία μεταξύ Γερμανίας και Γαλλίας, με αφορμή την κρίση στη Λιβύη, δεν είναι άσχετη με τις εκλογικές αναμετρήσεις στις δύο χώρες, που σε μεγάλο βαθμό θα καθορίσουν το πολιτικό μέλλον της καγκελαρίου Άνγκελα Μέρκελ και του προέδρου Νικολά Σαρκοζί. **Σελ. 16**

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Ο θρύλος με το όνομα Ελίζαμπεθ Τέιλορ

Με καριέρα που άγγιξε τα 70 χρόνια, η Ελίζαμπεθ Τέιλορ υπήρξε είδωλο επί δεκαετίες, μια μορφή δυνατή αλλά και ευαίσθητη. Ήταν η τελευταία μεγάλη σταρ του κλασικού χολιγουντιανού σινεμά και η ζωή της θα μπορούσε να αποτελέσει ιδανικό υλικό για μια ταινία. **Σελ. 2**

ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ

«Είμαι στρατευμένη στο θέατρο»

Η Λυδία Κονιόρδου έρχεται στην Κύπρο ως πρωταγωνίστρια του Θεάτρου Τέχνης με το έργο του Μένη Κουμανταρέα «Η κυρία Κούλα». Μιλάει για τον καταστροφικό σύγχρονο τρόπο ζωής μας και την ανάγκη της τέχνης να προτείνει και να ανατρέψει. **Τέχνες, σελ. 1**

ΜΟΔΑ

Συμβουλές ανανέωσης για άνοιξη-καλοκαίρι

Η άνοιξη φέρνει μαζί της διάθεση για ανανέωση. Απλές συμβουλές ανανέωσης για την εμφάνιση και την ψυχολογία μας. **Τέχνες, σελ. 8**

▶ Αλλαγή ώρας

Από τις 3 το πρωί της Κυριακής ισχύει η θερινή ώρα και οι δείκτες μετακινούνται μπροστά κατά μία ώρα.

Ελπιδοφόρα αγορά η Κύπρος

Οι ελληνικές εξαγωγές καταγράφουν εντυπωσιακές αποδόσεις (η αύξηση των εξαγωγών είναι το μόνο μακροοικονομικό στοιχείο της χώρας που έχει θετική πορεία) και η Κύπρος αποτελεί την πιο εύκολη νέα «αγορά» –λόγω γλώσσας, κοινής κουλτούρας και εξοικείωσης με ελληνικά brands– για μια επιχείρηση που επιθυμεί να επεκταθεί έξω από τα ελληνικά σύνορα. **Οικονομική, σελ. 4**

Γεωπολιτική Βαβέλ γύρω από τη Λιβύη

Εξέγερση στη Συρία

Η επιμονή του Σαρκοζί, η αυτοσυγκράτηση του Ομπάμα και τα πισωγυρίσματα των Αράβων συνθέτουν το παζλ της γεωπολιτικής Βαβέλ, όπου οδηγεί η επιχείρηση κατά του Μουαμάρ Καντάφι στη Λιβύη. Κρίσιμος επιχειρησιακά είναι ο ρόλος της Σούδας. Την ίδια ώρα, η Συρία μετράει τα δεκάδες θύματα μιας προαναγγελθείσας εξέγερσης. **Σελ. 20, 21, 22**

Τάσεις ανάκαμψης στην οικονομία

Τα μειωμένα έσοδα θέτουν ωστόσο τους δείκτες εκτός των προκαθορισμένων στόχων

Προβληματισμός επικρατεί στο Υπουργείο Οικονομικών ενώ συμπληρώνεται το πρώτο τρίμηνο του έτους. Παρά το γεγονός ότι η οικονομία παρουσιάζει τάσεις ανάπτυξης, αυτό δεν μεταφράζεται σε αυξημένα έσοδα για το κράτος. Πέρα από το γεγονός ότι η ανάπτυξη είναι αναιμική –γύρω στο 1,5%–, εστιάζεται επίσης και σε τομείς όπως οι υπηρεσίες, από τις οποίες το κράτος δεν αποκομίζει μεγάλα οικονομικά οφέλη. Έτσι, τα έσοδα του κράτους δεν έχουν βελτιωθεί όσο προέβλεπαν οι πρώτες εκτιμήσεις, τη στιγμή μάλιστα που οι δαπάνες συνεχίζουν να αυξάνονται. Σημαντικές αυξήσεις σημειώνουν τα λειτουργικά έξοδα, με τους μισθούς του Δημοσίου να κάνουν άλμα σχεδόν 11% σε σχέση με πέρσι. **Οικονομική, σελ. 3**

Η ραδιενέργεια μπορεί να βρεθεί παντού

Δύο βδομάδες μετά το ατύχημα στον πυρηνικό σταθμό στη Φουκουσίμα, οι ειδικοί ανιχνεύουν αυξημένα ποσοστά ραδιενέργειας στο γάλα, στο σπανάκι και σε χρυσάνθεμα. Η χρονική στιγμή, αλλά και ο τόπος όπου η ραδιενεργή ρύπανση θα αποτελέσει πραγματικό πρόβλημα, εξαρτώνται από πολλούς παράγοντες. **Σελ. 19**

Διατεινόμαστε ότι το Κυπριακό πάει στην κάλπη

Τελικά το Κυπριακό «δεν πουλάει» πλέον ούτε και στην Κύπρο, καθώς, όπως δείχνουν και οι δημοσκοπήσεις, περνά πια σε δεύτερη μοίρα. Τρεις ειδικοί που μίλησαν στην «Κ» συμφωνούν ότι ο πολίτης αισθάνεται άβολα να πει δημόσια ότι τον απασχολεί περισσότερο η προσωπική και κοινωνική του ανασφάλεια παρά το Κυπριακό, γιατί πιστεύει ότι, αν το πράξει αυτό, θα βρεθεί ενάντια στις συλλογικές επιταγές και θα θεωρηθεί ιερόσυλος. Παράλληλα, στην Κύπρο η πλειοψηφία των νέων δηλώνει ότι θεωρεί την πολιτική βαρετή και απομακρυσμένη από τη ζωή τους. **Σελ. 5**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Η Ε.Ε. σε κρίση

Η εμπλοκή της διεθνούς κοινότητας στη Λιβύη κατέδειξε πως η Ε.Ε. ως οντότητα δεν κατάφερε ακόμα να αποκτήσει ενιαία φωνή στην εξωτερική της πολιτική, παρά τα βήματα που έγιναν προς αυτή την κατεύθυνση. Η Λιβύη αποτελεί την πρώτη μεγάλη αποτυχία της Συνθήκης της Λισαβόνας, με την οποία θεσμοθετείται η ενιαία εξωτερική πολιτική από την Ε.Ε. των «27». Αντί της συλλογικής δράσης, όπως είναι το ζητούμενο, οι αποφάσεις σε καίρια θέματα εξωτερικής πολιτικής εξαρτώνται εν πολλοίς, όπως και στο παρελθόν, από τις μεμονωμένες πρωτοβουλίες ηγετών. Στην προκειμένη, αυτός ήταν ο Γάλλος πρόεδρος, Νικολά Σαρκοζί. Η εξέλιξη καταδεικνύει ότι το ευρωπαϊκό όραμα για την ολοκλήρωση της πολιτικής ένωσης των λαών απέχει ακόμη πολύ. Και σε μια περίοδο που η Ε.Ε. μαστίζεται από έντονη οικονομική κρίση, μια πολιτική κρίση είναι αναμφίβολα μια άκρως αρνητική εξέλιξη.

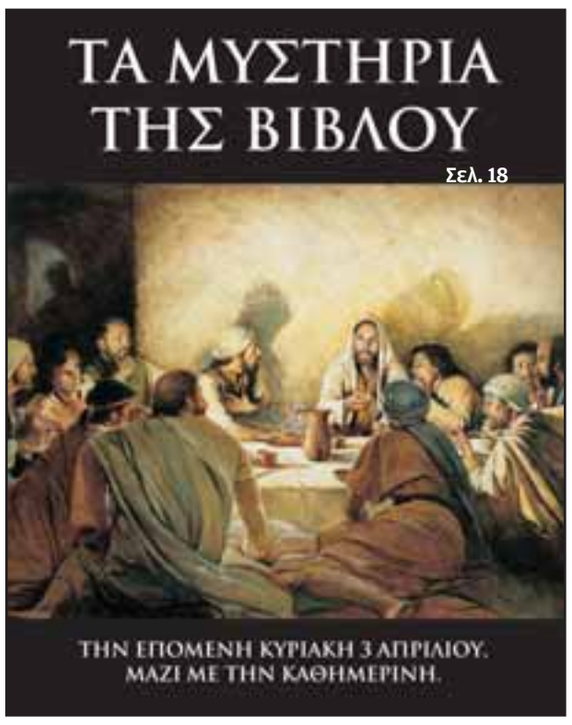

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ «ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ» ΤΗΣ «Κ»

ΘΕΜΑ

Μια ομάδα που θα ήθελε όλη η Κύπρος

Οι όχι και τόσο ακριβές αποκαλύψεις, που θα έβρισκαν εύκολα θέση στο ρόστερ οποιασδήποτε ομάδας. Ο Ντίξον της Νέας Σαλαμίνας και άλλα έξι «λαβράκια».

ΟΜΟΝΟΙΑ

Με δυσκολίες η συγκατοίκηση

Το αγωνιστικό δεν είναι το μοναδικό πρόβλημα που ταρακουνά το «τριφύλλι». Οι σχέσεις μεταξύ ποδοσφαιριστών-έμμισθων δεν είναι στο καλύτερο σημείο.

ΑΠΟΕΛ

Ο έλεγχος προόδου των πρωταθλητών

Η «Κ» επιχειρεί να ελέγξει (στο μέτρο του δυνατού) την πρόοδο των επίδοξων πρωταθλητών, κατατάσσοντάς τους σε τρεις επιμέρους κατηγορίες.

FORMULA 1

Φέτος η χρονιά του «βελουδοχέρη»

Οι αγώνες της F1 αναμένεται να αποκτήσουν ιδιαίτερο νόημα και ενδιαφέρον φέτος. Το καλεντάρι, οι πέντε αλλαγές και η παρουσίαση της τάξης του 2011.

kathimerini.com.cy/sport Κάθε μέρα, κάθε λεπτό ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Η απαξίωση των πολιτικών

Όλες οι έρευνες συμπεριφοράς των ψηφοφόρων που γίνονται εσχάτως ενόψει βουλευτικών εκλογών συμφωνούν σε ένα βασικό ζήτημα. Ότι η πλειοψηφία των εκλογέων παρουσιάζονται δυσαρεστημένοι με τους πολιτικούς και τις πολιτικές τους. Μάλιστα, μεταξύ των νέων ηλικιών η δυσαρέσκεια αγγίζει το 90%. Αυτό εξηγεί το γεγονός ότι μια μεγάλη ομάδα δυνητικών ψηφοφόρων ούτε καν έχουν βγάλει εκλογικά βιβλιάρια, ενώ μια άλλη επίσης μεγάλη ομάδα δηλώνει ότι δεν θα ψηφίσει. Οι κομματικές ηγεσίες, αντί να πάρουν τα μηνύματα των καιρών, σπεύδουν, με καταλόγους στο χέρι, να μαζέψουν όσους περισσότερους μπορούν μέχρι τις 22 Μαΐου, για να τους πάνε στην κάλπη, ως εάν αυτό να είναι η λύση του προβλήματος.

Ένα είναι σίγουρο. Η λύση του προβλήματος δεν είναι οι ίδιοι. Δεν μπορεί να είναι οι ίδιοι, απλά διότι εκείνοι είναι ήδη το σαθρό πολιτικό περιβάλλον. Και η αποσύνθεση μόνο ως λίπασμα μπορεί να χρησιμεύσει για την καινούργια βλάστηση. Ίσως, για να μην εκληφθεί σαν εμπάθεια αυτή μας η σκληρή κριτική εκτίμηση, να πρέπει να απαντήσουμε στο ερώτημα, πώς η κυπριακή πολιτική σκηνή έφτασε στη σημερινή, σχεδόν απόλυτη απαξίωση.

Πριν το 1960, ο κυπριακός λαός ζούσε υπό την καταπίεση μιας εξουσίας που δεν ήταν δική του και μόνο μερικοί προύχοντες απολάμβαναν ψιχία από την τράπεζά της. Το 1960, ο λαός για πρώτη φορά είχε μπροστά του ολόκληρο το τραπέζι της εξουσίας, το οποίο μοιράστηκαν κατά 70% οι Ελληνοκύπριοι, με πρώτο τη τάξει τον Μακάριο, και κατά 30% οι Τουρκοκύπριοι, με πρώτο τη τάξει τον Κιουτσούκ. Από το 1964 και μετά, στο τραπέζι έμειναν μόνο οι Ελληνοκύπριοι. Ο Μακάριος στο υπουργικό του συμβούλιο δεν έδωσε θέσεις σε ώριμους ηλικιακά ανθρώπους, με πείρα π.χ. στο εμπόριο, στην οικονομία, αλλά και στην ίδια τη ζωή. Προτίμησε νεαρούς ηλικιακά συνεργάτες του, κυρίως από τις τάξεις της ΕΟΚΑ, στους οποίους ανέθεσε να διαχειριστούν την εξουσία, χωρίς να έχουν προηγούμενη πείρα στην όποια διαχείριση. Όπως ήταν φυσικό, εκείνοι που έμειναν εκτός νυμφώνος ήταν σφόδρα δυσαρεστημένοι. Από το σημείο εκείνο και εντεύθεν άρχισαν οι τριβές, που εξελίχθηκαν σε προστριβές και που νομοτελειακά έγιναν εμφύλιες συγκρούσεις. Επειδή όμως ο κόσμος, αγρότες στη συντριπτική τους πλειοψηφία τότε, δεν συγχωρούσε τον όποιον ποιούσε «περί χρημάτων (βλ. εξουσίας) αγώνα», η διελκυστίνδα για τη νομή της εξουσίας φρόντισε να φορά μανδύα πατριωτικό (βλ. πολιτικό). Εθνικό Μέτωπο, ΕΟΚΑ Β΄, πραξικόπημα για ανατροπή «του φαύλου καθεστώτος» και Ένωση με την Ελλάδα... Και φυσικά σε αυτή τη διελκυστίνδα επένδυσαν με πάσα ευκολία όλοι οι έξωθεν εχθροί. Το αποτέλεσμα ήταν η τραγωδία του '74. Νεκροί, αγνοούμενοι, πρόσφυγες, κατοχή της μισής Κύπρου από την Τουρκία. Κάποιος τρίτος θα πει ότι τα λάθη πληρώνονται και δεν θα έχει λάθος. Όμως, για τα λάθη που έγιναν, από όσους στην Κύπρο ευθύνονταν για την τραγωδία, ουδείς λογοδότησε ενώπιον της δικαιοσύνης. Στις 7 Δεκεμβρίου του 1974, επιστρέφοντας στην Κύπρο μετά από πεντέμισι μήνες στο εξωτερικό, ο Πρόεδρος Μακάριος, μιλώντας από το μπαλκόνι της Αρχιεπισκοπής, έδωσε κλάδον ελαίας. Γενόμενος ο ίδιος Νόμος και Δικαστής, αμνήστευσε –αυθαίρετα κατά την άποψή μας– τους αυτουργούς του εγκλήματος εναντίον του λαού και της πατρίδας. Χάριν της τόσον αναγκαίας υπό τας συνθήκας ενότητος (!). Πολύ γενναιόδωρο αλλά και πολύ βολικό για όλους εκείνους που πριν από την τραγωδία τραβούσαν το σχοινί και από τις δύο μεριές... Από τότε, σε αυτό τον τόπο, θεωρώ ότι οι Νόμοι και η Δικαιοσύνη πάσχουν από μια χρόνια χαλαρότητα και έναν καλά καμουφλαρισμένο αμοραλισμό, που τους κληροδότησε η ατιμωρησία των αυτουργών του μεγαλύτερου εγκλήματος που διεπράχθη ποτέ στην Κύπρο.

Από τότε, σε ό,τι αφορά τα μεγάλα συμφέροντα, λειτουργούν σχεδόν αποκλειστικά τα παραθυράκια των νόμων αλλά και οι νόμοι που γίνονται στα μέτρα των μεγάλων συμφερόντων. Από τότε η λαβίδα του νόμου αποδεικνύεται τεράστια για τους μικρούς και μικροσκοπική για τους μεγάλους. Όλο αυτό, σαν θέσφατο, διοχετεύτηκε σε όλες τις εκφάνσεις των δραστηριοτήτων του πολιτικού και οικονομικού κατεστημένου, «νομιμοποιώντας» τις μίζες για τους ισχυρούς και το «ρουσφέτι» για τον λαουτζίκο. Είναι γι' αυτό που φτάσαμε σήμερα στην απαξίωση των πολιτικών και της πολιτικής, κυρίως από τις νεότερες γενιές, που συμπιέζονται πλέον, από την κομματική αναξιοκρατία που προάγει μόνο τους δικούς της, στο περιθώριο.

Αν λοιπόν αγαπούν πραγματικά την πατρίδα τους οι πολιτικοί μας ταγοί, ας λειτουργήσουν πλέον ως λίπασμα ενός εκκολαπτηρίου που θα δώσει τη νέα γενιά των σύγχρονων πολιτικών, η οποία και θα βλέπει και θα αντιλαμβάνεται τα σημεία των καιρών για να μπορεί να δημιουργεί πολιτικές που να τα αντιμετωπίζουν στη βάση των αναγκών μιας σύγχρονης κοινωνίας. Αυτό θα είναι προσφορά στην πατρίδα και την πολιτική.

paraschosa@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Ελίζαμπεθ Τέιλορ, ο θρύλος του Χόλιγουντ

Η ζωή της μεγάλης ηθοποιού θα μπορούσε να είναι ιδανικό υλικό για ταινία

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ**

Η τελευταία μεγάλη σταρ του κλασικού χολιγουντιανού σινεμά ήταν η Ελίζαμπεθ Τέιλορ, που άφησε την τελευταία της πνοή στα 79 της χρόνια την περασμένη Τετάρτη. Η Τέιλορ, ένας πραγματικός θρύλος του κινηματογράφου, που είχε λάβει τον τίτλο της Ντέιμ από τη βασίλισσα Ελισάβετ, πέθανε σε νοσοκομείο του Λος Αντζελες, έχοντας γύρω της τα τέσσερα παιδιά της. Βρισκόταν ήδη τέσσερις εβδομάδες στο νοσοκομείο, εξασθενημένη από τα πολλά προβλήματα υγείας που τη βασάνιζαν από τη δεκαετία του '60. Στο τέλος η καρδιά της δεν άντεξε.

Η ζωή της Τέιλορ θα μπορούσε να είναι ιδανικό υλικό για μια χολιγουντιανή ταινία. Γεμάτη από τεράστιες επιτυχίες, παταγώδεις αποτυχίες, βραβεία, γάμους (συνολικά οκτώ με επτά άντρες), διαζύγια και θυελλώδεις σχέσεις, η ζωή της Τέιλορ ήταν όχι μόνο η ζωή μιας μεγάλης σταρ, αλλά και αυτή που το κοινό περίμενε από αυτήν. Με μια καριέρα που πλησίασε τα 70 χρόνια, η Τέιλορ υπήρξε είδωλο επί δεκαετίες, μια μορφή που ήταν την ίδια στιγμή εξαιρετικά δυνατή και τολμηρή, αλλά και ιδιαίτερα ευαίσθητη και εύθραυστη. Η ζωή της σημαδεύτηκε από την αναγνώριση, τη φήμη, τον πλούτο, τα βραβεία, αλλά ταυτόχρονα και από πολλές προσωπικές αποτυχίες και την απώλεια αγαπημένων προσώπων. «Εχω αρχίσει να αντιμετωπίζω μοιρολατρικά τη ζωή», είχε δηλώσει πριν από περίπου είκοσι χρόνια. «Εχουν συμβεί τόσο πολλά στη ζωή μου, που δεν μπορώ να κάνω αλλιώς».

Σε μια από τις πρώτες της εμφανίσεις, στο «Λάσι γύρισε σπίτι» του 1943, το κορίτσι που είχε γεννηθεί το 1932 στο Λονδίνο από Αμερικανούς γονείς, φαινόταν ότι είναι γεννημένο για να γίνει σταρ. Επειτα από «κοριτσίστικους» ρόλους σε ταινίες όπως οι «Μικρές κυρίες», η Τέιλορ, νεαρή και όμορφη γυναίκα πια, έδειξε ότι θα κάνει πολύ μεγαλύτερη καριέρα. Οι επιτυχίες και οι σημαντικοί ρόλοι άρχισαν να έρχονται ο ένας μετά τον άλλο.

Από το κορίτσι της «Λάσι» μέχρι τη γυναίκα με την έντονη σεξουαλικότητα του «Ξαφνικά πέρυσι το καλοκαίρι», η Τέιλορ έπαιξε μια τεράστια γκάμα ρόλων, που άφησαν ανεξίτηλο στίγμα στην ιστορία του κινηματογράφου του εικοστού αιώνα.

Ο «Πατέρας της νύφης», το «Μια θέση στον ήλιο», ο «Ιβανόης», η «Τελευταία φορά που είδα το Παρίσι», ο «Γίγαντας» δίπλα στον Τζέιμς Ντιν. Και μετά ήρθαν οι ακόμη πιο δύσκολοι, οι ρόλοι που απαιτούσαν δυναμισμό και ερμηνευτική ωριμότητα. Και η Τέιλορ την έδειξε και εκεί. Στη «Λυσσασμένη γάτα», το «Ξαφνικά πέρυσι το καλοκαίρι», το «Ζήσαμε στην αμαρτία», για το οποίο πήρε το πρώτο της Οσκαρ, τη χρονιά που το διεκδίκησε και η Μελίνα Μερκούρη για το «Ποτέ την Κυριακή». Με το στάτους της μεγάλης σταρ, στήθηκε επάνω της η «Κλεοπάτρα», μια από τις μεγαλύτερες καταστροφές στην ιστορία του κινηματογράφου, καθώς στοίχισε εκατοντάδες εκατομμύρια δολάρια και απέφερε ελάχιστα. Ομως, η Τέιλορ έγινε η πρώτη σταρ που αμείφθηκε με ένα εκατομμύριο δολάρια και βγήκε αλώβητη από την αποτυχία της ταινίας. Συνέχισε την ταραγμένη σχέση της με τον Ρίτσαρντ Μπάρτον με δύο γάμους και δύο διαζύγια και με ρόλους που θύμιζαν τον θυελλώδη δεσμό τους, όπως το «Ποιος φοβάται τη Βιρτζίνια Γουλφ», το δεύτερο Οσκαρ της, και το «Ημέρωμα της στρίγγλας».

Εχοντας κατακτήσει τα πάντα, η Τέιλορ αργότερα δεν δίστασε να παίξει ακόμη και σε σαπουνόπερες για χάρη των φίλων της. Γι' αυτούς άλλωστε έκανε τα πάντα. Ηταν η πρώτη που βρέθηκε κοντά στον Ροκ Χάντσον όταν ασθένησε και ποτέ δεν έφυγε από το πλευρό του Μάικλ Τζάκσον. Η επιμονή της στον ακτιβισμό ήταν εξίσου δυνατή με την ένταση των ερμηνειών της.

«Κλεοπάτρα» με τον Μπάρτον, «Εθνικό βελούδο» με τον Ρούνεϊ, «Λυσσασμένη γάτα» με τον Νιούμαν, είναι τρεις από τις πιο διάσημες ταινίες της μακράς, ένδοξης και πολυβραβευμένης καριέρας της Τέιλορ.

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πρίν στην «Κ» *27.III.1962*

ΑΛΓΕΡΙΑ - ΟΑΣ: Παρίσιοι, 26.– Αἱ εἰς τὴν Ἀλγερίαν γαλλικαὶ δυνάμεις ἀσφαλείας, ἀντιμετωπίζουσαι τὴν ὁλονὲν ἐντεινομένην τρομοκρατικὴν δρᾶσιν τοῦ (γαλλικοῦ) Ο.Α.Σ., ἀνέλαβον πλέον ἀποφασιστικὸν ἀγῶνα πρὸς συντριβὴν τῆς ἐξτρεμιστικῆς ταύτης ὀργανώσεως. Τρομακτικὴ σύρραξις ἐγένετο σήμερον τὸ ἀπόγευμα εἰς τὸ Ἀλγέριον μεταξὺ διαδηλωτῶν τοῦ Ο.Α.Σ. καὶ γαλλικῶν δυνάμεων ἀσφαλείας μὲ ἀποτέλεσμα τὸν θάνατον 37 ἀτόμων καὶ τὸν τραυματισμὸν ἄλλων 130. Ἐν τῷ μεταξὺ βαρύτατον πλῆγμα κατηνέχθη σήμερον κατὰ τοῦ Ο.ΑΣ., ὅταν συνελήφθη εἰς τὸ Ὁρὰν ὁ ὑπαρχηγὸς τῆς ὀργανώσεως αὐτῆς, πρώην στρατηγὸς Ἐντμὸν Ζουώ. Ἐπίσης πολλαὶ συλλήψεις ὀπαδῶν τοῦ Ο.Α.Σ. ἐνηργήθησαν τόσον εἰς Ἀλγερίαν ὅσον καὶ εἰς τὴν μητροπολιτικὴν Γαλλίαν. Τέλος, ὁ Γάλλος πρόεδρος, στρατηγὸς Ντὲ Γκώλλ εἰς λόγον τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησεν ἀπόψε ἀπὸ ραδιοφώνου, συνέστησεν εἰς τὸν γαλλικὸν λαόν, ὅπως ἐγκρίνῃ τὰς συμφωνίας τοῦ Ἐβιὰν διὰ τὴν εἰρήνευσιν τῆς Ἀλγερίας, τὴν 8ην Ἀπριλίου καὶ προειδοποίησε τὸν Ο.Α.Σ. ὅτι τὸν ἀναμένει σκληρὰ τιμωρία.

ΒΟΜΒΕΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ: Λευκωσία, 26.– Ἡ ἔκρηξις δύο βομβῶν χθὲς εἰς δύο μουσουλμανικὰ τεμένη τῆς κυπριακῆς πρωτευούσης κινδυνεύει νὰ προκαλέσῃ σοβαρὰν ἀναστάτωσιν εἰς τὰς σχέσεις Ἑλλήνων καὶ Τούρκων τῆς νήσου, εἰς τὴν ὁποίαν ἴσως ἀπέβλεπον οἱ δρᾶσται τῆς ἀποπείρας. Κατὰ δήλωσιν τοῦ Κυπρίου ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν κ. Γεωργκάτζη αἱ πρῶται ἐνδείξεις ὁδηγοῦν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι πρόκειται περὶ Τούρκων δραστῶν. Ἡ ἀποκάλυψις αὐτὴ κατεθορύβησε τοὺς Τούρκους οἱ ὁποῖοι προσεπάθησαν νὰ ὀργανώσουν διαδήλωσιν διὰ νὰ ἀποσείσουν τὴν κατηγορίαν.

ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΑΥΛΟΥ: Τὴν ἑσπέραν ἐξεδόθη τὸ κάτωθι ἰατρικὸν δελτίον: «Ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς ὅστις προσεβλήθη ἀπό τινων ἡμερῶν ὑπὸ γρίππης, θέλει οἰκουρήσει τὰς ἑπομένας ἡμέρας λόγῳ ἀνυψώσεως τῆς θερμοκρασίας. Ὁ προσωπικὸς ἰατρὸς τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως, καθηγητὴς Θωμᾶς Δοξιάδης».

Δίκαιη Κοινωνία

Με άριστα το 10

Γράφει **Ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

1 Στην Ευρώπη: Το είπαμε και το επαναλαμβάνουμε, μόνο σεΐχης δεν έχει αυτοανακηρυχθεί ο υπουργός Φόρεστ Γκαμπ. Μόλις ανεβεί ένα δολάριο το βαρέλι, να σου τσουπ ο Πασχαλίδης να κάνει δηλώσεις και κόντρα αναλύσεις. Τρέμε Μιχάλη Περσιάνη.

2 Στον υπουργό Εμπορίου. Ως υπερδύναμη πλέον που είμαστε λόγω υποψίας φυσικού αερίου, είπαμε να ταρακουνήσουμε και την Ευρώπη σε διάφορα ζητήματα. «Θα θέσω θέμα πυρηνικής ενέργειας στην Ευρώπη», διαλάλησε ο Φόρεστ. Τέζα οι Ευρωπαίοι.

3 Στον Αντώνη Πασχαλίδη. «Εμείς πληρώνουμε πρόστιμα για τη ρύπανση της ΑΗΚ, τώρα να πληρώσουν όσοι έχουν πυρηνική ενέργεια». Πυρηνοκίνητε Φόρεστ, πήγαινε χτίσε σπίτι στη Μονή ή στο Ζύγι αν πιστεύεις πως δεν μολύνεις. Δώσε θάρρος στον χωριάτη να σου ανέβει στο κρεβάτι.

4 Στον Νικόλα Παπαδόπουλο. Όσο σοβαρό προφίλ χτίζει σιγά-σιγά, τόσο εύκολα το χαλά με τους λαϊκισμούς του επιπέδου «οι υποψήφιοι του ΡΙΚ». Άσ' τα αυτά στον Κουλία βρε Νικόλα. Πρώτα να πεις δημόσια «ήμαρτον» και εσύ και η αδερφή σου που γυρίσατε το πλοίο προς τον Χριστόφια εκείνη την Τρίτη και μετά ξαναμιλάμε. Άλλο η μνήμη του Κύπριου και άλλο του χρυσόψαρου.

5 Στον Πρόεδρο Χριστόφια. Δεν συμφωνεί, λέει, με τη χρήση των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο εναντίον του Καντάφι. Και εγώ δεν συμφωνώ με τον Πάμπο Χριστοδούλου που πάει στην ΑΕΛ, μου πέφτει όμως λόγος;

-Προσκύνησα, τι να κάνω; Τέτοιος άντρας, πώς μπορούσα να του αντισταθώ;

6 Στον Healthy. Οι Γάλλοι βομβαρδίζουν τη Λιβύη, οι Ιάπωνες μόλυναν με ραδιενέργεια το ένα ημισφαίριο, στο Wikileaks γίνεται της Ντόρας το προσκύνημα και ο Healthy το βιολί του... να παρουσιάζει το προεκλογικό πρόγραμμα της Προεδρίας του (ουπς, συγγνώμη, των βουλευτικών). Μου θυμίζει τον Πιτσιλλίδη που νομίζει πως θα βγει βουλευτής από τα «likes» του facebook.

7 Στον Νίκο Κατσουρίδη. Οι άντρες απέναντι στις γυναίκες φαίνονται. Τι κι αν η Ντόρα τού ρίχνει μισό μέτρο μπόι, τι κι αν κατάγεται από τη γνωστή για την καλοτυχία της οικογένεια των Μητσοτάκηδων, αυτή θα πρέπει να προσκυνήσει τον Θεό. Σκύψε (και προσκύνα) ευλογημένη.

8 Στον Δημήτρη Χριστόφια. Μόνο ανακούφιση προκαλούν τα έγγραφα του Wikileaks στα οποία αναφέρεται πως ο Πρόεδρος Χριστόφιας δεν εμπιστεύεται τον Μάρκο Κυπριανού. Μόνο όμως, να χαρεί τα παιδιά του και τα εγγόνια του, ξορκίζω τον Πρόεδρό μας, μη μας φέρει πίσω στο ΥΠΕΞ το φετίχ του, τον κύριο Κόκο των παλιννοστούντων.

9 Στην Έλενα Ευσταθίου. Η ατάκα της «οι καλλιτέχνες δεν χτυπούν κάρτες» έχει ήδη μείνει στην ιστορία. Όταν μπει στη Βουλή θα λέει: «Οι καλλιτέχνες δεν πάνε σε συνεδρίες».

10 Στον κύριο Μιχάλη τον λαχειοπώλη. Ο κύριος Μιχάλης μίλησε και είπε αυτό που κανένας πολιτικός δεν σκέφτηκε ή δεν μπόρεσε να σκεφτεί. «Αν είναι να φύγουν οι λαθρομετανάστες, θα φύγουν και οι δικοί μας που πήγαν Αγγλία, Αμερική, Γερμανία». Τις έφαγε από τα ζώα, ακούστηκε όμως δυνατά το αυτονόητο.

Μιχάλης Σοφοκλέους

ΕΙΠΕ

Πολίτης ή Πελάτης;

ΛΕΜΕ ΕΜΕΙΣ

Μα και βέβαια πελάτης.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας «Η Καθημερινή» Α.Ε. - Έκδοση Εντύπων - Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης

Πρόεδρος Δ.Σ.: **Κωστας Ιορδανιδης** ■ Γενικός Διευθυντής: **Χριστης Λοττιδης** ■ Διευθυντής: **Ανδρεας Παρασχος** ■ Αρχισυντάκτης: **Γιαννης Αντωνιου**
Υπεύθυνος Οικονομικού: **Μιχαλης Περσιανης** ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: **Κωστας Σωτηροπουλος** ■ Υπεύθυνος Ατελιέ: **Παντελης Δαμιανου**

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **Αλεξης Παπαχελας** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **Νικος Κωνστανταρας - Κωστης Φαφουτης**

Να μην περάσει το Κυπριακό στην Ε.Ε. και κυπριακής ιδιοκτησίας συνομιλίες

Σχεδιασμοί και εισηγήσεις των πρεσβειών των ΗΠΑ σε Λευκωσία και Αθήνα το 2005, όπως αποκαλύπτονται από το Wikileaks

Των **ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΡΑΣΧΟΥ** *και* **ΧΡΙΣΤΙΑΝΑΣ ΒΩΝΙΑΤΗ**

Το να διασφαλίσουν ότι το Κυπριακό θα παραμείνει στα πλαίσια του ΟΗΕ και δεν θα μεταφερθεί στην ατζέντα της Ε.Ε., καθώς και το να αναλάβουν οι ίδιοι οι Κύπριοι την ιδιοκτησία της διαδικασίας, έθεσαν ως πρωταρχικούς στόχους οι Αμερικανοί μετά την απόρριψη του Σχεδίου Ανάν. Στο πλαίσιο αυτό άλλαξαν και τη ρητορική τους στο Κυπριακό, η οποία και μετά το δημοψήφισμα συνέχιζε να υποστηρίζει ότι το Σχέδιο Ανάν αντιπροσώπευε μία δίκαιη και βιώσιμη λύση και η οποία αποδεικνυόταν αντιπαραγωγική και εν πολλοίς ζημιογόνα για τα συμφέροντά τους.

Τα πιο πάνω προκύπτουν από τηλεγραφήματα των αμερικανικών πρεσβειών Λευκωσίας και Αθηνών του φθινοπώρου του 2005, όπως αποκαλύπτονται από την ιστοσελίδα Wikileaks και τα οποία συγκαταλέγονται σε χιλιάδες άλλα που εξασφάλισε για την Ελλάδα και την Κύπρο η «Καθημερινή».

Συγκεκριμένα, επί των πιο πάνω ζητημάτων, στο τηλεγράφημα 05NICOSIA1585, με την ένδειξη εμπιστευτικό (ημερομηνίας 29/9/2005), της εδώ αμερικανικής πρεσβείας, που συντάχθηκε από την νούμερο δύο της Αποστολής, επιτετραμμένο Τζέιν Ζίμερμαν, μεταξύ άλλων σημειώνεται ότι, από την ημέρα των δημοψηφισμάτων, «η ρητορική και η θέση μας πάνω στο Κυπριακό υπήρξε ξεκάθαρη και συνεπής. Υποστηρίζουμε τον γ.γ. του ΟΗΕ και την αποστολή των καλών του υπηρεσιών. Πιστεύουμε πως το Σχέδιο Ανάν αντιπροσώπευε μία δίκαιη και βιώσιμη λύση. Επιπρόσθετα, επιθυμούμε όπως η ελληνοκυπριακή πλευρά –η οποία και απέρριψε το Σχέδιο– διατυπώσει τις ανησυχίες της "με σαφήνεια και οριστικότητα", ούτως ώστε ο γ.γ. να μπορέσει να αξιολογήσει κατά πόσον οι ενστάσεις δικαιολογούν την έναρξη άλλης μιας προσπάθειας για επίλυση του Προβλήματος. Παρά το ότι η συνέπεια αποτελεί αρετή, το μήνυμα αυτό διαστρεβλώθηκε, τόσο από την ελληνοκυπριακή ηγεσία, όσο και από τα ελληνοκυπριακά ΜΜΕ, σε βαθμό που πλήττονται τα συμφέροντά μας. Θα πρέπει να επανεξετάσουμε τον τρόπο με τον οποίο συζητούμε το Κυπριακό στις δημόσιες δηλώσεις μας, ώστε να ελαχιστοποιήσουμε την ικανότητα των Ε/κ και του ελληνόφωνου Τύπου να προκαλούν ζημιά. Η Πρεσβεία μας εισηγείται να περιοριστούμε στο να εκφράζουμε τη στήριξή μας προς τον γ.γ. του ΟΗΕ και την αποστολή των καλών του υπηρεσιών, ενισχύοντας την αμέριστη στήριξή μας γενικώς (και όχι ιδιαίτερα επί του Σχεδίου Ανάν) για λύση του Κυπριακού, καθώς και τη σημασία του να αναλάβουν οι ίδιοι οι Κύπριοι την ιδιοκτησία της διαδικασίας». Η Αμερικανίδα διπλωμάτης εκτιμά ότι, ενάμιση χρόνο μετά τα δημοψηφίσματα, η όποια αμερικανική δημόσια στήριξη στο Σχέδιο Ανάν ως βάση λύσης για το Κυπριακό συνεχίζει να υποσκάπτει τις προσπάθειες των ΗΠΑ να επαναφέρουν τις δύο πλευρές στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων και αναφέρει συγκεκριμένα ότι «η ελληνοκυπριακή ηγεσία έχει μετατρέψει σε εργαλείο της το δημόσιο μας μήνυμα προκειμένου να ενισχύσει τα δικά της διαπιστευτήρια, ότι δηλαδή υπερασπίζεται τα ελληνοκυπριακά συμφέροντα από τις επιδρομές των ξένων Τουρκόφιλων. Ο πρόεδρος Παπαδόπουλος και οι σύμμαχοί του αποκομίζουν παράλληλα πολιτικό όφελος από την έκκλησή μας προς την ελληνοκυπριακή πλευρά να διατυπώσει τις ανησυχίες της "με σαφήνεια και οριστικότητα". Η ελληνοκυπριακή ηγεσία και ορισμένοι συντηρητικοί σχολιαστές έχουν δηλητηριάσει τόσο πολύ την κατάσταση, που οποιαδήποτε προσπάθεια να υπεραστιστεί κάποια ιδιαίτερη πρόνοια του Σχεδίου εκλαμβάνεται ως μέρος μιας αγγλοαμερικανικής συνωμοσίας που θέλει να επιβραβεύσει την Τουρκία και να τιμωρήσει τους Ελληνοκύπριους». Παρακάτω διατυπώνει την εκτίμηση ότι η όλη συζήτηση για το αν το Σχέδιο Ανάν αποτελεί «βάση διαπραγμάτευσης», «βάση λύσης», «σημείο αναφοράς» ή «σημείο εκκίνησης», είναι στείρα και αντιπαραγωγική και προσθέτει: «Δεν θέλουμε να δώσουμε μάχη σε αυτό το πεδίο. Το απλό γεγονός είναι πως θα πρέπει να γίνουν ουσιαστικές αλλαγές στο σχέδιο επίλυσης του ΟΗΕ, ώστε να γίνει αποδεκτό και στην ελληνοκυπριακή πλευρά. Δεν βοηθά σε τίποτα να προσποιούμαστε πως τα πράγματα δεν έχουν έτσι αλλά αλλιώς».

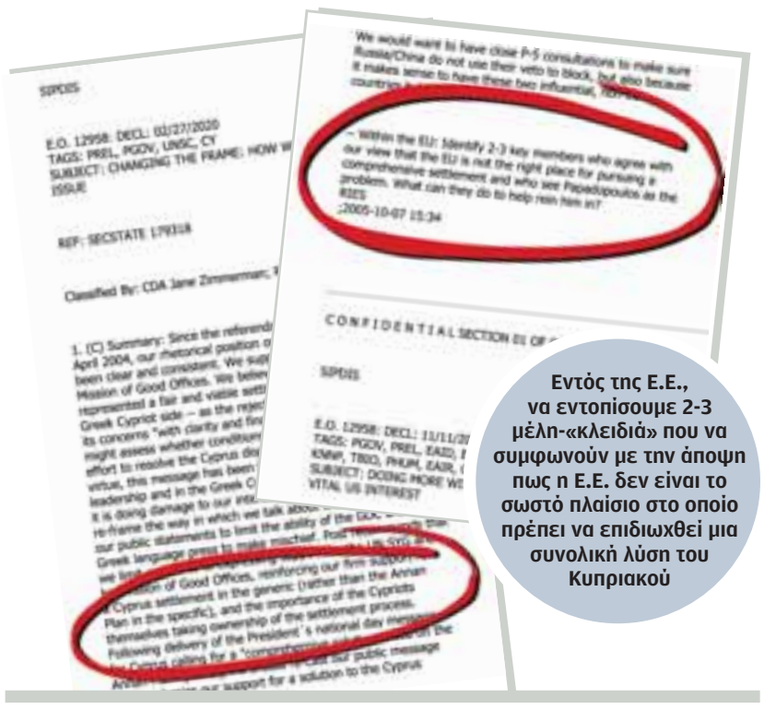

Εντός της Ε.Ε., να εντοπίσουμε 2-3 μέλη-«κλειδιά» που να συμφωνούν με την άποψη πως η Ε.Ε. δεν είναι το σωστό πλαίσιο στο οποίο πρέπει να επιδιωχθεί μια συνολική λύση του Κυπριακού

Η Τζέιν Ζίμερμαν συνεχίζει σημειώνοντας ότι η ελληνοκυπριακή ηγεσία επιμένει πως έχει ικανοποιήσει το αίτημα του γ.γ. για «σαφήνεια και οριστικότητα» στις θέσεις των Ε/κ (πράγμα το οποίο η ίδια αμφισβητεί) και ότι ο Παπαδόπουλος δηλώνει με τρόπο πειστικό (τουλάχιστον εντός της κοινότητάς του) πως η αποστολή Τζιωνή στη Νέα Υόρκη τον Μάιο του 2005 έχει ικανοποιήσει το σχετικό αίτημα και πως όποιοι δεν το αναγνωρίζουν αυτό, είναι «νεροκουβαλητές» της Άγκυρας. Χαρακτηριστικά, δε, προσθέτει ότι «αυτή η ατάκα φαίνεται να έχει μεγάλη απήχηση στο ελληνοκυπριακό κοινό».

Οι εισηγήσεις από Λευκωσία

Με παραλήπτες του τηλεγραφήματος το Στέιτ Ντιπάρτμεντ, τις αμερικανικές πρεσβείες σε Άγκυρα, Αθήνα και Λονδίνο και τις διπλωματικές αποστολές στη Νέα Υόρκη και τις Βρυξέλλες, η κ. Ζίμερμαν καταθέτει τις πιο κάτω εισηγήσεις:

«Η Πρεσβεία μας εισηγείται όπως προσαρμόσουμε τη ρητορική μας με τρόπο που να λαμβάνουμε υπόψη αυτές τις πραγματικότητες. Θα πρέπει να συνεχίσουμε να εκφράζουμε την ακλόνητη στήριξή μας προς τον γ.γ. του ΟΗΕ και την αποστολή των καλών του υπηρεσιών. Το κυπριακό ζήτημα πρέπει να παραμείνει εκεί όπου ανήκει, σταθερά τοποθετημένο στο πλαίσιο των Η.Ε., παρά να μεταφερθεί στην ατζέντα της Ε.Ε.

Άλλα σημεία-κλειδιά του δημόσιου λόγου μας πρέπει να περιλαμβάνουν:

-Οι ΗΠΑ παραμένουν σταθερά δεσμευμένες για λύση του Κυπριακού και θα εργαστούμε με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη προς την επίτευξη αυτού του στόχου.

-Στο τέλος της ημέρας, δεν είναι ούτε οι ΗΠΑ, ούτε ο ΟΗΕ, ούτε η Ε.Ε. που θα βρουν λύση στο κυπριακό πρόβλημα. Η πρωτοβουλία και οι ιδέες πρέπει να έρθουν από τους ίδιους τους Κύπριους. Είμαστε πρόθυμοι να στηρίξουμε όλα τα μέρη σε αυτή τη διαδικασία».

Οι εισηγήσεις από Αθήνα

Οκτώ μέρες μετά τη λήψη του τηλεγραφήματος από τη Λευκωσία, η πρεσβεία στην Αθήνα συνεχίζει τη σχετική συζήτηση με διαπιστώσεις και εισηγήσεις του πρέσβη Τσαρλς Ρις. Στο τηλεγράφημα 05ATHENS2647, ημερομηνίας 07/10/2005, μεταξύ άλλων διατυπώνεται η εκτίμηση ότι «ο όλος καβγάς σχετικά με την έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων Ε.Ε.-Τουρκίας στις 3 Οκτωβρίου προσφέρει μια καλή ευκαιρία να δούμε με μια φρέσκια ματιά το κυπριακό πρόβλημα και να υπογραμμίσουμε τη σημασία της κατανόησης του ακανθώδους αυτού ζητήματος». Στη συνέχεια διατυπώνεται η εκτίμηση πως, αν η αμερικανική πλευρά ζητήσει από την Αθήνα να ασκήσει πίεση στον Παπαδόπουλο, θα λάβει για άλλη μια φορά την πάγια απάντηση πως τέτοιες πολιτικές παρεμβάσεις είναι δύσκολες, και ο Αμερικανός πρέσβης προχωρεί στην εξής εισήγηση: «Συνεπώς, προκειμένου να εξέλθουμε από το τέλμα, να ξεκινήσουν ξανά οι διαπραγματεύσεις και να αλλάξει το κλίμα, εισηγούμαστε να διερευνηθεί το ενδεχόμενο όπως η Γενική Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών διορίσει μια "ομάδα σοφών", η οποία να αποτελείται από διακεκριμένους Έλληνες, Τούρκους, Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους, με επικεφαλής μια διεθνούς κύρους προσωπικότητα. Για να είναι επιτυχής, μια τέτοια ομάδα πρέπει να έχει εξειδικευμένη εντολή, η οποία να αποκλείει διαμφισβητούμενες διαδικασίες τύπου συζητήσεων με μηδενικό αποτέλεσμα και να εστιάζει στο ενδεχόμενο ενός θετικού κοινού μέλλοντος, όπου Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι θα ζουν μαζί στα πλαίσια μιας διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας».

Στην 8η παράγραφο του ίδιου τηλεγραφήματος παρατίθενται και «μερικές επιπρόσθετες ιδέες».

- Από την Ελλάδα: Βραχυπρόθεσμα, χρειαζόμαστε να επαναλάβει τη δέσμευσή της για τις προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού, πως η χρονική στιγμή είναι κατάλληλη και πως ο τόπος (locus) των προσπαθειών παραμένουν τα Η.Ε. (και όχι η Ε.Ε.).

- Επίσης με την Ελλάδα: Μεσοπρόθεσμα, να βρεθούν θέματα τα οποία είναι σημαντικά για τον Παπαδόπουλο και τα οποία εξαρτώνται από τη βοήθεια της Ελλάδας. Ίσως έτσι δημιουργηθούν οι συνθήκες για την άσκηση των κατάλληλων πιέσεων.

- Στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ: Μέχρι το τέλος του έτους πρέπει να γίνει μια συζήτηση σχετικά με τα επόμενα βήματα της Κύπρου, προκειμένου να τονιστεί η πρωτοκαθεδρία των Η.Ε. σε ό,τι αφορά τη διαδικασία επίλυσης.

- Να γίνουν στενές διαβουλεύσεις με τα πέντε μόνιμα μέλη του Σ.Α. προκειμένου να διασφαλίσουμε πως Ρωσία και Κίνα δεν θα ασκήσουν βέτο για να μπλοκάρουν τη διαδικασία, αλλά και επειδή είναι λογικό να έχουμε τις δύο αυτές σημαίνουσες (μη μέλη της Ε.Ε.) χώρες να στηρίζουν την όλη προσπάθεια.

- Εντός της Ε.Ε.: Να εντοπίσουμε 2-3 μέλη-«κλειδιά» που να συμφωνούν με την άποψη πως η Ε.Ε. δεν είναι το σωστό πλαίσιο στο οποίο πρέπει να επιδιωχθεί μια συνολική λύση του Κυπριακού.

Όλα τα ταξίδια ξεκίνησαν από την Αφρική. Η Ali και ο Bono φορούν ρούχα Edun. Η Ali κρατά την τσάντα Louis Vuitton/Edun.

Τα κέρδη από την τσάντα και η αμοιβή της Ali και του Bono θα δοθούν στην Πρωτοβουλία για τη Συντήρηση του Βαμβακιού στην Ουγκάντα.

Παρακολουθήστε τους στο louisvuittonjourneys.com

LOUIS VUITTON

Συντριπτικό «όχι» στον Πρόεδρο για Κυπριακό και οικονομία

Σωσίβιο για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας η θετική εικόνα που διατηρεί, έστω και οριακά, παρά τη δραματική πτώση της δημοτικότητάς του

Η απαξίωση της πολιτικής γενικότερα, αλλά και η αποδοκιμασία από τους πολίτες των χειρισμών της πολιτείας για τα καίρια ζητήματα της πολιτικής ατζέντας καταγράφεται και στο Μέρος Β΄ του πρώτου εκλογικού βαρόμετρου της «Κ» για το 2011, το οποίο διενήργησε η Symmetron Market Research.

Ηχηρά μηνύματα του εκλογικού σώματος προς την πολιτική ηγεσία στέλνει και το Β΄ Μέρος του εκλογικού βαρόμετρου της «Κ»

Ιδιαίτερα ανησυχητική θα πρέπει να είναι για την κυβέρνηση η μη έγκριση από τους πολίτες των χειρισμών του Προέδρου Χριστόφια για το Κυπριακό, με το αρνητικό πρόσημο για την κυβέρνηση σ' αυτόν τον κρίσιμο τομέα να διευρύνεται σημαντικά τον τελευταίο χρόνο. Διεύρυνση του αρνητικού πρόσημου για τον Πρόεδρο έχουμε και στην ερώτηση για τους χειρισμούς του στην οικονομία, αφού επτά στους δέκα συμπολίτες μας δηλώνουν μη ικανοποιημένοι. Όπως θα ήταν φυσικό επόμενο, το όλο αρνητικό κλίμα επηρεάζει δραματικά και τη γενική εικόνα της κυβέρνησης, όπου τα ποσοστά ικανοποίησης των πολιτών είναι παραπλήσια αυτών για τους χειρισμούς της στην οικονομία, στοιχείο το οποίο είναι ίσως δεικτικό για την προέλευση της αρνητικής στάσης και της γενικότερης απαισιοδοξίας των πολιτών.

Το μοναδικό ίσως ικανοποιητικό στοιχείο για την κυβέρνηση είναι το θετικό πρόσημο της εικόνας που διατηρεί, έστω και οριακά, ο Πρόεδρος Χριστόφιας, αφού η πλειοψηφία των πολιτών έχει θετική εικόνα για τον ίδιο. Πάντως και εδώ είναι δραματική η πτώση της δημοτικότητας του Προέδρου, αφού τριάντα μήνες πριν, το βαρόμετρο της «Κ» είχε καταγράψει θετική εικόνα του Προέδρου από το 72% του πληθυσμού, με την πτώση της δημοτικότητας του Προέδρου να επιταχύνεται τον τελευταίο χρόνο.

Το 29% δηλώνει ότι εγκρίνει την πολιτική του ΔΗΣΥ στα θέματα οικονομίας.

Στο 31% το ποσοστό έγκρισης της πολιτικής του ΑΚΕΛ στα θέματα κοινωνικής πολιτικής.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΡΙΝΟΥΝ ΤΑ ΚΟΜΜΑΤΑ

Πιο κόμμα πιστεύετε έχει τις καλύτερες θέσεις

	ΚΥΠΡΙΑΚΟ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΕΥΡΩΠΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ/ ΛΑΘΡΟΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ
ΔΗΚΟ	25%	21%	16%	31%	19%
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ	24%	29%	40%	25%	21%
ΔΗΚΟ	10%	11%	12%	10%	11%
ΕΔΕΚ ΚΙΝΗΜΑ ΕΥΕΚ	9%	5%	5%	7%	8%
Ευρωπαϊκό Κόμμα	6%	3%	3%	2%	6%
Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών	3%	2%	1%	2%	1%

ΒΑΘΜΟΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΕΙΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

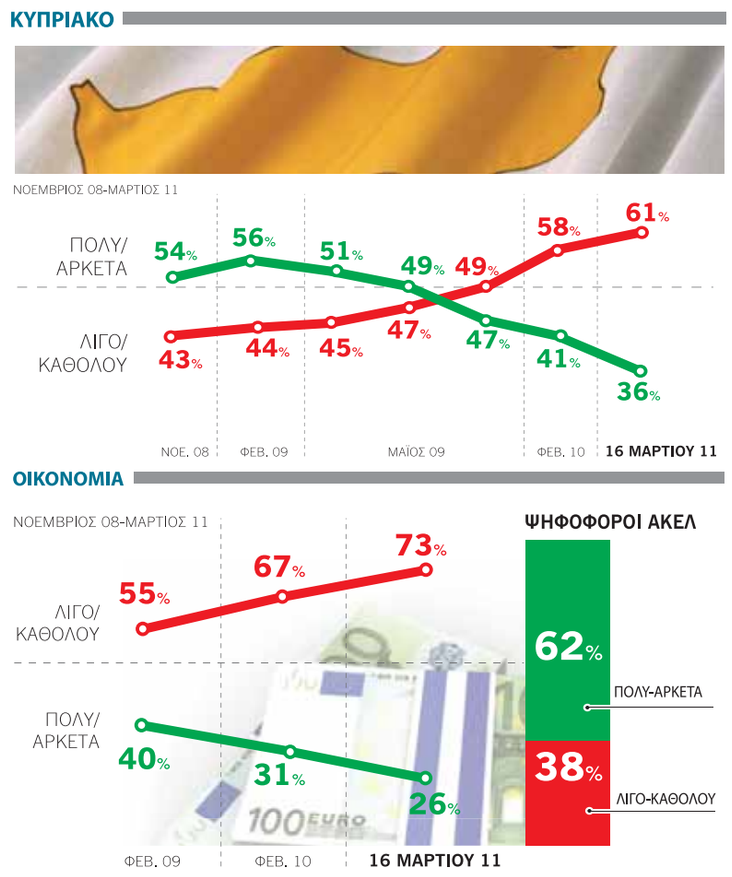

ΔΗΜΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΑ

ΥΠΕΡ Ή ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΟΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ

ΣΗΝΕΡΓΑΣΙΑ ΔΗΚΟ ΜΕ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ		ΨΗΦΟΦΟΡΟΙ ΔΗΚΟ 2006	ΨΗΦΟΦΟΡΟΙ ΔΗΚΟ 2011
ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΤΕΙ ΑΦΟΥ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ	34%	39%	47%
ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙ ΑΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	43%	41%	30%
ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙ ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ	11%	17%	21%
ΔΓ/ΔΑ	12%	3%	2%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ανάθεση: Η Καθημερινή Κυπριακή Πολιτική & Οικονομική Εφημερίδα ΛΤΔ. **Γραφείο:** Symmetron Market Research μέλος του ESOMAR και ΣΕΔΕΑΚ. **Ημερομηνία Διεξαγωγής:** 10-16 Μαρτίου 2011. **Κάλυψη:** Παγκύπρια αστικές και αγροτικές περιοχές. **Δείγμα:** 800 άτομα άνδρες και γυναίκες 18 χρονών και άνω. **Επιλογή Δείγματος:** Τυχαία στρωματοποιημένη δειγματοληψία. **Συλλογή Στοιχείων:** Τηλεφωνικές συνεντεύξεις με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου. **Στατιστικά Στοιχεία:** 95% βαθμός εμπιστοσύνης, περιθώριο απόκλισης +/- 3,1. **Στάθμιση:** Κατά φύλο και ηλικία.

Δύο ατού για τον ΔΗΣΥ και ένα για το ΑΚΕΛ

Απώλειες και για τα δύο στο θέμα μετανάστευσης

Σημαντικά ευρήματα καταγράφει το εκλογικό βαρόμετρο της «Κ» όσον αφορά την άποψη των πολιτών στις πολιτικές θέσεις των κομμάτων για τα κύρια ζητήματα που απασχολούν την κοινωνία, το διακύβευμα δηλαδή των επόμενων εκλογών.

Τα δυο μεγάλα κόμματα ισοψήφησαν στην ερώτηση για το ποιο κόμμα πιστεύουν οι πολίτες ότι έχει τις πιο σωστές θέσεις στο Κυπριακό. ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ παίρνουν έγκριση από έναν στους τέσσερεις ερωτώμενους, ενώ έναν στους δέκα ανέφεραν το ΔΗΚΟ, με το ίδιο σχεδόν ποσοστό που αποδίδεται και στην ΕΔΕΚ.

Διαφοροποίηση από την εικόνα για το Κυπριακό συναντούμε στα θέματα οικονομίας, όπου ο ΔΗΣΥ παίρνει προβάδισμα έγκρισης με 29%. Το κόμμα της αντιπολίτευσης έχει την υψηλότερή του έγκριση στα θέματα Ευρώπης, με 40%, την ώρα που το ΑΚΕΛ καταγράφει για το ίδιο ζήτημα το πολύ χαμηλό ποσοστό του 16%. Στην αντίπερα όχθη, το ΑΚΕΛ καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό έγκρισης στα θέματα κοινωνικής πολιτικής (31%).

Τέλος, η έλλειψη πολιτικής των κομμάτων στον τομέα της μετανάστευσης/λαθρομεταναστών είναι εμφανής στις απαντήσεις στη σχετική ερώτηση. ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ στηρίζονται μόνο από τους μισούς τους ψηφοφόρους σε αυτό το θέμα, ενώ ένα 17% των ερωτηθέντων δήλωσε πως «κανένα κόμμα» δεν έχει σωστή πολιτική για το θέμα. Ένα επιπλέον 16% δήλωσε πως δεν γνωρίζει ή δεν θέλει να απαντήσει για το συγκεκριμένο ζήτημα.

Το 58% όσων ψήφισαν ΔΗΚΟ το 2006 αποδοκιμάζουν τη συνέχιση της κυβερνητικής συνεργασίας. Από όσους δηλώνουν ότι θα ψηφίσουν ΔΗΚΟ τον Μάιο, το ποσοστό αποδοκιμασίας μειώνεται στο 51%.

Διχασμένο το ΔΗΚΟ για τη συγκυβέρνηση

Το πρώτο βαρόμετρο της «Κ» για τις επερχόμενες βουλευτικές εκλογές συμπεριελάμβανε και ερωτήσεις που απαντούν σε ζητήματα της επικαιρότητας. Στο φλέγον ζήτημα της συνέχισης ή μη της συνεργασίας του ΔΗΚΟ με την κυβέρνηση του Προέδρου Χριστόφια, μόνον ένας στους τρεις που ρωτήθηκαν δήλωσαν πως θα πρέπει να συνεχιστεί η συνεργασία (34%). Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός της αποδοκιμασίας της συνεργασίας από την πλειοψηφία όσων ψήφισαν το ΔΗΚΟ στις βουλευτικές του 2006 (58%), ενώ σε αυτούς που δήλωσαν πως θα ψηφίσουν το ΔΗΚΟ το 2011 η αποδοκιμασία της συνεργασίας μειώνεται στο 51%. Διασταλτικά κάποιος θα μπορούσε να συνδέσει με ασφάλεια τη χαμηλή συσπείρωση του ΔΗΚΟ με το συγκεκριμένο ζήτημα, ενώ ενισχυτικό στοιχείο αυτής της ερμηνείας είναι και οι διαρροές που καταγράφει το ΔΗΚΟ προς τον ΔΗΣΥ (9,6%), με βάση την πρόθεση ψήφου της ίδιας έρευνας.

ΑΝΑΛΥΣΗ / *Του* **ΜΙΧΑΛΗ ΒΡΥΩΝΙΔΗ**

Η κορύφωση της απαισιοδοξίας

Η ακτινογράφηση του πολιτικού σκηνικού, όπως αποτυπώνεται μέσα από τη δημοσκόπηση της «Κ», δεν πρέπει να ικανοποιεί την πολιτική ηγεσία. Αντίθετα, θα πρέπει να προβληματίσει σοβαρά τους πολιτικούς, αφού οι τάσεις που επικρατούν μεταξύ των πολιτών παίρνουν ανησυχητικές και αποθαρρυντικές διαστάσεις. Η απογοήτευση των πολιτών αυξάνεται γεωμετρικά και η ελπίδα συρρικνώνεται εξακολουθητικά. Οι πολίτες είναι απαισιόδοξοι για το μέλλον της χώρας και εκδηλώνουν έντονα επικριτική στάση απέναντι στα κόμματα, στους πολιτικούς αρχηγούς και στην κυβέρνηση. Τα οικονομικά προβλήματα, η ανεργία, η ακρίβεια και η ανάπτυξη (που δεν βλέπουν) κυριαρχούν στις συζητήσεις τους, αφήνοντας το Κυπριακό σε δεύτερη μοίρα. Παρόμοια τάση, με έκδηλα στοιχεία αμφισβήτησης των πολιτικών και των κομμάτων, εμφανίστηκε και στην προεκλογική περίοδο των Ευρωεκλογών, με αποτέλεσμα η αποχή να κτυπήσει κόκκινο, φθάνοντας στο εκπληκτικό για τα κυπριακά δεδομένα ποσοστό του 40%.

Σήμερα η αποχή από τις εκλογές αποτελεί ενδεχόμενη επιλογή για περίπου έναν στους πέντε πολίτες, ενώ η δηλωμένη αποχή κυμαίνεται γύρω στο 10%. Αυτό είναι το σημαντικότερο μήνυμα της δημοσκόπησης και γίνεται ακόμα πιο βαρυσήμαντο, όταν η πιθανότητα αποχής στους νέους (18-34 χρονών) αγγίζει το 25%.

Κατά τ' άλλα, οι αρνητικές κρίσεις για την κυβέρνηση ακολουθούν αυξητική τάση, σε σύγκριση με προηγούμενες δημοσκοπήσεις της «Κ», ενώ η στήριξη των χειρισμών του Προέδρου στο Κυπριακό και στην οικονομία προέρχεται σχεδόν αποκλειστικά από τους ψηφοφόρους του ΑΚΕΛ. Η πλειοψηφία των ψηφοφόρων των υπόλοιπων κομμάτων, συμπεριλαμβανομένου και του συμπολιτευόμενου ΔΗΚΟ, τάσσεται στην αντίπερα όχθη με επικριτική διάθεση.

Το προεκλογικό σκηνικό, όπως έχει διαμορφωθεί σήμερα, φαίνεται να ευνοεί τον ΔΗΣΥ. Στα ποιοτικά χαρακτηριστικά υπερέχει του ΑΚΕΛ με σημαντική διαφορά ως προς την ορθότητα των θέσεών του για την οικονομία, που αποτελεί ουσιώδες θέμα ανησυχίας και προβληματισμού για τους πολίτες. Στις θέσεις για το Κυπριακό τα δύο μεγάλα κόμματα αξιολογούνται περίπου ισοδύναμα, η προοπτική αξιοποίησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταγράφεται στα συν του ΔΗΣΥ, ενώ το ΑΚΕΛ πλεονεκτεί εμφανώς στην κοινωνική πολιτική.

Δύο μήνες πριν τις εκλογές καταγράφεται μια διαφορά δύο μονάδων υπέρ του ΔΗΣΥ στην πρόθεση ψήφου. Η συσπείρωση του κόμματος της αντιπολίτευσης είναι αρκετά υψηλή για τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ενώ παράλληλα δέχεται σημαντικό αριθμό εισροών από άλλα κόμματα και νέους ψηφοφόρους, χωρίς να καταγράφει ουσιαστικές εκροές. Η συσπείρωση του ΑΚΕΛ δεν έχει φθάσει ακόμη σε πολύ υψηλό επίπεδο, κάτι ασυνήθιστο για τα δεδομένα του κόμματος και συνεπώς έχει ακόμα ουσιαστικό περιθώριο αύξησης των ποσοστών του. Το σημαντικότερο πρόβλημα για το ΑΚΕΛ είναι η αδιευκρίνιστη ψήφος (αναποφάσιστοι, αποχή, λευκό) που εκδηλώνεται από περίπου έναν στους πέντε ψηφοφόρους του. Για τα υπόλοιπα κόμματα σημειώνεται η χαμηλή συσπείρωση του ΔΗΚΟ και οι σημαντικές μετακινήσεις των ψηφοφόρων του προς όλα τα άλλα κόμματα, το αρκετά υψηλό ποσοστό της ΕΔΕΚ και τα ικανοποιητικά ποσοστά για το ΕΥΡΩΚΟ και τους Οικολόγους, λαμβάνοντας υπ' όψιν τους αναποφάσιστους και την αποχή.

Εν κατακλείδι, οι πολίτες σήμερα εκφράζουν τη δυσαρέσκειά τους για τα πολιτικά και κοινωνικά δρώμενα και στέλλουν στις πολιτικές ηγεσίες τα δικά τους μηνύματα, που αφορούν τις ανησυχίες τους για την οικονομική κατάσταση, την ποιότητα ζωής και την καθημερινότητά τους. Οι νέοι αναζητούν λύσεις και προοπτική για το μέλλον. Οι προτάσεις και οι ενέργειες των κομμάτων για την επίλυση των προβλημάτων που ιεραρχούν ψηλά στις προτεραιότητές τους οι πολίτες θα καθορίσουν το τελικό μέγεθος της αποχής από τις εκλογές. Σε διαφορετική περίπτωση, το πιθανολογούμενο εύρος της αποχής θα προσδιορίσει σε μεγάλο βαθμό το τελικό αποτέλεσμα των εκλογών. Με τα σημερινά δεδομένα, η αποχή φαίνεται να ευνοεί κατά κύριο λόγο τον ΔΗΣΥ και κατά δεύτερο το ΑΚΕΛ. Δυστυχώς ευνοεί και την απαξίωση της πολιτικής ζωής.

Ο κ. Μιχάλης Βρυωνίδης είναι ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας δημοσκοπήσεων Symmetron Market Research.

Το Κυπριακό δεν πουλά πλέον στην κάλπη

Η πλειοψηφία λέει ότι ψηφίζει με πρώτο κριτήριο το Κυπριακό διότι θεωρείται ιεροσυλία να το βάλεις σε δεύτερη μοίρα

Της **ΧΡΙΣΤΙΑΝΑΣ ΒΩΝΙΑΤΗ**

Είναι πλέον κοινό μυστικό πως το –ανοικτό για τόσες δεκαετίες– κυπριακό πρόβλημα έχει κουράσει ένα μεγάλο κομμάτι της κοινωνίας μας. Ένα κοινό μυστικό που ωστόσο οι πλείστοι νιώθουμε αναστολές να το εκφράσουμε. Οι νεότεροι μεγαλώσαμε με τα «Δεν Ξεχνώ» και τις εικόνες των Κατεχομένων στα μαθητικά μας τετράδια, οι δε μεγαλύτεροι έχουν δει πολλούς κύκλους συνομιλιών και διαπραγματεύσεων να καταρρέουν ο ένας μετά τον άλλο, χωρίς ποτέ να φαίνεται «φως στο τούνελ» της λύσης του εθνικού προβλήματος. Για τέσσερεις σχεδόν δεκαετίες, οι ίδιες κλισέ ατάκες κυριαρχούν στους πολιτικούς λόγους –περί «τουρκικής αδιαλλαξίας» και «δίκαιης, βιώσιμης και λειτουργικής λύσης»– σε τέτοιο βαθμό που, αν και απολύτως ορθές στην ουσία τους, ακούγονται πλέον ως λόγια κενά. Για 40 σχεδόν χρόνια, το Κυπριακό καθαυτό κυριαρχεί ως κύρια είδηση στα δελτία ειδήσεων και στα πρωτοσέλιδα του Τύπου, καταδικάζοντας στην αφάνεια και στη σιωπή πολλά άλλα σύγχρονα κοινωνικά ζητήματα που αφορούν άμεσα τις ζωές μας. Τώρα πια και οι δημοσκοπήσεις μαρτυρούν ότι ο κόσμος έχει κουραστεί και οι ελπίδες του για υπέρβαση του χρονίζοντος προβλήματος έχουν διαψευστεί εδώ και καιρό, παρά τα ίδια και απαράλλαχτα ευχολόγια των πολιτικών ταγών σε παρελάσεις, εθνικά μνημόσυνα και εορτές. Έτσι, το «κυπριακό πρόβλημα» έχει σχεδόν μετατραπεί σε μια παρούσα απουσία, μια αφηρημένη έννοια βαρυφορτωμένη με συμβολισμούς και προσωπικές ιστορίες, η οποία ωστόσο διαφεύγει από τη σφαίρα του απτού και του χειροπιαστού και δεν επηρεάζει άμεσα την καθημερινότητά μας.

Δύο έρευνες κι ένα παράδοξο

Ενδεικτικά αυτής της πραγματικότητας είναι τα στοιχεία που προκύπτουν από το πρώτο προεκλογικό βαρόμετρο της «Κ» και ιδιαίτερα από το εύρημα ότι το κυπριακό πρόβλημα δεν κυριαρχεί στις συζητήσεις ανάμεσα στους πολίτες. Πιο συγκεκριμένα, προκύπτει πως ούτε ένας στους δύο πολίτες δεν το συζητά (43%). Το παράδοξο της υπόθεσης, ωστόσο, είναι πως οι Κύπριοι φαίνεται πως «δεν ξεχνούν» την παλιά τους καθημερινή ατζέντα. Έτσι, στην ερώτηση με ποια κριτήρια θα επιλέξουν κόμμα για να ψηφίσουν στις επόμενες βουλευτικές, οι θέσεις των κομμάτων στο Κυπριακό εξακολουθούν να είναι βαρόμετρο των μετακινήσεων των ψηφοφόρων (41% θεωρούν πως θα επιλέξουν κόμμα με βάση τις θέσεις στο Κυπριακό). Στο ίδιο μοτίβο, σύμφωνα με τα συμπεράσματα της έκθεσης «Κυπριακή

Στην Κύπρο οι νέοι δηλώνουν πως θεωρούν την πολιτική βαρετή και απομακρυσμένη από τις ζωές τους

Νεολαία: Φιλοδοξίες, Τρόποι Ζωής και Ενδυνάμωση», την οποία εξέδωσαν το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και το Οικονομικό Ερευνητικό Κέντρο (KADEM), Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι νέοι δηλώνουν πως θεωρούν την πολιτική βαρετή και απομακρυσμένη από τις ζωές τους, ενώ ταυτόχρονα αισθάνονται ανίσχυροι να επηρεάσουν τις αποφάσεις που διέπουν τη ζωή τους. Έχουν κουραστεί με το Κυπριακό, αλλά παράλληλα αμφότεροι αναγνωρίζουν πως η διαίρεση έχει υπονομεύσει τις προσωπικές τους ευκαιρίες.

Κληθείς να ερμηνεύσει το παράδοξο της έρευνας για τους νέους, ο επίκουρος καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, Σταύρος Τομπάζος, είπε πως τα προβλήματα που απασχολούν τους νέους και στις δύο κοινότητες είναι τα προβλήματα της οικονομίας, της επαγγελματικής αποκατάστασης, της ευημερίας γενικότερα. Ταυτόχρονα, όμως, «καταλαβαίνουν ότι αυτές οι προοπτικές επηρεάζονται άμεσα από το άλυτο Κυπριακό». Δηλώνουν αποστασιοποιημένοι από τη μονοθεματική πολιτική ζωή της Κύπρου διότι «θεωρούν ότι το άλυτο Κυπριακό είναι ένα δεδομένο το οποίο δεν μπορούν να αλλάξουν οι ίδιοι, είτε με την ψήφο τους είτε με τη δράση τους γενικότερα. Δηλαδή, δεν πιστεύουν πως μπορούν να αλλοιώσουν τις παραμέτρους επίλυσης του Κυπριακού, άρα γιατί να ενδιαφέρονται, γιατί να δραστηριοποιούνται για το Κυπριακό; Αφετέρου αντιλαμβάνονται ότι το Κυπριακό είναι τροχοπέδη για μια σειρά από άλλες ενδεχόμενες βελτιώσεις στις ζωές τους. Δηλαδή το "δεν ενδιαφέρομαι" μπορεί να σημαίνει ότι "δεν πιστεύω πως μπορώ εγώ καθ' οιονδήποτε τρόπο να επιδράσω στο Κυπριακό". Αναγνωρίζουν όμως πως το ανοικτό εθνικό πρόβλημα τούς δημιουργεί και μια σειρά από άλλα προβλήματα».

Επιχειρώντας μια ψυχολογική ερμηνεία του γεγονότος ότι οι Ελληνοκύπριοι πηγαίνουν στις κάλπες με πρωταρχικό κριτήριο το Κυπριακό, τη στιγμή που μόνο το 43% του εκλογικού σώματος δηλώνει πως συζητά το εθνικό θέμα στην καθημερινότητά του, ο αναπτυξιακός ψυχολόγος στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, δρ Παναγιώτης Σταυρινίδης, εξηγεί πως στην καθημερινή μας ζωή τα πραγματικά προβλήματα υπερβαίνουν ακόμη και τη σημασία του Κυπριακού, το οποίο –μέσα στις δεκαετίες που υπάρχει στις ζωές μας– σε πολύ κόσμο «αρχίζει να αποκτά περισσότερο συμβολική παρά πραγματική αξία, ενώ από την άλλη η οικονομία είναι κάτι το πραγματικό, που σημαίνει ανεργία και λιγότερες ευκαιρίες ποιότητας ζωής».

EPA

Ο πολίτης αισθάνεται άβολα να πει δημόσια ότι τον απασχολεί περισσότερο η προσωπική και κοινωνική του ανασφάλεια παρά το Κυπριακό, γιατί θεωρεί ότι, αν το πράξει αυτό, θα βρεθεί ενάντια στις συλλογικές επιταγές, λένε οι ειδικοί.

Το Εθνικό ως «κοινωνικό χρέος»

Την ίδια στιγμή, στο πλαίσιο των κριτηρίων που επιλέγουμε για να προσέλθουμε στην κάλπη, λειτουργούν τα συναισθηματικά αντανακλαστικά. «Τα αντανακλαστικά με τα οποία μεγαλώσαμε όλοι, τα αντανακλαστικά με τα οποία ο πολιτικός κόσμος φρόντισε να μας μάθει να αντιδρούμε όταν ακούμε για εκλογές. Αυτά τα αντανακλαστικά είναι άμεσα συνδεδεμένα φυσικά με το Κυπριακό. Θεωρείται δηλαδή κοινωνικά και πολιτικά ορθό να θέσει κάποιος το Κυπριακό πρώτο στην ψηφοφορία, αλλά στην πραγματική του ζωή όλοι ξέρουμε ότι δεν είναι το Κυπριακό που επηρεάζει τόσο πολύ την καθημερινότητά μας αλλά άλλα προβλήματα, όπως είναι η οικονομία, η ανεργία και διάφορα άλλα».

Συνεχίζοντας την ερμηνεία του, ο δρ Σταυρινίδης εξηγεί πως ψηφίζουμε με πρωταρχικό κριτήριο το Κυπριακό ως μια μορφή ικανοποίησης κοινωνικών προσδοκιών. Δηλαδή «ο πολίτης ίσως να αισθάνεται άβολα να πει δημόσια ότι τον απασχολεί περισσότερο η προσωπική και κοινωνική του ανασφάλεια, γιατί θεωρεί ότι, αν το πράξει αυτό, θα βρεθεί ενάντια στις συλλογικές επιταγές. Κάτι που πιστεύω πως, αν παραμείνει άλυτο το Κυπριακό για κάποια χρόνια ακόμα, θα αρχίσει να ξεθωριάζει. Ήδη στις νεότερες ηλικίες έχει ξεθωριάσει η ανάγκη να εντάσσουν πάντα το Κυπριακό ως την πρωταρχική τους έγνοια, τη στιγμή που δεν ξέρουν αν θα βρουν δουλειά, αν θα μπορέσουν να ζήσουν μια ανεξάρτητη ζωή και αν θα μπορέσουν να πραγματοποιήσουν τις προσωπικές τους φιλοδοξίες».

Στο ίδιο μοτίβο ερμηνείας κινήθηκε –μιλώντας στην εφημερίδα μας– και ο πολιτικός αναλυτής και στατιστικολόγος, Χριστόφορος Χριστοφόρου, ο οποίος δήλωσε πως η ψηφοφορία με πρωταρχικό κριτήριο τη στάση των κομμάτων στο Κυπριακό λειτουργεί ως ένα κοινωνικό/πολιτικό χρέος. «Άμα οι πολίτες λεν πως πρωταρχικό κριτήριο στην κάλπη είναι το Κυπριακό, μπορεί να το λεν από υποχρέωση, έχει δηλαδή μια ηθική διάσταση αυτή η συμπεριφορά. Έτσι μεγαλώσαμε, θεωρείται ιεροσυλία να βάλεις το Κυπριακό σε δεύτερη μοίρα».

Για τον Σταύρο Τομπάζο, το γεγονός ότι μόνο ένα σχετικά μικρό ποσοστό του εκλογικού σώματος συζητά το Κυπριακό, οφείλεται στο ότι δεν διαβλέπουν εξελίξεις. Δηλαδή, στην ουσία, «οι πολίτες θεωρούν ότι όποιος και να είναι ο Πρόεδρος, το αποτέλεσμα μένει το ίδιο, μιας και το Κυπριακό εξαρτάται από άλλους παράγοντες, εκτός Κύπρου». Ωστόσο, ψηφίζουν με κριτήριο το Κυπριακό διότι αυτό στην πραγματικότητα αντανακλά και αντιλήψεις ευρύτερες. Παραδείγματος χάριν, σύμφωνα με τον δρα Τομπάζο, ένα κόμμα το οποίο είναι κατά της ομοσπονδίας, είτε το δηλώνει είτε όχι, στην πραγματικότητα αντανακλά και μια ευρύτερη πολιτική αντίληψη. «Ότι, π.χ., μας ενδιαφέρει το έθνος, ότι δεν θέλουμε πολυπολιτισμικότητα, δηλώνει δηλαδή μια ελληνοκυπριακή περιχαράκωση, η οποία δεν σχετίζεται και τόσο με το Κυπριακό το ίδιο με άμεσο τρόπο. Με άλλα λόγια, το να ανήκεις στο "απορριπτικό μέτωπο" δηλώνει και μια ευρύτερη στάση, ότι είσαι περιχαρακωμένος στον τόπο σου, ότι ενδιαφέρεσαι λιγότερο για τις διεθνείς εξελίξεις, ότι είσαι λιγότερο ανοικτός σε επιδράσεις από το εξωτερικό κ.ο.κ. Νομίζω πως είναι αυτό που καθορίζει, το γεγονός δηλαδή ότι το Κυπριακό παραπέμπει και σε μια στάση η οποία δεν αφορά το Κυπριακό αυτό καθ' αυτό».

JOY FOLLOWS ITS HEART.

Η Απόλαυση είναι πάντα έτοιμη για δράση. Βρίσκει τον δρόμο της περιπέτειας με το BMW X1, το πιο κομψό και ελαφρύ αυτοκίνητο της Σειράς Χ. Με αναδιπλούμενα καθίσματα, αυξημένη ελκτική ικανότητα, αρκετό χώρο για σχεδόν οτιδήποτε και εξοπλισμένο με την πρωτοποριακή τεχνολογία BMW EfficientDynamics, το BMW X1 είναι μέσα σε ό,τι αποφασίσει η Απόλαυση, για την κάθε μέρα. Επιπλέον, με την υπηρεσία BMW Service Inclusive απολαμβάνετε το προγραμματισμένο service για 5 χρόνια ή με τη συμπλήρωση 100,000 χιλιομέτρων, χωρίς κανένα δικό σας κόστος. Η ιστορία της Απόλαυσης συνεχίζεται στο www.bmw.com.cy.

BMW X1sDrive18i, ΜΕ ΑΥΤΟΜΑΤΟ ΚΙΒΩΤΙΟ ΤΑΧΥΤΗΤΩΝ, €29,900*.

BMW EfficientDynamics
X1 sDrive18i | 8.2 l/100 km | 191gr CO_2/km

Χαρ. Πηλακούτας Λτδ, Παγκύπριος Αριθμός: 77 77 16 00

* Στην τιμή δεν συμπεριλαμβάνεται το κόστος εγγραφής και η άδεια κυκλοφορίας. Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας.
BMW X1sDrive18i: Κατάναλωση(ltr/100km): 8.2, Εκπομπές Ρύπων CO_2(gr/km): 191

Καθορίζουν τακτική με οδηγό τις έρευνες

Με τις δημοσκοπήσεις ανά χείρας βρίσκονται τα κομματικά επιτελεία

EPA

Η κορύφωση του προεκλογικού αγώνα αναμένεται σ' έναν μήνα, αμέσως μετά τις γιορτές του Πάσχα.

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Η τετριμμένη απάντηση ότι οι δημοσκοπήσεις είναι εργαλείο στα χέρια των κομμάτων και της πολιτικής ηγεσίας αποκτά νόημα και περιεχόμενο αυτές τις μέρες. Όλα τα κομματικά επιτελεία μελετούν ασταμάτητα τις μετρήσεις της κοινής γνώμης που διεξάγονται για λογαριασμό τους, αλλά και εκείνες που διεξάγουν οι πολιτικοί τους αντίπαλοι. Δύο μήνες πριν τις εκλογές, τα κόμματα ετοιμάζονται για την τελική ευθεία, η οποία χρονικά τοποθετείται σε έναν μήνα, δηλαδή αμέσως μετά το Πάσχα.

Στο ΑΚΕΛ παραμένει ισχυρή η αισιοδοξία ότι με καλή οργανωτική δουλειά θα μειωθεί αισθητά η σαφής – όπως αποτυπώνεται σε όλες τις δημοσκοπήσεις – διαφορά που το χωρίζει από τον ΔΗΣΥ και ακόμη καλύτερα, εκφράζεται η προσδοκία ότι υπό προϋποθέσεις είναι εφικτή ακόμη και η πλήρης ανατροπή του σκηνικού που καταγράφεται αυτή τη στιγμή.

Στο κεντρικό εκλογικό επιτελείο του κυβερνώντος κόμματος εκφράζεται ικανοποίηση για την πολύ καλή προσπάθεια που καταβλήθηκε για την εγγραφή νέων ψηφοφόρων, ένας τομέας ο οποίος, όπως εκτιμούν, μπορεί να κάνει τη διαφορά. Επίσης, σύμφωνα με πληροφορίες από το ΑΚΕΛ, από τις εξορμήσεις στελεχών και υποψηφίων βουλευτών «διαπιστώνεται ένα ιδιαίτερα θετικό κλίμα». Στελέχη και υποψήφιοι γίνονται σε αρκετές περιπτώσεις δέκτες παραπόνων είτε από τη διακυβέρνηση είτε από μη ικανοποίηση αιτημάτων, με την κριτική να εστιάζεται σε θέματα ανεργίας και οικονομίας γενικότερα. Η εκτίμηση στο ΑΚΕΛ είναι ότι με τη συνέχιση της οργανωτικής εξόρμησης, οι απώλειες θα περιοριστούν στον ελάχιστο δυνατό βαθμό. Στις επαφές αναδεικνύονται οι προσπάθειες που καταβάλλει τόσο η κυβέρνηση όσο και το ΑΚΕΛ στη στήριξη των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και η γενική αίσθηση που καταγράφεται στο επιτελείο του ΑΚΕΛ είναι ότι στο τέλος, στη συντριπτική τους πλειοψηφία, οι διαμαρτυρίες φίλων και ψηφοφόρων θα εκδηλωθούν υπό μορφήν «κριτικής υποστήριξης». Αυτό, κατά τις ίδιες πληροφορίες, συνάγεται από το γεγονός ότι σε όλες τις μετρήσεις δεν καταγράφεται μετακίνηση ψηφοφόρων του ΑΚΕΛ προς άλλες κατευθύνσεις. Η προσπάθεια θα επικεντρωθεί σε ψηφοφόρους που δηλώνουν ότι δεν θα ψηφίσουν.

ΔΗΣΥ: Χαμόγελα με προσοχή

Κάτι περισσότερο από αισιοδοξία επικρατεί στον Δημοκρατικό Συναγερμό, με τους πλέον συγκρατημένους να συστήνουν ψυχραιμία και συνέχιση της δουλειάς, προειδοποιώντας για τους κινδύνους που ελλοχεύει ο εφησυχασμός, ιδιαίτερα εάν οδηγήσει σε φαινόμενα αλαζονείας. Το γεγονός ότι όλες οι δημοσκοπήσεις καταγράφουν ξεκάθαρη τάση πρωτιάς, εδραιώνοντας την παράσταση νίκης υπέρ του μεγάλου κόμματος της αντιπολίτευσης, είναι ό,τι καλύτερο μπορεί να συμβεί δύο μήνες πριν τις εκλογές. Στον ΔΗΣΥ δεν ανησυχούν ότι τα περιθώρια συσπείρωσης που διαθέτει το ΑΚΕΛ είναι τέτοια που να οδηγούν σε ανατροπή της εικόνας, ωστόσο θα αποφύγουν πάση θυσία το ανέβασμα των τόνων, γιατί γνωρίζουν ότι κερδισμένος από μια τέτοια εξέλιξη θα είναι το κόμμα της Αριστεράς. Παρά την ξεκάθαρη παράσταση νίκης που καταγράφουν οι δημοσκοπήσεις υπέρ του ΔΗΣΥ, σ' αυτό το στάδιο δεν μπαίνουν στη λογική του ποιος θα κόψει πρώτος το νήμα. Περιορίζονται να αναδείξουν ότι η πρωτιά, ανεξαρτήτως διαφοράς, είναι ένα σαφές πολιτικό μήνυμα που στέλνει η κοινωνία: Αποδοκιμασία της κυβερνητικής πολιτικής και επιβράβευση των προτάσεων της αντιπολίτευσης, η οποία, ωστόσο, όπως φαίνεται από τις δημοσκοπήσεις, έχει εξίσου άσχημη εικόνα δημοτικότητας, όπως και η εκτελεστική εξουσία. Στην αναστροφή αυτού του αρνητικού δεδομένου θα στοχεύσουν οι προσπάθειες του ΔΗΣΥ το αμέσως επόμενο διάστημα, με συνδυασμό άσκησης κριτικής και κατάθεσης προτάσεων, ώστε να εξουδετερώσει το επιχείρημα κυβέρνησης και ΑΚΕΛ ότι περιορίζεται στην άσκηση μηδενιστικής κριτικής εκ του ασφαλούς, χωρίς την υποβολή εισηγήσεων.

ΔΗΚΟ: Ναι μεν αλλά…

Αισιοδοξία και προβληματισμό εκπέμπει η εικόνα που επικρατεί στο Δημοκρατικό Κόμμα. Η αισιοδοξία πηγάζει από τη βελτίωση των ευρημάτων των τελευταίων δημοσκοπήσεων, σε σύγκριση με τις προηγούμενες, γεγονός που τους επιτρέπει να ελπίζουν σε ανάκαμψη, ενώ ο προβληματισμός έχει να κάνει με τις διαρροές προς άλλους κομματικούς χώρους. Οι εκτιμήσεις σε ανώτατο επίπεδο είναι ότι η μειωμένη συσπείρωση προσφέρει δυνατότητες για ανακοπή των μετακινήσεων, ενώ μεγάλη προσπάθεια θα καταβληθεί προς την κατεύθυνση των δυσαρεστημένων ψηφοφόρων που δηλώνουν ότι δεν θα ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα.

Πηγές από το ΔΗΚΟ αναφέρουν ότι οι δημοσκοπήσεις δείχνουν τις περισσότερες διαρροές να είναι προς ΔΗΣΥ και ΕΔΕΚ και για τον λόγο αυτόν το επικοινωνιακό επιτελείο έδωσε οδηγίες όπως τα πυρά επικεντρωθούν στα δύο αυτά κόμματα. Τα βέλη του ΔΗΚΟ θα έχουν ως στόχο και το ΕΥΡΩΚΟ, ενώ με λιγότερη ένταση θα ασκείται κριτική στον μεγάλο εταίρο, στο ΑΚΕΛ, από το οποίο θα ζητείται καλύτερος και πιο ουσιαστικός διάλογος.

ΕΔΕΚ: «Κάπου κοντά στο 10%»

Στην ΕΔΕΚ κάνουν λόγο για πρωτόγνωρα θετικό κλίμα και εκτιμούν ότι η οργανωτική δουλειά που έγινε έγκαιρα, δημιούργησε τις προϋποθέσεις για επιτυχή εξόρμηση στη βάση του κόμματος. Αυτό το διάστημα βρίσκονται σε εξέλιξη οι τοπικές συγκεντρώσεις, καθώς και οι μεμονωμένες των υποψηφίων. «Είμαστε σε πολύ καλό δρόμο», δήλωσε στην «Κ» στέλεχος των Σοσιαλδημοκρατών, το οποίο δεν ασπάζεται την ανησυχία ότι ο στόχος για κατάκτηση διψήφιου ποσοστού είναι αρκετά υψηλός έως και υπερβολικά φιλόδοξος. «Εν πάση περιπτώσει, η εκτίμησή μας είναι ότι θα είμαστε κάπου εκεί κοντά», σημείωσε.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΠΑΥΛΟΥ**

Γιατί με την ΕΔΕΚ

Γιατί τώρα υποψήφιος και όχι πιο πριν; Γιατί με την ΕΔΕΚ; Ήσουν πάντα ενταγμένος σ' αυτό το κόμμα; Γιατί ένας δημοσιογράφος που τάχθηκε να ελέγχει την εξουσία περνά στην αντίπερα όχθη και επιδιώκει να γίνει εξουσία; Αυτές είναι οι συνηθέστερες ερωτήσεις που δέχομαι, όχι αδικαιολόγητα, είτε από συναδέλφους δημοσιογράφους είτε από τον κόσμο, μετά τη γνωστοποίηση της υποψηφιότητάς μου στην επαρχία Λευκωσίας. Απαντώ ευχαρίστως.

Προτάσεις να κατέβω ως υποψήφιος είχα και στο παρελθόν και μάλιστα αρκετά δελεαστικές. Ωστόσο, δεν αισθανόμουν έτοιμος. Τώρα είμαι. Με μια μεγάλη διαδρομή στον χώρο της δημοσιογραφίας και της επικοινωνίας και αποδεσμευμένος από οποιαδήποτε επαγγελματική ή άλλη υποχρέωση, νιώθω ώριμος και έτοιμος, αν ο λαός με τιμήσει με την ψήφο του, να αφιερωθώ αποκλειστικά σ' αυτή την αποστολή.

Με την ΕΔΕΚ με συνδέουν πολλά από τα νεανικά μου χρόνια. Ήμουν εξαρχής τοποθετημένος στον χώρο του σοσιαλισμού, επειδή διέπεται από μια ανθρωποκεντρική πολιτική φιλοσοφία, απελευθερωμένη από τις δεσμεύσεις που έχουν οι άλλοι «-ισμοί». Η σοσιαλιστική ιδεολογία έχει τη δυνατότητα να παίρνει καλά στοιχεία και από τις δύο άλλες και να παίζει έναν εξισορροπητικό ρόλο στον χώρο του ευρύτερου Κέντρου, ουσιαστικά της Κεντροαριστεράς. Απ' όλα τα κόμματα, η ΕΔΕΚ είναι πιο κοντά σ' αυτό που αντιπροσωπεύει ως ιδεολογία. Μάλιστα, το 1986 είχα κατέβει ως υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος Λευκωσίας με την ΕΔΕΚ και είχα εκλεγεί, οπότε οι ρίζες μου και η σχέση μου με αυτόν τον χώρο είναι πιο παλιές. Ωστόσο, ως παρουσιαστής ειδήσεων και επικαιρικών εκπομπών είχα ως αρχή μου να μην είμαι ταυτόχρονα και κομματικό στέλεχος, γιατί αυτό θα έπλητε την αξιοπιστία και την αντικειμενικότητά μου. Δεν απέκρυψα, όμως, ποτέ τις ιδεολογικές και κομματικές μου προτιμήσεις.

Όταν ήμουν εν δράσει δημοσιογράφος, δεν ήθελα να εγκαταλείψω τον ρόλο του ανακριτή και κριτή της εξουσίας, για να περάσω στην αντίπερα όχθη. Εδώ και τέσσερα χρόνια έχω αποσυρθεί από τη μάχιμη δημοσιογραφία, αλλά κουβαλώ μαζί μου τη συσσωρευμένη εμπειρία όλων αυτών των χρόνων. Δεν είναι λίγο πράγμα να έχεις ζήσει εν τω γίγνεσθαι σημαντικά ιστορικά γεγονότα του τόπου σου και να έχεις διασταυρώσει τα βήματά σου με αυτά προσωπικοτήτων που έθεσαν το στίγμα τους σ' αυτά. Εξάλλου, δεν θεωρώ ότι ένας γιατρός, ένας δικηγόρος ή ένας οικονομολόγος είναι πιο ειδικοί από έναν δημοσιογράφο, που σε ολόκληρη τη διαδρομή του ασχολείτο με το Κυπριακό και τα μεγάλα θέματα της καθημερινότητας του πολίτη. Δημοσιογραφία και πολιτική έχουν μια διαλεκτική σχέση και το θεωρώ απόλυτα φυσιολογικό ένας δημοσιογράφος να μεταπηδήσει στην πολιτική.

Για τις προσεχείς βουλευτικές εκλογές αισθάνομαι ότι η ΕΔΕΚ και η εκλεκτή ομάδα των υποψηφίων της έχουν κάθε δικαίωμα να κοιτάξουν στα μάτια τους πολίτες και να ζητήσουν τη στήριξή τους. Η ΕΔΕΚ απέδειξε πως είναι κόμμα καθαρών θέσεων, συνέπειας και αξιοπρέπειας. Δικαιολογημένα, λοιπόν, υπάρχει διάχυτη η αίσθηση πως αυτή τη φορά θα βγει ενισχυμένη από τις εκλογές, ενισχύοντας έτσι τον ρόλο της στην κυπριακή κοινωνία. Το δικαιούται και το μπορεί.

Ο κ. Παύλος Κ. Παύλου είναι υποψήφιος βουλευτής Λευκωσίας, Κ. Σ. ΕΔΕΚ.

Έξι νέοι υποψήφιοι κόντρα στην απαξίωση

Το 89% των νέων μεταξύ 25 και 34 χρονών εμφανίζονται έντονα δυσαρεστημένοι με τους πολιτικούς και τα κόμματα στην Κύπρο

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΡΑΣΧΟΥ**

Η απαξίωση των πολιτικών, όπως εμφανίζεται στις έρευνες συμπεριφοράς των ψηφοφόρων ενόψει των βουλευτικών εκλογών του προσεχούς Μαΐου, δεν είναι κυπριακό φαινόμενο. Σε Γαλλία, Βρετανία, Γερμανία και ΗΠΑ η απαξίωση των πολιτικών έχει από καιρό δείξει τα «δόντια» της σε εκλογικές αναμετρήσεις. Ακόμα και άτομα οργανωμένα στους πολιτικούς σχηματισμούς εμφανίζονται δυσαρεστημένα για τους πολιτικούς αρχηγούς, τους πρωθυπουργούς και τους υπουργούς τους, ενώ αποδοχής πέραν του 50% «απολαμβάνουν» σε δημοσκοπήσεις πολιτικές προσωπικότητες από το παρελθόν, όπως π.χ. ο στρατηγός Ντε Γκολ στη Γαλλία.

Ευρωπαίοι πολιτικοί αναλυτές εκτιμούν ότι η απουσία εναλλακτικής επιλογής, που να ανταποκρίνεται στα ενδιαφέροντα των πολιτών, εκτρέφει την άνοδο των εθνικιστών, που ως επί το πλείστον μέχρι «χθες» εμφανίζονταν ως περιθωριακές ομάδες και πλέον έχουν εξελιχθεί σε κομματικούς σχηματισμούς. Στην Κύπρο, με βάση το πρώτο προεκλογικό βαρόμετρο της «Κ», το οποίο διεξήχθη μεταξύ 10 και 16 Μαρτίου 2011 και δημοσιεύθηκε στην έκδοση της 20ής Μαρτίου, στην κυπριακή κοινωνία παρουσιάζεται ένα πρωτοφανές κλίμα απαισιοδοξίας, που αποτυπώνεται στις αντιλήψεις της για όλα τα ζητήματα που την απασχολούν. Καθώς περισσότερο έντονη εμφανίζεται να είναι η δυσαρέσκεια στους νέους από 25 έως 34 χρονών (89%), η «Κ» απευθύνθηκε σε έξι νέους υποψήφιους βουλευτές, από τους οποίους ζήτησε τοποθέτηση στο ζήτημα της απαξίωσης.

Μιχάλης Σοφοκλέους
• ΔΗΣΥ

Επιστροφή στην ουσία της πολιτικής

Σήμερα η κρίση μάς υπενθύμισε ότι η πολιτική δεν είναι κάτι ξένο που ασχολείται μόνο με το Κυπριακό, αλλά επηρεάζει σημαντικά την καθημερινότητα, την επαγγελματική και κοινωνική δραστηριότητα όλων μας. Αντιμετωπίζουμε πολύ διαφορετικά προβλήματα από τα συνηθισμένα. Τη μετανάστευση, την ανεργία, τη βιωσιμότητα των ταμείων συντάξεων και

των ημικρατικών. Υπάρχουν σύγχρονες και απαιτητικές προκλήσεις, όπως η ενέργεια, η πράσινη ανάπτυξη, η έρευνα και η καινοτομία. Όταν σε αυτές τις συνθήκες το πολιτικό σύστημα αποτυγχάνει να ανταποκριθεί και κυριαρχούν μάλιστα η αδιαφάνεια, η αναξιοκρατία και η συναλλαγή, ο πολίτης αισθάνεται μόνος και αδύναμος απέναντι στα προβλήματα. Δημιουργείται κενό ηγεσίας, γιγαντώνεται η απαξίωση και μετατρέπεται σε έχθρα. Η σημερινή πρόκληση για την πολιτική είναι να ξεφύγει από τις χειραψίες και τις κοκορομαχίες και να επιστρέψει στην ουσία της, στην παραγωγή προτάσεων και στρατηγικών. Αν δεν υπηρετήσουμε το όραμα να πάει η Κύπρος μπροστά, πολύ φοβάμαι ότι το πολιτικό σύστημα θα έχει απεμπολήσει από μόνο του τη χρησιμότητά του.

Γιώργος Λουκαΐδης
• ΑΚΕΛ

Δεν είμαστε όλοι ίδιοι

Το φαινόμενο της απαξίωσης δεν είναι ασφαλώς κυπριακό, μας ανησυχεί όμως, αφού τα τελευταία χρόνια λαμβάνει διαστάσεις. Είναι συστημικό φαινόμενο και αφορά τις «αξίες» που καλλιεργεί η σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα και ο τρόπος ζωής στον οποίον εξωθεί τους πολίτες. Ατομικισμός, απάθεια, αδιαφορία για τα κοινά, απομάκρυνση από τη συλλογική, οργανωμένη συμμετοχή και πάλη. Κοντά σε αυτά και η κόπωση-απογοήτευση από τη μη λύση του Κυπριακού και η απογοήτευση από το επίπεδο του πολιτικού συστήματος και της κομματικής ζωής. Αυτή η συμπεριφορά δεν χαρακτηρίζει το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων, αλλά, δυστυχώς, από μεγάλη μερίδα πολιτών, λόγω και της μη ουσιαστικής ενασχόλησής τους με την πολιτική, δύσκολα γίνεται διάκριση, με αποτέλεσμα να καταλήγουν στον βολικό αφορισμό ότι «είναι όλοι ίδιοι». Για τη Δημοκρατία γενικά και για εμάς, ως Αριστερά ειδικότερα, η απαξίωση αποτελεί ιδιαίτερα επικίνδυνο φαινόμενο, αφού η αποχή από τα κοινά διευκολύνει τη διαιώνιση της καθεστηκυίας τάξης πραγμάτων και υπονομεύει το βασικότερο εργαλείο για κοινωνική αλλαγή και πρόοδο, που είναι η οργανωμένη συμμετοχή και πάλη για έναν καλύτερο κόσμο.

Νίκος Προκομμένος
• ΔΗΚΟ

Χρειάζονται νέες ιδέες

Δεν χρειάζεται να είναι κάποιος σπουδαίος πολιτικός αναλυτής, για να διαπιστώσει το μεγάλο ποσοστό απαξίωσης της πολιτικής από τους νέους ανθρώπους και όχι μόνο. Φαίνεται μέσα από όλες τις έρευνες, αλλά και με μια απλή κουβέντα με κόσμο που τυχαία συναντάς στον δρόμο. Οι ίδιες στοιχειώδεις ικανότητες καταγραφής των όσων συμβαίνουν γύρω μας χρειάζονται για να προκύψει και το συμπέρασμα

ότι η απαξίωση αυτή είναι πέρα για πέρα δικαιολογημένη. Πολιτικοί κλειδωμένοι σε έναν δικό τους μικρόκοσμο και απομονωμένοι από τα προβλήματα της καθημερινότητας αυξάνουν την απογοήτευση γύρω από το πολιτικό σκηνικό του τόπου. Η απλή όμως καταγραφή αυτής της απαξίωσης, όσο και αν τη συμμερίζομαι, δεν λύνει κανένα πρόβλημα. Αντίθετα την αυξάνει. Νέες φωνές, με νέες ιδέες και με πραγματική επαφή με την καθημερινότητα θα μπορούσαν να ανατρέψουν το σκηνικό. Αυτό σκέφτηκα και αυτό απαντώ ακόμη σε όσους με ρωτούν πού πάω να μπλέξω…

Δημήτρης Παπαδάκης
• Κ.Σ. ΕΔΕΚ

Απάντηση η «κριτική συμμετοχή»

Η απαξίωση της πολιτικής οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στους ίδιους τους πολιτικούς, αλλά και στον τρόπο λειτουργίας των κομμάτων, τα οποία για τους πολίτες λειτουργούν ως κλειστά κλαμπ συγκεκριμένων συμφερόντων. Ευθύνη έχουν και οι ίδιοι οι πολίτες, που με τη στάση «δεν μας νοιάζει», η οποία προκύπτει από την απογοήτευσή τους, έχουν αφήσει την όποια εξέλιξη της πολιτικής ζωής στα χέρια αυτών που έχουν φροντίσει να ρίξουν στο ναδίρ το επίπεδο της πολιτικής διαδικασίας. Ο πολίτης του καναπέ, της τηλεόρασης, της παραλίας χάνει με την απουσία του από την εκλογική διαδικασία μια χρυσή ευκαιρία αντίδρασης προς όλα όσα τον ενοχλούν, επιβραβεύοντας πολιτικές και πολιτικούς που στηρίζονται στη συνέπεια και σε αρχές και αποδοκιμάζοντας πολιτικές και πολιτικούς που στηρίζονται στον λαϊκισμό, στον τακτικισμό, στην προχειρότητα, στο ρουσφέτι. Η «κριτική συμμετοχή» είναι η καλύτερη απάντηση στα κακώς έχοντα του επιπέδου της πολιτικής μας ζωής.

Μιχάλης Γιωργάλλας
• ΕΥΡΩΚΟ

Νέες σύγχρονες προσεγγίσεις

Στην πραγματικότητα αυτό που απαξιούν οι πολίτες είναι ο παλαιοκομματισμός της διαπλοκής και των προβλημάτων. Κι αυτό συμβαίνει γιατί βλέπουν αναξιοκρατία και ρουσφέτι να ανθίζουν. Διαπιστώνουν την άκρατη κομματοκρατία να θριαμβεύει σε όλα τα επίπεδα. Βλέπουν ότι η πολιτική ουσία είναι ανύπαρκτη, όπως και η πραγματική έγνοια για τα προβλήματα του λαού. Οι πολίτες στον τόπο μας δεν απαξιούν την ουσία της πολιτικής. Την πολιτική την έχει απαξιώσει ο παλαιοκομματισμός των φθαρμένων, γερασμένων κομμάτων. Οι πολίτες δεν αδιαφορούν για την πολιτική και τα κοινά. Αδιαφορούν για τη χωρίς όραμα και προοπτική πολιτική που τους σερβίρει το παλαιοκομματικό κατεστημένο. Σήμερα και στον τόπο μας η παραδοσιακή διπολική διάκριση Δεξιάς-Αριστεράς δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσει και να λύσει τα προβλήματα του τόπου. Για να βγούμε από τη δίνη των προβλημάτων, ο τόπος χρειάζεται νέες, σύγχρονες προσεγγίσεις, απαλλαγμένες από κομματικές εμμονές και αγκυλώσεις. Πάνω απ' όλα χρειάζεται νέους, άφθαρτους, ακηδεμόνευτους πολιτικούς, που να αγαπούν την πατρίδα και πάνω από το ατομικό τους συμφέρον να βάζουν το συλλογικό.

Ανδρέας Θεοπέμπτου
• Κίνημα Οικολόγων

Έλλειψη ουσιαστικού διαλόγου

Ο κόσμος αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα στην καθημερινότητά του, για τα οποία αναμένει να ακούσει συζητήσεις και τεκμηριωμένες προτάσεις, να έχει την ευκαιρία να εμπλακεί στον διάλογο και

να νιώσει ότι δρομολογούνται λύσεις. Αντ' αυτού, ο πολίτης βλέπει την ουσία να χάνεται μέσα από «ατάκες» και ειρωνικά σχόλια μεταξύ των εκπροσώπων του, που οδηγούνται συνεπώς σε αντιπαράθεση μεταξύ τους. Ο ουσιαστικός διάλογος, με τη συμμετοχή ανθρώπων που γνωρίζουν καλά το αντικείμενο ή έχουν να προσφέρουν απόψεις που θα οδηγούσαν εν τέλει στην επίλυση των προβλημάτων του, δεν παίρνει ποτέ μορφή. Αυτό οδηγεί στην απαξίωση. Δυστυχώς η απαξίωση κρατά, ειδικά τους νέους, μακριά από την πολιτική, επιτρέποντας έτσι σε αυτούς που τη δημιούργησαν να συνεχίσουν να συμπεριφέρονται με αυτόν τον τρόπο.

Χριστόφιας, Μάρκος, Λάμψα φωτογραφίστηκαν στο Wikileaks! Ο επόμενος παρακαλώ!

Wikileaks και στην Κύπρο!

Μόνο η κορυφή του παγόβουνου ήταν αυτά που είδαν το φως της δημοσιότητας μέχρι χθες, για την Κύπρο, μέσα από τα απόρρητα έγγραφα που αποκάλυψε ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός Wikileaks και τα οποία εξασφάλισε και δημοσιεύει η «Κ». Τα όσα φέρεται να είπε στον πρώην Αμερικανό πρέσβη στην Αθήνα, Ντάνιελ Σπέκχαρντ, η γραμματέας του ΠΑΣΟΚ για διεθνείς σχέσεις και σύμβουλος του πρωθυπουργού Παπανδρέου, Πωλίνα Λάμψα, ότι δηλαδή ο Πρόεδρος Χριστόφιας δεν εμπιστεύεται τον υπουργό του των Εξωτερικών, Μάρκο Κυπριανού, είναι ψήγματα μπροστά στον όγκο των εγγράφων που έχουμε πια μπροστά μας για μετάφραση και δημοσίευση. Κι αν τα όσα φέρεται να είπε η κ. Λάμψα, τα ακολούθησαν απανωτές διαψεύσεις από τον κυβερνητικό εκπρόσωπο και τον υπουργό Εξωτερικών στη Λευκωσία, αλλά και από την ίδια την Αθήνα, του τύπου «είναι ανυπόστατα τα όσα ελέχθησαν», είναι λιγάκι δύσκολο να φανταστώ τι θα ακολουθήσει τις επερχόμενες αποκαλύψεις, καθότι όπως είπαμε οι σελίδες των τηλεγραφημάτων που αφορούν την Κύπρο είναι χιλιάδες.

• • • •

Προεκλογικές εφιδρώσεις

Όπως παραδέχθηκε στέλεχος επικοινωνιακής πολιτικής κοινοβουλευτικού κόμματος, πρέπει όλα τα επικοινωνιακά επιτελεία των κομμάτων να αγωνιούν λόγω των εγγράφων του Wikileaks, διότι ενώ έχουν καταστρώσει τα σχέδιά τους ενόψει των εκλογών της 22ας Μαΐου, «δεν μπορείς να ξέρεις τι θα σου ξημερώσει», είπε χαρακτηριστικά. Είναι και οι ισορροπίες πάνω στις οποίες όλα τα κόμματα κινούνται, το καθένα βλέποντας τα πράγματα από τη δική του σκοπιά, είναι και οι καιροί πονηροί, σημείωσε. Εξαιρετικά ενδιαφέρον ήταν το σχόλια ενός εκ των νέων υποψηφίων βουλευτών, ο οποίος προφανώς κάτι άκουσε να συζητείται από τις παλαιότερες καραβάνες, περί των εγγράφων που αποκαλύπτονται από το Wikileaks. Τουλάχιστον εμείς δεν σπάμε το κεφάλι μας να θυμηθούμε με ποιους Αμερικανούς διπλωμάτες μιλήσαμε, πότε και τι τους είπαμε... Όπως και να έχουν τα πράγματα, η άκρως ενδιαφέρουσα συνέχεια των πραγμάτων σε ό,τι αφορά την κυπριακή πολιτική και διπλωματική πραγματικότητα, θα δοθεί στις οθόνες των υπολογιστών σας στο www.kathimerini.com.cy και κάθε Κυριακή στην αντικειμενικά αξιόπιστη -και με βούλα του Wikileaks πλέον- «Καθημερινή».

• • • •

Εμμονή στις συνωμοσίες

Τελικά ή από φόβο έχει πάρει τους Ελληνοκύπριους δημοσιογράφους ο ειδικός σύμβουλος του γενικού γραμματέα, Αλεξάντερ Ντάουνερ, ή για προληπτικούς λόγους, όπου δει δημοσιογράφο, αρχίζει να μιλά περί «συνωμοσιών» που δήθεν έκανε. Εντάξει, δεν λέω, κάποιοι τον θεωρούν υπεύθυνο για οτιδήποτε αρνητικό συμβαίνει στο Κυπριακό, όμως χάρη σ' αυτούς τους «συνωμοσιολόγους» καταφέρνει κι αυτός να περνά «άβρεχτος», παρότι σε ορισμένες περιπτώσεις τα έχει κάνει μούσκεμα. Άρα, συμφέρει στον κ. Ντάουνερ η συνωμοσιολογία. Κάτι μου λέει, όμως, τώρα που άρχισε η δημοσιοποίηση των εγγράφων του Wikileaks, ότι θα δούμε πολλά κι ενδιαφέροντα και για τον φίλτατο ειδικό σύμβουλο και για τον ακόμη πιο φίλτατο Αμερικανό πρέσβη στη Λευκωσία, Φρανκ Ούρμπανσικ.

Καρογιάν: -Κυρία Φου Γινγκ, είστε η υφυπουργός Εξωτερικών της Κίνας, της πολυπληθέστερης χώρας του πλανήτη, κι έχουν δει πολλούς και πολλά τα μάτια σας. Πείτε μου σας παρακαλώ, τι θα κάνω με την εσωκομματική μου αντιπολίτευση; Σβήνω μια φωτιά και μου ανάβουν τρεις από δίπλα...
Φου Γινγκ: -Να εξακολουθήσεις να κάνεις τον Κινέζο, Μάριέ μου, μέχρι τις 22 Μαΐου.

• • • •

Γυμνός βασιλιάς

Μένουμε όμως στον Αλεξάντερ Ντάουνερ, για να σας μεταφέρουμε τα λεχθέντα στη στήλη από διπλωματική πηγή που φαίνεται ότι γνωρίζει από πρώτο χέρι τα διαδραματιζόμενα στις συνομιλίες. Μας είπε λοιπόν ότι, όσα κοστούμια κι αν φορέσει ο κ. Ντάουνερ πλέον, το μόνο που θυμίζει στην ελληνοκυπριακή πλευρά -και όχι μόνο- είναι τον γυμνό βασιλιά. Κι αυτή την εκτίμηση άρχισαν να τη συμμερίζονται και μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας, σε βαθμό που αμφισβητούν πλέον τη χρησιμότητα της παρουσίας του στη διαδικασία των συνομιλιών. Η οποία διαδικασία φαίνεται πλέον να μπαίνει στον αναπνευστήρα, αφού, όπως είπε στη στήλη άλλη διπλωματική πηγή, η μόνιμη πια επωδός του Ντερβίς Έρογλου είναι ότι η ελληνοκυπριακή πλευρά πρέπει να αναγνωρίσει τις πραγματικότητες επί του εδάφους.

• • • •

1ο ήμερο στην Αμερική

Δεκαήμερη τελικά θα είναι η παρουσία στις ΗΠΑ του υπ. Υγείας, Χρίστου Πατσαλίδη, που έφτασε την Πέμπτη στην Ουάσινγκτον, την Παρασκευή παρευρέθηκε στην τελετή του Λευκού Οίκου για την επέτειο της εθνικής μας παλιγγενεσίας και σήμερα θα είναι στο συνέδριο της Κυπριακής Ομοσπονδίας, στη Νέα Υόρκη. Η παράταση στην παραμονή του υπουργού οφείλεται στην ομιλία που θα κάνει την Παρασκευή 1η Απριλίου στην Αστόρια, στην εκδήλωση της Κυπριακής Ομοσπονδίας για την επέτειο της έναρξης του Εθνικοαπελευθερωτικού Αγώνα 1955-59. Για το ενδιάμεσο, οι μόνες γνωστές παρουσίες του υπουργού είναι η εθνική παρέλαση της Νέας Υόρκης, την Κυριακή, και μία συνάντηση με τον Αρχιεπίσκοπο Δημήτριο, τη Δευτέρα. Υποψιάζομαι ότι το πρόγραμμα θα γεμίσει με κάποιες συναντήσεις που θα κανονιστούν με τον Ελληνικό Ιατρικό Σύλλογο, επισκέψεις σε νοσοκομεία και ιδρύματα κ.ο.κ.

• • • •

Τους στέλνεις στον διάβολο;

Μετά τον θόρυβο που έγινε την περασμένη βδομάδα στη Βουλή -και όχι μόνο- για τον «Φάκελο της Κύπρου» και κατόπιν της δήλωσης στην «Κ» του προέδρου της ad hoc επιτροπής, Μαρίνου Σιζόπουλου, ο οποίος εξέφρασε θλίψη «για το γεγονός ότι η Βουλή των Ελλήνων απέφυγε επιμελώς να προσφέρει οποιαδήποτε συνδρομή σε αυτή τη δύσκολη προσπάθεια», η στήλη δημοσιεύει σήμερα ένα -σχετικό με τη Βουλή των Ελλήνων και τον Φάκελο- ενυπόγραφο σχόλιο του συνθέτη Μάνου Χατζιδάκι. Τον Μάρτιο του 1986, ο Χατζιδάκις έγραψε για τον «Φάκελο της Κύπρου» της Βουλής των Ελλήνων, ο οποίος και φυλάσσεται μέχρι σήμερα ως επτασφράγιστο μυστικό στις αποθήκες της, τα εξής: «Η Βουλή ξεσκεπάζει τον Φάκελο της Κύπρου. Το ερώτημα παραμένει. Γιατί σήμερα και όχι πέντε χρόνια τώρα, από το 1981 που φύσηξε ο άνεμος της «Αλλαγής»; Αποπροσανατολισμός κοινής γνώμης από δύσκολα προκύψαντα θέματα, προσπάθεια συγκαλύψεως οριστικής των κυρίως υπευθύνων, προπαγάνδα και τριτοκοσμική εξωτερική πολιτική ή μια ευκαιρία κλεισίματος τελειωτικού του περίφημου φακέλου; Πάντως τα χάνει κανείς ακούγοντας τους ομιλητές στη Βουλή των Ελλήνων. Λες και η ιστορική αλήθεια περιορίζεται ή συντίθεται από τις εκτιμήσεις των. Η Ιστορία στα μέτρα Μας. Και η ουσία: οι "πατριώτες" κάναν πάλι το θαύμα τους. Διχοτομήθηκε η Κύπρος, διότι οι Έλληνες είναι σε υπέρτατο βαθμό "πατριώτες" και ηλιθίως άντρες. Ακούσαμε τον πρωθυπουργό να λέει: "Να μην ξεχνάμε. Η Ένωση συγκινούσε και ξεσήκωνε τον πατριωτισμό των... ευγενών αυτών στρατιωτικών που συνήργησαν στην προδοσία!" ή κάτι τέτοιο, τέλος πάντων. Όλο το νόημα και η αλήθεια του τοιούτου τύπου πατριωτισμού, μου φέρνει στον νου τη Γαλλία του 1914 και τον Ραντιγκέ. Τους στέλνεις στον διάβολο ή δεν τους στέλνεις; Εννοώ φυσικά τους υπεύθυνους και πατριώτες προδότες».

• • • •

Κρυμμένα τραύματα

Οι θέσεις της αντιπολίτευσης για την παιδεία, όπως παρουσιάστηκαν από τον πρόεδρο του ΔΗΣΥ και τον αρμόδιο επίτροπο, χαρακτηρίζονται, θα λέγαμε, από σοβαρότητα και μετριοπάθεια και συνάδουν με το επικοινωνιακό προφίλ της παράταξης, η οποία κατέρχεται στις εκλογές με σύνθημα «Ενώνουμε δυνάμεις». Όμως, ο Συναγερμός, όσο κι αν θέλει να ενώσει δυνάμεις και με άλλους πολιτικούς σχηματισμούς, δεν μπορεί να αγιάσει ως φαίνεται, ακόμα και σε κρίσιμες εκλογικές συνθήκες, λόγω του ότι ο καθείς, άμα του καπνίσει, τραβά τη δική του γραμμή. Έτσι και στο ζήτημα της παιδείας, φάνηκε καθαρά ότι οι προσωπικές ατζέντες επικράτησαν για ακόμη μια φορά, με αποτέλεσμα υποψήφιος βουλευτής να παρουσιαστεί ως αυτόκλητος εκπρόσωπος του κόμματος σε θέματα παιδείας και να πυρπολήσει τη συζήτηση για ένα θέμα που, όπως τουλάχιστον λέει η Πινδάρου, αποτελεί εθνικό κεφάλαιο και η μόνη αποδεκτή προσέγγιση είναι αυτή της υπευθυνότητας. Αν, όσο πλησιάζει η μέρα της κάλπης, κάθε υποψήφιος που νιώθει να μένει πίσω, σηκώνει το δικό του μπαϊράκι για να προσελκύσει ενδιαφέρον, τότε οι «ενωμένες δυνάμεις» θα περιοριστούν στην περιποίηση «κρυμμένων τραυμάτων» στα εσωκομματικά χαρακώματα... Πάντως, δεν θα ήταν δίκαιο αν, με την πρώτη παραφωνία που παρατηρήθηκε, διαγράφαμε τις διαβεβαιώσεις υψηλά ιστάμενων αξιωματούχων της Πινδάρου, ότι οι επερχόμενες εκλογές είναι καλή ευκαιρία για σοβαρό πολιτικό διάλογο, παράθεση επιχειρημάτων και σύνθεση απόψεων για τα συσσωρευμένα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κυπριακή κοινωνία.

• • • •

Αποφεύγει την ουσία

Φωνάζει η αντιπολίτευση και με το δίκιο της ότι τα αντισταθμιστικά μέτρα της κυβέρνησης είναι σταγόνα στον ωκεανό. Παραλείπει όμως να αγγίξει την ουσία και να καλέσει την κυβέρνηση να πατάξει την ακρίβεια, μια πράξη πολιτικής που δεν μπορεί να συγκριθεί με κανένα χρηματικό αντιστάθμισμα που δύναται να παραχωρηθεί. Χαμηλότερες τιμές καυσίμων, υπηρεσιών, ειδών διατροφής, δανειστικών επιτοκίων. Γιατί δεν το κάνει όμως; Μήπως διότι θα πλήξει συμφέροντα που σε προεκλογική περίοδο θα πρέπει να παραμείνουν ανεπηρέαστα για να μπορούν να φανούν χρήσιμα στη συνέχεια; Έτσι όμως δεν ανατρέπεις τα δεδομένα προς όφελος των πολλών, απλώς εδραιώνεις το κατεστημένο με την ελπίδα ότι σύντομα θα βρεθείς εσύ στην απέναντι πλευρά.

• • • •

Ο σοβαρός λόγος

Και μια και περί εκλογών ο λόγος, να σας πούμε ότι πολιτικός αναλυτής με μακρόχρονη πείρα στην ανάγνωση τάσεων του εκλογικού σώματος μάς είπε, στην παρουσία βουλευτή ενός εκ των δύο μεγάλων κομμάτων, ότι όσο πιο σοβαρός είναι ο λόγος των δύο μεγάλων, τόσο περισσότερο θα περιορίσει το εκτόπισμα των ενδιάμεσων κομμάτων, υπέρ της αύξησης των ποσοστών των δύο πόλων. «Έτσι τουλάχιστον θα γλυτώσουμε από τον ανέξοδο λαϊκισμό των μικρών και θα αποφύγουμε και την ανέξοδη δημαγωγία των μεγάλων, που έχουν να σκεφτούν, αν μη τι άλλο, και την αξιοπιστία τους ενόψει άλλων δύο εκλογικών αναμετρήσεων», σχολίασε ο βουλευτής.

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΜΠΑΣΑΡ ΑΛ ΑΣΑΝΤ (Πρόεδρος της Συρίας)

Ενώ οι διαδηλωτές στη χώρα του δεν απαιτούν την απομάκρυνσή του από την εξουσία, εκείνος πυροβολεί στο ψαχνό σκοτώνοντας σχεδόν 20 ανθρώπους την ημέρα. Οι διαδηλωτές απλά ζητούν άρση του στρατιωτικού νόμου που ισχύει από το 1963 και τον οποίο επέβαλε ο πατέρας του, Χάφεζ Αλ Άσαντ, την απελευθέρωση όλων των πολιτικών κρατουμένων και τη διακρίβωση της τύχης ανθρώπων που συνελήφθησαν από το καθεστώς και τα ίχνη τους εξαφανίστηκαν. Αν οι σκελετοί στην ντουλάπα δεν είναι δικοί του, τι φοβάται ο κ. Άσαντ και σκοτώνει κόσμο;

ΒΟΛΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΥΛΗ

Δεν είμαι ρατσιστής, αλλά δεν θέλω τους ξένους

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ**

- **Εγώ** δεν είμαι ρατσιστής, αλλά δεν θέλω τους αλλοδαπούς στη γειτονιά μου, λένε συχνά πυκνά οικογενειάρχες και καθωσπρέπει κύριοι και κυρίες. Εγώ αγαπώ όλο τον κόσμο, αλλά δεν θέλω να βρίσκεται το παιδί μου σε σχολείο όπου υπάρχουν παιδιά μεταναστών. Τελικά τι είναι αυτός ο ρατσισμός τον οποίον όλοι εξορκίζουν και μέμφονται, αλλά κανένας δεν παραδέχεται ότι υποφέρει από αυτό το κακό; Η απάντηση μπορεί να φαίνεται πολύ σύνθετη, αλλά στην ουσία είναι πολύ απλή. Θυμίζει το παιχνίδι με τους μακρινούς εχθρούς και τους άσπονδους φίλους.
- **Όλοι** σκίζουν τα ιμάτιά τους για τους βάρβαρους Τούρκους, αλλά στην πραγματικότητα ελάχιστοι ενοχλούνται και ακόμη πιο λίγοι δεν μπορούν να κοιμηθούν τα βράδια, γιατί καταπατούν τα ιερά και όσιά μας. Όλοι λένε ότι αγαπούν τους συγγενείς και τους συναδέλφους τους, στη δουλειά. Αλλά όταν κάτι πάει στραβά, χάνουν και τον ύπνο τους, κόβουν την καλημέρα και τρέχουν στα δικαστήρια. Πρώτο και καλύτερο παράδειγμα οι κληρονομικές διαφορές για μερικά μέτρα γης. Σήμερα μπορεί οι διαφορές να λύνονται στα δικαστήρια, ενώ παλαιότερα δεν ήταν σπάνιοι και οι φόνοι. Τα ίδια συμβαίνουν και σε επαγγελματικό επίπεδο, κυρίως στη Δημόσια Υπηρεσία. Φίλοι για χρόνια, κουμπάροι για δεκαετίες, οδηγούνται στη Δικαιοσύνη για μια προαγωγή. Και όλα αυτά για να διασώσουν τη λεγόμενη αξιοπρέπειά τους.
- **Οι στατιστικές** λένε ότι η εγκληματικότητα στους ξένους είναι ελάχιστη, σε σχέση με την εγκληματικότητα στους ντόπιους. Ωστόσο, για ό,τι κακό γίνει, όλοι δακτυλοδείχνουν τους αλλοδαπούς. Όλοι ξέρουν ότι οι ξένοι δουλεύουν πολύ περισσότερο από τους ντόπιους και μάλιστα με πολύ χαμηλότερους μισθούς. Οι περισσότεροι δεν θέλουν τους αλλοδαπούς και ζητούν να επιστρέψουν στη χώρα τους, αλλά σχεδόν κανένας δεν διανοείται ότι θα πρέπει να ζήσει χωρίς οικιακές βοηθούς, χωρίς να έχουν οι γονείς τους κοπέλα να τους βοηθά και χωρίς εργάτες στις βιοτεχνίες.
- **Η Επιτροπή** Εσωτερικών της Βουλής συζητά πρόταση νόμου του ΔΗΣΥ, του ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ, η οποία προνοεί την παραχώρηση κουπονιών, τροφίμων και άλλων ειδών στους πολιτικούς πρόσφυγες και όχι επιδομάτων. Και αυτό για να μειωθεί το κύμα μεταναστών και κυρίως να διαλυθεί η υποψία ότι ένα σημαντικό ποσό από τα επιδόματα καταλήγει σε τσέπες ατόμων που υποθάλπουν την παράνομη μετανάστευση. Οι υπέρμαχοι της πρότασης, με πρώτο και καλύτερο τον Ζαχαρία Κουλία, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση πολιτικού πρόσφυγα με έντεκα παιδιά, ο οποίος σε πέντε χρόνια εξασφάλισε 300 χιλιάδες ευρώ. Από την άλλη, οι διαφωνούντες υποδεικνύουν ότι τα επιδόματα είναι στο ήμισυ του ορίου της φτώχειας.
- **Εκλογές** έρχονται και φαίνεται ότι οι ταγοί του τόπου δικαιούνται να λένε και καμιά κουβέντα παραπάνω. Σχεδόν όλοι ξεχνούν ότι οι άνθρωποι αυτοί - αν λένε την αλήθεια - κινδυνεύουν από τις ηγεσίες των χωρών τους, γι' αυτό και φεύγουν από τον τόπο τους. Ξεχνούν ότι οι αιτητές πολιτικού ασύλου, για διάστημα έξι μηνών δεν μπορούν να εργαστούν. Ξεχνούν ότι οι άνθρωποι αυτοί, αν δεν βρουν ένα κομμάτι ψωμί, θα αναγκαστούν να κλέψουν και να εγκληματήσουν, για να φάνε. Ξεχνούν και τις διεθνείς υποχρεώσεις της Κύπρου, δηλαδή αυτό που λέμε ότι αποτελεί προμετωπίδα του αγώνα μας, με άλλα λόγια τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- **Το πρόβλημα** των μεταναστών, νομίμων ή παρανόμων, δεν είναι μόνο κυπριακό, αλλά είναι πρόβλημα όλων των λεγόμενων πλούσιων χωρών. Όταν οι μετανάστες είναι πλούσιοι, τότε όχι μόνο είναι καλοδεχούμενοι, αλλά μπορούν και εξασφαλίζουν και υπηκοότητα σε χρόνο μηδέν. Το πρόβλημα ξεκινά από την ώρα που οι μετανάστες είναι κυνηγημένοι και πεινασμένοι. Τότε είναι που καθίστανται ανεπιθύμητοι. Το σοφότερο είναι να στηρίζονται οι άνθρωποι, για να παραμείνουν στην πατρίδα τους.
- **Ωστόσο,** όταν αναγκάζονται να μεταναστεύσουν για ένα κομμάτι ψωμί - όπως δεκάδες χιλιάδες Κύπριοι πριν από μερικά χρόνια - καλό είναι να καθιερωθούν δομές για την υποδοχή τους, όχι μόνο από το κράτος, αλλά και από την κοινωνία. Πιο απλά, να δοθούν τα μέσα στους αλλοδαπούς να μάθουν τη γλώσσα, να εξασφαλίσουν μια δουλειά και κυρίως να διδαχθούν τους θεσμούς αυτού του τόπου. Οι αλλοδαποί είναι άνθρωποι και παράγουν πλούτο. Και ενώ όλοι το ξέρουν, ελάχιστοι το παραδέχονται. Από υποκρισία είμαστε πρώτοι και καλύτεροι και ας μην το παραδεχόμαστε.

CNPP

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΕΝΑ VOLVO ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΕΙΣ ΟΤΙ Η ΖΩΗ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ. ΕΙΝΑΙ Η ΕΞΟΧΗ, ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΕΠΙΣΤΡΕΨΕΙΣ. ΕΙΝΑΙ Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΑΝΥΠΟΜΟΝΕΙΣ. Η ΠΙΟ ΜΙΚΡΗ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙΣ ΝΑ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ. Η ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ ΠΟΥ ΑΠΟΛΑΜΒΑΝΕΙΣ ΜΟΝΟ ΕΣΥ.
ΓΙ' ΑΥΤΟ ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΗΓΕΙΣ.

TBWA\ENTELIA

VOLVO S80 1.6T AUTO 180HP | €29.500

ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΡΥΠΩΝ CO_2 gr/km: 175, ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΥΣΙΜΟΥ lt/100km: ΜΙΚΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: 7.5

www.volvocars.com.cy

Volvo. for life

CTCAUTOMOTIVELTD

ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ VOLVO: ΛΕΥΚΩΣΙΑ: ΤΗΛ. 22 740522 - ΛΕΜΕΣΟΣ: ΤΗΛ. 25 388222 - ΛΑΡΝΑΚΑ: ΤΗΛ. 24 828518 - ΠΑΦΟΣ: ΤΗΛ. 26 818313

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ

«ΠΟΛΙΤΕΙΑ Α΄ & Β΄»

Οι δύο σπουδαιότεροι κύκλοι λαϊκών τραγουδιών του Μίκη Θεοδωράκη σε ένα CD. Ο Γρηγόρης Μπιθικώτσης, ο Στέλιος Καζαντζίδης, η Μαρινέλλα, η Μαρία Φαραντούρη, η Μαίρη Λίντα και ο Μανώλης Χιώτης, ερμηνεύουν μοναδικά τραγούδια των Τάσου Λειβαδίτη, Δημήτρη Χριστοδούλου, Κώστα Βάρναλη, Νίκου Γκάτσου.

ΕΜΙ
ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ

Το 3ο έργο της σειράς «Πολιτεία Α΄ & Β΄», την επόμενη Κυριακή 3 Απριλίου

Οι ανησυχίες της Άγκυρας για την κρίση στη Λιβύη

Τεράστιες επενδύσεις στη «δεύτερη πατρίδα» χιλιάδων Τούρκων

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Τις ημέρες που εκδηλώθηκε η λαϊκή εξέγερση στην Αίγυπτο, στην Άγκυρα επικρατούσε ενθουσιασμός. Τη στιγμή που αντιλήφθηκαν ότι οι ημέρες του Μουμπάρακ στην εξουσία ήταν μετρημένες, οι Τούρκοι αξιωματούχοι εστίασαν την προσοχή τους στο μελλοντικό καθεστώς της Μέσης Ανατολής. Η πτώση των ολοκληρωτικών καθεστώτων δημιουργούσε όλες τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την προώθηση του «τουρκικού μοντέλου διακυβέρνησης» στον ευρύτερο χώρο της Μέσης Ανατολής. Η οκταετής εμπειρία της διακυβέρνησης του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) μπορούσε να αποτελέσει «παράδειγμα» προς μίμηση για τα νέα καθεστώτα. Όπως στην περίπτωση της Τουρκίας, έτσι και στην Τυνησία και την Αίγυπτο οι πρώην «ισλαμιστές» μπορούσαν πια να προσαρμόσουν την κοσμοθεωρία τους στις ανάγκες και τις συνθήκες της σύγχρονης ελεύθερης αγοράς και να συνεργαστούν με τις μεγάλες δυνάμεις της Δύσης.

Σε αντίθεση με την εξέγερση της Αιγύπτου, η περίπτωση της Λιβύης προκαλεί έντονο προβληματισμό, παρά τον αρχικό ενθουσιασμό. Σοβαροί λόγοι και παράγοντες έσπειραν αμφιβολίες στην τουρκική κυβέρνηση. Συγκεκριμένα, από το 2007 μέχρι σήμερα η Λιβύη έχει μετεξελιχθεί σε μια μεγάλη αγορά στην οποία δραστηριοποιείται το τουρκικό κεφάλαιο. Στις αρχές της δεύτερης περιόδου διακυβέρνησης του ΑΚΡ, οι τουρκικές οικοδομικές εταιρείες ανακάλυψαν την πολλά υποσχόμενη αγορά της Τρίπολης και της Βεγγάζης. Από την πλευρά της, η κυβέρνηση του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν προσπάθησε να έρθει σε συνεννόηση με την κυβέρνηση της Λιβύης και να διευκολύνει την ανάπτυξη της ακτίνας δράσης του τουρκικού κεφαλαίου και κυρίως των τουρκικών οικοδομικών εταιρειών σε αυτή την επικράτεια. Ως αποτέλεσμα αυτών των προσπαθειών, μέχρι τις αρχές Φεβρουαρίου η Λιβύη ήταν η «δεύτερη πατρίδα» για 30 χιλιάδες Τούρκους εργάτες, τεχνίτες, επιστήμονες και επιχειρηματίες. Μόλις πριν από μερικούς μήνες, η Τρίπολη «αντάμειψε» τις προσπάθειες της Άγκυρας και τίμησε τον Ταγίπ Ερντογάν με το «βραβείο ανθρωπίνων δικαιωμάτων».

Αυτή η σχέση αλληλεξάρτησης δυσκόλευε τη θέση της Τουρκίας στις αρχές της κρίσης της Λιβύης. Όταν έπεσαν οι πρώτες σφαίρες στους δρόμους της Βεγγάζης, η Άγκυρα επικέντρωσε τις προσπάθειές της στην ασφαλή απομάκρυνση των πολιτών της από τη Λιβύη. Από την πρώτη στιγμή, η Άγκυρα επιχείρησε να τηρήσει ουδέτερη στάση και υπογράμμισε τη σημασία της διατήρησης της εδαφικής ακεραιότητας της Λιβύης. Ενώ η κρίση οξυνόταν, ο κ. Ερντογάν και οι συνεργάτες του συνιστούσαν με αυστηρό ύφος στις δυτικές δυνάμεις να συγκρατηθούν.

Η αρνητική στάση της Άγκυρας απέναντι σε ενδεχόμενη ανάμειξη των δυτικών δυνάμεων στη σύρραξη της Λιβύης, διαφοροποιήθηκε όταν η Δύση ξεκαθάρισε ότι η επέμβαση στη Λιβύη είναι ζήτημα χρόνου. Τότε, στον φιλοκυβερνητικό Τύπο της Τουρκίας εμφανίστηκαν οι πρώτες αναλύσεις που καλούσαν τον Καντάφι να αποχωρήσει οικειοθελώς από την εξουσία. Για πολλούς Τούρκους αναλυτές, η αποχώρηση του Καντάφι θα άνοιγε τον δρόμο για μια μεταβατική περίοδο, κατά την οποία η κοινωνία της Λιβύης θα αποφάσιζε για το μελλοντικό καθεστώς της χώρας. Με τη μετάβαση της Λιβύης σε ένα νέο καθεστώς, το τουρκικό κεφάλαιο θα επέστρεφε στη χώρα και η προώθηση των τουρκικών συμφερόντων θα συνεχιζόταν απρόσκοπτα.

Οι ελπίδες της Άγκυρας για μια «ομαλή μετάβαση της Λιβύης στη δημοκρατία» προσέκρουσαν στην πρόσφατη απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και στην έναρξη του βομβαρδισμού της χώρας από τις δυτικές δυνάμεις. Τότε, η Τουρκία ανακοίνωσε ότι συμφωνεί με την επιβολή ζώνης απαγόρευσης πτήσεων πάνω από τη Λιβύη με σκοπό τη διαφύλαξη της ασφάλειας των αμάχων. Όμως, την ίδια στιγμή, Τούρκοι αξιωματούχοι και κορυφαίοι αναλυτές στην Άγκυρα άφηναν να εννοηθεί ότι η χώρα τους δεν επιθυμεί η απόφαση του ΟΗΕ να αποτελέσει άλλοθι για στρατιωτική επέμβαση της Δύσης στη Λιβύη. Η εν λόγω διαφοροποίηση της τουρκικής πολιτικής από αυτήν των δυτικών δυνάμεων έφερε στην επιφάνεια την ένταση που επικρατεί τον τελευταίο καιρό στις γαλλοτουρκικές σχέσεις.

AP

Από το 2007 μέχρι σήμερα, η Λιβύη έχει μετεξελιχθεί σε μια μεγάλη αγορά στην οποία δραστηριοποιείται το τουρκικό κεφάλαιο. Επί πρωθυπουργίας Ερντογάν, οι τουρκικές οικοδομικές εταιρείες ανακάλυψαν την πολλά υποσχόμενη αγορά της Τρίπολης και της Βεγγάζης.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΖΗΝΩΝΑ ΠΟΦΑΪΔΗ**

Δύο τουρκικά αναπτυξιακά έργα

Η παγκοσμιοποίηση δεν είναι μόνο το αποτέλεσμα οικονομικής πολιτικής, όπως αυτή διαμορφώθηκε και εκδηλώθηκε με το άνοιγμα των αγορών. Είναι επίσης –αν όχι πρώτιστα– ζήτημα δομικό, στην καρδιά του οποίου βρίσκονται οι σύγχρονες τεχνολογικές και οργανωτικές δυνατότητες. Η πρόσφατη και δυστυχώς συνεχιζόμενη ιαπωνική τραγωδία έφερε στην επιφάνεια μια από τις πιο αρνητικές διαστάσεις της παγκόσμιας αλληλεξάρτησης.

Αποτελεί τραγική ειρωνεία το γεγονός ότι, στη διάρκεια του σημερινού επαπειλούμενου πυρηνικού ολέθρου στην Ιαπωνία, η Τουρκία και η Ρωσία αποφάσισαν την οριστική κατασκευή πυρηνικού σταθμού στο Άκιουγιου, σε μια σεισμογενή περιοχή της Ανατολίας, λίγα μόνο χιλιόμετρα από τις κυπριακές ακτές. Οι κίνδυνοι είναι αυτόδηλοι και δεν απαιτούν ιδιαίτερη ανάλυση. Καταδεικνύουν, όμως, τα ελλείμματα του σημερινού συστήματος παγκόσμιας διακυβέρνησης, αφού δεν υφίσταται πρόνοια θεραπείας του προβλήματος.

Αν αυτό το τουρκικό αναπτυξιακό πρόγραμμα είναι, από την κυπριακή σκοπιά, απλά εφιαλτικό, ένα δεύτερο πρόγραμμα που ανακοινώθηκε είναι πιο σύνθετο στις διάφορες διαστάσεις του. Στην παρουσία του Έρογλου, ο Τούρκος πρωθυπουργός εγκαινίασε το μεγαλεπήβολο έργο μεταφοράς νερού από την Τουρκία στην κατεχόμενη Κύπρο. Κατά περίεργο τρόπο, κανένας Κύπριος επίσημος δεν σχολίασε το ζήτημα.

Οι συνέπειες της πραγματοποίησης ενός τέτοιου σχεδίου είναι αμφιλεγόμενες. Αν λυθεί το Κυπριακό –και νοουμένου φυσικά ότι το κόστος δεν είναι απαγορευτικό–, η υλοποίηση του έργου θα έχει προφανή θετικά αποτελέσματα στο νησί, που πάσχει από χρόνια λειψυδρία. Αν όμως η κατάσταση παραμείνει όπως είναι σήμερα, το έργο θα τείνει να δημιουργήσει μια νέα ντε φάκτο κατάσταση, με τις δύο κοινότητες να απομακρύνονται ακόμα περισσότερο η μια από την άλλη και την Τουρκία να επαυξάνει τον έλεγχό της πάνω στην κατεχόμενη Κύπρο. Με λίγα λόγια, μια τέτοια εξέλιξη θα λειτουργήσει –κάτω από τις σημερινές συνθήκες– χωριστικά, προς την κατεύθυνση της παγίωσης της διχοτόμησης.

Και τα δύο αναπτυξιακά σχέδια στα οποία έγινε αναφορά καταδεικνύουν την αναντίλεκτη αναγκαιότητα του τερματισμού του σημερινού στάτους κβο. Η παράταση του αδιεξόδου έρχεται σε σύγκρουση με τα νέα διεθνή δεδομένα. Η αλληλεξάρτηση της Κύπρου με την Τουρκία δεν μπορεί να παραβλέπεται, ούτε να αποσιωπάται χωρίς συνέπειες. Αν μέσα στην παγκοσμιοποιημένη οικονομία οι αλληλεξαρτήσεις των εθνών-κρατών υπαγορεύουν συνεργασία και συμβιβασμούς, κατά μείζονα λόγο η Κύπρος δεν μπορεί να παραγνωρίζει τις πραγματικότητες που η γεωγραφία σε συνδυασμό με την τεχνολογία έχουν δημιουργήσει. Πρέπει επιτέλους να γίνει κατανοητό ότι απαιτείται κάποια συνεννόηση με την Τουρκία.

«Εκτός παροικίας των ΗΠΑ ο κομματισμός»

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
Του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ**

Αδυναμία η περιορισμένη συμμετοχή των νέων στις δραστηριότητες της ομογένειας

Παρουσία του υπουργού Υγείας, Χρίστου Πατσαλίδη, του Έλληνα υπουργού Προστασίας του Πολίτη, Χρήστου Παπουτσή, μελών του Ελληνικού Κοινοβουλίου και των πρέσβεων της Κύπρου και της Ελλάδας στις ΗΠΑ, επρόκειτο να πραγματοποιηθεί χθες στη Νέα Υόρκη το 39ο Ετήσιο Συνέδριο της Κυπριακής Ομοσπονδίας Αμερικής. Οι αντιπρόσωποι των 25 σωματείων-μελών της Ομοσπονδίας, από ολόκληρη τη χώρα, επρόκειτο να συζητήσουν οργανωτικά θέματα της οργάνωσης και να ενημερωθούν για τις εξελίξεις του Κυπριακού. Φέτος είναι και έτος εκλογών (διεξάγονται κάθε δύο χρόνια) και θεωρείτο βεβαία η επανεκλογή του απερχομένου προέδρου, Πανίκου Παπανικολάου, άνευ ανθυποψηφίου.

Τα τελευταία 20 χρόνια, η Κυπριακή Ομοσπονδία και οι Κύπριοι είναι ο κινητήριος μοχλός του λεγόμενου Ελληνικού Λόμπι της Ουάσινγκτον, προωθώντας, πέραν του Κυπριακού, το σύνολο των ελληνικών θεμάτων. Μιλώντας στην «Greek News», ο πρόεδρος της Κυπριακής Ομοσπονδίας, Πανίκος Παπανικολάου, είπε ότι η οργάνωση βρίσκεται σε καλό δρόμο. Στο ερώτημα τι περισσότερο θα ήθελε να δει να κάνει η Κυπριακή Ομοσπονδία, ο κ. Παπανικολάου είπε πως θα επιθυμούσε να δει μεγαλύτερη ανάμειξη της νεολαίας. «Θα ήθελα να δω τη νεολαία μας να λαμβάνει μεγαλύτερο ρόλο στα κοινά της Ελληνοαμερικανικής Κοινότητας. Θα ευχόμουν επίσης να δω κάποια από τα παλαιότερα και ιστορικά μας σωματεία να έχουν μεγαλύτερη δραστηριότητα, τόσο στο Κυπριακό όσο και στα πολιτιστικά προγράμματα της Ομοσπονδίας», δήλωσε.

Ο πρόεδρος της Κυπριακής Ομοσπονδίας Αμερικής, κ. Πανίκος Παπανικολάου.

Τα τελευταία χρόνια οι σχέσεις της Κυπριακής Ομοσπονδίας με την κυπριακή κυβέρνηση (αλλά και την ελληνική) είναι τόσο στενές, που σε κάθε μεγάλη της εκδήλωση, είτε στον ετήσιο χορό είτε στο συνέδριο, υπάρχει ανωτάτου επιπέδου αντιπροσώπευση από τη Λευκωσία και την Αθήνα. «Η Κυπριακή Ομοσπονδία έχει καταφέρει να εκτοπίσει από την κυπριακή παροικία τον κομματισμό», εξηγεί ο κ. Παπανικολάου. «Στηρίζουμε με το ίδιο σθένος και την ίδια όρεξη όποια κυβέρνηση αναδεικνύεται στην Κύπρο και στην Ελλάδα, γιατί θεωρούμε ότι αυτό είναι το καθήκον μας», κατέληξε ο πρόεδρος της Κυπριακής Ομοσπονδίας.

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Excellence in Education
UNIVERSITY OF NICOSIA

Προκήρυξη Θέσεων για το Ακαδημαϊκό Έτος 2011-2012

Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας δέχεται αιτήσεις για τα εξής προγράμματα σπουδών:

α) Διδακτορικό Πρόγραμμα στις **Επιστήμες Αγωγής,** στις κατευθύνσεις:
- **Εκπαιδευτική Ηγεσία και Διοίκηση**
- **Θεωρία, Πρακτική και Αξιολόγηση Διδασκαλίας**

Αιτήσεις γίνονται δεκτές μέχρι 31 Μαΐου 2011.

β) Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα (Master) στις **Επιστήμες Αγωγής,** στις κατευθύνσεις:
- **Ειδική Εκπαίδευση**
- **Εκπαιδευτική Ηγεσία**
- **Θεωρία, Πρακτική και Αξιολόγηση Διδασκαλίας**

Αιτήσεις γίνονται δεκτές μέχρι 15 Ιουλίου 2011.

Για περισσότερες πληροφορίες, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν με το Γραφείο Εισδοχής (Μικαέλα Κουμουνδούρου 22841525 ή Άντρεα Λαού 22841773).

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
Γνώση, Παιδεία, Δημιουργία.

Λεωφ. Μακεδονίτισσας 46, Τ.Κ. 24005, 1700 Λευκωσία, Τηλ: 22841500, Φαξ: 22357481, E-mail: admissions@unic.ac.cy, www.unic.ac.cy

Αυτοματισμοί καγκελόπορτων, Αυτόματες γκαραζόπορτες, Συστήματα πρόσβασης, Αυτοματισμοί για υαλόθυρες, Βιομηχανικές πόρτες, Συστήματα στάθμευσης, Dock levellers & shelters, Scissor lifts, Automatic bollards

Αυτόματες πόρτες γκαράζ

ΚΑΡΑΜΟΝΤΑΝΗ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΣΗ®
ΛΕΥΚΩΣΙΑ: 22464899
ΛΕΜΕΣΟΣ: 25339222
ΛΑΡΝΑΚΑ: 24634444
ΠΡΩΤΑΡΑΣ: 23833660
www.caramondani.com.cy

CARAMONDANI group

CARAMONDANI

Ο διοικητής της Κεντρικής να αντιληφθεί ότι δεν κυβερνά

Ντίνος Χατζηνικόλας: Αν τα υπόλοιπα κόμματα στήριζαν τις προτάσεις για φορολόγηση του πλούτου, θα είχαμε καλύτερα αποτελέσματα στην οικονομία

Συνέντευξη στον **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ**

Ο βουλευτής του ΑΚΕΛ Ντίνος Χατζηνικόλας τονίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει τη δυνατότητα να πιέσει ώστε να καμφθεί η τουρκική αδιαλλαξία στο Κυπριακό. Σημειώνει ότι θα βελτιωθεί η οικονομία, αν καταστεί δυνατή η ανόρυξη των κυπριακών υδρογονανθράκων. Επικρίνει τον διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, ο οποίος, όπως σημειώνει, περιορίζεται σε κριτική. Διαβεβαιώνει ότι η πολεοδομική αμνηστία θα προχωρήσει και απορρίπτει τους φόβους των τραπεζών. Εκτιμά ότι σε ένα βαθμό το αποτέλεσμα των βουλευτικών θα αποτελέσει πρόκριμα για τις προεδρικές εκλογές, ενώ αφήνει ανοικτά όλα τα ενδεχόμενα για το άτομο που θα στηριχθεί για την προεδρία της Βουλής. Ο Ντίνος Χατζηνικόλας θέτει τον εαυτό του, για τρίτη φορά, στην κρίση του λαού, για την ανάδειξή του στο βουλευτικό αξίωμα.

-Στο προσκήνιο βρίσκονται τα πετρέλαια και το φυσικό αέριο. Μπορούν οι υδρογονάνθρακες να καταστούν η δύναμη που θα φέρει τη λύση του Κυπριακού;

-Το Κυπριακό είναι θέμα εισβολής και κατοχής. Αναμένουμε τη λύση μέσα από το δίκαιο των Ηνωμένων Εθνών, αλλά και ελπίζουμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα καταστεί καταλύτης για τη λύση. Σήμερα έχουμε έναν Πρόεδρο που πραγματικά επιδιώκει τη λύση του Κυπριακού, κάτι που αναγνωρίζουν και οι Ευρωπαίοι ηγέτες. Ωστόσο, το κλειδί της λύσης βρίσκεται στην Άγκυρα. Την ίδια ώρα βλέπουμε πόσο προκλητικά συμπεριφέρεται η Τουρκία στις προσπάθειες που καταβάλλει η Κυπριακή Δημοκρατία για την ανόρυξη φυσικού αερίου. Μάλιστα, προχωρεί και σε δικές της, παράνομες έρευνες. Πρέπει η Άγκυρα να αφήσει τις δύο κοινότητες να λύσουν το Κυπριακό.

-Βλέπουμε μεγάλο ενδιαφέρον από το Ισραήλ και την Ευρωπαϊκή Ένωση για τον υποθαλάσσιο πλούτο της Κύπρο. Μήπως αυτό το ενδιαφέρον θα πρέπει να συνοδευτεί και από πιέσεις προς την Τουρκία;

-Αυτοί που έχουν δημιουργήσει το Κυπριακό είναι το ΝΑΤΟ, οι Αμερικανοί και οι Βρετανοί και αυτοί θα πρέπει πρώτα να στραφούν προς την Τουρκία. Αναμένουμε και από την Ευρωπαϊκή Ένωση να ασκήσει πιέσεις στην Τουρκία. Έχει τις δυνατότητες να επιβάλει τη θέλησή της στην Τουρκία.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει τη δύναμη να επιβάλει τη θέλησή της στην Άγκυρα και για το Κυπριακό

-Τα αποθέματα υδρογονανθράκων φαίνεται να είναι τεράστια. Θα γίνουμε όλοι πλούσιοι;

-Σίγουρα αν επιβεβαιωθούν οι εκτιμήσεις, τότε θα στηριχθεί σε μεγάλο βαθμό η οικονομία. Πρέπει να επισημάνουμε και τις σωστές προσπάθειες της κυβέρνησης για καθορισμό της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης της Κύπρου σε σχέση με τα γειτονικά κράτη.

-Προς το παρόν έχουμε υποβαθμίσεις από τους οίκους αξιολόγησης.

-Οι υποβαθμίσεις πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη. Ωστόσο, να μην ξεχνούμε ότι είναι οι ίδιοι οίκοι οι οποίοι θεωρούσαν ως πρότυπο την Ιρλανδία, η οποία σήμερα κατέρρευσε, και αξιολογούσαν με άριστα την οικονομία της Αμερικής, η οποία αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα. Πρέπει να σημειώσω ότι η οικονομία δεν είναι μόνο θέμα της κυβέρνησης, αλλά όλων των κοινωνικών εταίρων. Σε ένα τραπέζι πρέπει όλοι να καταθέσουν τις απόψεις τους.

-Τα μέτρα που εξαγγέλλονται από την κυβέρνηση θα φέρουν την έξοδο από την κρίση;

-Είναι παγκόσμια η οικονομική κρίση. Σε όλο τον κόσμο αυξάνεται η ανεργία και μειώνονται οι αποδοχές των εργαζομένων. Η κυβέρνηση έχει καταβάλει τεράστιες προσπάθειες για να ξεπεραστεί η κρίση και να μην επηρεαστούν τα συμφέροντα των εργαζομένων και των συνταξιούχων. Αν τα υπόλοιπα κόμματα στήριζαν και τις προτάσεις για φορολόγηση του συσσωρευμένου πλούτου και των κερδών, τότε θα είχαμε καλύτερα αποτελέσματα. Ωστόσο, και πάλι έχουμε βελτιωμένους δείκτες. Ο ρυθμός ανάπτυξης από πρόβλεψη 0,5% έφθασε στο 1%.

-Ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας καταθέτει διαφορετικές απόψεις. Τι θα πρέπει να γίνει;

-Ο διοικητής δεν πρέπει μόνο να διαφωνεί, αλλά πρέπει να καταθέτει και προτάσεις. Η κυβέρνηση ξέρει να ακούει. Ο Αθανάσιος Ορφανίδης έχει μια διαφορετική φιλοσοφία για το ξεπέρασμα της κρίσης. Δεν επιμένουμε όλοι να συμμερίζονται τις απόψεις της κυβέρνησης και του ΑΚΕΛ. Αλλά θα πρέπει να καταλάβει ότι δεν είναι αυτός που κυβερνά. Αυτό τον τόπο τον κυβερνά η κυβέρνηση Χριστόφια.

-Ο διοικητής βρίσκεται συχνά στη Βουλή και καταθέτει θέσεις. Αυτό δεν σας ικανοποιεί;

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Θα πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη οι υποβαθμίσεις της οικονομίας μας, αλλά να μην ξεχνούμε ότι αυτοί που μας αξιολογούν είναι οι ίδιοι που βαθμολογούσαν με άριστα την Ιρλανδία, και μάλιστα τη θεωρούσαν πρότυπο, μέχρι που κατέρρευσε, δηλώνει ο βουλευτής του ΑΚΕΛ κ. Ντίνος Χατζηνικόλας.

-Η αρμοδιότητα δεν πρέπει μόνο να διαφωνεί, αλλά πρέπει να καταθέτει και προτάσεις. Η κυβέρνηση ξέρει να ακούει. Ο Αθανάσιος Ορφανίδης έχει μια διαφορετική φιλοσοφία για το ξεπέρασμα της κρίσης. Δεν επιμένουμε όλοι να συμμερίζονται τις απόψεις της κυβέρνησης και του ΑΚΕΛ. Αλλά θα πρέπει να καταλάβει ότι δεν είναι αυτός που κυβερνά. Αυτό τον τόπο τον κυβερνά η κυβέρνηση Χριστόφια.

-Ο διοικητής βρίσκεται συχνά στη Βουλή και καταθέτει θέσεις. Αυτό δεν σας ικανοποιεί;

Διαβάστε στο www.kathimerini.com.cy Firefox 4 της Mozilla εναντίον Internet Explorer 9 της Microsoft.

Διδάγματα από την Ιαπωνία

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Α. ΛΑΜΠΙΤΣΗ**

Η **κατάσταση** που έχει πλήξει την Ιαπωνία, με τον σεισμό της 11ης Μαρτίου, είναι η χειρότερη μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και την πυρηνική καταστροφή δύο πόλεών της, της Χιροσίμα και του Ναγκασάκι. Παρά την καταστροφή που τους βρήκε τότε, οι Ιάπωνες βρήκαν τα πόδια τους και ξαναδημιούργησαν τη χώρα τους. Δημιούργησαν μιαν από τις δυνατότερες οικονομίες του κόσμου, στηριγμένοι στην τεχνολογία. Κύριος μοχλός της δύναμής τους η εργατικότητά τους, η πειθαρχία τους, το ομαδικό πνεύμα, που είναι όντως απαράμιλλο. Το καλλιεργούν από το δημοτικό σχολείο, επειδή έχουν σαφέστατη αντίληψη της δημιουργικής του δύναμης. Θυσιάζονται για το σύνολο.

Ανάλογη πρόοδο με αυτήν της Ιαπωνίας είχε ο άλλος ηττημένος του πολέμου, η Γερμανία. Το παράδειγμα των δύο αυτών χωρών θα έπρεπε να είχε παραδειγματίσει όλο τον κόσμο. Δεν προόδευσαν, επειδή είχαν περισσότερες ικανότητες από τις άλλες, αλλά επειδή ήσαν οι μοναδικές που μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο δεν επιδόθηκαν σε οπλικούς ανταγωνισμούς. Αφιέρωσαν όλες τους τις δυνάμεις στην ανασυγκρότηση των χωρών τους και πέτυχαν το θαύμα. Ζήτησαν και οι δύο συγγνώμη για τα δεινά που προκάλεσαν στην ανθρωπότητα και επιδόθηκαν στην αναδημιουργία των χωρών και των κοινωνιών τους. Το θαύμα λειτούργησε και στις δύο άριστα. Δίδαγμα, λοιπόν, πρώτο: Αν οι δυνάμεις που αφιερώνονται στους εξοπλισμούς διοχετεύονται στα ειρηνικά έργα των ανθρώπων, ο κόσμος θα γίνει διαφορετικός. Θα επικρατήσει μεγαλύτερη ανάπτυξη και περισσότερη δικαιοσύνη. Η ανάπτυξη και η δικαιοσύνη θα δημιουργήσουν έναν κόσμο καλύτερο, που θα δίνει στους ανθρώπους ελπίδα. Οι βασικές ανάγκες των ανθρώπων θα αντιμετωπίζονται αποτελεσματικότερα. Αυτό, προφανώς, θα εδραιώσει στη σκέψη των ανθρώπων τη θέση πως η επένδυση στον πόλεμο, ως κινητήρια δύναμη της οικονομίας και της ανάπτυξης, αποτελεί τη μεγαλύτερη βλακεία που υπάρχει στα ανθρώπινα μυαλά. Ο Χίτλερ ανασυγκρότησε την οικονομία της Γερμανίας, επενδύοντας στους εξοπλισμούς και στον πόλεμο. Τα αποτελέσματα είναι γνωστά.

Αν οι δυνάμεις που αφιερώνονται στους εξοπλισμούς διοχετεύονται στα ειρηνικά έργα των ανθρώπων, ο κόσμος θα γίνει διαφορετικός

Το δεύτερο δίδαγμα από τη δοκιμασία της Ιαπωνίας προέρχεται από την ακλόνητή τους πίστη πως θα ξαναβρούν τον δρόμο της ανάπτυξης και θα ξεπεράσουν τα προβλήματα που προκάλεσε στη χώρα τους η τρομερή φυσική καταστροφή που τους βρήκε. Τα λόγια του Kimiaki Toda, δημάρχου του Ofunato, μιας πόλης ψαράδων που σαρώθηκε από το τσουνάμι μετά τον σεισμό της 11ης Μαρτίου, δικαιώνουν την πεποίθησή τους, που είναι και δική μας, πως στην Ιαπωνία το θαύμα θα γίνει ξανά: «Ιστορικά η γη της Ιαπωνίας έχει κτυπηθεί από τυφώνες τόσες πολλές φορές, που φαίνεται ότι το πνεύμα μας έχει επηρεαστεί. Έτσι αποδεχόμαστε την καταστροφή και ανακάμπτουμε, αναρρώνουμε, συνερχόμαστε, ξαναστεκόμαστε στα πόδια μας». Οι Ιάπωνες έχουν με τα χρόνια αναπτύξει στον ύψιστο βαθμό μια μοναδική στωικότητα, δηλαδή μιαν ικανότητα να αντιμετωπίζουν τις δυσάρεστες καταστάσεις με στοχαστική διάθεση και αταραξία.

Τα λόγια του Ιάπωνα δημάρχου φανερώνουν πως αν το κακό που βρήκε τους Ιάπωνες ήταν μόνο ο σεισμός και το τσουνάμι, δεν θα υπήρχε σοβαρό πρόβλημα. Το πιο πιθανό είναι ότι θα εκφράζαμε όλοι τον θαυμασμό μας για την αντοχή των κτηρίων τους και για την τήρηση του αντισεισμικού κώδικα που εφαρμόζουν. Το πρόβλημα έγκειται στους πυρηνικούς αντιδραστήρες και στις παραλείψεις και στα λάθη που οδήγησαν στη διαρροή πυρηνικής ενέργειας και στον επικρεμάμενο κίνδυνο να έχουμε ένα δεύτερο Τσέρνομπιλ. Το δίδαγμα, λοιπόν, είναι ότι η ανθρωπότητα πρέπει να εξετάσει εκ νέου τη θέση της απέναντι στην πυρηνική ενέργεια, ακόμα και όταν πρόκειται για την ειρηνική χρήση της. Το θέμα είναι τόσο σοβαρό, που πρέπει να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Απαιτούνται διεθνείς συμβάσεις. Προφανώς υπάρχουν, αλλά πρέπει να ιδωθούν με νέο φακό.

Δίδαγμα τέταρτο: Οι Ιάπωνες ήξεραν τι να κάνουν, όταν εκδηλώθηκε ο σεισμός. Είδαμε τους πολίτες να διατηρούν την ψυχραιμία τους, να φοράνε τα προστατευτικά τους κράνη και να έχουν μαζί τους τη σφυρίχτρα τους. Εμείς ξέρουμε τι να πράξουμε σε ανάλογη περίπτωση; Διερωτώμαι αν εκτός από τα σχολεία, στα οποία γίνονται από καιρού εις καιρόν ασκήσεις ετοιμότητας, υπάρχει άλλος οργανισμός, δημόσιος ή ιδιωτικός, στον οποίον να προετοιμάζονται οι εργαζόμενοι, για να γνωρίζουν τι θα πράξουν σε περίπτωση σεισμού. Πάντως, από τον σεισμό που έζησα στην Αθήνα το 1981, μου έμεινε η συνήθεια να έχω πάντοτε δίπλα στο κρεβάτι μου μια σφυρίχτρα, έναν φανό, ένα μικρό ραδιοφωνάκι και νερό. Ο ρόλος τους είναι προφανής. Πάρτε το δίδαγμα με την ευχή «ακρείαστα να είναι».

Φιλόλογος-Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA)
lampitsis.p@cytanet.com.cy

ΓΝΩΜΕΣ

Πιστή στην παράδοση που ακολουθεί εδώ και δεκαετίες, η «Κ» φιλοξενεί άρθρα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν δημοσιευτεί σε άλλα έντυπα. Θερμή παράκληση προς τους αρθρογράφους μας να αποφεύγουν τα τεράστια κείμενα. Άρθρα να αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση **info@kathimerini.com.cy**

Στρατηγικές ανακατατάξεις στη Μεσόγειο

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑ**

Η **δυναμική** παρέμβαση της Γαλλίας και συμπληρωματικά της Βρετανίας στη Λιβύη σηματοδοτεί μία νέα εποχή για την περιοχή μας. Όπως είχαμε επισημάνει από αυτή εδώ τη στήλη, από τις 14/11/2010 παρατηρείται μία μετακίνηση του στρατηγικού ενδιαφέροντος των ΗΠΑ προς τον Περσικό Κόλπο και την Άπω Ανατολή. Η στάση που τήρησαν και τηρούν οι ΗΠΑ στη λιβυκή κρίση επιβεβαιώνει την ανάλυση αυτή.

Το στρατηγικό κενό επιχειρούν να καλύψουν οι δυνατοί της Ε.Ε., που στα θέματα ασφάλειας είναι οι Γάλλοι και οι Βρετανοί και όχι οι Γερμανοί. Η Γαλλία, για λόγους ιστορικούς, έχει τον πρώτο λόγο. Η κίνηση της Γαλλίας ευρίσκει απέναντί της τις αντιδράσεις ενός άλλου φιλόδοξου κράτους, της Τουρκίας. Η τελευταία, στο πλαίσιο των νεο-οθωμανικών της σχεδιασμών, επιδιώκει να μετατραπεί σε προστάτη των αραβικών και μουσουλμανικών λαών. Κατά τρόπο σταθερά επαναλαμβανόμενο, ακολουθεί πολιτικές που τη φέρνουν σε σύγκρουση με τα συμφέροντα της Δύσης και των ΗΠΑ στην περιοχή. Πρώτο κραυγαλέο παράδειγμα ήταν το 2003 η άρνηση της Τουρκίας να διέλθουν διά του εδάφους της οι αμερικανικές δυνάμεις που επιχειρούσαν στο Ιράκ. Ακολούθησε η αρνητική ψήφος στο αμερικανοευρωπαϊκό σχέδιο ψηφίσματος για πρόσθετες κυρώσεις ενάντια στο Ιράν. Στην κατηγορία αυτή εντάσσεται και η κλιμακούμενη αντιπαράθεση με το Ισραήλ, με αποκορύφωμα το επεισόδιο με το πλοίο Μαβί Μαρμαρά. Στην αλυσίδα αυτής της τουρκικής διαφοροποίησης προστέθηκε και η στάση που τήρησε στη σύνοδο του ΝΑΤΟ για το ζήτημα της αντιπυραυλικής ασπίδας. Σήμερα η Τουρκία συνεχίζει στον ίδιο δρόμο. Τάχθηκε ενάντια στις κυρώσεις κατά του καθεστώτος Καντάφι. Επιμένει να εναντιώνεται στη στρατιωτική επιχείρηση για επιβολή της ζώνης απαγόρευσης πτήσεων πάνω από τη Λιβύη. Η στάση της αυτή την οδήγησε σε απομόνωση από τους εταίρους της και σε μη πρόσκλησή της στη σύνοδο των 22 χωρών στο Παρίσι, όπου λήφθηκε η απόφαση για την επιχείρηση. Σοβαρά ενοχλημένη από αυτή την εξέλιξη, επιχείρησε κάποιες διορθωτικές κινήσεις. Η συναίνεση, στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ, σε ανάληψη της επιτήρησης του εμπάργκο όπλων, η προθυμία για συμμετοχή στην ανθρωπιστική επιχείρηση ανακούφισης των Λιβύων στην Κυρηναϊκή και η αντιπροσώπευση των αμερικανικών συμφερόντων από την πρεσβεία της στην Τρίπολη εντάσσονται σε αυτό το διορθωτικό πλαίσιο.

Εδώ να σημειώσουμε και την προσπάθειά της να αναλάβει τον έλεγχο της επιχείρησης σε ό,τι αφορά τη θαλάσσια περιοχή νοτίως της Κρήτης. Απαντώντας στη συνεχιζόμενη αντίθεση της Τουρκίας σε εμπλοκή του ΝΑΤΟ στις αεροπορικές επιχειρήσεις, η Γαλλία πρότεινε με βρετανική υποστήριξη τη δημιουργία ενός νέου, εκτός ΝΑΤΟ, πολιτικού οργάνου για τον συντονισμό των χωρών που συμμετέχουν στην επιχείρηση, περιλαμβανόμενων και των αραβικών.

Μέσα σε αυτό το κλίμα, η παρουσία της Ελλάδας στην ομάδα των 22 αποτελεί υψίστης εθνικής σημασίας κίνηση. Επιτρέπει στην Ελλάδα να έχει λόγο και ρόλο, ώστε από τη μια να αποτρέψει τους όποιους τουρκικούς σχεδιασμούς, αλλά και να αξιοποιήσει την προβληματική πολιτική στάση της Τουρκίας.

Η Κυπριακή Δημοκρατία (ΚΔ), με τον υπουργό Εξωτερικών της, στήριξε όλες τις πολιτικές αποφάσεις της Ε.Ε. Ορθά επίσης αποφάσισε να θέσει στη Βρετανία την ανάγκη όπως οι βάσεις να μη χρησιμοποιηθούν από μαχητικά τα οποία θα έκαναν προσβολές στο λιβυκό έδαφος. Τα περί των δύο μέτρων και δύο σταθμών σχόλια του Προέδρου ήταν πολιτικά άκαιρα. Οι περί κυρίαρχων βάσεων αναφορές του ήταν επίσης πολιτικά αχρείαστες. Στα μείον των μέχρι σήμερα χειρισμών της κυβέρνησης θα πρέπει να συμπεριλάβουμε και τον χειρισμό του ανεφοδιασμού των πολεμικών αεροσκαφών του Κατάρ.

Η εκτίμησή μου αυτή δεν εδράζεται σε νομικούς λόγους. Αντίθετα με τη θέση κάποιων αναλυτών, η ΚΔ δεν υποχρεούται νομικά να παράσχει αυτού του είδους τις διευκολύνσεις. Ο Καταστατικός Χάρτης του ΟΗΕ, συγκεκριμένα στο κεφάλαιο 7, μιλάει για την ανάγκη οι χώρες-μέλη να βοηθούν σε τέτοιας μορφής στρατιωτικές επιχειρήσεις, στη βάση όμως ειδικών συμφωνιών που θα συνάψουν με το Συμβούλιο Ασφαλείας (άρθρο 43). Κάτι τέτοιο δεν έχει γίνει με καμία χώρα ούτε και με την ΚΔ. Επίσης, στο άρθρο 49 υπάρχει μόνο γενική αναφορά σε αμοιβαία βοήθεια μεταξύ των μελών, με στόχο την υλοποίηση των αποφάσεων του ΟΗΕ. Αλλά και στο συγκεκριμένο ψήφισμα το 1973, που αφορά την επιχείρηση στη Λιβύη, καλούνται τα κράτη-μέλη σε υποβοήθηση της επιχείρησης (provide assistance). Πουθενά δεν αναφέρεται η υποχρέωση για ανεφοδιασμό των πολεμικών αεροσκαφών όσων χωρών συμμετέχουν. Η μόνη αναφορά είναι στις άδειες για υπερπτήσεις.

Παρά την έλλειψη νομικών λόγων, ο ανεφοδιασμός ήταν κάτι που θα έπρεπε να κάνουμε για λόγους καθαρά πολιτικούς. Το Κατάρ συμμετέχει δικαιωματικά στην επιχείρηση και αποτελεί έναν από τους εκπροσώπους του αραβικού κόσμου στην ομάδα των 22 κρατών. Ταυτόχρονα, το Κατάρ (όπου και η έδρα του Αλ Τζαζίρα) παίζει ηγετικό ρόλο σε μία σειρά από σημαντικούς για την ΚΔ οργανισμούς, όπως ο Αραβικός Σύνδεσμος, η Ισλαμική Διάσκεψη και το Συμβούλιο Συνεργασίας των χωρών του Κόλπου. Να προσθέσω ακόμα ότι αναμένουμε από τη χώρα αυτή να επενδύσει σημαντικά κεφάλαια στην Κύπρο.

Με βάση τα πιο πάνω, είναι εθνικά χρήσιμο να παρέχουμε διευκολύνσεις αυτού του τύπου, τόσο στο Κατάρ όσο και στις άλλες αραβικές χώρες που ενεργοποιούνται στη βάση του ψηφίσματος 1973. Πάντα αποκλείοντας το ενδεχόμενο αυτές να χρησιμοποιηθούν για προσβολές χερσαίων στόχων στη Λιβύη. Η κρίση στη Λιβύη δημιουργεί ευκαιρίες που πρέπει να αξιοποιήσουμε και κινδύνους που καλό είναι να αποφύγουμε. Η τροπή που πήραν τα πράγματα δεν φαίνεται επί του παρόντος να ευνοεί την κατοχική Τουρκία.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος και κοινοβουλευτικός συνεργάτης του προέδρου του ΔΗΚΟ.

Ανάγκη πολιτικού εκσυγχρονισμού

Του **ΝΙΚΟΥ ΧΡ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ**

Τα **απανωτά** μηνύματα απαξίωσης, που στέλλει το εκλογικό σώμα μέσω των κατά καιρούς διενεργουμένων δημοσκοπήσεων, δεν φαίνεται να βρίσκουν αποδέκτες στη μεγάλη πλειοψηφία των πολιτικών μας.

Οι πολιτικοί μας, με ελάχιστες λαμπρές εξαιρέσεις, εξακολουθούν να εκφέρουν έναν ανιαρό, επιδερμικό και ξύλινο πολιτικό λόγο. Μεριμνούν και τυρβάζουν «περί πολλά». Πώς θα ξεχωρίσουν στις κηδείες και στα μνημόσυνα. Πώς θα εκστομίσουν την πιο εντυπωσιακή ατάκα που θα προβληθεί στις τηλεοπτικές οθόνες. Ξεσπάθωσαν για τον Συνεταιρισμό για την Ειρήνη, ενώ γνώριζαν ότι μια αίτηση για συμμετοχή σ' αυτό το πρόγραμμα δεν θα έχει οποιαδήποτε πρακτική σημασία, αφού σ' αυτήν θα εναντιωθεί η Τουρκία, όπως έκανε και στις αιτήσεις μας για συμμετοχή σε διάφορους οργανισμούς. Αποφάσισαν, μετά από 37 χρόνια, να γράψουν «Ιστορία» για το πραξικόπημα, ενώ θα έπρεπε, έγκαιρα, να αξιώσουν από τους αρμοδίους την ποινική δίωξη αυτών που συμμετείχαν στο πραξικόπημα, ώστε να επέλθει η πραγματική κάθαρση στον δημόσιο βίο της χώρας. Τα προβλήματα που ταλανίζουν την κυπριακή κοινωνία, όπως η ολισθηρή πορεία του Κυπριακού, το δημοσιονομικό έλλειμμα, η δημόσια υγεία, η παιδεία, η ποιότητα ζωής των πολιτών, προσφέρονται μόνο για δημοκοπία. Το πρόβλημα δεν θα ήταν τόσο σοβαρό, αν η απαξίωση αναφερόταν μόνο στους πολιτικούς. Γιατί τους πολιτικούς μπορούμε να τους αλλάξουμε. Όμως από τις δημοσκοπήσεις προκύπτει ότι ένα μεγάλο ποσοστό του εκλογικού σώματος, αλλά και οι νέοι μας δεν απαξιώνουν μόνο τους πολιτικούς, αλλά και την πολιτική. Η πολιτική, όμως, ως αξία του δημοκρατικού πολιτεύματος είναι αναντικατάστατη. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενο σχετικό άρθρο μου στην «Κ», στις 5.12.2010, η πολιτική είναι αναγκαία, εφόσον η ύπαρξη κράτους είναι αναγκαία. Η πολιτική είναι το σύνολο των ενεργειών που έχουν σχέση με την ανάδειξη του φορέα της κρατικής εξουσίας.

Υπάρχει, ως εκ τούτου, ανάγκη για πολιτικό εκσυγχρονισμό. Οι δύσκολες στιγμές που περνά ο τόπος απαιτούν επαναξιολόγηση και αναπροσαρμογή της πολιτικής συμπεριφοράς. Για έναν νέου ήθους και ύψους αξιόπιστο πολιτικό λόγο, που να στηρίζεται στο επιχείρημα και σε μελετημένα προγράμματα, τα οποία να δίνουν απαντήσεις στα πολλά προβλήματα που παρουσιάζει η πολυπλοκότητα της πολιτικής ζωής στη σύγχρονη εποχή. Τούτο είναι έργο της πολιτικής και κυρίως των πολιτικών που δεν έχουν παρασυρθεί ακόμη από τα ρεύματα της σήψης, της διαφθοράς και της διαπλοκής.

Τα κόμματα θα πρέπει να εκσυγχρονιστούν καίρια, ώστε να κερδίσουν την αξιοπιστία τους. Να γίνουν ζωντανοί οργανισμοί που θα διαμορφώνουν και θα υλοποιούν καινοτόμα και ρηξικέλευθα προγράμματα δράσης. Σύγχρονο είναι το κόμμα που χωρίς δογματισμούς, απαλλαγμένο από τις ιδεολογικές ετικέτες του παρελθόντος, αναζητεί σε κάθε στιγμή, με επίκεντρο τον άνθρωπο, τις προσφορότερες λύσεις και προσαρμόζεται στις εκάστοτε εξελίξεις των θεσμών. Στα σύγχρονα κόμματα ο νεποτισμός δεν έχει θέση. Με δημοκρατικές διαδικασίες και αξιοκρατικά κριτήρια αναδεικνύονται τα στελέχη των κομμάτων. Στελέχη που να διαθέτουν ικανότητα και αρετή. Είναι καιρός τα κόμματα να ανοίξουν τις πύλες τους σε καταξιωμένους νέους και να σταματήσει αυτή η εσωστρέφεια που τα χαρακτηρίζει, με βάση την οποία το στελεχικό τους δυναμικό παράγεται και ανακυκλώνεται μέσα από τις κομματικές θερμοκοιτίδες. Η «γαρνιτούρα» των διασημοτήτων και των αριστίνδην στα ψηφοδέλτια δεν προσφέρει τη λύση. Σκοπό έχει την ψηφοθηρία και πιο συγκεκριμένα την υποκλοπή εξωκομματικών ψήφων, παρά την πολιτική ανανέωση. Υπάρχουν βέβαια και οι εξαιρέσεις. Οι εξαιρέσεις αυτές υπάρχουν για να επιβεβαιώσουν τον κανόνα.

Παράλληλα, απαιτείται και ο εκσυγχρονισμός του κράτους. Επιτακτική είναι η ανάγκη λήψης ριζοσπαστικών μέτρων για αναδιοργάνωση της δημόσιας διοίκησης, η οποία παραμένει μια πολυδάπανη, αργοκίνητη, αναποτελεσματική και, όχι σε λίγες περιπτώσεις, διεφθαρμένη μηχανή, ανίκανη να ανταποκριθεί στις προκλήσεις των καιρών. Αναγνωρίζω ότι η επίτευξη του στόχου αυτού δεν είναι εύκολη. Μια τέτοια προσπάθεια θα προσκρούσει στην ξύλινη και συνάμα εκβιαστική συνδικαλιστική γλώσσα. Θα προσκρούσει στις μικροπολιτικές σκοπιμότητες και στον φόβο του πολιτικού κόστους. Αυτό το περιβόητο πολιτικό κόστος καθηλώνει στο τέλμα και αφήνει άλυτα τα πιο βασανιστικά για την κυπριακή κοινωνία προβλήματα, όπως είναι για παράδειγμα οι εδώ και αρκετά χρόνια κλινικά νεκρές διακοινοτικές συνομιλίες, το μέγεθος του κρατικού μισθολογίου, η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Όμως ο πολιτικός εκσυγχρονισμός είναι μονόδρομος, παρά το ότι είναι μακρύς και ακανθώδης, που το διάβα του απαιτεί μια επίπονη και μακρόχρονη προσπάθεια. Κοινωνικοί θεσμοί, νοοτροπίες και συμπεριφορές προϋποθέτουν κοινωνικές, πολιτικές, οικονομικές και πολιτισμικές δομές, συμπεριφορές και αντιλήψεις που δεν μεταφυτεύονται με μιας. Απαιτείται μια πολυχρόνια διεργασία από μέρους της ηγεσίας και παράλληλα μια διαρκής παιδεία των πολιτών.

Ο κ. Νίκος Χρ. Χαραλάμπους είναι πρώην Επίτροπος Διοικήσεως και πρώην Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας.
www.nicoscharalambous.org

Ποιοι «σπρώχνουν» τους πολίτες στην απαξίωση της πολιτικής;

Του **ΑΝΤΡΟΥ ΚΑΥΚΑΛΙΑ**

Οι **διάφορες** μετρήσεις της κοινής γνώμης, που βλέπουν το φως της δημοσιότητας τον τελευταίο καιρό, επιβεβαιώνουν ή ενισχύουν την εκτίμηση που επικρατεί για την απαξίωση με την οποία μεγάλη μερίδα των Κυπρίων αντιμετωπίζει τα κόμματα και την πολιτική γενικότερα. Κάτι που φαίνεται και από τα μειωμένα μέχρι τώρα ποσοστά εγγραφής νέων ψηφοφόρων.

Ως ΑΚΕΛ διαχρονικά στηρίζαμε την ανάγκη πολιτικοποίησης των νέων, αλλά και της ουσιαστικής συμμετοχής των πολιτών στα κοινά, κάτι που γίνεται δυσκολότερο στις συνθήκες αποξένωσης του σημερινού ανθρώπου και στους έντονους ρυθμούς της ζωής. Σίγουρα τη δυσπιστία των πολιτών και την αδιαφορία εντείνουν και οι ίδιες οι εγγενείς αδυναμίες του πολιτικού μας συστήματος, αλλά και οι προκλητικές συμπεριφορές κάποιων πολιτικών και αξιωματούχων που εκμεταλλεύονται τα δικαιώματα και τα προνόμιά τους. Υπάρχουν ζητήματα θεσμικά, που χρήζουν αλλαγών και αυτή η κυβέρνηση για πρώτη φορά προσπαθεί να τα λύσει, όπως οι πολλαπλές συντάξεις ή η εμπέδωση της αξιοκρατίας, ώστε να μην υπάρχει οποιοσδήποτε που να είναι ή να νιώθει πολίτης δεύτερης κατηγορίας. Θέλει όμως προσοχή, να μην καταλήγουμε σε ισοπέδωση και απλή άρνηση όλων, όπως πράττουν κάποια τηλεοπτικά κανάλια που προβάλλουν με θέρμη αυτή τη λογική της αδιαφορίας, ενώ τα ίδια αποφεύγουν να δίνουν βήμα στον σοβαρό πολιτικό λόγο και προτιμούν την πολιτική της ατάκας.

Ταυτόχρονα, ο στείρος και ισοπεδωτικός λόγος, που σχεδόν από την αρχή της εκλογής του Δημήτρη Χριστόφια εκφράζεται τόσο από τον ΔΗΣΥ και τα άλλα αντιπολιτευόμενα κόμματα όσο και από μεμονωμένους πολιτικούς της συμπολίτευσης, μαζί με τον άκρατο μηδενισμό τους, τις προσπάθειες εντυπωσιασμού και τον λαϊκισμό, φυσιολογικά ενοχλούν τον πολίτη και τον οδηγούν στην άρνηση. Πώς πρέπει να νιώθει ο πολίτης, όταν αντί να ακούει επιχειρήματα και θέσεις, βλέπει να εκτοξεύονται ατάκες, πατριωτικές κορώνες, κατηγορίες, μέχρι και ύβρεις έναντι ακόμα του Προέδρου της Δημοκρατίας; Πώς πρέπει να αξιολογούνται συμπεριφορές, όπως αυτή του ΔΗΣΥ, που τοποθετεί στο ψηφοδέλτιό του προσωπικότητες με απόψεις διαμετρικά αντίθετες από αυτές που επίσημα εκφράζει το κόμμα; Πώς να εμπιστευτεί πολιτικούς που είναι έτοιμοι για χάρη των κομματικών τους σχεδιασμών να προκαλέσουν συνταγματική κρίση, όπως έγινε με το θέμα του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη ή να ψηφίζουν προτάσεις νόμων που γνωρίζουν εξαρχής πως είναι αντισυνταγματικές; Παράδειγμα το θέμα της αναγνώρισης των εκ μητρογονίας προσφύγων, όπου ουσιαστικά επιλέγεται συνειδητά ο εμπαιγμός και η κοροϊδία.

Τι πρέπει να σκεφτεί ο πολίτης, όταν κάποιοι προτιμούν να παίζουν με την αγωνία των ανέργων και αντί να στηρίζουν τις προσπάθειες της υπουργού Εργασίας ή έστω να εισηγούνται δικά τους σοβαρά μέτρα, προτιμούν να συνδέουν το θέμα με τους πολιτικούς πρόσφυγες και να αναμασούν τα ίδια και τα ίδια ψέματα για τα υπέρογκα επιδόματά τους;

Θα έχει άδικο αν κάποιος θεωρήσει πως κρύβονται συμφέροντα που δεν τιμούν κανέναν πίσω από τις συνεχείς αναβολές ψήφισης νομοσχεδίων που ρυθμίζουν θέματα που χρόνια εκκρεμούσαν, όπως η πολεοδομική αμνηστία, αλλά και η μάστιγα του ηλεκτρονικού τζόγου, ζητήματα που συζητήθηκαν για καιρό και ουσιαστικά, ή για την άρνηση για φορολόγηση του μεγάλου πλούτου;

Τα κόμματα για το ΑΚΕΛ ήταν πάντοτε τα κύτταρα της δημοκρατίας. Η κριτική απέναντί τους είναι απαραίτητη και χρήσιμη, όπως και η διεύρυνση της κοινωνίας των πολιτών, που δεν έρχεται σε σύγκρουση ούτε αντιστρατεύεται την ύπαρξη πολιτικών σχηματισμών. Ο περιορισμός, όμως, του ρόλου των κομμάτων στο πολιτικό γίγνεσθαι και η απαξίωσή τους, που οφείλεται και σε συμπεριφορές όπως οι πιο πάνω, δημιουργεί ένα κενό στο πολιτικό σύστημα, με αποτέλεσμα να υπάρχει πάντα ο κίνδυνος να το γεμίσουν αμφιλεγόμενες προσωπικότητες τύπου Μπερλουσκόνι, ισχυρά οικονομικά λόμπι ή ακραίες πολιτικές ομάδες.

Εμείς καλούμε τους νέους και τους πολίτες να δηλώσουν παρόντες, με κριτική διάθεση σε αυτή την εκλογική μάχη, αλλά και αργότερα. Είμαστε σίγουροι ότι η ιστορία του κόμματός μας, η σημερινή του δράση και οι προτάσεις μας για το μέλλον θα τους πείσουν για την αξιοπιστία μας. Έχουμε ανάγκη τους ενεργούς κι ενημερωμένους πολίτες και όχι τους αδιάφορους (τηλε)θεατές των όσων διαδραματίζονται γύρω τους γι' αυτούς χωρίς αυτούς.

Δημοτικός σύμβουλος Λεμεσού, υποψήφιος βουλευτής ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις στη Λεμεσό.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ 1963-64

ΜΗΤΡΩΟ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ 1963-64

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Εθελοντών Αγωνιστών 1963-64,στην προσπάθειά του να ολοκληρώσει το μητρώο μελών, καλεί τους εθελοντές αγωνιστές 1963-64 που δεν είναι μέλη του Συνδέσμου να δηλώσουν τα ονόματα τους το συντομότερο δυνατό στον Πρόεδρο του Συνδέσμου, στρατηγό Χαράλαμπο Λόττα, με αποδεικτικά στοιχεία τα οποία θα εξεταστούν.

Διεύθυνση: Νεοπτολέμου 8, 1087 Ακρόπολη, Τ.Θ. 23376–1684 Λευκωσία, Τηλ. 22490986–99607777.

Αντισταθμιστικά και αποκλεισμός των πολυτέκνων

Του **ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΣΑΜΑΡΑ**

Και **πάλι** η κυβέρνηση έδειξε την απαξίωσή της για την πολυτεκνία, αφού δεν περιέλαβε στα αντισταθμιστικά μέτρα την πολύτεκνη οικογένεια.

Επιμένει προκλητικά να αγνοεί τα πολλαπλάσια βάρη που επωμίζονται οι πολύτεκνοι ένεκα της οικονομικής κρίσης. Παραγκωνίζει το μέγεθος της οικογένειας και εθελοτυφλεί για τα πλήγματα που υφίσταται. Επιμένει στο δηλωμένο εισόδημα ως βασικό κριτήριο φτώχειας, υποβαθμίζοντας και υποσκάπτοντας έτσι το μέγεθος της οικογένειας.

Με εξαγγελίες για περιορισμό των κοινωνικών παροχών, επιμένει σε μια φιλοσοφία αντικινήτρων για την πολυτεκνία, πλήττοντας γενικά και τη διάθεση για τεκνοποίηση και οδηγώντας έτσι ανησυχητικά τον δείκτη γονιμότητας των γηγενών κατοίκων ολοένα και πιο χαμηλά.

Αυτή η στάση αποτελεί ιεροσυλία σε βάρος των οικογενειών που επωμίζονται αναλογικά το μεγαλύτερο φορτίο σε ΦΠΑ, σε ρεύμα, νερό κ.ά. και των οποίων το εισόδημα εξανεμίζεται με μεγαλύτερες ταχύτητες, λόγω της κρίσης και της επιβολής ΦΠΑ, υποβιβάζοντας έτσι περισσότερο την ποιότητα ζωής τους.

Η κυβέρνηση επιμένει να αγνοεί τα πολλαπλάσια βάρη που επωμίζονται οι πολύτεκνοι

Σε μια εποχή μάλιστα που δεν είδαμε κανένα άλλο δημογραφικό μέτρο να προωθείται, υποβαθμίζοντας το μόνο κίνητρο, δηλαδή τα επιδόματα και άλλες οικονομικές παροχές, αποτρέπουν τον πληθυσμό από την περαιτέρω τεκνοποίηση. Κι αυτό παρά τη δημιουργία του δημογραφικού φορέα και τις εξαγγελίες που υπόσχονταν ακριβώς το αντίθετο.

Η καθυστερημένη εξαγγελία, με ασάφειες, ενός επόμενου πακέτου, όπου θα συμπεριληφθούν και πολύτεκνοι κάποια άλλη στιγμή, ουσιαστικά παραπέμπει στις καλένδες και αποδεικνύει ελλείμματα κοινωνικής ευαισθησίας και ικανότητας δημογραφικής πρόβλεψης για το μέλλον των Ελληνοκυπρίων και της μικρής πατρίδας μας.

Ο κ. Παρασκευάς Σαμάρας είναι αριστίνδην υποψήφιος βουλευτής του ΔΗΣΥ.

«Η μαύρη εποχή Γιωρκάτζη»

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΗΛΙΑΔΗ**

Αμέσως μετά τον θάνατο του Πολύκαρπου Γιωρκάτζη, το ΑΚΕΛ «ανεκάλυψε» τη «μαύρη εποχή Γιωρκάτζη» («ξεχνώντας» ότι Πρόεδρος εκείνη τη «μαύρη εποχή» ήταν ο Εθνάρχης Μακάριος) και έτσι, εύκαιρα ή άκαιρα, κυρίως σε προεκλογικές περιόδους, το όνομα «Γιωρκάτζης» βρίσκεται στα στόματα όλων των Ακελικών ηγετών. Αφού τρέμουν –προς το παρόν– (χέρι που δεν μπορείς να το δαγκώσεις, φίλησέ το) να κατηγορήσουν ευθέως τον Εθνάρχη Μακάριο, προσωποποιούν την πολεμική τους κατά του νεκρού Γιωρκάτζη, που δεν μπορεί, βέβαια, να απαντήσει.

Έτσι και την Πέμπτη (17/3) στη Βουλή, κατά τη συζήτηση για το πόρισμα του Φακέλου της Κύπρου, πιθηκίζοντας για άλλη μια φορά, ο γ.γ. του ΑΚΕΛ, κ. Άντρος Κυπριανού, δεν έχασε την ευκαιρία, γαλουχημένος με την ακελική υποκρισία, να… «αποκαλύψει» και τον… «προδοτικό ρόλο» του Γιωρκάτζη για την καταστροφή της Κύπρου!

Δεν είναι του παρόντος να προσπαθήσουμε να διαλύσουμε κακόβουλους και αβάσιμους μύθους, που εκφράζουν την εμπάθεια και το μίσος αμετανόητων εχθρών του απελευθερωτικού μας αγώνα, οι οποίοι επιστρατεύουν κακοήθειες και αντλούν, από μισαλλόδοξα γραπτά και βιβλία, ασύστολα ψεύδη και συκοφαντίες για να διασύρουν τη μνήμη του Πολύκαρπου Γιωρκάτζη.

Να πούμε ότι ο Γιωρκάτζης δεν έκανε λάθη; Έκανε. Και το μοιραίο λάθος της ζωής του το πλήρωσε με το αίμα του. Όχι, όμως, και να λέμε ότι ο «προδοτικός του ρόλος… κατέστρεψε την Κύπρο». Και να τα ακούς όλα αυτά από τους μικροπόνηρους ριψάσπιδες της ηγεσίας της ψευτοαριστεράς…

Τον Πολύκαρπο Γιωρκάτζη τον έχει ήδη κρίνει και καταξιώσει η Ιστορία ως έναν από τους αδάμαστους αγωνιστές της ελευθερίας και κορυφαίους αρχιτέκτονες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και η αξία του αυτή θα είναι πάντα παρούσα.

Και ας μην ξεχνά η ακελική ηγεσία ότι, αν δεν υπήρχαν οι «Γιωρκάτζηδες», ούτε τα 50χρονα της Κυπριακής Δημοκρατίας θα γιορτάζαμε, ούτε ο πρώην γενικός της γραμματέας θα ήταν σήμερα Πρόεδρος. Ακόμα, αν δεν υπήρχε ο Γιωρκάτζης, δεν θα υπήρχε σήμερα κράτος, μετά την τουρκική ανταρσία του 1963.

Μπορεί το ΑΚΕΛ να διαφωνεί σε πολλά, αλλά και στη διαφωνία υπάρχουν όρια, όπως και η αντίρρηση δεν μπορεί να γίνεται φανατική σύγκρουση και να εκφυλίζεται σε άθλια φιλονικία.

Γι' αυτό και δεν θα συνεχίσουμε. Ο καθένας, άλλωστε, στον τόπο μας είναι ελεύθερος να διαλέγει τον τρόπο με τον οποίο εκφράζει τις ανησίες του.

Υ.Γ.1: Μας μίλησαν οι Ακελικοί ηγέτες και για δολοφονίες. Αποφεύγουν, όμως, να μας πουν και για τις δικές τους δολοφονίες χαρακτήρων. Αρχίζοντας από τον Πλουτή Σέρβα, πηγαίνοντας στον Ανδρέα Ζιαρτίδη και καταλήγοντας… άντε ας μην αναφέρω το όνομα της τελευταίας δολοφονίας χαρακτήρα, κύριε Άντρο Κυπριανού.

Διότι, κύριε Άντρο, όταν τα παιδικά σου βιώματα είναι έντονα συνδεδεμένα με τα ιδεολογήματα, όπως ο προλεταριακός διεθνισμός, τα δε παιδικά και νεανικά σου χρόνια δοσμένα στη σπουδή, εμπέδωση και πρακτική εφαρμογή αυτής της διεθνικής ιδεολογίας, είναι βέβαιο πως στα …ήντα σου δεν μπορείς να αισθανθείς την κατάφαση της ιδέας του έθνους, να λειτουργήσεις εθνικά και να τιμήσεις ήρωες και μάρτυρες.

Υ.Γ.2: Στην κυρία Ειρήνη Χαραλαμπίδου και στην ανάπηρη απόπειρά της στο facebook να πλήξει τον Νικόλα Παπαδόπουλο (ακόμα και τον νεκρό Τάσσο) λέμε απλώς ότι το μόνο που επιτυγχάνει είναι να αποκαλύπτει και την πνευματική της ανεπάρκεια.

geeliades@gmail.com

«Ένα πεδίο βολής φτηνό/που ασκούνται βρίζοντας ξένοι φαντάροι».

ΑΡΑΔΕΣ

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Ευρώπη χωρίς αζιμούθιο

«Όταν θέλω να μιλήσω με την Ευρώπη, ποιον θα παίρνω τηλέφωνο;», ήταν η ερώτηση με την οποία πριν από τριάντα χρόνια ο Χένρι Κίσινγκερ εξέφραζε αμφιβολίες για το φιλόδοξο εγχείρημα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, προβλέποντας την αδυναμία χάραξης ενιαίας εξωτερικής πολιτικής από έναν συνασπισμό χωρών με εντελώς διαφορετικά συμφέροντα και επιδιώξεις.

Σε θεωρητικό επίπεδο το ερώτημα του Κίσινγκερ απαντήθηκε προ διετίας, με την υιοθέτηση της Συνθήκης της Λισαβόνας, βάσει της οποίας η Ε.Ε. απέκτησε πρόεδρο και υπουργό Εξωτερικών. Ωστόσο, τα γεγονότα της περασμένης εβδομάδας απέδειξαν περίτρανα ότι ούτε ο συμπαθέστατος Βέλγος Χέρμαν Βαν Ρομπέι ούτε και η μάλλον αδιάφορη Βρετανή βαρόνη Κάθριν Άστον ήταν σε θέση να απαντήσουν στο τηλέφωνο εξ ονόματος της Ε.Ε. για όσα συμβαίνουν στη Λιβύη.

Το αμερικανικό άρμα ακολουθεί απαρέγκλιτα το δρομολόγιο που υφίσταται από καταβολής κόσμου

Εκείνος που σήκωσε το τηλέφωνο ήταν ο Νικολά Σαρκοζί, ο οποίος ουσιαστικά, χωρίς να ρωτήσει κανέναν, αποφάσισε την ανάληψη στρατιωτικής δράσης εναντίον του Καντάφι, παρά την αντίθετη γνώμη άλλων σημαντικών κρατών-μελών της Ένωσης, κυρίως της Γερμανίας. Στον χορό έσπευσε και η Βρετανία, η οποία επιμένει να συμπεριφέρεται περισσότερο ως η 53η πολιτεία των ΗΠΑ, παρά ως το έβδομο μέλος της Ε.Ε. Αυτό που συμβαίνει τις τελευταίες μέρες στα ψηλά δώματα της Ε.Ε. δεν είναι άλλη μια μάχη στον ακήρυχτο πόλεμο που μαίνεται μεταξύ των βασικών παικτών της. Δυστυχώς είναι η επιβεβαίωση της εγγενούς αδυναμίας της Ε.Ε. να χαράξει και να εφαρμόσει ενιαία εξωτερική πολιτική, γιατί, ακριβώς, τα μεμονωμένα εθνικά συμφέροντα των ισχυρών κρατών-μελών τίθενται υπεράνω του καλώς νοούμενου συμφέροντος της ίδιας της Ένωσης ως συνόλου και των 27 χωρών που τη συγκροτούν.

Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι η αντιπαράθεση μεταφέρθηκε και στους κόλπους του ΝΑΤΟ, όπου υποτίθεται ότι υπάρχει μεγαλύτερη αλληλεγγύη μεταξύ συμμάχων.

Όποιο και να 'ναι το αποτέλεσμα των επιχειρήσεων στη Λιβύη, ένα γεγονός παραμένει αναντίλεκτο: Η Ε.Ε. είναι απούσα από τις δραματικές εξελίξεις που σημειώνονται στη γειτονιά της και εξακολουθεί να σύρεται από το αμερικανικό άρμα, το οποίο, ανεξαρτήτως του οδηγού του, ακολουθεί απαρέγκλιτα το δρομολόγιο που υφίσταται από καταβολής κόσμου, όπως το διατύπωσε ο Ηράκλειτος: «Πόλεμος πατήρ πάντων». Η δεινή οικονομική κατάσταση στην οποία τελούν αρκετές χώρες-μέλη της, βρίσκει την Ε.Ε. ανήμπορη να ανταποκριθεί στα οράματα και στις προσδοκίες του μισού δισεκατομμυρίου των πολιτών της. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, η εμπλοκή της σε στρατιωτικές επιχειρήσεις είναι βέβαιον ότι θα την οδηγήσει σε ακόμη πιο επικίνδυνα αδιέξοδα.

Με την υποψία ότι ο εμπνευστής του συνθηματικού «Αυγή της Οδύσσειας», με το οποίο τιτλοφόρησε την «ειρηνευτική επιχείρηση» στη Λιβύη, κάτι γνωρίζει από αρχαία ελληνική γραμματεία, ας ευχηθούμε ότι το μάτι του έπεσε και στη λέξη «ύβρις». Διότι πολύ φοβόμαστε ότι το αποτέλεσμα αυτής της εκστρατείας δεν θα διαφέρει από την επίσης «ειρηνευτική επιχείρηση» που μαίνεται στο Ιράκ, υπό τον πεζό και χολιγουντιανού λεξιλογίου κωδικό «σοκ και δέος», η οποία υποτίθεται ότι δεν θα διαρκούσε περισσότερο από μερικές μέρες. Και στη μια και στην άλλη περίπτωση η μυθική Ιθάκη δεν φαίνεται στο βάθος του ορίζοντα. Ο Καντάφι, ο Σαντάμ, ο Οσάμα Μπιν Λάντεν και οι άλλοι «κακοί» είναι δημιουργήματα των «καλών», αυτών δηλαδή που σπεύδουν να τους εξοντώσουν. Στο όνομα της ανθρωπότητας, όπως πάντα.

antoniouy@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Νέοι και διαμαρτυρία

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ**

Έχει τρομερό ενδιαφέρον να αναλύσει κάποιος το γιατί άνθρωποι με πιο ελεύθερη από την παραδοσιακή σκέψη αποφεύγουν τα κοινά και θεωρούν τα κόμματα μια κατάσταση decadence και τους πολιτικούς demode. Και έχει άλλο τόσο ενδιαφέρον να αναλυθεί γιατί η απαξίωση γίνεται πράξη με την έχθρα προς το πολιτικό σύστημα και με την αποχή. Ειδικά στους νέους.

Οι νέοι της Κύπρου, όπως και κάθε χώρας, έχουν δίκαιο όταν αντιδρούν στη βρόμικη και σκοτεινή πλευρά της πολιτικής. Αυτή που προάγει τη διαφθορά, το ρουσφέτι, το μικροπολιτικό παιχνίδι. Αυτή που υποκαθιστά τη δύσκολη πολιτική ουσία με την εύκολη και κενή επικοινωνία. Αυτή που θέλει τις τύχες τους να αποφασίζονται πίσω από κλειστές πόρτες και μέσα από περίεργες συμφωνίες συναλλαγής. Με αποφάσεις που δεν βασίζονται σε καμιά ηθική αξία.

Είναι αλήθεια ότι οι πλείστοι πολιτικοί στέκουν απέναντι στους νέους όπως τις αλεπούδες. Δεν τους φτάνουν και τους κάνουν κρεμαστάρια. Και επειδή δεν τους καταλαβαίνουν, τους «σκαρτάρουν», μιλώντας για τη νέα γενιά με υποτίμηση και προβάλλοντας τη δήθεν διαπίστωση ότι οι νέοι δεν ασχολούνται με τα κοινά. Το πιο άσχημο, δε, είναι ότι ακόμα και μεγάλος αριθμός νέων σε ηλικία πολιτικών ανταγωνίζονται σε παλαιοκομματισμό τους μαθουσάλες. Έτσι οι νέοι βλέπουν δίπλα τους ακόμη και συνομήλικούς τους να γίνονται απόμακροι και να συμπεριφέρονται παράξενα για να φορέσουν το weird πολιτικό κοστούμι.

Οι νέοι άνθρωποι, ωστόσο, ασχολούνται με την πολιτική, ακόμη και αν δεν το αντιλαμβάνονται. Κατ' αρχήν, ξέρουν τι γίνεται στον κόσμο. Έχουν μελετήσει πολύ περισσότερες λεπτομέρειες για την Ιαπωνία και το τσουνάμι, ξέρουν πολύ καλύτερα από τους μεγαλύτερους τους δείκτες και τα στοιχεία της οικονομίας και γνωρίζουν τι σημαίνει κρίση στην Ευρωζώνη. Γοητεύονται από πολιτικούς όπως ο Σαρκοζί και η Μέρκελ. Ζητούν ευκαιρίες, εκμεταλλεύονται τα αγαθά της Ευρώπης, συζητούν και κρίνουν πολιτικές, όχι μόνο τοπικές αλλά και διεθνείς.

Αυτό που δεν έχουν συνήθως μπροστά τους ξεκάθαρα, είναι βήμα μαζικής έκφρασης των αγωνιών τους. Ιδιαίτερα του πολύ δικαιολογημένου φόβου που έχουν σήμερα. Ότι είναι πιθανόν η νέα γενιά να κληθεί να πληρώσει τον λογαριασμό για λάθη όλων των προηγούμενων. Όπως δυστυχώς συμβαίνει αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα.

Δεν είναι το ζητούμενο να ξέρει ένας πολιτικός πώς παίζεται το farmville, το world of warcraft, τι είναι τα elves και τα orcs και τι σημαίνουν οι άπειρες συντομογραφίες στο facebook. Πράγματα δηλαδή με τα οποία οι νέοι απασχολούν πολύ από τον ελεύθερο τους χρόνο. Το ζήτημα είναι να καταλάβει ότι οι νέοι άνθρωποι έχουν άλλους τρόπους επικοινωνίας και συναναστροφής. Να αντιλαμβάνεται την ανάγκη τους να προσαρμόζονται με τον σύγχρονο δικό τους κόσμο. Και το κορυφαίο, να μπορεί να μιλά μαζί τους και να καταλαβαίνει τη δική τους γλώσσα. Να μπορεί να τους προσφέρει μια ιδέα, ένα όραμα, κάτι για το οποίο θα προσδοκούν. Να προτείνει για το γρήγορο και φτηνό διαδίκτυο,

Η νέα γενιά φοβάται ότι θα πληρώσει τον λογαριασμό όλων των προηγούμενων

τη δυνατότητά τους να διασκεδάζουν αξιοπρεπώς, να αθλούνται, το πώς άνδρες και γυναίκες θα έχουν ίσες ευκαιρίες. Να δίνει διέξοδο στο πνίξιμο που νιώθουν μέσα στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον, αλλά και στο αίσθημα του ελέγχου και του κατατρεγμού από τη νέα μόδα των μυστικών υπηρεσιών που θέλουν να φακελώνουν τα πάντα. Να νιώσουν ότι το κράτος πράγματι νοιάζεται για τη νεανική και τη γυναικεία επιχειρηματικότητα. Θέλουν από κάποιον να τους δώσει τη δυνατότητα να δημιουργήσουν.

Αυτό για το οποίο οι νέοι υπόκεινται σε κριτική είναι το γεγονός ότι την απογοήτευση τη μετατρέπουν καμιά φορά σε πλήρη αδιαφορία και κατ' επέκταση σε αποχή. Εγώ θα συμφωνήσω μαζί τους ότι η δημοκρατία έχει πολλά τρωτά. Είναι όμως ταυτόχρονα και το μόνο σύστημα στο οποίο εκφράζεται η βούληση των πολιτών και επιτρέπεται η εναλλαγή και η αλλαγή κάθε πέντε χρόνια. Αν ψηφίσεις, συμμετέχεις. Έχοντας στη μια πλευρά της ζυγαριάς την απογοήτευση και στην άλλη τουλάχιστον την ελπίδα. Αν όχι, απλά παραχωρείς τη δυνατότητα σε άλλους να αποφασίσουν για σένα.

Για να μπορούν να ψηφίσουν σφάζονται σήμερα άνθρωποι στη Λιβύη. Που αν είχαν το δικαίωμα να εγγραφούν σε εκλογικούς καταλόγους, θα έκαναν συλλαλητήριο για το ποιος θα το πράξει πρώτος.

Ο κ. Μιχάλης Σοφοκλέους είναι υποψήφιος βουλευτής ΔΗΣΥ Λευκωσίας.
www.michalis.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Πυρηνικός ναρκισσισμός

Του **ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΑΒΡΑΑΜ**

Στην πορεία της εξέλιξης της ιστορίας ο άνθρωπος προσπαθούσε πάντοτε να ανακαλύπτει νέα στοιχεία της φύσης και να τα αξιοποιεί για την εξυπηρέτηση των συνεχώς αυξανόμενων αναγκών του. Πέτρες, ξύλα, χαλκός, σίδηρος, χρυσός και αργότερα άλλα μέταλλα και στοιχεία της φύσης, όπως τα κατέγραψε στον περίφημο πίνακά του ο Ρώσος επιστήμονας Μεντελέγιεβ (1869), έναν πίνακα που συμπληρώνεται μέσα από τις νέες ανακαλύψεις του ανθρώπου, συνθέτουν τον κώδικα του φυσικού μας κόσμου. Με όπλα λοιπόν τη σκέψη, τη δημιουργική φαντασία και την εργασία, ο άνθρωπος κατάφερε να αποκρυπτογραφήσει φυσικούς νόμους, χημικές και βιολογικές διεργασίες και να περάσει σε ένα νέο στάδιο της εξέλιξης με τεχνητά μέσα.

Όπως μας δείχνει όμως η ιστορία, η επιστημονική πρόοδος ήταν πάντοτε άρρηκτα συνδεδεμένη με την πάλη για το κέρδος, την εξουσία και την κυριαρχία. Γι' αυτό και ο εκάστοτε ισχυρός στις ανακαλύψεις προσπαθούσε να επεκταθεί και γεωγραφικά και πολιτισμικά. Αυτό έκαναν όλες οι ισχυρές δυνάμεις της ιστορίας. Αθήνα, Ρώμη, Πέρσες, Αιγύπτιοι, Βυζαντινοί, Φράγκοι, Ενετοί, Ρώσοι, Ιάπωνες, Βρετανοί, Γερμανοί. Αυτό κάνουν και μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο οι ΗΠΑ που εξασφαλίζοντας την επιστημονικοτεχνολογική υπεροχή και με γνώμονα πάντοτε το κέρδος και την παγκόσμια κυριαρχία, προσπαθούν να επιβάλλουν την πολιτική τους, χωρίς να διστάζουν να διεξάγουν ακόμα και πολέμους.

Μια από τις δυνάμεις που ο άνθρωπος κατάφερε μέσω της επιστήμης να δημιουργήσει (βομβαρδισμός ουρανίου με νετρόνια) είναι η πυρηνική ενέργεια. Από αυτήν κατασκεύασε τρομακτικά όπλα, που μπορούν σε περίπτωση ενός πυρηνικού πολέμου να επιφέρουν την ολική καταστροφή του πλανήτη και της ανθρωπότητας. Αρκεί να φανταστούμε ότι σήμερα υπάρχουν χιλιάδες πυρηνικές κεφαλές (Ρωσία, ΗΠΑ, Γαλλία, Κίνα, Βρετανία, κ.λπ.) με ισχύ χιλιαπλάσιας καταστροφής από αυτήν που έκαναν οι ατομικές βόμβες των Αμερικανών στο Ναγκασάκι και στη Χιροσίμα. Δυστυχώς ο άνθρωπος της μεταχιροσιμικής εποχής όχι μόνο δεν διδάχτηκε από εκείνον τον όλεθρο, αλλά καθημερινά αποδεικνύει ότι στο όνομα του συμφέροντος, της πρωτοκαθεδρίας και της παγκόσμιας κυριαρχίας είναι ικανός να αυτοκτονήσει. Γιατί ένας πυρηνικός πόλεμος με τα τόσα πυρηνικά που ανεξέλεγκτα πλέον έχουν εξαπλωθεί δεν θα αφήσει πίσω του τίποτα και θα ισχύει αυτό που είπε κάποτε ο Άινσταϊν, προειδοποιώντας μας με λόγια τραγικά και εφιαλτικά. «Δεν ξέρω», είπε ο μεγάλος επιστήμονας και ειρηνιστής, «αν θα γίνει τρίτος παγκόσμιος πόλεμος. Αν όμως γίνει τέταρτος, αυτός θα είναι με πέτρες και με ξύλα». Αν θα γίνει λοιπόν τρίτος, θα καταστραφούν τα πάντα και αν επιζήσει το είδος άνθρωπος στον πλανήτη γη, θα αρχίσει και πάλι από την αρχή, όπως οι πρωτόγονοι άνθρωποι, με ξύλα και πέτρες. Θα υπάρχει όμως μια διαφορά. Αυτά θα είναι μολυσμένα από τη ραδιενέργεια των πυρηνικών εκρήξεων.

Το τραγικό δυστύχημα στη Φουκουσίμα επανέφερε τις συζητήσεις για την πυρηνική ενέργεια, την οποία ο άνθρωπος βρήκε τον τρόπο να χρησιμοποιήσει για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Εκατοντάδες πυρηνικά εργοστάσια υπάρχουν σήμερα σε πολλές χώρες του κόσμου (440 πυρηνικοί αντιδραστήρες παγκοσμίως, οι 195 εκ των οποίων στην Ευρώπη), ενώ στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπολογίζεται ότι μέχρι το 2030-2035 το ένα τέταρτο της ενέργειας που θα χρησιμοποιείται θα παράγεται από πυρηνικούς αντιδραστήρες. Η συμφωνία επίσης Τουρκίας-Ρωσίας για πυρηνικό σταθμό στο Άκιουγιου, που βρίσκεται σε σεισμογενή περιοχή και ανακοινώθηκε μάλιστα μετά το ατύχημα στη Φουκουσίμα, αποτελεί πραγματικά μια πρόκληση για την παγκόσμια, την ευρωπαϊκή, αλλά και την τουρκική κοινή γνώμη.

Το τραγικό με την πυρηνική ενέργεια είναι ότι όλοι γνωρίζουν ότι αυτή δεν παρέχει ασφάλεια. Το ξέρουν καλά και οι κυβερνήσεις και οι πυρηνικοί επιστήμονες. Γιατί λοιπόν συνεχίζεται αυτός ο πυρηνικός ναρκισσισμός; Γιατί δεν υπάρχει μια παγκόσμια συνεργασία για την αειφόρο ανάπτυξη με ένα κοινό πρόγραμμα επενδύσεων στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας; Είναι εμφανές ότι όσο οι ισχυροί της γης θα θέτουν τα κέρδη και την εξουσία πάνω από τη φύση, το κοινό καλό και το οικουμενικό συμφέρον, θα συνεχίσουμε όλοι να ζούμε στην πολιτισμένη βαρβαρότητα. Θα προοδεύουμε τεχνολογικά, αλλά θα παρακμάζουμε ηθικά και πνευματικά μέχρι την ολική αυτοκαταστροφή.

Σήμερα, μια νέα γενιά μεταναστών βρίσκεται στην επικαιρότητα. Είναι οι πυρηνικοί μετανάστες από τις ραδιενεργές περιοχές των πυρηνικών ατυχημάτων. Αν συνεχιστεί η σημερινή ενεργειακή πολιτική, που προσβλέπει σε περαιτέρω χρήση της πυρηνικής ενέργειας, είναι βέβαιο ότι αυτού του είδους οι μετανάστες θα πληθαίνουν.

Όχι λοιπόν στον πυρηνικό ναρκισσισμό, όχι στα ραδιενεργά μυαλά και στον τοξικό λόγο των ισχυρών της γης, που στο όνομα της ανάπτυξης ρυπαίνουν τον ανθρώπινο πολιτισμό. Φυσικά το μεγάλο ερώτημα είναι τι κάνουμε εμείς οι πολίτες. Έχουμε τη δύναμη να παγκοσμιοποιήσουμε τη δράση μας ενάντια στο άπληστο και ανταγωνιστικό μοντέλο της «ελεύθερης οικονομίας της αγοράς» που επιβάλλουν οι πολυεθνικές εταιρείες, τα στρατιωτικοβιομηχανικά συμπλέγματα και τα ελεγχόμενα σε παγκόσμιο επίπεδο ΜΜΕ; Έχουμε τη δύναμη να αντιταχθούμε στον πυρηνικό ιμπεριαλισμό;

Δρ Φιλοσοφίας
rodo@primehome.com

Η ψυχή και τα χούγια…

Του **ΕΥΤΥΧΗ ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗ**

Μια παροιμία λέει «πρώτα βγαίνει η ψυχή του ανθρώπου και μετά τα χούγια του». Αν κάποιος έχει μάθει μια ζωή να λειτουργεί με στερεότυπα και εμμονές, είναι δύσκολο να απαλλαγεί από αυτά, ακόμα και όταν η πραγματικότητα επιβάλλει το αντίθετο.

Η αντίληψη της ελληνικής κοινής γνώμης, αλλά και η αντίδραση της κυβέρνησης Χριστόφια για το θέμα της επέμβασης της Λιβύης επιβεβαιώνουν το σοφόν της λαϊκής ρήσης.

Σύμφωνα με έρευνα της ΚΑΠΑ-Research, το 58% των Ελλήνων διαφωνεί με την επέμβαση στη Λιβύη, χαρακτηρίζοντάς τη «λάθος», ενώ το 76% δεν θέλει καμία συμμετοχή της Ελλάδας στις επιχειρήσεις. Στην ίδια έρευνα, το 64% θέλει ο Καντάφι να παραδώσει την εξουσία. Πάλι καλά, γιατί υπάρχει και ένα 20% που προτρέπει τον «αδελφικό ηγέτη» να αντισταθεί με κάθε τρόπο! Που θέλει δηλαδή – ή μάλλον, που παραδέχεται ότι θέλει – ο Καντάφι να παραμείνει στην εξουσία, ακόμα και αν για να το πετύχει αυτό πρέπει να συνεχίσει να βομβαρδίζει τον λαό του!

Ακόμα και εκείνοι, όμως, που θέλουν να φύγει ο Καντάφι δεν διευκρινίζουν πώς μπορεί να γίνει αυτό, αφού την επέμβαση τη θεωρούν λάθος. Με εκλογές που δεν γίνονται; Με επιστολές διαμαρτυρίας; Με διαδηλώσεις στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, αφού στις διαδηλώσεις στη Λιβύη πυροβολούν τους διαδηλωτές; Κρατώντας την αναπνοή μας μέχρι να ντραπεί και να φύγει μόνος του; Πώς;

Τα ευρήματα αυτά δεν δείχνουν μόνο τη σύγχυση της κοινής γνώμης, η οποία είναι εν πολλοίς αναμενόμενη και δικαιολογημένη. Κυρίως αντανακλούν τον βαθύ αντιδυτικισμό, αντιαμερικανισμό, «αντινατοϊσμό» τμήματος της κοινωνίας, το οποίο, προκειμένου να μη συνταχθεί με τις δυνάμεις του ΝΑΤΟ, έστω και σε μια μεμονωμένη επιχείρηση, δεν διστάζει να ανεχθεί ένα αποκρουστικό καθεστώς. Είναι απολύτως λογικό και θεμιτό κάποιος να μη συμπαθεί το ΝΑΤΟ. Η γραμμή, όμως, «ούτε με το ΝΑΤΟ ούτε με τον Καντάφι», επί της ουσίας σημαίνει ανοχή στον Καντάφι, καθώς αν δεν υπάρξει επέμβαση η σφαγή θα συνεχιστεί, χωρίς έλεος.

Αυτό λοιπόν που κατάλαβαν τα μέλη του Αραβικού Συνδέσμου, τα οποία αιτήθηκαν το ψήφισμα 1973 του Συμβουλίου Ασφαλείας, αυτό που υποστήριξαν με πάθος όλες οι αραβικές χώρες, κάποιοι συμπατριώτες μας επιμένουν να αρνούνται να δουν. Γι' αυτούς τα πράγματα είναι πιο απλά: Είναι δυτικό; Είναι κακό!

Το πιο επικίνδυνο βέβαια είναι ότι ανάλογες θέσεις φαίνεται να υιοθετεί και μεγάλο μέρος του κυπριακού πολιτικού κόσμου, καθώς και ο ίδιος ο Πρόεδρος τη Δημοκρατίας. Και είναι επικίνδυνο επειδή η Κύπρος είναι κατ' εξοχήν η χώρα εκείνη που θα έπρεπε να επιδιώκει την απόλυτη και απαρέγκλιτη εφαρμογή όλων των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας. Όταν οι ίδιοι υποβαθμίζουμε την αξία και την ανάγκη εφαρμογής τους, πώς θα απαιτήσουμε την εφαρμογή τους σε ό,τι μας αφορά; Και όταν εμείς οι ίδιοι κατηγορούμε τους άλλους για υποκρισία (που όντως υπάρχει και δικαίως μας εξοργίζει), σε σχέση με τη μη υλοποίηση των αποφάσεων για το Κυπριακό, πώς μπορούμε να φαινόμαστε οι ίδιοι ασυνεπείς ή αμφιταλαντευόμενοι; Για εμάς οι αποφάσεις και το δίκαιο πρέπει να γίνονται σεβαστά σε κάθε περίπτωση. Γιατί, αν φύγουμε από αυτό το πλαίσιο, το μόνο που θα μετράει είναι η ωμή δύναμη και αυτό δεν είναι προς όφελός μας.

Ο κ. Χριστόφιας, όμως, πήγε και ένα βήμα παραπέρα. Μπροστά στο ενδεχόμενο να ζητηθεί οποιαδήποτε εμπλοκή της Κύπρου, έκανε μια δήλωση που είναι σε πλήρη αντίθεση με την επίσημη και διαχρονική θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ο κ. Χριστόφιας δήλωσε ότι «είμαστε εναντίον της χρησιμοποίησης των (βρετανικών) βάσεων για στρατιωτικούς σκοπούς στην περιοχή, αλλά οι βάσεις είναι κυρίαρχες και η Βρετανία μπορεί να τις χρησιμοποιήσει μόνο με μια απλή ενημέρωση».

Όμως η πάγια θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι ότι, σύμφωνα με τη συνθήκη εγκαθίδρυσης, οι βρετανικές βάσεις έχουν μόνο περιορισμένη κυριαρχία και μπορούν να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για στρατιωτικούς σκοπούς. Και το θέμα δεν είναι επουσιώδες, καθώς από την απόλυτη ή περιορισμένη κυριαρχία των βάσεων εξαρτώνται ζητήματα όπως η δυνατότητα εκμετάλλευσης χερσαίου ή υποθαλάσσιου πλούτου.

Έτσι, λοιπόν, ο Πρόεδρος Χριστόφιας, για να μην αναγκαστεί να συνηγορήσει σε κάτι που είναι αντίθετο με τις ιδεοληψίες του, ακυρώνει μόνος του μια μόνιμη θέση της Κυπριακής Δημοκρατίας! Εντυπωσιακό…

Σύμβουλος στρατηγικής και επικοινωνίας
vardoulakis@stratego.gr

Ο κύκλος των χαμένων

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Οπως πάνε τα πράγματα, κάποια στιγμή θα χρειασθεί να στοιχηθούμε, ως κοινωνία. Το μέλλον της χώρας για τα επόμενα 4-5 χρόνια θα είναι εξαιρετικά επίπονο και δύσκολο. Δεν υπάρχει καμία «μαγική λύση». Ακόμη κι αν σβήσουμε το σύνολο του χρέους μας, η επόμενη μέρα θα είναι φοβερά δύσκολη, με πολύ περισσότερο κόσμο να «ματώνει» σε σχέση με τα όσα ζούμε σήμερα. Το ζήτημα, λοιπόν, δεν είναι ποιον δρόμο μπορούμε να ακολουθήσουμε για να μην πονέσουμε, γιατί τέτοιος δρόμος απλώς δεν υπάρχει.

Το κεντρικό δίλημμα γύρω από το οποίο θα χρειασθεί να πάρουμε όλοι μας θέση είναι αν μας ενδιαφέρει, έπειτα από όλο τον «πόνο» και την προσπάθεια, να εξευρωπαϊσθεί πραγματικά η χώρα ή όχι. Δεν είναι απλό ερώτημα και δεν επιδέχεται μονολεκτικές απαντήσεις.

Αυτή τη στιγμή διαπιστώνεται μια μεγάλη, δυναμική και ετερόκλητη συμμαχία όσων δεν θέλουν να αλλάξει τίποτα στη χώρα. Το κάθε κομμάτι αυτής της συμμαχίας το κάνει για δικούς του λόγους και για να υπερασπισθεί σημαντικά συμφέροντα που απορρέουν από τη διατήρηση του στάτους κβο. Υπάρχουν, για παράδειγμα, μεγάλοι επιχειρηματίες οι οποίοι είναι πρακτικώς χρεοκοπημένοι και τους οποίους δεν θα πείραζε καθόλου να χρεοκοπήσει και η χώρα έτσι ώστε να «έλθουν στα ίσια τους» με τους υπόλοιπους. Εχουμε επαγγέλματα, συντεχνίες και συνδικαλιστές που επίσης παλεύουν με νύχια και με δόντια για να μην αλλάξει τίποτα. Είναι βολεμένοι και θεωρούν ότι ο περαιτέρω εξευρωπαϊσμός θα τους λιώσει και θα τους στερήσει τα προνομιά τους. Πιο κάτω στα μέλη της συμμαχίας, θα βρείτε, βεβαίως, την καθυστερημένη Αριστερά της χώρας και όσους με τη βία θέλουν να μην αφήσουν να γίνει τίποτα, πουθενά. Δεν θέλουν πάρκινγκ κάτω από δημόσια γη (Θεέ και κύριε...), θέλουν το Ελληνικό εγκαταλελειμμένο και βρώμικο, αρκεί να μη θίγει τις ιδεοληψίες τους. Στην ίδια συμμαχία θα βρείτε και Μέσα Ενημέρωσης, που για ιδιαίτερους... λόγους επενδύουν στη χρεοκοπία της χώρας.

Η συμμαχία που λέει «να μείνουμε όπως είμαστε» περιέχει κι ένα μεγάλο κομμάτι του ΠΑΣΟΚ, πολλούς βουλευτές και υπουργούς. Δίπλα τους στέκεται ένα μεγάλο κομμάτι της λαϊκής Δεξιάς, που αρχίζει να σιγοψιθυρίζει μάλιστα, μαζί με το παλιό ΠΑΣΟΚ, «βρε, μπας και είναι μια λύση να πάμε στη δραχμή;».

Εδώ είναι και το «ζουμί» της ιστορίας. Πρέπει να αποφασίσουμε, και ενδεχομένως να μην αργήσει η ώρα της απόφασης, τι θέλουμε. Ισως να μην αντέχουμε να αλλάξουμε τόσο όσο απαιτούν οι περιστάσεις και να επιλέξουμε να είμαστε μια χώρα στην περιφέρεια της Ευρώπης, ενδεχομένως εκτός ευρώ, με χωματερές, ένα τριτοκοσμικό κράτος, διαφθορά και ό,τι άλλο... καλό μας κάνει να διαφέρουμε από την υπόλοιπη Ευρώπη. Δεν μπορώ να φαντασθώ πώς θα μοιάζει αυτός ο δρόμος. Φαντάζει βολικός για τους βολεμένους, αλλά είναι πραγματικά ο δρόμος προς την κόλαση.

Ο άλλος δρόμος έχει και αυτός πόνο, κόπο, αλλά αν τον βαδίσουμε συντεταγμένα και με όραμα, μπορεί να ξετυλίξει την απίστευτη δημιουργικότητα και το επιχειρηματικό δαιμόνιο του Ελληνα. Χρειάζεται όμως μια ηγεσία, και δεν εννοώ μόνο πολιτική, που θα το πιστέψει, θα το εξηγήσει, δεν θα φοβηθεί και θα τολμήσει. Γύρω μου, όμως, βλέπω φοβισμένα ανθρωπάκια που το βάζουν στα πόδια μόλις αντικρίσουν το κτήνος του λαϊκισμού, υπουργούς που μας λένε πως «αν δεν δεχθείς την εφαρμογή του Μνημονίου, θα σε φάει η τρόικα» και μια κυβέρνηση που παραπαίει. Το κρίμα είναι πως αυτή η κοινωνία έχει δείξει ασύλληπτη ωριμότητα και αντοχή έως τώρα, πράγμα που δείχνει ότι ένα μεγάλο κομμάτι της καταλαβαίνει πως τα πάντα πρέπει να αλλάξουν. Για να γίνει, όμως, αυτό χρειάζεται ένας Καποδίστριας, ένας Ελευθέριος Βενιζέλος ή ένας Κωνσταντίνος Καραμανλής με ένα στρατό αποφασισμένων Ταλιμπάν τεχνοκρατών δίπλα τους. Δεν φαίνονται πουθενά στον ορίζοντα, αλλά ας μην ξεχνάμε ότι αυτή η χώρα πάντοτε στάθηκε τυχερή και βρήκε φωτισμένες, ιστορικές ηγεσίες σε κρίσιμες στιγμές. Καμιά φορά, βέβαια, χρειάστηκε και μια καταστροφή για να τις ανακαλύψει...

25η Μαρτίου τότε και τώρα

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ**

Κρίσιμες σύνοδοι κορυφής της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, τα τελευταία χρόνια, πραγματοποιούνται στις 24 και 25 Μαρτίου, ημέρα εορτασμού της εξεγέρσεως των Ελλήνων το 1821. Κάποιος συμπαθής γραφειοκράτης των Βρυξελλών, υπεύθυνος για τον προσδιορισμό των ημερομηνιών συγκλήσεως των Συμβουλίων, είχε μιαν ιδιότυπη αίσθηση του χιούμορ.

Επειδή το «εκσυγχρονιστικό» τμήμα της ελληνικής ελίτ έχει την τάση να κατηγορεί τα «αναχρονιστικά» στοιχεία της κοινωνίας ότι συνωμοσιολογούν περί των πάντων, επισημαίνεται ότι ο Bernard Connolly, στο άκρως ενδιαφέρον βιβλίο του «Η σάπια καρδιά της Ευρώπης», κατέγραψε αντιστοιχίες τόπων συγκλήσεως σημαντικών Ευρωπαϊκών Συμβουλίων και γεγονότων που συνδέονται με την ιστορία της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, για να αναδείξει τη «μεταφυσική» που διέπει τις ευρωπαϊκές διαδικασίες.

> *Το πρόβλημα της Ελλάδος δεν είναι οικονομικό απλώς, αλλά η απουσία μιας αίσθησης αποστολής*

Ευρέθη υπό πίεση η Ελλάς το τελευταίο διήμερο. Υπήρξε πριν από ένα χρόνο στόχος δριμείας κριτικής από Ευρωπαίους ηγέτες. Ου προς θάνατον. Εάν υπήρχε πίστη και αυτοπεποίθηση –αντί σαθρής ρητορείας στο εσωτερικό– η Ελλάς θα είχε εισέλθει σε φάση ανακάμψεως και ανόδου, ακόμη και εάν επτώχευε και επέστρεφε εις την δραχμή.

Ο στρατηγός Πρόκες Οστεν, οι πρώτος πρέσβης της Αυστροουγγαρίας στην Αθήνα, ισχυρίζεται στο όντως ενδιαφέρον έργο του «Η Διπλωματική Ιστορία της Ελλάδος» ότι τρεις «αποτυχημένοι έμποροι» συνέστησαν στην Οδησσό την Φιλική Εταιρεία, που χρησιμοποιώντας τον δόλο και το ψέμα εξήγειραν τους Ελληνες. Οι χαρακτηρισμοί του Πρόκες Οστεν δεν έχουν πλέον καμία σημασία· η Φιλική Εταιρεία επέτυχε στον στόχο της διότι κάποιοι –ένα έθνος, δηλαδή– πίστευσαν και αγωνίσθηκαν για την πραγμάτωση μιας ιδέας που έμοιαζε ουτοπική.

Ασύμβατη προς την κρατούσα ευρωπαϊκή λογική ήταν και η αντίληψη πολλών ηγετών της Επαναστάσεως. Ο Βρετανός αρχιπλοίαρχος Χάμιλτον πρέπει να άκουσε εμβρόντητος τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη όταν του έλεγε: «Εμείς, καπετάν Αμιλτον, δεν εκάμαμε ποτέ συμβιβασμό με τους Τούρκους. Ο βασιλιάς μας εσκοτώθη, δεν έκαμε καμία συνθήκη. Η φρουρά του είχε παντοτινό πόλεμο με τους Τούρκους και δύο φρούρια ήσαν ανυπότακτα». Και όταν ο Χάμιλτον ζήτησε να διευκρινίσει τι εννοεί, πήρε ως απάντηση ότι «η φρουρά του είναι οι κλέφτες και τα φρούρια η Μάνη, το Σούλι και τα βουνά.»

Παράλληλα, όμως, με την πίστη όσων μετείχαν στο Αγώνα, σημαντικότατη υπήρξε η συμβολή των ευρωπαϊκών δυνάμεων για την επιτυχή έκβαση της Επαναστάσεως. Δίχως την Ναυμαχία του Ναυαρίνου και την συντριβή του τουρκικού στόλου από τις ναυτικές δυνάμεις της Βρετανίας, της Γαλλίας και της Ρωσίας, δίχως, τέλος, την στήριξη των Φιλελλήνων στις ευρωπαϊκές χώρες και κυρίως στη Βρετανία, το εγχείρημα ήταν καταδικασμένο.

Σήμερα, η Ελλάς για μία φορά ακόμη έχει ανάγκη, για να επιβιώσει, πίστη στις ίδιες δυνάμεις της και στήριξη των ευρωπαϊκών κρατών. Το δυστύχημα είναι ότι δεν διαθέτει κανένα από αυτά τα δύο απαραίτητα στοιχεία. Και αυτό διότι το πρόβλημα της Ελλάδος δεν είναι οικονομικό απλώς, αλλά η απουσία μιας αίσθησης αποστολής. Πρότυπο Βασίλειο της Δύσεως στην Ανατολή είχε ως στόχο το έθνος τότε. Σήμερα, απλώς διαχειρίζεται την παρακμή του.

Ελληνική Οδύσσεια: 1821-2201

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Μας χωρίζουν 190 χρόνια από το 1821, όσα μας χωρίζουν και από το 2201. Οταν οι πρόγονοί μας ξεκινούσαν τον Αγώνα εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, μπορούσε κανείς τους να φανταστεί ποια θα ήταν η Ελλάδα σήμερα; Εμείς, τολμούμε να φανταστούμε την Ελλάδα σε άλλα 190 χρόνια – και τι θα σκέφτονται οι Ελληνες τότε για την επέτειο της 25ης Μαρτίου που γιορτάσαμε χθες; Πώς θα είναι άραγε η Ελλάδα του 2201, όταν οι Ελληνες θα έχουν ζήσει περισσότερα χρόνια ελεύθεροι απ' ότι κάτω από τον τουρκικό ζυγό; Τι θα έχουμε κάνει με την ελευθερία μας; Για να κάνουμε οποιαδήποτε εικασία για το μακρινό μέλλον, πρέπει να δούμε τι κοινό υπάρχει ανάμεσα στους Ελληνες του 1821 και του σήμερα. Οπως σημείωσε ο Θουκυδίδης, όσο η ανθρώπινη φύση δεν αλλάζει, η Ιστορία θα επαναλαμβάνεται. Υπάρχει κάποιος εθνικός χαρακτήρας που καθορίζει την τύχη μας σε αυτό το σταυροδρόμι στρατών και πολιτισμών;

Δεν θα εμπλακούμε στη διακοσίων χρόνων συζήτηση για τις φυλετικές ρίζες των νέων Ελλήνων. Θα σημειώσουμε μόνο τη γενναιότητα των απλών γεωργών και υπαλλήλων οι οποίοι πήραν μέρος στον Αγώνα για την ελευθερία· τους εμπόρους που έγιναν επαναστάτες· τις γυναίκες που έχασαν παιδιά, άνδρες, την ελευθερία και τις ζωές τους· τις εμφύλιες συρράξεις και τις πρόσκαιρες συμφωνίες με φίλους και εχθρούς· τους προμηθευτές και πλιατσικολόγους που πλούτισαν· τους τρελούς που δικαιώθηκαν μέσα στην τρέλα του πολέμου· τους αθώους που συνεθλίβησαν στα γρανάζια της Ιστορίας.

Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, το 1838, συνόψισε την ιστορία των Ελλήνων με λίγες λέξεις – λέξεις που η δική του εποχή, όπως και η δική μας, γνώρισε καλά. «Οι παλαιοί Ελληνες, οι πρόγονοί μας, έπεσαν εις την διχόνοιαν και ετρώγονταν μεταξύ τους, και έτσι έλαβαν καιρό πρώτα οι Ρωμαίοι, έπειτα άλλοι βάρβαροι και τους υπόταξαν. Υστερα ήλθαν οι Μουσουλμάνοι...», είπε σε ομιλία στην Πνύκα, σύμφωνα με εφημερίδα της εποχής (Ο Αιών). Προέτρεψε τους νέους να εργαστούν για το κοινό καλό της νέας χώρας. «Η προκοπή σας και η μάθησί σας να μην γίνει σκεπάρνι μόνο διά το άτομό σας, αλλά να κοιτάζει το καλό της κοινότητος, και μέσα εις το καλό αυτό ευρίσκεται και το δικό σας», είπε. Τα ίδια προβλήματα που επισήμανε πληγώνουν τον κάθε Ελληνα σήμερα και υπονομεύουν το μέλλον της χώρας.

> *«Η προκοπή σας και η μάθησί σας να μην γίνει σκεπάρνι μόνο διά το άτομό σας, αλλά να κοιτάζει το καλό της κοινότητος, και μέσα εις το καλό αυτό ευρίσκεται και το δικό σας»*

Ο Κολοκοτρώνης, ο Μακρυγιάννης, και οι άλλοι αγωνιστές θα αναγνώριζαν μια χώρα η οποία συνέχεια βρίσκεται στα πρόθυρα της χρεοκοπίας (αφού χρεοκόπησε το 1826, το 1843, το 1860 και το 1893), στην οποία οι θεσμοί είναι αδύναμοι και οι πολίτες εξαρτώνται από τις διαθέσεις των ισχυρών, στην οποία η εφαρμογή των νόμων είναι επιλεκτική και δεν αφορά τους ισχυρούς, στην οποία κυριαρχεί ο ατομικισμός και η αυθαιρεσία. Εδώ οι μεταρρυθμιστές είτε δολοφονούνται (όπως ο Καποδίστριας) είτε παραγκωνίζονται, το εκπαιδευτικό σύστημα έχει αφεθεί στην τύχη του, έχουμε συνεχή ανάγκη από δάνεια και από άλλες παρεμβάσεις των ξένων, ενώ πιστεύουμε ότι είμαστε μοναδικοί σε αρετές και μοναχικοί λόγω του φθόνου όλων των άλλων. Οι άνθρωποι του '21 θα γνώριζαν, επίσης, την έννοια του σημερινού εθνικού κράτους, αφού ο Αγώνας ήταν μέρος του μεγάλου κύματος εθνικισμού που οδήγησε στη δημιουργία εθνικών κρατών.

Τα τελευταία 30 χρόνια, ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ενωσης, η Ελλάδα έζησε το μεγαλύτερο διάστημα ειρήνης και ευημερίας που γνώρισε ποτέ. Σήμερα η Ε. Ε. προσπαθεί να βρει τον δρόμο της, να δει πώς θα εξασφαλίσει τη σταθερότητα και την ευημερία που μόνο μια υπερεθνική οντότητα με 500 εκατ. πολίτες μπορεί να προσφέρει. Στην Ελλάδα, όμως, τα προβλήματα της αδικίας, της ανομίας, της ασυδοσίας και του ατομικισμού συνεχίζουν να συνυπάρχουν μαζί με την ευστροφία, την ευελιξία και τη νοσταλγία που εκπροσωπούσε ο Οδυσσέας (και οι οποίες αρετές πάντα βοηθούσαν τους Ελληνες να ευδοκιμούν σε οποιοδήποτε περιβάλλον).

Το 1821, ο αγώνας του έθνους ήταν για το δικαίωμα να χειρίζεται μόνο του την τύχη του. Σήμερα κανένα έθνος δεν μπορεί να πορευτεί μόνο του. Το μέλλον μας εξαρτάται απ' αυτό της Ε. Ε. Σε 190 χρόνια θα φανεί αν εμείς οι Ευρωπαίοι πετύχαμε να κρατήσουμε τη γλώσσα, τα έθιμα, την ταυτότητα, τα σύνορά μας, ή αν «οι Ελληνες» θα είναι μονάχα οι λαμπροί πρόγονοι μιας ιδιαίτερης φυλής ταξιδευτών στις θάλασσες του κόσμου – μιας φυλής με αναμφισβήτητες αρετές και δυσεξήγητες αδυναμίες, με το μυαλό στο μέλλον και την καρδιά στο παρελθόν. Οπως χθες, όπως σήμερα.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Ανταρσία στην αντιπολίτευση

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Εχει σημασία να ξέρουμε ποιες εξελίξεις στο αδιέξοδο της χώρας είναι ενδεχόμενες – δυνατές και πιθανές. Ομως, οι πολίτες που έχουν τις προϋποθέσεις να επιχειρήσουν έναν τέτοιο εντοπισμό μοιάζουν ελάχιστοι, η πλειονότητα διψάει για έτοιμες, μόνο «αισιόδοξες» προβλέψεις.

Γιατί ελάχιστοι οι πολίτες οι ικανοί να εντοπίσουν τα ενδεχόμενα; Στατιστικές εκτιμήσεις της κριτικής ικανότητας, της αμεροληψίας, της νηφαλιότητας δεν υπάρχουν. Οι αφορισμός δεν διεκδικεί «αντικειμενικότητα», συνάγεται από την υποκειμενική αξιολόγηση του επιπέδου της δημοσιογραφίας, των τηλεοπτικών «συζητήσεων», της τυφλής, συνδικαλιστικής ιδιοτέλειας. Συνάγεται και από την έκπληξη για την πλημμυρίδα ακρισίας και μικρόνοιας που κατακλύζει σχόλια και απόψεις (ανώνυμες συνήθως) στο Διαδίκτυο – καινούργια αυτή λοιμική τρομακτικής ανευθυνότητας, αναιρετικής κάθε ίχνους «κοινωνίας των πολιτών».

Θα μπορούσε να συναχθεί ο αφορισμός και από τη «φυσιογνωμική» (τη μελέτη της σχέσης που έχει η μορφική ιδιαιτερότητα του προσώπου με τον χαρακτήρα, τον ψυχισμό, την καλλιέργεια του ανθρώπου). Αν την ασκήσει κανείς προσεκτικά, πιστοποιεί στις φυσιογνωμίες έκτυπα τα αποτελέσματα της μεθοδικής εξηλιθίωσης των μαζών που κατορθώνουν οι κυβερνήσεις με την πανκυρίαρχη «ποδοσφαιροφιλία», τον κρατικό τζόγο, την ευτέλεια της εμπορικής τηλεόρασης. Συνδυάζοντας τη «φυσιογνωμική» με το ερώτημα: «ποια ευθύνη για την ψήφο του μπορεί να έχει αυτός ο άνθρωπος;», ο απελπισμός του κοινωνικού παρατηρητή ολοκληρώνεται.

Βέβαια, όταν λειτουργεί δημοκρατία (έστω και το ερζάτς της «αντιπροσωπευτικής»), τότε το δικαίωμα της καθολικής ψήφου συναιρεί τη σοβαρότητα (κριτική βάσανο) με την επιπολαιότητα και τη μικρόνοια. Στη φεουδαλική όμως κομματοκρατία, ο ενορχηστρωμένος αποκλεισμός της κριτικής σκέψης, της διάκρισης ποιοτήτων, θέτει αδυσώπητο το ερώτημα: Οταν ελάχιστοι από τους ψηφοφόρους μπορούν να διαχειριστούν υπεύθυνα την ψήφο τους, κατά πόσο οι εκλογές είναι φενάκη και πρόσχημα; Και κατά πόσο οι προβλέψεις ενδεχόμενων εξελίξεων της συντελεσμένης καταστροφής είναι εφικτές;

ΚΥΠΕ

Εχει σημασία να ανιχνεύουμε τα πιθανά ή διαφαινόμενα, όχι για να γαντζωθούμε σε ελπίδες, αλλά για να στοχεύσουμε ενεργά. Να προβληματιστούμε προσγειωμένα, με ποιες έννομες, δημοκρατικές διαδικασίες μπορεί η ανθρώπινη ποιότητα, η σαφώς μειοψηφική, να εξοβελίσει από τη διαχείριση των κοινών την εδραιωμένη φαυλότητα και αρρωστημένη αρχομανία, την πολυπλόκαμη κλεπτοκρατία. Να αλλάξει τη νοο-τροπία μιας ολόκληρης κοινωνίας εθισμένης αυτονόητα στην αναξιοκρατία, στην αυθαιρεσία, στην αλογία αντικοινωνικών συμπεριφορών.

Οσο το έθνος-κράτος διατηρούσε τη (συμβατική έστω) ανεξαρτησία του, την κυριαρχική του αυτεξουσιότητα, αν συνέβαινε να εμφανίσει συμπτώματα διαλυτικής παρακμής, κατάρρευσης του πολιτικού του συστήματος, ένα στρατιωτικό πραξικόπημα αυτόκλητων ενθοσωτήρων (συνήθως παρανοϊκών) λειτουργούσε σαν δικλείδα εκτόνωσης, ανατροπής των δεδομένων του αδιεξόδου: Φαύλοι και ανίκανοι πολιτικοί εξαναγκάζονταν σε απόσυρση, η «επανάσταση» συνέτασσε καινούργιο Σύνταγμα, η αντίσταση στους πραξικοπηματίες έφερνε στο προσκήνιο καινούργια ηγετικά ταλέντα, καινούργιο πολιτικό προσωπικό, καινούργιους κομματικούς σχηματισμούς.

Σήμερα ένα τέτοιο ενδεχόμενο έχει αποκλειστεί. Οχι, δυστυχώς, επειδή παγιώθηκε θριαμβικά η δημοκρατία, αλλά επειδή το έθνος-κράτος τείνει να αφομοιωθεί από ευρύτερα (πολυεθνικά) σχήματα πολιτικής, οικονομικής, «αμυντικής» συνεργασίας ή και νομισματικής ένωσης. Ετσι οι δυνατότητες να εκτονωθούν τα αδιέξοδα γίνονται ακόμα πιο ισχνές, αμφίβολες.

Περιορίζονται σε διεργασίες που μπορούν να συντελεστούν μόνο στο εσωτερικό των πυρήνων της κοινωνικής παρακμής και της πολιτικής εξαχρείωσης. Μόνο μέσα στα κόμματα.

Εσωτερική ανταρσία στο ΠΑΣΟΚ δεν θα είχε κανένα νόημα: αυτό το κόμμα έκλεισε τον ιστορικό του κύκλο με την καταψήφιση του Ευάγγελου Βενιζέλου. Αποδέχθηκε ad hoc όχημα της αρρωστημένης εξουσιολαγνείας των Παπανδρέου (με παρενθετική εξαίρεση την πρώτη τετραετία Σημίτη). Θα διαλυθεί από μόνο του, αν κατορθώσει ποτέ η σημερινή αξιωματική αντιπολίτευση να συγκροτηθεί σε κόμμα με ιδεολογική ραχοκοκαλιά (κοινωνικούς στόχους), έμπρακτη πατριωτική ανιδιοτέλεια, πειστική ετοιμότητα για τολμηρές ρήξεις.

Εχει αποδειχθεί πια περίτρανα ότι σε καμιά από αυτές τις ιστορικές απαιτήσεις δεν μπορεί να ανταποκριθεί ο Αντώνης Σαμαράς. Σεμνός, μετρημένος, συμπαθής, αλλά χωρίς τη στόφα του ριζοτόμου ηγέτη. Του χαρίστηκε το προνόμιο να πρέπει να αντιπολιτευθεί τον πιο μειονεκτικό σε προσόντα αρχηγό του κομματικού προσκηνίου, όπως και να απαλλαγεί, σχεδόν ουρανόσταλτα, από την πιο οιηματική, εσωκομματικής αντιπολίτευσης πομφόλυγα. Και αυτός καυγαδίζει με τον μειονεκτικό κατεβαίνοντας απελπιστικά στο ίδιο ευτελές επίπεδο, ενώ παράλληλα τρέμει μήπως και διολισθήσει η κομματική του δευτεράντζα προς δορυφορίαν της πομφόλυγος.

Τόσο η «σκιώδης κυβέρνηση» του κ. Σαμαρά όσο και οι επιλογές του στην περίπτωση των υποψηφίων του κόμματός του για τις αυτοδιοικητικές εκλογές, έπεισαν τον έμφρονα πολίτη ότι στο κόμμα αυτό δεν άλλαξε απολύτως τίποτα. Μένει απαράλλαχτη η εικόνα που άφησε στις συνειδήσεις η εξαετία της «γαλάζιας παρένθεσης» - πρόκληση οργής και απιδίας. Ομως αποπομπή του κ. Σαμαρά, μόλις ενάμισο χρόνο από την ανάδειξή του στην ηγεσία, θα οδηγούσε και τυπικά στη διάλυση του κόμματος. Η δε αναμονή μιας ακόμα εκλογικής αποτυχίας για να δικαιολογηθεί η αποπομπή, θα ήταν εκφυλισμός του κόμματος σε κουκλοθέατρο.

Απόμενει μία και μόνη δυνατότητα: η εσωκομματική ανταρσία. Που θα επιβάλει στον κ. Σαμαρά να συναποφασίζει με επιτελική ομάδα τριών ή τεσσάρων προσωπικοτήτων, προκειμένου να τολμηθεί η εκ θεμελίων ανασύνταξη του κόμματος. Με στόχο τα στοιχεία που πρέπει να χαρακτηρίζουν σήμερα ένα αυθεντικά «Λαϊκό Κόμμα»: τίμια δημοκρατικές λειτουργίες, στελέχωση με κριτήριο την ευφυΐα, την ανιδιοτέλεια, τη δοκιμασμένη στον κοινωνικό στίβο δημιουργικότητα. Κόμμα με ιδεολογική ραχοκοκαλιά, αδιαπραγμάτευτους κοινωνιοκεντρικούς στόχους, πατριωτισμό που να κομίζει «νόημα» και να απαιτεί καλλιέργεια – να αποκλείει πρακτορικές πολιτικές εθνομηδενισμού και στανικού «πλουραλισμού».

Ή καινούργιο κόμμα ή ακόμα βαθύτερος βυθισμός στην ντροπή.

Το λίπος του κράτους

Του **ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Περαιτέρω μείωση μισθών και συντάξεων, λένε, δεν θέλουν. Και ορθώς, διότι οι οριζόντιες περικοπές είναι μεν πυροσβεστικές, αλλά είναι και ταυτοχρόνως άδικες. Μείωση δαπανών, δηλώνουν, δεν μπορούν. Τις αποκρατικοποιήσεις τις απεχθάνονται. Πώς στην ευχή νομίζουν οι υπουργοί του ΠΑΣΟΚ ότι θα σώσουν τη χώρα από τη χρεοκοπία; Με τις παλιές κακές συνταγές, που προτείνει και ο κ. Τσίπρας, δηλαδή με επιπλέον προσλήψεις στο Δημόσιο;

Το πιθανότερο είναι ότι τα κυβερνητικά στελέχη νομίζουν πως ζουν ένα κακό όνειρο, από το οποίο κάποια στιγμή θα ξυπνήσουν για να ξαναπιάσουν την παλιά τους τέχνη, δηλαδή την αύξηση των δαπανών. Δυστυχώς, αυτή η ονείρωξη δεν πλήττει μόνο το βαθύ ή έστω παλαιό ΠΑΣΟΚ, γίνεται επιδημία και στον χώρο των εκσυγχρονιστών. Πιθανότατα τρέφουν και αυτοί την ίδια καταστροφική αυταπάτη. Νομίζουν ότι ακόμη κι αν η χώρα βουλιάξει, οι ίδιοι μπορεί να σωθούν.

Δεν υπάρχει ούτε ο χώρος ούτε ο χρόνος ούτε η διάθεση για ψυχανάλυση των κυβερνητικών στελεχών. Το μόνο που υπάρχει μπροστά μας είναι ο στόχος της μείωσης των ελλειμμάτων. Αυτός πρέπει να επιτευχθεί είτε αρέσει σε κάποιον υπουργό είτε δεν αρέσει. Κι αυτό όχι γιατί το επιτάσσει το Μνημόνιο, αλλά γιατί αν η κυβέρνηση δεν μειώσει με προγραμματισμένο τρόπο το έλλειμμα, αυτό θα μηδενιστεί βιαίως και με τεράστιες κοινωνικές επιπτώσεις. Δηλαδή, μια στάση πληρωμών το πρώτο πράγμα που κάνει είναι να μηδενίσει τα ελλείμματα. Δεν πληρώνεις, δεν εισπράττεις και το έλλειμμα γίνεται αυτομάτως μηδέν.

Το στοίχημα, λοιπόν, της κυβέρνησης –αλλά και συνολικά της χώρας– δεν είναι αν θα μειώσει ή όχι τα ελλείμματα, αλλά πώς θα γίνει αυτό. Η ζωή μπορεί να το κάνει με καταστροφικό για την κοινωνική συνοχή τρόπο ή οι υπουργοί μπορούν να το πετύχουν με τον ορθολογικό και σταδιακό τρόπο. Είναι επώδυνος και θα έχει αντιστάσεις, αλλά είναι καλύτερος από τη χρεοκοπία. Οπότε οι τσιριμόνιες «α, ξέρετε, εγώ δεν μπορώ να περικόψω τίποτε περισσότερο» είναι το πρώτο στρώμα λίπους που περισσεύει και πρέπει να περικοπεί.

> *Αν δεν μειωθεί προγραμματισμένα το έλλειμμα, τότε θα μηδενιστεί, με τεράστιες κοινωνικές επιπτώσεις*

Δεν υπάρχει λόγος, για παράδειγμα, να συντηρεί το κράτος επτά (συν ένα της Βουλής, οκτώ) κρατικά κανάλια. Από τη στιγμή που στη Γερμανία των 80 εκατομμυρίων υπάρχουν 24 εφετεία, στην Ελλάδα των 11 εκατομμυρίων περισσεύουν κάποια από τα 17 που έχει (και κάποιοι πιέζουν να γίνουν 18). Δεν υπάρχει λόγος να συντηρούνται έστω συγχωνευμένες δημόσιες επιχειρήσεις πώλησης αργιλομάζας (πηλού, δηλαδή) ή πωλητήρια χαλιών. Ούτε μπορούμε να έχουμε «Ελληνικό Οργανισμό Γάλακτος και Κρέατος» και ταυτοχρόνως «Εθνική Επιτροπή Γάλακτος Ελλάδας». Ούτε πρέπει να έχουμε Γενική Γραμματεία Προστασίας Καταναλωτή και ταυτοχρόνως Συνήγορο του Καταναλωτή.

Η ελληνική οικονομία έχει πολύ λίπος και το περισσότερο βρίσκεται στο κράτος. Πρώτη δουλειά των υπουργών είναι το να περικόψουν. Πώς; Ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης κ. Μπουτάρης είπε στην κ. Λούκα Κατσέλη αυτό που δεν τολμά να πει κανένας υπουργός του ΠΑΣΟΚ. «Ο Δήμος Θεσσαλονίκης έχει περίπου 5.000 εργαζόμενους, αλλά η δουλειά βγαίνει και με μόλις 2.000 άτομα... Δεν μπορεί να γίνεται κοινωνική πολιτική τρέφοντας την ημιεργασία». Ενώ τόνισε το λογικό: «Αν ο δήμος ήταν μια ευνομούμενη επιχείρηση και βρισκόταν στο χρηματιστήριο, ποιος θα αγόραζε μετοχές μιας τέτοιας εταιρείας, αν ήξερε ότι οι μισοί εργαζόμενοι δουλεύουν και οι μισοί δεν δουλεύουν;».

pmandravelis@kathimerini.gr

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / *Του* **ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ**

Εκπαιδεύοντας τον φον Δρούτσα

Η δημοσίευση από την «Καθημερινή» των αμερικανικών διπλωματικών τηλεγραφημάτων του Wikileaks νομίζω ότι μας προσέφερε μία πολύ χρήσιμη υπηρεσία - σε όσους, φυσικά, είχαν την διάθεση να την δεχθούν. Κατά κάποιο τρόπο, απομυθοποίησε την αμερικανική διπλωματία -η οποία στην αντίληψη κάποιων κινεί με ακρίβεια τα νήματα της συνωμοσίας κατά του Ελληνισμού- και την έφερε πιο κοντά στα ανθρώπινα μέτρα.

Ανάμεσα σε άλλα, διαβάσαμε κρίσεις για πρόσωπα της πολιτικής σκηνής στην Ελλάδα, την αστοχία των οποίων οιοσδήποτε γηγενής μπορεί να αντιληφθεί αμέσως, εφόσον παρακολουθεί πού και πού τα πολιτικά. Ο Θόδωρος Πάγκαλος, ας πούμε, παρουσιάζεται λίγο πολύ ως... ο εκφραστής στην κυβέρνηση ενός μαοϊκού πνεύματος, που έρχεται κατευθείαν από τον Μάη του 1968! Ενώ, στην πραγματικότητα, ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης είναι το πρόσωπο που έχει κάνει σταδιακά την πιο αξιοσημείωτη πολιτική μεταστροφή της περιόδου που ονομάζουμε «Μεταπολίτευση». (Υποψιάζομαι ότι η εσφαλμένη κρίση ήταν μάλλον το προϊόν της σύγχυσης που προκαλούσε στους Αμερικανούς διπλωμάτες ο έκδηλος αντιαμερικανισμός του Πάγκαλου. Αν ευσταθεί αυτό, τότε είναι προφανές ότι οι Αμερικανοί έχουν ένα γενικότερο πρόβλημα ερμηνείας του διάχυτου, αλλά ανομοιογενούς, αντιαμερικανισμού εν Ελλάδι...)

Σχετική είναι και η περίπτωση του Βαγγέλη Μεϊμαράκη, τον οποίον χαρακτηρίζουν «μυστηριώδη» ως υπουργό Εθνικής Αμύνης, ενώ ο άνθρωπος ήταν απλώς άσχετος και αδιάφορος. (Θυμίζω ότι σε σύνοδο του ΝΑΤΟ όπου μετείχε αποχώρησε μετά το πέρας των εργασιών της πρώτης ημέρας, επειδή δεν είχε καταλάβει ότι η σύνοδος συνεχιζόταν και την επομένη...) Αφήστε δε το σκανδαλωδώς εξοργιστικό ότι ο Ευάγγελος Βενιζέλος, αυτός ο πράος σαν αρνί άνθρωπος, χαρακτηρίζεται -άκουσον, άκουσον!- «φιλόδοξος, εριστικός και ενοχλητικός». (Αλλά αυτό ας το αφήσουμε κατά μέρος, γιατί συγχύζομαι και μόνο που το συζητώ!..) Στα στοιχεία που «εξανθρωπίζουν» την εικόνα που έχει ο απλός άνθρωπος για τους Αμερικανούς διπλωμάτες πρέπει να συμπεριλάβουμε και τις ελάχιστες πινελιές χιούμορ που εντοπίζονται στα κείμενα, όπως λ.χ. ότι ο διορισμός του Αρη Σπηλιωτόπουλου στο υπουργείο Παιδείας αποτελούσε σαφή ένδειξη της αδιαφορίας της κυβέρνησης Καραμανλή για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Γενικώς, θα μπορούσαμε να πούμε ότι οι περιβόητες αναφορές της αμερικανικής πρεσβείας για τα ελληνικά πράγματα ανήκουν στο genre των δημοσιογραφικών κειμένων, που βρίσκει ο καθένας στον κυριακάτικο Τύπο: ένα μείγμα ρεπορτάζ, ανάλυσης και πρόβλεψης, αλλά χωρίς τις φιοριτούρες.

Αναδεικνύεται όμως και κάτι πολύ βαθύτερο, για το οποίο όλα τα παραπάνω δεν ήταν παρά η εισαγωγή. Θα το προσδιόριζα ως τον απόηχο του ιδεαλισμού των πρώτων πουριτανών αποίκων, οι οποίοι εγκαταστάθηκαν στην Μασαχουσέτη, εμφορούμενοι από την πεποίθηση ότι ξεκινούν να φτιάξουν τον κόσμο από την αρχή. Την κληρονομιά αυτού του ιδεαλισμού εντοπίζουμε και σήμερα ακόμη σε εκφάνσεις της αμερικανικής πολιτικής. Πουθενά αλλού όμως μέσα από τις σελίδες των Wikileaks αυτή η κληρονομιά δεν προβάλλει εναργέστερα παρά στο τηλεγράφημα που σας παρουσιάζει σήμερα η στήλη κατ' αποκλειστικότητα. Το τηλεγράφημα της 3ης Φεβρουαρίου 2010 (ID: 247058), όπου ο τότε πρεσβευτής Ντάνιελ Σπέκχαρντ καταγράφει την εμπειρία του από την προσπάθεια που κατέβαλε στις 30 Ιανουαρίου να εκπαιδεύσει τον Ντίτριχ φον Δρούτσα για το ντεμπούτο του στην Αμερική.

«Ο πρεσβευτής», αναφέρει το (προχειρογραμμένο) τηλεγράφημα, «ενώ τόνισε ότι καλωσορίζουμε το ενδιαφέρον του πρωθυπουργού Παπανδρέου στην ενδυνάμωση της συνεργασίας μας και στην ανάληψη μεγαλύτερου ρόλου στην αντιμετώπιση των διεθνών προκλήσεων, συμβούλευσε ότι η σπουδαιότερη συνεισφορά της Ελλάδος θα ήταν να λύσει τα κοντινά της προβλήματα. Δείξε στην Ουάσιγκτον ότι είσαι πολιτικός των αποφάσεων, ικανός να ηγείσαι, κάποιος με τον οποίο μπορούμε να έχουμε πρακτική συνεργασία για να λύσουμε προβλήματα, είπε ο πρεσβευτής, όχι απλώς ένας διπλωμάτης που εξηγεί θέσεις». Στο σημείο αυτό, να με συγχωρείτε, αλλά σηκώνονται οι τρίχες της κεφαλής μου (όσες έχουν απομείνει, εν πάση περιπτώσει...), διότι οι Αμερικανοί παίζουν με τη φωτιά! Μα είναι θεότρελοι; Θέλουν να μας καταστρέψουν; Και αν το πιστέψει ο φον Δρούτσας ότι είναι ηγέτης, εμείς πού θα κρυφτούμε; Τέλος πάντων, συνεχίζει το τηλεγράφημα: «Ο πρεσβευτής δήλωσε ότι στο Στέιτ Ντιπάρτμεντ και τον Λευκό Οίκο υπάρχουν πολλοί υποστηρικτές της επίσκεψης του πρωθυπουργού στην Ουάσιγκτον, δεδομένου όμως ότι είναι μακρά η ουρά των ηγετών που περιμένουν, υπάρχουν και κάποιοι άλλοι που ερωτούν "γιατί η Ελλάδα και γιατί τώρα". Τολμηρές κινήσεις στα μακροχρόνια τοπικά προβλήματα θα ενίσχυαν τους λόγους της επίσκεψης».

Και ο δικός μας (ο debutant...) πώς αντέδρασε στο δασκάλεμα του πρεσβευτή; Σας βεβαιώ ότι ήταν ο εαυτός του... Αν εξαιρέσει κανείς, δηλαδή, τα τετριμμένα και ανούσια που λέει και στις συνεντεύξεις του, μόνον τρία σημεία ξεχωρίζουν από τα όσα είπε και καταγράφονται στο τηλεγράφημα και δίνουν το στίγμα της δικής του προσέγγισης στις διεθνείς σχέσεις. Τα παραθέτω κατά σειράν: «Ο Δρούτσας αναφέρθηκε φιλοφρόνως στην πρόσφατη συνάντησή του με τον Μακεδόνα υπ. Εξ. Μιλόσοσκι ως φιλική και θερμή». «Ο Δρούτσας επέστησε την προσοχή στο διαρκείας τρεισήμισι ωρών δείπνο με τον Τούρκο υπ. Εξ. Νταβούτογλου στο Λονδίνο, στο περιθώριο της Διάσκεψης του Λονδίνου, ως σημάδι της θερμής σχέσης τους και της σοβαρότητας του σκοπού τους». (Το τελευταίο είναι σκόπιμο να παρατεθεί και στην αγγλική, για να μη θεωρηθεί ότι το βρώμικο μυαλό μου χρωματίζει αναλόγως το κείμενο: «as a sign of their warm relationship and seriousness of purpose»...) «Η Ελλάδα ελπίζει (σ.τ.σ. δήλωσε ο φον Δρούτσας) να επαναλάβει ορισμένες επιτυχείς διαδικασίες από την προσέγγιση Παπανδρέου - Τζεμ της περιόδου 1999 - 2004, για την πραγματοποίηση βημάτων από κοινού σε θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όπως η κλιματική αλλαγή, η Μέση Ανατολή και το Ιράν, συνεχίζοντας εκ παραλλήλου τις υψηλού επιπέδου διαβουλεύσεις για τα ευαίσθητα θέματα της σχέσης». Εν κατακλείδι, βλέπουμε ότι η Ελλάς ακολουθούσε τότε -και πιθανώς εξακολουθεί να ακολουθεί- τη συναισθηματική σχολή της εξωτερικής πολιτικής, τη βασιζόμενη στις αξίες της θέρμης των συναισθημάτων και της φιλίας. Ειλικρινά ελπίζω να υπάρχει ο λεγόμενος «Θεός της Ελλάδος». Τον χρειαζόμαστε...

kassimatis@kathimerini.gr

EUROKINISSI / ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΕΡΒΕΡΙΔΗΣ

Οι αδελφές Τατά από τον Λαγκαδά; Οχι, είναι οι κυρίες Νόρα και Λούκα Κατσέλη.

Διαβασμένος!

Είναι γνωστό ότι ο Γιώργος, όποτε πηγαίνει σε κάποιο εστιατόριο, έχει την ευγένεια να χαιρετά προσωπικώς τους θαμώνες. Τις προάλλες όμως, όταν εμφανίσθηκε σε sushi bar της Κηφισιάς, εθεάθη για πρώτη φορά να κάνει εξαίρεση στον κανόνα. Πράγμα περίεργο, αν σκεφθεί κανείς ότι το συγκεκριμένο εστιατόριο έχει όλα κι όλα πέντε τραπέζια. Οχι και τόσο περίεργο όμως, αν λάβετε υπ' όψιν ότι το πρόσωπο που απέφυγε επιμελώς να χαιρετήσει δεν ήταν άλλο από την ευτραφή καλλιτέχνιδα, που πρωταγωνίστησε προσφάτως σε ταινία ανθρωπολογικού περιεχομένου. Αποδεικνύεται, λοιπόν, διαβασμένος! (Σε αυτά τουλάχιστον...)

Natuzzi Stores: Αχαιών 3 Έγκωμη, **Λευκωσία** (παραπλεύρως ξενοδοχείου Hilton Park), Τηλ.: 22593901, Φιλύρας 13-15, **Λάρνακα** (δρόμος Λάρνακας - Δεκέλειας) Τηλ.: 24635034,
Natuzzi Galleries: Λεωφόρος Μακαρίου Γ' , 6 **Λεμεσός**, Τηλ.: 25560386 Λεωφόρος Μεσόγης 11-13 **Πάφος**, Τηλ.: 26220111

NATUZZI
It's how you live

Δέσμιοι των εσωτερικών προβλημάτων

Οι ηγέτες της Ε.Ε. αντιμετωπίζουν την κρίση χρέους της Ευρωζώνης προσμετρώντας προβλήματα που αντιμετωπίζουν στις χώρες τους

Της **ΞΕΝΙΑΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ**

Η περυσινή ειδυλλιακή εικόνα της καγκελαρίου Αγκελα Μέρκελ να βαδίζει δίπλα δίπλα με τον Γάλλο πρόεδρο Νικολά Σαρκοζί και να χαράσσουν από κοινού το μέλλον της Ευρώπης στην παραλία της Ντοβίλ είναι μακρινή ανάμνηση. Η τελευταία Σύνοδος Κορυφής της Ε.Ε. στις Βρυξέλλες βρήκε το δίδυμο του γερμανογαλλικού άξονα πιο αποξενωμένο από ποτέ. Μπορεί η αιτία να είναι η Λιβύη και η απροθυμία της Γερμανίας να συνδράμει τις επιχειρήσεις κατά του Καντάφι, φαίνεται όμως ότι οι συναπτές τοπικές εκλογικές αναμετρήσεις στη Γερμανία μέσα στο 2011 και οι επικείμενες προεδρικές εκλογές στη Γαλλία το 2012 επηρεάζουν έντονα τη στάση Μέρκελ και Σαρκοζί, καθώς και τη μεταξύ τους σχέση.

Προς το παρόν ο Γάλλος πρόεδρος τερματίζει τρίτος σε πολλές δημοσκοπήσεις μετά το νέο αστέρι της γαλλικής Ακροδεξιάς, Μαρίν Λεπέν. Η Μέρκελ ενδέχεται να χάσει τις αυριανές τοπικές εκλογές στη Βάδη-Βυρτεμβέργη και τη Ρηνανία-Παλατινάτο. Αν επιβεβαιωθεί η εξέλιξη θα την εξωθήσει σε ακόμη πιο άτολμη στάση στο ζήτημα του ευρώ, προκειμένου να ικανοποιήσει το κομματικό της ακροατήριο.

Κι ενώ η ατμομηχανή της Ε.Ε. αγκομαχά να ανεβεί την ανηφόρα της κρίσης χρέους, πολλά είναι τα πρόσθετα εμπόδια στη δύσβατη αυτή πορεία. Η παραίτηση του Πορτογάλου πρωθυπουργού, Ζοζέ Σόκρατες, την περασμένη Τετάρτη και η διαφαινόμενη προσφυγή της Λισσαβώνας στον μηχανισμό στήριξης, είναι σήμερα το μεγαλύτερο αγκάθι για τη σταθεροποίηση της Ευρωζώνης. Ο ηγέτης της αντιπολίτευσης Πέντρο Πάσος Κοέλιο προτίμησε να οδηγήσει σε κατάρρευση την κυβέρνηση παρά να παράσχει την απαραίτητη συναίνεση στην κυβέρνηση μειοψηφίας. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός πως ακόμη και η ομοϊδεάτισσα Μέρκελ αποδοκίμασε τη στάση του Κοέλιο...

Στην Ιρλανδία ο νεοεκλεγείς πρωθυπουργός Εντα Κένι εμφανίζεται αδιάλλακτος στα αιτήματα των εταίρων για εναρμόνιση του φόρου επιχειρήσεων με τα κοινοτικά επίπεδα. Δεν θέλει να αναλάβει το πολιτικό κόστος, προτού καν συμπληρώσει ένα μήνα στην εξουσία.

Στη Φινλανδία οι εκλογές της 17ης Απριλίου υποχρεώνουν την πρωθυπουργό Μαρί Κιβινιέμι να ακολουθεί μια αναβλητική πολιτική στα ευρωπαϊκά ζητήματα. Η μεγαλύτερη ανησυχία της είναι η εκλογική ενίσχυση των «Αληθινών Φινλανδών», ενός ξενοφοβικού, ευρωσκεπτικιστικού κόμματος που αναμασάει τη γνωστή ρητορική «Οχι άλλα χρήματα Φινλανδών για την υποστήριξη του τεμπέλικου Νότου». Την ώρα που ο ευρωσκεπτικισμός ανθεί εξαιτίας των οικονομικών δυσχερειών, τα spreads εκτοξεύονται κι οι αγορές παρακολουθούν με νευρικότητα την αναποφασιστικότητα των Ευρωπαίων πολιτικών. Εκλογές, εσωκομματικές αμφισβητήσεις και επιμέρους «εθνικά συμφέροντα» υπαγορεύουν τη στάση ηγετών, που κρατούν το μέλλον του ευρώ και της Ε.Ε. στα χέρια τους.

Κάποιος να πείσει τους Πορτογάλους

«Εχασε η χώρα. Στις οικονομικές δυσκολίες προστίθενται τώρα και οι πολιτικές. Οι συνέπειες θα είναι σοβαρές για τη θέση της Πορτογαλίας απέναντι στους θεσμούς και απέναντι στις αγορές». Ετσι συνόψισε το μέλλον της χώρας του, ο σοσιαλιστής πρωθυπουργός της Πορτογαλίας, Ζοζέ Σόκρατες, μετά την κατάρρευση της κυβέρνησής του, την περασμένη Τετάρτη, έπειτα από την καταψήφιση από τη Βουλή, της -τέταρτης σε 11 μήνες- δέσμης μέτρων λιτότητας. Ο Σόκρατες δεν αναφέρθηκε στις συνέπειες της κατάρρευσης της κυβέρνησής του για το μέλλον της Ευρωζώνης και του ευρώ. Ισως γιατί θα δυσχέραινε περαιτέρω τη θέση του ενώ ετοιμαζόταν να μεταβεί στην κρίσιμη σύνοδο της Ε.Ε. στις Βρυξέλλες και να εξηγήσει τι συνέβη και η Πορτογαλία συμπεριφέρεται σαν να μη θέλει να επιβιώσει από την οικονομική κρίση.

Δεν άντεξε την πίεση από την αντιπολίτευση ο Ζοζέ Σόκρατες.

Επειτα από τρία πακέτα λιτότητας και έναν προϋπολογισμό έπεσε ο Ζοζέ Σόκρατες

Τον τελευταίο χρόνο, η κυβέρνηση μειοψηφίας του Σόκρατες κατάφερε να περάσει τρία πακέτα μέτρων λιτότητας και τον προϋπολογισμό του 2011, πάντα στο πνεύμα της Ε. Ε. και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Δεν είναι τυχαίο που την επομένη της κατάρρευσης της κυβέρνησής του, η συντηρητική καγκελάριος της Γερμανίας Αγκελα Μέρκελ απέδωσε εύσημα στον Σόκρατες για την πολιτική του.

Αυτό που δεν κατάφερε ο Σόκρατες είναι να διατηρήσει τη συναίνεση που επεδείκνυαν οι πολιτικοί του αντίπαλοι μέχρι τα τέλη του 2010, και κυρίως το κεντροδεξιό Σοσιαλδημοκρατικό κόμμα του Πέντρο Πάσος Κοέλιο, το οποίο στήριζε τα μέτρα λιτότητας μέχρι που απεφάνθη ότι εξαντλήθηκε η υπομονή του και αποφάσισε να ρίξει την κυβέρνηση. Οπως είπε στη «Κ» ο Νταβίντ Ντιvis, επικεφαλής του πολιτικού ρεπορτάζ της πορτογαλικής εφημερίδας Diario de Noticias, αφενός, ο Σόκρατες είχε απολέσει την αξιοπιστία του και αφετέρου ο Κοέλιο δέχεται εσωκομματικές πιέσεις για να κερδίσει την εξουσία καθώς το κόμμα του είναι έξι χρόνια στην αντιπολίτευση.

Το κλίμα έντασης πυροδότησε και η σιωπή του Πορτογάλου προέδρου, Καβάκο Σίλβα, που δεν έλαβε πρωτοβουλία για να αποτραπεί η πολιτική κρίση.

Ο Κοέλιο, που προηγείται στις δημοσκοπήσεις, δηλώνει ότι αν κερδίσει τις πρόωρες εκλογές που αναμένεται να γίνουν έπειτα από δύο μήνες, θα τηρήσει τα υπεσχημένα έναντι της Ε. Ε. Τι διαφορετικό λοιπόν προτείνει σε σχέση με τον Σόκρατες; Επιπλέον θα πρέπει να πείσει τους Πορτογάλους ότι δεν προκάλεσε την κατάρρευση της κυβέρνησης Σόκρατες, επιτείνοντας την κρίση στην Ε. Ε., για μικροκομματικούς λόγους. Οσο για το ενδεχόμενο κυβέρνησης συνασπισμού των Σοσιαλιστών με τους Σοσιαλδημοκράτες, θα ήταν εφικτό, σύμφωνα με τον Νταβίντ Ντιvis, μόνο αν ο Σόκρατες απομακρυνόταν από την ηγεσία του κόμματός του.

ΜΑΡΙΛΙΑ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Κρίση εμπιστοσύνης από τους πολίτες

Οπως ανακοινώθηκε και επισήμως την Πέμπτη, το ΑΕΠ της Ιρλανδίας συρρικνώθηκε για τρίτη συνεχή χρονιά το 2010. Μολονότι η ύφεση ήταν σαφώς ηπιότερη από την αντίστοιχη του 2009 (-1% έναντι -7,9%), γεγονός παραμένει ότι για τους πολίτες της χώρας το βαρέλι μοιάζει να μην έχει πάτο. Με τις επισφάλειες των τραπεζών να ξεπερνούν, σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις, τα 100 δισ. ευρώ, την εθνική οικονομία ήδη στον «γύψο» του ευρωπαϊκού μηχανισμού στήριξης και του ΔΝΤ και την ανεργία να καλπάζει, η Ιρλανδία είναι η μοναδική ευρωπαϊκή χώρα τα προβλήματα της οποίας μπορούν να συγκριθούν σε μέγεθος με εκείνα της Ελλάδας, αν και η φύση τους είναι εντελώς διαφορετική.

Ο Εντα Κένι δεν κατάφερε να εκτονώσει την οργή των Ιρλανδών.

Με επισφάλειες τραπεζών πάνω από 100 δισ., την οικονομία στον «γύψο» και την ανεργία να καλπάζει

Οι ψηφοφόροι τιμώρησαν σκληρά την προηγούμενη κυβέρνηση του Φιίνα Φόιλ για την εγκληματική, όπως εκ του αποτελέσματος προκύπτει, αμέλεια που επέδειξε στην εποπτεία του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Ωστόσο, οι πρόσφατες εκλογές δεν ήταν αρκετές για την εκτόνωση της οργής και της κρίσης εμπιστοσύνης στους θεσμούς. Εξάλλου, οι τράπεζες, που βρίσκονται στο μάτι του κυκλώνα, είναι και οι ίδιες θεσμοί και μάλιστα με ιστορία μεγαλύτερη από το ανεξάρτητο ιρλανδικό κράτος. Επιπλέον, η νέα κυβέρνηση συνασπισμού που προέκυψε από τις κάλπες, δημιούργησε αδικαιολόγητα υψηλές προσδοκίες στους πολίτες για την επί τα βελτίω αναθεώρηση του Μνημονίου, οι οποίες όμως διαψεύσθηκαν. Οπως διεμήνυσε σε όλους τους τόνους ο «γαλλογερμανικός άξονας», η χαλάρωση των όρων δανεισμού της Ιρλανδίας θα μπορούσε να συμφωνηθεί μόνο υπό την προϋπόθεση της αύξησης του συντελεστή φορολογίας επιχειρήσεων από το ευνοϊκό 12,5% που βρίσκεται σήμερα. Με άλλα λόγια, μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα, αφού η αύξηση της φορολογίας θα επιβραδύνει ακόμη περισσότερο την οικονομική ανάπτυξη, σε μία χώρα που τόσο πολύ την έχει ανάγκη.

Πάντως, φαινόμενα συνεχών, επίμονων και μαζικών διαδηλώσεων δεν υπήρξαν στην Ιρλανδία. Ισως γιατί οι πολίτες είναι οργισμένοι όχι μόνο με τους θεσμούς, αλλά και με τους εαυτούς τους. Αγνόησαν τις προειδοποιήσεις για την άνευ προηγουμένου φούσκα στην αγορά ακινήτων (αύξηση 500% των τιμών σε μία δεκαετία) και πίστεψαν ότι τίποτα το αφύσικο δεν υπήρχε στη μετάβαση από την «αφύσικη φτώχεια του 1980 στην αφύσικη ευμάρεια του 2000», όπως χαρακτηριστικά περιέγραψε το σοκ της ιρλανδικής κοινωνίας ο Μάικλ Λιούις, σε πρόφατο άρθρο του στο περιοδικό Vanity Fair. Και το μεγαλύτερο τίμημα που καλούνται τώρα να πληρώσουν δεν είναι η μείωση του βιοτικού τους επιπέδου (η φτώχεια ποτέ δεν τους φόβισε), αλλά η υπονόμευση της εθνικής τους ανεξαρτησίας, για την οποία σκληρά πολέμησαν.

ΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑΣ

Κρίσιμες εκλογές πάλι στη Γερμανία

«Το 2011 είναι καθοριστική χρονιά για την αξιοπιστία μας» στο ζήτημα της θωράκισης του ευρώ, είπε η Γερμανίδα καγκελάριος Αγκελα Μέρκελ σε μια ενδιαφέρουσα κοινοβουλευτική μονομαχία με τον πρώην υπουργό Οικονομικών της και σημερινό στέλεχος των Σοσιαλδημοκρατών της αξιωματικής αντιπολίτευσης, Πεερ Στάινμπρουκ, την περασμένη Πέμπτη. Η αίθουσα σείστηκε από τα ειρωνικά χάχανα των Γερμανών βουλευτών. «Από τη διάσωση της Ελλάδας έχετε κάνει πολλές κωλοτούμπες», της απάντησε ο Στάινμπρουκ, επισημαίνοντας τις συνέπειες που είχαν οι παλινωδίες της στο μέτωπο των αγορών, αλλά και της συνεργασίας με τους κοινοτικούς εταίρους της.

Ουσιαστικές αλλά και συμβολικές οι εκλογές για τη Μέρκελ.

Οι πολίτες αναμένεται να τιμωρήσουν την κυβέρνηση για τη στάση της στο ευρώ και στα πυρηνικά

Μπορεί η Μέρκελ να προέβη την Πέμπτη σε διάφορες βαρύγδουπες δηλώσεις για το έτος που διανύουμε και το μέλλον του ευρώ, για την ίδια όμως το 2011 είναι πάνω από όλα μια εκλογική χρονιά. Αύριο στήνονται κάλπες στη Βάδη- Βυρτεμβέργη και τη Ρηνανία-Παλατινάτο και οι περισσότερες δημοσκοπήσεις συμφωνούν ότι μάλλον θα χάσει και τα δύο κρατίδια. Σοσιαλδημοκράτες και Πράσινοι συγκεντρώνουν από κοινού 48% στη Β.-Β. και 51% στη Ρ.-Π. Το εκλογικό σώμα αναμένεται να τιμωρήσει τον κυβερνητικό συνασπισμό όχι μόνο για την αμφίθυμη στάση του στο ζήτημα του ευρώ, αλλά και για τη βιαστική, εμφανώς ψηφοθηρική απόφαση για 3μηνο μορατόριουμ στη λειτουργία των πυρηνικών εργοστασίων της χώρας μετά το δυστύχημα της Φουκουσίμα στην Ιαπωνία. Πολλοί σχολιαστές ονόμασαν για αυτό τον λόγο τις αυριανές εκλογές «ραδιενεργές». Υπενθυμίζεται ότι μετά την εκλογή της η Μέρκελ είχε ανατρέψει την απόφαση του προκατόχου της, Γκέρχαρντ Σρέντερ, για σταδιακή εγκατάλειψη της πυρηνικής ενέργειας ώς το 2021.

Ειδικά η αναμέτρηση στη Βάδη-Βυρτεμβέργη έχει μεγάλη συμβολική σημασία για τη Μέρκελ αφενός γιατί αποτελεί παραδοσιακό χριστιανοδημοκρατικό προπύργιο εδώ και μισό αιώνα (από το 1953) και αφετέρου επειδή το κρατίδιο κυβερνά ο ίδιος συνασπισμός που κατοικοεδρεύει και στο Βερολίνο. Πρόκειται λοιπόν για μία πρώτη δοκιμασία της μαυροκίτρινης συμμαχίας, Χριστιανοδημοκρατών και Ελεύθερων Δημοκρατών.

Μία ήττα στη Β.-Β. θα περιορίσει περαιτέρω την ισχύ της κυβέρνησης στην Ανω Βουλή της χώρας, το Μπούντεσρατ, όπου εκπροσωπούνται τα 16 κρατίδια και του οποίου έχει απολέσει την πλειοψηφία από πέρσι. Αυτό σημαίνει ότι η Μέρκελ θα πρέπει να καταβάλει ακόμη μεγαλύτερη προσπάθεια για την υπερψήφιση κάθε νομοσχεδίου από το σώμα. Στη Ρηνανία-Παλατινάτο οι Σοσιαλδημοκράτες αναμένεται να διατηρήσουν την κυβέρνηση αν και με τη σύμπραξη των Πρασίνων.

Ξ.Κ.

Ο «ψυχρός πόλεμος» για τους αγωγούς

Τα Wikileaks αποκαλύπτουν απόρρητα τηλεγραφήματα του Στέιτ Ντιπάρτμεντ για την ελληνορωσική προσέγγιση και τα εξοπλιστικά

Ερευνα - Επιμέλεια:
**ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΑΚΑΟΥΝΑΚΗ, ΕΛΕΝΗ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ

«Η Ελλάδα έχει αναπάντεχα βρεθεί στο επίκεντρο των ενεργειακών θεμάτων, εξαιτίας των αγωγών TGI και Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη», σημειώνει τον Μάρτιο του 2006 σε τηλεγράφημά του, ο Αμερικανός πρέσβης στην Αθήνα, με σκοπό να προετοιμάσει την τότε υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ Κοντολίζα Ράις για την επικείμενη επίσκεψη Μπακογιάννη στην Ουάσιγκτον. Ο ίδιος συνεχίζει υπογραμμίζοντας ότι «ανησυχούμε για την αρπακτική Γκάζπρομ» και ότι «οι Ελληνες δεν πρέπει να γεμίσουν τον αγωγό Τουρκίας Ελλάδας Ιταλίας με αέριο της Γκάζπρομ», αλλά με αέριο από το Αζερμπαϊτζάν, έτσι ώστε να μην μετατραπεί ο αγωγός σε ένα ακόμη «εξάρτημα» του ενεργειακού μονοπωλίου της «Γκάζπρομ».

ΕΡΑ

Τα ενεργειακά ανοίγματα της Ελλάδας και το «φλερτ» της κυβέρνησης Καραμανλή με αυτήν του Πούτιν για τον αγωγό South Stream (εδώ οι Πούτιν, Καραμανλής και ο Βούλγαρος πρωθυπουργός Παρβάνοφ) αποτέλεσαν αντικείμενο πιέσεων και παρεμβάσεων της αμερικανικής διπλωματίας.

Η ισορροπία Ελλάδας - ΗΠΑ

Οταν τον Απρίλιο του 2008, ο αναπληρωτής βοηθός υπουργός Εξωτερικών της Αμερικής Μάθιου Μπράιζα έφτανε στην Ελλάδα, κύριο μέλημά του, σύμφωνα με σειρά αμερικανικών διπλωματικών τηλεγραφημάτων που βρίσκονται στην κατοχή της «Κ», ήταν τα ενεργειακά ανοίγματα της Ελλάδας και συγκεκριμένα η προσπάθεια της Αμερικής να προωθήσει τον αγωγό φυσικού αερίου TGI (Τουρκίας - Ελλάδας - Ιταλίας) από τη μια, και η ανησυχία για το «φλερτ» της κυβέρνησης Καραμανλή με αυτήν του Πούτιν για τον αγωγό South Stream από την άλλη.

Η συνάντηση άλλωστε Καραμανλή - Πούτιν για την υπογραφή της διακυβερνητικής συμφωνίας που αφορούσε την κατασκευή και τη λειτουργία του ελληνικού τμήματος του αγωγού ήταν προγραμματισμένη μόλις δύο εβδομάδες αργότερα.

Οπως σημειώνει ο Αμερικανός πρέσβης στην Αθήνα, Σπέκχαρντ, στο εμπιστευτικό τηλεγράφημα 08ATHENS576, «παρότι ο Μπράιζα δεν προσπάθησε να πείσει την κυβέρνηση να αποσύρει την υποστήριξή της στην πρόταση για τον South Stream, κατέστησε σαφές ότι θα πρέπει να χρίσει η ελληνική κυβέρνηση - και δημόσια - τον TGI, ως την απόλυτη κρατική προτεραιότητα». Σύμφωνα με τον Μπράιζα, τόσο ο τότε υπουργός Ανάπτυξης Χρήστος Φώλιας όσο και η τότε ΥΠ.ΕΞ. Ντόρα Μπακογιάννη υπογράμμισαν, σε εκείνη την επίσκεψή του, τη δέσμευση της ελληνικής κυβέρνησης στον TGI και υποβάθμισαν τις μέχρι τότε επαφές με τους Ρώσους για τον South stream, απλώς ως μια προσπάθεια της Ελλάδος να εξασφαλίσει αέριο από διαφορετικές πηγές.

Σύμφωνα με εμπιστευτικό τηλεγράφημα του 2006, ο κ. Σιούφας είχε δηλώσει: «Αρνούμαι να επιτρέψω στην Ελλάδα να πέσει στα πόδια της Γκάζπρομ»

Εξομολογήσεις για το «τέρας»

Μια από τις επαφές του Μπράιζα, στην τριήμερη επίσκεψή του στην Ελλάδα το 2008, έδωσε στον αναπληρωτή βοηθό ΥΠ.ΕΞ. των ΗΠΑ μια τελείως διαφορετική εκδοχή από την επίσημη εικόνα για τις παρασκηνιακές διαπραγματεύσεις μεταξύ Ελλάδας και Ρωσίας: ο τότε πρόεδρος της ΔΕΠΑ και σημερινός αναπληρωτής τομεάρχης Ενέργειας της Ν.Δ., Μάκης Παπαγεωργίου, εξομολογήθηκε, σύμφωνα με το ίδιο τηλεγράφημα, στον Μπράιζα κατά την επίσκεψη εκείνη, ότι η ρωσική «Γκάζπρομ» ήταν ιδιαιτέρα σκληρή διαπραγματεύτρια.

Ο Παπαγεωργίου παρότρυνε μάλιστα τον Μπράιζα στη συνάντηση που θα είχε με τον Φώλια να τον «σκληραγωγήσει». Η «Γκάζπρομ», συνέχισε ο Παπαγεωργίου, σύμφωνα με το τηλεγράφημα, είναι ένα «άπληστο, μονοπωλιακό τέρας που πρέπει να αντιμετωπιστεί».

Σε άλλο τηλεγράφημα, τον Ιούλιο του 2008, ο Παπαγεωργίου φαίνεται να επικοινωνεί τηλεφωνικά με την πρεσβεία εκδηλώνοντας την ανησυχία του για ενδεχόμενο κίνδυνο με τη διαθεσιμότητα φυσικού αερίου στη χώρα μας, καθώς, όπως φέρεται να είπε στον πρέσβη, τα αποθέματα «έφταναν μόνο για πέντε επιπλέον ημέρες». Σύμφωνα με το εμπιστευτικό τηλεγράφημα 08ATHENS1019 ο Παπαγεωργίου, παρότι ξεπέρασε το πρόβλημα, προμηθευόμενος επιπλέον ποσότητα φυσικού αερίου από την Τουρκία, φέρεται να λέει στον Αμερικανό πρέσβη ότι είναι πεπεισμένος πως η «επισκευή αγωγού», που σύμφωνα με την «Γκάζπρομ» ευθυνόταν για την έλλειψη, ήταν απλά «μια πρόφαση, μια μορφή εκβιασμού της Δημόσιας Επιχείρησης Φυσικού Αερίου» που είχε προηγουμένως αρνηθεί να «ενδώσει» στις πιέσεις της «Γκάζπρομ» για απευθείας πρόσβαση στην ελληνική αγορά μέσω της θυγατρικής της στην Αθήνα.

Το ρωσικό «φλερτ»

Σε άλλο τηλεγράφημα, τον Ιούλιο του 2008, οι Αμερικανοί διπλωμάτες καταπιάνονται με την προσπάθεια των Ρώσων να προσελκύσουν το ενδιαφέρον των Ελλήνων πολιτικών, μέσα από προσωπικές επαφές. Στο εμπιστευτικό τηλεγράφημα 08ATHENS996, η πρεσβεία της Αθήνας περιγράφει συνάντηση υπηρεσιακού της παράγοντα με τον τότε γενικό γραμματέα της Βουλής, Νίκο Στεφάνου. Ο Στεφάνου, παλιός γνώριμος της πρεσβείας από τα χρόνια του ως γενικός γραμματέας στο υπουργείο Ανάπτυξης κοντά στον Δ. Σιούφα, επιχείρησε, σύμφωνα με το τηλεγράφημα, στη συνάντηση αυτή να καθησυχάσει τη μεγάλη ανησυχία των Αμερικανών, επισημαίνοντας την πεποίθησή του σχετικά με τον South Stream «πως η κυβέρνηση της Ελλάδος μπήκε στο παιχνίδι και τώρα δεν ξέρει πώς να βγει», υπονοώντας, σύμφωνα με την πρεσβεία, πως οι λεπτομέρειες για τον αγωγό παραμένουν αβέβαιες και ασαφείς.

Ο Στεφάνου σημείωσε ότι στο πρόσφατο ταξίδι που είχε κάνει με τον Δημήτρη Σιούφα στη Μόσχα ήταν εμφανές πως οι Ρώσοι ήθελαν να τους καλοπιάσουν, κανονίζοντας συνάντηση με τον ίδιο τον Πούτιν και «κάνοντας τα πάντα για να νιώσουμε σαν στο σπίτι μας». Στο ίδιο τηλεγράφημα, εμφανώς προβληματισμένος ο Αμερικάνος πρέσβης σχολιάζει πως η επιθυμία του Σιούφα να επισκεφθεί το αμερικανικό Κογκρέσο είναι μια πρώτης τάξεως ευκαιρία να τον «υποδεχθούμε όπως του αρμόζει, αφού είχε αποδειχθεί σημαντική επαφή σε μια σειρά από θέματα κοινού ενδιαφέροντος συμπεριλαμβανομένου και του ενεργειακού».

Αλλωστε, οι Αμερικανοί διπλωμάτες είχαν ήδη διαπιστώσει τις διαθέσεις του πρώην υπουργού Ανάπτυξης, καθώς σε συνάντησή του, το καλοκαίρι του 2006, με τον αναπληρωτή βοηθό ΥΠ.ΕΞ. των ΗΠΑ Μπράιζα είχε ανοιχτά εκδηλώσει την πεποίθησή του ότι η Ελλάδα μπορεί να αγοράσει αέριο για τον TGI από το Αζερμπαϊτζάν, ενώ είχε εξηγήσει στον Μπράιζα, σύμφωνα με το εμπιστευτικό τηλεγράφημα 06ATHENS1913, ότι οι Ρώσοι συνομιλητές του είχαν -στην πορεία του χρόνου- «γίνει αλαζόνες και προσπαθούσαν να επιβάλουν» τη γνώμη τους. «Αρνούμαι να επιτρέψω στην Ελλάδα να πέσει στα πόδια της "Γκάζπρομ"», είχε καταλήξει τότε ο Σιούφας, αναφερόμενος στις υπερβολικές απαιτήσεις των Ρώσων για τα ποσοστά στον αγωγό πετρελαίου Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη.

Ο «απαγορευμένος» πρέσβης, η Κύπρος και το φυσικό αέριο

Στις αρχές Ιουνίου του 2006 ο Αμερικανός πρέσβης στην Αθήνα σε μία προσπάθεια να «σπρώξει» τη σύμπραξη Ελλήνων με τους Αζέρους στον αγωγό TGI και να αποφύγει ως τελικό προμηθευτή αερίου την «Γκάζπρομ», συναντάται με τον τότε πρέσβη του Αζερμπαϊτζάν στην Αθήνα, Μιρ Χάμζα Εφέντιεφ. Ο Αζέρος πρέσβης εξομολογείται στον Αμερικανό ομόλογό του ότι η προώθηση των αζερικών συμφερόντων στην Αθήνα, έχει γίνει γι' αυτόν -εδώ και τουλάχιστον έναν χρόνο- «μια πολύ δύσκολη υπόθεση». Σύμφωνα με όσα κατέγραψε στο τηλεγράφημα ο Αμερικανός πρέσβης, ο Αζέρος δεν είχε καταφέρει να συναντηθεί τον τελευταίο χρόνο παρά μόνο με τον τότε υπουργό Πολιτισμού, ενώ κάθε φορά που ζητούσε συνάντηση με κάποιον υπουργό της ελληνικής κυβέρνησης, το θέμα «πάγωνε ή μπλόκαρε». Η αιτία για όλα αυτά, όπως περιγράφεται στο τηλεγράφημα από τη συνάντηση των δύο πρέσβεων, δεν ήταν άλλη από μια πτήση που είχε πάρει ο ίδιος από το Μπακού στη Βόρεια Κύπρο. Ετσι, χωρίς κανείς να τον έχει ενημερώσει επισήμως ότι αυτή του η ενέργεια θα επέσυρε την μήνιν των ελληνικών και κυπριακών αρχών, βρέθηκε να προσπαθεί -χωρίς αποτελέσματα- να αποσπάσει την υπόσχεση οποιουδήποτε στην ελληνική κυβέρνηση για μια δεύτερη συνάντηση της Ελληνοαζέρικης Επιτροπής για την χρήση/αγορά Ενέργειας, που είχε συστηθεί ήδη από το 2003. Στο σχόλιό του, ο Αμερικανός πρέσβης αξιολογεί το περιστατικό ως εξαιρετικά σοβαρό, ενώ γράφει πως «απειλεί να κλειδώσει την Ελλάδα στην αγκαλιά της "Γκάζπρομ"», ενώ συνεχίζει σημειώνοντας ότι οφείλει να επισημάνει στην ελληνική πλευρά πως στη συγκεκριμένη περίπτωση «μιλάμε για εκατοντάδες εκατομμύρια δολάρια και ότι τέτοια διπλωματικά παιχνίδια μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο ακόμη και το ενεργειακό μέλλον της Ελλάδας».

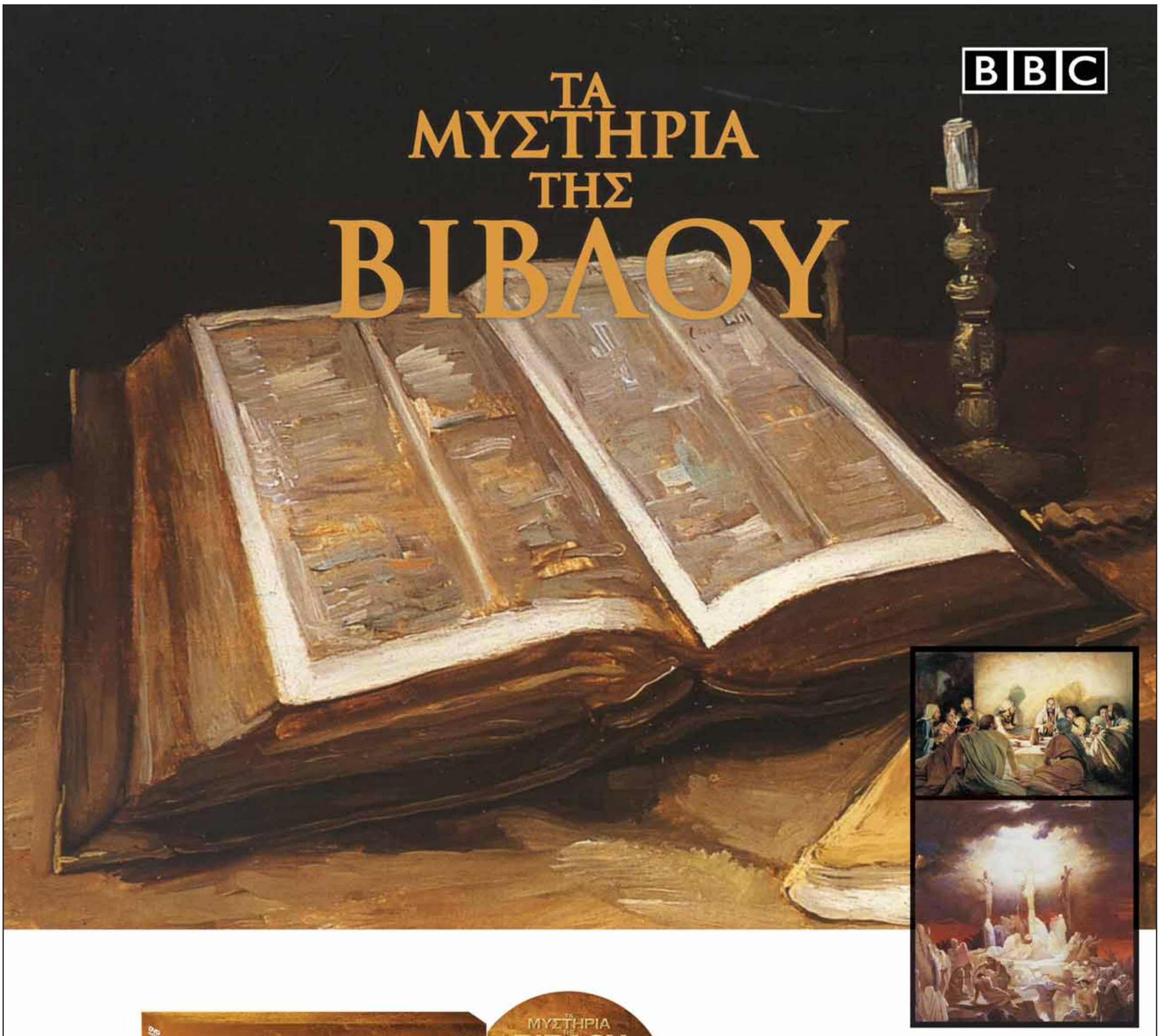

Αντικειμενικά αξιόπιστη

Ποιος ήταν ο ρόλος της Μαρίας Μαγδαληνής και πού πραγματικά βρίσκεται ο τάφος του Αγίου Πέτρου;

Ποια ήταν τα αληθινά γεγονότα που οδήγησαν στη σταύρωση του Χριστού και ποιος ο ρόλος του περιβόητου σφαγέα Ηρώδη;

Με νέα, αποκαλυπτικά ιστορικά και αρχαιολογικά στοιχεία και ρεαλιστικές αναπαραστάσεις από τα πιο εξελιγμένα 3D γραφικά, φωτίζονται οι πιο σημαντικές στιγμές της Βίβλου! Ένα τολμηρό ντοκιμαντέρ με τη σφραγίδα ποιότητας του BBC, με πολλές ερωτήσεις και πολλές νέες απαντήσεις! Μια σειρά 7,5 ωρών που ολοκληρώνεται σε τρία DVD, που το καθένα περιέχει 3 επεισόδια.

Γλώσσες: Ελληνικά – Αγγλικά
Υπότιτλοι: Ελληνικοί
Διάρκεια: 7,5 ώρες

DVD VIDEO

Μη χάσετε το 1ο DVD και την πολυτελή κασετίνα, την επόμενη Κυριακή 3 Απριλίου

Σώθηκαν οι δικοί μου ή χάθηκαν για πάντα;

Το δράμα όσων κατάφεραν να επιβιώσουν σεισμού και τσουνάμι στην Ιαπωνία

Οι πληγές που άνοιξε ο φονικός σεισμός της 11ης Μαρτίου δεν θα κλείσουν εύκολα. Ολόκληρος ο κόσμος σήμερα αγωνιά για την εξάπλωση της ραδιενέργειας που διέρρευσε από τους κατεστραμμένους αντιδραστήρες της Φουκουσίμα και διαρκώς περισσότερα κράτη εκδίδουν ταξιδιωτικές οδηγίες με τις οποίες συνιστούν στους πολίτες να «αποφεύγουν τις μη

Οσοι επιστρέφουν στις ρημαγμένες πόλεις της βορειοανατολικής ακτής, λένε ότι δεν μπορούν καν να προσανατολιστούν

απολύτως αναγκαίες επισκέψεις στη χώρα» ή απαγορεύουν τις εισαγωγές των πιθανώς ραδιενεργών προϊόντων. Ο σεισμός στην παγκόσμια συλλογική συνείδηση έχει σχεδόν σβηστεί και τη θέση του έχει λάβει ο εφιάλτης της διαρροής ραδιενέργειας. Ωστόσο, εκεί, στην πληγείσα περιοχή, το δράμα όσων κατάφεραν να επιβιώσουν της δόνησης και του τσουνάμι που ακολούθησε παραμένει αναλλοίωτο.

Αναζητούν

Η Γιόσι Κικούσι είναι μία ακόμα από τους θεωρούμενους τυχεροὺς αυτού του τρομερού σεισμού, αφού κατάφερε να δει και την «επόμενη ήμερα». Και χθες στεκόταν στα χαλάσματα του σπιτιού της στο Ισινομάκι με δάκρυα στα μάτια. Μπορεί να πέρασαν περισσότερες από δέκα ημέρες από την τελευταία φορά που άκουσε την φωνή των γονιών της, αλλά μόλις τώρα άρχισε να συνειδητοποιεί ότι μάλλον δεν υπάρχουν πια.

Ηλπιζε ότι οι ηλικιωμένοι γονείς της μόλις άκουσαν την προειδοποίηση για το επερχόμενο τσουνάμι έφυγαν, ότι θα είχαν προλάβει να φτάσουν σε κάποιο καταφύγιο. Γιατί δεν επικοινωνούσαν; «Ακόμα και σήμερα πιστεύω, ή μάλλον ελπίζω, ότι πάνω στον πανικό εκείνης της ώρας έχασαν τα κινητά τους ή ότι εκεί που βρίσκονται δεν έχουν ηλεκτρικό ρεύμα και δεν μπορούν να τα φορτίσουν γι' αυτό και δεν μου τηλεφωνουν να μου πουν ότι είναι καλά».

Οι συνεργάτες του πατέρα της της είπαν ότι ο ηλικιωμένος αρχιτέκτονας βρισκόταν στο γραφείο του την ώρα του σεισμού. Μετά τη δόνηση τους είπε ότι θα πήγαινε στο σπίτι να πάρει μερικά πράγματα και θα τους συναντούσε στο καταφύγιο. Αυτό δεν συνέβη ποτέ.

Η εικόνα που αντικρίζει κανείς στο Ισινομάκι παραμένει λίγο ώς πολύ ίδια με την πρώτη στιγμή. Τα έπιπλα της κατοικίας των Κικούσι βρίσκονται ακόμα πεταμένα πάνω στα δέντρα του κήπου και ολόκληρη η αυλή τους είναι σπαρμένη με τα βιβλία της. Ενα ψυγείο -άγνωστο σε ποιον ανήκει- παραμένει πεταμένο στο χολ του σπιτιού, ενώ τα πάντα έχουν καλυφθεί από μια πηχτή, μαύρη λάσπη που μυρίζει άσχημα. Εδώ και εκεί πεταμένες φωτογραφίες. Η νεαρή γυναίκα σκύβει και τις μαζεύει για να ανακαλύψει ότι δεν είναι φωτογραφιές της δικής της οικογένειας, αλλά αγνώστων, που χαμογελούν στον φωτογραφικό φακό ανύποπτοι γι' αυτό που θα συνέβαινε την 11η Μαρτίου 2011. Ζουν αυτοί οι άγνωστοι; Σώθηκαν ή χάθηκαν για πάντα; Τέτοια ερωτήματα δύσκολα βρίσκουν απαντήσεις στο Ισινομάκι.

Λίγο πιο πέρα η Γιόσι βρίσκει μόνο μία φωτογραφία του πατέρα της και κάποιου συνεργάτη του. Καθώς ψάχνει στα χαλάσματα, φίλοι και γείτονες σταματούν να ρωτήσουν μήπως έχει νέα των δικών της. Και καθένας έχει να πει τη δική του, απελπιστικά όμοια ιστορία, τη δική του περιπέτεια και θύμηση από την ημέρα «που ήρθε το μεγάλο κύμα» και τα παρέσυρε όλα.

Χάνονται

Οσοι επιστρέφουν στις ρημαγμένες πόλεις της βορειοανατολικής ακτής για να αναζητήσουν τους αγαπημένους τους ή κάποια υπάρχοντα λένε ότι δεν μπορούν καν να προσανατολιστούν, αδυνατούν να βρουν πού στεκόταν το σπιτικό τους. Οι δρόμοι έχουν εξαφανιστεί και τα σημεία αναγνώρισης δεν υπάρχουν πια. Μαζί χάθηκε και το παρελθόν τους.

Ο φοβερός σεισμός για τους Ιάπωνες παραμένει μια ανοιχτή πληγή που δεν θα κλείσει εύκολα, ακόμα και αν αντιμετωπιστεί η ραδιενεργός διαρροή των πυρηνικών αντιδραστήρων.

AFP

Απολογισμός της ιαπωνικής τραγωδίας

Τόκιο
Ίχνη ραδιενεργού ιωδίου εντοπίζονται στο σύστημα ύδρευσης της πόλης.

Μιγιάγκι
Η Αστυνομία πιστεύει ότι χιλιάδες άτομα σκοτώθηκαν από τον σεισμό σε αυτή την περιοχή.

Φουκουσίμα
Η κυβέρνηση απαγορεύει να μεταφέρεται γάλα και σπανάκι] από τέσσερις γειτονικές περιοχές. Συνιστά στους πολίτες να μην πίνουν νερό της βρύσης.

Θύματα

	Νεκροί	Αγνοούμενοι	Τραυματίες
	9,452	14,715	2,746
Μιγιάγκι	5,714	5,196	1,021
Ιουάτε	2,904	5,028	130
Φουκουσίμα	776	4,487	220
Ιμπαράκι	20	1	662
Σίμπα	17	2	194

14.713 οικοδομήματα έχουν καταστραφεί ολοκληρωτικά

216.977 κατοικίες παραμένουν χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα

880 χιλιάδες σπιτικά παραμένουν χωρίς νερό

318.614 άτομα παραμένουν σε καταφύγια

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η ραδιενέργεια μπορεί να βρεθεί παντού

Της **ELISABETH ROSENTHAL**

Πέρασαν σχεδόν δύο εβδομάδες από τον φονικό σεισμό της 11ης Μαρτίου στην Ιαπωνία, που ανάμεσα στα άλλα προκάλεσε και διαρροή ραδιενέργειας. Οι ειδικοί ήδη ανιχνεύουν αυξημένα ποσοστά ραδιενέργειας στο γάλα από τη Φουκουσίμα, το σπανάκι από την Ιμπαράκι, τα χρυσάνθεμα από τη Σίμπα και σε δεκάδες άλλα προϊόντα. Ωστόσο, αυτό που τους προκαλεί πονοκέφαλο είναι η ουσιαστική αδυναμία πρόβλεψης του τρόπου με τον οποίο θα «κινηθεί» η ραδιενέργεια που απελευθερώθηκε.

Η χρονική στιγμή, αλλά και ο τόπος που η ραδιενεργή ρύπανση θα αποτελέσει πραγματικό πρόβλημα εξαρτώνται από πολλούς παράγοντες, όπως το ραδιενεργό στοιχείο που απελευθερώνεται, οι άνεμοι που πνέουν, κατά πόσον βρέχει (η βροχή «βοηθάει» να φτάσουν τα ραδιενεργά σωματίδια στο έδαφος) και φυσικά από τα είδη ζώων και φυτών που υπάρχουν στην περιοχή της ραδιενεργού ρύπανσης.

Ερευνες που πραγματοποιήθηκαν μετά το Τσερνομπίλ, το 1986, καθιστούν σαφές ότι οι επιστήμονες θα ανιχνεύουν για πολλές δεκαετίες ακόμα ραδιενεργά σωματίδια από τους ιαπωνικούς αντιδραστήρες σε περιοχές που απέχουν χιλιάδες χιλιόμετρα από τη Φουκουσίμα.

«Είναι φυσικό όλοι να παρακολουθούν την εξέλιξη της κατάστασης, απλά και μόνο για να είναι όλοι έτοιμοι να αντιμετωπίσουν τα χειρότερα», υπογραμμίζει ο Φ. Ουάρντ Ουίκερ, επίτιμος καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κολοράντο Στέιτ και δημιουργός ενός προτύπου με το οποίο είναι δυνατή η παρακολούθηση της ραδιενέργειας όπως «κινείται» μέσα στη διατροφική αλυσίδα.

Ισως δούμε εστίες ραδιενεργού ρύπανσης σε περιοχές που απέχουν πολύ από τους αντιδραστήρες, ενώ αλλού, πολύ κοντύτερα σε αυτούς, να μην παρατηρείται πρόβλημα.

Ακόμα και σήμερα, 25 χρόνια μετά το πυρηνικό δυστύχημα στο Τσερνομπίλ, οι επιστήμονες ανιχνεύουν καίσιο 137 σε αγριόχοιρους στην Κροατία και στα ελάφια της Νορβηγίας, και μάλιστα τα επίπεδα σε κάποιες περιοχές είναι τόσο υψηλά που μπορεί να θεωρηθούν επικίνδυνα για την υγεία όποιου καταναλώσει μεγάλη ποσότητα από το ραδιενεργό κρέας.

Ο φοβερός σεισμός για τους Ιάπωνες παραμένει μια ανοιχτή πληγή, που δεν θα κλείσει εύκολα ακόμη και αν αντιμετωπιστεί η ραδιενεργός διαρροή των πυρηνικών αντιδραστήρων.

Ιώδιο - καίσιο

Το ιώδιο 131 που απελευθερώθηκε από τους αντιδραστήρες στη Φουκουσίμα έχει πολύ μικρότερη διάρκεια ζωής, αλλά είναι επικίνδυνο επειδή συγκεντρώνεται στον θυροειδή αδένα. Το καίσιο 137 αντιθέτως παραμένει σε ένα οικοσύστημα επί δεκαετίες. Οι Ιάπωνες αρμόδιοι για την αντιμετώπιση της κρίσης ανέφεραν πρόσφατα ότι η ποσότητα νερού που χρησιμοποιήθηκε για την ψύξη των κατεστραμμένων αντιδραστήρων ίσως να επέστρεψε στον ωκεανό, γεγονός που καθιστά απαραίτητους τους εξονυχιστούς ελέγχους σε κάθε είδος οστρακοειδών και ψαριών.

Το χειρότερο σενάριο, εξηγεί ο καθηγητής Γεωλογίας και Επιστημών της Θάλασσας του Πανεπιστημίου Ράτζερς, Πολ Φαλκόφσκι, είναι το ενδεχόμενο ένα θαλάσσιο ρεύμα από τις ακτές της Ιαπωνίας να μεταφέρει τη ραδιενέργεια στις ιχθυοκαλλιέργειες στην Αλάσκα. Γι' αυτό η Διεθνής Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας παρακολουθεί και θα καταγράφει κάθε κίνηση. Ολοι οι ειδικοί συμφωνούν ότι η παγκόσμια κοινότητα θα πρέπει να επαγρυπνά, γιατί η ιαπωνική ραδιενέργεια μπορεί να βρεθεί σε οποιοδήποτε μέρος της υφηλίου.

THE NEW YORK TIMES

ΨΗΦΙΖΩ ΑΚΕΛ
ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΝΕΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Συμπατριώτη, Συμπατριώτισσα,

Η συμμετοχή σου στις εκλογές της 22ας Μαΐου είναι καθοριστική και η ψήφος σου θα είναι μια κρίσιμη απόφαση.

Ισχυρό ΑΚΕΛ στις Βουλευτικές εκλογές σημαίνει:

- Ενίσχυση της πατριωτικής δύναμης που αγωνίζεται με συνέπεια για την επίλυση του Κυπριακού στη βάση των αρχών του διεθνούς και του ευρωπαϊκού δικαίου.
- Υπεράσπιση των συμφερόντων των εργαζομένων και της μεσαίας τάξης, διεκδικώντας δικαιότερη κατανομή των οικονομικών βαρών.
- Επιτάχυνση των προοδευτικών μεταρρυθμίσεων στα θέματα της εσωτερικής διακυβέρνησης.
- Στήριξη της φιλολαϊκής και προοδευτικής πολιτικής της διακυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια και υλοποίηση μέχρι τέλους του προγράμματος της.
- Ενίσχυση του πνεύματος υπευθυνότητας, της συνεργασίας όλων των δημιουργικών και προοδευτικών δυνάμεων, που είναι αναγκαία για την ενότητα και την ευημερία του λαού και την πρόοδο του τόπου.

Δυνατό ΑΚΕΛ σημαίνει ισχυρή στήριξη του πολίτη, του Λαού και της Πατρίδας μας.

Για το μέλλον της Κύπρου
Για την Κύπρο του μέλλοντος

Εσύ αποφασίζεις
www.akel.org.cy

Βαβέλ η συμμαχία των «απροθύμων»

Οι ΗΠΑ θέλουν το ΝΑΤΟ, η Γαλλία τον πρώτο ρόλο, η Γερμανία δεν επιθυμεί να εμπλακεί και η Τουρκία αλλάζει στάση

Του **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ**

Γεωστρατηγική Βαβέλ έχει προκαλέσει η επιχείρηση κατά του Μουαμάρ Καντάφι, με πρωτοφανή ρήγματα και παλινδρομήσεις. Στο περίπλοκο παζλ των τελευταίων ημερών αναδεικνύονται η επιμονή του Σαρκοζί, η αυτοσυγκράτηση του Ομπάμα και τα πισωγυρίσματα των Αράβων. Το ΝΑΤΟ μετεξελίχθηκε σε συμμαχία των «απροθύμων», καθώς οι ΗΠΑ δεν επιθυμούν την πρωτοκαθεδρία και πιέζουν να αναλάβει άμεσα το ΝΑΤΟ, ενώ αντίθετα η Γαλλία επιμένει να μη δοθεί στη Συμμαχία ο έλεγχος με το επιχείρημα ότι αυτό θα αποξενώσει τον αραβικό κόσμο. Από την πλευρά της, η Γερμανία, η ισχυρότερη χώρα της Ευρώπης και βασικός πυλώνας της Συμμαχίας, δεν υπερψήφισε τη σχετική απόφαση στο Συμβούλιο Ασφαλείας

Ενα καναδικό πολεμικό αεροσκάφος τύπου 18 Hornet, της τακτικής μοίρας 425 που λαμβάνει μέρος στις επιχειρήσεις στη Λιβύη, απογειώνεται από αεροπορική βάση στη Σικελία.

Ο Πούτιν παραλλήλισε την επιχείρηση με «σταυροφορία» και ο Μεντβέντεφ επικοινώνησε τηλεφωνικά με τον Ομπάμα

και η Τουρκία, η χώρα με τον τρίτο μεγαλύτερο στρατό στο ΝΑΤΟ, ήταν αντίθετη στην εμπλοκή της Συμμαχίας και συναίνεσε υπό πίεση, όπως δήλωσε το βράδυ της Πέμπτης ο υπουργός Εξωτερικών κ. Νταβούτογλου. Οσο για τη Ρωσία και την Κίνα, δεν έθεσαν βέτο στο Σ. Α. κατά της επιχείρησης, αλλά μόλις αυτή ξεκίνησε έσπευσαν να την επικρίνουν. Μάλιστα, την Πέμπτη ο Ρώσος πρόεδρος Μεντβέντεφ είχε τηλεφωνική επικοινωνία με τον κ. Ομπάμα, για να του επιστήσει την προσοχή για θύματα μετά των αμάχων από τους βομβαρδισμούς.

Ο Μπαράκ Ομπάμα αποφάσισε να δράσει σε ένα ζήτημα όπου δεν διακυβεύονται ζωτικά συμφέροντα των ΗΠΑ. Από την αρχή είχε καταστήσει σαφές ότι δεν επιθυμούσε πρωταγωνιστικό ρόλο, καθώς δεν αντέχουν οι διάσπαρτες ανά την υφήλιο αμερικανικές δυνάμεις ούτε η οικονομία, ενώ έχοντας επενδύσει στην προσέγγιση με τον μουσουλμανικό κόσμο δεν ήθελε να ηγηθεί στρατιωτικής επέμβασης των ΗΠΑ και σε τρίτη μουσουλμανική χώρα, μετά το Ιράκ και το Αφγανιστάν. Τάχθηκε υπέρ της απομάκρυνσης του Καντάφι, αλλά κατέστησε σαφές ότι αυτός δεν είναι ο στόχος των στρατιωτικών επιχειρήσεων που βασίζονται σε συγκεκριμένο ψήφισμα του Σ. Α.

Ο Νικολά Σαρκοζί ήθελε να αποκαταστήσει την πληγείσα εικόνα του Παρισιού από την εσφαλμένη στήριξη του Τυνήσιου δικτάτορα Μπεν Αλι, ενώ είχε ως κίνητρο και την απήχηση που μια τέτοια επιχείρηση θα είχε στη γαλλική κοινή γνώμη. Ηταν αυτός που πίεσε για την ανάληψη δράσης και υπό αυτήν την έννοια ηγήθηκε της προσπάθειας να αποτραπεί η διαφαινόμενη αιματοχυσία. Από την άλλη, οι σύμμαχοι τον επικρίνουν ότι η επιμονή του να συγκαλέσει διάσκεψη το περασμένο Σάββατο στο Παρίσι καθυστέρησε την έναρξη της επιχείρησης και προσέφερε πολύτιμο χρόνο στις δυνάμεις του Καντάφι.

Από την πλευρά της, η Αγκελα Μέρκελ, αντιμέτωπη με την αντίθεση των Γερμανών και μάλιστα πριν από τις κρίσιμες εκλογές στη Βάδη - Βυρτεμβέργη, δεν ψήφισε υπέρ της επιχείρησης στο Σ. Α. προκαλώντας ρήγμα στον γαλλογερμανικό άξονα. Απέσυρε τις δυνάμεις της από τη Μεσόγειο για να μην ταυτισθεί με την επιχείρηση κατά της Λιβύης και έτσι δεν συμμετέχει ενεργά στην εφαρμογή της απόφασης των Ην. Εθνών για επιβολή εμπάργκο όπλων.

Υπαναχώρηση

Ο Αραβικός Σύνδεσμος αρχικά ζήτησε την παρέμβαση της διεθνούς κοινότητας, εκφράζοντας το λαϊκό αίσθημα για την ανάγκη προστασίας των Λίβυων πολιτών που εξεγέρθηκαν ενάντια σε άλλον έναν δικτάτορα, αλλά στην πορεία υπαναχώρησε φοβούμενος το κόστος της ταύτισης με τη Δύση, τη στιγμή που αυτή βομβαρδίζει Αραβες. Οι αραβικές χώρες αμφιταλαντεύονται, ενώ κάποιες εξ αυτών, όπως το Κατάρ και τα ΗΑΕ, δήλωσαν ότι θα συμμετάσχουν στις επιχειρήσεις.

Παλινδρομήσεις χαρακτήρισαν και τη στάση του Ταγίπ Ερντογάν, ο οποίος στην αρχή δήλωνε ότι δεν πρέπει να φύγει ο Καντάφι και δεν πρέπει να υπάρξει επιχείρηση της Δύσης, επικαλούμενος τα ανθρώπινα δικαιώματα του λιβυκού λαού και αποκρύπτοντας τα συμφέροντα δισεκατομμυρίων που έχει η Τουρκία στη Λιβύη. Αφού επέκρινε την επέμβαση, στη συνέχεια αποφάσισε να συμμετάσχει στη νατοϊκή επιχείρηση επιβολής εμπάργκο όπλων, ενώ τελευταία ζητεί επίμονα από τον Καντάφι να φύγει.

Ο ιός των εναλλασσόμενων θέσεων και της απουσίας σταθερής γραμμής έπληξε και τη Ρωσία. Δεν ήταν μόνο η απόφαση της Μόσχας να μη θέσει βέτο στο ψήφισμα του Σ. Α. και στη συνέχεια να επικρίνει την επιχείρηση, αλλά υπήρξε και μια πρωτοφανής σύγκρουση στην εσωτερική πολιτική σκηνή. Οταν ο Βλαντιμίρ Πούτιν παραλλήλισε την επιχείρηση με «σταυροφορία» του Μεσαίωνα, ο πρόεδρος Μεντβέντεφ «άδειασε» για πρώτη φορά δημοσίως τον πρωθυπουργό του, λέγοντας ότι ο χαρακτηρισμός ήταν απαράδεκτος.

Μπαράκ Ομπάμα

Δεν ήθελε νέο πόλεμο των ΗΠΑ με μουσουλμανική χώρα μετά το Ιράκ και το Αφγανιστάν

Νικολά Σαρκοζί

Αδραξε την ευκαιρία για να προβάλει τον πρωταγωνιστικό ρόλο της Γαλλίας στη Μεσόγειο

Αγκελα Μέρκελ

Πήρε αποστάσεις από την επιχείρηση, προκαλώντας ρήγμα στον γαλλογερμανικό άξονα

Αμρ Μούσα

«Ναι μεν, αλλά» από τον απερχόμενο Γ.Γ. του Αραβικού Συνδέσμου και υποψήφιο πρόεδρο στην Αίγυπτο

Ταγίπ Ερντογάν

Ο Τούρκος πρωθυπουργός τάχθηκε κατά της επέμβασης, αλλά τώρα καλεί τον Καντάφι να φύγει

Βλαντιμίρ Πούτιν

Ο Ρώσος πρωθυπουργός επέκρινε τη Δύση, κάνοντας λόγο για «σταυροφορία του Μεσαίωνα»

Ντιμίτρι Μεντβέντεφ

«Αδειασε» τον Πούτιν, εγκαινιάζοντας την προεκλογική τους μάχη, έναν χρόνο πριν από τις προεδρικές εκλογές

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Συμμαχικές δυνάμεις στη Λιβύη

Ναυτικές δυνάμεις στη Μεσόγειο

Βρετανία Υποβρύχιο οπλισμένο με πυραύλους Τόμαχοκ, δύο φρεγάτες.

Γαλλία Αεροπλανοφόρο Charles de Gaulle με 20 αεροσκάφη, ένα πυρηνικό υποβρύχιο, πολλές φρεγάτες και δύο πλοία αμφίβιων αποστολών.

ΗΠΑ Αντιτορπιλικά και υποβρύχια οπλισμένα με πυραύλους Τόμαχοκ. Πλοίο αμφίβιων αποστολών USS Kearsarge με μαχητικά κάθετης απογείωσης Harrier AV-8B.

Αλλοι: 10 ιταλικά πλοία και αεροπλανοφόρα. Η Ισπανία αποστέλλει φρεγάτα και υποβρύχιο. Μία φρεγάτα από Καναδά.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Σφυροκόπημα της Τρίπολης από αέρος

Εκρήξεις και αντιαεροπορικά πυρά συγκλόνισαν την πρωτεύουσα της Λιβύης, Τρίπολη, το πρωί της Πέμπτης, ενώ η Γαλλία δεσμεύθηκε ότι οι αεροπορικές επιδρομές κατά του καθεστώτος Καντάφι θα συνεχιστούν «επ' αόριστον». Στο Παρίσι, αξιωματούχοι του γαλλικού στρατού ανακοίνωσαν τον βομβαρδισμό στρατιωτικής βάσης του λιβυκού στρατού, τη στιγμή που το ΝΑΤΟ βρισκόταν σε διαπραγματεύσεις με στόχο τη θέσπιση σαφούς διοικητικής δομής, που θα υποκαταστήσει την ad hoc αμερικανική διοίκηση της συμμαχίας. Στην ίδια συνέντευξη Τύπου, οι Γάλλοι στρατιωτικοί έκαναν λόγο για ολοσχερή καταστροφή της αεροπορίας του Καντάφι, που αδυνατεί πλέον να πετάξει. Παρά ταύτα, το ένα και μοναδικό λιβυκό αεροσκάφος που προσπάθησε την Πέμπτη να επιχειρήσει εναντίον αντάρτικων θέσεων στη Μισράτα καταρρίφθηκε εύκολα από γαλλικά μαχητικά, όπως ανακοίνωσε ο εκπρόσωπος του γαλλικού υπουργείου Αμυνας.

Γαλλικά μαχητικά Mirage 2000 έπληξαν έτσι αεροπορική βάση 250 χλμ. νότια της Τρίπολης τα ξημερώματα της Πέμπτης, αλλά και την κωμόπολη Τατζούρα, 32 χιλιόμετρα ανατολικά της Τρίπολης, όπου βρίσκεται σημαντική στρατιωτική βάση των δυνάμεων του Καντάφι. Σμήνος γαλλικών βομβαρδιστικών πραγματοποίησε επίσης βομβαρδισμό της πόλης Σεμπχά, 750 χλμ. νότια της Τρίπολης στη Σαχάρα, σημαντικό προπύργιο της φυλής Γκεντέτφα, στην οποία ανήκει και ο Μουαμάρ Καντάφι. Το κρατικό ειδησεογραφικό πρακτορείο της Λιβύης JANA μετέδωσε την είδηση λέγοντας ότι «στρατιωτικοί και πολιτικοί στόχοι από την Τρίπολη μέχρι την Τατζούρα έγιναν στόχοι επιθέσεων της αποικιοκρατικής σταυροφορίας».

Εδώ και οκτώ ημέρες πολιορκείται από τον στρατό του Καντάφι η στρατηγικά κρίσιμη πόλη Ατζανταμπίγια, αλλά οι επαναστάτες αντέχουν.

Οι Γάλλοι στρατιωτικοί έκαναν λόγο για ολοσχερή καταστροφή της αεροπορίας του Καντάφι, που αδυνατεί πλέον να πετάξει

Ο Γάλλος υπουργός Εξωτερικών Αλέν Ζιπέ δήλωσε την Πέμπτη ότι τα συμμαχικά αεροπορικά πλήγματα κατά της Λιβύης υπήρξαν επιτυχημένα, ενώ ο Γάλλος υπουργός Αμυνας Ζεράρ Λονγκέ ανέφερε ότι υποκλοπές τηλεπικοινωνιών των Λίβυων δείχνουν ότι ορισμένα στρατιωτικά τμήματα του Καντάφι αρχίζουν να στρέφονται κατά του Λίβυου δικτάτορα. «Θα συνεχίσουμε τους αεροπορικούς βομβαρδισμούς, που έχουν ως στόχους τους αποκλειστικά στρατιωτικές εγκαταστάσεις και τίποτε άλλο», είπε ο κ. Ζιπέ, που αρνήθηκε επίμονα τους ισχυρισμούς της Τρίπολης ότι οι επιθέσεις έχουν σκοτώσει μεγάλο αριθμό αμάχων. Την πλήρη εμπιστοσύνη του στις γαλλικές ένοπλες δυνάμεις εξέφρασε ο Γάλλος υπουργός Αμυνας, λέγοντας ότι οι γαλλικές επιχειρήσεις οδήγησαν στην καταστροφή περισσότερων από δώδεκα αρμάτων μάχης του Καντάφι. Η αποτελεσματικότητα των συμμαχικών βομβαρδισμών είναι τέτοια, σύμφωνα με τον κ. Λονγκέ, που τα εναπομείναντα τανκς του Καντάφι μπορούν να κινούνται μόνο νύχτα.

Και με Τόμαχοκ

Ο Γάλλος ΥΠΕΞ προέβλεψε μάλιστα ότι ο Καντάφι θα εγκαταλείψει σύντομα της εξουσία, παρότι η απομάκρυνσή του δεν αποτελεί δεδηλωμένο στόχο της απόφασης 1973 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, που ορίζει σαφώς ότι η επιχείρηση αφορά την προστασία των αμάχων «με κάθε τρόπο».

Ακόμα, βρετανικό υποβρύχιο εξαπέλυσε την Πέμπτη νέο μπαράζ πυραύλων «Τόμαχοκ» με στόχο τα εναπομείναντα συστήματα αεράμυνας του Καντάφι, σύμφωνα με ανακοίνωση του αντιπτεράρχου Τζον Λόριμερ, εκπροσώπου του υπουργείου Αμυνας στο Λονδίνο. Ο Λόριμερ δεν έδωσε λεπτομέρειες για τους στόχους των βρετανικών πυραύλων ούτε και για το αποτέλεσμα της επίθεσης. Καναδικά μαχητικά F-16 πραγματοποίησαν την Πέμπτη τις πρώτες τους επιχειρήσεις βομβαρδισμού στη Λιβύη, καταστρέφοντας αποθήκη οπλισμού έξω από την κατεχόμενη από τους επαναστάτες Μισράτα, που πολιορκείται από τον στρατό του Καντάφι. Σύμφωνα με αυτόπτες μάρτυρες, συμμαχικά αεροσκάφη βομβάρδισαν άρματα μάχης του Καντάφι ακόμη και στο κέντρο της πόλης. Τα άρματα μάχης είχαν παραταχθεί μπροστά στο μοναδικό νοσοκομείο της Μισράτα, το οποίο σφυροκοπούσαν με τα πυροβόλα τους, προτού δεχθούν τις βόμβες των καναδικών μαχητικών. Την Τρίτη, 17 άνθρωποι σκοτώθηκαν από πυρά ελεύθερων σκοπευτών και όλμων δυνάμεων του Καντάφι στη Μισράτα, σύμφωνα με ιατρό του νοσοκομείου της πόλης.

Στα νότια της πρωτεύουσας των επαναστατών Βεγγάζης, στη στρατηγικά κρίσιμη πόλη Ατζανταμπίγια, που πολιορκείται εδώ και οκτώ ημέρες από τον στρατό του Καντάφι, πολλοί κάτοικοι εκμεταλλεύθηκαν προσωρινή παύση των εχθροπραξιών την Πέμπτη για να εγκαταλείψουν την περιοχή. Κάτοικος της πόλης ανέφερε την Πέμπτη σε δημοσιογράφο του Γαλλικού Πρακτορείου ότι οι δυνάμεις του Καντάφι χτυπούν κατοικημένες περιοχές με πυραύλους εδάφους - εδάφους τύπου Γκραντ, ενώ η παροχή ηλεκτρικού και νερού έχει διακοπεί στην πόλη.

AFP, BBC, ABC

Η νέα Μέση Ανατολή αλλάζει και τις ΗΠΑ

Σε ένα ισλαμικό κόσμο που αλλάζει γρήγορα, η κυβέρνηση Ομπάμα ζυγιάζει τρόπους για την καλύτερη συνδιαλλαγή με εχθρούς, όπως οι Ταλιμπάν και, ίσως, η Χεζμπολάχ.

Πρότυπο προσέγγισης των εχθρών είναι για την αμερικανική κυβέρνηση η βρετανική μέθοδος του διαλόγου με το Σιν Φέιν, το πολιτικό σκέλος του ΙΡΑ, τη δεκαετία του '90. Η πρόσβαση αυτής της μορφής οδήγησε σε ειρηνευτικές συνομιλίες που επέ-

Του **DAVID IGNATIUS**
Αρθρογράφου της WASHINGTON POST

φεραν τομή και στη διευθέτηση μιας σύρραξης, που μαινόταν πάνω από ένα αιώνα. Στην περίπτωση των Ταλιμπάν, η αμερικανική κυβέρνηση έχει επανειλημμένως διακηρύξει ότι επιθυμεί πολιτική διευθέτηση του πολέμου στο Αφγανιστάν και όχι στρατιωτική λύση. Η διατύπωση αυτή συχνά ηχεί κούφια, εφόσον περισσότεροι από 100.000 Αμερικανοί στρατιώτες βρίσκονται στο πεδίο της μάχης. Η διατύπωση έγινε πιο συγκεκριμένη τον περασμένο μήνα, όταν η υπουργός Εξωτερικών Χίλαρι Ρόνταμ Κλίντον άνοιξε πιο πλατιές πύλες στον διάλογο.

Η κ. Κλίντον, σε ομιλία της στις 18 Φεβρουαρίου, στην Κοινωνία της Ασίας, μετέβαλε με τρόπο ανεπαίσθητο τους όρους για τη συμμετοχή των Ταλιμπάν στις ειρηνευτικές συνομιλίες. Επανέλαβε τα περί «κόκκινης διαχωριστικής γραμμής για τη συμφιλίωση» της αμερικανικής κυβέρνησης, δηλαδή την αποκήρυξη της βίας εκ μέρους των εκπροσώπων των Ταλιμπάν, την αποκήρυξη της Αλ Κάιντα και τον σεβασμό προς το Σύνταγμα του Αφγανιστάν. Αντί, όμως, να εμφανίσει τις προϋποθέσεις αυτές ως όρους για τη διεξαγωγή συνομιλιών, όπως συνέβαινε στο παρελθόν, είπε ότι πρόκειται για «την απαραίτητη έκβαση οιασδήποτε διαπραγμάτευσης». Μέσον προσέλκυσης των Αφγανών ανταρτών στην οδό της συμφιλίωσης είναι η στήριξη σχεδίου του προέδρου Χαμίντ Καρζάι, βάσει του οποίου επιτρέπεται στους Ταλιμπάν να ανοίξουν γραφείο έξω από το Αφγανιστάν, εκεί όπου οι επαφές θα είναι ευκολότερες. Η Σαουδική Αραβία είναι μια πιθανή επιλογή, ακόμη πιθανότερη όμως είναι η Τουρκία. Λέγεται ότι η τουρκική κυβέρνηση δεν είναι αρνητική.

Στο παρασκήνιο έχουν ήδη αρχίσει επαφές των Αμερικανών με ορισμένους Ταλιμπάν. Αξονας της κυβερνητικής πολιτικής για το Αφγανιστάν είναι ότι η πολιτική και διπλωματική στρατηγική πρέπει να υπερισχύσει στη χάραξη της γενικότερης πολιτικής για το Αφγανιστάν εφέτος, και όχι να αποτελέσει συμπλήρωμα των στρατιωτικών επιχειρήσεων. «Το 2011 θα εντείνουμε την περιφερειακή διπλωματία για να διευκολύνουμε την πολιτική διαδικασία υπέρ της ειρήνης και της σταθερότητας στο Αφγανιστάν», είναι η διατύπωση του Λευκού Οίκου στην πολιτική αναθεώρηση του Δεκεμβρίου.

Η προσέγγιση περιφερειακής εμβέλειας είχε ως κατάληξη δύο συναντήσεις υπό αμερικανική αιγίδα, μια στη Ρώμη το 2010 και μια στην Τζέντα στις 3 Μαρτίου, στις οποίες μετείχαν Ιρανοί αντιπρόσωποι.

Το θέμα της Χεζμπολάχ παραμένει εγκλωβισμένο στο στενό πλαίσιο της πολιτικής αντιπαράθεσης. Ομως, ο Λευκός Οίκος έχει εστιάσει το ενδιαφέρον του στο θέμα αυτό τις τελευταίες εβδομάδες, λόγω μιας νέας Εθνικής Εκτίμησης περί Μυστικών Πληροφοριών επί της Χεζμπολάχ, που θα ολοκληρωθεί εντός ολίγου.

Αξιωματούχοι ισχυρίζονται ότι η Χεζμπολάχ αντιμετωπίζεται ως πολιτική και κοινωνική δύναμη στον Λίβανο, προέκταση των παραστρατιωτικών ομάδων, που προσδιορίζονται ως «ξένη τρομοκρατική δύναμη» από τις ΗΠΑ. Ορισμένοι αναλυτές περιγράφουν τον τρομοκρατικό χαρακτήρα της Χεζμπολάχ, άλλοι επισημαίνουν τον πολιτικό ρόλο της οργάνωσης.

Η πολιτική ωρολογιακή βόμβα που «ηχεί» στην Εκτίμηση, επαναφέρει το ερώτημα εάν οι ΗΠΑ πρέπει να αναζητήσουν κάποιου είδους απευθείας ή έμμεσης επαφής με τη Χεζμπολάχ ή τουλάχιστον με την πολιτική της πτέρυγα. Αξιωματούχοι που στηρίζουν αυτή την τακτική, ισχυρίζονται ότι η οργάνωση είναι κάτι σαν τον ΙΡΑ ή την ΟΑΠ. Το «αντιφατικό» της Χεζμπολάχ

Υστερα από υπερδεκαετείς πολέμους στην περιοχή η κυβέρνηση Ομπάμα προσπαθεί με κάθε τρόπο να συνδιαλλαγεί με αντιπάλους

εξέφρασε δημοσίως ο Τζον Μπρέναν, σύμβουλος σε θέματα αντικατασκοπίας του Λευκού Οίκου. Τον Μάιο του 2010 περιέγραψε τη Χεζμπολάχ ως «πολύ ενδιαφέρουσα οργάνωση, της οποίας οι ΗΠΑ πρέπει να προσπαθήσουν να εκμεταλλευθούν τα πιο μετριοπαθή στοιχεία». Σε μια σύνοδο τον Αύγουστο του 2009 είπε τα εξής: «Η Χεζμπολάχ άρχισε σαν αμιγώς τρομοκρατική οργάνωση στις αρχές του '80 και εξελίχθηκε σε σημαντικό βαθμό με το πέρασμα του χρόνου, ώστε να έχει εκπροσώπους στο Κοινοβούλιο του Λιβάνου και στην κυβέρνηση.

Η υψηλού επιπέδου συζήτηση περί Χεζμπολάχ προδίδει μια μετάλλαξη στον αμερικανικό τρόπο σκέψης περί Μέσης Ανατολής, που αποδίδεται στις δημοκρατικές εξεγέρσεις. Το θέμα της Χεζμπολάχ είναι δουλειά των μυστικών υπηρεσιών, λένε οι ειδήμονες, ο Λευκός Οίκος ξέρει ότι έχει να αντιμετωπίσει αρκετά προβλήματα, οπότε η Χεζμπολάχ περισσεύει για να μην σηκωθούν παλιρροϊκά κύματα στο Ισραήλ, τη Σαουδική Αραβία και αλλού.

Το συμπέρασμα είναι ότι ύστερα από υπερδεκαετείς πολέμους στη Μέση Ανατολή και αλλού, η κυβέρνηση Ομπάμα προσπαθεί με κάθε δυνατό τρόπο να συνδιαλλαγεί με αντιπάλους και να τους παρασύρει στη διαδικασία του διαλόγου. Ο κόσμος αλλάζει και έτσι πρέπει να κάνει και η αμερικανική πολιτική.

Θρυαλλίδα εξέγερσης άναψε και στη Συρία

Πάνω από 100 οι νεκροί – Ανησυχία για τον ρόλο του Ιράν στο Μπαχρέιν

A.P. / HUSSEIN MALLA

Στην πόλη Ντεράα, της Συρίας -που μετράει πάνω από 100 νεκρούς- έχει στηθεί η «βάση» των διαδηλώσεων με αιτήματα την προώθηση σαρωτικών μεταρρυθμίσεων και την παύση της καταπίεσης από τη μυστική αστυνομία.

Στην πόλη Ντεράα, της νότιας Συρίας, ειδικές μονάδες των δυνάμεων ασφαλείας φρουρούν τους δρόμους. Γυναίκες ακούγονται να θρηνούν. Οι δύο είσοδοι της πόλης έχουν σφραγιστεί από την αστυνομία, τα καταστήματα είναι κλειστά. Κυκλοφορεί η φήμη ότι μεταξύ των νεκρών στην καταστολή της αντικυβερνητικής διαδηλώσης της Τετάρτης είναι ένας γιατρός και ένα κορίτσι, 11 ετών, που επέβαιναν σε ασθενοφόρο. Ηλπιζαν ότι το όχημα θα τους προστατεύσει, την ώρα που οι Αρχές γάζωναν το τέμενος των διαδηλωτών. Η φήμη αργότερα θα επιβεβαιωθεί.

Στην Υεμένη, η αντίστροφη μέτρηση για τον πρόεδρο Σαλέχ έχει αρχίσει, ενώ στην Αίγυπτο, η πολυπόθητη μετάβαση συνεχίζει να έχει επιπλοκές

Πηγές ανθρωπιστικών οργανώσεων θα ανατρέψουν τον αρχικό αριθμό των νεκρών –έξι, όπως είπαν αυτόπτες μάρτυρες– μιλώντας τώρα για τουλάχιστον 100 θύματα. Η Συρία, όπου ισχύει ακόμη ο νόμος του 1963 για την απαγόρευση των διαδηλώσεων, μετράει ήδη τα θύματα μιας εξέγερσης ανάλογης με τις εξεγέρσεις στα άλλα αραβικά κράτη. Πλήθος τουλάχιστον 20.000 ατόμων συγκεντρώθηκε στις κηδείες πολλών εκ των θυμάτων της πρώτης καταστολής στην πόλη Ντεράα, όπου έχει στηθεί η «βάση» των διαδηλώσεων με αρχικά αιτήματα την προώθηση σαρωτικών μεταρρυθμίσεων και την παύση της καταπίεσης του λαού από τη μυστική αστυνομία.

Ο πρόεδρος, Μπασάρ αλ Ασαντ –στενός σύμμαχος του Ιράν και υποστηρικτής μαχητικών οργανώσεων που αντιτίθενται στο Ισραήλ– εμφανίζεται ανυποχώρητος. Απέρριψε κατηγορηματικά το αίτημα των διαδηλωτών να αναμορφωθεί το πολιτικό σύστημα στη Συρία, όπου το κόμμα του Μπάαθ μονοπωλεί την εξουσία εδώ και 48 χρόνια. «Πιστεύει», σύμφωνα με εξόριστους στο Λονδίνο υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, «ότι μπορεί να σκοτώνει ατιμωρητί ειρηνικούς οπαδούς της δημοκρατίας».

Πολύ πιο ανησυχητικός κρίνεται ο ρόλος του Ιράν στην κρίση του Μπαχρέιν. Αυτή την εβδομάδα, κι ενώ η σουνιτική Σαουδική Αραβία έχει αποστείλει στο βασίλειο στρατιωτική δύναμη για την επιβολή της τάξης, οι Αρχές του βασιλείου ανακοίνωσαν την αναστολή των πτήσεων προς το Ιράν, το Ιράκ και τον Λίβανο, χώρες όπου οι σιιτικές κοινότητες επικρίνουν την άρνηση της σουνιτικής δυναστείας των Αλ Χαλιφά να υποκύψει πλήρως στα αιτήματα των –κυρίως– σιιτών διαδηλωτών.

Στην Υεμένη, όμως, η αντίστροφη μέτρηση έχει αρχίσει. «Οι μέρες του προέδρου Σαλέχ» είναι μετρημένες, όπως διαπίστωσαν αραβικές δημοσιογραφικές πηγές. Η τελευταία του πρόταση να εγκαταλείψει την εξουσία στα τέλη του 2011 απερρίφθη και αυτή. Η βία κυριαρχεί και ο αριθμός των νεκρών ξεπέρασε τους 55, στη διάρκεια των δύο τελευταίων εβδομάδων. Οι διαδηλωτές στη Σανάα, φορώντας μπλουζάκια με το σύνθημα «Είμαι μελλοντικός μάρτυρας», είναι πλέον βέβαιοι ότι ο πρόεδρος «θα φύγει»... «Απλώς αναζητεί τους πιο ευνοϊκούς όρους εξόδου», εκτίμησε ο αναλυτής Αμπντούλ Γκάνι αλ Ιριάνι.

Στην Αίγυπτο, η πολυπόθητη μετάβαση συνεχίζει να έχει επιπλοκές. Μία ημέρα αφότου ο στρατός ενέκρινε το πακέτο των συνταγματικών τροποποιήσεων, που υποστηρίχθηκαν με το εθνικό δημοψήφισμα, εκατοντάδες οπαδοί και αντίπαλοι του ανατραπέντος προέδρου Μουμπάρακ συγκρούστηκαν στο Κάιρο. Αφορμή ήταν η αναμενόμενη δικαστική απόφαση για το αν θα πρέπει να αποσυρθεί ή όχι το όνομα του Μουμπάρακ από τους κυβερνητικούς θεσμούς...

Στην Αλγερία, ξέσπασαν νέες συγκρούσεις μεταξύ διαδηλωτών και αστυνομίας, στη συγκέντρωση διαμαρτυρίας για τις άθλιες συνθήκες στέγασης του πληθυσμού. Είχε προηγηθεί η κατεδάφιση τουλάχιστον 30 αυθαίρετων σπιτιών σε προάστιο του Αλγερίου.

REUTERS, A.P., AFP

Οι βρώμικες «χρυσές» δουλειές του Καντάφι

Το 2009, άνθρωποι του περιβάλλοντος του συνταγματάρχη Καντάφι κάλεσαν σε συνάντηση 15 υψηλόβαθμα στελέχη των πολυεθνικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην εκμετάλλευση πετρελαίου στη Λιβύη και τους διατύπωσαν ένα πρωτοφανές αίτημα: να επωμιστούν το κόστος του ενάμισι δισεκατομμυρίου δολαρίων που επρόκειτο να πληρώσει η χώρα στις οικογένειες των θυμάτων της τρομοκρατικής επίθεσης στην πτήση 103 της Pan Am.

Προειδοποίησαν μάλιστα ότι αν δεν συμμορφώνονταν με το αίτημα, επρόκειτο να υποστούν «σοβαρές συνέπειες» για τα συμβόλαια εκμετάλλευσης των πετρελαιοπηγών που είχαν, όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά σε σχετική έκθεση του υπουργείου Εξωτερικών για τη συνάντηση. Πολλές από αυτές τις εταιρείες αρνήθηκαν. Αλλες όμως, συμπεριλαμβανομένων και αμερικανικών εταιρειών, υπέκυψαν στον εκβιασμό, προκειμένου να τους επιτραπεί να συνεχίσουν να δραστηριοποιούνται στη Λιβύη, σύμφωνα με όσα λένε τα ίδια τα στελέχη τους, αλλά και Αμερικανοί αξιωματούχοι του Στέιτ Ντιπάρτμεντ.

Το επεισόδιο αυτό είναι ενδεικτικό, υποστηρίζουν οι ίδιοι αξιωματούχοι, της κουλτούρας διαφθοράς, εκβιασμών και πολιτικών παρεμβάσεων που επικρατούσε στη Λιβύη από τότε που οι ΗΠΑ ξανάνοιξαν τους διαύλους επικοινωνίας και εμπορικών συναλλαγών με το καθεστώς του συνταγματάρχη Καντάφι, το 2004. Καθώς λοιπόν αμερικανικές εταιρείες πετρελαίου, τηλεπικοινωνιών και εργολάβοι άρχισαν να δραστηριοποιούνται στη λιβυκή αγορά, ανακάλυψαν ότι ο Καντάφι και το περιβάλλον του τούς ζητούσαν συχνά εκατομμύρια δολάρια σε «μπόνους υπογραφής» και «συμβόλαια παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών», ενώ επέμεναν να παίρνουν και τα παιδιά του ισχυρού άνδρα της χώρας ένα μερίδιο από τα κέρδη τους.

THE ASSOCIATED PRESS

«Οχι αίμα για πετρέλαιο» ζητούν ακτιβιστές στις Φιλιππίνες.

«Η Λιβύη είναι ένα κλεπτοκρατικό καθεστώς, στο οποίο είτε τα μέλη της οικογένειας Καντάφι είτε το στενό περιβάλλον της παίρνει μερίδιο από ό,τι αγοράζεται, πουλιέται ή αποκτάται», αναφέρεται σε τηλεγράφημα του αμερικανικού υπουργείου Εξωτερικών, του 2009. Η περιουσία που συγκέντρωσε η οικογένεια Καντάφι μετά την άρση των διεθνών κυρώσεων, με τη συνδρομή πολυεθνικών εταιρειών, τον βοήθησε να εδραιώσει την κυριαρχία του στη Λιβύη. Και ενώ το αποτέλεσμα της στρατιωτικής επέμβασης των ΗΠΑ και των συμμάχων τους είναι αβέβαιο, οι πόροι που έχει στη διάθεσή του ο συνταγματάρχης Καντάφι –συμπεριλαμβανομένου και ενός ταμείου δεκάδων δισ. δολαρίων, μέρος των οποίων χρησιμοποιεί για να πληρώσει τους μισθοφόρους και τους στρατιώτες του– μπορούν και να αποτρέψουν ή τουλάχιστον να καθυστερήσουν την απομάκρυνσή του από την εξουσία.

Εξάλλου, η Λιβύη δεν εκμεταλλεύθηκε μόνο εταιρείες, αλλά και κυβερνήσεις που ήθελαν να κάνουν «μπίζνες» μαζί της. Για παράδειγμα, λιβυκές τράπεζες ξέπλεναν χρήμα από το Ιράν, παραβιάζοντας τις διεθνείς κυρώσεις που είχαν επιβληθεί στο καθεστώς της Τεχεράνης.

THE NEW YORK TIMES

και ξαναταξιδέψτε δωρεάν*, όπου εσείς θέλετε!

Πετάξτε με τις Κυπριακές Αερογραμμές για Λονδίνο, σε μια από τις 18 εβδομαδιαίες πτήσεις, και πάρτε ακόμα ένα εισιτήριο δωρεάν* για να ξαναταξιδέψετε σε οποιοδήποτε προορισμό των Κυπριακών Αερογραμμών που εσείς θέλετε!

Και φυσικά, απολαύστε κάθε σας ταξίδι με την άνεση των αεροσκαφών A330 και των νέων A320 που προσφέρουν συγκριτικά μεγαλύτερη ευρυχωρία και στη θέση επιχειρηματία και στην οικονομική θέση.

Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα μας, στο Κέντρο Τηλεξυπηρέτησης 8000 0008 ή τον ταξιδιωτικό σας πράκτορα.

*Η προσφορά ισχύει για εισιτήρια που θα εκδοθούν μεταξύ 27 Μαρτίου και 30 Απριλίου 2011 και για ταξίδια που θα ολοκληρωθούν μέχρι τις 30 Ιουνίου 2011. Το δωρεάν εισιτήριο θα εκδίδεται από τα Γραφεία Έκδοσης Εισιτηρίων των Κυπριακών Αερογραμμών και το ταξίδι θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μεταξύ 20 Σεπτεμβρίου και 10 Δεκεμβρίου 2011, σε πτήσεις που εκτελούνται με αεροσκάφη των Κυπριακών Αερογραμμών. Η κατηγορία ταξιδιού θα είναι η αντίστοιχη κατηγορία θέσης του αρχικού εισιτηρίου, είτε στη θέση Επιχειρηματία είτε στην Οικονομική θέση (για το δωρεάν εισιτήριο οι κατηγορίες κράτησης θέσεων είναι "Z" και "W" αντίστοιχα). Μετά την υλοποίηση του ταξιδιού του στο Λονδίνο, και με μέγιστη προθεσμία 6 μηνών, ο κάθε επιβάτης θα πρέπει να επικοινωνεί με τα Γραφεία Έκδοσης Εισιτηρίων των Κυπριακών Αερογραμμών ή με το Κέντρο Τηλεξυπηρέτησης της Εταιρείας για να προμηθευτεί την ανάλογη πιστοποίηση για το ταξίδι και το voucher για το δωρεάν εισιτήριο. Το δωρεάν εισιτήριο θα παρέχεται μόνο στο όνομα του ίδιου του επιβάτη (ενήλικα, παιδιού ή βρέφους) και δεν απαλλάσσεται από τους ισχύοντες φόρους αεροδρομίων, τον επίναυλο καυσίμων και το τέλος εξυπηρέτησης των Κυπριακών Αερογραμμών που θα πρέπει να πληρωθούν κατά την έκδοσή του.

CYPRUS AIRWAYS
Για κάθε μας ταξίδι.
cyprusair.com

Λιβύη: Ισπανία του 1936 ή Ιράκ του 2003;

Αυτό που εμφανίστηκε ως στήριξη μιας δημοκρατικής εξέγερσης υπό πολιορκία ξυπνά τώρα τα φαντάσματα της εισβολής και του διαμελισμού

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

Μέχρι το περασμένο Σαββατοκύριακο, η εξεγερμένη Λιβύη ξυπνούσε συνειρμούς με την Ισπανική Δημοκρατία του 1936: μια πολιορκημένη επανάσταση, αντιμέτωπη με τη θηριωδία του στρατιωτικά υπέρτερου τυράννου, κινδυνεύει να συντριβεί, προδομένη από τις μεγάλες, δυτικές Δημοκρατίες. Ωστόσο, η «Αυγή της Οδύσσειας» ανέτρεψε το σκηνικό: ξεκίνησε στις 19 Μαρτίου, όπως 19 Μαρτίου του 2003 είχε ξεκινήσει το «Σοκ και Δέος» των Αμερικανών στη Βαγδάτη. Από τους πρώτους στόχους ήταν το τεράστιο, οχυρωμένο στρατόπεδο του Καντάφι στην Τρίπολη, Μπαμπ Αλ Αζίζια, το οποίο είχε βομβαρδίσει και ο Ρόναλντ Ρέιγκαν το 1986, σκοτώνοντας τη θετή κόρη του Λίβυου ηγέτη. Αν έτσι ξημερώνει αυτή η «Οδύσσεια», θα σκεφτεί κανείς, ποιος ξέρει πόσο θα κρατήσει και τι Κύκλωπες και Λαιστρυγόνες μέλλεται να ορθώσει εμπρός μας…

«Τι θα θέλατε να γίνει, λοιπόν; Να επιτρέψουμε στον Καντάφι να αλώσει τη Βεγγάζη μέσα σε ένα εφιαλτικό λουτρό αίματος; Να αφήσουμε έτσι να εκφυλισθεί το δημοκρατικό κίνημα της αντιπολίτευσης σε ένα ισλαμικό, εξτρεμιστικό αντάρτικο, που θα δημιουργήσει ιδεώδεις συνθήκες ανάπτυξης της όποιας Αλ Κάιντα απέναντι από την Κρήτη και τη Σικελία»; Τα διλήμματα είναι βάσιμα, μόνο που οι μεγάλες δυνάμεις της διεθνούς κοινότητας ευθύνονται σε μεγάλο βαθμό που φτάσαμε ώς εδώ.

Οταν ξεκίνησε το αραβικό «τσουνάμι» στην Τυνησία και την Αίγυπτο, έστειλαν λάθος μηνύματα στον Καντάφι, με τον οποίο βρέθηκαν στο ίδιο πλευρό, υποστηρίζοντας τα απολυταρχικά καθεστώτα του Μπεν Αλι και του Μουμπάρακ στο όνομα της «σταθερότητας». Επί έναν και πλέον μήνα, μετά την έναρξη της λιβυκής εξέγερσης, άφηναν ανενόχλητο τον Καντάφι να πολιορκεί εξεγερμένες πόλεις από στεριά, θάλασσα και αέρα, συσσωρεύοντας εκατόμβες αμάχων, χωρίς να στείλουν φρεγάτες με ανθρωπιστική βοήθεια ή και συστοιχίες αντιαεροπορικών και αντιαρματικών πυραύλων στους εξεγερμένους. Επρεπε να φτάσουν τα κυβερνητικά στρατεύματα στις πύλες της Βεγγάζης (όπου απωθήθηκαν από τους εξεγερμένους, ύστερα από πολύνεκρη, σκληρότατη αναμέτρηση, προτού επέμβουν οι Δυτικοί) για να ξεκινήσουν οι «αναγκαίοι», τώρα πια, αεροπορικοί βομβαρδισμοί.

Απέναντι στην «πολυγλωσσία» των συμμάχων ο Καντάφι έχει ξεκάθαρη στρατηγική: να μεταφέρει δυνάμεις του στο εσωτερικό εξεγερμένων πόλεων

Οι εύλογες απορίες πολλαπλασιάστηκαν μετά το πρώτο διήμερο των επιχειρήσεων. Αυτό που είδαμε ήταν ένας πόλεμος σε αναζήτηση στρατηγικού στόχου και μια συμμαχία σε αναζήτηση αρχηγού. Ο Ομπάμα λέει ότι στόχος είναι να φύγει ο Καντάφι, ενώ ο αρχηγός ΓΕΕΘΑ των ΗΠΑ, ναύαρχος Μάλεν, εκτιμά ότι μπορεί να παγιοποιηθεί μια κατάσταση διπλής εξουσίας, με την αντιπολίτευση στη Βεγγάζη και τον Καντάφι στην Τρίπολη. Ο Αραβικός Σύνδεσμος το πρωί πιέζει τους Δυτικούς να αναλάβουν δράση, το μεσημέρι διαμαρτύρεται για τους βομβαρδισμούς και το βράδυ τους στηρίζει. Οι Αμερικανοί θέλουν να παραδώσουν την ηγεσία των επιχειρήσεων τους Ευρωπαίους, οι Ιταλοί θέλουν να αναλάβει το ΝΑΤΟ, οι Γάλλοι δεν θέλουν το ΝΑΤΟ, οι Τούρκοι δεν θέλουν τους Γάλλους, ο Πούτιν καταδικάζει τους Σταυροφόρους και ο Μεντβέντεφ, που επέτρεψε να ψηφιστεί η απόφαση για κήρυξη πολέμου από τον ΟΗΕ, καταδικάζει τον Πούτιν.

Απέναντι στη Βαβέλ της «συμμαχίας των απροθύμων», όπως έχει πολιτογραφηθεί, ο πολιορκημένος Καντάφι αντιτάσσει μια ξεκάθαρη στρατηγική: να μεταφέρει δυνάμεις του στο εσωτερικό εξεγερμένων πόλεων, οι οποίες θα λειτουργούν ως τεράστιες ανθρώπινες ασπίδες, να υποχρεώσει τους εχθρούς του σε έναν μακρύ πόλεμο με διαρκώς αυξανόμενο πολιτικό κόστος και να μετατρέψει, τελικά, τον εμφύλιο πόλεμο σε αντιαποικιοκρατικό. Ηδη, από την περασμένη Δευτέρα οι Αμερικανοί και η νέα γαλλοβρετανική «Αντάντ» βρίσκονται αντιμέτωποι με ένα οξύ δίλημμα: παρότι καθήλωσαν την αεροπορία του καθεστώτος στο έδαφος, τεθωρακισμένα και πυροβολικό του Λίβυου ηγέτη συνέχιζαν να αντιστέκονται στην Αζντάμπια, στο ανατολικό μέτωπο και να σφυροκοπούν τις δύο κυριότερες εξεγερμένες πόλεις, Μισράτα και Ζιντάν, στο δυτικό.

Ανταγωνισμός για την επόμενη μέρα

Τι γίνεται λοιπόν από εδώ και εμπρός; Να αφήσουν τον Καντάφι να σταθεροποιηθεί, με αποτέλεσμα την ντε φάκτο διχοτόμηση της χώρας ή να επιτεθούν στις χερσαίες δυνάμεις του, υπερβαίνοντας κατά πολύ την απόφαση 1973 του Συμβουλίου Ασφαλείας; Το δίλημμα είναι οδυνηρό και για την ίδια την αντιπολίτευση, η οποία κινδυνεύει να εκπέσει σε ρόλο «Βόρειας Συμμαχίας» του Αφγανιστάν, απλής συμπληρωματικής δύναμης σε μια εκστρατεία αλλαγής καθεστώτος από τους «Σταυροφόρους».

Οι Αμερικανοί δεν έχουν λόγους να ακολουθήσουν μέχρι τέλους τη γαλλική στρατηγική, γιατί δεν εμπιστεύονται την εξέγερση και τους ηγέτες της

Το πιθανότερο είναι ότι, παρ' όλα αυτά, ο Λίβυος ηγέτης δεν πρόκειται να επιβιώσει, τουλάχιστον πολιτικά, της κρίσης, ότι αυτό προεξοφλείται από τους πάντες και πως όλος ο καβγάς γίνεται για το πώς θα «πλασαριστεί» κάθε πλευρά στη μετα-Καντάφι εποχή. Η Γαλλία, η πρώτη χώρα που αναγνώρισε το Λιβυκό Εθνικό Συμβούλιο και πρωτοστάτησε στην ανάληψη δράσης, ποντάρισε στην απόλυτη επικράτηση των επαναστατών. Η παράτολμη κίνηση του Σαρκοζί είχε νόημα, πρώτον γιατί η Γαλλία ήταν σε μεγάλο βαθμό αποκλεισμένη από τη λιβυκή αγορά επί Καντάφι, δεύτερον γιατί με τη στάση της αυτή ξέπλυνε εν μέρει την ντροπή για την υποστήριξη, μέχρι την τελευταία στιγμή, του Μπεν Αλι στην Τυνησία και τρίτον γιατί βρήκε μια ευκαιρία να διαδραματίσει έναν ηγετικό ρόλο σε επίπεδο Ευρώπης, αντισταθμίζοντας την απόλυτη γερμανική ηγεμονία στο οικονομικό επίπεδο.

Ωστόσο, οι Αμερικανοί δεν έχουν λόγους να ακολουθήσουν μέχρι τέλους τη γαλλική στρατηγική, μεταξύ άλλων γιατί δεν εμπιστεύονται καθόλου την εξέγερση και τους ηγέτες της. Τους άφησαν λοιπόν να αποδυναμωθούν αρκετά, σε πρώτο χρόνο, ενώ σε δεύτερο χρόνο αποσταθεροποίησαν τον Καντάφι και σε τρίτο ελπίζουν να ευοδωθεί το σενάριο που σαφέστατα έχει περιγράψει η Χίλαρι Κλίντον: να υπάρξει δηλαδή εσωτερική ανταρσία στελεχών του καθεστώτος, μονάδων του στρατού και φυλών, που θα «τελειώσει» τον Καντάφι, ανοίγοντας τον δρόμο για ένα συμβιβασμό μεταξύ Τρίπολης και Βεγγάζης. Σε αυτή την περίπτωση η εξέγερση της Ανατολικής Λιβύης θα έχει παίξει όντως τον ρόλο της Βόρειας Συμμαχίας, που πλήρωσε τον μεγαλύτερο φόρο αίματος εναντίον του τυραννικού καθεστώτος, μόνο για να δει να παίρνει την εξουσία ένας Καρζάι από τη φυλή των συμμάχων των Ταλιμπάν, των Παστούν. Απομένει να αποδειχθεί αν αυτός ο υπόρρητος σχεδιασμός μπορεί όντως να υλοποιηθεί κι αν επιφυλάσσει για τη Λιβύη ένα μέλλον καλύτερο από εκείνο του Αφγανιστάν.

EPA/MANU BRABO

Ενας επαναστάτης προσεύχεται στην έρημο Ajdabiya στην ανατολική Λιβύη, πριν από την έναρξη μιας νέας επίθεσης ενάντια στις δυνάμεις του Μουαμάρ Καντάφι.

Καταλυτικός ο ρόλος των φυλών

Δικαιολογώντας τις ταλαντεύσεις της αμερικανικής πολιτικής έναντι της λιβυκής αντιπολίτευσης, ο αρθρογράφος των New York Times Ντέιβιντ Κιρκπάτρικ έγραφε τις προάλλες ότι προέρχονται από μια θεμελιώδη αμφιβολία για τον χαρακτήρα της σύγκρουσης: αν πρόκειται δηλαδή για μια γνήσια δημοκρατική εξέγερση εναντίον μιας απεχθούς τυραννίας ή για έναν κατά βάση φυλετικό, εμφύλιο πόλεμο με έπαθλο την κυριαρχία, μεταξύ Τρίπολης και Βεγγάζης. Η αλήθεια, ενδεχομένως, βρίσκεται σε έναν συνδυασμό των δύο παραγόντων, σε κάθε περίπτωση όμως το ερώτημα αναδεικνύει μια από τις λιγότερο διαφανείς παραμέτρους της λιβυκής κρίσης, που αφορά τον ρόλο των περίφημων φυλών.

Οταν μιλάμε για φυλές, εννοούμε μεγάλες ομάδες του πληθυσμού, τα μέλη των οποίων συνδέονται με δεσμούς αίματος, υποδιαιρούνται σε πατριές (σόγια) και εκπροσωπούνται, έναντι των άλλων φυλών και του κράτους, από έναν ηγέτη, τον σεΐχη. Ιστορικά, διαμορφώθηκαν στο πλαίσιο νομαδικών, κτηνοτροφικών και εμπορικών πληθυσμών, οι οποίοι κυριαρχούσαν στη Λιβύη μέχρι τα μέσα του περασμένου αιώνα. Η φυλή χαρακτηρίζεται από υψηλά ποσοστά ενδογαμίας και έχει τα δικά της δίκτυα αλληλοϋποστήριξης, απονομής δικαιοσύνης, συλλογικής άμυνας και εκδίκησης έναντι άλλων φυλών, με αποτέλεσμα η προσήλωση στους άγραφους νόμους της φυλής να υπερισχύει συχνά της υπακοής στους γραπτούς νόμους του συντεταγμένου κράτους.

Το μεταποικιακό καθεστώς του βασιλιά Ιντρίς διατήρησε τον παραδοσιακό διαχωρισμό της Λιβύης σε τρεις επαρχίες, την Τριπολιτάνια, στα δυτικά, την Κυρηναϊκή, στα ανατολικά και το Φεζάν, στα νότια. Ενα παρόμοιο, αδύναμο κράτος αναπαρήγαγε τους φυλετικούς, τοπικιστικούς διαχωρισμούς, έστω κι αν οι φυλές της Λιβύης δεν μπορούσαν σε καμία περίπτωση να συγκριθούν με εκείνες της υποσαχάριας Αφρικής και άλλων χωρών του Τρίτου Κόσμου: εδώ, σχεδόν όλοι (ακόμη και οι περισσότεροι Βέρβεροι) είχαν αφομοιωθεί στο αραβικό έθνος, μιλούσαν την ίδια γλώσσα, είχαν την ίδια θρησκεία και αναγνώριζαν το ίδιο κεντρικό κράτος. Με άλλα λόγια, ήταν πιο κοντά στα σόγια της Μάνης και των Σφακίων του περασμένου αιώνα, παρά στους Χούτου και τους Τούτσι της σημερινής Ρουάντα.

Η επανάσταση των Ελεύθερων Αξιωματικών, υπό τον Μουαμάρ Καντάφι, που ανέτρεψε τη βασιλεία των Σανούσι, το 1969, είχε έναν ριζοσπαστικά προοδευτικό, εκσυγχρονιστικό χαρακτήρα, που εξασθένισε τις βάσεις των φυλετικών διαχωρισμών, προς όφελος του παναραβισμού. Η διανομή της γης, η άνοδος του μορφωτικού επιπέδου και η καλπάζουσα αστικοποίηση -το 85% του πληθυσμού συγκεντρώθηκε, επί ημερών Καντάφι, στις πόλεις της Μεσογείου- έκαναν περισσότερο πορώδη τα σύνορα μεταξύ των φυλών, οι οποίες άρχισαν να διαχέονται στις διάφορες περιοχές της χώρας και να αναμειγνύονται περισσότερο έντονα.

Η διανομή της γης, η άνοδος του μορφωτικού επιπέδου και η καλπάζουσα αστικοποίηση έκαναν περισσότερο πορώδη τα σύνορα μεταξύ των φυλών

Ενα ορισμένο υπόλειμμα φυλετικών ανταγωνισμών, έμεινε ενεργό, καθώς το καινούργιο καθεστώς στηρίχθηκε κυρίως σε τρεις, αντιμοναρχικές φυλές (Ουάρφαλα, Μαγκράχα και τη φυλή του συνταγματάρχη, τους Καντάντφα), οι οποίες στελέχωσαν κατά κύριο λόγο τις δυνάμεις ασφαλείας και τις Επαναστατικές Επιτροπές. Αντίθετα, αρκετές φυλές της ανατολικής Λιβύης αισθάνθηκαν ριγμένες, παρότι η περιοχή γύρω από τη Βεγγάζη ήταν ιστορικά το λίκνο του αντιαποικιοκρατικού αγώνα κατά των Ιταλών. Οσο το καθεστώς Καντάφι εκφυλιζόταν σε απολυταρχικές κατευθύνσεις, τόσο χρησιμοποιούσε εντονότερα το στοιχείο του φυλετικού ανταγωνισμού. Το 1993, η ρήξη του Καντάφι με την πολυπληθέστερη φυλή της χώρας, τους Ουάρφαλα, εγκαινίασε μια περίοδο σημαντικών εσωτερικών ταραχών.

Η εδραίωση

Το φυλετικό υπόστρωμα της λιβυκής κοινωνίας διευκόλυνε την επικράτηση της υπό εξέλιξη επανάστασης στο ανατολικό τμήμα της χώρας, όπου ο στρατός, στο μεγαλύτερο μέρος του, υπάκουσε στη νομιμότητα της φυλής και όχι στις διαταγές της Τρίπολης. Δυσκόλεψε, όμως, την εδραίωσή της στο δυτικό τμήμα, όπου ο Καντάφι διατήρησε, έστω με πάρα πολύ μεγάλο κόπο, τη συμπαράταξη των περισσότερων φυλών, οι οποίες, ακόμη κι αν δεν τον εμπιστεύονταν, φοβούνταν περισσότερο ότι θα γίνονταν ελάσσονες εταίροι της Βεγγάζης. Παρ' όλα αυτά, θα ήταν παραπλανητικό να απολυτοποιήσει κανείς τον φυλετικό παράγοντα και να υποβαθμίσει το δημοκρατικό και κοινωνικό περιεχόμενο της εξέγερσης: το Λιβυκό Εθνικό Συμβούλιο απαρτίζεται από εκπροσώπους των κυριότερων φυλών όλης της χώρας, ενώ τα προπύργια της εξέγερσης, σε Ανατολή και Δύση, ήταν οι πιο φτωχές πόλεις (Αλ Μπέιντα, Ντέρνα, Ζαουίγια, Ζιντάν) και συνοικίες Τρίπολης και Βεγγάζης.

Βράζει η αραβική χερσόνησος

Ενα από τα κυριότερα επιχειρήματα που προβλήθηκαν υπέρ της ξένης στρατιωτικής επέμβασης ήταν ότι ενδεχόμενη επικράτηση του Καντάφι μέσα από λουτρό αίματος θα οδηγούσε σε νεκρό σημείο την αραβική εξέγερση στο σύνολό της, ενθαρρύνοντας τα απολυταρχικά καθεστώτα και παγώνοντας τα δημοκρατικά κινήματα.

Στην πραγματικότητα, συνέβη το εντελώς αντίθετο: μετά την απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας και την έναρξη των συμμαχικών επιχειρήσεων στη Λιβύη, όχι μόνο συνεχίστηκαν με αμείωτο ρυθμό οι φονικοί βομβαρδισμοί του Καντάφι εναντίον εξεγερμένων πόλεων, όπως η Μισράτα, η Ζιντάν και η Αζντάμπια, αλλά κλιμακώθηκαν και οι επιχειρήσεις καταστολής σε βάρος δημοκρατικών κινημάτων άλλων αραβικών κρατών, χωρίς ουσιαστική αντίδραση από τη Δύση.

Στην Υεμένη, οι δυνάμεις ασφαλείας του προέδρου Αλί Αμπντάλα Σάλεχ, επί δεκαετίες στενού συμμάχου των ΗΠΑ, σκότωσαν 52 διαδηλωτές και τραυμάτισαν περισσότερους από 200 μετά την προσευχή και το συλλαλητήριο της προπερασμένης Παρασκευής. Ο Αμερικανός πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα αρκέστηκε να καταδικάσει φραστικά τη σφαγή και να καλέσει τον Σάλεχ «να επιτρέψει τις ειρηνικές διαδηλώσεις».

Σε μια άλλη χώρα της αραβικής χερσονήσου, το Μπαχρέιν, η εισβολή 1.500 στρατιωτών της Σαουδικής Αραβίας και των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων (ΗΑΕ) οδήγησε στην άγρια καταστολή των διαδηλωτών. Τουλάχιστον 13 άνθρωποι σκοτώθηκαν και 63 εξαφανίστηκαν, ενώ αγριότητες και απαγωγές ασθενών, γιατρών και νοσηλευτών σημειώθηκαν μέσα στα ίδια τα νοσοκομεία. Η Αμερικανίδα υπουργός Εξωτερικών Χίλαρι Κλίντον περιορίστηκε να δηλώσει ότι «η βία από μόνη της δεν προσφέρει λύση, χρειάζεται πολιτική διευθέτηση». Η ειρωνεία της ιστορίας είναι ότι τα ΗΑΕ συμμετέχουν στη συμμαχία για την υπεράσπιση της Δημοκρατίας στη… Λιβύη!

Αυτή η πολιτική για δύο μέτρα και δύο σταθμά δεν είναι δύσκολο να εξηγηθεί στο φως των πελώριων οικονομικών και στρατηγικών διακυβευμάτων στην Αραβική Χερσόνησο και στον Περσικό Κόλπο. Αίφνης, το μικροσκοπικό νησί του Μπαχρέιν φιλοξενεί τη βάση του 5ου Αμερικανικού Στόλου και κατοικείται την πλειονότητά του από σιίτες, αν και διοικείται από τη σουνιτική, βασιλική οικογένεια των Χαλίφα. Το Ιράν εμφανίζεται ως δύναμη-προστάτης των καταπιεζόμενων, ομόθρησκων σιιτών, μάλιστα επί εποχής σάχη διεκδικούσε την προσάρτηση της νήσου. Ενα τέτοιο ενδεχόμενο προκαλεί ρίγη ανατριχίλας στη Σαουδική Αραβία, που έχει μια σημαντική και ανήσυχη σιιτική μειονότητα, η οποία μάλιστα κατοικεί σε περιοχές όπου βρίσκονται μερικές από τις κυριότερες πετρελαιοπηγές της χώρας.

Κλιμακώνονται και οι επιχειρήσεις καταστολής σε βάρος δημοκρατικών κινημάτων άλλων αραβικών κρατών, χωρίς ουσιαστική αντίδραση από τη Δύση

Παράλληλα, η χώρα των Σαούντ απειλείται να «μολυνθεί» και από τα μικρόβια της εξέγερσης που έρχονται από τον νότιο γείτονά της, την Υεμένη. Η ωμή καταστολή των εξεγερμένων, κυρίως των φοιτητών, καθόλου δεν σταθεροποίησε τον επί 33 χρόνια δικτάτορα Σάλεχ. Οι διαδηλώσεις συνεχίστηκαν με αμείωτο ρυθμό, φέρνοντας το καθεστώς της πιο φτωχής αραβικής χώρας στα πρόθυρα της κατάρρευσης. Ούτε η αντικατάσταση ολόκληρης της κυβέρνησης από τον Σάλεχ, ούτε η υπόσχεσή του να εγκαταλείψει την εξουσία στο τέλος του έτους οδήγησαν σε εκτόνωση, αντίθετα έδωσαν φτερά στα πόδια των διαδηλωτών, οι οποίοι τις ερμήνευσαν ως δείγματα πανικού ενός ετοιμόρροπου καθεστώτος.

Ανάμεσα σε δύο «κακά»

Το χειρότερο για τους Αμερικανούς είναι ότι τα δύο κυριότερα κόμματα της αντιπολίτευσης είναι το ισλαμικό «Ισλάχ» (Μεταρρύθμιση), στους κόλπους του οποίου περιλαμβάνονται και άνθρωποι που θεωρούνται επικίνδυνοι τρομοκράτες από την Ουάσιγκτον, και το αριστερό Σοσιαλιστικό Κόμμα Υεμένης, δηλαδή το φιλοσοβιετικό κόμμα εξουσίας στη Νότια Υεμένη, όταν αυτή ήταν ανεξάρτητη Λαϊκή Δημοκρατία, στα χρόνια του Ψυχρού Πολέμου. Ισλαμιστές και Σοσιαλιστές έχουν συγκροτήσει ενιαίο (αντιαμερικανικό) μέτωπο, που εκπροσωπεί τη μόνη συγκροτημένη, εναλλακτική πολιτική δύναμη στο καθεστώς.

Ισως αυτή η ριζοσπαστική δυναμική της κρίσης στην Υεμένη οδήγησε στην ανταρσία ανώτατων αξιωματικών του στρατού, οι οποίοι πέρασαν στο πλευρό των διαδηλωτών, ζητώντας την παραίτηση του Σάλεχ την εβδομάδα που πέρασε, ακολουθούμενοι από πολιτικούς και διπλωμάτες του καθεστώτος. Μπορεί να εικάσει κανείς ότι οι στρατιωτικοί ενθαρρύνθηκαν να κινηθούν εναντίον ενός Σάλεχ, ο οποίος εμφανιζόταν πλέον ως καμένο χαρτί, έτσι ώστε να δρομολογήσουν μια συντεταγμένη μεταπολίτευση, που θα εμποδίσει την ανεξέλεγκτη ριζοσπαστικοποίηση ή την εκ νέου διχοτόμηση της χώρας.

Η ψυχανάλυση συναντά τις νευροεπιστήμες

Σκοπός της έρευνάς τους είναι να καταλήξουν σε ορισμένα μοντέλα γύρω από το πώς λειτουργεί ο ανθρώπινος ψυχισμός

Του **ΗΛΙΑ ΜΑΓΚΛΙΝΗ**

Μία από τις πιο συχνές κατηγορίες που δέχεται η ψυχανάλυση είναι ότι πρόκειται για μια αμιγώς υποκειμενική, θεωρητική προσέγγιση στην κατανόηση του ανθρώπινου ψυχισμού. Η δυσπιστία απέναντι στην ψυχαναλυτική διεργασία, ανεξαρτήτως σχολών, δεν προέρχεται μονάχα από τον απλό κόσμο αλλά και από την επιστημονική κοινότητα. Εχει άραγε θέση η ψυχανάλυση στις επιστήμες και αν ναι, ποια μπορεί να είναι αυτή; Πρόκειται βέβαια για μια συζήτηση τόσο παλιά όσο και η ίδια η ψυχανάλυση και, καταπώς φαίνεται, είναι μια συζήτηση ανοιχτή, με πολύ δρόμο μπροστά της. Στο εξωτερικό, αλλά και στη χώρα μας, καταβάλλεται μια προσπάθεια να ανοίξει ο διάλογος ανάμεσα στην ψυχανάλυση και σε έναν καθαρά επιστημονικό τομέα, τις νευροεπιστήμες.

«Τώρα αποδεικνύεται ότι ειδικά το δεξί ημισφαίριο, που αναπτύσσεται πρώτο, είναι ο χώρος στον οποίο εγγράφονται οι τραυματικές εμπειρίες»

Μια αγγλική έκδοση από το Ιδρυμα Θεοδώρου Θεοχάρη Κότσικα με τίτλο «Διάλογος ψυχανάλυσης και νευροβιολογίας: θεωρητικές και θεραπευτικές πτυχές» διερευνά ακριβώς αυτή τη σχέση. Η έκδοση περιλαμβάνει τα πρακτικά ημερίδας με τον ίδιο τίτλο, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα τον Νοέμβριο του 2004 με τη συμμετοχή Ελλήνων και ξένων ψυχιάτρων και νευροβιολόγων. Την επιμελήθηκαν οι Μαριέτα Ισιδώρου Ράντοβιτς, καθηγήτρια Ανατομίας και Κυτταρικής Βιολογίας στο Πανεπιστήμιο του Ιλινόις, ερευνήτρια καθηγήτρια Ψυχιατρικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και Γρηγόρης Βασλαματζής, ψυχίατρος-ψυχαναλυτής, αναπληρωτής καθηγητής Ψυχιατρικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

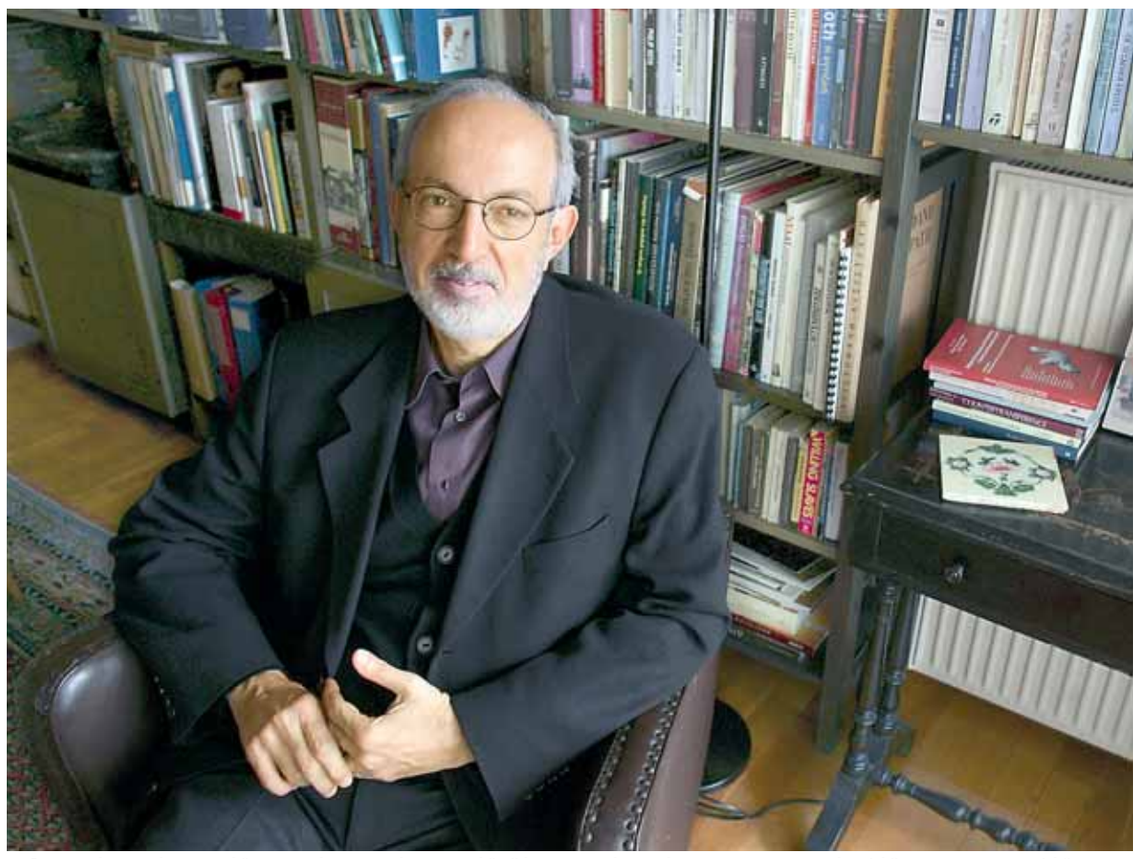

«Είναι ανάγκη σήμερα κάθε επιστήμη που έχει τη μέθοδό της να κάνει γέφυρες με συναφείς κλάδους για να καταλάβουμε καλύτερα τον άνθρωπο», τονίζει ο ψυχαναλυτής κ. Γρηγόρης Βασλαματζής.

Ασυνείδητη γνώση

«Το ενδιαφέρον σημείο», λέει ο Γρηγόρης Βασλαματζής, «είναι ότι τόσο η ψυχανάλυση όσο και οι νευροεπιστήμες, ενώ ακολουθούν εντελώς διαφορετικές μεθοδολογίες, ο σκοπός της έρευνάς τους είναι να καταλήξουν σε ορισμένα μοντέλα γύρω από πώς λειτουργεί ο ανθρώπινος ψυχισμός. Η ψυχανάλυση διεξάγει μιαν έρευνα επί της υποκειμενικής βάσης του ψυχισμού και καταλήγει σε ορισμένα συμπεράσματα από τη λεγόμενη διυποκειμενική σχέση ψυχαναλυτή και ψυχαναλυόμενου. Οι νευροεπιστήμονες, από την άλλη, μελετούν τη λειτουργία του εγκεφάλου με σκοπό όμως να ρίξουν φως πάνω στο πώς λειτουργεί ο ψυχισμός. Η ψυχαναλυτική μέθοδος εδράζεται πάνω σε μια αναλυτική σχέση, εκείνη των νευροεπιστημών στη διερεύνηση της λειτουργίας του εγκεφάλου».

Σύμφωνα με τον Γ. Βασλαματζή, ορισμένοι νευροβιολόγοι κάνουν λόγο για «ασυνείδητα συναισθήματα», τα οποία εγγράφονται σε «μνημονικά κυκλώματα, και μάλιστα στο δεξί ημισφαίριο του εγκεφάλου». «Υπάρχει στον άνθρωπο η λεγόμενη ασυνείδητη γνώση της πρώτης παιδικής ηλικίας. Ολα αυτά που δεν θυμόμαστε από εκείνη την πρώτη φάση της ζωής μας συνιστούν μνημονικό ίχνος. Στο δεξί ημισφαίριο του εγκεφάλου, λέει η νευροεπιστημονική θεωρία, φωλιάζουν ασυνείδητα αισθήματα και μνήμες. Σε αυτό ακριβώς το σημείο οι νευροεπιστήμονες συναντούν τους ψυχαναλυτές».

«Ενα άλλο ενδιαφέρον σημείο σε αυτή τη σύγκλιση», προσθέτει ο Γρ. Βασλαματζής, «είναι η νευροαπεικόνιση: οι απεικονιστικές μέθοδοι μέσα από τις οποίες καταγράφεται η λειτουργία του εγκεφάλου. Μέσα από τη νευροαπεικόνιση μπορούμε σήμερα να έχουμε μετρήσιμες αλλαγές στη δραστηριότητα ενός εγκεφάλου, στις συνάψεις των κυττάρων του κ. τ. λ., μετά τη χορήγηση φαρμάκων αλλά και ύστερα από την ψυχαναλυτική διαδικασία. Αν κάποιος πάρει φάρμακα ή κάνει ψυχανάλυση, μετά θα υπάρχουν μετρήσιμες αλλαγές στη δραστηριότητα του εγκεφάλου του. Η πλαστικότητα του εγκεφάλου είναι η μεγάλη ανακάλυψη των νευροεπιστημών, ότι δηλαδή ο εγκέφαλος του ανθρώπου τροποποιείται από τις επιδράσεις του περιβάλλοντος. Αναπτύσσονται νέες νευρωνικές συνδέσεις στον εγκέφαλο ειδικά κατά τη βρεφική ηλικία, μερικά ερεθίσματα βοηθάνε κι άλλα την μπλοκάρουν. Παραδοσιακά, η ψυχανάλυση έριχνε όλο της το βάρος στα τραύματα της παιδικής ηλικίας, κυρίως σε εκείνα που συμβαίνουν κατά το προλεκτικό στάδιο, πριν δηλαδή από τα τρία χρόνια. Τώρα, αποδεικνύεται από τις νευροεπιστήμες ότι ειδικά το δεξί ημισφαίριο, που αναπτύσσεται πρώτο, είναι ο χώρος στον οποίο εγγράφονται οι τραυματικές εμπειρίες. Είναι μια άδηλη μνήμη, η οποία όμως επιδρά σοβαρά και προκαλεί ψυχοπαθολογίες».

Κατά τον Γρ. Βασλαματζή, αν κάτι λείπει αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα είναι ένας τέτοιου τύπος διεπιστημονικός διάλογος. «Στο Αιγινήτειο, ψυχίατροι, νευροεπιστήμονες και ψυχαναλυτές έχουμε αρχίσει μια συζήτηση πάνω σε μια τέτοια βάση, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν διαφωνούμε σε πολλά».

Ψυχοθεραπεία και φαρμακευτική αγωγή

Αραγε αρκούν μόνον τα φάρμακα; Ο Γρ. Βασλαματζής μάς λέει ότι η εμπειρία του και οι έρευνές του έχουν δείξει ότι «γενικά ο συνδυασμός ψυχανάλυσης και ψυχοφαρμάκων έχει ωφελήσει θεραπευτικά. Για παράδειγμα, σε έναν καταθλιπτικό ασθενή που παίρνει φαρμακευτική αγωγή, δεν πρέπει να του δοθεί το πλαίσιο (η ψυχοθεραπεία) για να επεξεργαστεί ψυχοθεραπευτικά την απελπισία του; Να τη σκεφτεί και να ψάξει τις βαθύτερές του συγκρούσεις; Ειδικά παρατηρούμε ότι κάποιοι νέοι ενήλικες δεν μπορούν καν να ονομάσουν τα αισθήματά τους. Αυτοί είναι οι οριακοί ασθενείς, για την ψυχοθεραπεία των οποίων έχουμε αναπτύξει πρωτοποριακές προσεγγίσεις στο Αιγινήτειο την τελευταία δεκαετία. Οι ασθενείς αυτοί μιλούν γενικά για μια αγωνία, μιλούν ασύνδετα, επιδίδονται σε αυτοκαταστροφικές πράξεις. Η ψυχανάλυση δημιουργεί συνδέσεις ψυχολογικές, όπως όμως δείχνουν και οι σύγχρονες έρευνες, το κάνουν αυτό και σε ένα επίπεδο νευρωνικών συνδέσεων. Η δε ψυχοθεραπεία είναι αναντικατάστατη για ένα επιπλέον λόγο, ότι τα φάρμακα έχουν μικρή σχετικά δράση σε τέτοιους ασθενείς. Επίσης, πρέπει να πω, ότι έχει αποδειχθεί σε πρόσφατες μελέτες ότι η ψυχαναλυτική θεραπεία δίνει ικανοποιητικά αποτελέσματα».

Διεπιστημονικός διάλογος

Ο Γιάννης Ευδοκιμίδης, αναπληρωτής καθηγητής Νευρολογίας στο Αιγινήτειο Νοσοκομείο, ο οποίος διοργανώνει σειρά σεμιναρίων για τον λόγο, όπου διερευνάται, μεταξύ των άλλων, και η φύση των παραφασιών μας, επισημαίνει: «Σε αυτά τα σεμινάρια ποικίλες προσεγγίσεις (από τη γλωσσολογία, τις νευροεπιστήμες και την ψυχανάλυση) συνεισφέρουν από τη δική τους πλευρά την ειδική τους ερμηνευτική πρόταση. Τέτοιου είδους δραστηριότητες θα μπορούσαν να αναπτυχθούν προς τη μελέτη άλλων ερευνητικών αντικειμένων, όπως ο ύπνος, το όνειρο και τα συναισθήματα». Γενικότερα, στην Ελλάδα επικρατεί μια επιφύλαξη απέναντι στην ψυχοθεραπεία και στην ψυχανάλυση, διότι δεν αναγνωρίζονται από τους δημόσιους τομείς ως επάγγελμα, ενώ υπάρχει και ένας συντηρητισμός από ορισμένους επιστημονικούς κύκλους. Τελευταία όμως, επισημαίνει ο Γ. Βασλαματζής, «νευρολόγοι και ψυχαναλυτές αρχίζουν και καταλαβαίνουν τον πλούτο γνώσεων που μπορεί να προκύψει από τη συζήτηση των επιμέρους ευρημάτων τους για το πώς λειτουργεί ο ψυχισμός. Είναι ανάγκη σήμερα κάθε επιστήμη που έχει τη μέθοδό της να κάνει γέφυρες με συναφείς κλάδους για να καταλάβουμε καλύτερα τον άνθρωπο. Εγώ θεωρώ τον νευροβιολόγο συνομιλητή μου. Δυστυχώς, προσωπικά, δεν έχω πρωτογενή έρευνα νευροεπιστήμονα. Αν κάποιος όμως κατέχει και τα δύο, μπορεί να στήσει ακόμα καλύτερα τις γέφυρες ανάμεσα στους δύο κλάδους. Πρέπει να ενθαρρύνουμε την κατεύθυνση αυτή. Στο εξωτερικό υπάρχουν τέτοιοι γιατροί. Σκεφτείτε πόσο ανοίγουν οι ορίζοντες της ίδιας της θεραπευτικής έτσι». Εν κατακλείδι, ο ψυχαναλυτής Γρηγόρης Βαλσαματζής και ο νευρολογος Γιάννης Ευδοκιμίδης συμφωνούν ως προς την αναγκαιότητα διεπιστημονικού διαλόγου, δημιουργίας κοινών ερευνητικών πρωτοκόλλων και συνεργασίας με κάθε ενδιαφερόμενο ερευνητή.

Περισσότερη ασφάλεια.
Περισσότερες direct προσφορές.

«Περισσότερη ασφάλεια, χαμηλότερα ασφάλιστρα». Αυτή είναι η φιλοσοφία μας στην **Gan Direct**. Γι' αυτό, κάθε νέος, αλλά και υφιστάμενος πελάτης μας μπορεί να **απολαμβάνει επιπλέον προνόμια** που αφορούν και τις 4 κατηγορίες προϊόντων της Gan Direct.
Επικοινωνήστε μαζί μας σήμερα και επωφεληθείτε!

Μέχρι και 10% επιπλέον έκπτωση
Για ανανέωση ή αγορά συμβολαίου μέσω διαδικτύου, στην ιστοσελίδα μας **www.gandirect.com**

Ευρωπεριεκτική Ασφάλιση Οικίας
Επωφεληθείτε με **50% ΕΚΠΤΩΣΗ*** περιεχομένου στην ασφάλιση οικίας

Αναβαθμίστε
την Ασφάλεια Αυτοκινήτου σας σε EuroComp με **ΜΟΝΟ 16 σεντ** την ημέρα ή **€60** τον χρόνο

Ιατροφαρμακευτική Ασφάλιση
Κάντε νέο συμβόλαιο Ιατροφαρμακευτικής Ασφάλισης Direct Care και απολαύστε **30 μέρες ΔΩΡΕΑΝ κάλυψη****

Οικογένεια & Φίλοι
Συστήστε την Gan Direct στην οικογένεια και τους φίλους σας και επωφεληθείτε με μέχρι και **10% έκπτωση**

Διπλό κέρδος
Αγοράστε μια δεύτερη Περιεκτική Ασφάλεια Αυτοκινήτου ή Οικίας και επωφεληθείτε με μέχρι **10% επιπλέον έκπτωση**

Αποκλειστικά για γυναίκες
Κάντε ασφάλεια αυτοκινήτου και απολαύστε μέχρι **5% επιπλέον έκπτωση**

ΔΩΡΕΑΝ
24ωρη Υπηρεσία Βοήθειας για όλα μας τα προϊόντα

Οι πιο πάνω προσφορές δεν συνδυάζονται και ισχύουν μέχρι τις 30/06/2011.
Προϋποθέσεις: *Απαραίτητη η κάλυψη κτηρίου και καμία υποβολή απαίτησης τα τελευταία 5 χρόνια
**Απαραίτητη η προσκόμιση του υφιστάμενου Ασφαλιστικού Πίνακα. Καμία υποβολή απαίτησης τα τελευταία 5 χρόνια.

800 5 10 15
www.GanDirect.com

Gan Direct INSURANCE
Η ασφάλεια που σε κοιτάει στα μάτια!

The Grammar School Nicosia

Βρες τον εαυτό σου

Στο Grammar School, κάθε μαθητής έχει την ευκαιρία να ανακαλύψει, να εξερευνήσει και να εξελίξει τα ταλέντα του, να προσδιορίσει και να επιτύχει τους στόχους του, να γίνει μέρος ενός εκπαιδευτικού συστήματος, που φτιάχτηκε με γνώμονα την ολοκληρωμένη παιδεία.

The Grammar School
Ολοκληρωμένη παιδεία

www.grammarschool.ac.cy

Καταθέστε με φόντο τις μεγαλύτερες χρηματαγορές του κόσμου

GLOBAL CHAMPIONS DEPOSIT

MARFIN LAIKI BANK
Πάντα εδώ, πάντα για σένα

Με μέγιστη ετήσια απόδοση μέχρι 9,5% και ελάχιστη εγγυημένη ετήσια απόδοση 1,5%

Ο καταθετικός λογαριασμός Global Champions συνδυάζει τη σιγουριά της κατάθεσης με τη δυνατότητα υψηλής απόδοσης. Η ετήσια απόδοση του σχεδίου συνδέεται με τις αποδόσεις των μετοχών 15 εταιριών "blue chip", οι οποίες είναι εισηγμένες σε χρηματιστήρια των ΗΠΑ, της Ευρώπης και της Αγγλίας.

Κύρια χαρακτηριστικά του σχεδίου Global Champions Deposit

- Διάρκεια: 3 χρόνια. Νόμισμα: Ευρώ
- Η ετήσια απόδοση του σχεδίου είναι συνδεδεμένη με την ετήσια απόδοση 15 μετοχών "blue chip": Procter & Gamble Company, Deutsche Telekom AG, Fiat S.P.A, Gamesa Corp Tecnologica S.A, Kraft Foods Inc., Yahoo! Inc., Vodafone Group PLC, Nestle SA, Nokia OYJ, RWE AG, Tesco PLC, Veolia Environment, Marks & Spencer Group PLC, GlaxoSmithKline PLC, AstraZeneca PLC
- Ελάχιστη εγγυημένη ετήσια απόδοση 1,5%
- Δυνατότητα πραγματοποίησης ετήσιας απόδοσης ύψους μέχρι και 9,5%
- Περίοδος διάθεσης: από 28 Μαρτίου έως 19 Απριλίου 2011
- Ελάχιστο ποσό κατάθεσης: €5.000
- Το κεφάλαιο της κατάθεσης είναι πλήρως εγγυημένο στη λήξη της κατάθεσης. Δεν επιτρέπεται μερική ανάληψη του ποσού της κατάθεσης πριν από την ημερομηνία της λήξης της. Σε περίπτωση ολικής ανάληψης της κατάθεσης πριν από τη λήξη της θα υπάρξει επιβάρυνση η οποία θα καθοριστεί από την Τράπεζα. Η επιβάρυνση ενδέχεται να είναι μεγαλύτερη από την απόδοση που θα κερδίσει ο πελάτης μέχρι τη στιγμή της ανάληψης, με αποτέλεσμα ο πελάτης να λάβει ποσό μικρότερο από αυτό που αρχικά κατάθεσε.

Οι προηγούμενες αποδόσεις των μετοχών που αναφέρονται πιο πάνω δεν διασφαλίζουν τις μελλοντικές.

Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα, κατά την απόλυτή της κρίση, να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση για το πιο πάνω προϊόν ή να ακυρώσει τη διάθεσή του ή να το αποσύρει κατά την περίοδο της διάθεσής του χωρίς προειδοποίηση.

Για περισσότερες πληροφορίες καθώς και τους όρους και κανονισμούς πρέπει να απευθυνθείτε στα καταστήματα της Marfin Laiki Bank.

ΤΗΛΕΤΡΑΠΕΖΑ 8000 2000, www.marfinbank.com.cy

Eurobank EFG

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΑΒΒΑΤΟ 26 - ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΜΑΡΤΙΟΥ 2011

Eurobank EFG
Private Banking
Best Private Bank in Cyprus
2010 & 2011 Euromoney Survey of Private Banking and Wealth Management

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.	Χ.Α.	Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	Πετρέλαιο	€ / $
0,28%	0,92%	2,17%*	2,54%*	5,27%	3,66%	2,26%	4,67%	-0,41%

ΣΗΜΕΡΑ

ΔΙΕΘΝΗ

Δεν αντέχουμε ακριβό πετρέλαιο

«Η οικονομία δεν είναι έτοιμη να αντέξει ακριβό πετρέλαιο», τονίζει μιλώντας στην «Κ» το στέλεχος της BlackRock, Φιόνα Σταμπς. Η ίδια προβλέπει περαιτέρω άνοδο στις τιμές των μετάλλων, με το επιχείρημα ότι η προσφορά τους είναι περιορισμένη σε σχέση με τη ζήτηση, η οποία τροφοδοτείται κυρίως από την Κίνα και την Ινδία. **Σελ. 9**

ΑΚΕΛ

Εισηγήσεις για την οικονομία

Με πακέτο 19 προτάσεων, στο επίκεντρο των οποίων βρίσκεται η ανάπτυξη, προχώρησε το ΑΚΕΛ την περασμένη εβδομάδα. Οι προτάσεις κατατέθηκαν στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και χαρακτηρίζονται από τη διάθεση σύγκλισης με προηγούμενες προτάσεις του ΔΗΚΟ και του ΔΗΣΥ για την ανάπτυξη, ενώ εγκαταλείφθηκε και η θέση για αυξήσεις φόρων. **Σελ 4**

ΕΛΛΑΔΑ

Χωρίς ελαφρύνσεις φόρων οι έχοντες

Οι εκπτώσεις φόρων θα δίνονται με κριτήρια το ετήσιο εισόδημα και τα περιουσιακά στοιχεία, σύμφωνα με όσα σχεδιάζει το Υπουργείο Οικονομικών της Ελλάδας, το οποίο και επανεξετάζει 980 φοροαπαλλαγές από μηδενική βάση. Όσοι έχουν ετήσια εισοδήματα άνω των 60.000-70.000 ευρώ ή έχουν μεγάλη ακίνητη περιουσία και άλλα περιουσιακά στοιχεία, θα δουν τις φοροαπαλλαγές που δικαιούνται σήμερα να ψαλιδίζονται. **Σελ. 7**

Real Estate

Η ζήτηση για γραφεία και για εμπορικούς χώρους παραμένει υψηλή, με αποτέλεσμα να διατηρούνται σε υψηλά επίπεδα και οι αξίες, ειδικά στους κύριους εμπορικούς δρόμους, όπως η Μακαρίου και η Στασικράτους.
Σημαντική είναι η υποχώρηση των τιμών που καταγράφεται στην αγορά κατοικίας της Θεσσαλονίκης, που έχει πληγεί και αυτή από τη δυσμενή οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα. **Σελ. 12**

Και η UBS στα δικαστήρια

EPA

Συνεχίζονται ακόμα οι προεκτάσεις του σκανδάλου Madoff που ξέσπασε το 2008. Θύματα του πολυεκατομμυριούχου απατεώνα κατέθεσαν αγωγή και κατά της UBS, η οποία φαίνεται να παραπλάνησε επενδυτές στο Luxalapha Fund. Η UBS ανέφερε γραπτώς πως «το προϊόν είναι 100% UBS, μπορείτε να το εμπιστευτείτε». Ωστόσο, σύμφωνα με στοιχεία που προέκυψαν αργότερα, το ταμείο τύγχανε διαχείρισης από τον Bernie Madoff, κάτι που οι επενδυτές δεν γνώριζαν. Η υπόθεση σήμερα βρίσκεται ενώπιον του Εμπορικού Δικαστηρίου του Παρισιού, το οποίο θα ανακοινώσει την απόφασή του στις 9 Ιουνίου. Ο διαχειριστής της περιουσίας του Madoff κατέθεσε επίσης αγωγή κατά της UBS, για 2 δισ. δολάρια. Η τράπεζα απαντά πως δεν έκανε κάτι λάθος και ότι κι η ίδια ήταν θύμα της απάτης.

Σοβαρές αστοχίες στο κρατικό ταμείο

Τα μειωμένα έσοδα ανησυχούν το Υπουργείο Οικονομικών

Παρά την ανάπτυξη που παρατηρείται στην οικονομία και την εδώ και μήνες έξοδο από την ύφεση, οι δημοσιονομικοί δείκτες παρουσιάζουν μεγάλα προβλήματα. Το πρώτο τρίμηνο παρουσίασε μειωμένες εισπράξεις από την κυβέρνηση, η οποία πλέον ανησυχεί πως αν συνεχιστεί αυτή η τάση, τότε θα τεθεί εκτός στόχων, τόσο στο έλλειμμα όσο και στο χρέος.

Η ανάπτυξη, πέρα από το γεγονός ότι είναι αναιμική και περιορίζεται γύρω στο 1,5%, προέρχεται από τομείς της οικονομίας που δεν έχουν μεγάλη ένταση εσόδων για το κράτος. Το σπάσιμο της φούσκας των ακινήτων στερεί από την κυβέρνηση μια σημαντική πηγή εσόδων, τη στιγμή που οι δαπάνες συνεχίζουν να αυξάνονται με τους ίδιους ρυθμούς. Μοναδικός τομέας δαπανών όπου παρατηρείται μείωση είναι εκείνος της «αγοράς αγαθών και υπηρεσιών» από το κράτος. Ωστόσο, οι μισθοί του Δημοσίου, αλλά και γενικότερα οι τρέχουσες δαπάνες συνεχίζουν να αυξάνονται.

Την ίδια ώρα, το Υπουργείο βλέπει να περιορίζονται τα έσοδά του, ακόμα και από τον ΦΠΑ. Οι εισπράξεις του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων καταγράφουν συνολική μείωση 5%.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Υπουργείο Οικονομικών εξετάζει ήδη τρόπους αντίδρασης, εν όψει τόσο της αξιολόγησης από την Ε.Ε. όσο και της επικείμενης νέας έκδοσης χρέους στη διεθνή αγορά στο τέλος του καλοκαιριού. **Σελ. 3**

Βλέπουν «φως» στην κυπριακή αγορά

Πρόσφορο έδαφος βρίσκουν οι ελλαδικές εμπορικές επιχειρήσεις

Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα και η μείωση της εσωτερικής κατανάλωσης ώθησε πολλές επιχειρήσεις να στραφούν σε νέες αγορές, μεταξύ των οποίων ξεχωρίζει η Κύπρος. Αναπτυξιακά σχέδια για την κυπριακή αγορά καταρτίζει ένας σημαντικός αριθμός ελληνικών επιχειρήσεων σε όλους τους κλάδους της εγχώριας αγοράς.

Οι ελληνικές εξαγωγές καταγράφουν εντυπωσιακές αποδόσεις (η αύξηση των εξαγωγών είναι το μόνο μακροοικονομικό στοιχείο της χώρας που έχει θετική πορεία) και η Κύπρος αποτελεί την πιο εύκολη νέα «αγορά» – λόγω γλώσσας, κοινής κουλτούρας και εξοικείωσης με ελληνικά brands – για μια επιχείρηση που επιθυμεί να επεκταθεί σε νέες αγορές. Σε κάποιες περιπτώσεις η παρουσία στην Κύπρο είναι μακροχρόνια, σε άλλες υπάρχει ανανέωση του ενδιαφέροντος, με επέκταση των δραστηριοτήτων και σε άλλες επιχειρείται άνοιγμα στην τοπική αγορά.

EPA

Ελλάδα και Κύπρος παρουσιάζουν τους χαμηλότερους βαθμούς εξωστρέφειας στην Ε.Ε. των «27».

Η «Κ» επικοινώνησε ενδεικτικά με κάποιες από τις εταιρείες και όλες μάς μετέφεραν μια θετική εικόνα για τις προοπτικές της κυπριακής αγοράς, στην οποία βλέπουν προοπτικές ανάπτυξης.

Ο πιο εμφανής τομέας ανάπτυξης ελληνικών επιχειρήσεων στην Κύπρο είναι ο τραπεζικός, ενώ οι εξελίξεις στην αεροπορική αγορά, με την ουσιαστική είσοδο και των δύο μεγάλων αεροπορικών εταιρειών της Ελλάδας (αν και με διαφορετική στρατηγική), αποτελούν το τελευταίο επεισόδιο στην επιχειρηματική διείσδυση ελληνικών επιχειρήσεων στην Κύπρο. **Σελ. 4**

Φθηνότερες αγορές μέσω Διαδικτύου

Εξαπλώνονται και στην κυπριακή αγορά εναλλακτικά δίκτυα πωλήσεων μέσω διαδικτυακών εφαρμογών. Η αύξηση της διείσδυσης του Διαδικτύου στην κυπριακή αγορά – οι ευρυζωνικές συνδέσεις προβλέπεται να φτάσουν τις 281.000 μέχρι το τέλος του 2011 – αυξάνει θεαματικά και τις εφαρμογές του ηλεκτρονικού επιχειρείν. Περισσότεροι από 100.000 Κύπριοι λαμβάνουν στον υπολογιστή τους προσφορές από ξενοδοχεία μέχρι εστιατόρια, ινστιτούτα αδυνατίσματος, καταστήματα με είδη δώρων, ενδύματα, υποδήματα, αθλητικά είδη, αλλά και από χώρους στάθμευσης. Οι διαδικτυακές αγορές με κουπόνια είναι μια εφαρμογή αρκετά διαδεδομένη στο εξωτερικό και καλύπτει την ανάγκη των καταναλωτών για φθηνά προϊόντα. Η λογική του εγχειρήματος στηρίζεται στη διαδικασία της αυθόρμητης αγοράς της τελευταίας στιγμής. Το 2010 το 14,1% των Κυπρίων πραγματοποίησε αγορές μέσω Διαδικτύου, αλλά από αυτούς μόνο το 19,7% προτίμησε κυπριακές ιστοσελίδες. Η πιο συχνή δραστηριότητα μεταξύ των Κυπρίων ηλικίας 16-74 ετών το 2010 ήταν η αναζήτηση πληροφοριών για προϊόντα ή υπηρεσίες. **Σελ. 5**

ΑΝΑΛΥΣΗ *από τον* **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Ο Πινοσέτ, ο Φρίντμαν και ο «νούρος του σύλλου»

Όταν, επί Πινοσέτ, ο Μίλτον Φρίντμαν δέχτηκε να επισκεφτεί τη Χιλή για να συζητήσει τα βαθιά οικονομικά προβλήματα της χώρας, κατηγορήθηκε πως στήριζε τη χούντα. Ο ίδιος επιμένει πως, από την αρχή, η θέση του ήταν ότι η ελεύθερη οικονομία αποτελούσε το ισχυρότερο από τα εργαλεία για υπόσκαψη της χούντας και πως από την πρώτη στιγμή αυτό ήταν το μήνυμά του προς τους Χιλιανούς.

Ασχέτως, όμως, της ηθικά αμφίβολης επιλογής του να βοηθήσει στην οικονομική ανάπτυξη της Χιλής κατά τη διάρκεια ενός απάνθρωπου καθεστώτος, το τελικό αποτέλεσμα των οικονομικών πολιτικών του Φρίντμαν ήταν –οικονομικά μιλώντας– θετικό. Μπορεί η επιτυχία αυτή να μην αλλάζει την αξιολόγησή μας για την ηθική υπόσταση του Πινοσέτ, αλλά εξακολουθεί να είναι επιτυχία. Η χώρα ξέφυγε από τον πληθωρισμό που διέλυε τα εισοδήματα, από την οικονομική στασιμότητα που διέλυε οικογένειες και από την ανεργία που διέλυε ζωές.

Φτάνοντας στη χώρα, ο Φρίντμαν είδε τις πολιτικές που ακολουθούνταν και θεώρησε, όπως ειπώθηκε, ότι ο Πινοσέτ διαχειριζόταν την οικονομία όπως διαχειριζόταν τον στρατό: με διαταγές, πειθαρχία, ανελαστικότητα και πλήρη έλεγχο των πάντων. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, το καθεστώς επιχειρούσε να περιορίσει τα προβλήματα της χώρας σιγά-σιγά, φτάνοντας στον ένα αντικειμενικό σκοπό μετά τον άλλο και προχωρώντας σταθερά. Ο Πινοσέτ γνώριζε, εξάλλου, πως, αν χειροτέρευε η κατάσταση, θα εντείνονταν και οι αντιδράσεις εναντίον του καθεστώτος του και πως η καρέκλα του έτριζε όλο και περισσότερο, όσο η οικονομία δεν βελτιωνόταν.

Ο Φρίντμαν, όμως, μαζί με τα «παιδιά του Σικάγο», εμπέδωσε στο καθεστώς μια άλλη προσέγγιση. Ο πληθωρισμός και η στασιμότητα είναι όπως την ουρά του σκύλου: Αν την κόβεις λίγο-λίγο, ο σκύλος θα υποφέρει, θα ταλαιπωρείται και τελικά μάλλον θα πεθάνει. Αν την κόψεις μια κι έξω, τότε θα βασανιστεί λιγότερο και με ελάχιστο κίνδυνο.

Κάπως έτσι ήρθε η οικονομική ανάκαμψη της Χιλής, η οποία, κατά πολλούς, έφερε τελικά και τη δημοκρατία μέσα από την ενίσχυση (και αποθράσυνση) της μεσαίας τάξης. Το μάθημα αυτό αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα συμπεράσματα των σύγχρονων οικονομικών. Ακόμα και μετά την κατάρρευση της «Συναίνεσης της Ουάσινγκτον», στην οποία κανένας οικονομολόγος του κυρίως ρεύματος δεν πιστεύει πια και η οποία ήταν επίσης παιδί της σχολής του Σικάγο, η λογική ισχύει. Πέρα από τη «θεραπεία-σοκ» του πρώην σοβιετικού μπλοκ, η οποία αμαυρώθηκε από τη μετα-σοβιετική διαφθορά και υιοθετήθηκε κάτω από συνθήκες χάους, σήμερα οι οικονομολόγοι συμφωνούν.

Οι οικονομικές μεταρρυθμίσεις που ως πρωταρχικό στόχο έχουν την αντιμετώπιση των ανισορροπιών που αρχίζουν από το Δημόσιο, πρέπει να κόβονται όπως η ουρά του σκύλου. Με αυτό τον τρόπο, αποφεύγονται πολλά από τα πιο σοβαρά προβλήματα των μεταρρυθμίσεων. Πρώτον, το αίσθημα αβεβαιότητας και άγχους που προκαλείται στις αγορές, στους επενδυτές και στις επιχειρήσεις περιορίζεται. Έτσι, δεν ανακόπτεται η επέκταση δραστηριοτήτων και δεν παγώνει η δημιουργία θέσεων εργασίας, κάτι που αυξάνει την ανεργία. Δεύτερον, αποφεύγεται το ρυθμιστικό αρμπιτράζ, αφού οι επενδυτές και οι επιχειρήσεις δεν λαμβάνουν ρίσκα με βάση τις προσδοκίες για νέες επικείμενες μεταρρυθμίσεις. Τρίτον, κόβεται πιο γρήγορα ο πληθωρισμός, ο οποίος μειώνει τα πραγματικά εισοδήματα και την ανταγωνιστικότητα της χώρας. Τέταρτον, αποφεύγεται η στάση αναμονής στην οικονομία, η οποία μεταφράζεται σε χαμένες ευκαιρίες και πάγωμα της ανάπτυξης. Πέμπτον, δίνεται το μήνυμα πως η χώρα «ξέρει τι κάνει» και δημιουργείται το αίσθημα πως νέες ευκαιρίες ανοίγονται στη χώρα, ενισχύοντας έτσι τη διάθεση για επενδύσεις, επέκταση πιστώσεων και κατανάλωση.

Το πρόβλημα δεν είναι το ίσιωμα, αλλά το κόψιμο

Αυτό ήταν και το βασικό επιχείρημα της στήλης κατά της αύξησης του εταιρικού φόρου στο 11%, για παράδειγμα: Αν ήταν μέρος ενός συνολικού και ολοκληρωμένου πακέτου, ας πήγαινε μέχρι και το 12,5% της Ιρλανδίας. Όταν όμως είναι ad hoc μέτρο πανικού, τότε είναι πολύ επικίνδυνο.

Σήμερα, και πάλι βλέπουμε μερικές απελπισμένες κινήσεις που δεν έχουν κανένα αποτέλεσμα. Στην αρχή της κρίσης, η κυβέρνηση πέταξε χρήματα στον τουρισμό και στα έργα, ελπίζοντας πως θα αντιμετωπιστεί έτσι το πρόβλημα. Μετά, μείωσε τις θέσεις εργασίας που πληρώνονται από τον Γενικό Λογιστή, αλλά άφησε τις άλλες να αυξάνονται. Εν τω μεταξύ, ήρθε μια σειρά από μισο-νομοσχέδια για τη φοροδιαφυγή και μια προσπάθεια αύξησης φόρων με το άλλοθι της Ε.Ε. Μετά, το Υπουργείο Οικονομικών προχώρησε σε μείωση των λειτουργικών δαπανών, αλλά μόνο μέσα από την ανακάλυψη του λογιστικού κόλπου που φούσκωνε τις περσινές δαπάνες. Τέλος, συζητούνται, σε ad hoc βάση, διάφορα μέτρα υπό τον τίτλο «Διάλογος», που όμως δεν υλοποιούνται.

Προφανής στόχος είναι να αποφευχθούν οι δύσκολες αποφάσεις, να κρυφτεί η γύμνια της ατολμίας και να διευκολυνθεί η επικοινωνιακή πολιτική των κυβερνώντων. Το αποτέλεσμα είναι να μην υπάρχει κατεύθυνση, να συνεχίζονται τα προβλήματα, να αυξάνεται η ανεργία και να περιορίζεται η ανάπτυξη στο αναιμικό 1,5%, που, επί του εδάφους, δεν διαφέρει από την ύφεση.

Εν τω μεταξύ, αν υπήρχε τόλμη και ευθιξία, θα είχε προχωρήσει το ΓεΣΥ και θα είχε εκπονηθεί Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ).

www.fortheisland.wordpress.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ**

Ταμείο Στήριξης Τραπεζών

Η πρόθεση της κυβέρνησης να επιβάλει φορολογία στις τραπεζικές εργασίες, αρχικά με στόχο την κάλυψη των δημοσιονομικών αναγκών και εν συνεχεία για τη δημιουργία ταμείου στήριξης, έφερε στην επιφάνεια διάφορα ζητήματα που για πολλά χρόνια αποτελούσαν ταμπού. Όπως αναμενόταν, από τη συζήτηση απουσιάζουν οι βασικοί πρωταγωνιστές της οικονομικής αντιπαράθεσης και από τις δύο πλευρές, αφού γνωρίζουν ότι αυτή η δύσκολη συζήτηση μπορεί εύκολα να πάρει φωτιά και να δημιουργήσει ανυπολόγιστο πολιτικό κόστος σε κάθε εμπλεκόμενο. Στην παρούσα φάση, τα φώτα της δημοσιότητας είναι αποκλειστικά στραμμένα στον διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, ο οποίος, καθηκόντως παρεμβαίνει, προκειμένου να διεκδικήσει ρόλο στην αρχιτεκτονική δομή ενός ταμείου που αφορά κατ' αποκλειστικότητα τους εποπτευόμενους από την Κεντρική Τράπεζα οργανισμούς.

Η σημαντικότερη παρέμβαση, με αφορμή την πιο πάνω συζήτηση, ήρθε από τον οίκο αξιολόγησης Moody's, ο οποίος επέκρινε τους υπό διαμόρφωση σχεδιασμούς, λέγοντας ότι τα ποσά που προορίζονται να ενισχύσουν το ταμείο αποτελούν σταγόνα στον ωκεανό. Προχώρησε μάλιστα και στο επόμενο αποφασιστικό βήμα, δηλώνοντας το ύψος των απαιτούμενων για την ουσιαστική στήριξη του τραπεζικού συστήματος κεφαλαίων, εφόσον υπάρξει ανάγκη. Σύμφωνα με τους τεχνοκράτες του διεθνούς οίκου αξιολόγησης, αυτό το ποσό ανέρχεται στο 17% του ΑΕΠ ή 2,7 δισ. ευρώ. Με αυτόν τον τρόπο κατέδειξε εμφαντικά ότι το μέγεθος του κυπριακού τραπεζικού συστήματος δεν είναι κάτι για το οποίο θα πρέπει να υπερηφανευόμαστε, αλλά να ανησυχούμε. Επιβεβαίωσε με τον καλύτερο τρόπο αυτό που σημειώναμε πριν από αρκετό καιρό στον υπουργό Οικονομικών, δηλαδή ότι η ωρολογιακή βόμβα δεν είναι το συνταξιοδοτικό του δημόσιου τομέα, αλλά το μέγεθος του τραπεζικού συστήματος. Τέλος, η παρέμβαση των Moody's κατέδειξε την προχειρότητα με την οποία χειρίζεται αυτή η κυβέρνηση τα θέματα, αφού η πρόταση για τη δημιουργία ταμείου στήριξης των τραπεζών έγινε για να ρίξει στάχτη στα μάτια εκείνων που την επικρίνουν ότι επιβάλλει φορολογίες που υποσκάπτουν την ανάπτυξη. Δεν εξηγείται διαφορετικά γιατί γίνεται προσπάθεια να ρυθμιστεί ένα τόσο σοβαρό θέμα με τον πλέον ανεπαρκή και συνάμα ρηχό σχεδιασμό.

Η συζήτηση για το επίμαχο νομοσχέδιο ανέδειξε ακόμη ένα πολύ σημαντικό θέμα, αυτή τη φορά διά στόματος του διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας. Είπε ο κ. Ορφανίδης ότι την επιβολή της φορολογίας στις τραπεζικές εργασίες ουσιαστικά θα πληρώσει ο καταναλωτής, αφού οι τράπεζες θα μετακυλίσουν την επιπλέον επιβάρυνση στο κόστος δανεισμού. Μας είπε, δηλαδή, ότι οι κυπριακές τράπεζες λειτουργούν σε τέτοιο περιβάλλον ανταγωνισμού, που έχουν τη δυνατότητα να μετακυλίουν κάθε επιπλέον έξοδο που επωμίζονται στον τελικό πελάτη. Μια «πολυτέλεια» που κάθε επιχειρηματίας θα επιδίωκε για την επιχείρησή του, αν δεν ήξερε ότι ο ανταγωνισμός – η υγιής συνθήκη για κάθε επιχειρηματική δραστηριότητα – τέτοια λάθη δεν θα τα συγχωρούσε ποτέ. Από τα λεγόμενα του διοικητή προκύπτει επίσης ότι η οικονομία μας δεν μπορεί να αντέξει περαιτέρω αύξηση των δανειστικών επιτοκίων, αφού ακόμη και με την υφιστάμενη δομή τους κάθε αναπτυξιακή προοπτική παραμένει καθηλωμένη. Σημειώνουμε, λοιπόν, με ικανοποίηση το γεγονός ότι τα δανειστικά επιτόκια βρίσκονται στο μικροσκόπιο της εποπτικής αρχής, με την ελπίδα να υπάρξει κάποιου είδους ρύθμιση πριν να είναι ήδη πολύ αργά.

Το ταμείο στήριξης των τραπεζών έφερε, επιπλέον, με τον πιο επίσημο τρόπο, στην επιφάνεια την οριστική και αγεφύρωτη ρήξη μεταξύ Υπουργείου Οικονομικών και Κεντρικής Τράπεζας. Για τους μεν πρώτους η Κύπρος υποβαθμίζεται για το μέγεθος του τραπεζικού τομέα, για τους δε δεύτερους οι τράπεζες, αν και χωρίς κρατική στήριξη, άντεξαν την κρίση και θα πρέπει το κράτος να σταματήσει να τις υποσκάπτει.

Τέλος, η συζήτηση για το θέμα των τραπεζών φαίνεται να ανακινεί και μια παράλληλη, ίσως τη σημαντικότερη, συζήτηση μεταξύ των πολιτών για την κατάσταση όπως διαμορφώνεται. Φαίνεται να δημιουργείται, λοιπόν, στην κοινή γνώμη η αίσθηση ότι ο σημαντικότερος πυλώνας ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας, το χρηματοπιστωτικό σύστημα, θα πρέπει τώρα στα δύσκολα να επαναβεβαιώσει τη σπουδαιότητα που όλοι σπεύδουμε να του αποδώσουμε.

ystavrinides@gmail.com

ΔΗΚΤΗΣ

ΕΡΑ

Όλα του (πολιτικού) γάμου δύσκολα...

Δύο μέτρα

Επιμένει ο Πρόεδρος πως υπάρχουν δύο μέτρα και δύο σταθμά στη διεθνή κοινότητα. Εμείς, πάντως, σημειώνουμε δύο σημεία. Τα δύο μέτρα και δύο σταθμά είναι μια τραγική αδικία, αλλά αν τώρα ανακάλυψε ο κ. Χριστόφιας τους όρους του παιχνιδιού, τότε θα αναμένουμε εντός του έτους και την ανακάλυψη της τασιινόπιττας. Δεύτερο, ασχέτως των μέτρων και σταθμών, ο Καντάφι σκοτώνει αδιάκριτα και δεν τιμά τον κ. Χριστόφια ή οποιονδήποτε άλλον συνάδελφό του να θέλει να κάτσουμε να βλέπουμε αδιάφορα, διότι οι άλλοι δεν μας βοήθησαν. Το «πόσο πολύπλοκο είναι το θέμα της επέμβασης» δεν αποτελεί άλλοθι. Οι ηγέτες είναι για τα δύσκολα. Είναι δυνατόν να είναι τόσο άπονος;

Η τάξη

Και επειδή ο Πρόεδρος αναφέρθηκε στη «νέα αταξία πραγμάτων», απορούμε για το διδακτορικό του, διότι προφανώς δεν γνωρίζει πως το διεθνές σύστημα ήταν πάντα σε αταξία κα πως αυτό είναι το βασικότερό του χαρακτηριστικό. Εμάς, Πρόεδρε, δεν μας ενδιαφέρει αν σου αρέσει το παιχνίδι. Το μόνο που μετρά είναι να το παίζεις καλά και να μην ανακαλύπτεις το 2011 τα κεντρικά του χαρακτηριστικά, όπως παίκτη που παίζει 40 χρόνια μπάλα και μετά ανακαλύπτει το οφσάιντ.

Σοβαρά;

Εδώ που τα λέμε, ο Πρόεδρος πόνταρε πως θα «ξανακάνει Κύπριο» τον Ταλάτ, ο οποίος «ξεκίνησε ως Κύπριος, έγινε Τουρκοκύπριος και τώρα είναι Τούρκος», όπως είπε στους ξένους διπλωμάτες. Μοναδική ελπίδα να μη μιλούσε σοβαρά, διότι αν νόμιζε πραγματικά πως έτσι λειτουργεί το πράμα, τότε το πρόβλημα είναι πολύ σοβαρότερο από το γεγονός πως τώρα μαθαίνει τα στοιχειώδη για το διεθνές σύστημα...

Το άλλο...

Το άλλο γεγονός που μας σόκαρε κατά τη διάρκεια της εβδομάδας ήταν οι τοποθετήσεις της Πραξούλας. Η πρόεδρος των ΕΔΗ ανέφερε πως η Κεντρική Τράπεζα οφείλει να στηρίζει τη δημοσιονομική πολιτική, αγνοώντας τις βασικότερες αρχές της θεωρίας και την απαράβατη αρχή της ανεξαρτησίας του θεσμού. Ξέχασε, επίσης, πως η Κεντρική δεν ασκεί νομισματική πολιτική μετά την ένταξη στην ΟΝΕ, αλλά ξέχασε και πόσες κρίσεις προκαλούνται από την «προσαρμογή» των κεντρικών τραπεζών στις απαιτήσεις των κυβερνήσεων. Όλα για τις εκλογές...

Πουπανωπροίτζιν

Και πουπανωπροίτζιν μάς ήρθε η αναφορά της Πραξούλας σε «κομματικά συμφέροντα», θέτοντας σε άμεση και ξεκάθαρη αμφισβήτηση τον ίδιο τον θεσμό της Κεντρικής. Φυσικά, η Πραξούλα ξέχασε να σχολιάσει την απάντηση των Moody's για την επιπόλαιη πρόταση να γίνει ταμείο για αντιμετώπιση κρίσεων με 50 εκατ. ευρώ, λες και θα διασώσει μπακάλικα.

Το λάθος

Έξω έπεσε ο δικός μας Μιχάλης Περσιάνης, όταν έγραφε την άποψη με τίτλο «Στο Κουφάρι του Καντάφι». Θεώρησε, λέει, πως η Ζώνη Απαγόρευσης Πτήσεων, αλλά και οι επιδρομές σε χερσαίους στόχους θα ξεκινούσαν μόλις διαφάνηκαν οι προθέσεις του Λίβυου ηγέτη έναντι του λαού του και πως θα τον αποτέλειωνε η στήριξη των ξένων προς τους αντιστασιακούς. Επιμένει, μάλιστα, πως είχε δίκαιο, αλλά εμείς βλέπουμε πως έπεσε πολύ έξω στον χρονικό υπολογισμό κι ο Καντάφι είναι ακόμα εκεί. Ο Δήκτης σάς είπε πως θα γράφει τα λάθη της «Καθημερινής» και δεν γλυτώνει κανένας.

Πράσινα άλογα

Ο λόγος για την άμεση ανταπόκριση των Οικολόγων, όταν γράψαμε πως θα ήταν καλύτερο να μη σπαταλούν τόσες κόλλες στέλνοντας συνέχεια φαξ, τη στιγμή που υπάρχουν και τα email. Τότε μας είχαν απαντήσει πως θα ρωτήσουν όλα τα ΜΜΕ και όσοι προτιμούν θα λαμβάνουν τα «πράσινα» μηνύματα με πιο «πράσινα» μέσα. Μάλιστα, μας ενημέρωσαν – και γράψαμε – ποια ήταν εκείνα τα ΜΜΕ. Εμείς, όμως, συνεχίσαμε να λαμβάνουμε φαξ κατά ριπάς και να σπαταλούμε άδικα μπόλικο χαρτί. Μείναμε στα λόγια;

Πράσινα φώτα

Πάντως, μας άρεσε η πρωτοβουλία των Οικολόγων, μαζί με τα κείμενα της δημοσιογραφικής διάσκεψης για το «Σβήνουμε τα φώτα», να στείλουν και κειμενάκι με 12 «απλές συμβουλές» για την εξοικονόμηση ενέργειας. Καλό.

Ο ελέφαντας

Ενώ το WikiLeaks διαρρέει εκατοντάδες έγγραφα για τις κυβερνήσεις του κόσμου κάθε εβδομάδα, η Κυπριακή Δημοκρατία έγινε την περασμένη Τρίτη η δεύτερη (μετά την Ινδία) που διέψευσε τις διαρροές, με παρέμβαση του κυβερνητικού εκπροσώπου στις ειδήσεις του ΡΙΚ, ο οποίος ανέφερε συγκεκριμένα: «Ουδέποτε είπε ο κ. Χριστόφιας πως δεν εμπιστεύεται τον κ. Κυπριανού». Παραλίγο ο Ερντογάν να διαψεύσει και τα δικά του, αλλά τελικά έκανε πίσω. Πάντως οι επιλογές της κυβέρνησης είναι: 1) Να ζητήσει εξηγήσεις, διότι η κ. Λάμψα κατηγορεί αδίκως τον Πρόεδρο πως δεν εμπιστεύεται τον κ. Κυπριανού (και εκείνη αρνείται, τώρα), 2) να ενημερώσει δημοσίως το Στέιτ Ντιπάρτμεντ πως ο πρέσβης του στην Αθήνα στέλνει ψέματα στα τηλεγραφήματα, 3) να σιωπήσει και να μη δώσει συνέχεια, διότι, όπως είπε και ο Άντρος Κυπριανού, όταν διέρρευσε το δικό του email, είναι πολύ δύσκολο να αποδείξεις πως δεν είναι ελέφαντας.

Συνέντευξη

Στη συνέντευξή του στον Αντώνη Πολυδώρου της «Καθημερινής», την περασμένη εβδομάδα, ο Μάριος Καρογιάν δεν κατάφερε, μετά από επανειλημμένες ερωτήσεις, να εξηγήσει σε τι συμφωνεί με την κυβέρνηση και περιορίστηκε στο «συμφωνούμε σε πολλά». Ίσως η εξήγηση να βρίσκεται στην απάντηση που έδωσε σε άλλη ερώτηση. «Το ΔΗΚΟ γεννήθηκε στην εξουσία», είπε. Και είναι «κόμμα εξουσίας» εκ φύσεως. Για να μείνει ειλικρινής στη «φύση» του, ανέχεται τα πάντα; Λέμε τώρα...

Οι Δεξιοί

Πολύ «Δεξιά» βγήκε το ΑΚΕΛ με τα 19 σημεία που κατέθεσε στο Προεδρικό. Τα πλείστα τα βρήκε από το πρόγραμμα του ΔΗΚΟ και του ΔΗΣΥ, ενώ άλλα κάνουν λόγο για βελτίωση και καλύτερη λειτουργία πολιτικών που υφίστανται τουλάχιστον από τον Μάρτη του 2008. Τόσο καιρό λέγατε πως όλα πάνε καλά, τώρα όμως βρήκατε προτάσεις για βελτίωση. Τι σου κάνουν οι εκλογές...

diktis@kathimerini.com.cy

TO RESPECT ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Οι αιγοπροβατρόφοι

Μπορεί να ήταν κάπως άξεστος ο τρόπος με τον οποίον εξέφρασαν οι αιγοπροβατρόφοι τα παράπονά τους, αλλά έχουν και το δίκιο τους. Εδώ και μερικά χρόνια, κάποιοι τους έχουν θυσιάσει στον πόλεμο του χαλουμιού, για να εξυπηρετήσουν άλλους «γαλατάρηδες». Εκεί που το χαλούμι γίνεται με γάλα κατσικίσιο και «με προσθήκη αγελαδινού», κατάφεραν, σχεδόν, να το κάνουν κυρίως αγελαδινό. Εν τω μεταξύ, έκαψαν την αίτηση προστασίας του ονόματος στην Ε.Ε., αφού οι Τούρκοι και οι Δανοί φτιάχνουν πιο αυθεντικό χαλούμι από το δικό μας... Άσε που το μαύρο είναι πολύ, πολύ, γλυκό...

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

43% των αναλφάβητων ζουν στην Ινδία, σύμφωνα με την UNESCO. Το ποσοστό μεταφράζεται σε 218,9 εκατ. άτομα. Δεύτερη η Κίνα, με 70,5 εκατ. αναλφάβητους (10,1% των αναλφάβητων παγκοσμίως).

2ο μεγαλύτερο κέντρο της Ορθοδοξίας είναι η Αιθιοπία, με 42 εκατ. ορθοδόξους, που αποτελούν το 16,1% της πίστης. Πρώτη, φυσικά, η Ρωσία. Στην Ελλάδα ζει το 4,2% των ορθοδόξων και στην Κύπρο το 0,3%, σύμφωνα με το CIA Factbook.

530 δισ. δολάρια χρωστούν συνολικά οι Αμερικανοί πολίτες για δάνεια που σχετίζονται με την εκπαίδευσή τους (student loans), σύμφωνα με το περιοδικό Time.

695 δισ. δολάρια είναι η συνολική αξία των χρεών που έχουν διαγραφεί από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στις ΗΠΑ το 2010, ένα ποσό που αντιπροσωπεύει δανεισμό που δεν πρόκειται να αποπληρωθεί από τα νοικοκυριά. Το ποσό αφορά στεγαστικά δάνεια και υποθήκες.

60% των Γάλλων θεωρούν πως ο Ντομινίκ Στρος Καν, σήμερα επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και ισχυρός άνδρας των σοσιαλιστών στη χώρα του, θα κερδίσει τις επόμενες προεδρικές εκλογές, διώχνοντας τον Νικολά Σαρκοζί από το παλάτι Ελιζέ. Οι πρώτες δημοσκοπήσεις με παράσταση νίκης δείχνουν πως η «εξορία» στην Ουάσινγκτον μάλλον έχει ωφελήσει τον κύριο «DSK».

52% των Γάλλων θα ψήφιζαν τον Ντομινίκ Στρος Καν για την Προεδρία της χώρας τους, σύμφωνα με δημοσκόπηση του περιοδικού L' Express. Ο κ. Σαρκοζί θα λάμβανε μόλις το 21% των ψήφων.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΥΛΙΚΚΑ**

Διαφορετικές ερμηνείες και εκτιμήσεις για το Σύμφωνο

Η Σύνοδος Κορυφής των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων της Ευρωζώνης στις 11.3.2011 ενέκρινε το «Σύμφωνο για το Ευρώ», με στόχο, όπως αναφέρεται στο σχετικό έγγραφο, «την ενίσχυση του οικονομικού πυλώνα της νομισματικής Ένωσης, τη βελτίωση της ποιότητας, όσον αφορά τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών στη ζώνη του ευρώ και την τόνωση της ανταγωνιστικότητας, ώστε να επιτευχθεί υψηλότερος βαθμός σύγκλισης».

Το κείμενο αυτό σχολιάστηκε ποικιλοτρόπως. Αν το διαβάσει κανείς προσεκτικά, θα δει ότι περιέχει διατυπώσεις που δίδουν το έναυσμα για διαφορετικές ερμηνείες, διαφορετικές εκτιμήσεις και θέσεις. Πάντως το θετικό που αποσαφηνίζεται στο κείμενο είναι ότι η επιλογή των ειδικών δράσεων πολιτικής που απαιτούνται για την επίτευξη των κοινών στόχων εξακολουθεί να αποτελεί αρμοδιότητα κάθε χώρας.

Ας δούμε ποια είναι τα μέτρα τα οποία επιδέχονται διαφορετικές ερμηνείες:

Ανταγωνιστικότητα

Κάθε χώρα, όπως αναφέρεται στο Σύμφωνο, θα είναι υπεύθυνη για τις ειδικές δράσεις πολιτικής που επιλέγει για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας. Ωστόσο, θα δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στις ακόλουθες μεταρρυθμίσεις: Τηρουμένων των εθνικών παραδόσεων, όσον αφορά τον κοινωνικό διάλογο και τις εργασιακές σχέσεις, μέτρα που να διασφαλίζουν ότι η εξέλιξη του κόστους συμβαδίζει με την παραγωγικότητα, όπως η επανεξέταση του τρόπου καθορισμού των μισθών και μέριμνα ώστε οι μισθολογικές συμφωνίες στον δημόσιο τομέα να στηρίζουν τις προσπάθειες που καταβάλλονται στον ιδιωτικό τομέα ως προς την ανταγωνιστικότητα.

Οι Ευρωπαίοι συνδικαλιστές που μετέχουν στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) θεωρούν τις πιο πάνω διατυπώσεις ως επίθεση ενάντια στους μισθούς και στις συλλογικές συμβάσεις. Αναφέρουν ότι δεν είναι οι μισθοί που προκάλεσαν τα υψηλά εξωτερικά ελλείμματα και δεν μπορούν να δεχθούν το γεγονός η μισθολογική πολιτική να γίνει το βασικό εργαλείο για αύξηση της ανταγωνιστικότητας. Τονίζουν, δε, ότι η πολιτική λιτότητας που εφαρμόζεται στις περισσότερες χώρες δεν αποκαθιστά την εμπιστοσύνη στις αγορές ούτε συμβάλλει στην ανάπτυξη. Αντίθετα, «κλειδώνει» τις οικονομίες σε χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, πληθωρισμό και σε κατιούσα πορεία.

Η διατύπωση που αφορά τους μηχανισμούς τιμαριθμοποίησης μπορεί να διαφέρει από τις θέσεις Μέρκελ-Σαρκοζί (αυτοί ζητούσαν ουσιαστικά κατάργηση), ωστόσο επιδέχεται διάφορες ερμηνείες. Μπορεί κάποιος να πει ότι δίδει το έναυσμα για περικοπή της ΑΤΑ (αφαίρεση καυσίμων ή άλλων φόρων κατανάλωσης από τον δείκτη) ή ότι επιδέχεται τροποποίηση όσον αφορά την παροχή της κλιμακωτής ή κατάργησή της στα υψηλά εισοδήματα.

Επίσης, η αναφορά στην αποκέντρωση των μισθολογικών διαπραγματεύσεων μπορεί να ερμηνευτεί ως αντικατάσταση των εθνικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας με επιχειρησιακές και ατομικές συμβάσεις, που θα οδηγήσουν σε μειώσεις μισθών και απώλεια δικαιωμάτων.

Απασχόληση

Κάθε χώρα, όπως αναφέρεται στο Σύμφωνο, θα είναι υπεύθυνη για τις ειδικές δράσεις πολιτικής που επιλέγει για να προωθεί την απασχόληση, αλλά ιδιαίτερη προσοχή θα δίνεται στις ακόλουθες μεταρρυθμίσεις:

- Μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας για την προαγωγή του συνδυασμού ευελιξίας και ασφάλειας, τη μείωση της αδήλωτης εργασίας και την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας.

- Φορολογικές μεταρρυθμίσεις, όπως μείωση της φορολόγησης του εργατικού εισοδήματος, ώστε να καταστεί συμφέρουσα η εργασία, διατηρουμένων των συνολικών φορολογικών εσόδων, καθώς και λήψη μέτρων για τη διευκόλυνση της συμμετοχής ενός δεύτερου μέλους της οικογένειας στο εργατικό δυναμικό.

Η περίφημη «ευελιξία με ασφάλεια» μπαίνει πλέον επίσημα στο Σύμφωνο αυτό. Το συνδικαλιστικό κίνημα έχει εκφράσει επανειλημμένα τις θέσεις του για το θέμα αυτό.

Η «ευελιξία με ασφάλεια» είναι παρμένη αποσπασματικά από τις εμπειρίες των σκανδιναβικών χωρών, απομονώνοντας επιλεκτικά στοιχεία επιμέρους παρεμβάσεων και αγνοώντας μια σειρά σημαντικότατων παραμέτρων της ασκούμενης μακροοικονομικής πολιτικής (π.χ. φορολογικό σύστημα) και μακρόχρονων υποδομών για τη δημιουργία όρων κοινωνικής συνοχής και προστασίας της ανεργίας στις χώρες αυτές.

Πώς μπορούν χώρες με φτωχές ή ανύπαρκτες εργασιακές σχέσεις (κυρίως ανατολικές χώρες) να εφαρμόσουν την ευελιξία με ασφάλεια; Το σίγουρο είναι ότι αυτή θα χρησιμοποιηθεί για περαιτέρω υπόσκαψη των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Το Σύμφωνο αναφέρει ότι οι αναγκαίες μεταρρυθμίσεις για την εξασφάλιση της βιωσιμότητα και της επάρκειας των συντάξεων και των κοινωνικών αρχών θα μπορούσαν να συμπεριλαμβάνουν:

- Ευθυγράμμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος προς την εθνική δημογραφική κατάσταση, για παράδειγμα με ευθυγράμμιση της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης προς το προσδόκιμο ζωής ή με αύξηση των εισφορών.

- Περιορισμό των συστημάτων πρόωρης συνταξιοδότησης και χρήση στοχοθετημένων κινήτρων για την απασχόληση των εργαζομένων προχωρημένης ηλικίας (ιδίως) στην ομάδα ηλικίας άνω των 55 ετών.

Παρόλο που εδώ δεν αναφέρεται η αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης από 65 σε 67 έτη, όπως ήταν η πρόταση Μέρκελ-Σαρκοζί, εντούτοις υπάρχει η θέση για ευθυγράμμιση της ηλικίας συνταξιοδότησης προς το προσδόκιμο ζωής.

Αυτό παραπέμπει στην πρόταση της Πράσινης Βίβλου για τις συντάξεις, η οποία έχει απορριφθεί από την ΕΟΚΕ, σε σχετική γνωμάτευσή της, και μάλιστα τη χαρακτήρισε ως επικίνδυνη για το κοινωνικό σύνολο. Τι άλλο σημαίνει αυτή η πρόταση από αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης κάθε φορά που διαπιστώνεται βελτίωση στο προσδόκιμο έτος ζωής.

Φορολογία

Σημειώνεται ότι ο «ρεαλιστικός συντονισμός των φορολογικών πολιτικών είναι αναγκαίο στοιχείο ενός ισχυρότερου συντονισμού στη ζώνη του ευρώ, προκειμένου να στηριχθούν η δημοσιονομική εξυγίανση και η οικονομική. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη-μέλη δεσμεύονται να μετάσχουν σε συστηματικές συζητήσεις για θέματα φορολογικής πολιτικής, ιδίως για την εξασφάλιση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, την αποφυγή επιζήμιων πρακτικών και την υποβολή προτάσεων για την καταπολέμηση της απάτης και της φοροδιαφυγής».

Ο Ανδρέας Παυλικκάς είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΕΟΚΕ).

Έντονος προβληματισμός στο Υπ. Οικονομικών

Ετοιμάζονται νέα μέτρα για την αντιμετώπιση των δημοσιονομικών προβλημάτων ενόψει των μειωμένων εσόδων του κράτους

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Επιδείνωση σημειώνουν οι δημοσιονομικοί δείκτες κατά το πρώτο τρίμηνο του 2011, γεγονός που προκαλεί έντονο προβληματισμό στο Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο ήδη ετοιμάζει νέο πακέτο μέτρων για ενίσχυση των δεικτών. Παρά το γεγονός ότι η οικονομία μπήκε σε ρυθμούς ανάπτυξης, αυτό δεν μεταφράζεται σε αύξηση των εσόδων στο επίπεδο που ανέμεναν οι τεχνοκράτες του Υπουργείου, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ισχυρές πιέσεις στο δημοσιονομικό ισοζύγιο.

Σημαντικό μέρος του προβλήματος είναι πως η «φόρμουλα» που ακολουθείται εδώ και χρόνια, από την οποία προκύπτει πως τα έσοδα του κράτους επηρεάζονται με λόγο 1,1 προς 1 από την ανάπτυξη, δεν ισχύει. Οι υπολογισμοί του Υπουργείου Οικονομικών βασίστηκαν στη σχέση ανάπτυξης-εσόδων που επικρατούσε τα προηγούμενα χρόνια, όταν η διάρθρωση της οικονομίας είχε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Από το 2006 και μετά, όμως, ο λόγος αυτός ανατράπηκε, γεγονός που θα έπρεπε να είχε οδηγήσει τους τεχνοκράτες του Υπουργείου σε αναθεώρηση των βασικών παραδοχών στις οποίες στηρίζονται οι υπολογισμοί τους. Τότε, η ανατροπή ήταν αποτέλεσμα του ότι ο κατασκευαστικός τομέας είχε λάβει μεγάλες διαστάσεις και μεταφραζόταν σε αυξημένα έσοδα του κράτους από τη δραστηριότητα της ανάπτυξης γης.

Εδώ και 18 μήνες, ωστόσο, η διάρθρωση της ανάπτυξης έχει διαφορετικό χαρακτήρα. Οι οικοδομές πάγωσαν, με μερικές μόνο εξαιρέσεις: Πρώτον στην ολοκλήρωση έργων που είχαν ήδη προγραμματιστεί και θα ήταν ασύμφορο να ακυρωθούν και δεύτερον στη χαμηλής έντασης ανάπτυξη σε περιοχές που δεν σχετίζονται με τις πωλήσεις εξοχικής κατοικίας, κυρίως σε Λεμεσό και Λευκωσία. Έτσι προκύπτει μείωση στα έσοδα του κράτους από φόρους που σχετίζονται με τη συγκεκριμένη αγορά, όπως οι φόροι κεφαλαιουχικών κερδών και τα τέλη χαρτοσήμου. Τα έσοδα από τα κεφαλαιουχικά κέρδη μειώθηκαν κατά 20% το πρώτο δίμηνο, σε σχέση με πέρσι, καθώς και τα τέλη χαρτοσήμου κατά 23%. Όσον αφορά τον ΦΠΑ, τα στοιχεία αφορούν μόνο τον Γενάρη, όταν σημειώθηκε μείωση κατά 2,41%, σε σχέση με τον ίδιο μήνα πέρσι.

Την ίδια στιγμή που ο κατασκευαστικός τομέας πάγωνε, οι υπηρεσίες (και δη οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες) «ανέλαβαν» να δημιουργήσουν ανάπτυξη στην οικονομία. Αυτές οι δραστηριότητες, ωστόσο, δεν μεταφράζονται με την ίδια ένταση σε αυξημένα έσοδα για το κράτος.

«Τρύπα» και πάλι η αύξηση του μισθολογίου κατά 10,3%

Έσοδα και δαπάνες

Σημαντικές είναι οι μειώσεις στα έσοδα του κράτους, κυρίως από τους άμεσους φόρους. Συνολικά, οι άμεσοι φόροι τον Γενάρη μειώθηκαν κατά 5,5%, σε σχέση με τον Γενάρη του 2010. Η ίδια τάση σημειώθηκε, σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων (ΤΕΠ), τον Φεβρουάριο, όταν σημειώθηκε μείωση, σε σχέση με τον ίδιο περσινό μήνα. Για το πρώτο δίμηνο συνολικά, η μείωση στα έσοδα του ΤΕΠ ξεπέρασε ελαφρώς τα 17 εκατ. ευρώ, κάτι που αντιστοιχεί σε μείωση 5%, σε σχέση με πέρσι.

Εντυπωσιακή ήταν η μείωση στα έσοδα από τους φόρους κεφαλαιουχικών κερδών (20%) και των τελών άμυνας (14%). Αυτά τα δεδομένα καταδεικνύουν μεγάλες πιέσεις στην οικονομία, η οποία παρουσιάζει μεν ανάπτυξη, αλλά το δεδομένο αυτό μπορεί να κριθεί ως παραπλανητικό. Η αύξηση, κάτω από 2%, είναι αναιμική και δεν γίνεται αισθητή. Από τα στοιχεία διαφαίνεται πως πολύ πιθανόν η ανάπτυξη να περιορίζεται σε μικρό αριθμό φυσικών ατόμων ή επιχειρήσεων που καταγράφουν αυξημένα κέρδη και κύκλους εργασιών, αλλά δεν μεταφράζεται σε ευρύτερη ευρωστία στην οικονομία.

Επιπλέον, από τα στοιχεία φαίνεται πως ο φόρος εισοδήματος υπαλλήλων έχει αυξηθεί από πέρσι (α΄ δίμηνο) κατά 11%, σε αντίθεση με τους αυτοεργοδοτούμενους που πλήρωσαν στο ίδιο διάστημα 3% λιγότερα. Ο εταιρικός φόρος επίσης μειώθηκε κατά 2%.

Πάντως πρέπει να σημειωθεί πως αναμένεται κάποια – έστω μερική – αύξηση στα έσοδα από τον ΦΠΑ τους επόμενους μήνες, όταν θα αρχίσει η εισροή εσόδων από την αύξηση των φορολογιών. Ωστόσο, δεν φαίνεται πως αυτή η βελτίωση των εσόδων θα είναι αρκετή να ανατρέψει την εικόνα. Αξίζει να σημειωθεί πως τα έσοδα από τους εισαγωγικούς δασμούς σημείωσαν τη μεγαλύτερη αύξηση (κατά 10,69%), αλλά δεν μπορεί να είναι σίγουρο πως αυτή η αύξηση θα συνεχιστεί ή εάν οφείλεται στην προσπάθεια των επιχειρήσεων να αναπληρώσουν τα αποθέματά τους (restocking) μετά τα Χριστούγεννα και τα ξεπουλήματα.

Συνολικά, τα έσοδα έχουν σημειώσει αύξηση (σε ονομαστικούς αριθμούς) κατά 5,24%, σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών. Ωστόσο, την ίδια στιγμή οι δαπάνες αυξήθηκαν κατά 8,46% (επίσης ονομαστικό).

Η αύξηση των δαπανών για τον πρώτο μήνα του 2011 ήταν επίσης ουσιαστική, με μοναδικές κατηγορίες που σημείωσαν μείωση να είναι οι «επιδοτήσεις» (κατά 74,7%) και οι αγορές αγαθών και υπηρεσιών (κατά 23,84%). Το γεγονός ότι αυτή η κατηγορία σημείωσε τη μεγαλύτερη μείωση είναι ανησυχητικό. Οι εξηγήσεις για τη μείωση αυτή είναι πως αποτελεί ζήτημα πολιτικής και πως προκύπτει από το γεγονός ότι αγαθά και υπηρεσίες δεν αγοράζονται από το κράτος τον συγκεκριμένο μήνα, αλλά είτε αγοράστηκαν ήδη είτε θα αγοραστούν αργότερα. Η πρώτη εξήγηση συνεπάγεται μείωση της παραγωγικότητας και αποδοτικότητας στο Δημόσιο, ενώ η δεύτερη μεταφράζεται σε αύξηση των δαπανών, σε άλλον όμως μήνα.

Σε κάθε περίπτωση, αξιοσημείωτη είναι η νέα αύξηση στους μισθούς του Δημοσίου κατά 10,28%. Οι μισθοί του Δημοσίου για τον Γενάρη έφτασαν τα 147 εκατ. ευρώ, έναντι 133 εκατ. ευρώ τον Γενάρη του 2011. Οι συντάξεις και τα φιλοδωρήματα επίσης αυξήθηκαν κατά 26,8%.

Σε γενικές γραμμές, πέρα από το γεγονός ότι αυξάνονται ραγδαία οι δαπάνες μισθολογίου και συντάξεων στο Δημόσιο, αξίζει να σημειωθεί πως συνολικά οι «τρέχουσες» δαπάνες (ένας όρος που σχεδόν συμπίπτει πλήρως με τις «λειτουργικές δαπάνες») έχουν επίσης αυξηθεί κατά 7,79%, σε σχέση με πέρσι. Σημειώνεται πως κάτι τέτοιο δεν ευσταθεί, παρά τις δηλώσεις περί περικοπής λειτουργικών δαπανών το 2010, αλλά, αντίθετα, οι λειτουργικές δαπάνες αυξάνονται από το 2009 και μετά. Αυτό προκύπτει ρητά από τον προϋπολογισμό του 2011, όπου διαφαίνονται «διορθωμένα» στοιχεία.

Μέτρα

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Καθημερινής», το Υπουργείο Οικονομικών εξετάζει «σοβαρά» τις επιλογές του σχετικά με μέτρα που θα βελτιώσουν την εικόνα των δημοσίων οικονομικών. Είναι προφανές πως οι εκτιμήσεις της κυβέρνησης για το έλλειμμα, αλλά και για το χρέος θα ανατραπούν σε περίπτωση που δεν βελτιωθεί η εικόνα που διαμορφώνεται κατά το πρώτο δίμηνο του έτους. Παρά την ανάπτυξη, έστω και αναιμική, αναμένεται νέα επιδείνωση των δεικτών της οικονομίας.

Κατά υψηλόβαθμα στελέχη του Υπουργείου Οικονομικών, δεν υπάρχει πρόθεση να γίνουν κινήσεις που να σχετίζονται με την αύξηση των εσόδων, τουλάχιστον πέρα από τη βελτίωση της φοροεισπρακτικής ικανότητας των μηχανισμών. Στόχος του Υπουργείου Οικονομικών είναι, αντίθετα, να μειωθούν οι δαπάνες της κρατικής μηχανής, ιδίως με τον περιορισμό των λειτουργικών ή άλλων «τρεχουσών» δαπανών. Πάντως, συγκεκριμένα μέτρα εξετάζονται με στόχο την υιοθέτησή τους άμεσα, ασχέτως των «πιέσεων» που μπορεί να προκύπτουν (έστω και έμμεσα) από το γεγονός ότι βρισκόμαστε σε προεκλογική περίοδο.

Παρά το ότι ο περιορισμός των δαπανών περνά από το Υπουργικό, στο Υπουργείο Οικονομικών επικρατεί η αίσθηση πως θα γίνει κατορθωτή η μείωση των δαπανών, με στόχο να βελτιωθούν, όσο γίνεται, οι δημοσιονομικοί δείκτες.

Ωστόσο, είναι προφανές από τα στοιχεία πως το μεγαλύτερο κενό στα δημόσια οικονομικά αφορά το κρατικό μισθολόγιο, το οποίο συνεχίζει να αυξάνεται με ρυθμούς ταχύτερους από τις άλλες δαπάνες, αλλά και πολύ ταχύτερους από τα έσοδα του κράτους. Η όποια διόρθωση στο μισθολόγιο, ωστόσο, δεν θα μπορεί να γίνει άμεσα, εκτός κι αν δείξει άμεσο ενδιαφέρον το Προεδρικό, το οποίο εδώ και 13 μήνες έχει αναλάβει την ευθύνη να προωθήσει τον διάλογο με την ΠΑΣΥΔΥ, με διττό στόχο: Αρχικά, την εξοικονόμηση φέτος 35 εκατ. ευρώ από το κρατικό μισθολόγιο και έπειτα την υιοθέτηση διορθωτικών μέτρων για την εξυγίανση του συνταξιοδοτικού.

Το πιο πάνω πλαίσιο προκαλεί και ανησυχίες σχετικά με τον δανεισμό του κράτους, ο οποίος προγραμματίζεται για τις αρχές του φθινοπώρου. Ως γνωστόν, τα υψηλά σπρεντ που επικρατούν στη δευτερογενή αγορά προκαλούν εδώ και μήνες προβληματισμό στο Υπουργείο, το οποίο προχώρησε σε δανεισμό, με ιδιωτική τοποθέτηση στην εγχώρια αγορά. Έτσι, αφενός μείωσε τις ανάγκες δανεισμού από την αγορά, από το 1 δισ. ευρώ γύρω στα 750 εκατ. ευρώ, αφετέρου έστειλε μηνύματα στην αγορά πως είναι σε θέση να δανειστεί και πιο φθηνά. Με τα νέα δεδομένα, πολύ πιθανός είναι ένας νέος δανεισμός στην εγχώρια αγορά, με ιδιωτική τοποθέτηση, εάν εκδηλωθεί ενδιαφέρον.

Έσοδα του κράτους

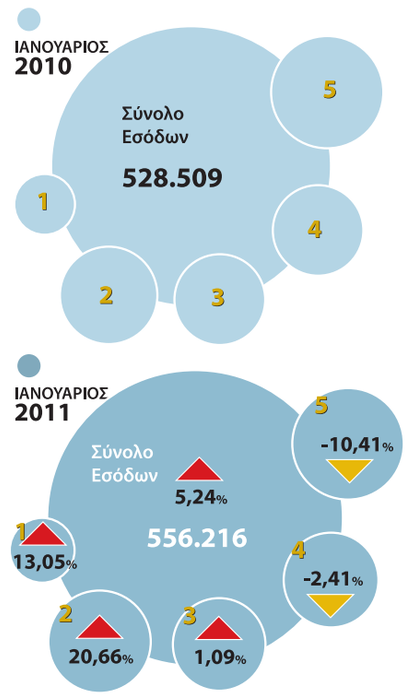

	01/2010	01/2011	Μετ. %
1. Φόροι κατανάλωσης	54.988	62.125	13,05
2. Συνεισφορές ΤΚΑ	88.457	106.733	20,66
3. Φόρος εισοδήματος	95.704	96.751	1,09
4. ΦΠΑ	100.050	97.635	-2,41
5. Άλλοι Άμεσοι φόροι	128.422	115.053	-10,41
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	528.509	556.216	5,24

Πηγή: Υπ.Οικονομικών

Δαπάνες του κράτους

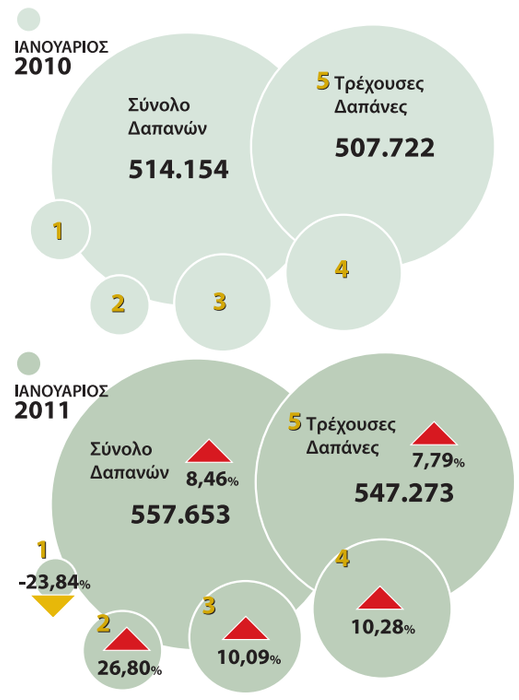

	01/2010	01/2011	Μετ. %
1. Αγορές Υπηρεσιών-αγαθών	25.612	19.507	-23,84
2. Συντάξεις-φιλοδωρήματα	31.249	39.624	26,80
3. Πληρωμές ΚΑ	82.936	91.302	10,09
4. Μισθοί	132.857	146.513	10,28
5. Τρέχουσες δαπάνες	507.722	547.273	7,79
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	514.154	557.653	8,46

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

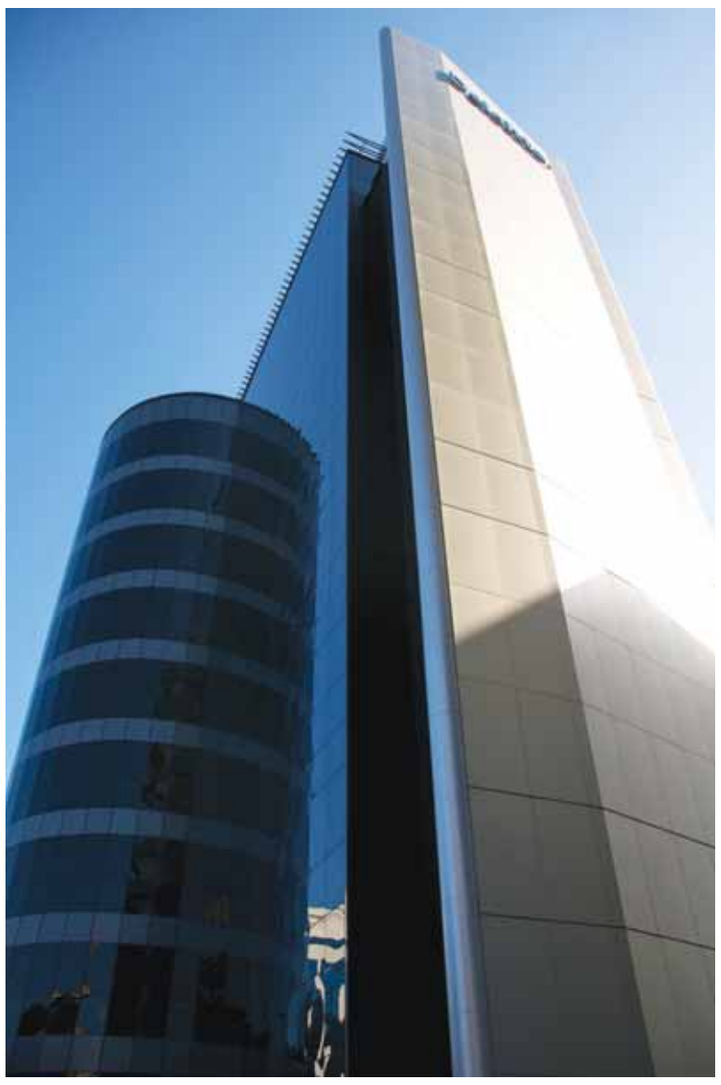

Μετακομίζουμε στα νέα μας γραφεία στη Λευκωσία

Νέα εποχή για την Deloitte

Είμαστε στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσουμε ότι από 31 Μαρτίου 2011 μετακομίζουμε στα νέα μας γραφεία, στη Λευκωσία.

Μέσα από τους νέους άνετους χώρους και τις σύγχρονες κτιριακές εγκαταστάσεις θα προσφέρουμε ακόμα καλύτερη εξυπηρέτηση στους πελάτες μας. Ο στόχος αυτός συνάδει με το όραμα μας, να καταστούμε το πρότυπο της επαγγελματικής αριστείας (to be the standard of excellence).

Η Deloitte είναι ο μεγαλύτερος οργανισμός επαγγελματικών υπηρεσιών στον κόσμο.
Στην Κύπρο με 24 συνέταιρους και πάνω από 450 άτομα προσωπικό, η Deloitte είναι σε θέση να προσφέρει υψηλού επιπέδου ελεγκτικές, φορολογικές, συμβουλευτικές και χρηματοοικονομικές συμβουλευτικές υπηρεσίες.
Γνωστή ως εργοδότης προτίμησης για τα πρωτοποριακά προγράμματα της στον τομέα του ανθρώπινου δυναμικού της, η Deloitte είναι αφοσιωμένη στο να βοηθά τους πελάτες και τον κόσμο της να υπερτερούν.

Διεύθυνση νέων γραφείων της Deloitte:
Deloitte Limited
Λεωφ. Σπύρου Κυπριανού 24
CY-1075 Λευκωσία, Κύπρος
Ταχ. Διεύθυνση: Τ.Θ. 21675
CY-1512 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ.: + 357 22 360300
Φαξ: + 357 22 360400
E-mail: infonicosia@deloitte.com
Ιστοσελίδα: www.deloitte.com/cy

fmw financial media way

Deloitte.

Το ελληνικό επιχειρείν «ανακαλύπτει» την Κύπρο

Αναπτυξιακά σχέδια για την κυπριακή αγορά καταρτίζουν πλήθος ελληνικών επιχειρήσεων, σε όλους τους κλάδους της εγχώριας αγοράς

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Οι εξελίξεις στην αεροπορική αγορά της Κύπρου, με την ουσιαστική είσοδο και των δύο μεγάλων αεροπορικών εταιρειών της Ελλάδας –αν και με διαφορετική στρατηγική–, αποτελούν άλλο ένα επεισόδιο στην «εισβολή» ελληνικών επιχειρήσεων στην Κύπρο. Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα και η μείωση της εσωτερικής κατανάλωσης ώθησε πολλές επιχειρήσεις να στραφούν σε νέες αγορές. Οι ελληνικές εξαγωγές καταγράφουν εντυπωσιακές αποδόσεις (η αύξηση των εξαγωγών είναι το μόνο μακροοικονομικό στοιχείο της χώρας που έχει θετική πορεία) και η Κύπρος αποτελεί την πιο εύκολη νέα «αγορά» –λόγω γλώσσας, κοινής κουλτούρας και εξοικείωσης με ελληνικά brands– για μια επιχείρηση που επιθυμεί να επεκταθεί έξω από τα ελληνικά σύνορα. Σε κάποιες περιπτώσεις, η παρουσία στην Κύπρο είναι μακροχρόνια, σε άλλες υπάρχει ανανέωση του ενδιαφέροντος με επέκταση δραστηριοτήτων και σε άλλες επιχειρείται άνοιγμα στην τοπική αγορά. Μεγάλες ελληνικές εταιρείες (όπως η Vivartia στα γαλακτοκομικά, η Coca-Cola 3E στα αναψυκτικά και τα Ελληνικά Πετρέλαια στα πετρελαιοειδή) έχουν ευρύτατη παρουσία στην Κύπρο, ενώ ακολουθούν και πολλές άλλες, εξίσου μεγάλου βεληνεκούς.

Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα και η μείωση της εσωτερικής κατανάλωσης ώθησε πολλές επιχειρήσεις να στραφούν σε νέες αγορές

Η «Κ» επικοινώνησε ενδεικτικά με κάποιες από τις εταιρείες και όλοι μάς μετέφεραν μια θετική εικόνα για τις προοπτικές της κυπριακής αγοράς.

«Η Κύπρος είναι μια υγιής και ευέλικτη οικονομία», τονίζει στην «Κ» ο financial manager του Ομίλου Φουρλής, Γιώργος Αλεβίζος, όμιλος ο οποίος διατηρεί στην Κύπρο το ΙΚΕΑ και τα καταστήματα Intersport. Η ανάπτυξη στην Κύπρο για τον Όμιλο Φουρλή δεν προέκυψε πρόσφατα, ενώ όταν υπέγραψε τη συμφωνία δικαιόχρησης με τη μητρική ΙΚΕΑ είχε φροντίσει να συμπεριλάβει και τα δικαιώματα για την Κύπρο. Δεύτερο κατάστημα ΙΚΕΑ δεν προβλέπεται και το βάρος πέφτει στην προσέλκυση πελατών από όλη την Κύπρο, κάτι που επιτυγχάνεται από τη στιγμή που κερδίζει νέα μερίδια αγοράς. Σε ό,τι αφορά τα Intersport, θα δημιουργηθεί –επί του παρόντος– άλλο ένα κατάστημα.

Θετικές προοπτικές στην Κύπρο βλέπει και η εταιρεία καλλυντικών και φυσικών προϊόντων Korres. Η Korres δεν έχει αυτόνομη παρουσία στην Κύπρο και κινείται μέσω διανομέα, της Παπαέλληνας.

«Στην Κύπρο δεν ξεκινήσαμε από το μηδέν. Ο κόσμος ήξερε το brand», τονίζει στην «Κ» ο διευθυντής εξαγωγών της Korres, Ηλίας Κατσαρός, ο οποίος βλέπει μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης. Οι πωλήσεις στην Κύπρο αποτελούν το 1/20 των πωλήσεων στην Ελλάδα, σχέση που τα επόμενα χρόνια θα φτάσει στο 1/10 και μάλιστα εύκολα, όπως εκτιμά ο κ. Κατσαρός. «Το 2011 περιμένουμε καλύτερα αποτελέσματα», σημειώνει.

Αναπτυξιακός είναι και ο σχεδιασμός της εταιρείας επίπλων Neoset. Τον Μάιο το κατάστημα Neoset μεταφέρεται σε νέο κτήριο, όπου θα εφαρμοστεί το νέο μοντέλο και λογότυπο με τους συνεργάτες της Neoset Κουζίνα (Interkitchen). Αυτό είναι το πρώτο βήμα του σχεδίου συνεργασίας με την κυπριακή Interkitchen, με στόχο το 2012 να δημιουργηθεί στη Λευκωσία μεγάλο ενιαίο κατάστημα 1000 τ.μ. Παράλληλα, εξετάζεται το άνοιγμα concept stores στις άλλες πόλεις. Τελικός στόχος όλων των ενεργειών είναι η Neoset να αποκτήσει στην Κύπρο τη θέση που έχει και στην Ελλάδα.

Θετικά βλέπει την κατάσταση στην Κύπρο και ο όμιλος Sprider Stores, ο οποίος λειτουργεί καταστήματα στην Κύπρο, ένα στη Λευκωσία και ένα στη Λεμεσό. Το 2010, παρ' όλες τις δυσμενείς συγκυρίες, ο κύκλος εργασιών της κυπριακής θυγατρικής μειώθηκε κατά 5% μόνο, καταδεικνύοντας, σύμφωνα με την εταιρεία, ότι η κατάσταση της κυπριακής αγοράς είναι αρκετά καλύτερη από την αντίστοιχη ελληνική και των λοιπών χωρών της ΝΑ Ευρώπης. Προοπτικές ανάπτυξης με αρκετά ακόμη καταστήματα υπάρχουν, όπως μας μετέφεραν από την εταιρεία. Ο σχεδιασμός για το 2011, πάντως, δεν προβλέπει τη δημιουργία κάποιου νέου σημείου πώλησης στην Κύπρο.

Ο τραπεζικός τομέας

Ο πιο εμφανής τομέας ανάπτυξης ελληνικών επιχειρήσεων στην Κύπρο είναι ο τραπεζικός. Με μερίδιο 16% στις χορηγήσεις και 12,19% στις καταθέσεις, οι πέντε ελληνικοί τραπεζικοί όμιλοι που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο –Alpha Bank, Εθνική Τράπεζα, Εμπορική Τράπεζα, Eurobank και Τράπεζα Πειραιώς– θα κάνουν ακόμη περισσότερο αισθητή την παρουσία τους το επόμενο διάστημα. Η κυπριακή αγορά, παρά το μικρό της μέγεθος, προσφέρει στους ελληνικούς ομίλους κέρδη, βελτιώνοντας την κερδοφορία τους, σε μια περίοδο που η δραστηριότητά τους στην Ελλάδα είναι έως και αρνητική. Ταυτόχρονα, η Κύπρος εξαιτίας του ευνοϊκού φορολογικού καθεστώτος αποτελεί για δύο ελληνικές τράπεζες, τη Eurobank και την Εθνική Τράπεζα, εφαλτήριο για να επεκτείνουν τη δραστηριότητά τους στη ρωσική αγορά. Η Εθνική Τράπεζα έχει το πλέον φιλόδοξο αναπτυξιακό πλάνο, τριετούς διάρκειας, με τελικό στόχο να πρωταγωνιστήσει, όπως πράττει σε όλες τις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται. Δυναμικά κινείται και η Eurobank (οργάνωσε πρόσφατα μεγάλη επιχειρηματική αποστολή ελληνικών επιχειρήσεων στη Λευκωσία), ενώ και οι υπόλοιποι προσφέρουν ανταγωνιστικά σχέδια καταθέσεων και δανείων.

Οι Ελλαδίτες τραπεζίτες σε κατ' ιδίαν συζητήσεις μιλούν με τα καλύτερα λόγια για την κυπριακή οικονομία και την οργάνωση του κράτους και χαρακτηρίζουν «μικροπροβλήματα», που μπορούν να αντιμετωπιστούν εύκολα, τις δυσκολίες στα δημοσιονομικά, ακόμη και το ασφαλιστικό.

Αεροπορία

Η Aegean ξεκινά από την Κυριακή, 27 Μαρτίου, την εφαρμογή του νέου της επιχειρηματικού πλάνου στην Κύπρου, με τη μόνιμη στάθμευση πέντε αεροσκαφών στη Λάρνακα. Πρακτικά, ένα κομμάτι της Aegean Airlines λειτουργεί αυτόνομα στην Κύπρο, σαν χωριστή αεροπορική εταιρεία. Μάλιστα, έχει δημιουργηθεί και αυτόνομο τηλεφωνικό κέντρο εξυπηρέτησης με κυπριακό αριθμό κλήσης.

Οι Κυπριακές Αερογραμμές και η Ολυμπιακή Αεροπορία αποφάσισαν να ακολουθήσουν κοινή πορεία, προχωρώντας σε μια ευρύτατη συνεργασία. Οι δύο εταιρείες αξιοποιούν τα δίκτυά τους τροφοδοτώντας πελάτες από τη μια εταιρεία στην άλλη.

Στην Κύπρο έχει παρουσία και άλλη μια ελληνική αεροπορική εταιρεία, η Astra Airlines από τη Θεσσαλονίκη. «Προς το παρόν η Astra δραστηριοποιείται στην κυπριακή αγορά σε επίπεδο μεμονωμένων ad hoc (ναυλωμένων) πτήσεων για λογαριασμό Ελλήνων και Κυπρίων tour operators», τονίζει στην «Κ» ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, Γιάννης Ζλατάνης. Η εταιρεία έχει προγραμματίσει πασχαλινές charter πτήσεις μεταξύ Λάρνακας και Χίου και γίνονται επαφές για την εκτέλεση, το καλοκαίρι, σειράς πτήσεων από Λάρνακα προς διάφορα ελληνικά αεροδρόμια.

seitanidisi@kathimerini.com.cy

Εταιρείες ελληνικών συμφερόντων στην Κύπρο

ΛΙΑΝΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ — 21

ΙΚΕΑ (ΟΜΙΛΟΣ ΦΟΥΡΛΗ)
CARREFOUR GROUP (CYPRUS)
JUMBO TRADING LTD
NEOSET
ΑΒΕΠΕ Α.Ε. ΒΑΡΑΓΚΗΣ
ANDREAS KOKKINOS LTD (LAPIN HOUSE)
RAXEFSKY CYPRUS LTD
MODA BAGNO
COCOMAT
MAN & MANETTI (FRANCHISE)
YSATIS
REBECCA BLU
GLOU MENSTORES
SPRIDER STORES
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΩΤΣΟΒΟΛΟΣ (ALPAN ELECTROLINE LTD)
PRINCE OLIVER
FOLLI FOLLIE
GRAND OPTICAL
NAKAS CYPRUS LTD
PUBLIC

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ — 12

ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ
AEGEAN AIRLINES
HELLAS SAT
FALCON SECURITY
IDEAL GRAFICO
EUROTEL
PROFILE & SYSTEMS
SOFTWARE LTD
DEMOPOULOS SHOP
ORBIT MOVING & STORAGE LTD
PLANNING CYPRUS LTD
WAY OUT COMMUNICATIONS

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ — 10

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ
SPRINGWOOD AGENCIES LTD (SHELMAN)
ALUMIL MYLONAS
HELLENIC MINING PUBLIC CO LTD
Α&Ε. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΤΕΧΝΟΧΗΜΙΚΗ ΛΤΔ
DORAL
DUROLIGHT LTD (DUROSTICK)
M.D. PROGRESSIVE HOUSE LTD (COMPACT SA)
EUREKA LTD
DE LAIRE Ltd.

ΤΡΟΦΙΜΑ - ΠΟΤΑ — 7

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΗ
VIVARTIA CYPRUS
LANITIS BROS LTD (COCA-COLA 3E)
COFFEE LINK LTD (COFFEE DIRECT)
ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Β.Ε. ΛΤΔ (ΝΙΚΑΣ)
BAKEHELLAS (CYPRUS) LTD
MASTIHA SHOP

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ - ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ — 3

ΕΓΝΑΤΙΑ
ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ
DEMCO INSURANCE

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΕΝΕΡΓΕΙΑ — 4

ROKAS AIOLIKI CYPRUS Ltd
ΑΡΧΙΡΟΔΟΝ CONSTRUCTION OVERSEAS CO S.A.
HELECTOR CYPRUS LTD
MYTILINELIS GROUP OF COMPANIES (HELLAS ENERGY)

ΤΡΑΠΕΖΕΣ — 6

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ALPHA BANK
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΟΜΙΛΟΣ MARFIN POPULAR BANK
EUROBANK

ΕΣΤΙΑΣΗ — 6

GOODY' S – FLOCAFE
EVEREST
LA PASTERIA
ΑΥΛΟΓΥΡΟΣ
ΛΩΞΑΝΔΡΑ
STARBUCKS

ΠΗΓΗ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η εξωστρέφεια φέρνει ανάπτυξη στις οικονομίες

Η εξαγωγική επίδοση της Ε.Ε. βελτιώθηκε σημαντικά το 2010, σύμφωνα με την πρόσφατη ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας Eurostat για τις διεθνείς εμπορευματικές συναλλαγές της Ε.Ε. Συγκεκριμένα, μετά από σημαντική πτώση κατά 17,5% που είχαν σημειώσει οι εξαγωγές της Ε.Ε. συνολικά το 2009, επανέκαμψαν το 2010 στα επίπεδα του 2007 με αύξηση περίπου 18%, ενώ σε αξία ανήλθαν σε 3,9 τρισ. ευρώ. Σε επίπεδο Ευρωζώνης, οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 17%, ενώ συνολικά ανήλθαν σε 3 τρισ. ευρώ. Η συνεισφορά των εξαγωγών στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) των κρατών-μελών της Ε.Ε., όπως είναι αναμενόμενο, βελτιώθηκε σημαντικά το 2010, με τον μέσο όρο των ευρωπαϊκών εξαγωγών ως ποσοστό επί του ΑΕΠ να εκτιμάται σε 42%.

Ελλάδα και Κύπρος παρουσιάζουν τους χαμηλότερους βαθμούς εξωστρέφειας στην Ε.Ε.

Τα στοιχεία για το 2010 δείχνουν ότι οι ισχυρότερες οικονομίες της Ε.Ε., όπως η Γερμανία, η Ολλανδία και η Γαλλία, που συνεισφέρουν συνολικά το 46% των ευρωπαϊκών εξαγωγών, εκμεταλλεύτηκαν την ανάκαμψη του διεθνούς εμπορίου για τη βελτίωση των εξαγωγικών τους επιδόσεων, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα την αύξησή τους σε διψήφιο ποσοστό, πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Επισημαίνεται ότι οι εξαγωγές της Γερμανίας σε τρίτες χώρες, δηλαδή εκτός Ε.Ε., συνεισφέρουν στο 10% του ΑΕΠ της χώρας.

Στροφή στην ανάπτυξη από τις προτάσεις του ΑΚΕΛ

Προσπάθεια του κυβερνώντος κόμματος για την εφαρμογή ολοκληρωμένης πολιτικής σε όλους τους τομείς της οικονομίας

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Σαφής στροφή προς τον ιδιωτικό τομέα, με προφανή μάλιστα «ανοίγματα» προς τη μεσαία τάξη, έκανε την περασμένη εβδομάδα το ΑΚΕΛ, καταθέτοντας στο Προεδρικό 19 εισηγήσεις για την οικονομία. Οι εισηγήσεις καλύπτουν τρεις «ενότητες»: την ανάπτυξη, που είναι και η μεγαλύτερη, τη φορολογία και το Δημόσιο.

Ως σημαντικό στοιχείο κρίνεται η αναφορά του γ.γ. του κόμματος, Άντρου Κυπριανού, σε «στρεβλώσεις» που υπάρχουν στον τομέα των συντάξεων στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα. Ο κ. Κυπριανού ανέφερε, επίσης, πως για τη διόρθωση των στρεβλώσεων «απαιτείται εντατικοποίηση του κοινωνικού διαλόγου που ήδη άρχισε μεταξύ της κυβέρνησης και των συνδικαλιστικών οργανώσεων». Παρά το γεγονός ότι το Προεδρικό δεν προχώρησε με την προ 13μήνου εξαγγελία του για διάλογο με την ΠΑΣΥΔΥ για το συνταξιοδοτικό στο Δημόσιο, όπως επιβεβαιώνεται και από υψηλόβαθμες πηγές στο Προεδρικό, η τοποθέτηση του ΑΚΕΛ ενδεχομένως να σηματοδοτεί αλλαγή στάσης.

ΚΥΠΕ

Οι προτάσεις που κατέθεσε ο γ.γ του ΑΚΕΛ, Άντρος Κυπριανού, στον πρόεδρο της Δημοκρατίας, Δημήτρη Χριστόφια, για την ανάπτυξη αντιμετωπίστηκαν με αρκετά θετικό μάτι από τον επιχειρηματικό κόσμο.

Το πακέτο

Παρά τις εντάσεις και συγκρούσεις που προκύπτουν ελέω προεκλογικών αναγκών των κομμάτων, το πακέτο προτάσεων του ΑΚΕΛ για την ανάπτυξη κινείται στα ίδια μήκη κύματος με τις θέσεις ΔΗΚΟ και ΔΗΣΥ. Οι προτάσεις, ανάμεσα στις οποίες ξεχωρίζουν η επιταχυνόμενη απόσβεση, τα γήπεδα γκολφ και οι μονοθυριδικές υπηρεσίες για επιχειρήσεις (one-stop-shop), καταδεικνύουν ευρεία συμφωνία μεταξύ της λεγόμενης Αριστεράς και της λεγόμενης Δεξιάς όσον αφορά στις ανάγκες της οικονομίας και την προώθηση της ανάπτυξης. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκαλεί το γεγονός ότι πολλά από τα μέτρα αφορούν υφιστάμενες πολιτικές του κράτους, οι οποίες ωστόσο δεν υλοποιούνται στον θεμιτό βαθμό. Η πολιτική για απόσυρση κλινών από τον τουρισμό, για παράδειγμα, υφίσταται, αλλά κρίνεται ως μάλλον αποτυχημένη, αφού εφαρμόζεται χωρίς προγραμματισμό, σε ad hoc βάση και χωρίς σημαντικά αποτελέσματα. Τα σχέδια νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας ήταν επίσης προβληματικά από την υιοθέτησή τους κατά τη διάρκεια της θητείας της προηγούμενης κυβέρνησης. Μάλιστα, χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι ουδεμία στόχευση γίνεται για τις ανάγκες των γυναικών και των νέων αντίστοιχα, αφού τα δύο σχέδια είναι πανομοιότυπα, λέξη προς λέξη.

Πάντως, οι πολιτικές που υφίστανται μεν αλλά το ΑΚΕΛ εισηγείται βελτίωσή τους, δεν είναι κατ' ανάγκην πολιτικές που υιοθετήθηκαν από τη σημερινή κυβέρνηση και οι οποίες ήταν, διαχρονικά, προβληματικές και αναποτελεσματικές. Έτσι, η επαναφορά τους από το ΑΚΕΛ και η εισήγηση για βελτίωσή τους αποτελεί ένα σημαντικό βήμα. Το ίδιο ισχύει και για τη βελτίωση της λειτουργίας της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, στην οποία αναφέρθηκε ο κ. Κυπριανού. Έτσι, η επιμονή του ΑΚΕΛ στα συγκεκριμένα σημεία μπορεί να θεωρηθεί σημαντική, αφού, σε πολιτικό επίπεδο, καταγράφει τη διάθεση του κυβερνώντος κόμματος να σημειώσει τι δεν λειτουργεί και τι πρέπει να βελτιωθεί στις κρατικές πολιτικές και τη λειτουργία του κράτους.

Απόλυτη σύγκλιση «Αριστεράς» και «Δεξιάς» για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, οι προτάσεις του ΑΚΕΛ για την ανάπτυξη αντιμετωπίστηκαν με αρκετά θετικό μάτι από τον επιχειρηματικό κόσμο, παρά τις ορισμένες ενστάσεις που εκφράζονται πως οι προτάσεις δεν περιέχουν τίποτα καινούργιο και πως το ζήτημα είναι η εφαρμογή τους.

Περιέργως, το ΑΚΕΛ δεν τόνισε, κατά την παρουσίαση των προτάσεων, τις επιτυχίες της κυβέρνησης όσον αφορά στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων στην Κύπρο, παρ' όλο που αυτό το σημείο συγκαταλέγεται ανάμεσα στις 19 εισηγήσεις του κόμματος.

Φορολογία

Οι προτάσεις που αφορούν τη φορολογική πολιτική περιορίζονται σε τρία σημεία: την επανεκτίμηση των αξιών ακίνητης περιουσίας, τη φορολόγηση των οφελών που προκύπτουν από την αλλαγή των αναπτυξιακών ζωνών και την έμμεση αύξηση του εταιρικού φόρου μέσα από τα τέλη άμυνας, τουλάχιστον για τις πιο μεγάλες επιχειρήσεις. Πάντως, το ΑΚΕΛ δεν επέμεινε στην ανάγκη πάταξης της φοροδιαφυγής.

Ενδεχομένως ανταποκρινόμενο στις πιέσεις που ασκούνται επικοινωνιακά, ότι η θέση του ΑΚΕΛ περιορίστηκε στην αύξηση των φόρων, το ΑΚΕΛ δεν επαναφέρει παλαιότερες θέσεις του και περιορίζεται σε προτάσεις με τις οποίες υπάρχει σύγκλιση με ΔΗΚΟ και ΔΗΣΥ. Μπορεί μεν να έχουν ήδη αυξηθεί οι φόροι το τελευταίο διάστημα (ΦΠΑ, νερό, είδη καπνού κ.ά.) αλλά κρίνεται και πάλι ως ενδιαφέρον το γεγονός ότι οι προτάσεις του ΑΚΕΛ προδιαγράφουν σύγκλιση απόψεων με τα άλλα κόμματα.

Δημόσιο

Όσον αφορά στις προτάσεις του ΑΚΕΛ για το Δημόσιο, γίνεται και πάλι λόγος για μείωση του αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων, αλλά και για μείωση των λειτουργικών δαπανών. Αναφέρονται επίσης στην ενίσχυση της εναλλαξιμότητας, ένα σημείο που αποτελεί προϋπόθεση για να διατηρηθεί η ποιότητα του Δημοσίου με μειωμένο προσωπικό και να αποφευχθούν οι σπατάλες.

Αναφορά γίνεται, επίσης, στην ανάγκη για «συνέχιση» του διαλόγου με τους κοινωνικούς εταίρους όσον αφορά στο συνταξιοδοτικό του Δημοσίου, ένα σημείο για το οποίο ελέγχεται το ΑΚΕΛ, αφού ο διάλογος δεν έχει ακόμα αρχίσει, όπως αναφέρουν πηγές του Προεδρικού.

Το ΑΚΕΛ ελέγχεται επίσης για τις αναφορές του στη «συνέχιση» της μείωσης των λειτουργικών δαπανών, αφού, όπως διαφάνηκε κατά την κατάθεση του προϋπολογισμού του 2011, δεν παρατηρείται ακόμα μείωση των λειτουργικών δαπανών στο Δημόσιο, παρά τις περί του αντιθέτου δηλώσεις που έγιναν.

Οι εισηγήσεις στο Προεδρικό

Ανάπτυξη

- Αύξηση του Αναπτυξιακού Προϋπολογισμού το 2012
- Κίνητρα για αναβάθμιση των ξενοδοχείων
- Προσωρινή κατάργηση των μεταβιβαστικών τελών
- Δημιουργία one-stop-shop για επιχειρήσεις
- Επιταχυνόμενη απόσβεση για επενδύσεις
- Ενίσχυση και βελτίωση των σχεδίων του Υπουργείου Εμπορίου για επιδότηση της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας
- Δημιουργία ειδικής επιτελικής ομάδας στο Υπουργείο Οικονομικών για επιλογή και προώθηση σημαντικών επενδύσεων
- Επίσπευση της προώθησης των πολιτικών για τα γήπεδα γκολφ, τις μαρίνες και τα συνεδριακά κέντρα
- Προώθηση των κινήτρων για απόσυρση κλινών από τον τουρισμό
- Γενική επίσπευση της έκδοσης τίτλων ιδιοκτησίας και αδειών οικοδομής

Φορολογία

- Επανεκτίμηση αξιών ακίνητης περιουσίας και μείωση συντελεστών
- Εισαγωγή φορολογίας επί του οφέλους από την αλλαγή αναπτυξιακών ζωνών
- Αύξηση του τέλους άμυνας για κέρδη άνω του 1 εκατ. ευρώ, αντίστοιχη με αύξηση του εταιρικού φόρου κατά 1%

Δημόσιο

- Διάλογος για το συνταξιοδοτικό
- Μείωση των δημοσίων υπαλλήλων
- Μείωση λειτουργικών δαπανών
- Εναλλαξιμότητα
- Ολοκλήρωση μηχανογράφησης

Το 14,1% των Κυπρίων πραγματοποίησε αγορές μέσω Διαδικτύου το 2010, αλλά από αυτούς μόνο το 19,7% προτίμησε κυπριακές ιστοσελίδες.

Φθηνές αγορές με e-κουπόνια

Εξαπλώνονται και στην κυπριακή αγορά εναλλακτικά δίκτυα πωλήσεων μέσω διαδικτυακών εφαρμογών

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Η αύξηση της διείσδυσης του Διαδικτύου στην κυπριακή αγορά – οι ευρυζωνικές συνδέσεις προβλέπεται να φτάσουν τις 281.000 μέχρι το τέλος του 2011 – αυξάνει θεαματικά και τις εφαρμογές του ηλεκτρονικού επιχειρείν. Στην Κύπρο έκαναν την εμφάνισή τους και οι ηλεκτρονικές προσφορές μέσω κουπονιών για αγορές προϊόντων και υπηρεσιών σε τιμές έως και 80% φθηνότερα. Οι διαδικτυακές αγορές με κουπόνια είναι μια εφαρμογή αρκετά διαδεδομένη στο εξωτερικό και γεφυρώνει την ανάγκη των καταναλωτών να έχουν πρόσβαση σε φθηνές υπηρεσίες και προϊόντα, καθώς και την ανάγκη των επιχειρήσεων να αποκτήσουν πρόσβαση σε νέο κοινό. Η εξέλιξη των αντίστοιχων κυπριακών ιστοσελίδων είναι εντυπωσιακή και αποστέλλουν σε περίπου 100.000 Κυπρίους ηλεκτρονικά μηνύματα με προσφορές από ξενοδοχεία μέχρι εστιατόρια, ινστιτούτα αδυνατίσματος, καταστήματα με είδη δώρων, ενδύματα, υποδήματα, αθλητικά είδη, αλλά και από χώρους στάθμευσης.

Η όλη λογική στηρίζεται στη διαδικασία της αγοράς της τελευταίας στιγμής, όπως συμβαίνει με τα διάφορα είδη καθημερινής χρήσης (από μπαταρίες μέχρι ξυραφάκια, τσίχλες και σοκολάτες) που είναι τοποθετημένα στα ταμεία των σουπερμάρκετ. Είναι φθηνά, τα χρησιμοποιούμε συνήθως κάθε μέρα, τα περιεργαζόμαστε μέχρι να τα πληρώσουμε στο ταμείο και αυθόρμητα αποφασίζουμε αν θα τα αγοράσουμε ή όχι. Ένα κουτί τσίχλες ή μια σοκολάτα δεν θα χαλάσει τον οικογενειακό μας προϋπολογισμό. Σε αυτή τη λογική στηρίζεται και η προπώληση με κουπόνια μέσω του Διαδικτύου. Μια υπηρεσία ή ένα προϊόν προσφέρεται σε χαμηλότερη τιμή έως και 80%, αρκεί να προπληρωθεί σε ένα συγκεκριμένο – περιορισμένα – χρονικό διάστημα. Στα κουπόνια η χρήση γίνεται πάλι σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Η λειτουργία

Οι διαδικτυακές αγορές με κουπόνια λειτουργούν με τους εξής δύο τρόπους:

1. Με την εκτύπωση ενός κουπονιού, το οποίο θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Για παράδειγμα, ξενοδοχείο προσφέρει έκπτωση 60% για διαμονή για το διάστημα 10 ως 15 Μαΐου, αρκεί η κράτηση να γίνει το τριήμερο 27-29 Μαρτίου.

2. Με την άμεση αγορά, σε χαμηλή τιμή, μιας υπηρεσίας ή ενός προϊόντος, που θα πρέπει και πάλι να καταναλωθεί σε ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Βασικά το όλο σχήμα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως ένα εργαλείο πωλήσεων στο οποίο όλοι κερδίζουν. Η επιχείρηση με χαμηλό κόστος και προσελκύει πελατεία και διαφημίζεται, ενώ ο καταναλωτής έχει την ευκαιρία να απολαύσει σε χαμηλές τιμές προϊόντα και υπηρεσίες.

Το εντυπωσιακό είναι ότι σε κάποιες περιπτώσεις πίσω από αυτές τις προσπάθειες δεν βρίσκονται μεγάλες εταιρείες, αλλά νεαροί επιχειρηματίες της «νέας οικονομίας», όπως έχει ονομαστεί το επιχειρείν στο Διαδίκτυο, οι οποίοι ανταποκρίνονται τάχιστα στις ανάγκες της αγοράς.

Περισσότεροι από 100.000 Κύπριοι λαμβάνουν στον υπολογιστή τους προσφορές για αγορές προϊόντων και υπηρεσιών

«Η ιδέα πίσω από το e-vouchercy.com ήταν να προσφέρω σε όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους την ευκαιρία να διασκεδάσουν και να ψυχαγωγηθούν με λίγα χρήματα», τονίζει στην «Κ» ο 26χρονος Αλέξανδρος Νόβικοφ, δημιουργός του ομώνυμου και διαχειριστής του ομώνυμου ιστοχώρου. Ο ιστότοπος λειτουργεί εδώ και ενάμιση χρόνο, ο αριθμός των συνδρομητών που λαμβάνουν τις προσφορές του ανέρχεται πλέον στις 53.000 και 40 επιχειρήσεις αξιοποιούν το συγκεκριμένο κανάλι πωλήσεων μέσω κουπονιών.

Το κλειδί για την ανταπόκριση του κόσμου ήταν οι μεγάλες προσφορές. «Όταν η προσφορά είναι μικρή, π.χ. 10% έως 15%, το κοινό δεν ανταποκρίνεται. Όταν ξεπερνά το 40%, υπάρχει ζήτηση και η επιχείρηση κερδίζει νέο πελατολόγιο, που είναι στο χέρι της να το κρατήσει στη συνέχεια», προσθέτει.

«Πολλοί δεν πιστεύουν ότι η τιμή είναι τόσο χαμηλή και μας καλούν στο τηλέφωνο, για να την επιβεβαιώσουν», όπως σημειώνει από την πλευρά του ο 28χρονος Παναγιώτης Θεοδώρου, συνιδιοκτήτης της ιστοσελίδας skroutz.com.cy, η οποία χρησιμοποιεί το μοντέλο της προπώλησης. Η λειτουργία του ιστοχώρου ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο και διαθέτει 3.000 συνδρομητές σε όλη την Κύπρο.

Ο ίδιος θεωρεί πρόβλημα ότι ο κόσμος δεν εμπιστεύεται τις ηλεκτρονικές πληρωμές, ωστόσο θεωρεί ότι υπάρχουν μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης τόσο του συγκεκριμένου μέσου πωλήσεων όσο και του ηλεκτρονικού εμπορίου γενικότερα.

«Πρόκειται για ένα πρότυπο, για τα κυπριακά δεδομένα, μέσο πωλήσεων», προσθέτει ο κ. Θεοδώρου. Από την πλευρά του, ο κ. Νόβικοφ εξηγεί ότι «στην Κύπρο αυξάνονται με γεωμετρικό ρυθμό οι εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης και οι εφαρμογές για συσκευές έξυπνων τηλεφώνων, καθώς και για ταμπλέτες. Όλα αυτά δημιουργούν μια κρίσιμη μάζα χρηστών που πολλαπλασιάζεται».

«Έχω χρησιμοποιήσει την εφαρμογή τέσσερεις φορές και θα συνεχίσω να το κάνω», σημειώνει ο επιχειρηματίας Στασινός Σωφρονίου, ο οποίος διατηρεί κατάστημα με είδη δώρων και χρησιμοποιεί τον διαδικτυακό τόπο dailyemailoffers.com.cy. «Με μια καλή προσφορά, που φτάνει σε 45.000 με 50.000 συνδρομητές, η δουλειά μας ανεβαίνει αμέσως και αυξάνεται η ρευστότητα της επιχείρησης», υπογραμμίζει. «Μας μαθαίνει αρκετός κόσμος, κάτι που φαίνεται και στις πωλήσεις μας», καταλήγει.

Οι τάσεις

Η Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, με την έρευνά της «Κοινωνία της Πληροφορίας 2010», επιβεβαιώνει ότι η χρήση του Διαδικτύου αυξάνεται, χωρίς όμως να μεταφράζεται κατ' ανάγκη σε πωλήσεις.

Μάλιστα, η πιο συχνή δραστηριότητα μεταξύ των Κυπρίων ηλικίας 16-74 ετών το 2010 ήταν η αναζήτηση πληροφοριών για προϊόντα ή υπηρεσίες, αλλά το ποσοστό των Κυπρίων που πραγματοποίησαν αγορές μέσω Διαδικτύου ανήλθε σε 14,1% από 13% το 2009. Από όσους προχώρησαν σε αγορές, το 50,5% προμηθεύτηκε είδη ένδυσης και αθλητικά είδη, ενώ μόλις το 19,7% έχει προχωρήσει σε αγορές από κυπριακές ιστοσελίδες. Το αντίστοιχο ποσοστό το 2009 ήταν 11%, γεγονός που δείχνει τον αυξανόμενο ρυθμό ανάπτυξης της κυπριακής ηλεκτρονικής αγοράς.

Το ποσοστό των επιχειρήσεων που δέχθηκαν παραγγελίες μέσω δικτύων υπολογιστών ήταν 8%, ενώ το ποσοστό των επιχειρήσεων που έκανε παραγγελίες μέσω δικτύων υπολογιστών ήταν 28% (ποσοστό επί των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικούς υπολογιστές).

seitanidisi@kathimerini.com.cy

Διευκολύνονται οι πληρωμές

Μια σειρά νέων μέτρων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναμένεται να καταστήσουν πιο ασφαλείς τις ηλεκτρονικές συναλλαγές, ακόμη και μέσω κινητού τηλεφώνου. Ειδικότερα, αποβλέποντας στη διευκόλυνση της χρήσης χρεωστικών καρτών στις διασυνοριακές συναλλαγές ηλεκτρονικού εμπορίου, η Επιτροπή έχει προτείνει πρωτοβουλίες για τη δημιουργία ασφαλέστερου και ευνοϊκότερου περιβάλλοντος για τις επιγραμμικές (on line) συναλλαγές, μεταξύ δε άλλων μέτρα καταπολέμησης της απάτης και πιο συνεκτικούς κανόνες στο Δίκαιο Προστασίας των Καταναλωτών. Ακόμη, η Επιτροπή ξεκίνησε πρόσφατα τρία προγράμματα, εντός του έβδομου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα, τα προγράμματα STOLPAN (http://www.stolpan.com/), SEPIA (http://www.sepia-project.eu/) και MOBIO (http://www.mobioproject.org/), με σκοπό την προώθηση ασφαλών υπηρεσιών μέσω κινητών τηλεφώνων, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών που μέχρι τώρα γίνονταν μόνο με τη χρήση κωδικού PIN.

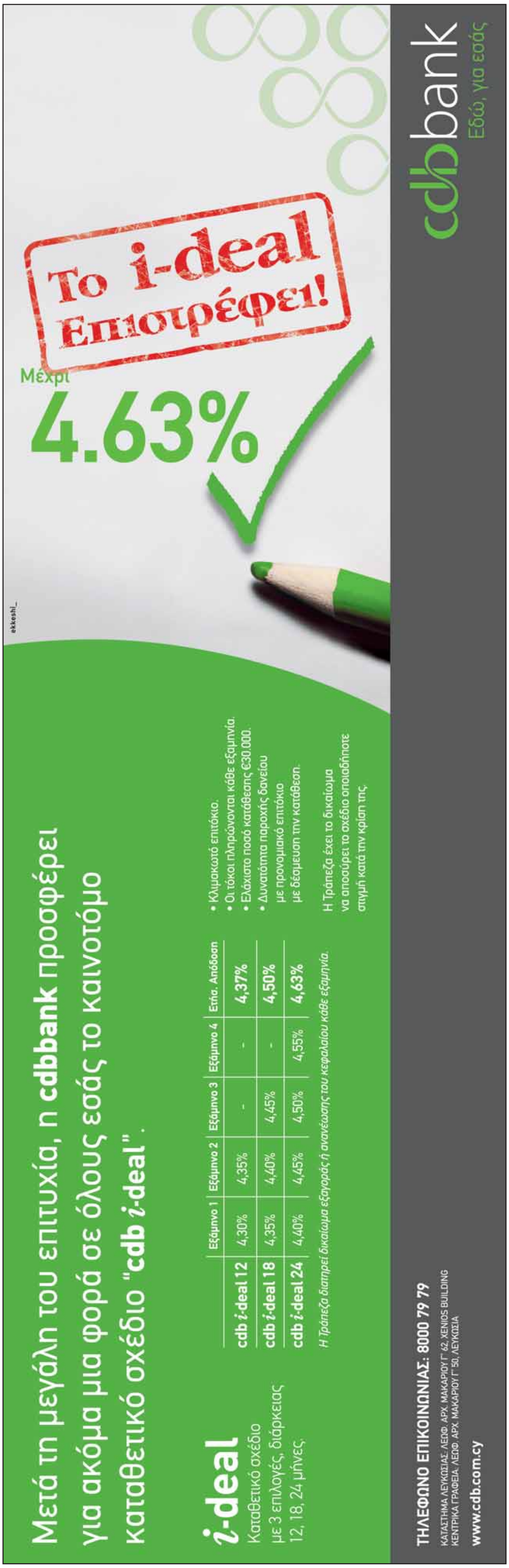

Οφέλη από την εμπορική διαιτησία

Σε κέντρο διεθνούς εμπορικής διαμεσολάβησης φιλοδοξεί να αναδειχτεί η Κύπρος

Η ευχέρεια εξωδικαστικής επίλυσης εμπορικών διαφορών, μέσα από ένα κυπριακό Κέντρο Διεθνούς Εμπορικής Διαιτησίας, αποτελεί απαραίτητο συστατικό στοιχείο για την ενίσχυση του ρόλου της Κύπρου ως περιφερειακού επιχειρηματικού κέντρου.

Η παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας, Δημήτρη Χριστόφια, στη διήμερη συνδιάσκεψη υπό τον τίτλο «Η Διαιτησία στο Διεθνές Εμπόριο» που οργανώνει το κυπριακό τμήμα του Διεθνούς Επιμελητηρίου Εμπορίου υποδεικνύει και τη σημασία που αποδίδει η Κυπριακή Δημοκρατία στην εμπορική διαιτησία.

«Στόχος μας είναι να εδραιώσουμε την Κύπρο ως κέντρο διαιτησίας του διεθνούς εμπορίου και όλων των διεθνών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων», όπως υποστηρίζει ο τέως πρόεδρος του ΚΕΒΕ και πρόεδρος του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου Κύπρου, Βασίλης Ρολόγης.

Το θέμα που επιλέγει για τη συνδιάσκεψη αφορά τις διαιτησίες για οικονομικές και εμπορικές διαφορές, τομέας που αποτελεί σημαντικό μέρος των δραστηριοτήτων του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου. «Σε μια εποχή που η διεθνής εικόνα της χώρας χρειάζεται ενίσχυση και ενδυνάμωση, με την πρωτοβουλία μας αυτή αναδεικνύουμε τα πολλά συγκριτικά πλεονεκτήματά μας και θέτουμε την Κύπρο στο επίκεντρο των διεθνών χρηματοοικονομικών εξελίξεων», εξηγεί ο κ. Ρολόγης.

Ο παγκόσμιος ανταγωνισμός για την προσέλκυση διεθνών επιχειρήσεων είναι μεγάλος. Η παροχή επιπλέον υπηρεσιών, όπως είναι η δυνατότητα διαιτησίας σε εμπορικές διαφορές, χωρίς δηλαδή να υπάρξει προσφυγή σε δικαστήριο, με τις επιχειρήσεις να κερδίζουν σε χρόνο και χρήμα, ενισχύουν την Κύπρο έναντι του ανταγωνισμού.

Οι Εταιρείες Διεθνών Δραστηριοτήτων μπορούν να ωφεληθούν από τη διαμεσολάβηση Κυπρίων επαγγελματιών, δικηγόρων και οικονομολόγων

Παράλληλα, διευρύνεται ο κύκλος εργασιών σε μια σειρά από επαγγέλματα που σχετίζονται με τη διαιτησία, όπως είναι οι δικηγόροι και οι οικονομολόγοι.

Η προσπάθεια του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου Κύπρου είναι να δείξει στις ξένες επιχειρήσεις ότι υπάρχουν επαγγελματίες στην Κύπρο που μπορούν να λάβουν μέρος ως διαιτητές, ενώ το ΚΕΒΕ και τα υπόλοιπα επιμελητήρια διαθέτουν χώρους για τη διενέργεια των διαιτησιών. «Με αυτή τη συνδιάσκεψη μπαίνουμε στον παγκόσμιο χάρτη. Η Κύπρος μπορεί να παίξει αυτόν τον ρόλο ανά το παγκόσμιο», υπογραμμίζει ο κ. Ρολόγης.

Η παρουσία στην Κύπρο του προέδρου του Διεθνούς Δικαστηρίου Διαιτησίας, John Beechey, αλλά και διακεκριμένων στελεχών στον τομέα της διαιτησίας συμβάλλει θετικά στην όλη προσπάθεια.

Η διεθνής εμπορική διαιτησία έχει αναμφισβήτητη σπουδαιότητα για την προώθηση του διεθνούς και ενδοκοινοτικού εμπορίου, καθώς αποτελεί τη βασικότερη εναλλακτική μέθοδο επίλυσης διαφορών, σε σχέση με τη δικαστηριακή οδό.

EPA

Πληγή το διοικητικό κόστος

Ένας άλλος τομέας στον οποίον οφείλει να δώσει προσοχή η Κυπριακή Δημοκρατία είναι η περαιτέρω ελάφρυνση του διοικητικού φόρτου για τις επιχειρήσεις με έδρα την Κύπρο. Η εξοικονόμηση μπορεί να φτάσει τα 155 εκατ. ευρώ τον χρόνο, σύμφωνα με έρευνα του ελεγκτικού οίκου KPMG, που πραγματοποιήθηκε με ανάθεση από την κυβέρνηση.

Η έρευνα επικεντρώθηκε σε 8 διοικητικούς τομείς, από τους 50 συνολικά, μεταξύ των οποίων το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, ο Έφορος Εταιρειών, η Υπηρεσία ΦΠΑ, το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σύμφωνα με την έρευνα, τα περιθώρια για εξοικονόμηση κόστους για τις κυπριακές επιχειρήσεις, μέσα από την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών της Δημόσιας Υπηρεσίας – όπως νόμοι, κανονισμοί, διατάγματα, εγκύκλιοι και εντολές – ανέρχονται στα 155 εκατ. ευρώ ή στο 22% της σημερινής συνολικής δαπάνης.

Η KPMG εισηγείται την προβολή ή τη βελτίωση των υφιστάμενων διαδικτυακών υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις, συνοδευόμενη από την παροχή κινήτρων για όσους τις χρησιμοποιούν, τη διεύρυνση του εύρους των πληροφοριών που υποβάλλονται προς την κυβέρνηση σε ηλεκτρονική μορφή, τη δημιουργία κοινής διαδικτυακής πύλης για τη διεκπεραίωση όλων των πληρωμών προς την κυβέρνηση και τη δημιουργία ενός ηλεκτρονικού χώρου φύλαξης των πληροφοριών. Οι προτάσεις δεν απαιτούν αλλαγή νόμων, αλλά βελτίωση διαδικασιών.

Ως εθνικός στόχος της μείωσης του διοικητικού φόρτου στην εθνική νομοθεσία έχει οριστεί το 20%, μέχρι το 2012. Για τους σκοπούς της μελέτης έγινε καταγραφή 1.900 νομοθεσιών από περισσότερα από 52 κυβερνητικά τμήματα.

Η διαιτησία

Η διεθνής εμπορική διαιτησία έχει αναμφισβήτητη σπουδαιότητα για την προώθηση του διεθνούς και ενδοκοινοτικού εμπορίου, καθώς αποτελεί τη βασικότερη εναλλακτική μέθοδο επίλυσης διαφορών, σε σχέση με τη δικαστηριακή οδό.

Θεμέλιο λίθο της διαιτησίας αποτελεί η απόφαση των επιχειρήσεων που διαφωνούν να υπάγουν τις όποιες διαφορές προκύψουν κατά τη συνεργασία τους όχι στα αστικά δικαστήρια, αλλά σε διαιτητές, οι οποίοι θα εκδώσουν μία απόφαση νομικά δεσμευτική και για τα δύο μέρη. Αξίζει να σημειωθεί ότι η σύγχρονη τάση δεν αναγνωρίζει τους διαιτητές ως δικαστές.

Η διαιτησία συναντάται για πρώτη φορά ως θεσμός στο Ρωμαϊκό Δίκαιο, το οποίο δίνει τη δυνατότητα σε δύο μέρη να εισάγουν στη συμφωνία τους έναν διπλό όρο (compromissum), ο οποίος θα προέβλεπε ότι εάν ένα μέρος δεν τιμούσε τη συμφωνία διαιτησίας ή τη διαιτητική απόφαση, θα ήταν υποχρεωμένο να καταβάλει στο αντισυμβαλλόμενο μέρος ένα είδος ποινικής ρήτρας. Σε αυτή την περίπτωση, τα ρωμαϊκά δικαστήρια δεν θα εκτελούσαν τη συμφωνία διαιτησίας ή τη διαιτητική απόφαση, αλλά θα επέβαλλαν την καταβολή της ποινικής ρήτρας. Από τότε η βασική ιδέα της διαιτησίας παραμένει η ίδια, δηλαδή τα αντισυμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να φέρουν μία διαφορά τους προς επίλυση μπροστά σε ένα τρίτο μέρος, κοινής αποδοχής.

Τα τελευταία χρόνια είναι γεγονός ότι όλο και περισσότερες συμφωνίες περιέχουν ρήτρες διαιτησίας. Το στοίχημα για την Κύπρο είναι να πείσει τις εταιρείες που έχουν την έδρα τους στη χώρα οι σχετικές ρήτρες τους να ορίζουν Κυπρίους ως διαιτητές.

Η αύξηση της ζήτησης για διαιτησία οφείλεται στα σημαντικά πλεονεκτήματα που εμφανίζει η διαιτησία, με κυριότερα την ελαστικότητα και την εμπιστευτικότητα των διαδικασιών, την επιλογή διαιτητή από τα συμβαλλόμενα μέρη και την ταχύτητα της διαδικασίας. Εξάλλου οι διαιτητικές αποφάσεις είναι άμεσα εκτελεστές (Άρθρο 3 της Σύμβασης της Νέας Υόρκης περί αναγνώρισης και εκτέλεσης αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων). Στον αντίποδα βρίσκονται το κόστος, οι περιορισμοί των εξουσιών των διαιτητών, η έλλειψη δεσμευτικότητας της διαιτητικής απόφασης για μη συμβληθέντα μέρη.

Σε διαιτησία δεν είναι δυνατόν να υπαχθούν όλες ανεξαιρέτως οι διαφορές που είναι δυνατόν να ανακύψουν από μία ορισμένη έννομη σχέση και ειδικότερα οι διαφορές Δημοσίου Δικαίου, όπως ζητήματα Οικογενειακού Δικαίου, Πτωχευτικού Δίκαιου και τα ζητήματα της κατοχύρωσης σημάτων και ευρεσιτεχνιών. Ωστόσο, η σύγχρονη τάση, σε διεθνές επίπεδο, είναι να αυξάνεται ο αριθμός των θεμάτων που μπορούν να υπαχθούν σε διαιτησία.

Το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο

Το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο (ΔΕΕ: International Chamber of Commerce-ICC) είναι ένας παγκόσμιος επιχειρηματικός οργανισμός, ένα αντιπροσωπευτικό σώμα που ομιλεί εξ ονόματος επιχειρήσεων απ' όλους τους τομείς σε 130 χώρες.

Το ΔΕΕ παρέχει και ουσιαστικές υπηρεσίες, με κυριότερη το Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο του ΔΕΕ, που είναι το κορυφαίο διαιτητικό όργανο παγκοσμίως. Μια άλλη ζωτικής σημασίας υπηρεσία για τις επιχειρήσεις είναι και το γραφείο του ΔΕΕ για τα «Εμπορικά Εγκλήματα», μια υπηρεσία που ασχολείται συνεχώς με την καταπολέμηση των εμπορικών εγκλημάτων, που έχουν επιπτώσεις στις επιχειρήσεις.

Οι κανονισμοί που διέπουν τη διαιτησία του ICC και που καθιερώθηκαν για πρώτη φορά το 1922, έχουν εξασφαλίσει σε χιλιάδες επιχειρήσεις την επίλυση διαφωνιών μέσω των υπηρεσιών του Διεθνούς Διαιτητικού Δικαστηρίου του ICC. Οι κανονισμοί της διαιτησίας επιτρέπουν στα συμβαλλόμενα μέρη να επιλέξουν τους διαιτητές, τους νόμους που θα ισχύσουν και τη γλώσσα στην οποία θα γίνει η διαιτησία.

Το ICC ήταν η κινητήρια δύναμη για να φέρει στο προσκήνιο τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης, η οποία βοηθά στο να εξασφαλισθεί η ανεξαρτησία στην επιβολή των διαιτητικών αποφάσεων του Δικαστηρίου του ICC. Η συνθήκη αυτή ισχύει σε περισσότερες από 130 χώρες.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗΣ

ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ / *Του* **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

«Hadji Murad»

Του Leo Tolstoy (μετάφραση του Aylmer Maude)
Εκδόσεις The Modern Library Classics

Δεν πρόκειται για αμιγώς «οικονομικό» βιβλίο, αλλά είναι απαραίτητο ανάγνωσμα για όσους ασχολούνται με τις διεθνείς σχέσεις και ενδιαφέρονται για την κατάσταση που επικρατεί, ακόμα, στην Τσετσενία. Επίκαιρη και ενισχυμένη από την εντυπωσιακή διορατικότητα του Τολστόι, η ιστορία του «Hadji Murad» αποτελεί μια από τις καλύτερες και πιο ευανάγνωστες «αναλύσεις» μιας περιοχής του κόσμου που επηρεάζει τη διεθνή σκηνή και που χαρακτηρίζεται από βία, σύγκρουση και ανθρώπινο πόνο.

Ο Τολστόι ξεφεύγει από την τάση της κλασικής ρωσικής λογοτεχνίας να παράγει ογκώδη έργα που με το βάθος, τη λεπτομέρεια και την αναλυτικότητά τους απαιτούν από τον αναγνώστη απόλυτη συγκέντρωση. Το «Hadji Murad» μπορεί να είναι «πυκνογραμμένο», αλλά διαβάζεται εύκολα και γρήγορα. Αν και δεν είναι ογκώδες (έχει έκταση μόνο 145 σελίδες), είναι σίγουρα μνημειώδες και στην κάθε σελίδα του επιβραβεύει τον αναγνώστη που του έδωσε την ευκαιρία.

Πρόκειται για την ιστορία ενός Τσετσένου αντάρτη (με τους σύγχρονους όρους αυτονομιστή) που ενώ αποτελεί τον φόβο και τον τρόμο των Ρώσων, τελικά αναγκάζεται να παραδοθεί. Ο Τολστόι γράφει με μεγάλη τρυφερότητα για τον βίαιο και τραγικό του ήρωα. Ο χαρακτήρας του Hadji Murad βασίζεται, αν και χαλαρά, σε έναν από τους μεγαλύτερους ήρωες της τσετσενικής ιστορίας και ο συγγραφέας δείχνει αμετρίαστο θαυμασμό για την εντιμότητα, την ανδρεία και την εξυπνάδα του. Αντιπαραθέτει τον αξιοπρεπή Hadji Murad με τον χαρακτήρα των Ρώσων διοικητών και δη του τσάρου που είναι ματαιόδοξος και υπερόπτης.

Ο Hadji Murad είναι μια τραγική μορφή, καταδικασμένη, αλλά ηρωική. Παρά το γεγονός ότι είναι ένας από Άβαρος αυτονομιστής, αναγκάζεται να στραφεί προς το μέρος των Ρώσων, σε μια προσπάθεια να σώσει την οικογένειά του, η οποία κρατείται όμηρος από τον Shamil, τον κύριο αντίπαλο οπλαρχηγό. Έτσι, είναι ξεκάθαρο πως, παρά τις ικανότητές του και την ανδρεία του, οι Ρώσοι δεν μπορούν να τον εμπιστευτούν με την αρχηγία της επίθεσης κατά του Shamil, διότι κάτι τέτοιο θα οδηγούσε στην εκτέλεση της οικογένειάς του. Σε μια τραγική στροφή των γεγονότων, ο ίδιος κρατείται ως όμηρος από τους Ρώσους, γιατί η οικογένειά του κρατείται ως όμηρος από τους Τσετσένους. Ο Hadji Murad αποφασίζει, τελικά, να διαφύγει από το φρούριο όπου διαμένει μέσα σε ανέσεις, αλλά έγκλειστος και να μαζέψει μια ομάδα από πιστούς στρατιώτες, για να σώσει την οικογένειά του. Ωστόσο, μετά τη φυγή του από το ρωσικό φρούριο, αναζητείται από τους Ρώσους και σκοτώνεται σε μία άνιση μάχη, χωρίς νόημα.

Πέρα από την ηρωική μορφή του Hadji Murad, όμως, ο Τολστόι σκιαγραφεί μια σειρά από εξίσου σημαντικές διαστάσεις του πολέμου, στον οποίον είχε ο ίδιος λάβει μέρος στα τέλη του 19ου αιώνα. Πρόκειται για έναν πόλεμο χωρίς νόημα, όπου οι αντιπάθειες και οι έχθρες μεταξύ των αυτονομιστών και μεταξύ των Ρώσων είναι εξίσου σημαντικές με την έχθρα μεταξύ των Ρώσων και των αυτονομιστών. Ανθρώπινες ζωές καταστρέφονται και χάνονται χωρίς λόγο, χωρίς πραγματική αιτία και χωρίς σκοπό. Η «ανθρώπινη» διάσταση του σύντομου αυτού μυθιστορήματος είναι έντονη και συγκινητική, αλλά εξυπηρετεί και έναν ευρύτερο στόχο από τη λογοτεχνική καταγραφή του ανθρώπινου δράματος.

Οι μάχες της Τσετσενίας δεν πρόκειται να σταματήσουν. Η διάθεση για πόλεμο στην περιοχή αποτελεί χαρακτηριστικό της και δεν είναι κάτι το παροδικό. Οι γραμμές μεταξύ των συμμαχιών είναι θολές και βασίζονται στις προσωπικές αντιζηλίες, παρά την επιμονή σε αρχές και πιστεύω.

Η διορατικότητα του έργου το έχει καταστήσει ένα από τα πιο δημοφιλή βιβλία για τους φοιτητές διεθνών σχέσεων, που αναλύουν την ιστορία και τις σημερινές εξελίξεις σε μια περιοχή με μεγάλη οικονομική, πολιτική και γεωπολιτική σημασία. Οι καθηγητές το αντιμετωπίζουν ως «ανάλυση» παρά ως μυθιστόρημα, ενώ είναι πάντοτε σημαντικό για όσους ασχολούνται με τα εκεί τεκταινόμενα να κοιτάζουν, πέρα από το θεωρητικό γεωπολιτικό επίπεδο, και την ανθρώπινη τραγωδία, που είναι μέρος της ιστορίας της Τσετσενίας. Πολλές φορές αυτή η διάσταση απουσιάζει πλήρως από τις θεωρητικές προσεγγίσεις.

Πρόκειται για ένα βιβλίο γραμμένο μεταξύ του 1896 και του 1904, αλλά είναι επίκαιρο όσο κανένα. Το εξώφυλλο που επέλεξε ο εκδότης, ένας σύγχρονος αυτονομιστής με καλάσνικοφ, είναι εύστοχη και βασανιστική. Χωρίς δεύτερη σκέψη, η στήλη προτείνει το βιβλίο, γιατί, πέρα από την πολιτική, οικονομική και γεωπολιτική του διάσταση, είναι ένα βιβλίο που ικανοποιεί πλήρως τον αναγνώστη.

Συνεχίζονται οι κόντρες για τον τζόγο

Ασάφειες και διαφορετικές εκτιμήσεις για την αποτελεσματικότητα του νομοσχεδίου

Συνεχίζεται η αντιπαράθεση γύρω από το νομοσχέδιο για τον τζόγο, παρά τις πρώτες θετικές αντιδράσεις από τη Βουλή. Πάντως, σημείο στο οποίο άπαντες φαίνεται πως συμφωνούν είναι πως ο ηλεκτρονικός τζόγος πρέπει να ρυθμιστεί πολύ πιο προσεκτικά από όσο σήμερα για τρεις λόγους: Πρώτον διότι προκαλεί σοβαρά και προφανή κοινωνικά προβλήματα, δεύτερον διότι αποτελεί ανοικτό πεδίο για παράνομες δραστηριότητες και τέλος διότι, με τους κανόνες που σήμερα διέπουν τον ηλεκτρονικό τζόγο, το κράτος δεν αποκομίζει κέρδη.

Στοίχημα

Σχετικά με το στοίχημα που αφορά συγκεκριμένα τα αθλητικά γεγονότα, το νομοσχέδιο διαχωρίζει μεταξύ στοιχημάτων με σταθερές αποδόσεις (fixed odds) από τη μια και από την άλλη τα στοιχήματα των ανταλλακτηρίων και απαγορεύει τη δεύτερη κατηγορία. Εκτιμήσεις από τη Βουλή αναφέρουν, ωστόσο, πως η απαγόρευση των υπηρεσιών ανταλλακτηρίων πολύ πιθανόν να μην εγκριθεί από τη Βουλή.

Εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι στο νομοσχέδιο, μεταξύ άλλων, προβλέπεται και απαγόρευση των εργασιών επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού. Η απαγόρευση αυτή δεν συνάδει με τους δεδηλωμένους στόχους του νομοσχεδίου και μάλλον χαρακτηρίζεται ως «περίεργη». Πέρα από το γεγονός ότι οι δραστηριότητες αυτές καμία σχέση δεν έχουν με την πάταξη του παράνομου τζόγου, υπάρχουν και πολύ σοβαρά νομικά κωλύματα στην απαγόρευση, αφού δεν εμπίπτει σε κάποιο άρθρο της Συνθήκης (Ε.Ε.), που να επιτρέπει τέτοιου είδους περιορισμούς. Επιπλέον, η απαγόρευση φαίνεται πως στερείται οικονομικής λογικής.

Επιπρόσθετα, πολλές διαφωνίες και ενστάσεις έχουν εκφραστεί σχετικά με την πρόταση για τη φορολόγηση των δραστηριοτήτων του τζόγου.

Σε αντίθεση όμως με τα στοιχήματα σταθερών αποδόσεων, όλα δείχνουν πως η απαγόρευση των λεγόμενων online casino θα βρει, τελικά, σύμφωνη την πλειοψηφία της Βουλής. Πρώτον, τα online casino αποτελούν και τη βασικότερη πηγή των κοινωνικών προβλημάτων του τζόγου, ενώ ταυτόχρονα αποτελούν και το βασικότερο «πεδίο δράσης» των παράνομων δραστηριοτήτων στην Κύπρο. Σημειώνεται πως, σε αντίθεση με το στοίχημα σε αθλητικά γεγονότα, όπου κατά κύριο λόγο δραστηριοποιούνται μεγάλες εταιρείες, τα online casino αφορούν κυρίως υπηρεσίες που παρέχονται σε υποστατικά τα οποία λειτουργούν χωρίς έλεγχο και χωρίς εκτενείς υποδομές, πέρα από την εγκατάσταση server και λογισμικού για την επί τόπου παροχή υπηρεσιών. Η εμπλοκή, ωστόσο, εντοπίζεται στο γεγονός ότι και μεγάλες εταιρείες στοιχημάτων προσφέρουν επίσης υπηρεσίες ηλεκτρονικού καζίνο, γεγονός που περιπλέκει τον έλεγχο. Σε κάθε περίπτωση, όμως, βέβαιο πρέπει να θεωρείται πως με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, οι δραστηριότητες των υποστατικών θα απαγορευτούν.

Όλοι συμφωνούν για τα υποστατικά, αλλά βάζουν μπροστά τη συζήτηση για τον ΟΠΑΠ

ΟΠΑΠ

Έντονη είναι και η συζήτηση που γίνεται, με την εκτόξευση αλληλοκατηγοριών σχετικά με τα κίνητρα, τόσο της κυβέρνησης όσο και των κομμάτων που φέρουν ενστάσεις στο νομοσχέδιο. Το ΑΚΕΛ κατηγορεί τα άλλα κόμματα πως στηρίζουν «οικονομικά συμφέροντα», με τα υπόλοιπα να κάνουν λόγο για προώθηση μονοπωλίου του ΟΠΑΠ. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί πως, σε αντίθεση με τις άλλες εταιρείες, ο ΟΠΑΠ καταβάλλει μεγάλα ποσά σε φόρους, τόσο άμεσους όσο και ΦΠΑ μέσω πρακτόρων. Σύμφωνα με τον ίδιο τον ΟΠΑΠ, το 2010 ο οργανισμός κατέβαλε 103 εκατ. ευρώ στο κράτος.

Ταυτόχρονα, η ευμενής στάση έναντι του ΟΠΑΠ μπορεί να θεωρηθεί ως φυσιολογική, αν και νομικά είναι δύσκολος ο διαχωρισμός. Πέρα από τα μεγάλα ποσά που καταβάλλει ο οργανισμός ως φόρους, δραστηριοποιείται και «επί του εδάφους», μέσα από μισθούς, προμήθειες και άλλα έσοδα που παρέχονται σε πολίτες της Δημοκρατίας. Επίσης, έντονη είναι η έμμεση συνεισφορά του ΟΠΑΠ υπό μορφήν χορηγιών και διαφημίσεων, που συνολικά έφτασαν το καθόλου ευκαταφρόνητο ποσό των 25 εκατ. ευρώ για το 2010.

Αντίθετα, οι ξένες εταιρείες έχουν πενιχρή παρουσία στην Κύπρο και ελάχιστο κίνητρο για παραχώρηση χορηγιών και διαφημίσεων, ενώ ταυτόχρονα δεν καταβάλλουν φόρους. Στο τελευταίο σημείο, δηλαδή το φορολογικό, εστιάζεται η διαφωνία. Ενώ υπάρχει, σε γενικές γραμμές, συμφωνία πως το κράτος πρέπει να αποκομίζει οικονομικά οφέλη από τις συγκεκριμένες δραστηριότητες, η ανησυχία που εκφράζεται είναι πως η φορολόγηση, αν δεν γίνει προσεκτικά, μπορεί απλά να λειτουργήσει ως κίνητρο για έξοδο από την αγορά, με αποτέλεσμα η Δημοκρατία να χάσει αντί να αποκομίσει έσοδα. Σε κάθε περίπτωση, όμως, τα λεγόμενα online casino, που παρέχουν υπηρεσίες εντός υποστατικών μέσω «ιδιωτικών» server και χωρίς κανέναν έλεγχο, θα αποτελέσουν στόχο του νόμου, αφού οι πάντες συμφωνούν πως αυτά τα υποστατικά προκαλούν εκτενή και βαθιά κοινωνικά προβλήματα, αλλά επίσης πως στηρίζουν, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, το οργανωμένο έγκλημα.

Υπάρχει, σε γενικές γραμμές, συμφωνία πως το κράτος πρέπει να αποκομίζει οικονομικά οφέλη από τις συγκεκριμένες δραστηριότητες.

EPA

1 Κατάργηση και περιορισμός φοροαπαλλαγών. Η χορήγηση των 980 φοροαπαλλαγών θα γίνεται από το νέο έτος (για τα εισοδήματα του 2011) με εισοδηματικά, καθώς και περιουσιακά κριτήρια.
Οι φοροαπαλλαγές κοστίζουν στον προϋπολογισμό περί τα 8 δισ. ευρώ και στόχος είναι να υπάρξει εξοικονόμησης περί που δύο δισ. ευρώ.

2 Νέα περαίωση των ανέλεγκτων υποθέσεων της περιόδου 2000-2009 εξετάζει το υπουργείο Οικονομικών για τους ελεύθερους επαγγελματίες που κατέχουν ακίνητη περιουσία άνω των 400.000 ευρώ. Εφόσον αποφασισθεί η περαίωση των υποθέσεων αυτών θα εισπραχθεί περί το ένα δισ. ευρώ.

3 Κατάργηση των 300 φόρων υπέρ τρίτων που επιβαρύνουν τις τιμές αγαθών και υπηρεσιών.

4 Εξίσωση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης σε πετρέλαιο θέρμανσης και κίνησης. Αναμένεται να τεθεί σε ισχύ από τον Οκτώβριο του 2011.

5 Κατάργηση των χαμηλών συντελεστών ΦΠΑ που ισχύουν για τα νησιά, καθώς και των μειωμένων συντελεστών που ισχύουν σήμερα για βιβλία, περιοδικά εφημερίδες, θεάτρα κ.λπ. Το κόστος από τους χαμηλούς συντελεστές αυτούς ανέρχεται στα 560 εκατ. ευρώ.

6 Σκληρότερα τεκμήρια για τους έχοντες μεγάλη περιουσία.

7 Μείωση των αφορολόγητων ποσών του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας και για την απόκτηση πρώτης κατοικίας.
Το οικονομικό επιτελείο εξετάζει πρόταση για διεύρυνση της φορολογικής βάσης του Φόρου Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας.

8 Αύξηση των τελών κυκλοφορίας από το 2012

9 Επιβολή φόρου στο φυσικό αέριο

10 Επιβολή ειδικού φόρου στα μη αλκοολούχα ποτά (αναψυκτικά, χυμούς).

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Νέο πακέτο μέτρων για έσοδα 8 δισ. ευρώ

Κατάργηση φοροαπαλλαγών, αύξηση τελών κυκλοφορίας, επιβαρύνσεις στην ακίνητη περιουσία μελετά το υπ. Οικονομικών

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Σκληρά φορολογικά μέτρα για το σύνολο των φορολογούμενων ύψους 8 δισ. ευρώ (σε σύνολο 22 δισ. ευρώ που προβλέπει το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο) εξετάζει το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης για την περίοδο 2012-2015, τα οποία θα παρουσιάσει στις αρχές Απριλίου στην τρόικα. Ήδη οι προτάσεις που έχουν κατατεθεί στην πολιτική ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών είναι δεκάδες και αφορούν την κατάργηση φοροαπαλλαγών με πραγματικά ή τεκμαρτά εισοδήματα άνω των 60.000 ή 70.000 ευρώ, κατάργηση των φόρων υπέρ τρίτων, τη θέσπιση ειδικού φόρου στα αναψυκτικά και τους χυμούς, αύξηση των τελών κυκλοφορίας, επιβαρύνσεις στην ακίνητη περιουσία, σκληρότερα τεκμήρια για τα υψηλά εισοδήματα, επέκταση της περαίωσης σε όσους έχουν ακίνητη περιουσία άνω των 400.000 ευρώ κ.λπ. Στο υπουργείο Οικονομικών έχουν ξεκινήσει την κοστολόγηση προκειμένου να διαπιστώσουν ποια μέτρα «αξίζει» να θεσμοθετηθούν και ποια όχι με γνώμονα ταυτόχρονα και το πολιτικό κόστος. Και αυτό, διότι ενώ αρχικώς είχε πέσει στο τραπέζι νέα έκτακτη εισφορά για τα φυσικά πρόσωπα, αποφασίστηκε να μην προχωρήσει δεδομένου ότι το όφελος για τον προϋπολογισμό θα ήταν ιδιαίτερα μικρό, ενώ το πολιτικό τεράστιο.

Το νέο πακέτο μέτρων που εξετάζουν οι υπηρεσίες του υπουργείου Οικονομικών αφορά:

1. Κατάργηση και περιορισμός φοροαπαλλαγών. Η χορήγηση των 980 φοροαπαλλαγών θα γίνεται από το νέο έτος (για τα εισοδήματα του 2011) με εισοδηματικά καθώς και περιουσιακά κριτήρια. Δηλαδή θα ληφθούν υπόψη από την εφορία τα δηλωθέντα εισοδήματα αλλά και η ακίνητη περιουσία που διαθέτει ο υπόχρεος ακόμα και τα σκάφη αναψυχής ή τα αυτοκίνητα. Στις προθέσεις του οικονομικού επιτελείου είναι δαπάνες όπως ιατρικά έξοδα, ενοίκια, τόκοι στεγαστικών δανείων, δίδακτρα σε φροντιστήρια να περιοριστούν για τους έχοντες υψηλά εισοδήματα. Σημειώνεται ότι ο υπουργός Οικονομικών Γ. Παπακωνσταντίνου έχει προσδιορίσει στα 60.000 με 70.000 ευρώ το ετήσιο εισόδημα πάνω από το οποίο θα γίνουν οι περικοπές στις φοροαπαλλαγές, ενώ χθες ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Οικονομικών Ηλ. Πλασκοβίτης άφησε ανοιχτό το ενδεχόμενο να κοπεί και το πρόσθετο αφορολόγητο των παιδιών για τους συγκεκριμένους φορολογούμενους. Σημειώνεται ότι οι φοροαπαλλαγές κοστίζουν στον προϋπολογισμό περί τα 8 δισ. ευρώ και στόχος είναι να υπάρξει εξοικονόμηση περίπου 2 δισ. ευρώ.

2. Νέα περαίωση των ανέλεγκτων υποθέσεων της περιόδου 2000-2009 εξετάζει το υπουργείο Οικονομικών για τους ελεύθερους επαγγελματίες που κατέχουν ακίνητη περιουσία άνω των 400.000 ευρώ. Πρόκειται για την επονομαζόμενη «μεσαία τάξη» των ελεύθερων επαγγελματιών που έχουν ακίνητη περιουσία άνω των 400.000 ευρώ και είχαν εξαιρεθεί από την προηγούμενη ρύθμιση. Κατόπιν αιτημάτων διαφόρων επαγγελματικών

Όσοι έχουν εισοδήματα άνω των 70.000 ευρώ θα χάσουν μέρος των φοροαπαλλαγών

φορέων το υπουργείο Οικονομικών εξετάζει το ενδεχόμενο με το νέο φορολογικό νομοσχέδιο να επεκταθεί επί της ουσίας η περαίωση στους ανωτέρω επαγγελματίες. Δεν αποκλείεται ωστόσο, να αυξηθούν τα ελάχιστα ποσά που θα καταβάλλουν ανά χρήση. Σημειώνεται ότι στο τέλος του 2011 παραγράφονται οι χρήσεις από το 2000 μέχρι το 2006. Οι απώλειες για το ελληνικό Δημόσιο θα φθάσουν σύμφωνα με πρόχειρους υπολογισμούς το ένα δισ. ευρώ, δηλαδή εφόσον αποφασιστεί η περαίωση των υποθέσεων αυτών θα εισπραχθούν περί το ένα δισ. ευρώ.

3. Από τον Οκτώβριο του 2011 θα τεθεί σε ισχύ το σχέδιο της κυβέρνησης για εξίσωση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης σε πετρέλαιο θέρμανσης και κίνησης.

4. Κατάργηση των χαμηλών συντελεστών ΦΠΑ που ισχύουν για τα νησιά, καθώς και των μειωμένων συντελεστών που ισχύουν σήμερα για βιβλία, περιοδικά εφημερίδες, θέατρα κ.λπ. Το κόστος από τους χαμηλούς συντελεστές αυτούς ανέρχεται στα 560 εκατ. ευρώ. Προς το παρόν πάντως η κυβέρνηση διαψεύδει την αναπροσαρμογή τους εντός του 2011.

5. Αύξηση των τελών κυκλοφορίας.

6. Επιβολή φόρου στο φυσικό αέριο.

7. Κατάργηση των 300 φόρων υπέρ τρίτων που επιβαρύνουν τις τιμές αγαθών και υπηρεσιών. Σύμφωνα με πληροφορίες οι αρμόδιες υπηρεσίες έχουν καταγράψει τους φόρους και τα ποσά που αυτοί αποδίδουν ετησίως και το προσεχές διάστημα θα υποβάλουν την πρότασή τους στον υπουργό Οικονομικών.

8. Επιβολή ειδικού φόρου στα μη αλκοολούχα ποτά (αναψυκτικά, χυμούς). Ο φόρος πιθανόν να επιβληθεί από το δεύτερο εξάμηνο του 2011 προκειμένου να ενισχυθούν τα κρατικά ταμεία.

9. Μείωση των αφορολόγητων ποσών για την απόκτηση πρώτης κατοικίας. Το οικονομικό επιτελείο εξετάζει πρόταση για διεύρυνση της φορολογικής βάσης του Φόρου Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας. Στον ΦΑΠ υπάγονται σήμερα όσοι έχουν ατομική ακίνητη περιουσία αξίας άνω των 400.000 ευρώ, δηλαδή περίπου 150.000 επί συνόλου 5 εκατ. ιδιοκτητών. Εφόσον το ποσό αυτό μειωθεί στα 300.000 ή 350.000 ευρώ θα βρεθούν περισσότεροι να καταβάλουν Φόρο Ακίνητης Περιουσίας. Ουσιαστικά η κυβέρνηση εφόσον υιοθετήσει την πρόταση επιστρέφει με διαφορετικό τρόπο στο Ενιαίο Τέλος Ακινήτων. Επίσης, εξετάζεται, η μείωση του αφορολογήτου ορίου για την απόκτηση πρώτης κατοικίας. Το μέτρο ωστόσο, εφόσον αποφασιστεί αναμένεται να προκαλέσει πολλές αντιδράσεις.

10. Σκληρότερα τεκμήρια για τους έχοντες μεγάλη περιουσία. Στελέχη του υπουργείου Οικονομικών αναφέρουν ότι τα έσοδα από τα τεκμήρια θα είναι περιορισμένα δεδομένου ότι οι περισσότεροι φορολογούμενοι μπορούν να τα καλύψουν με εισοδήματα του παρελθόντος.

Ακίνητα του Δημοσίου

Στην είσπραξη 6-7 δισ. ευρώ τη διετία 2011-2012 στοχεύει το υπουργείο Οικονομικών και άλλων τόσων (πιθανόν και λίγο παραπάνω) εντός του 2013 για να επιτύχει τον στόχο είσπραξης 15 δισ. ευρώ μέχρι το 2013.

Το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων δεν είναι εμπροσθοβαρές, δεδομένου ότι καταρτίζεται αυτή τη στιγμή και ταυτόχρονα το κλίμα στις αγορές δεν ευνοεί την πώληση ΔΕΚΟ. Προβλέπει μεγάλες αποδόσεις από τις ιδιωτικοποιήσεις στα επόμενα χρόνια, ενώ βασικό συστατικό του είναι η αξιοποίηση των ακινήτων.

Μέχρι το 2013, τα 15 δισ. ευρώ αναμένεται να προέλθουν κυρίως από τα ακίνητα του Δημοσίου. Στο οικονομικό επιτελείο εκτιμούν ότι από το ποσό αυτό, τα 5 - 10 δισ. ευρώ θα έρθουν από τα ακίνητα, ενώ από το σύνολο των 50 δισ. ευρώ έως το 2015, τα ακίνητα αναμένεται να «φέρουν» περί τα 30 δισ. ευρώ.

Το κακό κλίμα στις αγορές, αλλά και εντός της κυβέρνησης, φαίνεται πως μεταθέτει για το 2012 και μετά τις όποιες αποφάσεις για τις αποκρατικοποιήσεις των επιχειρήσεων «φιλέτων» του Δημοσίου (ΔΕΠΑ, ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ, ΔΕΗ, ΟΠΑΠ κ. λπ.).

Αυτό δεν σημαίνει όμως ότι δεν θα προχωρήσουν τα σχέδια για τις μη εισηγμένες ΔΕΚΟ. Σε αυτές περιλαμβάνεται η πώληση των Ελληνικών Αμυντικών Συστημάτων (ΕΑΣ, πρώην ΕΒΟ-ΠΥΡΚΑΛ), της ΤΡΑΙΝΟΣΕ, της ΛΑΡΚΟ κ. λπ.

Διδάσκουμε και Εκπαιδεύουμε! αμερικανική ακαδημία Λεμεσού - Πάφου
AMERICAN ACADEMY

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Σάββατο 9 Απριλίου 2011, ώρα 7.45π.μ.

ΔΩΡΕΑΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ για τις Εισαγωγικές Εξετάσεις
για μαθητές της Στ' Δημοτικού, στα Ελληνικά και Μαθηματικά.
Οι υποψήφιοι θα εξεταστούν πάνω στην ύλη που διδάχθηκαν στο Δημοτικό Σχολείο.

ΟΙ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΑΡΧΙΣΑΝ
Για περισσότερες πληροφορίες και έντυπα εγγραφών επισκεφθείτε το σχολείο ή τηλεφωνήστε στο 77 77 22 77 ή email στο info@americanacademy.ac.cy
Θα παραχωρηθούν υποτροφίες

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ
Οδός Δέσποινας Παττίχη, 3071 Λεμεσός,
Τηλ. 77 77 22 77

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΦΟΥ
Λεωφόρος Ακαδημίας, Αχέλεια, 8503 Πάφος,
Τηλ. +357 26 94 63 00

info@americanacademy.ac.cy, www.americanacademy.ac.cy
ecastica

ΟΠΕΚ ΟΜΙΛΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΑΣ

«Μπροστά στην οικονομική κρίση: Η ΕΕ και η Κύπρος»

Ο Όμιλος Προβληματισμού για τον Εκσυγχρονισμό της Κοινωνίας μας (ΟΠΕΚ) και το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο διοργανώνουν δημόσια συζήτηση με θέμα:
«Μπροστά στην οικονομική κρίση: Η ΕΕ και η Κύπρος»

Η εκδήλωση θα γίνει τη Δευτέρα 28η Μαρτίου 2011, στις 7.15 μ.μ. στην Αίθουσα Εκδηλώσεων Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος στη Λεωφόρος Μακαρίου 15 στη Λευκωσία.

Ομιλητές θα είναι οι:
Χαρίλαος Σταυράκης, Υπουργός Οικονομικών
και **Νίκος Χριστοδουλάκης**, καθηγητής, πρώην Υπουργός Οικονομικών της Ελλάδας

Συντονιστής: **Μιχάλης Περσιάνης** «Η Καθημερινή»

Ερωτήματα θα θέσουν οι οικονομικοί συντάκτες **Δημήτρης Γεωργιάδης**, οικονομικός συντάκτης «Πολίτης», **Μιχάλης Περσιάνης**, οικονομικός συντάκης «Η Καθημερινή» και **Θεοφάνης Λιβέρας**, περιοδικό «Ευρωκέρδος» καθώς και το ακροατήριο.

Την εκδήλωση θα χαιρετίσουν οι **Τάσος Γεωργίου**, Επικεφαλής Γραφείου Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο και **Λάρκος Λάρκου**, πρόεδρος ΟΠΕΚ.

Επικοινωνία: 99482297, 96545556, opekcy@gmail.com

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Είσαι ξύπνιος;

Εάν είσαι άτομο: δημιουργικό, που ψάχνεσαι και δεν εφησυχάζεις ποτέ, έχεις φιλόδοξη και έντονη προσωπικότητα, πάθος και τρέλα μ' αυτό που κάνεις, διψάς να δώσεις τον καλύτερό σου εαυτό και βρίσκεις συνεχώς καινούργιους τρόπους προσέγγισης του πελάτη τότε ναι, είσαι το «ξύπνιο πνεύμα» που ψάχνουμε.

ACCOUNT MANAGER

Ευχάριστη και δυναμική προσωπικότητα, στρατηγική σκέψη και ικανότητα ανάλυσης δεδομένων.

Απαιτούμενα προσόντα
Πανεπιστημιακό δίπλωμα στο Μάρκετινγκ, Επικοινωνία, Διαφήμιση
Άριστη γνώση της ελληνικής & αγγλικής γλώσσας
Γνώση προγραμμάτων MS Office (Word, Excel, PowerPoint)
Τουλάχιστον 3 χρόνια πείρα σε διαφημιστική εταιρεία

DIGITAL COMMUNICATION EXPERT

Εμπειρία και πάθος για τη διαδικτυακή επικοινωνία είναι απαραίτητα. Άτομο με προχωρημένη σκέψη που τρελαίνεται να κάνει "download" στο μυαλό του digital ιδέες, που να "ζωντανεύουν" τη στρατηγική της μάρκας.

Προσφέρεται ελκυστικό πακέτο απολαβών αναλόγως προσόντων και πείρας καθώς και πολύ καλοί όροι εργασίας, συμπεριλαμβανομένου Σχεδίου Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης.

category of One
McCann Worldgroup

Τα ενδιαφερόμενα άτομα παρακαλούνται να αποστείλουν το βιογραφικό τους σημείωμα το αργότερο μέχρι τις 4 Απριλίου 2011 στη διεύθυνση
DeLeMa/McCann Erickson Human Resources
Τ.Κ. 21647, 1512 Λευκωσία,
στο e-mail: recruitment@delema.com
ή στο φαξ: 22660303.
Θα τηρηθεί απόλυτη εχεμύθεια.

DELEMA / MCCANN ERICKSON

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Η Ιδιωτική Ελληνική Σχολή Φόρουμ ανακοινώνει ότι οι Εισαγωγικές Εξετάσεις για την ακαδημαϊκή χρονιά 2011 - 2012 θα γίνουν την **Τετάρτη 6 Απριλίου 2011** και ώρα **3.00μμ – 6.30μμ** στα κτήρια της Σχολής.

Για περισσότερες πληροφορίες και προεγγραφές παρακαλώ επικοινωνήστε στο **22 45 58 00** ή στο **info@forum.ac.cy** (Αντιγόνη Τζιαπούρα)

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΦΟΡΟΥΜ
παραπάνω από σχολείο

ergo home group

Λόγω της συνεχούς επέκτασης των δραστηριοτήτων του ομίλου μας και της δημιουργίας καινούριων καταστημάτων ζητούμε να προσλάβουμε άτομα για τις πιο κάτω θέσεις εργασίας

Πωλητές / Διακοσμητές
επίπλων για Λευκωσία

Καθήκοντα
• Εξυπηρέτηση Πελατών και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για θέματα διακόσμησης χώρου

Απαιτούμενα Προσόντα
• Καλή γνώση της Ελληνικής και Αγγλικής γλώσσας
• Καλή γνώση ηλεκτρονικών υπολογιστών
• Ευχάριστη και δυναμική προσωπικότητα
• Δίπλωμα ή Πτυχίο Διακοσμητή θα θεωρηθεί επιπλέον προσόν
• Προηγούμενη πείρα θα θεωρηθεί επιπλέον προσόν

Απολαβές
• 13ος μισθός
• ταμείο πρόνοιας
• ιατροφαρμακευτική περίθαλψη
• προμηθειακά δικαιώματα/bonus

Παρακαλούμε όπως στείλετε το βιογραφικό σας σημείωμα πριν τις 28 Μαρτίου 2011, στην ηλεκτρονική διεύθυνση victoria.g@ergohomegroup.com ή στο φαξ 22352142.

ergo home group · cucina & cucina · Arclinea · Living · formatek · Chateau d'Ax Italia · ergo energy ltd

Αποστολές για Ηγέτες!

Ευκαιρία να ξεχωρίσεις

Οδηγούμε την Αυτο-Κίνηση στο επόμενο επίπεδο! Επενδύουμε στην ευτυχία και ευημερία των ανθρώπων μας.
Στηρίζουμε την ανεξαρτησία και την υπεροχή τους, είτε αυτοί εργάζονται για μας είτε εμείς εργαζόμαστε γι'αυτούς.
Αυτή είναι η υπόσχεση μας και για να την κρατήσουμε στηριζόμαστε σε ανθρώπους που είναι οδηγοί της ζωής τους. Ηγέτες!

Αν θες να ανέβουμε μαζί, χρειάζεται:
• Να νοιάζεσαι!
• Να λειτουργείς τίμια, δίκαια και υπεύθυνα προς τον εαυτό σου και την αποστολή σου.
• Να υπερασπίζεσαι την άποψή σου ακόμα και αν αυτή βρίσκεται στη μειοψηφία.
• Να σέβεσαι την άποψη του άλλου ακόμα και αν αυτή βρίσκεται στη μειοψηφία.
• Να διεκδικείς την ευτυχία έτσι ώστε να την προσφέρεις και στους άλλους.
• Να εμπνέεις πάθος και ενέργεια ακόμα και όταν αυτό φαίνεται αδύνατον.
• Να μαθαίνεις συνεχώς γιατί η μόρφωση είναι μεταδοτική.

Οι αποστολές που σε αναμένουν είναι:

■ **Αρχιλογιστής**
Κάτοχος τίτλου ACA, ACCA ή CPA. Θα συνεργάζεσαι άμεσα με τον Οικονομικό Διευθυντή και θα έχεις τη γενική ευθύνη του Λογιστηρίου της εταιρείας, της ετοιμασίας των προϋπολογισμών, των μηνιαίων διευθυντικών αναφορών και τη βελτιστοποίηση και τήρηση των διαδικασιών. Απαιτείται τουλάχιστον τρίχρονη εμπειρία μετά την πιστοποίηση σου σαν εγκεκριμένος / η Λογιστής.

■ **Διευθυντής Πωλήσεων VW Λευκωσίας**
Κάτοχος ακαδημαϊκού τίτλου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων ή σε άλλο σχετικό πεδίο. Απαραίτητη τρίχρονη εμπειρία σαν διευθυντής πωλήσεων, σε οποιονδήποτε τομέα της οικονομίας.

■ **Σύμβουλος Πωλήσεων Audi Λάρνακας**
Κάτοχος ακαδημαϊκού τίτλου σε οποιοδήποτε πεδίο, θα πρέπει να είσαι άτομο που ενθουσιάζεται να έρχεται σε επαφή με ανθρώπους! Θα συνεργάζεσαι άμεσα με τον Διευθυντή Πωλήσεων Audi της υπεύθυνης περιοχής.

■ **Υπεύθυνος Αποθεμάτων και Τοπικών Αγορών Τμήματος Logistics στη Λευκωσία**
Με την εμπειρία και κατάρτιση σου θα διασφαλίζεις τη διαθεσιμότητα ανταλλακτικών και αξεσουάρ, την ομαλή ροή παραγγελιών στους προμηθευτές και θα χειρίζεσαι τις τοπικές αγορές προϊόντων συνεργείου.

■ **Τεχνικός, Τεχνικός Σύμβουλος και Διαγνώστης Συνεργείου στη Λεμεσό**
Απαιτείται εμπειρία στον καθένα από τους πιο πάνω τομείς.

■ **Λειτουργός Ανθρώπινου Δυναμικού**
Κάτοχος ακαδημαϊκού τίτλου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων ή / και στον τομέα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού και με ένα χρόνο ελάχιστη εμπειρία, θα συνεργάζεσαι άμεσα με το Διευθυντή του τμήματος για την εκτέλεση της Στρατηγικής Ανθρώπινου Δυναμικού.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με τον Παναγιώτη Θρασυβούλου, Διευθυντή Ανθρώπινου Δυναμικού στο τηλέφωνο **22204118**.
Το βιογραφικό σας θα τύχει άκρας εμπιστευτικότητας και να αποσταλεί στη Διεύθυνση: **leaders@unicars.com**
Σαν προθεσμία για υποβολή αιτήσεων ορίζεται η **28η Μαρτίου 2011**.

UNICARS · SEAT · Skoda Auto · Audi · Εμπορικά Αυτοκίνητα

ΕΡΑ

«Αναμένεται υποχώρηση των τιμών πετρελαίου σε επίπεδα χαμηλότερα των 100 δολαρίων ανά βαρέλι μόνο μετά την εκτόνωση της κρίσης στη Μέση Ανατολή, αλλά ένα δωδεκάμηνο μετά είναι πολύ πιθανό να αναπτυχθούν ανοδικές τάσεις με πιο μετριοπαθείς ρυθμούς, καθώς τα αποθέματα θα αρχίσουν να συρρικνώνονται», τονίζει το στέλεχος της BlackRock, Φιόνα Σταμπς.

«Η οικονομία δεν είναι έτοιμη να αντέξει ακριβό πετρέλαιο»

Περαιτέρω άνοδο τιμών στα μέταλλα προβλέπει η Φ. Σταμπς της BlackRock

Συνέντευξη στην **ΖΩΡΖΕΤ ΖΟΛΩΤΑ**

Εκτίμηση για την τιμή του πετρελαίου για το εγγύς μέλλον είναι αυτή τη στιγμή δύσκολη, σχολιάζει η Φιόνα Σταμπς της BlackRock, η οποία εστιάζει στις επενδύσεις μετοχών του κλάδου ενέργειας, πρώτων υλών, αλλά και γεωργικών προϊόντων. Σε κάθε περίπτωση, «η παγκόσμια οικονομία δεν είναι έτοιμη να απορροφήσει τις υψηλές τιμές πετρελαίου», τονίζει η ίδια σε μια συνάντηση με την «Κ» που έλαβε χώρα λίγες ημέρες πριν από την έναρξη των πολεμικών επιχειρήσεων των δυτικών δυνάμεων στη Λιβύη. «Αναμένεται μια υποχώρηση των τιμών πετρελαίου στα φυσιολογικά επίπεδα των 100 δολαρίων ανά βαρέλι μόνον μετά την εκτόνωση της κρίσης στη Μέση Ανατολή, αλλά ένα δωδεκάμηνο μετά είναι πολύ πιθανό να αναπτυχθούν ανοδικές τάσεις με πιο μετριοπαθείς ρυθμούς, καθώς τα αποθέματα θα αρχίσουν να συρρικνώνονται», τονίζει η ίδια.

Η ζήτηση, ωστόσο, στους κλάδους μετάλλων θα παραμείνει ισχυρή, με την Κίνα και την Ινδία και άλλες αναδυόμενες χώρες να είναι οι βασικές δυνάμεις που τροφοδοτούν τη ζήτηση λόγω της ραγδαίας ανάπτυξής τους. Θεωρεί, όμως, ότι το Πεκίνο, με τη δέσμη μέτρων που έχει υιοθετήσει για την αποφυγή μιας υπερθέρμανσης της οικονομίας, μπορεί να καταφέρει να δαμάσει τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης σε ποσοστό της τάξεως του 7% εντός πενταετίας. «Διατηρούμε την πεποίθηση ότι η κυβέρνηση μπορεί να επιτύχει, τελικά, βιώσιμους ρυθμούς ανάπτυξης», μια άποψη που αποκλίνει από φόβους για έκρηξη μιας κατα-

Η προσφορά στους κλάδους μετάλλων θα είναι περιορισμένη, σε σχέση με τη ζήτηση, η οποία τροφοδοτείται κυρίως από την Κίνα και την Ινδία

στροφικής φούσκας, παρά τα μέτρα του Πεκίνου για την αναχαίτιση του δανεισμού από τις τράπεζες.

Ετσι όπως υπάρχει μια παγκόσμια οικονομία δύο ταχυτήτων, χωρισμένη μεταξύ των ταχύρρυθμων αναδυόμενων οικονομιών και της συγκρατημένης ανάπτυξης στον ανεπτυγμένο κόσμο, ένα ανάλογο σκηνικό επικρατεί με τις εταιρείες του κλάδου εμπορευμάτων, οι οποίες απολαμβάνουν μεγάλη ρευστότητα, προχωρώντας στην καταβολή αυξημένων μερισμάτων και στην επαναγορά μετοχών τους σε μια, κατά τα άλλα, περίοδο μεγάλης αβεβαιότητας. Η έκρυθμη κατάσταση που επικρατεί στη Μέση Ανατολή, αλλά και η αβεβαιότητα που πηγάζει από τα τραγικά γεγονότα στην Ιαπωνία, δεν επιτρέπουν, ωστόσο, τη διαμόρφωση σταθερών προβλέψεων. Η πυρηνική κρίση μετά τη βιβλική καταστροφή του σεισμού των 8,9 Ρίχτερ και το συνακόλουθο τσουνάμι είναι πολύ πιθανό να μην δεν θα επιτρέψουν στη χώρα και την οικονομία να «συνέλθουν σε χρονικό διάστημα μικρότερο των 12 μηνών για να μπορέσουν να σχεδιάσουν τα επόμενα βήματα».

Η κ. Σταμπς αναφέρεται στα σχέδια μαμούθ για την επαναγορά μετοχών των μεταλλουργιών BHP Billiton, ύψους 10,67 δισ. δολαρίων, και Rio Tinto, ύψους 5 δισ. δολ., τον περασμένο μήνα κινήσεις τις οποίες εκτιμούν «βεβαίως δεόντως οι επενδυτές». «Είμαστε θετικοί ως προς τις εκτιμήσεις μας για περαιτέρω άνοδο των τιμών των σιδηρομεταλλευμάτων, του χαλκού, του θερμικού χάλυβα και του επεξεργασμένου χάλυβα (cooking coal) εξαιτίας της αυξημένης ζήτησης από την Κίνα και της πετιοισμένης προσφοράς», λέει η κ. Σταμπς.

Στις αγορές τροφίμων, η κ. Σταμπς επισημαίνει ότι οι ανοδικές τάσεις θα συνεχιστούν, εφ' όσον αυξάνεται ο παγκόσμιος πληθυσμός και κατ' επέκταση διευρύνεται η αστική τάξη στις αναδυόμενες οικονομίες, αλλάζοντας και τις διατροφικές τους συνήθειες. Η ίδια ήταν, ωστόσο, αινιγματική και για την πορεία των τιμών στα αγροτικά εμπορεύματα, καθώς η τρέχουσα συγκυρία είναι ιδιάζουσα σε τόσα μέτωπα, από την Ευρώπη μέχρι την Ιαπωνία.

Σημαντικός παγκόσμιος παίκτης η Λατινική Αμερική

Η Λατινική Αμερική έχει πολλούς λόγους να νιώθει περήφανη για τα επιτεύγματά της, 200 χρόνια μετά την κήρυξη ανεξαρτησίας. Παρά τη δυναμική της, ωστόσο, παραμένει υπανάπτυκτη και βαθιά άνιση, με το ένα τρίτο του πληθυσμού της να ζει στη φτώχεια.

Ισως, όμως, τα πράγματα να αλλάζουν πια. Την τελευταία δεκαετία, η περιφέρεια ευημερεί. Η ταχύτερη και διαρκέστερη αύξηση της παραγωγής συνοδεύθηκε από μεγάλες επενδύσεις στις κοινωνικές συνθήκες. Ενισχύθηκαν, δε, τα θεμελιώδη μεγέθη της οικονομίας και έγινε καλύτερη προετοιμασία για οικονομικά σοκ, με αποτέλεσμα η πρόσφατη παγκόσμια κρίση να υπήρξε ως επί το πλείστον σχετικά ήπια και βραχύβια. Τώρα, έχοντας αφήσει πίσω την κρίση, με πλούτο πρώτων υλών και ευνοϊκές εξωτερικές συνθήκες, η Λατινική Αμερική έχει τεράστιες οικονομικές ευκαιρίες και δυνατότητα να γίνει όλο και σημαντικότερος παγκόσμιος παίκτης. Τρεις χώρες της –Αργεντινή, Βραζιλία, Μεξικό– είναι μέλη του G20. Και μπορεί να προχωρήσει ακόμη περισσότερο επενδύοντας στην πρόσφατη πρόοδο, για να αντιμετωπίσει μακροχρόνια προβλήματα όπως η χαμηλή παραγωγικότητα και η υψηλή ανισότητα.

Οι καλύτερες πολιτικές έπαιξαν ζωτικό ρόλο στην πρόσφατη σχετική επιτυχία της περιφέρειας. Οι ενισχυμένες μακροοικονομικές πολιτικές βελτίωσαν την αντοχή της. Η παραγωγή, μετά τη δραστική συρρίκνωση στα τέλη του 2008, ανέκαμψε στα μέσα του 2009. Η βελτίωση των κρατικών οικονομικών, η μείωση του εξωτερικού χρέους, η αύξηση των συναλλαγματικών αποθεμάτων, η μεγαλύτερη ευελιξία των ισοτιμιών και η ενίσχυση της νομοθεσίας περί τα χρηματοοικονομικά έπαιξαν σημαντικό ρόλο στον περιορισμό των επιπτώσεων της κρίσης. Σήμερα, όλο και περισσότεροι άνθρωποι βλέπουν να βελτιώνεται το βιοτικό τους επίπεδο, σε σχέση με προηγούμενες περιόδους ανάπτυξης. Τα ποσοστά

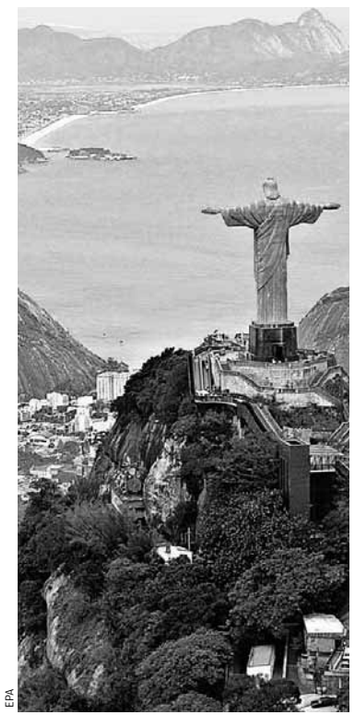

ΕΡΑ

Τρεις χώρες της Λατινικής Αμερικής -Αργεντινή, Βραζιλία, Μεξικό- είναι μέλη του G20.

Η ανισότητα στην κατανομή του πλούτου εξακολουθεί να αποτελεί το μεγαλύτερο πρόβλημα

της φτώχειας μειώθηκαν περισσότερο από 10% το 2002–2008 και 40 εκατομμύρια άτομα βγήκαν από τη φτώχεια.

Παρά την ταραγμένη ιστορία της, η Λατινική Αμερική μπορεί τώρα να επενδύσει στη νέα δύναμη και αντοχή της. Οι χαράσσοντες την πολιτική θα πρέπει να χειριστούν προσεκτικά τις διεθνείς συνθήκες για να αποφύγουν επανάληψη των κύκλων ανόδου και πτώσης, καταβάλλοντας νέες προσπάθειες εδραίωσης των συνθηκών για ισχυρότερη και πιο ίση ανάπτυξη.

Υποβάθμιση 30 ισπανικών τραπεζών στη σκιά της κρίσης στην Πορτογαλία

Ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Moody's υποβάθμισε 30 ισπανικές τράπεζες, μία ημέρα μετά την πτώση της πορτογαλικής κυβέρνησης, που φέρνει την Πορτογαλία πλησιέστερα σε μια προσφυγή στον ευρωπαϊκό μηχανισμό στήριξης.

Μολονότι άφησε αμετάβλητη τη βαθμολογία των τριών μεγαλύτερων τραπεζών της χώρας, η υποβάθμιση υπογραμμίζει τις αδυναμίες του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ισπανίας, δύο εβδομάδες μετά την υποβάθμιση των ομολόγων του ισπανικού δημοσίου κατά μία βαθμίδα στο Aa2. Τότε, είχε επικαλεσθεί την ανησυχία για το κόστος που ενδέχεται να έχει η αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα, τις επιφυλάξεις για την ικανότητα της κυβέρνησης να επιτύχει μείωση του δανεισμού της και τις ισχνές προοπτικές της ισπανικής οικονομίας για ανάπτυξη. Κι αυτό γιατί η Moody's υπολογίζει πως το κόστος της αύξησης κεφαλαίου των αποδυναμωμένων ισπανικών τραπεζών ανέρχεται σε 50 δισ. ευρώ, ενώ η επίσημη εκτίμηση της Τράπεζας της Ισπανίας είναι μόλις για 15,5 δισ. ευρώ.

AFP-ΑΠΕ

«Πρέπει να εξακολουθήσουμε να προωθούμε μεταρρυθμίσεις, να μένουμε προσηλωμένοι στις δεσμεύσεις μας και να ενισχύσουμε την οικονομία μας», δήλωσε η Ισπανίδα υπουργός Οικονομικών Ελενα Σαλγάδο, κάνοντας σαφή αναφορά στο πρόγραμμα λιτότητας.

Ανέπαφες οι τρεις μεγάλες

Τώρα, για την υποβάθμιση των ισπανικών τραπεζών η Moody's επικαλείται την αυξημένη πίεση στα ομόλογα του ισπανικού δημοσίου και την ύπαρξη πολλών ανίσχυρων τραπεζών, την υποβάθμιση του ρόλου των μικρών και περιφερειακών τραπεζών μέσα στο τραπεζικό σύστημα και έναν ακόμη παράγοντα: τη φθίνουσα δημοτικότητα των τραπεζών σε όλη την Ευρώπη. Επιβεβαίωσε, παράλληλα, τις υφιστάμενες βαθμολογίες των τριών μεγάλων τραπεζών, Santander και BBVA και του ταμιευτηρίου La Caixa, αν και με αρνητική προοπτική.

Σε ό, τι αφορά, πάντως, την υποβάθμιση των καταθέσεων και των ομολόγων 30 ισπανικών τραπεζών, για 10 από αυτές ήταν κατά μία και πλέον βαθμίδα, για 15 κατά δύο βαθμίδες και για 5 κατά τρεις ή τέσσερις βαθμίδες.

Μέχρι στιγμής, πάντως, ούτε η υποβάθμιση της Moody's ούτε η κατάρρευση της πορτογαλικής κυβέρνησης φαίνεται να πλήττουν την ισπανική οικονομία. Οι μετοχές ισπανικών εταιρειών σημείωσαν πτώση κατά 1% στην αρχή της συνεδρίασης της Πέμπτης, αντιδρώντας στα νέα από την Πορτογαλία. Ανέκαμψαν, ωστόσο, αργότερα και κινήθηκαν ουσιαστικά στα ίδια επίπεδα με το κλείσιμο της Τετάρτης.

Ακόμη πιο σημαντικό είναι το γεγονός ότι παρέμειναν επίσης ουσιαστικά αμετάβλητες οι αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων του ισπανικού δημοσίου στο 5,18%. Κι αυτό γιατί μερίδα αναλυτών εκτιμά πως η κατάρρευση της πορτογαλικής κυβέρνησης όχι μόνον εξωθεί την Πορτογαλία ένα βήμα πιο κοντά στον μηχανισμό στήριξης, αλλά σχεδόν αναπόφευκτα στρέφει το ενδιαφέρον των αγορών στην κατά πολύ μεγαλύτερη οικονομία της Ισπανίας, της οποίας τυχόν προσφυγή στον μηχανισμό στήριξης θα είχε καταστρεπτικές συνέπειες για την Ευρωζώνη.

Ρωσική στήριξη

Σημειωτέον πως μία ημέρα πριν από την υποβάθμιση κι ενώ στην Πορτογαλία βρισκόταν σε εξέλιξη η κρίσιμη ψηφοφορία που οδήγησε στην κατάρρευση της κυβέρνησης, η Ισπανία είδε να μειώνεται το κόστος του δανεισμού της. Οικονομικοί αναλυτές έσπευσαν να αποδώσουν τη μείωση των αποδόσεων των εντόκων γραμματίων της στην αντίληψη των αγορών σχετικά με τη διαφορά ανάμεσα στην Ισπανία και την Πορτογαλία. Είχε προηγηθεί η απόφαση της Ρωσίας να επανεντάξει την Ισπανία στον κατάλογο των χωρών στις οποίες μπορεί να επενδύσει το Εθνικό Ταμείο Κοινωνικής Πρόνοιας, από τον οποίο την είχε αφαιρέσει το φθινόπωρο του 2010 εξ αιτίας της δημοσιονομικής κρίσης της Ευρωζώνης.

Σε ερώτηση δημοσιογράφων για το πώς θα επηρεάσουν την Ισπανία οι εξελίξεις, η Ισπανίδα υπουργός Οικονομικών Ελενα Σαλγάδο δήλωσε πως «πρέπει να εξακολουθήσουμε να κάνουμε ό, τι κάνουμε ώς τώρα, να εξακολουθήσουμε να προωθούμε μεταρρυθμίσεις, να μένουμε προσηλωμένοι στις δεσμεύσεις μας και να ενισχύσουμε την οικονομία μας». Επρόκειτο για μια σαφή αναφορά στο πρόγραμμα λιτότητας που έχει εφαρμόσει η κυβέρνηση της Ισπανίας σε μια προσπάθεια να τιθασεύσει το διογκωμένο δημοσιονομικό της έλλειμμα.

Α. Ρ., AFP

gnomi

40 χρόνια
Αντικαρκινικός Σύνδεσμος Κύπρου
προσφοράς σε 50.000 ανθρώπους

Ο Αντικαρκινικός Σύνδεσμος Κύπρου συμπληρώνει 40 χρόνια και μετρά μέχρι στιγμής 50.000 ανθρώπους που έχουν δεχτεί βοήθεια με τις υπηρεσίες που προσφέρει.

Η συνεχής του προσπάθεια όλα αυτά τα χρόνια για συλλογή χρημάτων, έχει στηρίξει την φωτεινή πλευρά της ζωής με το Κέντρο Ανακουφιστικής Φροντίδας Αροδαφνούσα και έχει συμβάλλει στην ψυχική και πνευματική ενδυνάμωση, με την Ψυχοκοινωνική Στήριξη και την Υπηρεσία Κατ' Οίκον Φροντίδας.
Γι' αυτό, ο στόχος της αύξησης του χρηματικού ποσού έχει αποκλειστικό σκοπό, την αύξηση της βοήθειας σε ακόμη περισσότερα άτομα.

Συνέχισε και φέτος την ενίσχυση του έργου του.
Μπορείς να κάνεις την συνεισφορά σου και μέσω του **www.anticancersociety.org.cy** πατώντας στην ένδειξη **'donate now'.**

Donate NOW!

ΠΟΡΕΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΣ 2011
ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗΣ
40 χρόνια ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ THE CYPRUS ANTI-CANCER SOCIETY
ΚΥΡΙΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ
Τράπεζα Κύπρου
ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΣΤΗΡΙΖΕΙ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

10 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
ΠΟΡΕΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΣ 2011
ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΟΔΙΚΟΣ ΕΡΑΝΟΣ 7, 8, 9 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 24/3	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0,20	0,19	0,01	5,26%	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	36,54
0,17	0,17	0,00	0,00%	A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD	6,22
0,08	0,08	0,00	0,00%	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	20,10
1,35	1,35	0,00	0,00%	A. ZORBAS & SONS PUBLIC LTD	20,65
0,03	0,03	0,00	0,00%	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD	4,76
0,02	0,02	0,00	0,00%	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD	1,17
0,10	0,10	0,00	0,00%	AD Shopping Galleries Plc	2,63
2,50	2,50	0,00	0,00%	AGROS DEVELOPMENT COMPANY "PROODOS" PUBLIC LTD	8,98
0,02	0,02	0,00	0,00%	AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	1,62
0,19	0,18	0,01	5,56%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	18,78
0,02	0,02	0,00	0,00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU) PUBLIC LTD (WAR. 2001/2015)	0,50
0,10	0,10	0,00	0,00%	AMATHUS PUBLIC LTD	8,80
0,17	0,17	0,00	0,00%	APOLLO INVESTMENT FUND PLC	9,62
0,07	0,07	0,00	0,00%	ASTARTI DEVELOPMENT PLC	6,99
1,02	1,06	-0,04	-3,77%	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	39,89
0,01	0,01	0,00	0,00%	AVACOM NET PUBLIC COMPANY LTD	1,50
0,15	0,15	0,00	0,00%	AVACOM PUBLIC COMPANY LTD	1,92
2,72	2,70	0,02	0,74%	BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	2.434,26
0,98	0,97	0,01	0,93%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Bonds 2013/2018	45,06
0,98	0,98	-0,01	-0,51%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Capital Securities	629,11
0,19	0,20	-0,01	-5,00%	BLUE ISLAND PLC	2,93
0,09	0,08	0,01	12,50%	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	12,75
0,07	0,07	0,00	0,00%	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD	14,61
0,26	0,26	0,00	0,00%	CCC HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	11,44
0,04	0,04	0,00	0,00%	CEILFLOOR PUBLIC COMPANY LTD	0,20
0,08	0,09	-0,01	-11,11%	CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD	4,00
0,03	0,03	0,00	0,00%	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD	0,30
0,07	0,07	0,00	0,00%	CLARIDGE PUBLIC LTD	7,57
0,03	0,02	0,01	50,00%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	8,64
0,12	0,12	0,00	0,00%	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	19,29
0,13	0,13	0,00	0,00%	COSMOS INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	2,34
0,32	0,40	-0,08	-20,00%	CYPRINT PLC	1,64
0,05	0,05	0,00	0,00%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD	19,56
4,69	4,69	0,00	0,00%	CYPRUS FOREST INDUSTRIES PUBLIC LTD	14,35
0,75	0,70	0,05	7,14%	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC	69,94
0,29	0,31	-0,02	-6,45%	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	11,47
0,18	0,19	-0,01	-5,26%	CYVENTURE CAPITAL PUBLIC COMPANY LTD	2,70
0,11	0,11	0,00	0,00%	D & M TELEMARKETING PUBLIC LTD	0,85
0,01	0,01	0,00	0,00%	D.H. CYPROTELS PLC	1,63
0,26	0,25	0,01	4,00%	DEMETRA INVESTMENT PUBLIC LTD	52,00
0,18	0,19	-0,01	-5,26%	Dimco Plc	14,58
0,06	0,06	0,00	0,00%	DISPLAY ART PLC	0,81
0,02	0,03	-0,01	-33,33%	DODONI PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	5,65
0,65	0,65	0,00	0,00%	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	16,25
0,03	0,03	0,00	0,00%	EFREMICO HOLDINGS PUBLIC LTD	0,34
0,35	0,38	-0,03	-7,89%	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	5,60
0,04	0,04	0,00	0,00%	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	13,93
0,65	0,65	0,00	0,00%	EMPIRE CAPITAL INVESTMENTS PUBLIC LTD	31,10
0,19	0,18	0,01	5,56%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	33,25
0,01	0,01	0,00	0,00%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (WARRANT)	0,35
0,10	0,10	0,00	0,00%	EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD	3,13
0,19	0,19	0,00	0,00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC	2,76
0,08	0,08	0,00	0,00%	G & K EXCLUSIVE FASHIONS PUBLIC COMPANY LTD	0,54
0,17	0,17	0,00	0,00%	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD	6,59
0,01	0,01	0,00	0,00%	Globalvalue Plc	4,30
0,18	0,18	0,00	0,00%	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	2,52
0,90	0,90	0,00	0,00%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	277,20
0,99	0,97	0,02	1,75%	HELLENIC BANK LTD (Non cumulative convertible Capital Securities)	139,97
0,17	0,18	-0,01	-5,56%	INTERFUND INVESTMENTS PLC	9,61
0,04	0,02	0,02	100,00%	ISXIS INVESTMENT PUBLIC LTD	0,44
0,12	0,12	0,00	0,00%	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	7,49
0,11	0,10	0,01	10,00%	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD	11,00
1,32	1,29	0,03	2,33%	K. ATHIENITIS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD	17,71
0,26	0,23	0,03	13,04%	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD	11,04
0,10	0,11	-0,01	-9,09%	KANIKA HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	6,03
0,07	0,07	0,00	0,00%	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD	1,56
0,18	0,18	0,00	0,00%	KARKOTIS MANUFACTURING & TRADING PUBLIC LTD	1,58
0,28	0,28	0,00	0,00%	KARYES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,56
1,06	1,13	-0,07	-6,19%	KEO PLC	32,84
0,01	0,01	0,00	0,00%	KNOSSOS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0,22
0,95	0,95	0,00	0,00%	KRONOS PRESS DISTRIBUTION AGENCY PUBLIC COMPANY LTD	19,38
0,23	0,23	0,00	0,00%	L.P. TRANSBETON PUBLIC LTD	1,97
0,15	0,15	0,00	0,00%	LASER INVESTMENTS GROUP PLC	7,76
0,12	0,12	0,00	0,00%	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	12,20
0,05	0,04	0,01	25,00%	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	4,54
0,01	0,01	0,00	0,00%	LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC	1,89
0,36	0,35	0,01	2,86%	LOGICOM PUBLIC LTD	26,67
0,11	0,11	0,00	0,00%	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	3,85
0,06	0,07	-0,01	-14,29%	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	2,88
0,07	0,07	0,00	0,00%	LOUIS PLC	32,24
0,28	0,28	0,00	0,00%	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	12,10
0,09	0,08	0,01	12,50%	MARFIN CLR PUBLIC CO LTD	25,71
0,93	0,94	-0,01	-1,06%	MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	1.361,99
720,00	720,00	0,00	0,00%	MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD - CAPITAL SECURITIES 2008	144,00
960,00	980,00	-20,00	-2,04%	MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD – Capital Securities 2009	232,54
995,00	995,00	0,00	0,00%	MARFIN POPULAR BANK LTD – Non-cumulative Capital Securities 2010	294,05
0,06	0,04	0,02	50,00%	MINERVA INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	4,70
0,68	0,68	0,00	0,00%	MITSIDES PUBLIC COMPANY LTD	5,58
0,02	0,02	0,00	0,00%	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD	0,30
0,04	0,04	0,00	0,00%	MULTICHOICE (CYPRUS) PUBLIC COMPANY LTD	2,72
0,84	0,84	0,00	0,00%	MUSKITA ALUMINIUM INDUSTRIES PLC	69,30
0,35	0,37	-0,02	-5,41%	NEMESIS CONSTRUCTIONS PUBLIC COMPANY LTD	17,14
0,06	0,05	0,01	20,00%	OCEAN TANKERS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	17,80
0,04	0,04	0,00	0,00%	OPTIONS CASSOULIDES PLC	1,85
0,21	0,21	0,00	0,00%	ORFANIDES PUBLIC COMPANY LTD	17,00
0,17	0,17	0,00	0,00%	PANDORA INVESTMENTS PUBLIC LTD	72,15
0,69	0,67	0,02	2,99%	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	60,38
0,10	0,11	-0,01	-9,09%	PHIL. ANDREOU PUBLIC LTD	4,50
0,44	0,44	0,00	0,00%	PHILOKTIMATIKI PUBLIC LTD	2,11
0,12	0,12	0,00	0,00%	PIERIDES HOLDINGS PLC	2,65
0,09	0,09	0,00	0,00%	PIPIS BROS FARMS PUBLIC COMPANY LTD	0,87
0,06	0,06	0,00	0,00%	Primetel Plc	22,95
10123,00	10123,00	0,00	0,00%	PRIMETEL PLC – Bonds 2009/2014	5,06
0,01	0,01	0,00	0,00%	PRIMETEL PLC (Rights_C)	1,91
0,01	0,01	0,00	0,00%	Primetel Plc (WARRANT 2008/2011)	0,32
0,08	0,08	0,00	0,00%	R.A.I. CONSULTANTS PUBLIC LTD	0,91
0,02	0,02	0,00	0,00%	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD	0,40
0,01	0,01	0,00	0,00%	RENOS HATZIOANNOU FARM PUBLIC COMPANY LTD	2,73
0,10	0,10	0,00	0,00%	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD	5,42
0,06	0,06	0,00	0,00%	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD	1,98
0,01	0,01	0,00	0,00%	SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD	0,70
0,08	0,08	0,00	0,00%	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	2,92
0,02	0,02	0,00	0,00%	SEA STAR CAPITAL PLC	12,60
0,16	0,17	-0,01	-5,88%	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	10,64
0,23	0,23	0,00	0,00%	STADEMOS HOTELS PLC	7,48
0,10	0,10	0,00	0,00%	STARIO PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	3,86
0,01	0,01	0,00	0,00%	SUPHIRE HOLDINGS PUBLIC LTD	1,24
0,24	0,24	0,00	0,00%	TELIA AQUA MARINE PUBLIC LTD	5,45
0,25	0,25	0,00	0,00%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	34,40
0,27	0,29	-0,02	-6,90%	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD	3,30
0,04	0,04	0,00	0,00%	TOXOTIS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0,83
2,05	2,05	0,00	0,00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - CAPITAL	5,59
0,85	0,85	0,00	0,00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INCOME	2,32
0,60	0,60	0,00	0,00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INTERNATIONAL	0,82
0,01	0,01	0,00	0,00%	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0,10
0,27	0,27	0,00	0,00%	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD	3,64
0,01	0,01	0,00	0,00%	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (Warrants 2010/2012)	0,02
0,76	0,76	0,00	0,00%	USB Bank Plc	34,58
1,00	1,00	0,00	0,00%	USB BANK PLC (BONDS 2009/ 2019)	8,00
0,99	0,99	0,00	0,00%	USB BANK PLC (CONVERTIBLE BONDS 2010/ 2020)	1,20
0,70	0,68	0,02	2,94%	VASSILICO CEMENT WORKS PUBLIC COMPANY LTD	50,36
1,00	1,00	0,00	0,00%	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD	75,00
6,41	6,41	0,00	0,00%	Woodland Designs PLC	83,33
0,40	0,39	0,01	2,56%	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC	45,85
0,02	0,02	0,00	0,00%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	0,72

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

Άνοδος		Πτώση	
100,0%	ISXIS INVESTMENT PUBLIC LTD	-33,33%	DODONI PORTFOLIO INVEST. LTD
50,0%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	-20,00%	CYPRINT PLC
50,0%	MINERVA INSURANCE LTD	-14,29%	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD
25,0%	LIBERTY LIFE INSURANCE LTD	-11,11%	CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD
20,0%	OCEAN TANKERS HOLDINGS LTD	-9,09%	KANIKA HOTELS PUBLIC COMPANY LTD

cdb GlobalCapital
Global Capital Securities and Financial Services Limited
Regulated by the Cyprus Securities & Exchange Commission and Member of the Cyprus Stock Exchange
Λεωφ.Αρχ. Μακαρίου Γ', αρ. 50, Κτίριο Άλφα, 1ος όροφος, 1065 Λευκωσία
Τηλ.: 22 710710 Fax: 22339332, www.globalcapital.com.cy

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 24/3	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
0,81	0,81	0,00	0,00%	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	733,41
4,38	4,21	0,17	4,04%	ΒΙΟΧΑΛΚΟ (ΚΑ)	873,70
3,11	3,14	-0,03	-0,96%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	267,10
1,67	1,72	-0,05	-2,91%	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	237,14
12,67	12,15	0,52	4,28%	ΔΕΗ (ΚΟ)	2.939,44
6,94	7,00	-0,06	-0,86%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	6.635,27
1,36	1,40	-0,04	-2,86%	ΕΛΒΑΛ (ΚΑ)	168,78
3,59	3,48	0,11	3,16%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	635,43
7,67	7,68	-0,01	-0,13%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	2.344,22
6,59	6,68	-0,09	-1,35%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ (ΚΟ)	430,78
5,09	5,02	0,07	1,39%	ΕΥΑΘ (ΚΟ)	184,77
5,67	5,35	0,32	5,98%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	603,86
1,32	1,31	0,01	0,76%	ΙΑΣΩ (ΚΟ)	70,16
2,55	2,49	0,06	2,41%	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	405,35
14,49	13,45	1,04	7,73%	ΚΑΕ (ΚΟ)	877,92
2,69	2,74	-0,05	-1,82%	ΚΥΠΡΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.407,41
10,20	10,10	0,10	0,99%	ΜΕΤΚΑ (ΚΟ)	529,90
9,13	8,69	0,44	5,06%	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	1.011,45
5,80	5,63	0,17	3,02%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	678,51
16,01	16,02	-0,01	-0,06%	ΟΛΘ (ΚΟ)	161,38
16,56	15,90	0,66	4,15%	ΟΛΠ (ΚΟ)	414,00
16,58	16,17	0,41	2,54%	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	5.289,02
8,25	7,84	0,41	5,23%	ΟΤΕ (ΚΟ)	4.043,74
1,57	1,57	0,00	0,00%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1.795,02
4,94	4,99	-0,05	-1,00%	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS (ΚΟ)	109,08
3,33	3,15	0,18	5,71%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	127,71
3,03	3,11	-0,08	-2,57%	ΣΙΔΕΝΟΡ (ΚΟ)	291,62
3,66	3,77	-0,11	-2,92%	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ (ΚΟ)	1.041,15
3,59	3,52	0,07	1,99%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	392,51
17,17	17,35	-0,18	-1,04%	ΤΙΤΑΝ (ΚΟ)	1.322,21
9,40	9,79	-0,39	-3,98%	ΤΙΤΑΝ (ΠΟ)	71,15
0,61	0,60	0,01	1,67%	ΥΓΕΙΑ (ΚΟ)	107,28
2,03	1,92	0,11	5,73%	AEGEAN AIRLINES (ΚΟ)	144,98
0,26	0,30	-0,04	-13,33%	ALAPIS (ΚΟ)	63,74
5,05	5,23	-0,18	-3,44%	ALPHA BANK (ΚΟ)	2.698,06
18,63	19,35	-0,72	-3,72%	COCA - COLA (ΚΟ)	6.827,73
4,85	5,10	-0,25	-4,90%	EUROBANK EFG (ΚΟ)	2.612,19
6,68	6,75	-0,07	-1,04%	EUROBANK PROPERTIES (ΚΟ)	407,48
0,51	0,47	0,04	8,51%	FORTHNET (ΚΟ)	79,27
6,08	6,00	0,08	1,33%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	310,03
11,15	11,00	0,15	1,36%	FRIGOGLASS (ΚΟ)	448,59
1,21	1,24	-0,03	-2,42%	J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ)	93,96
5,53	5,74	-0,21	-3,66%	JUMBO (ΚΟ)	718,58
3,79	3,86	-0,07	-1,81%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	167,73
0,87	0,88	-0,01	-1,14%	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	670,19
0,91	0,94	-0,03	-3,19%	MARFIN POPULAR BANK (ΚΟ)	1.332,70
4,84	4,90	-0,06	-1,22%	S & B ΟΡΥΚΤΑ (ΚΟ)	250,63
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
7,63	7,61	0,02	0,26%	ALPHA ETF FTSE Athex 20	43,50
16,86	16,86	0,00	0,00%	NBGAM ETF ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ Χ.Α.	4,71
7,84	7,76	0,08	1,03%	NBGAM ETF GREECE & TURKEY 30	3,05
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΣΑΙΑΣ & ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
1,81	1,88	-0,07	-3,72%	ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	20,23
0,69	0,68	0,01	1,47%	ΑΚΡΙΤΑΣ (ΚΟ)	8,97
0,57	0,60	-0,03	-5,00%	ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	9,80
0,69	0,69	0,00	0,00%	ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ)	15,19
0,66	0,64	0,02	3,13%	ΑΛΦΑ ΓΚΡΙΣΙΝ (ΚΟ)	7,37
1,15	1,26	-0,11	-8,62%	ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	31,63
0,58	0,61	-0,03	-4,92%	ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	8,87
0,38	0,38	0,00	0,00%	ΒΑΡΒΕΡΗΣ Ν. - MODA BAGNO (ΚΟ)	7,15
0,75	0,75	0,00	0,00%	ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ)	17,99
0,75	0,75	0,00	0,00%	ΒΙΣ (ΚΟ)	3,73
1,28	1,27	0,01	0,79%	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ SYSTEMS (ΚΟ)	8,10
1,49	1,42	0,07	4,93%	ΒΩΒΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ (ΚΟ)	50,56
0,31	0,36	-0,05	-13,89%	ΓΑΛΑΞΙΔΙ (ΚΟ)	4,36
0,65	0,65	0,00	0,00%	ΓΙΟΥΡΟΜΠΡΟΚΕΡΣ (ΚΟ)	3,90
5,97	5,97	0,00	0,00%	ΔΑΙΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ (ΚΟ)	89,55
0,91	0,94	-0,03	-3,19%	ΔΙΑΣ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	95,89
1,74	1,73	0,01	0,58%	ΔΙΑΣ ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	52,48
0,49	0,50	-0,01	-2,00%	ΔΟΛ (ΚΟ)	40,67
1,05	1,09	-0,04	-3,67%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	16,67
1,09	1,09	0,00	0,00%	ΔΟΥΡΟΣ (ΚΟ)	4,32
0,38	0,38	0,00	0,00%	ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ)	13,19
0,48	0,46	0,02	4,35%	ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ (ΚΟ)	6,56
0,43	0,44	-0,01	-2,27%	ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	11,97
0,60	0,61	-0,01	-1,64%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	6,75
1,19	1,16	0,03	2,59%	ΕΛ. ΒΙΟΜ. ΖΑΧΑΡΗΣ (ΚΑ)	43,73
0,82	0,89	-0,07	-7,87%	ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ)	15,29
0,55	0,56	-0,01	-1,79%	ΕΛΒΕ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ (ΚΟ)	7,28
0,67	0,67	0,00	0,00%	ΕΛΓΕΚΑ (ΚΟ)	21,40
1,35	1,36	-0,01	-0,74%	ΕΛΙΝΟΙΛ (ΚΟ)	32,17
35,52	35,07	0,45	1,28%	ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	705,60
1,21	1,24	-0,03	-2,42%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ (ΚΟ)	32,94
0,60	0,60	0,00	0,00%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	16,04
1,49	1,59	-0,10	-6,29%	ΕΛΤΡΑΚ (ΚΟ)	22,30
0,46	0,48	-0,02	-4,17%	ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ (ΚΟ)	24,07
0,58	0,61	-0,03	-4,92%	ΕΤΕΜ (ΚΑ)	17,41
0,56	0,52	0,04	7,69%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ)	15,52
3,29	3,28	0,01	0,30%	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	24,17
0,58	0,58	0,00	0,00%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	50,31
0,72	0,73	-0,01	-1,37%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	20,58
0,41	0,42	-0,01	-2,38%	ΙΛΥΔΑ (ΚΟ)	3,69
0,38	0,35	0,03	8,57%	ΙΜΠΕΡΙΟ-ΑΡΓΩ ΓΚΡΟΥΠ (ΚΟ)	11,80
0,71	0,79	-0,08	-10,13%	ΙΝΤΕΡΤΕΚ (ΚΟ)	7,98
4,61	4,55	0,06	1,32%	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (ΚΟ)	78,37
1,82	1,75	0,07	4,00%	ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. (ΚΟ)	13,65
0,72	0,74	-0,02	-2,70%	ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (ΚΟ)	7,01
1,97	1,92	0,05	2,60%	ΚΑΡΑΤΖΗ (ΚΟ)	28,92
1,00	0,93	0,07	7,53%	ΚΕΠΕΝΟΥ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	6,70
0,89	0,92	-0,03	-3,26%	ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ)	35,80
0,41	0,39	0,02	5,13%	ΚΛΩΣ/ΓΙΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ (ΚΑ)	4,72
0,38	0,37	0,01	2,70%	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΟ)	8,07
4,28	4,37	-0,09	-2,06%	ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟ)	49,43
0,56	0,54	0,02	3,70%	ΚΡΕΚΑ (ΚΟ)	3,99
2,87	1,91	0,96	50,26%	ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ (ΚΟ)	84,61
0,90	0,88	0,02	2,27%	ΚΡΙ - ΚΡΙ (ΚΟ)	29,76
0,43	0,41	0,02	4,88%	ΚΤΗΜΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ (ΚΟ)	6,80
0,57	0,55	0,02	3,64%	ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Η.- F.H.L. (ΚΟ)	13,35
0,42	0,64	-0,22	-34,38%	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	3,19
0,59	0,62	-0,03	-4,84%	ΛΑΝΑΚΑΜ (ΚΟ)	3,50
0,53	0,54	-0,01	-1,85%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΚΑ)	4,41
0,41	0,41	0,00	0,00%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΠΑ)	0,89
0,70	0,70	0,00	0,00%	ΛΙΒΑΝΗΣ (ΚΟ)	5,41
1,74	1,81	-0,07	-3,87%	ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	28,92
0,70	0,70	0,00	0,00%	ΜΑΘΙΟΣ ΠΥΡΙΜΑΧΑ (ΚΟ)	6,87
0,38	0,39	-0,01	-2,56%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΚΟ)	25,44
0,30	0,31	-0,01	-3,23%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΠΟ)	7,79
1,24	1,21	0,03	2,48%	ΜΙΝΕΡΒΑ (ΚΑ)	7,69
0,61	0,60	0,01	1,67%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	7,02
0,46	0,49	-0,03	-6,12%	ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ (ΚΟ)	7,29
0,80	0,81	-0,01	-1,23%	ΝΑΚΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗ (ΚΟ)	5,07
0,36	0,38	-0,02	-5,26%	ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	8,62
0,69	0,72	-0,03	-4,17%	ΝΗΡΕΥΣ (ΚΟ)	43,90
0,49	0,49	0,00	0,00%	ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ (ΚΟ)	7,59
0,77	0,75	0,02	2,67%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΚΟ)	6,39
0,49	0,48	0,01	2,08%	ΠΑΪΡΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (ΚΟ)	2,44
0,81	0,81	0,00	0,00%	ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ (ΚΟ)	16,37
2,52	2,52	0,00	0,00%	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	17,82
0,51	0,55	-0,04	-7,27%	ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ (ΚΟ)	23,91
0,54	0,55	-0,01	-1,82%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	24,81
3,20	3,14	0,06	1,91%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΑ)	87,61
0,90	0,89	0,01	1,12%	ΡΕΒΟΪΛ (ΚΟ)	20,05
1,26	1,48	-0,22	-14,86%	ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΛ/ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	5,27
0,63	0,64	-0,01	-1,56%	ΣΕΛΟΝΤΑ ΙΧΘ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ)	18,45
0,64	0,70	-0,06	-8,57%	ΣΠΥΡΟΥ ΑΓΡ. ΟΙΚ. (ΚΟ)	18,20
0,46	0,50	-0,04	-8,00%	ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ (ΚΟ)	18,20
1,07	1,09	-0,02	-1,83%	ΣΩΛ/ΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (ΚΟ)	132,86
0,55	0,51	0,04	7,84%	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	3,59
1,51	1,49	0,02	1,34%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	50,02
0,38	0,42	-0,04	-9,52%	ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΑ)	4,83
1,65	1,79	-0,14	-7,82%	ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ (ΚΟ)	62,37
1,23	1,19	0,04	3,36%	ΧΑΪΔΕΜΕΝΟΣ (ΚΟ)	10,26
0,79	0,81	-0,02	-2,47%	ΧΑΛΚΟΡ (ΚΑ)	80,01
0,69	0,70	-0,01	-1,43%	ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε. ΥΙΟΙ (ΚΟ)	2,78
0,37	0,40	-0,03	-7,50%	A.S. COMPANY (ΚΟ)	8,09
0,48	0,50	-0,02	-4,00%	ALSINCO (ΚΟ)	2,41
1,09	1,06	0,03	2,83%	ATTICA BANK (ΚΟ)	266,93
0,41	0,49	-0,08	-16,33%	AUDIOVISUAL (ΚΟ)	18,64
1,81	1,81	0,00	0,00%	AUTOHELLAS (ΚΟ)	65,81
0,64	0,58	0,06	10,34%	ΑΧΟΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	12,96
0,53	0,50	0,03	6,00%	BYTE COMPUTER (ΚΟ)	8,38
0,41	0,43	-0,02	-4,65%	CENTRIC ΠΟΛΥΜΕΣΑ (ΚΟ)	18,46
0,47	0,47	0,00	0,00%	CYCLON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	12,53
0,76	0,66	0,10	15,15%	DIONIC (ΚΟ)	22,07
1,25	1,16	0,09	7,76%	EURODRIP (ΚΟ)	55,56
1,93	1,60	0,33	20,63%	EUROMEDICA (ΚΟ)	84,23
0,65	0,64	0,01	1,56%	F.G. EUROPE (ΚΟ)	34,32
8,74	8,78	-0,04	-0,46%	FLEXOPACK (ΚΟ)	102,43
1,20	1,19	0,01	0,84%	INFORM ΛΥΚΟΣ Π. (ΚΟ)	24,69
0,45	0,46	-0,01	-2,17%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	59,86
1,08	1,12	-0,04	-3,57%	INTRAKAT (ΚΟ)	25,01
1,33	1,34	-0,01	-0,75%	KLEEMAN HELLAS (ΚΟ)	31,45
0,47	0,46	0,01	2,17%	LAVIPHARM (ΚΟ)	24,01
0,78	0,73	0,05	6,85%	LOGISMOS (ΚΟ)	3,70
2,06	1,98	0,08	4,04%	MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	8,61
5,70	5,63	0,07	1,24%	MERMEREN KOMBINAT A.D.PRILEP(ΕΛΠ)	2,67
1,02	0,96	0,06	6,25%	MEVACO (ΚΟ)	10,71
2,95	2,86	0,09	3,15%	MIG REAL ESTATE ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	36,40
2,57	2,62	-0,05	-1,91%	MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	31,91
2,69	2,78	-0,09	-3,24%	NEXANS ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	16,50
0,40	0,43	-0,03	-6,98%	PASAL (ΚΟ)	5,99
0,49	0,48	0,01	2,08%	PROFILE (ΚΟ)	5,97
0,89	0,86	0,03	3,49%	PROTON BANK (ΚΟ)	55,79
0,40	0,40	0,00	0,00%	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	2,73
1,42	1,45	-0,03	-2,07%	QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	69,16
0,69	0,70	-0,01	-1,43%	REDS (ΚΟ)	39,63
2,62	2,65	-0,03	-1,13%	RILKEN (ΚΟ)	8,80
0,45	0,50	-0,05	-10,00%	SCIENS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	119,13
1,30	1,34	-0,04	-2,99%	SPACE HELLAS (ΚΟ)	8,39
0,63	0,69	-0,06	-8,70%	SPRIDER STORES (ΚΟ)	16,55
0,78	0,73	0,05	6,85%	TRASTOR ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	42,81
0,31	0,33	-0,02	-6,06%	YALCO - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (ΚΑ)	4,09
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΑΜΗΛΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ					
0,32	0,37	-0,05	-13,51%	ΑΘΗΝΑ (ΚΟ)	15,73
0,23	0,23	0,00	0,00%	ΑΝΕΚ (ΚΟ)	49,48
2,68	2,68	0,00	0,00%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `90)	0,84
0,81	0,90	-0,09	-10,00%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `96)	2,41
2,64	2,56	0,08	3,13%	ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ (ΚΟ)	168,70
0,50	0,50	0,00	0,00%	ΒΑΛΚΑΝ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ)	10,06
0,18	0,19	-0,01	-5,26%	ΒΙΟΤΕΡ (ΚΟ)	3,16
7,89	7,32	0,57	7,79%	ΓΕΚΕ (ΚΑ)	66,42
0,22	0,23	-0,01	-4,35%	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	5,29
0,15	0,13	0,02	15,38%	Γ.Ε. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (ΚΟ)	7,88
0,30	0,30	0,00	0,00%	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ (ΚΟ)	4,11
1,60	1,66	-0,06	-3,61%	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	819,57
11,70	11,70	0,00	0,00%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΚΟ)	4,27
6,00	6,00	0,00	0,00%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΠΟ)	1,47
7,19	7,19	0,00	0,00%	ΖΑΜΠΑ (ΚΑ)	7,21
4,56	4,70	-0,14	-2,98%	ΗΡΑΚΛΗΣ ΑΓΕΤ (ΚΟ)	324,14
14,00	14,00	0,00	0,00%	ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	187,66
65,20	70,95	-5,75	-8,10%	ΚΑΡΕΛΙΑ (ΚΑ)	179,95
2,18	1,96	0,22	11,22%	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ)	7,20
19,00	18,97	0,03	0,16%	ΛΑΜΨΑ (ΚΟ)	405,92
0,30	0,29	0,01	3,45%	ΜΟΥΖΑΚΗΣ (ΚΑ)	9,66
0,11	0,11	0,00	0,00%	ΜΟΧΛΟΣ (ΚΟ)	8,08
0,09	0,11	-0,02	-18,18%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΚΑ)	2,29
0,50	0,50	0,00	0,00%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΠΑ)	0,77
1,00	1,00	0,00	0,00%	ΝΙΚΑΣ (ΚΟ)	20,23
0,21	0,21	0,00	0,00%	ΠΕΡΣΕΥΣ (ΚΟ)	3,62
0,20	0,20	0,00	0,00%	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟ)	4,86
0,12	0,11	0,01	9,09%	ΣΑΝΥΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	6,13
0,35	0,32	0,03	9,38%	ΣΕΛΜΑΝ (ΚΟ)	21,08
0,22	0,26	-0,04	-15,38%	ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ Χ.Κ. (ΚΟ)	12,00
0,18	0,19	-0,01	-5,26%	ΦΙΕΡΑΤΕΞ (ΚΟ)	1,84
0,29	0,29	0,00	0,00%	ΦΙΝΤΕΞΠΟΡΤ (ΚΟ)	2,12
0,09	0,10	-0,01	-10,00%	ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ (ΚΟ)	6,45
7,61	7,61	0,00	0,00%	ALPHA ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ)	106,54
0,62	0,61	0,01	1,64%	ATTICA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	118,83
0,28	0,27	0,01	3,70%	AVENIR (ΚΟ)	29,52
0,27	0,28	-0,01	-3,57%	CPI (ΚΟ)	2,68
13,50	13,50	0,00	0,00%	CROWN HELLAS CAN (ΚΟ)	324,84
0,57	0,57	0,00	0,00%	ELBISCO ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΑ)	30,64
0,23	0,25	-0,02	-8,00%	INTERFISH ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	6,65
0,27	0,27	0,00	0,00%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	9,23
0,38	0,38	0,00	0,00%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΠΟ)	0,98
0,59	0,61	-0,02	-3,28%	MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	170,42
0,25	0,25	0,00	0,00%	NUTRIART (ΚΟ)	10,63
0,41	0,41	0,00	0,00%	OLYMPIC CATERING (ΚΟ)	2,85
0,26	0,27	-0,01	-3,70%	PAPERPACK ΤΣΟΥΚΑΡΙΔΗΣ Ι. (ΚΟ)	3,08
0,11	0,14	-0,03	-21,43%	PC SYSTEMS (ΚΟ)	4,50
0,13	0,14	-0,01	-7,14%	SATO AE (ΚΟ)	3,65
0,18	0,18	0,00	0,00%	SPIDER - ΠΕΤΣΙΟΣ Ν.& ΥΙΟΙ (ΚΟ)	5,23
0,20	0,21	-0,01	-4,76%	T BANK (ΚΟ)	28,94
0,09	0,07	0,02	28,57%	UNIBIOS (ΚΟ)	8,26
0,40	0,34	0,06	17,65%	VIVERE (ΚΟ)	13,16
ΥΠΟ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ					
0,22	0,21	0,01	4,76%	ΑΕΓΕΚ (ΚΟ)	7,33
0,08	0,09	-0,01	-11,11%	ΑΤΛΑΝΤΙΚ (ΚΟ)	2,28
0,07	0,06	0,01	16,67%	ΑΤΤΙ - ΚΑΤ (ΚΟ)	5,72
0,60	0,63	-0,03	-4,76%	ΒΑΡΑΓΚΗΣ (ΚΟ)	3,88
0,16	0,19	-0,03	-15,79%	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ (ΚΑ)	1,65
0,06	0,07	-0,01	-14,29%	ΕΔΡΑΣΗ - ΨΑΛΛΙΔΑΣ Χ. (ΚΟ)	1,88
0,04	0,04	0,00	0,00%	ΕΙΚΟΝΑ - ΗΧΟΣ (ΚΟ)	0,83
3,70	3,70	0,00	0,00%	ΕΛΒΙΕΜΕΚ (ΚΟ)	26,22
0,77	0,64	0,13	20,31%	ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ΚΟ)	6,16
0,08	0,08	0,00	0,00%	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	2,43
0,36	0,26	0,10	38,46%	ΕΛΦΙΚΟ (ΚΟ)	1,62
0,08	0,08	0,00	0,00%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΚΟ)	1,97
0,14	0,14	0,00	0,00%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΠΟ)	0,17
0,09	0,09	0,00	0,00%	ΕΥΡΩΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ (ΚΟ)	0,99
0,20	0,19	0,01	5,26%	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	3,45
0,78	0,78	0,00	0,00%	ΙΠΠΟΤΟΥΡ (ΚΑ)	2,33
0,14	0,14	0,00	0,00%	ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ (ΚΟ)	3,07
0,22	0,24	-0,02	-8,33%	ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ (ΚΟ)	5,42
0,04	0,04	0,00	0,00%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΚΟ)	0,83
0,08	0,08	0,00	0,00%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΠΟ)	0,63
0,16	0,16	0,00	0,00%	ΚΟΥΜΠΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2,81
0,18	0,16	0,02	12,50%	ΜΑΪΛΛΗΣ Μ.Ι.(ΚΟ)	13,17
0,29	0,29	0,00	0,00%	ΜΑΡΑΚ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ (ΚΟ)	2,77
2,97	2,94	0,03	1,02%	ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ (ΚΟ)	210,65
0,19	0,18	0,01	5,56%	ΝΕΛ (ΚΟ)	64,72
0,25	0,29	-0,04	-13,79%	ΝΕΩΡΙΟΝ (ΚΟ)	5,87
0,26	0,26	0,00	0,00%	ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ (ΚΟ)	6,65
0,89	0,84	0,05	5,95%	ΣΙΔΜΑ (ΚΟ)	8,90
0,08	0,08	0,00	0,00%	ΤΕΞΑΠΡΕΤ (ΚΟ)	1,11
0,06	0,06	0,00	0,00%	ALTEC (ΚΟ)	12,91
0,07	0,07	0,00	0,00%	COMPUCON (ΚΟ)	0,87
1,50	1,50	0,00	0,00%	FASHION BOX (ΚΟ)	12,89
0,66	0,67	-0,01	-1,49%	HELLAS ONLINE (ΚΟ)	102,66
0,47	0,58	-0,11	-18,97%	ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ (ΚΟ)	23,87
0,07	0,07	0,00	0,00%	RIDENCO (ΚΟ)	1,61
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
0,91	0,85	0,06	7,06%	ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ (ΚΟ)	28,30
ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ					
2,86	2,86	0,00	0,00%	DIVERSA (ΚΟ)	5,03
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ					
1,45	1,58	-0,13	-8,23%	OPTRONICS TECHNOLOGIES (ΚΟ)	4,83
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
3,30	3,30	0,00	0,00%	EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ (ΚΟ)	32,29
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
2,23	2,23	0,00	0,00%	ΒΙΟΪΑΤΡ.& ΡΟΜΠΟΤ.ΤΕΧΝΟΛ. (ΚΟ)	12,04
ΛΙΑΝΙΚΟ & ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ					
1,80	1,80	0,00	0,00%	MEDITERRA (ΚΟ)	13,14
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ					
1,30	1,30	0,00	0,00%	ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ)	11,59
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ					
2,20	2,20	0,00	0,00%	ΝΤΟΠΛΕΡ (ΚΟ)	23,32
ΤΡΟΦΙΜΑ					
1,12	1,12	0,00	0,00%	ΚΡΗΤΩΝ ΑΡΤΟΣ (ΚΟ)	4,76
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ					
2,47	2,48	-0,01	-0,40%	ENVITEC (ΚΟ)	24,50
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ					
0,61	0,61	0,00	0,00%	EPSILON NET (ΚΟ)	3,41
2,52	2,52	0,00	0,00%	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ)	9,85
3,65	3,65	0,00	0,00%	VIDAVO (ΚΟ)	3,13
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ					
7,50	7,50	0,00	0,00%	ΦΟΥΝΤΛΙΝΚ (ΚΟ)	27,18

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

17/3/11 - 24/3/11

Ανοδος	17/3/11	24/3/11	
ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ (ΚΟ)	1,91	2,87	**50,26%**
ΕΛΦΙΚΟ (ΚΟ)	0,26	0,36	**38,46%**
UNIBIOS (ΚΟ)	0,07	0,09	**28,57%**
EUROMEDICA (ΚΟ)	1,60	1,93	**20,63%**
ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ΚΟ)	0,64	0,77	**20,31%**

Πτώση	17/3/11	24/3/11	
ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	0,64	0,42	**-34,38%**
PC SYSTEMS (ΚΟ)	0,14	0,11	**-21,43%**
ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ (ΚΟ)	0,58	0,47	**-18,97%**
ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΚΑ)	0,11	0,09	**-18,18%**
AUDIOVISUAL (ΚΟ)	0,49	0,41	**-16,33%**

ΣΕ ΑΝΑΣΤΟΛΗ : ΑΛΥΣΙΔΑ (ΚΟ), ΑΛΥΣΙΔΑ (ΠΟ), ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΚΟ), ΑΤΕΡΜΩΝ (ΚΟ), ΔΙΕΚΑΤ (ΚΟ), ΛΑΝ-ΝΕΤ (ΚΟ), ΜΑΞΙΜ ΠΕΡΤΣΙΝΙΔΗΣ (ΚΑ), ΜΕΣΟΧΩΡΙΤΗ ΑΦΟΙ (ΚΟ), ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΚΟ), ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΠΟ), ΣΑΟΣ ΦΕΡΡΥΣ (ΚΟ), ΧΑΛΥΒΔΟΦΥΛΛΩΝ (ΚΟ), ΩΜΕΓΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ), ALTIUS ΑΕΕΧ (ΚΟ), ΒΕΤΑΝΕΤ (ΚΟ), HITECH SNT (ΚΟ), MICROLAND COMPUTERS (ΚΟ), UNITED TEXTILES (ΚΟ)

* Αφορά τη χρήση 2009. Για τον υπολογισμό του P/E, έχουν χρησιμοποιηθεί τα Ενοποιημένα Κέρδη μετά Φόρων και Δικαιωμάτων Μειοψηφίας ανά μετοχή, βάσει του σταθμισμένου αριθμού μετοχών.

alphatrust
ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ
Ξενίας 5, 145 62 Κηφισιά
Τηλ.: 210 6289300
www.alphatrust.gr

Η Βρετανία μειώνει τον φόρο επιχειρήσεων

Περιορίζει τη φορολογία στα καύσιμα, παγώνει στα ποτά – Αυστηρός ο νέος προϋπολογισμός για το 2011

Με δύσκολες παραδοχές ξεκίνησε την παρουσίαση του φετινού προϋπολογισμού ο Βρετανός υπουργός Οικονομικών Τζορτζ Οσμπορν, ο οποίος δήλωσε πως η ανάπτυξη της οικονομίας θα αποβεί αρκετά βραδύτερη από το αναμενόμενο.

Ο νέος προϋπολογισμός της κυβέρνησης Κάμερον είναι αυστηρός. Σύμφωνα με τις επίσημες προβλέψεις της, το ΑΕΠ το 2011 θα αυξηθεί μόλις 1,7% εν συγκρίσει με το 2,1%, όπως προβλεπόταν τον Νοέμβριο, εξαιτίας των τιμών των εμπορευμάτων, του υψηλότερου πληθωρισμού και της συρρίκνωσης-σοκ του δ΄ τριμήνου 0,6% (για το ΑΕΠ). Κατά την κυβέρνηση ο πληθωρισμός θα εκτιναχθεί μεταξύ 4% και 5% εφέτος έναντι προβλέψεων 3%, ενώ σε ανάλογες εκτιμήσεις προβαίνει και η Τράπεζα της Αγγλίας. Σύμφωνα με την κοινοποίηση των πρακτικών της τελευταίας της συνεδρίασης διακρίνει σημαντικό κίνδυνο εκτίναξης του πληθωρισμού άνω του 5% από το 4,4% τον Φεβρουάριο. Ο υπουργός Οικονομικών έχει θέσει ως ύψιστη προτεραιότητα την περικοπή του ελλείμματος, το οποίο διαμορφώνεται περίπου στο 10% του ΑΕΠ, ενώ ο κρατικός δανεισμός θα φθάσει εφέτος τα 146 δισ. στερλίνες έναντι στόχου για 148,5 δισ. λίρες. Ειδικότερα στον προϋπολογισμό, ο φορολογικός συντελεστής επί των επιχειρήσεων θα μειωθεί 2%, αρχής γενομένης από τον Απρίλιο και θα συνεχίσει να μειώνεται σχεδόν 1% κάθε χρόνο την προσεχή τριετία. Ο συντελεστής θα διαμορφωθεί στο 23%, δηλαδή θα είναι χαμηλότερος κατά 16 μονάδες από τις ΗΠΑ, 11 από Γαλλία και 7 από Γερμανία. Επίσης, θα διπλασιαστεί ο αριθμός των Ζωνών Επιχειρηματικότητας από 10 σε 21, οι οποίες θα διαμορφωθούν σε ορισμένες από τις πιο υποβαθμισμένες περιοχές της χώρας. Ο κ. Οσμπορν πρότεινε ακόμα αύξηση του φόρου των τραπεζών από το 2012, ώστε να αντισταθμιστεί η περικοπή του φόρου επί των επιχειρήσεων, προκαλώντας αντιδράσεις στο Σίτι.

Ξένες επενδύσεις προσδοκά η βρετανική κυβέρνηση

Σε επίπεδο καταναλωτών θα μειωθεί ο φόρος των καυσίμων κατά 1 πένα, ενώ για να χρηματοδοτηθεί αυτή η μείωση θα αυξηθεί 2 δισ. λίρες η φορολογία των πετρελαϊκών. Ωστόσο, όπως υπογράμμισαν οι Εργατικοί, η αύξηση στον ΦΠΑ από τον Ιανουάριο έχει ήδη προσθέσει 3 πένες ανά λίτρο βενζίνης.

Ο φόρος στα αλκοολούχα ποτά παγώνει και δεν αυξάνεται πέραν των όσων είχε επιβάλει η προηγούμενη κυβέρνηση των Εργατικών. Επιπροσθέτως, αυξάνεται το ανώτατο αφορολόγητο εισόδημα κατά 600 στερλίνες ετησίως, αρχής γενομένης από τον Απρίλιο 2012. Τέλος, ο κ. Οσμπορν δεσμεύτηκε για 250 εκατ. στερλίνες με αποδέκτες 10.000 νέους ιδιοκτήτες, οι οποίοι θα αγοράσουν νεόδμητα σπίτια. Θα καλύψουν το 5% του κόστους, ενώ κυβέρνηση και κατασκευαστική εταιρεία θα προσφέρουν το 10%, αποσκοπώντας στην αναζωογόνηση του φθίνοντος κλάδου.

REUTERS, BLOOMBERG

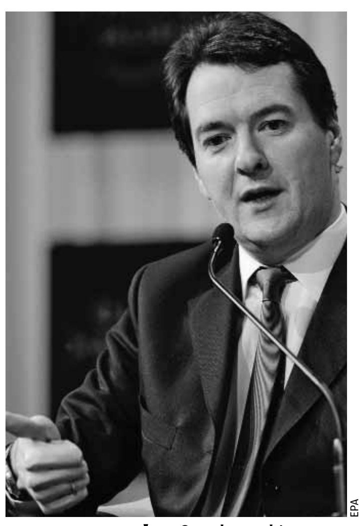
EPA

«Ας ακουστεί καθαρά σε όλο τον κόσμο ότι η Βρετανία είναι ανοιχτή στις επιχειρήσεις», τόνισε ο υπουργός Οικονομικών, Τζόρτζ Οσμπορν.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Πηγή: Reuters)
Οι τιμές είναι της Πέμπτης 24/3

New York/Νέα Υόρκη
(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Πρ/νο
3M COMPANY/d	92.32	90.70
ALCOA INC/d	16.84	16.45
ALLEGHENY TECH/d	64.35	64.37
ALTRIA GROUP/d	25.59	25.43
AMAZON COM/d	164.46	162.60
AMER ELEC PWR/d	34.57	34.16
AMER EXPRESS C/d	44.80	44.75
AMER INTL GROU/d	36.45	36.95
AMGEN/d	52.77	52.78
APPLE INC/d	337.92	341.20
AVON PRODUCTS/d	26.95	26.96
BAKER HUGHES I/d	70.85	70.61
BANK OF AMERIC/d	13.59	13.88
BAXTER INTL IN/d	52.19	52.66
BOEING CO/d	72.62	71.85
BRISTOL MYERS /d	26.07	26.29
CAMPBELL SOUP /d	33.29	33.53
CATERPILLAR IN/d	107.00	106.79
CIGNA CORP/d	41.55	41.89
CISCO SYSTEMS/d	17.52	17.45
CITIGROUP/d	4.40	4.42
CERVECERIAS/d	54.27	53.61
COCA-COLA CO/d	64.30	63.51
COLGATE PALMOL/d	78.26	78.43
COMPUTER SCIEN/d	48.13	48.05
DANAOS CORP/d	4.91	4.89
DIANA SHIPPING/d	11.78	11.84
DOW CHEMICAL C/d	36.68	36.73
DRYSHIPS/d	4.61	4.66
DU PONT CO/d	53.33	53.67
EASTMAN KODAK/d	3.05	3.24
EMC CORP/d	26.46	26.36
ENTERGY CP/d	67.05	66.90
EXCEL MARITIME/d	4.42	4.46
EXELON CORP/d	40.97	41.07
EXXON MOBIL/d	82.33	82.56
FEDEX CORP/d	89.17	88.29
FORD MOTOR CO/d	14.37	14.34
FREESEAS/d	2.78	2.83
GENERAL DYNAMI/d	76.42	76.04
GENERAL ELEC C/d	19.45	19.49
GENL MARITIME /d	2.03	2.03
H J HEINZ CO/d	48.32	48.51
HALLIBURTON CO/d	46.16	45.70
HARTFORD FINL/d	26.09	26.43
HEWLETT-PACKAR/d	42.10	41.74
HOME DEPOT INC/d	36.49	36.29
HONEYWELL INTL/d	56.89	56.54
INTEL CORP/d	20.21	20.15
INTL BUS MACHI/d	159.37	158.00
INTL PAPER CO/d	26.87	26.82
JOHNSON JOHNSO/d	58.70	58.79
JPMORGAN CHASE/d	45.36	45.47
LAZARD/d	42.02	42.10
LIMITED BRANDS/d	31.63	31.20
MCDONALD'S COR/d	74.31	73.87
MERCK & CO/d	32.55	32.53
MICROSOFT CP/d	25.37	25.30
MORGAN STANLEY/d	27.43	27.76
NATL SEMICONDU/d	14.03	14.00
NORFOLK SOUTHE/d	66.88	67.30
ORACLE CORP/d	31.48	31.13
PEPSICO INC/d	64.18	63.94
PFIZER INC/d	19.84	19.94
PROCTER & GAMB/d	60.65	60.93
RADIOSHACK/d	13.91	13.95
RAYTHEON CO/d	50.61	50.39
ROCKWELL AUTOM/d	90.79	89.68
SARA LEE CORP/d	17.60	17.49
SCHLUMBERGER L/d	88.39	88.77
SOUTHERN/d	37.44	37.39
STEALTHGAS/d	6.03	5.92
TEXAS INSTRUME/d	33.99	33.64
THE AES CORP/d	12.45	12.47
TSAKOS ENERGY/d	10.96	10.97
TYCO INTL/d	44.02	44.42
UNISYS CORP/d	31.32	31.60
UNITED TECH CP/d	81.88	80.88
US BANCORP/d	26.35	26.46
VERIZON COMMS/d	36.89	36.95
VIACOM CL B/d	44.57	44.85
WAL-MART STORE/d	51.48	52.00
WALT DISNEY CO/d	42.22	41.44
WELLS FARGO & /d	31.38	31.51

London/Λονδίνο
(Σε πέννες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
3I GROUP/d	295.42	297.50
ADMIRAL GROUP/d	1576.79	1572.00
AGGREKO/d	1523.97	1515.00
ANGLO AMERICAN/d	3101.83	3056.50
ANTOFAGASTA/d	12.51	1353.00
ARM HOLDINGS/d	512.91	513.50
ASSOC.BR.FOODS/d	967.08	963.50
ASTRAZENECA/d	2837.50	2848.50
AVIVA/d	429.37	446.90
B SKY B/d	825.66	828.50
BAE SYSTEMS/d	319.59	320.50
BARCLAYS/d	286.74	288.50
BG GROUP/d	1491.09	1505.50
BHP BILLITON/d	2308.11	2275.00
BP/d	468.16	463.60
BR LAND CO/d	560.27	559.00
BRIT AM TOBACC/d	2343.53	2346.00
BRITISH AIRWAY/d	276.46	282.50
BT GROUP/d	180.13	181.80
BURBERRY GRP/d	1116.49	1120.00
BUNZL/d	726.52	722.50
CAIRN ENERGY/d	440.67	428.00
CAPITA GROUP/d	756.90	756.00
CARNIVAL/d	2447.63	2452.00
CENTRICA/d	325.56	326.00
COMPASS GROUP/d	543.69	541.50
DAILY MAIL TST/d	508.34	511.50
DIAGEO/d	1138.39	1137.00
DOLPHIN CAP IN/d	40.89	40.50
ENTERPRISE INN/d	92.65	94.15
GLAXOSMITHKLIN/d	1154.05	1153.00
HAMMERSON/d	450.32	449.00
HAYS/d	116.07	115.60
HSBC HOLDINGS/d	625.63	626.10
IMPERIAL TOBAC/d	1911.15	1901.00
INTERCONT HOTE/d	1248.52	1272.00
INTL POWER/d	308.59	310.40
ITV/d	81.33	84.70
JOHNSON MATTHE/d	1848.54	1835.00
KAZAKHMYS/d	1396.53	1362.00
KINGFISHER/d	239.35	242.40
LAND SECS GROU/d	724.58	721.00
LEGAL & GENERA/d	114.31	113.80
LLOYDS BNK GRP/d	59.89	61.16
MAN GROUP/d	243.83	242.80
MARKS & SP./d	346.86	340.50
MORRISON SUPMK/d	271.61	276.30
NATIONAL GRID/d	583.53	585.50
NEXT/d	1938.78	1937.00
OLD MUTUAL/d	130.00	129.40
PARTYGAMING/d	179.66	180.00
PEARSON/d	1069.60	1076.00
PORVAIR/d	108.50	108.50
PRUDENTIAL/d	730.17	733.50
RECKIT BNCSR G/d	3013.46	3036.00
REED ELSEVIER/d	514.43	515.50
RENTOKIL INITI/d	90.05	89.75
REXAM PLC/d	361.43	363.00
RIO TINTO/d	4086.74	4013.50
ROLLS ROYCE GP/d	598.15	594.50
RSA INSRANCE G/d	131.97	132.60
ROYAL BANK SCO/d	41.16	41.79
ROYAL DTCH SHL/d	2185.84	2180.00
SABMILLER/d	2056.84	2020.00
SAGE GROUP/d	267.84	268.50
SAINSBURY(J)/d	334.28	354.30
SCHRODERS/d	1718.43	1740.00
SCHRODERS NV/d	1345.28	1370.00
SCOT & STH ENR/d	1217.55	1232.00
SEVERN TRENT/d	1411.56	1420.00
SHIRE/d	1802.12	1799.00
SMITH&NEPHEW/d	685.98	683.50
SMITHS GROUP/d	1324.15	1307.00
STANDRD CHART /d	1589.24	1604.00
TATE & LYLE/d	537.47	538.00
TESCO/d	370.79	379.00
UNILEVER/d	1837.80	1810.00
UNITED UTIL GR/d	577.02	580.50
UTD BUSINESS M/d	594.00	596.50
VODAFONE GROUP/d	176.14	174.50
WHITBREAD/d	1625.25	1644.00
WILLIAM HILL/d	178.30	176.80
WOLSELEY/d	2090.42	2101.00
WPP PLC/d	747.97	757.00
XSTRATA/d	1370.00	1374.50
YELL GROUP/d	5.98	5.95

Zurich /Ζυρίχη
(Σε ελβ.φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ABB LTD N/d	21.37	21.25
ADECCO N/d	59.35	58.90
BALOISE HLD N/d	93.30	94.00
CLARIANT N/d	15.85	15.58
CS GROUP AG/d	39.00	39.05
GIVAUDAN N/d	905.00	897.00
HOLCIM N/d	66.75	65.70
INTERSHOP I/d	319.00	317.00
JULIUS BAER N/d	39.84	39.49
LONZA GRP AG N/d	75.35	74.85
NESTLE SA/d	51.35	50.45
NOVARTIS N/d	49.29	49.59
RICHEMONT I/d	51.15	51.80
ROCHE HOLDING/d	129.70	128.70
SGS N/d	1610.00	1583.00
SWATCH GROUP I/d	390.00	395.00
SWISS LIFE HLD/d	149.20	149.10
SWISS REINSUR/d	50.55	50.55
SWISSCOM N/d	404.00	400.80
SYNGENTA N/d	291.60	292.90
SYNTHES/d	121.30	120.00
UBS AG N/d	16.62	16.66
ZURICH FIN N/d	256.30	255.00

Frankfurt/Φρανκφούρτη
(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ADIDAS N/d	46.81	47.22
ALLIANZ SE/d	97.60	96.90
BASF SE/d	44.61	44.84
BAY MOT WERKE/d	55.41	54.69
BAYER N AG/d	52.86	53.10
BEIERSDORF/d	41.75	41.43
COMMERZBANK/d	5.71	5.67
DAIMLER AG N/d	47.35	46.12
DEUTSCHE BANK /d	40.89	41.04
DEUTSCHE POST /d	12.34	12.27
DT BOERSE N/d	52.72	52.96
DT TELEKOM N/d	10.82	10.79
DT LUFTHANSA A/d	14.27	14.27
E.ON AG NA/d	21.21	21.00
FRESENIUS MEDI/d	46.98	46.56
HENKEL AG&CO V/d	42.07	41.71
HEIDELBERGCEME/d	47.26	46.91
K+S AG/d	51.44	50.56
INFINEON TECH /d	7.10	7.15
LINDE/d	108.85	107.50
MAN SE/d	83.59	83.55
METRO AG/d	47.85	47.87
MLP/d	6.92	6.90
MUENCH. RUECK /d	109.20	108.15
RWE AG/d	43.91	43.88
SAP AG/d	40.99	40.91
SIEMENS N/d	91.76	91.62
THYSSEN KRUPP/d	28.21	27.93
TUI N/d	8.43	8.43
VOLKSWAGEN AG/d	102.92	103.99

Amsterdam/Αμστερνταμ
(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
AEGON	5.23	5.18
AHOLD KON	9.27	9.23
AKZO NOBEL	46.26	45.67
AIR FRANCE - K	11.30	11.43
ARCELORMITTAL	25.08	24.83
ASML HOLDING	30.22	29.45
BAM GROEP KON	4.99	4.94
BOSKALIS WESTM	36.10	35.60
CORIO	47.60	46.95
FUGRO	60.12	59.34
HEINEKEN	36.96	36.23
ING GROEP	9.14	9.07
KONINKLIJKE DS	42.77	42.43
KPN KON	11.77	11.63
PHILIPS KON	22.40	22.47
R.DUTCH SHELL	25.34	25.18
RANDSTAD	37.55	37.28
REED ELSEVIER	8.81	8.85
SBM OFFSHORE	19.26	18.90
TNT	18.00	18.05
TOMTOM N.V.	6.14	6.03
UNIBAIL RODAMC	149.85	146.80
UNILEVER CERT	21.66	21.32
WERELDHAVE	74.67	73.89
WOLTERS KLUWER	16.01	16.01

Milano/Μιλάνο
(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
A2A SPA/d	1.10	1.09
ATLANTIA/d	16.01	15.98
AZIMUT HLDG/d	7.40	7.32
BANCO POPOLARE/d	2.30	2.32
BULGARI/d	12.24	12.24
CIR-COMP/d	1.52	1.50
ENEL/d	4.25	4.21
EXOR/d	20.46	20.09
ENI/d	17.05	17.00
FINMECCANICA/d	8.84	8.76
GENERALI ASS/d	15.17	15.07
GEOX/d	4.40	4.31
IMPREGILO/d	0.00	2.28
INTESA SANPAOL/d	2.28	2.26
LUXOTTICA/d	22.12	22.04
MEDIASET/d	4.59	4.50
MEDIOBANCA/d	7.24	7.24
MEDIOLANUM/d	3.65	3.61
PIRELLI & C/d	6.11	6.02
PARMALAT/d	2.31	2.31
RCS MEDIAGROUP/d	1.23	1.21
PRYSMIAN/d	0.00	14.50
SNAM RETE GAS/d	3.88	3.83
STMICROELEC.N./d	8.56	8.57
TELECOM ITALIA/d	1.09	1.08
TENARIS/d	16.40	16.24
TERNA/d	3.31	3.30
UNICREDIT/d	1.80	1.76

Tokyo/Τόκιο
(Σε γιέν)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
AJINOMOTO/d	857	856
ASAHI BREWERIE/d	1476	1438
ASAHI KASEI/d	540	546
ASTELLAS PHARM/d	2991	3010
BANK OF YOKOHA/d	388	394
BRIDGESTONE CO/d	1732	1730
CANON INC/d	3715	3635
CASIO COMPUTER/d	645	643
CITIZEN HOLDIN/d	447	460
CLARION/d	140	144
CREDIT SAISON/d	1328	1375
DAIWA SEC GROU/d	392	403
FUJI HEAVY IND/d	546	581
FUJIFILM HOLDI/d	2496	2542
FUJITSU LTD/d	468	501
HINO MOTORS/d	388	397
HITACHI/d	440	438
HONDA MOTOR/d	3090	3145
IHI/d	186	183
ISUZU MOTORS/d	329	340
JPN STEEL WORK/d	639	640
KAWASAKI HVY I/d	330	326
KEIO/d	486	489
KOBE STEEL/d	215	213
KONICA MINOLTA/d	658	663
JTEKT/d	976	1039
MITSUB UFJ FG/d	402	405
MITSUBISHI COR/d	2234	2201
MITSUBISHI ELE/d	946	943
MITSUBISHI MOT/d	101	104
NEC CORPORATIO/d	184	193
NIKON CORP/d	1625	1660
NIPPON EXPRESS/d	309	312
NISSAN MOTOR C/d	703	724
NOMURA HOLDING/d	455	463
NTT/d	3720	3780
OBAYASHI CORP/d	384	390
ODAKYU ELEC RA/d	704	702
OSAKA GAS/d	309	308
PIONEER/d	360	380
RICOH CO LTD/d	951	954
SANYO ELECTRIC/d	112	115
SECOM/d	3760	3915
SEVEN & I HLDG/d	2070	2048
SHARP CORP/d	775	786
SHIMIZU CORP/d	382	397
SHISEIDO/d	1498	1520
SONY CORP/d	2596	2600
SUMITOMO CORP/d	1159	1142
SUZUKI MOTOR/d	1728	1784
TAISEI CORP/d	218	224
TDK CORPORATIO/d	4640	4840
TOBU RAILWAY/d	327	334
TOKYO DOME COR/d	152	155
TOKYO ELEC PWR/d	1049	1098
TOKYO ELECTRON/d	4505	4670
TOKYO GAS/d	363	361
TOPY INDS LTD/d	206	206
TORAY INDUSTRI/d	584	584
TOSHIBA CORP/d	402	406
TOYOBO/d	119	117
TOYOTA MOTOR C/d	3305	3345
YAMAHA CORP/d	894	922
YAMATO HOLDING/d	1231	1247

Paris/Παρίσι
(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ACCOR/d	30.77	30.95
AIR LIQUIDE/d	91.74	91.00
ALSTOM/d	41.33	41.30
AXA/d	14.54	14.50
BNP PARIBAS/d	52.56	52.57
BOUYGUES/d	33.37	33.02
CAP GEMINI/d	40.52	40.00
CARREFOUR/d	31.56	31.56
CASINO GUICHAR/d	66.90	67.00
CREDIT AGRICOL/d	11.82	11.80
DANONE/d	44.77	44.21
DASSAULT SYSTE/d	53.62	52.95
EADS/d	19.84	19.47
EDF/d	28.77	28.47
ESSILOR INTERN/d	50.82	49.96
FRANCE TELECOM/d	15.57	15.54
L OREAL/d	80.16	80.03
L.V.M.H./d	108.20	108.75
LAFARGE/d	42.60	41.76
LAGARDERE S.C./d	30.15	30.21
MICHELIN/d	59.39	58.60
PERNOD RICARD/d	64.71	63.97
PEUGEOT/d	26.82	26.55
PPR/d	105.10	103.10
PUBLICIS GROUP/d	37.80	37.77
RENAULT/d	37.80	37.74
SAINT-GOBAIN/d	42.40	41.64
SANOFI-AVENTIS/d	47.79	47.66
SCHNEIDER ELEC/d	116.70	116.85
SOCIETE GENERA/d	47.99	48.36
SODEXO/d	49.49	49.07
STMICROELECTRO/d	8.55	8.55
TF1/d	13.52	13.39
THALES/d	27.02	27.00
TOTAL/d	42.09	41.63
VEOLIA ENVIRON/d	22.03	21.96

Madrid/Μαδρίτη
(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ABERTIS/d	14.62	14.50
ACCIONA SA/d	77.23	75.64
ACERINOX/d	13.54	13.40
ADOLFO DOMINGU/d	9.00	9.00
AGUAS BARNA A/d	0.00	19.77
AMPER/d	3.43	3.46
ANTENA 3 DE TV/d	7.02	7.12
BANESTO/d	6.56	6.62
BBVA/d	8.95	8.94
BCO DE SABADEL/d	3.15	3.16
BEFESA/d	25.61	25.60
BK PASTOR/d	3.40	3.43
BK POPULAR/d	4.30	4.32
BODEGAS RIOJAN/d	6.75	6.92
CAMPOFRIO FOOD/d	7.87	7.76
CAT OCCIDENTE/d	15.59	15.55
CIE AUTOMOTIVE/d	5.22	5.27
CONS AUX FERR/d	389.25	390.05
DINAMIA CAP PR/d	8.30	8.20
DURO FELGUERA/d	5.62	5.66
EADS/d	19.76	19.49
ELECNOR/d	11.00	10.96
ENAGAS/d	15.59	15.56
ENDESA/d	21.26	21.29
ERCROS/d	0.84	0.83
FUNESPANA/d	6.64	6.62
GAMESA/d	6.93	6.74
GAS NATURAL/d	12.75	12.48
IBERIA LIN AER/d	0.00	3.42
IBERPAPEL/d	15.08	15.10
INDO INTL/d	0.60	0.60
INMOB COLONIAL/d	0.07	0.07
JAZZTEL/d	3.80	3.80
MAPFRE/d	2.70	2.64
METROVACESA/d	6.40	6.51
MIQUEL Y COSTA/d	21.11	21.10
NATRA/d	1.92	1.92
NH HOTELES/d	4.97	4.79
PAP Y CART EUR/d	3.83	3.83
PESCANOVA/d	28.00	28.30
PRISA/d	2.05	2.04
RED ELECTR COR/d	40.09	39.22
SACYR-VALLE/d	8.19	8.18
BANCO SANTANDE/d	8.49	8.50
SEDA BARCELONA/d	0.08	0.08
SOL MELIA/d	8.19	8.25
SOS CORP ALIME/d	0.66	0.67
SOTOGRANDE/d	3.79	3.79
TELEFONICA/d	17.67	17.57
TUBACEX/d	2.75	2.79
TUBOS REUNIDOS/d	1.97	1.98
UNIPAPEL/d	11.61	12.00
URBAS/d	0.09	0.09
VIDRALA/d	21.75	21.75
VINICOLA DEL N/d	15.20	15.20
ZARDOYA OTIS/d	11.25	11.17
ZELTIA/d	2.80	2.84

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Δείκτης εμπορευμάτων Reuters
ΚΛΕΙΣΙΜΟ

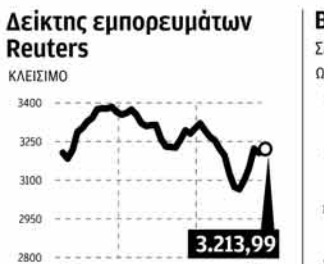

ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ
Σιτάρι (14), Βαμβάκι (13), Καφές (11), Μαλλί (11), Χαλκός (9), Ζάχαρη (7), Καουτσούκ (7), Αραβόσιτος (5), Ρύζι (4), Σόγια (3), Κρέας Βοδ. (3), Κακάο (3), Κασσίτερος (2), Φιστικέλαιο (2), Καρύδα ψίχα (2), Ψευδάργυρος (2), Μόλυβδος (1).

Brent DTD (Λονδίνο)
Σε δολάρια/βαρέλι
ΩΡΑ: 20.20

Χρυσός (Λονδίνο)
Τιμή spot
ΩΡΑ: 20.20

Ζάχαρη/Sugar
Λονδίνο 23/03/11 (σε δολ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '11	693,30	700,40
Αύγουστος '11	660,40	666,00

Νέα Υόρκη 23/03/11 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '11	26,85	27,16
Ιούλιος '11	24,92	25,25

Καφές/Coffee
Ρομπούστα Λονδ. 23/03/11 (σε δολ./τόν.)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '11	2.543	2.569
Ιούλιος '11	2.403	2.433

Νέα Υόρκη 23/03/11 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '11	269,70	273,45
Ιούλιος '11	271,80	275,70

Σιτάρι/Wheat
Σικάγο 23/03/11 (σε σεντς/μπούσελ) (70 ld)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '11	715	722
Ιούλιος '11	750	758

Λονδίνο 23/03/11 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το Κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '11	195,00	195,00
Ιούλιος '11	-	194,50

Καλαμπόκι/Corn
Σικάγο 23/03/11 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '11	685	687
Ιούλιος '11	692	694

Βρώμη/Oats
Σικάγο 23/03/11 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '11	344	342
Ιούλιος '11	351	350

Σόγια/Soybeans
Σικάγο 23/03/11 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιούνιος '11	610	610
Σεπτέμβριος '11	607	607

Χυμός πορτοκαλιού (Orange Juice)
Νέα Υόρκη 23/03/11 (σεντς/lb)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '11	159,85	158,20
Ιούλιος '11	157,90	156,75

Βαμβάκι/Cotton
Νέα Υόρκη 23/03/11 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '11	199,91	205,96
Ιούλιος '11	191,71	196,90

Κακάο/Cocoa
Λονδίνο 23/03/11 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '11	–	2.110
Μάιος '11	2.090	2.089

Νέα Υόρκη 23/03/11 (σε δολ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '11	3.254	3.254
Ιούλιος '11	3.253	3.252

Μαλλί/Wool
Αυστραλία 23/03/11 (σε σεντς το kg)

	Κλείσ.	Προηγ.
Σίδνεϊ	–	–
Μελβούρνη	–	–

Bradford Αγγλ. 23/03/11 (σε πένες το kg)

Μερινός		Crossbred	
70s Super	468	58s Super	308
66s Super	490	58s Blended	264
64s Super	390	56s Super	274
64s Blended	372	54s Carded	257

Βαμβάκι/Cotton
Κίνα 23/03/11 (σε lots to kg)

	Κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '11	30.840,00	30.835,00
Ιούλιος '11	30.985,00	30.935,00

Πετρέλαιο/Oil
Λονδίνο 23/03/11 (σε δολ. / βαρέλι, FOB)
15.00 GMT

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
BRENT (DTD)	116,61	116,28
Μάιος '11	116,10	115,70

Νέα Υόρκη 23/03/11
(σε δολ. το βαρέλι, FOB) 15.00 GMT
LIGHT CRUDE

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Απρίλιος '11	104,00	104,00
Μάιος '11	106,11	104,97
Ιούνιος '11	106,65	105,52
Ιούλιος '11	107,02	106,00
Αύγουστος '11	107,23	106,27
Σεπτέμβριος '11	107,23	106,27
Οκτώβριος '11	107,46	106,56

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

BULLION MARKETS

Χρυσός/Gold (σε δολάρια ανά ουγγιά)

SPOT	1.438,80
Προηγούμενο	1.429,50

Πλατίνα/Platinum (σε δολάρια ανά ουγγιά)

SPOT	1.755,00
Προηγούμενο	1.732,00

Αργυρος/Silver (σε σεντς ανά ουγγιά)

SPOT	3.714,00
Προηγούμενο	3.634,00

Παλλάδιο/Palladium (σε δολάρια ανά ουγγιά)

SPOT	745,72
Προηγούμενο	733,00

ΒΑΣΙΚΑ/LONDON METAL EXCHANGE
(σε δολάρια ο τόνος)

	Μετρητοίς	3 μηνών
Χαλκός/Copper	9.702,00	9.704,00
Μόλυβδος/Lead	2.727,00	2.700,00
Ψευδάργυρος/Zinc	2.374,00	2.397,00
Αλουμίνιο/Aluminium	2.600,00	2.627,00
Νικέλιο/Nikel	26.705,00	2.673,00
Κασσίτερος/Tin	31.000,00	3.092,00

STRATEGIC METALS
(Τιμή BID σε δολ. ΗΠΑ αποθηκευμένα στο Ρότερνταμ)

Antimony (99,6%) a tonne	15.500
Arsenic a LB	0,75
Bismuth a LB	9,70
Cadmium (99,99%) a LB	1,70
Chrome Fe HC a LB	1,30
Cobalt (99,8%) a LB	19,00
Indium a Kilo	630
Iridium a troy ounce	1.030
Magnesium (99,9%) a tonne	3.200
Maganese Elect (99,7%) a tonne	3.400
Molyb Fe 65 Western	37,00
Molyb Mo 3 Western	16,80
Rhodium a troy ounce	2.300
Ruthenium a troy ounce	160
Selenium a LB	70
Silicon metal lumps a tonne	2.600
Tantalite a LB	110
Titanium (8,00%) a Kilo	9
Vanadium Fe 80 (T2)	31
Vanadium Pentox	6,70

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ (SPOT) ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

		ΗΠΑ		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ		ΙΑΠΩΝΙΑ		ΑΓΓΛΙΑ	
		Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση
ΑΝΑ ΔΟΛΑΡΙΟ	SPOT			0.707	0.7073	80.86	80.91	0.6149	0.6151
	1 μήνας			0.0003	0.0003	-0.02	-0.01	0.0002	0.0002
	3 μήνες			0.0011	0.0011	-0.05	-0.05	0.0007	0.0007
	6 μήνες			0.0027	0.0027	-0.14	-0.13	0.0017	0.0018
	12 μήνες			0.0065	-0.0065	-0.41	-0.4	0.0041	0.0043
ΑΝΑ ΕΥΡΩ	SPOT	1.4139	1.4144			114.33	114.44	0.8694	0.87
	1 μήνας	-0.0007	-0.0007			-0.08	-0.07	-0.0001	-0.0001
	3 μήνες	-0.0023	-0.0022			-0.26	-0.25	-0.0004	-0.0003
	6 μήνες	-0.0054	-0.0053			-0.63	-0.62	-0.001	-0.0008
	12 μήνες	0.013	-0.0128			0.48	-1.59	0.0139	-0.0018
ΑΝΑ 100 ΓΙΕΝ	SPOT	1.2359	1.2367	0.8738	0.8747			0.76	0.7607
	1 μήνας	0.0002	0.0002	0.0005	0.0006			0.0004	0.0004
	3 μήνες	0.0008	0.0008	0.0019	0.002			0.0014	0.0014
	6 μήνες	0.002	0.0021	0.0048	0.0049			0.0033	0.0035
	12 μήνες	0.0061	0.0062	0.0123	-0.0036			0.0089	0.0092
ΑΝΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	SPOT	1.6258	1.6263	1.1495	1.1502	131.46	131.58		
	1 μήνας	-0.0006	-0.0005	0.0001	0.0002	-0.07	-0.06		
	3 μήνες	-0.002	-0.0019	0.0004	0.0005	-0.25	-0.24		
	6 μήνες	-0.0046	-0.0044	0.0011	0.0013	-0.6	-0.58		
	12 μήνες	-0.0113	-0.0109	0.0024	-0.0181	-1.57	-1.52		

Η τιμή spot είναι η τιμή που είχε το νόμισμα χθες στις 17.00 ώρα Ελλάδος. Πηγή: HSBC Bank plc
Για να υπολογισθούν οι προθεσμιακές τιμές για 1 μήνα, 3 μήνες και 12 μήνες, προσθέτουμε [ή αφαιρούμε αν έχει αρνητικό πρόσημο (-)] στις τιμές spot τα αντίστοιχα ψηφία.

ΒΑΣΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

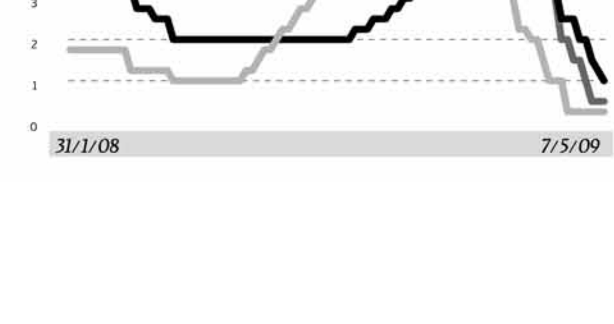

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΔΟΛΑΡΙΟΥ

ΕΥΡΩ	0,7080
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	5,2781
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤ.-Β. ΙΡΛ.	0,6153
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	6,3250
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	80,83
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	0,9077
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	5,5903
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	0,9798
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	0,9878

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δολάριο ΗΠΑ	1,4136	1,4127	1,4128
Κορόνα Δανίας	7,4573	7,4544	7,4597
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,8699	0,8689	0,8695
Κορόνα Σουηδίας	8,9310	8,9361	8,9515
Γιεν Ιαπωνίας (100)	114,42	114,19	114,26
Φράγκο Ελβετίας	1,2746	1,2820	1,2832
Κορόνα Νορβηγίας	7,8910	7,8956	7,9016
Δολάριο Καναδά	1,3890	1,3838	1,3851
Δολάριο Αυστραλίας	1,4006	1,3946	1,3959

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δηνάριο Ιορδανίας	1,0000	1,0022
Φιορίνι Ουγγαρίας	268,85	269,35
Δηνάριο Μπαχρέιν	0,5325	0,5327
Δολάριο Νέας Ζηλανδίας	1,9053	1,9066
Δολάριο Σιγκαπούρης	1,7859	1,7869
Δολάριο Χονγκ-Κονγκ	11,0094	11,0116
Κορόνα Ισλανδίας	161,390	161,890
Λίρα Αιγύπτου	8,4090	8,4167
Λίρα Γιβραλτάρ	0,8632	0,8631
Λίρα Συρίας	66,048	66,194
Λίρα Τουρκίας	2,1975	2,1988
Ντιρχάμ Ην. Αραβ. Εμιράτων	5,1888	5,1896
Ραντ Νοτίου Αφρικής	9,7738	9,7773
Ριάλ Κατάρ	5,1444	5,1458
Ριάλ Ομάν	0,5439	0,5440
Ριάλ Σαουδικής Αραβίας	5,2981	5,2989
Σεκέλ ή Σεκαλίμ Ισραήλ	5,0041	5,0101
Κορόνα Τσεχίας	24,392	24,423

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ
Ισχύει από 1/3/2011 έως 30/3/2011

Δολάριο ΗΠΑ	1,3510	Κορόνα Δανίας	7,4563
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,8419	Κορόνα Σουηδίας	8,7325

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

Αγορά: Παλαιάς κοπής (Βικτωρίας, Εδουάρδου, Γεωργίου) **228,89 ευρώ.** Παλαιάς κοπής (Ελισάβετ 1973 και προγενέστερα) **228,89 ευρώ.** Νέας κοπής (Ελισάβετ 1974 και μεταγενέστερα) **228,89 ευρώ.** **Πώληση:** Ελισάβετ νέας κοπής **276,21 ευρώ.**

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΕΥΡΩ
ΤΙΜΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖ

ΔΟΛΑΡΙΟ
1,4136 δολ. (προηγ. **1,4211** δολ.)

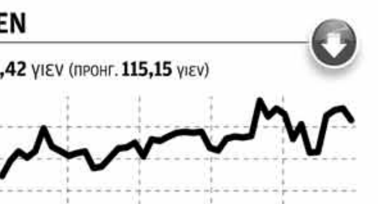

ΣΤΕΡΛΙΝΑ
0,8699 στερλ. (προηγ. **0,8678** στερλ.)

ΓΙΕΝ
114,42 γιεν (προηγ. **115,15** γιεν)

ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΦΡΑΓΚΟ
1,2746 φράγκα (προηγ. **1,2843** φράγκα)

ΔΕΙΚΤΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Baltic Dry Index

Baltic Capesize Index

Baltic Panamax Index

Baltic Supramax Index

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Real Estate
ΣΑΒΒΑΤΟ 26 - ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΜΑΡΤΙΟΥ 2011

Σταθερή αξία τα γραφεία και τα εμπορικά ακίνητα

Στη Λευκωσία οι αποδόσεις σε καταστήματα και γραφεία κυμαίνονται μεταξύ 4% και 6%

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Η δεκαετία 2000-2010 ήταν χρυσή στην Κύπρο και για την αγορά των εμπορικών ακινήτων που προορίζονται για γραφεία και καταστήματα λιανικής πώλησης. Το αξιοσημείωτο είναι ότι η συγκεκριμένη κατηγορία αντέχει στην κρίση.

Έκθεση της εταιρείας Δανός, συνεργαζόμενο μέλος της γαλλικής πολυεθνικής BNP Paribas Real Estate, για την πορεία της κυπριακής αγοράς ακινήτων δείχνει ότι η ζήτηση και για γραφεία και για εμπορικούς χώρους παραμένει υψηλή, με αποτέλεσμα να διατηρούνται υψηλά και οι αξίες, ειδικά στους κύριους εμπορικούς δρόμους, όπως η Μακαρίου και η Στασικράτους. Η μελέτη καταγράφει και την ανάδει-

Οι κατασκευαστές στρέφονται σε νέες εμπορικές αναπτύξεις, αφήνοντας πίσω τα οικιστικά σχέδια

ξη περιφερειακών αγορών που προσελκύουν επιχειρήσεις λιανεμπορίου.

Σύμφωνα με την ανάλυση, στην ευρύτερη περιοχή της Λευκωσίας οι αποδόσεις των επενδύσεων σε καταστήματα και γραφεία κυμαίνονται μεταξύ 4% και 6%. Οι αξίες των καταστημάτων σε περιοχές εκτός του κέντρου της Λευκωσίας εμφανίζονται χαμηλότερες, ωστόσο υπάρχουν πυρήνες στην περιφέρεια όπου οι αξίες είναι εξίσου υψηλές με τις αξίες στο κέντρο της πρωτεύουσας. Επιπρόσθετα, δεδομένα που αναμένεται να διατηρήσουν ζωντανό το ενδιαφέρον για τις εμπορικές αναπτύξεις είναι η διατήρηση σε θετικούς ρυθμούς της καταναλωτικής δαπάνης (η ανάλυση μιλά για ταχεία αύξηση) και η είσοδος στην κυπριακή αγορά σημαντικών brand από το εξωτερικό, καθώς και η συνεχιζόμενη άφιξη λιανεμπόρων από την Ελλάδα. Οι εμπορικές αναπτύξεις είναι συγκεντρωμένες στις τέσσερεις με-

Ο πεζόδρομος της Λήδρας παραμένει από τους πιο εμπορικούς δρόμους της Κύπρου.

Αξίες εμπορικών ακινήτων

ΟΔΟΣ	ΑΓΟΡΑ ΑΝΑ Τ.Μ.	ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ*
Αρχ. Μακαρίου	**9.000**	**60**
Γρίβα Διγενή	8.000	55
Στασικράτους	**7.000**	**45**
Λήδρας	6.500	40
Ευαγόρου	**5.000**	**35**
Κένεντι	5.000	30

Αξίες γραφείων

ΠΟΛΗ	ΑΓΟΡΑ ΑΝΑ Τ.Μ.	ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ*
Λευκωσία	**1.900-4.000**	**10-20**
Λεμεσός	1.700-5.000	10-20
Πάφος	**1.600-2.400**	**8-15**
Λάρνακα	1.500-2.500	8-15

*Ενοικίαση ανά τ.μ. τον μήνα.
Τα ποσά είναι σε ευρώ.

Πηγή: Danos/BNP Paribas Real Estate.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

γάλες πόλεις (Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Πάφος). Η Δανός τονίζει ότι η εμπορική κίνηση στο κέντρο της Λευκωσίας είναι ισχυρή, με την αύξηση της κυκλοφοριακή συμφόρησης και την έλλειψη χώρων στάθμευσης να αποτελούν τα σημαντικότερα προβλήματα. Παράλληλα, υπογραμμίζεται ότι αυξάνεται η ζήτηση και σε περιοχές εκτός του κέντρου, καθώς αυξάνονται σταδιακά οι εμπορικές αναπτύξεις στην περιφέρεια της πόλης.

Στην ανάλυση της εταιρείας Δανός επισημαίνεται ο ταχύς εκσυγχρονισμός των ακινήτων του εμπορικού τομέα, με την προσθήκη εμπορικών κέντρων και υπεραγορών. Το Shacolas Park και το The Mall of Engomi θεωρούνται ως καλά παραδείγματα, που δείχνουν τις προοπτικές της αγοράς.

Η ανάλυση καταγράφει και μια τάση των κατασκευαστών να ρίχνουν μεγαλύτερο βάρος στις εμπορικές αναπτύξεις, βάζοντας στον πάγο τις οικιστικές. Χαρακτηριστικό είναι ότι μεγάλοι κατασκευαστές και εταιρείες ανάπτυξης έχουν αποκτήσει προνομιακά σημεία και βρίσκονται στο μέσον για την ανάπτυξη μεγάλης κλίμακας εμπορικών σχεδίων.

Γραφεία

Ο μεγάλος εταιρικός τομέας της Κύπρου και το πλήθος των συνοδευτικών υπηρεσιών (λογιστικών, ασφαλιστικών, νομικών) που τον υποστηρίζουν διατηρούν σε υψηλά επίπεδα τη ζήτηση και για χώρους γραφείων. Στη Λευκωσία η ζήτηση είναι ισχυρή και εξισορροπείται από τη διαθέσιμη προσφορά γραφειακών χώρων. Οι κενοί χώροι είναι λίγοι και κυμαίνονται μεταξύ 5% και 8%. Η Δανός υπογραμμίζει επίσης τη σημαντική ανάπτυξη νέων περιφερειακών αγορών, όπως η αγορά του Στροβόλου. Γενικά η προσφορά γραφειακών χώρων αναμένεται να είναι σταθερή τα επόμενα χρόνια, ενώ οι αποδόσεις κυμαίνονται από 5,5% ως 6,5%, καθώς οι μέσες τιμές ενοικίασης έχουν μειωθεί κατά 15%, σε σύγκριση με το 2000. Τα υφιστάμενα επίπεδα ενοικίασης γραφειακών χώρων χαρακτηρίζονται ως βιώσιμα. Τα επίπεδα των ενοικίων είναι περίπου ίδια σε Λευκωσία και Λεμεσό, με μέγιστο ποσό τα 20 ευρώ ανά τ.μ. τον μήνα, αλλά οι εκτιμήσεις των τιμών πώλησης είναι υψηλότερες στη Λεμεσό και φτάνουν μέχρι τα 5.000 ευρώ το τ.μ.

Οι αξίες το 2010 έκλεισαν σε υψηλότερα επίπεδα σε σύγκριση με το 2009, σύμφωνα με την εκτίμηση της Δανός. Συγκεκριμένα, στη Λευκωσία οι κεφαλαιουχικές αξίες κυμαίνονταν το 2010 μεταξύ 1.900 και 4.000 ευρώ το τ.μ. από 1.800 μέχρι 2.500 ευρώ το τ.μ. το 2009, στη Λεμεσό μεταξύ 1.700 και 5.000 ευρώ το τ.μ. από 1.500 έως 2.600 ευρώ το τ.μ., στην Πάφο μεταξύ 1.600 και 2.400 ευρώ το τ.μ. από 1.500 μέχρι 2.100 ευρώ το τ.μ. και στη Λάρνακα μεταξύ 1.500 και 2.500 ευρώ το τ.μ. από 1.500 έως 2.300 ευρώ το τ.μ.

Στις ενοικιάσεις στη Λευκωσία οι τιμές κυμαίνονταν το 2010 μεταξύ 10 και 20 ευρώ το τ.μ. από 9 έως 14 ευρώ το τ.μ. το 2009, στη Λεμεσό μεταξύ 10 και 20 ευρώ το ευρώ το τ.μ. από 9 έως 15 ευρώ το τ.μ., στην Πάφο μεταξύ 8 και 15 ευρώ το τ.μ. από 8 έως 12 ευρώ το τ.μ. και στη Λάρνακα μεταξύ 8 και 15 ευρώ το τ.μ. από 8 έως 11 ευρώ το τ.μ.

seitanidisi@kathimerini.com.cy

Πρόσωπα ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Αλλάζει όψη το Παλαιό Λιμάνι της Λεμεσού

Παραδοσιακό Μουσείο Κρασιού, χώρους εστίασης, οίκους μόδας, κέντρο διαμαντιών και χρυσού και γραφειακούς χώρους θα περιλαμβάνει το έργο «Porto Bello» στο Παλαιό Λιμάνι της Λεμεσού και δίπλα στην υπό κατασκευή μαρίνα Λεμεσού. Το κτήριο ενσωματώνει έξυπνα το αρχικό κτήριο του Οινοποιείου Χατζηπαύλου (1844). Η ανάπτυξη αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι τον Μάιο του 2012. Η ανάπτυξη θα έχει δύο κτήρια, συνολικού εμβαδού 4.000 τ.μ. Το κόστος του έργου ανέρχεται στα 50 εκατ. ευρώ.

Προτελευταία η Αθήνα στην αγορά ακινήτων

Η Αθήνα κατατάχθηκε στην προτελευταία θέση μεταξύ 27 ευρωπαϊκών πόλεων όσον αφορά το ενδιαφέρον για αγορά ακινήτων από επαγγελματίες του κτηματομεσιτικού κλάδου, σύμφωνα με έρευνα της εταιρείας PricewaterhouseCoopers (PwC). Η έρευνα, στο πλαίσιο της οποίας ερωτήθηκαν 600 επαγγελματίες που ασχολούνται με την αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας, έδειξε στην πρώτη θέση την Κωνσταντινούπολη και στην τελευταία θέση το Δουβλίνο. Σύμφωνα με το δημοσίευμα, η χαμηλή κατάταξη Αθήνας και Δουβλίνου αντανακλά τις ανησυχίες για τα δημοσιονομικά προβλήματα της Ελλάδας και της Ιρλανδίας.

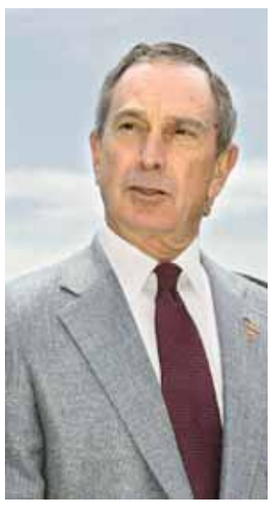

Πλάνο αναπλάσεων στη Νέα Υόρκη

Σε ένα από τα σημαντικότερα έργα αστικών αναπλάσεων παγκοσμίως, ο δήμαρχος της Νέας Υόρκης, Μάικλ Μπλούμπεργκ, ανακοίνωσε ότι θα προχωρήσει στη διάνοιξη τεράστιων εκτάσεων κατά μήκος του παραλιακού μετώπου της πολης. Ο δήμος θα καταβάλει έως και 700 εκατ. δολάρια για την αγορά γης στα παράλια, προκειμένου να προχωρήσει σε αναπλάσεις, που θα έχουν ως στόχο τη δημιουργία προσβάσεων προς τη θάλασσα. Στο πλαίσιο του 10ετούς πλάνου, ύψους 3,3 δισ. δολαρίων, θα αναβαθμιστούν παραλίες, θα βελτιωθεί η ποιότητα της θάλασσας και θα δημιουργηθούν πάρκα, μέσω 130 ξεχωριστών έργων.

Υποχώρηση τιμών και πωλήσεων στη Θεσσαλονίκη

Η αγορά της πρωτεύουσας του ελληνικού βορρά ακολουθεί τη γενικότερη τάση της ελληνικής κτηματαγοράς

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Σημαντική είναι η υποχώρηση των τιμών που καταγράφεται στην αγορά κατοικίας της Θεσσαλονίκης, που έχει πληγεί και αυτή από τη δυσμενή οικονομική κατάσταση της χώρας, με τις τιμές των νεόδμητων κατοικιών, σε πολλές περιπτώσεις, να μην ξεπερνούν τα 2.000 ευρώ/τ. μ. Συνολικά, από τα μέσα του 2008, οι ζητούμενες τιμές των κατοικιών καταγράφουν μια μέση υποχώρηση της τάξεως του 10%-15%, ανάλογα με τη θέση, την παλαιότητα, την ποιότητα κατασκευής και τα λοιπά χαρακτηριστικά του κάθε ακινήτου.

Οπως αναφέρει ο κ. Ευθύμιος Προγιόπουλος, εκτιμητής της CB Richard Ellis-Αξίες, «η κτηματαγορά της Θεσ-

Η κίνηση είναι υποτονική ακόμα και στο κέντρο της πόλης, όπου παραδοσιακά προσείλκυε το μεγαλύτερο ενδιαφέρον αγοραστών

σαλονίκης σε γενικές γραμμές δεν θα μπορούσε να μην ακολουθήσει τη γενικότερη κατάσταση της ελληνικής κτηματαγοράς, τα σημάδια κάμψης της οποίας είναι πλέον εμφανή. Οι τάσεις που είχαν αρχίσει να φαίνονται από το 2009, παγιώθηκαν κατά τη διάρκεια του 2010 εξαιτίας της δημοσιονομικής κατάστασης της χώρας και της συνεχιζόμενης απαισιοδοξίας για το μέλλον».

Σύμφωνα με τον ίδιο, οι μειώσεις των τιμών αφορούν τόσο τα παλιότερα ακίνητα, όσο και τα νεόδμητα. Βασικά χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης αγοράς είναι η αισθητή πτώση της οικοδομικής δραστηριότητας σε συνδυασμό με το φαινόμενο της υπερκάλυψης της υφιστάμενης ζήτησης από την

ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ			ΝΕΟΔΜΗΤΑ	
5.000	7.500	**Λεωφόρου Νίκης (Παλιά Παραλία)**	10.000	13.500
1.400	1.900	Αγγελάκη (Κέντρο)	-	-
1.400	2.000	**Εγνατία (Κέντρο)**	-	-
1.000	1.500	Αγίου Δημητρίου	-	-
800	1.000	**Γιαννιτσών (Δήμος Θεσσαλονίκης)**	1.200	1.400
1.200	1.800	Βενιζέλου (Δήμος Θεσσαλονίκης)	-	-
Δεν διατίθενται	Δεν διατίθενται	**Δήμος Παύλου Μελά (οδός 25ης Μαρτίου)**	1.300	1.500
Δεν διατίθενται	Δεν διατίθενται	Δήμος Κορδελιού - Ευόσμου (πλησίον Περιφερειακής οδού)	1.100	1.400
1.300	2.500	**Καλαμαριά**	1.800	3.500
-	-	Πυλαία	1.700	2.500
2.500	3.500	**Νέα Παραλία**	4.000	5.000
1.800	3.500	Περιοχή Μύλων Αλλατίνη - Θ. Σοφούλη	3.200	5.000

ΠΗΓΗ: CBRE-ΑΞΙΕΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

τρέχουσα προσφορά. Παράλληλα, η αισθητή μείωση του ρυθμού έγκρισης στεγαστικών δανείων από τους τραπεζικούς οργανισμούς (κυρίως λόγω του γενικότερου κλίματος), καθώς αυτοί έχουν πλέον εντείνει τον έλεγχο των πιστοδοτήσεών τους, τόσο προς τους εν δυνάμει αγοραστές όσο και προς τους εργολάβους αλλά και τους προμηθευτές αυτών (υλικά οικοδομών, μηχανικός εξοπλισμός κ. λπ.) κατέστησε τα σημάδια κάμψης της αγορά κατοικίας ακόμη πιο έντονα. Επιπλέον, παρατηρείται μία αλλαγή στις τάσεις του αγοραστικού κοινού. Η συνεχιζόμενη οικονομική κρίση δημιουργεί μία μεγαλύτερη προτίμηση σε μικρότερες κατοικίες, κυρίως παλαιότερες και ανακαινισμένες, καθώς δίνεται πλέον ιδιαίτερο βάρος στο συνολικό κόστος συντήρησης του ακινήτου.

Το κέντρο της Θεσσαλονίκης, από τη λεωφόρο 3ης Σεπτεμβρίου μέχρι την οδό Λαγκαδά και από τη Λεωφόρο Νίκης μέχρι την οδό Αγίου Δημητρίου, παραδοσιακά συγκεντρώνει μεγάλο αγοραστικό ενδιαφέρον, με τις τιμές να είναι μεταξύ των υψηλότερων της πόλης, κυρίως λόγω της έλλειψης νέων ακινήτων. Πλέον όμως από την άποψη των νέων επενδύσεων/ανακαινίσεων, η πρότερη δυναμική έχει υποχωρήσει. Το αγοραστικό ενδιαφέρον, το οποίο, μέχρι πρόσφατα, ήταν αρκετά υψηλό, πλέον παρουσιάζει ύφεση και παράλληλα οι αξίες παρουσιάζουν μείωση στις παλαιότερες κατασκευές -οι οποίες είναι όλο και πιο δύσκολο να διατεθούν, αν δεν έχουν ανακαινιστεί- και συνεχίζουν να χαρακτηρίζονται υψηλές για νεότερης κατασκευής οικοδομές.

Τα αξιόλογα προσφερόμενα διαμερίσματα είναι λίγα ως προς τον αριθμό, παλαιά ως επί το πλείστον και στην καλύτερη περίπτωση ανακαινισμένα, με το ενδιαφέρον τόσο για την αγορά, όσο και για τη μίσθωσή τους, να βρίσκεται ακόμα σε σχετικά ικανοποιητικά επίπεδα, με τις αντίστοιχες αξίες να παρουσιάζουν σχετική μείωση. Ιδιαίτερη περίπτωση θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν τα διαμερίσματα με πρόσοψη επί της οδού λεωφόρου Νίκης, τα οποία λόγω της θέας που παρέχουν προς τον Θερμαϊκό Κόλπο διατηρούν την υψηλή αξία τους παρά την παλαιότητά τους. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι ορισμένες ανακαινίσεις στοχεύουν στη μετατροπή παλαιών διαμερισμάτων μεγάλης επιφάνειας σε δύο ή τρία μικρότερα ώστε να επιτυγχάνονται υψηλότερες τιμές πώλησης ή μίσθωσης ανά τετραγωνικό μέτρο.

Οι προσφερόμενες οικοπεδικές εκτάσεις προς αξιοποίηση παραμένουν περιορισμένες, με αποτέλεσμα η οικοδομική δραστηριότητα να κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα. Εξαίρεση αποτελεί η περιοχή πέριξ της οδού 26ης Οκτωβρίου όπου υπάρχει ικανός αριθμός ευμεγεθών οικοπεδικών εκτάσεων, εντός σχεδίου πόλης, προς ανάπτυξη (περιοχή Λαχανοκήπων). Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι μέχρι σήμερα, οι κυριότερες νέες αναπτύξεις επί της οδού αφορούν επιχειρηματικά κέντρα (γραφειακοί χώροι και εμπορικά καταστήματα) και δύο ξενοδοχειακές μονάδες υψηλών προδιαγραφών.

Περιμετρικά του παραδοσιακού και επιχειρηματικού κέντρου και πιο συγκεκριμένα για τις περιοχές του 1ου και 2ου Δημοτικού Διαμερίσματος του Δήμου Θεσσαλονίκης, του Δήμου Αμπελοκήπων-Μενεμένης και του Δήμου Νεαπόλεως-Συκεών, διαπιστώνεται ότι τα προσφερόμενα διαμερίσματα είναι ως επί το πλείστον παλαιότερης κατασκευής και δεν προσελκύουν ιδιαίτερα το ενδιαφέρον του αγοραστικού κοινού, εκτός των περιπτώσεων όπου προσφέρεται ικανοποιητική θέα ή βρίσκονται σε υψηλό όροφο.

Pokka Coffee

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
www.kathimerini.com.cy/sport
ΣΑΒΒΑΤΟ 26 - ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΜΑΡΤΙΟΥ 2011

Pokka Coffee

ΟΜΟΝΟΙΑ

Δύσκολη η συγκατοίκηση στο «Ηλίας Πούλλος»

Το αγωνιστικό -αν και πρόκειται για το κυρίαρχο θέμα- δεν είναι το μοναδικό πρόβλημα που ταρακουνά το «τριφύλλι». Οι σχέσεις μεταξύ ποδοσφαιριστών-έμμισθων δεν είναι στο καλύτερο σημείο. Τα εμπόδια που καλείται να ξεπεράσει ο Μπάγεβιτς. **Σελ. 3**

ΑΠΟΕΛ

Ο έλεγχος προόδου των πρωταθλητών

Η «Κ» επιχειρεί να ελέγξει (στο μέτρο του δυνατού) την πρόοδο των επίδοξων πρωταθλητών, κατατάσσοντάς τους σε τρεις επιμέρους κατηγορίες: τους πολυτιμότερους, αυτούς που έπιασαν το στάνταρ, αλλά και εκείνους που έμειναν πίσω. **Σελ. 5**

FORMULA 1

Φέτος θα είναι η χρονιά του «βελουδοχέρη»

Οι αγώνες της F1 αναμένεται να αποκτήσουν ιδιαίτερο νόημα και ενδιαφέρον φέτος, με την πλάστιγγα να γέρνει προς την πλευρά του πιλότου. Το καλεντάρι, οι πέντε αλλαγές και η παρουσίαση της τάξης του 2011. **Σελ. 10**

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μια ομάδα που θα ήθελε όλη η Κύπρος

Οι όχι και τόσο ακριβές αποκαλύψεις του πρωταθλήματος, που έχουν θέση στο ρόστερ οποιασδήποτε ομάδας

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Βλέποντας τον Έλντερ Σόουζα να... μιλάει στην μπάλα, διερωτάται κανείς πώς γίνεται μεγάλες ομάδες να δυσκολεύονται να βρουν έναν μπαλαδόρο που θα κάνει τη διαφορά. Αν ο Πορτογάλος του Ολυμπιακού δεν ήταν 33άρης, θα γράφαμε από καιρό για το πιο «καυτό» όνομα της προσεχούς μεταγραφικής περιόδου – έχει συμβόλαιο με τους μαυροπράσινους για άλλον ένα χρόνο.

Ο Πάμπος Χριστοδούλου συνέχισε την παράδοση που τον θέλει να ανιχνεύει «λαβράκια», ειδικά στην επίθεση, καθώς αυτός ήταν που έφερε στην Κύπρο 5 από τους 15 πρώτους σκόρερ του φετινού πρωταθλήματος. Ο Ζοάο Πάουλο του Ολυμπιακού, που μένει ελεύθερος το καλοκαίρι, έχει 15 γκολ και είναι δεύτερος σκόρερ, ενώ ο Κενμόνιε πρόσθεσε άλλα 10, αν και παίζει στα «φτερά». Ανακαλύψεις του Κακοπετρίτη κόουτς είναι ο Φρέντι των 9 γκολ και οι Σερζάο και Ενρίκε που έχουν από 8, όλοι τους παίκτες της ΑΕΛ (ο Βραζιλιάνος παίζει δανεικός στην Αλκή, ενώ ο Πορτογάλος έβαλε όλα του τα γκολ με τη Δόξα), την οποία ο 43χρονος τεχνικός θα προπονεί από το καλοκαίρι. Δίχως αμφιβολία ο επιθετικός που ξεχώρισε φέτος πιο πολύ απ' όλους είναι ο Μίλιαν Μρντάκοβιτς, δανεικός πέρσι στον Εθνικό, που έβαλε 14 γκολ στο πρωτάθλημα και τρία (καθοριστικά) στο κύπελλο, ενώ μένει ελεύθερος σε δύο μήνες. Αν και χαφ, εντούτοις οκτώ γκολ μετράει και ο Ζε Βιτόρ, η μοναδική πετυχημένη καλοκαιρινή μεταγραφή της ΑΕΛ. Απ' αυτούς που αποκτήθηκαν τον χειμώνα από τους γαλαζοκίτρινους, ξεχωρίζει μόνο ο τερματοφύλακας Αρκάντιους Μάλαρτζ, του οποίου η αξία ήταν γνωστή από τότε που έπαιζε στην Ξάνθη.

Εγγύηση στα μετόπισθεν

Ο Βάντσε Σίκοφ του Εθνικού Άχνας μοιράζει εδώ και χρόνια απαντήσεις σε όσους φτάνουν μέχρι τη Λατινική Αμερική κάθε καλοκαίρι προκειμένου να βρουν έναν καλό αμυντικό, τον οποίο χρυσοπληρώνουν, τη στιγμή που ο (βασικός και αναντικατάστατος) διεθνής Σκοπιανός είναι μες στα πόδια τους και σε εξαιρετική ηλικία. Ο Σίκοφ μένει ελεύθερος και φέτος, αλλά μάλλον δεν θα επιστρέψει στο Δασάκι μετά τις διακοπές, μιας και πληροφορίες θέλουν τ' όνομά του ψηλά στη λίστα του Γιοβάνοβιτς. Στην ίδια λίστα λέγεται ότι βρίσκεται και τ' όνομα του τερματοφύλακα του Εθνικού, Έντιν Νουρεντινόσκι – 29χρονος εν ενεργεία διεθνής με τα Σκόπια. Δεν πάνε πολλοί μήνες από τότε που ο Κίκης Φιλίππου απέρριψε πρόταση 200.000 ευρώ από το Ισραήλ για τον Κάσιο, έναν εξαιρετικό 24χρονο Βραζιλιάνο αμυντικό που παίζει και ως «κόφτης» και ο οποίος διανύει την τέταρτη σεζόν στην Κύπρο και θα μπορούσε να ξεχωρίσει αγωνιζόμενος σε οποιαδήποτε ομάδα του νησιού (άλλωστε έχει ύψος 1,92 μ.).

Μιας και μιλάμε για άμυνα, θα ήταν παράλειψη να μην προσθέσουμε το όνομα του –ύψους 1,86 μ.– Μπόγιαν Μαρκόσκι, στυλοβάτη της άμυνας της Ένωσης –μιας από τις καλύτερες του πρωταθλήματος– που παίζει για δεύτερη χρονιά με φουλ συμμετοχές στο Παραλίμνι. Από τους «βυσσινί» ξεχωρίζει ο εγκεφαλικός κουμανταδόρος Κριβοκάπιτς, αν και δεν κάνει την καλύτερή του σεζόν, ενώ «πουλέν» της ομάδας θεωρείται ο πλάγιος Άλεξ ντα Σίλβα, συνεχίζοντας την παράδοση που ξεκίνησαν οι Μπρέσκα και Τρικόσκι. Πληροφορίες θέλουν τους Παραλιμνίτες να προσπαθούν να προωθήσουν τον Βραζιλιάνο στην αγορά του Βελγίου, όπου έπαιζε μέχρι πέρσι.

Το γκρουπ των αδυνάτων

Από το ναυάγιο του ΑΠΟΠ/Κινύρα σώθηκε μόνο ο Κούλλης Παύλου, κερδίζοντας την επιστροφή του στην εθνική ομάδα αλλά και στην ΑΕΚ, με την οποία υπέγραψε τριετές συμβόλαιο, καθ' υπόδειξη του Γιόρντι Κρόιφ που από καιρό τον είχε ξεχωρίσει. Τον Μάικ Μαμπούγια, ίσως τον καλύτερο δεξιό μπακ του πρωταθλήματος, έτρεξε και έκλεισε από καιρό η Ένωση. Ευχάριστη έκπληξη στην Πάφο η απόδοση του Λετονού τερματοφύλακα Αντρέι Παβλόφς, ενώ από τον Ερμή ξεχώρισε ο Αργεντίνος Χουάν Χιλ, που αθόρυβα καλύπτει το δεξί άκρο αλλά και τη θέση του δεξιού στόπερ. Η αξία του Νταρίο Φερνάντες ήταν γνωστή πριν παίξει στην Αλκή, όμως με την παρουσία του στην Κύπρο επιβεβαίωσε το ότι καλοί επιθετικοί μέσοι υπάρχουν πολλοί, αρκεί να ξέρεις πώς να τους ξετρυπώσεις – τώρα έχει μπει στο μάτι της Ομόνοιας. Τέλος, υπάρχει και η περίπτωση του Σεμέδο της «Αθάνατης», που έχει παίξει στις καλύτερες ομάδες της Ρουμανίας (Κλουζ, Στεάουα και Ουνιρέα), πριν έρθει στο νησί τον Γενάρη.

SAVVIDES PHOTO

Τα 15 γκολ του Ζοάο Πάουλο των 120.000 ευρώ, αποδεικνύουν πως οι καλοί επιθετικοί δεν είναι πάντα ακριβοί.

«Φαινόμενο» ΑΕΚ

Αν για τους Κίνγκσλεϊ και Χόφλαντ δεν χρειάζονται συστάσεις, τι να πει κάποιος για τον Γκρέγκορ Φαν Ντάικ, τον βιονικό αμυντικό μέσο που κόβει και οργανώνει με την ίδια αποτελεσματικότητα. Αλλά και για τον Ρενάτο Μαργκάσα, έναν παίκτη που αποκτήθηκε από τη Δόξα το καλοκαίρι ως «κόφτης» αλλά κάλυψε το αριστερό άκρο της άμυνας τόσο αποτελεσματικά ώστε ο ατζέντης του να έχει τα πειστήρια για να τον προωθεί στους μεγάλους του νησιού. Ένα από τα κλειδιά της ΑΕΚ ήταν ο Ουρουγουανός Ρούμπεν Γκόμες, ο οποίος αποκτήθηκε χάρη στις διασυνδέσεις του Κρόιφ στην Ουκρανία. Ο Γκονζάλο Καμπρέρα, που ανήκει εξ ημισείας σε ατζέντηδες και στην Μπόκα Τζούνιορς, μάλλον είναι το μεγαλύτερο ταλέντο που ήρθε φέτος στην Κύπρο, έχοντας παίξει μετά τη Δόξα στην ΑΕΚ, ενώ παρακολουθείται από τον ΑΠΟΕΛ. Οι εκπρόσωποί του τον κοστολογούν στο ένα εκατ. ευρώ.

Η α΄ κατηγορία στα πόδια τους

Με 14 γκολ σε 22 αγώνες ο Ντίξον είναι η μεγάλη αποκάλυψη της β΄ κατηγορίας.

Έξι ποδοσφαιριστές έχουν ξεχωρίσει από το πρωτάθλημα της β΄ κατηγορίας και θα μπορούσαν εύκολα να βρουν δουλειά σε ομάδα της μεγάλης κατηγορίας.

Ζιλμπέρτ Εντζεμά 32
Προσοντούχος τερματοφύλακας, βρίσκεται πέντε χρόνια στην Κύπρο, έφτασε πριν δυο χρόνια μια ανάσα από την Ομόνοια, αλλά «κόπηκε» στο Camp8. Η κυριότερη αιτία που ο Άρης διαθέτει μια από τις καλύτερες άμυνες.

Βέντσισλαβ Βασίλεβ 23
Βούλγαρος αμυντικός, διεθνής με τις Ελπίδες της πατρίδας του, παίζει στον Άρη από πέρσι, ενώ φέτος καθιερώθηκε στο κέντρο της άμυνας, αν και μπορεί να παίξει και στο δεξί άκρο.

Γιάννης Χατζηβασίλης 21
Ο Μπάγεβιτς ξεχώρισε με την πρώτη τον ταλαντούχο επιθετικό του Ατρόμητου, που είναι διεθνής με τις Ελπίδες, ξεχωρίζοντας για την εξυπνάδα και την τεχνική του. Θεωρείται κλειστός στην Ομόνοια.

Κρις Ντίξον 26
Γκανέζος επιθετικός με βρετανικό διαβατήριο, έφαγε με το κουτάλι τις μικρές κατηγορίες της Αγγλίας, πριν έρθει στην Κύπρο το καλοκαίρι. Η μεγαλύτερη αποκάλυψη της σεζόν, με 16 γκολ σε 22 αγώνες.

Έντουαρντ Μασίνουα 27
Είναι πέντε σεζόν στην Κύπρο και χρόνο με τον χρόνο ο φορ από τη Ζιμπάμπουε εμφανίζεται καλύτερος, βάζοντας φέτος 12 γκολ σε 24 ματς με την Ομόνοια Αραδίππου – σκοράρει ένα στα τρία τέρματα της ομάδας του.

Τζάσπα Ντίπα 26
Ο Καμερουνέζος του Ακρίτα Χλώρακας σκόραρε τέσσερα γκολ στις πρώτες τρεις αγωνιστικές, πριν εξαφανιστεί υπό την απειλή των διωκτικών Αρχών, καθώς το βελγικό διαβατήριο που κατέχει είναι πλαστό.

ΣΧΟΛΙΟ

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Προβληματίζει το μέλλον της Εθνικής

Την περασμένη εβδομάδα, στην προετοιμασία της εθνικής ομάδας για τον αγώνα με την Ισλανδία, ζήσαμε σκηνές από το μέλλον. Ο Μιχάλης Κωνσταντίνου και ο Γιάννης Οκκάς αντιμετώπισαν προβλήματα τραυματισμών και ο Άγγελος Αναστασιάδης ξέμεινε από επιλογές στην επίθεση. Οι δύο διεθνείς, με την πλούσια καριέρα στην Ελλάδα, στήριξαν για χρόνια την επιθετική γραμμή της κυπριακής ομάδας. Εδώ και καιρό υπήρχε ο προβληματισμός για το γεγονός ότι δεν υπάρχει διάδοχος κατάσταση, τώρα φαίνεται και στην πράξη το μέγεθος του προβλήματος.

Η έλλειψη παικτών που θα στελεχώνουν την Εθνική στο μέλλον, δεν αφορά βέβαια μόνο την επίθεση, αλλά και άλλες θέσεις, όπως τα αμυντικά χαφ και όλες τις θέσεις της άμυνας. Ουσιαστικά, η Κύπρος είναι στελεχωμένη με τη φουρνιά των παικτών του 2000, αλλά από το 2004 και μετά η παραγωγή ποδοσφαιριστών έχει μειωθεί στο ελάχιστο. Το πρόβλημα γίνεται εμφανές, αν ρίξουμε μια ματιά στο ρόστερ της Ελπίδων. Παλαιότερα η ομάδα αυτή ήταν στελεχωμένη με ποδοσφαιριστές οι οποίοι στη μεγάλη τους πλειοψηφία ήταν βασικοί στις ομάδες τους! Αν μάλιστα πάμε δέκα με δώδεκα χρόνια πίσω, θα δούμε ότι στην Ελπίδων αγωνίζονταν οι σημερινοί διεθνείς της Ανδρών, οι οποίοι πρώτα έκαναν όνομα στις ομάδες τους και μετά αγωνίστηκαν στην Εθνική Ελπίδων.

Σήμερα η κατάσταση είναι εντελώς διαφορετική. Ελάχιστοι νεαροί έχουν την ευκαιρία να αγωνιστούν στις ομάδες τους, όπου συνήθως απλά μετέχουν στις προπονήσεις για να συμπληρώνουν τον απαραίτητο αριθμό Κυπρίων που απαιτούνται από τους κανονισμούς. Φτάσαμε λοιπόν στο σημείο μηδέν. Οι εθνικές ομάδες βρίσκονται σε οριακό σημείο και για να λυθεί το πρόβλημα χρειάζεται ένας διαφορετικός σχεδιασμός.

Οι εξελίξεις μάς έπιασαν και σε αυτό τον τομέα απροετοίμαστους, κάτι που, όπως γράψαμε πολλές φορές, μας χαρακτηρίζει ως λαό. Πάντα ψάχνουμε την εύκολη λύση. Αυτό κάναμε και με τους κοινοτικούς. Οι ακαδημίες των ομάδων λειτουργούν σε πολλές περιπτώσεις απλά για να πληρώνουν οι γονείς τη συμμετοχή των παιδιών τους. Οι υποδομές σε αυτό τον τομέα δεν υπάρχουν, αφού αρκετές ακαδημίες δεν έχουν καν γήπεδα για να προπονηθούν οι νεαροί ποδοσφαιριστές. Οι προπονητές των ακαδημιών θα έπρεπε να είναι προσοντούχοι και ειδικά εκπαιδευμένοι για να αναπτύξουν τους μελλοντικούς ποδοσφαιριστές. Αντ' αυτού, βλέπουμε σε αρκετές περιπτώσεις απλά να δίνονται οι ομάδες νέων σε παλαιούς ποδοσφαιριστές που δεν έχουν καμία κατάρτιση σε αυτό τον τομέα.

Η ανάπτυξη νέων ποδοσφαιριστών έχει να κάνει και με τη γενικότερη νοοτροπία όλων μας. Όλοι έχουν ευθύνη, γιατί όλοι θέλουν και απαιτούν άμεσα αποτελέσματα. Οι προπονητές των ομάδων προτιμούν να εμπιστευθούν έναν έτοιμο κοινοτικό παρά έναν νεαρό Κύπριο, γιατί σε περίπτωση αποτυχίας θα λογοδοτήσουν στον παράγοντα που θα τους απολύσει με συνοπτικές διαδικασίες. Οι παράγοντες λειτουργούν κάτω από την πίεση των οπαδών, οι οποίοι αγαπούν τις ομάδες τους μόνο στις επιτυχίες.

Τα οικονομικά κριτήρια της UEFA όμως ίσως ανατρέψουν και πάλι την κατάσταση. Η ανάγκη των σωματείων να ισοσκελίζουν τα έσοδα με τα έξοδα θα οδηγήσει σε λογικότερους προϋπολογισμούς. Πιθανότατα οι κυπριακές ομάδες να αναγκαστούν να στραφούν στους Κύπριους ποδοσφαιριστές, οι οποίοι ίσως πάρουν περισσότερες ευκαιρίες. Εξακολουθούμε όμως να χρειαζόμαστε νέο μοντέλο διαχείρισης των νεαρών ποδοσφαιριστών. Η μείωση των δαπανών δεν σημαίνει απαραίτητα και αγωνιστική αποτυχία. Η δουλειά στις ακαδημίες μπορεί να οργανωθεί και να αξιοποιηθεί ως επένδυση από τις ομάδες. Η παραγωγή νεαρών θα στελεχώσει τις ομάδες, θα μας δώσει τη δυνατότητα να κάνουμε εξαγωγή ποδοσφαιριστών, όπως κάναμε πριν από το 2004, και οι εθνικές ομάδες θα λύσουν τα προβλήματά τους. Η μπάλα είναι στους συλλόγους, οι οποίοι καλούνται απλά να οραματιστούν έναν διαφορετικό τρόπο λειτουργίας, που θα τους αποφέρει μακροπρόθεσμα οφέλη.

sports@kathimerini.com.cy

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Τριμερείς επαφές

Σε ανοικτή γραμμή βρίσκονταν την τελευταία βδομάδα ο πρόεδρος της ΑΕΛ, Ανδρέας Σοφοκλέους, με τον Πάμπο Χριστοδούλου, αλλά και τον ατζέντη που εκπροσωπεί τόσο τον κόουτς όσο και τη συντριπτική πλειοψηφία των παικτών που φέρνει στην Κύπρο. Ο προγραμματισμός στην ομάδα ξεκίνησε αρκετά πριν ανακοινωθεί το διαζύγιο του Πάμπου με τον Ολυμπιακό, ενώ λέγεται πως ατζέντης και πρόεδρος είχαν και συνάντηση.

Δεν έπαιξαν ρόλο τα λεφτά

Η στήλη μαθαίνει πως με την αντιπρόταση που έκανε ο Ολυμπιακός στον Πάμπο Χριστοδούλου, η διαφορά σε σχέση με τα χρήματα που θα παίρνει στην ΑΕΛ (κάπου 180.000 ευρώ τον χρόνο) δεν ήταν τεράστια. Φαίνεται πως για τον Κύπριο προπονητή υπερίσχυσε το κίνητρο που παρέχει μια μεγαλύτερη ομάδα, όπου θα διεκδικήσει τίτλο και ευρωπαϊκή έξοδο.

Δίδυμο

Αβέρωφ Νεοφύτου, χωρίς πολλές συστάσεις, αλλά και Χριστόδουλος Τσέλεπος, πρώην πρόεδρος της Επιτροπής Διαιτησίας και μέλος της Εκτελεστικής της ΚΟΠ. Παφίτες που κάνουν καριέρα στη Λευκωσία, έχοντας κοινό ενδιαφέρον την ενασχόληση με την μπάλα. Δυο φίλοι που έγραψαν ιστορία στα μεγάλα σαλόνια του ποδοσφαίρου μας, παρακολούθησαν φέτος στενά τα τεκταινόμενα στη γ΄ κατηγορία, έχοντας στραμμένη όλη τους την προσοχή σε ομάδα της επαρχίας τους. Σήμερα θα ξέρουμε αν ο στόχος επετεύχθη.

Καρδιακή ο Γκούτμαν

Περιπέτεια με την υγεία του έζησε ο γνωστός μας από τη θητεία του σε Ένωση και ΑΕΛ Έλι Γκούτμαν. Ο Ισραηλινός προπονητής υπέστη ελαφρύ καρδιακό επεισόδιο πριν από μερικούς μήνες και αναγκάστηκε να μείνει κλινήρης στο σπίτι του για μια εβδομάδα, μέχρι να αναρρώσει. Πάντως ο νυν τεχνικός της Χάποελ Τελ Αβίβ – ομάδα που έπαιξε φέτος στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ – έχει ξεπεράσει το πρόβλημα και επανήλθε κανονικά.

Πρώτα οι πληρωμές

Αρκετοί παίκτες, ειδικά 30άρηδες, το πρώτο πράγμα που κοιτάνε πλέον όταν έχουν να επιλέξουν ομάδες δεν είναι αν θα παίρνουν αγωνιστικά λεπτά ή αν θα έχουν προοπτική, αλλά αν θα πληρώνονται στην ώρα τους. Προσφάτως μάθαμε για παίκτη που μέχρι πέρσι έπαιζε στην α΄ κατηγορία, το περασμένο καλοκαίρι πήγε σε ομάδα της β΄ κατηγορίας, αλλά μετά από έξι μήνες κατέβηκε στη γ΄ κατηγορία με τα μισά χρήματα, ώστε να πληρώνεται στην ώρα του, καθώς δεν έχει άλλο εισόδημα. Κάλλιο πέντε και στο χέρι...

SAVVIDES PHOTO

- Προσέξτε, αν σκαρτάρετε και τον Πάμπο, τα μαζεύω και φεύγω κι εγώ μαζί του.

Μέσος από Κοπεγχάγη

Κυκλοφόρησε έντονα μια πληροφορία πως ο ΑΠΟΕΛ συμφώνησε με αμυντικό μέσο από την Κοπεγχάγη και διαδόθηκε το όνομα του Γουίλιαμ Κβιστ, αρχηγού της ομάδας. Πήραμε δυο-τρία τηλέφωνα στη Δανία και μόνο που δεν γέλασαν, καθώς πρόκειται για 26χρονο χαφ, με φουλ συμμετοχές, βασικό στέλεχος της Εθνικής, με συμβόλαιο για ακόμη έναν χρόνο, που κοστολογείται στα 4 εκατ. ευρώ και θα ήθελε να παίξει σε Αγγλία ή Γερμανία. Ενδεχομένως να τον μπέρδεψαν με κανέναν άλλον, εκτός κι αν οι γαλαζοκίτρινοι ετοιμάζουν τη μεγαλύτερη μεταγραφή της ιστορίας τους.

Μακρίδης και «Μονακό»

Αρκετοί ποδοσφαιριστές, αλλά και προπονητές έχουν μετατρέψει σε στέκι την καφετέρια Μονακό, στη Λευκωσία, Ανάμεσα τους και ο Κωνσταντίνος Μακρίδης, που συνδέεται φιλικά με τον ιδιοκτήτη και πηγαίνει συχνά στο μαγαζί για χαρτιά και κουβέντα με φίλους. Πριν από μερικές μέρες, εκμεταλλευόμενος το ρεπό που είχε, ο Μακρίδης πέρασε αργά το βράδυ από το «Μονακό».

Γύρισε η διατροφολόγος

Από τα πρώτα πράγματα που έκανε ο Κίκης Κωνσταντίνου μόλις ανέλαβε την Ανόρθωση ήταν να σηκώσει το τηλέφωνο και να επικοινωνήσει με τη διατροφολόγο Κάτια Πετρακκίδου, ζητώντας της να επιστρέψει. Η κ. Πετρακκίδου αποχώρησε επί Γκιγιέρμο Όγιος, αφού δεν τα έβρισκε με τον Λατίνο κόουτς. Μάθαμε πως υπό τον Στάνιμιρ Στόιλοφ η συνεργασία είναι αγαστή.

«Ψήνουν» επιστροφή

Τον Θοδωρή Γαλάνη δεν τον έχουν πάρει και τα χρόνια (τον Ιούνιο γίνεται 31), έτσι στον ΑΠΟΠ/Κινύρα σκέφτονται να επανεντάξουν στην ομάδα τον νυν αμυντικό του Ατρόμητου, που έχει γεμάτη σεζόν. Βεβαίως στην Πέγεια προέχει να βρουν διοίκηση, κάτι που ενδεχομένως θα καθυστερήσει.

Δέχεται συμβουλές ο Νεοφύτου

Μπορεί ο Μιλτιάδης Νεοφύτου να έχει τη φήμη του ισχυρογνώμονα επιχειρηματία, όμως, όπως μαθαίνει η στήλη, η αλήθεια είναι κάπως διαφορετική. Ο πρόεδρος της Ομόνοιας έχει συζητήσει με αρκετά άτομα, μεταξύ των οποίων και υποστηρικτές της ομάδας, για το τι μέλλει γενέσθαι και πώς μπορεί να ανακάμψει οικονομικά ο σύλλογος. Τώρα, αν θα υλοποιήσει τις συμβουλές που του δόθηκαν, είναι άλλο θέμα.

Φιλία που αντέχει

Το μεσημεριανό τους απολάμβαναν παρέα την περασμένη Κυριακή ο Γιάννης Σφακιανάκης με τον Άγγελο Ευθυμίου στην καφετέρια Omnia στην Πάφο, που αποτελεί ιδιοκτησία του δευτέρου. Η φιλία τους κρατάει από την εποχή που έπαιζαν μαζί στη «χρυσή» ομάδα του ΑΠΟΠ/Κινύρα, η οποία κατέκτησε το κύπελλο πριν από δυο χρόνια.

Η ώρα του Γιανναρά (Νο2)

Η παραίτηση του Μέμου Ιωάννου από τον Κεραυνό άνοιξε και πάλι την πόρτα στον Παναγιώτη Γιανναρά. Άποψη της στήλης είναι πως ήρθε η ώρα ο Πάρις Παπαέλληνας να μην ξαναβγεί στο ψάξιμο για ξένο κόουτς, αλλά να επιμπιστευτεί τον Κύπριο προπονητή, ο οποίος έδειξε ότι έχει τις δυνατότητες να καθοδηγήσει την ομάδα. Με τους Άντι Αζουλάι και Μέμο Ιωάννου να μην πετυχαίνουν τα τελευταία δύο χρόνια, ίσως το ξένο μοντέλο να μην είναι και το καλύτερο για τους Στροβολιώτες.

Πτώση λόγω κόστους

Ο Γιώργος Αχιλλέως έπεσε πρόσφατα από το Νο3 του κόσμου στο Νο6 και ο Αντώνης Ανδρέου από το Νο8 στο Νο13 της παγκόσμιας κατάταξης στο σκιτ. Ο λόγος της πτώσης των δύο σκοπευτών μας ήταν η μη συμμετοχή τους στο 1ο Παγκόσμιο Κύπελλο του 2011, που έγινε πριν από μερικές εβδομάδες στη Χιλή. Αν και επίσημα λέγεται ότι ο λόγος που δεν πήγαν στη Νότια Αμερική ήταν το γεγονός πως οι δύο ήδη κατέκτησαν την κάρτα συμμετοχής στην Ολυμπιάδα, εντούτοις τον σημαντικότερο ρόλο ίσως έπαιξε το οικονομικό.

ΑΝΤΙΘΕΤΗ ΛΗΨΗ

- **Χωρίς** ελληνικό σχόλιο προβάλλονται τελευταία όλο και περισσότερα παιχνίδια στην LTV. Στα Πυργά έχουν «κόψει» συνεργάτες λόγω περικοπών.
- **Την περασμένη** Τετάρτη η CytaVision μετέδιδε σχεδόν ταυτόχρονα δύο τοπικούς αγώνες μπάσκετ, κάτι που συμβαίνει για πρώτη φορά στη σύντομη τηλεοπτική της ιστορία.
- **Σε σποτάκι** της ΝΕΔΗΣΥ για προσέλκυση νέων ψηφοφόρων, που προβάλλεται μόνο μέσω Ίντερνετ, πρωταγωνιστούν οι Γιώργος Μερκής και Νεκτάριος Αλεξάνδρου.
- **Τηλεοπτικές** διαστάσεις έχει η μάχη της παραμονής στην α΄ κατηγορία. Cyta και PrimeTel έχασαν από μια ομάδα. Αν πέσει η Πάφος, η PrimeTel χάνει δυο (από τις τρεις που έχει). Αν υποβιβαστεί ο Ερμής ή η Αλκή, όλοι θα έχουν από μια απώλεια.
- **Σε αστέρι** του σπορτκάστινγκ εξελίσσεται ο Αλέξης Πάμπος. Ο καλός συνάδελφος βελτιώνεται ραγδαία και πλέον οι περιγραφές του (στη CytaVision) συγκρίνονται μόνο μ' αυτές που ακούμε από Ελλάδα.

ΚΑΤΣΕ ΚΑΛΑ

Με τον **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Στο ποδόσφαιρο δεν υπάρχει ηθική

Ακούγοντας τους διοικούντες τον Ολυμπιακό να λένε πως θα κυνηγήσουν τον Πάμπο Χριστοδούλου στα δικαστήρια, μου ήρθε στο μυαλό η περσινή τους στάση, όταν για χάρη του Πάμπου πέταξαν σαν στυμμένη λεμονόκουπα τον Νίκι Παπαβασιλείου. Έναν προπονητή που επέδειξε παρόμοια συμπεριφορά φέτος, αφήνοντας τη Δόξα στα κρύα του λουτρού, για να μετακομίσει στο Παραλίμνι. Νωρίτερα ο Γιώργος Πολυβίου κατηγορήθηκε από τους υπέρμαχους του Σάσα Γιοβάνοβιτς ότι του «έφαγε» τη δουλειά. Άντε να βρεις δίκαιο σε έναν άνθρωπο που έκλεβε (παραπλανώντας την Ομοσπονδία), για να παριστάνει τον πρώτο προπονητή, καθώς δεν διέθετε τα προσόντα.

Δεν έχω αμφιβολία πως οι πιο πάνω, όπως και πολλοί άλλοι, είναι καθωσπρέπει άνθρωποι, ηθικοί, άριστοι οικογενειάρχες. Σε μια ρουτίνα όπως αυτήν του ποδοσφαίρου, που ξεχειλίζει από διαφθορά, το να αθετήσεις μια υπογραφή ή έναν κανόνα ηθικής μοιάζει με πταίσμα μπροστά στην μπόχα των (πανταχόθεν) στημένων αγώνων.

Κάπου το συνηθίζεις, αποκτηνώνεσαι, όσο αγνές προθέσεις κι αν είχες μπαίνοντας στον χώρο. Παίζεις με τους όρους που οι προηγούμενοι έφτιαξαν, εξασφαλίζεις όσο καλύτερα μπορείς το μέλλον της οικογένειάς σου και αποχωρείς με ήσυχη τη συνείδηση πως δεν έκανες κάτι χειρότερο απ' αυτό που κάνουν όλοι. Ξέρεις ότι αν παίξεις με τους άλλους κανόνες, αυτούς του fair play, το σύστημα θα σε αποβάλει. Ποιος εγγυάται στον Πάμπο ότι του χρόνου, αν έκανε δυο-τρεις σερί ήττες, δεν θα τον σούταραν;

Ας μη γελιόμαστε, το βλέπουμε και απ' τους εαυτούς μας. Την πρώτη φορά που είχαμε σοβαρές ενδείξεις για στημένο αγώνα, κάναμε ρεπορτάζ και φάγαμε αγωγή λιβέλου. Τη δεύτερη το περάσαμε στα... ψιλά. Την τρίτη το παίξαμε στο στοίχημα, να βγάλουμε κανένα χαρτζιλίκι. Το κατάντημα της κυπριακής Δικαιοσύνης είναι που γράφουμε για στημένα παιχνίδια και πιο πιθανόν είναι να μας έρθει καμιά αγωγή ακόμα για δυσφήμιση του αθλήματος, παρά να ψάξει κάποιος αυτά που τσαμπουνάμε.

Κάποτε ο Ίβιτσα Όσιμ είπε πως η μπάλα είναι πόρνη. Ήταν ανέκαθεν χαμηλών ηθικών αντιστάσεων και επηρέασε και το άθλημα ή εξελίχθηκε έτσι σταδιακά, εξαιτίας του περιβάλλοντος μέσα στο οποίο αναπτύσσεται; Να ένα καλό ερώτημα που πρέπει να απαντήσουν οι μελετητές του αθλήματος.

Πάντως, για το ποδόσφαιρο που παίζεται στον τόπο μας, ουδέποτε πρέπει να υπήρχε αμφιβολία για το αν διεπόταν από κανόνες ηθικής.

papadakism@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΑ EURO 2012

26.03	17:00	ΑΡΜΕΝΙΑ – ΡΩΣΙΑ	
	17:00	ΟΥΑΛΙΑ – ΑΓΓΛΙΑ	CytaVision1
	18:45	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ – ΕΛΒΕΤΙΑ	
	19:00	ΓΕΩΡΓΙΑ – ΚΡΟΑΤΙΑ	
	20:00	ΚΥΠΡΟΣ – ΙΣΛΑΝΔΙΑ	PIK2
	20:05	ΙΣΡΑΗΛ – ΛΕΤΟΝΙΑ	
	20:15	ΒΟΣΝΙΑ – ΡΟΥΜΑΝΙΑ	
	21:00	ΓΕΡΜΑΝΙΑ – ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	LTV Sports1
	21:00	ΝΟΡΒΗΓΙΑ – ΔΑΝΙΑ	CytaVision1
	21:00	ΑΛΒΑΝΙΑ – ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ	CytaVision2
	21:00	ΑΝΔΟΡΑ – ΣΛΟΒΑΚΙΑ	
	21:30	ΜΑΛΤΑ – ΕΛΛΑΔΑ	ALFA
	21:45	ΙΡΛΑΝΔΙΑ – ΣΚΟΠΙΑ	CytaVision3
29.03	18:30	ΤΣΕΧΙΑ – ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΪΝ	
	19:05	ΙΣΡΑΗΛ – ΓΕΩΡΓΙΑ	
	20:00	ΣΟΥΗΔΙΑ – ΜΟΛΔΑΒΙΑ	CytaVision4
	20:30	ΤΟΥΡΚΙΑ – ΑΥΣΤΡΙΑ	
	20:45	ΡΟΥΜΑΝΙΑ – ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	
	21:30	ΕΣΘΟΝΙΑ – ΣΕΡΒΙΑ	
	21:30	ΟΛΛΑΝΔΙΑ – ΟΥΓΓΑΡΙΑ	
	21:45	ΒΕΛΓΙΟ – ΑΖΕΡΜΠΑΪΤΖΑΝ	
	21:45	ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ – ΙΣΠΑΝΙΑ	LTV Sports1

	21:45	Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ – ΣΛΟΒΕΝΙΑ	

ΔΙΕΘΝΗ ΦΙΛΙΚΑ

26.03	22:45	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ – ΧΙΛΗ	
27.03	16:00	ΒΡΑΖΙΛΙΑ – ΣΚΩΤΙΑ	
29.03	20.30	ΚΥΠΡΟΣ – ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	
	21:30	ΕΛΛΑΔΑ – ΠΟΛΩΝΙΑ	CytaVision1
	21:45	ΓΕΡΜΑΝΙΑ – ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	CytaVision5
	21:45	ΟΥΚΡΑΝΙΑ – ΙΤΑΛΙΑ	
	22:00	ΑΓΓΛΙΑ – ΓΚΑΝΑ	ALFA
	22:00	ΓΑΛΛΙΑ – ΚΡΟΑΤΙΑ	
	22:45	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ – ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	

ΚΥΠΡΟΣ – ΤΕΛΙΚΟΣ ΚΥΠΕΛΛΟΥ Γ΄, Δ΄

30.03	16:00	ΕΝΑΔ – ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΣΣΙΑΣ	LTV

ΚΥΠΡΟΣ – ΠΛΕΪ ΟΦ ΗΜΙΤΕΛΙΚΑ

27.03	18:00	ΚΕΡΑΥΝΟΣ – ΑΕΛ	CytaVision2
	19:30	ΑΠΟΕΛ – ΕΘΑ	CytaVision1

ΕΥΡΩΛΙΓΚΑ – ΠΡΟΗΜΙΤΕΛΙΚΑ

29.03	21:00	ΣΙΕΝΑ – ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	novasports4
	21:45	ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ – ΜΠΑΡΤΣΕΛΟΝΑ	
	21:45	ΒΑΛΕΝΘΙΑ – ΡΕΑΛ	novasports3
	22:00	ΜΑΚΑΜΠΙ – ΚΑΧΑ ΛΑΜΠΟΡΑΛ	novasports7

FORMULA1

26.03	08:00	ΜΕΛΒΟΥΡΝΗ – ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΑ	LTV
27.03	09:00	ΜΕΛΒΟΥΡΝΗ – ΑΓΩΝΑΣ	LTV

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

sports@kathimerini.com.cy

Με τον **ΝΤΙΝΟ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Τέσσερεις μέρες μετά τις αινιγματικές δηλώσεις του Ντούσαν Μπάγεβιτς και ενώ τα σενάρια έδιναν και έπαιρναν στον κόσμο της Ομόνοιας, ο Σέρβος προπονητής συναντήθηκε με τον Μιλτιάδη Νεοφύτου και ανακοινώθηκε ότι οι δύο πλευρές συνεχίζουν με στόχο την ανάκαμψη της Ομόνοιας. Παρόμοιο σκηνικό είχε δημιουργηθεί και μετά τον αγώνα με την Ανόρθωση, όπου και πάλι ο Μπάγεβιτς άφησε υπονοούμενα, αλλά η κατάληξη ήταν όπως αυτή της περασμένης εβδομάδας. Στήριξη, δηλαδή, της ομάδας για να έρθει η ανάκαμψη, η οποία όμως δεν ήρθε.

Σαφώς και δημοσίως δεν πρόκειται να συζητηθούν με λεπτομέρεια τα όσα λέχθηκαν μεταξύ του Μπάγεβιτς και του Νεοφύτου. Είναι λογικό να συζήτησαν και τα όσα κυκλοφόρησαν τις τελευταίες ημέρες για τις σχέσεις της εφορίας ποδοσφαίρου με τον Μπάγεβιτς και κάποιους ποδοσφαιριστές. Στην ανακοίνωση που αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Ομόνοιας μετά τη συνάντηση, όμως, αναφέρεται ότι, εκτός από τον Μπάγεβιτς και την ομάδα, στηρίζεται και η εφορία ποδοσφαίρου.

Είναι φανερό ότι στην Ομόνοια αποφάσισαν να μεταθέσουν τις οποιεσδήποτε αποφάσεις για το τέλος της χρονιάς, σε μία προσπάθεια να στηριχθεί η ομάδα για να κλείσει με επιτυχία την αγωνιστική περίοδο. Ο χρόνος θα δείξει αν η απόφαση αυτή είναι σωστή, όμως η διοίκηση δεν είχε και πολλές άλλες επιλογές. Αν έφευγε ο Μπάγεβιτς σε αυτή τη χρονική περίοδο, δεν είναι σίγουρο ότι θα εξυπηρετούνταν οι αγωνιστικοί στόχοι της ομάδας. Ωστόσο, η συνάντηση προπονητή-προέδρου θα μπορούσε να είχε επισπευσθεί, αφού η καθυστέρηση που παρατηρήθηκε από το Σάββατο που ο Μπάγεβιτς έκανε τις δηλώσεις, μέχρι και την Τετάρτη που έγινε η συνάντηση, δημιούργησε κλίμα αβεβαιότητας και έδωσε τροφή στα διάφορα σενάρια που κυκλοφόρησαν.

Το φλερτ του Πάμπου Χριστοδούλου με την ΑΕΛ κατέληξε τελικά σε γάμο, με τον Ολυμπιακό να νιώθει σε αυτή την περίπτωση ως ο απατημένος σύζυγος. Λέχθηκαν πολλά και για αυτή την περίπτωση, κυρίως από πλευράς της διοίκησης του Ολυμπιακού, η οποία νιώθει ριγμένη. Ο κόσμος του ποδοσφαίρου βέβαια δεν είναι αγγελικά πλασμένος και το να μην τηρούνται τα συμβόλαια είναι ο κανόνας και όχι η εξαίρεση. Τις περισσότερες φορές μάλιστα είναι τα σωματεία που διακόπτουν τα συμβόλαια των προπονητών. Οι άνθρωποι του Ολυμπιακού νομίζω ότι θα έπρεπε να νιώθουν περισσότερο ριγμένοι από τον Πάμπο Χριστοδούλου παρά από την ΑΕΛ. Η ομάδα της Λεμεσού έκανε μία πρόταση, κάτι που είναι θεμιτό. Ο Πάμπος Χριστοδούλου αποφάσισε να αποδεχθεί αυτή την πρόταση, έστω και αν είχε συμβόλαιο με τον Ολυμπιακό, κάτι που είναι επίσης θεμιτό. Ο Κύπριος προπονητής, όμως, θα μπορούσε να ήταν πιο ξεκάθαρος με τον Ολυμπιακό, δηλώνοντας άμεσα την απόφασή του, προτού το θέμα εξελιχθεί σε ένα μίνι σίριαλ.

Είχε δίκαιο ο Γιοβάνοβιτς που εκνευρίστηκε με τον Άτεφελντ στη συνέντευξη Τύπου μετά τον αγώνα του ΑΠΟΕΛ με την ΑΕΛ. Σε ένα παιχνίδι όπου τα πιο σοβαρά λάθη της διαιτησίας έγιναν εις βάρος της ομάδας της Λευκωσίας και όπου οι φιλοξενούμενοι έκαναν μόλις μία τελική προσπάθεια, η τοποθέτηση του Ολλανδού ήταν εκτός τόπου και χρόνου και θα έλεγα ότι ξάφνιασε και τους ίδιους τους παράγοντες της ΑΕΛ. Στη συγκεκριμένη συνέντευξη Τύπου, όμως, συνέβη και κάτι άλλο. Οι προπονητές, επηρεασμένοι από την ένταση που προκλήθηκε, σηκώθηκαν και έφυγαν με το που ολοκλήρωσαν την αρχική τους τοποθέτηση και δεν έμειναν για να δεχθούν ερωτήσεις. Αυτό όμως δείχνει έλλειψη σεβασμού προς τους εκπροσώπους του Τύπου. Γενικά, αυτές οι συνεντεύξεις, μετά τους αγώνες, δεν διεξάγονται όπως θα έπρεπε και η ΚΟΠ θα έπρεπε να ήταν πιο αυστηρή στην τήρηση του πρωτοκόλλου.

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Με τον **ΗΡΟΔΟΤΟ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Καλά έκανε ο κόουτς

Όταν οι διοικήσεις παίζουν παιχνίδια σε βάρος των προπονητών και τους διώχνουν χωρίς να το σκέφτονται δεύτερη φορά (και συχνά χωρίς να έχουν καν σοβαρό λόγο), πολύ λίγοι είναι αυτοί που βγαίνουν και παραπονιούνται για τη συμπεριφορά των συλλόγων. Απλά θεωρείται φυσιολογικό, σε μια στραβή στιγμή για την ομάδα, να την πληρώνει ο κόουτς. Γι' αυτό το θεωρώ άδικο να λέγονται και να γράφονται αρνητικά σχόλια για την απόφαση του Πάμπου Χριστοδούλου να αφήσει τον Ολυμπιακό και να δοκιμάσει σε μια μεγαλύτερη ομάδα, όπως είναι η ΑΕΛ.

Σπάνια βλέπουμε τους προπονητές να ορίζουν οι ίδιοι τη μοίρα τους και όταν αυτό συμβαίνει, πριν εξαπολυθεί κριτική, πρέπει πάντα να έχουμε στο μυαλό μας τα όσα απδιαστικά υπομένουν τον περισσότερο καιρό. Άλλωστε ο προπονητής σκέφτεται τι είναι καλύτερο για την καριέρα του, σε αντίθεση με τις ομάδες που διώχνουν τεχνικούς, συχνά λόγω λαθών άλλων.

Με όσους υποστηρικτές του Ολυμπιακού μίλησα, κανείς δεν μου είπε άσχημα λόγια για τον Πάμπο Χριστοδούλου και αυτό είναι προς τιμήν τους, αφού αντιλαμβάνονται πως ο κόουτς δεν πήρε επιπόλαια την απόφαση να φύγει. Οι φίλαθλοι των μαυροπράσινων τα έχουν με την ΑΕΛ και τον τρόπο που προσέγγισαν οι γαλαζοκίτρινοι τον Κύπριο κόουτς, τη στιγμή που διατηρούσε – σύμφωνα με τους ίδιους – συμβόλαιο για ακόμη έναν χρόνο.

Ο Χριστοδούλου έλαβε μια απόφαση που ο ίδιος θεώρησε πως ήταν συμφέρουσα για εκείνον. Οικονομικά δεν άλλαξαν και πολλά για τον ίδιο, αφού η αντιπρόταση του Ολυμπιακού ήταν κοντά στα 180.000 ευρώ τον χρόνο που του έδινε η ΑΕΛ. Η απόφαση να πάει Λεμεσό έχει να κάνει περισσότερο με την προοπτική της μεγαλύτερης ομάδας, τις πιθανότητες για τίτλο ή και ευρωπαϊκή έξοδο. Και γι' αυτή του την απόφαση κανείς δεν μπορεί να τον κατηγορήσει.

Όταν πέρσι ο Πάμπος Χριστοδούλου συμφωνούσε με τον Ολυμπιακό, με αποτέλεσμα να χάσει τη δουλειά του στους μαυροπράσινους ο Νίκι Παπαβασιλείου, αρκετοί τα έβαλαν με τον πρώτο. Ακόμη και εγώ θεώρησα τότε την κίνηση αυτή λανθασμένη, όμως έναν χρόνο μετά έχω αναθεωρήσει.

Ο χώρος του ποδοσφαίρου είναι αμείλικτος και αν θέλεις να επιζήσεις στο παιχνίδι, πρέπει να βλέπεις πάνω απ' όλα το δικό σου καλό. Οι προπονητές δεν χρωστάνε τίποτα σε κανέναν και από τη στιγμή που στην πρώτη στραβή ο πρόεδρος θα τους στείλει σπίτι, καλά κάνουν που την πρώτη ευκαιρία που βρίσκουν για κάτι καλύτερο την παίρνουν από τα μαλλιά.

miltiadouse@kathimerini.com.cy

Δύσκολη η συγκατοίκηση στην Ομόνοια

Οι αγωνιστικές αδυναμίες –αν και κυρίαρχο θέμα– δεν είναι το μοναδικό πρόβλημα που ταρακουνά αυτή την περίοδο το «τριφύλλι»

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Δύο ποδοσφαιριστές της Ομόνοιας που παίζουν στην ίδια θέση δεν ανταλλάζουν ούτε καλημέρα, απόρροια των διαφορετικών συμπαθειών που έχουν αναπτύξει. Αρκετές είναι οι ιστορίες που μόλις πρόσφατα άρχισαν να διαρρέουν από τις κλειστές πόρτες του «Ηλίας Πούλλος», μερικές από τις οποίες πάντως στερούνται σοβαρότητας και δεν τις υιοθετούμε. Την ίδια στιγμή, όμως, αρκετά άλλα περιστατικά έχουν μπόλικη δόση αλήθειας και είναι απόδειξη ότι τα πράγματα στο «τριφύλλι» δεν είναι καθόλου ρόδινα.

Αυτές τις διαφορές, που κτίζονται μέσα από την καθημερινή τριβή, είναι που καλείται να διαχειριστεί τους επόμενους μήνες ο Ντούσαν Μπάγεβιτς, μαζί με το (σημαντικό) αγωνιστικό κομμάτι, για να διατηρήσει ενωμένη την ομάδα. Με ποδοσφαιριστές να έχουν καλύτερες σχέσεις με συγκεκριμένους συμπαίκτες τους και λιγότερο καλές με άλλους, με έμμισθα άτομα στο προσωπικό των πρασίνων να μην εμπνέουν, τα εμπόδια που πρέπει να ξεπεραστούν (κυρίως) ενόψει της νέας σεζόν είναι πολλά.

> *«Στη συνάντηση δεν μπήκαμε σε βαθιά θέματα, ούτε ζήτησε κάτι συγκεκριμένο ο Μπάγεβιτς. Αυτός ήταν που έπρεπε να δώσει εξηγήσεις και όχι η διοίκηση»*

Για τον λόγο αυτό, θα ανέμενε κανείς ότι στη συνάντηση του Ντούσαν Μπάγεβιτς με τον Μιλτιάδη Νεοφύτου την περασμένη Τετάρτη, ο Σέρβος θα έθετε κάποιες απαιτήσεις ενόψει του καλοκαιριού, όπως αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας της ομάδας και κάποιες αποχωρήσεις ποδοσφαιριστών. Όμως, όπως δήλωσε πηγή από την Ομόνοια στην «Κ»: «Στη συνάντηση δεν μπήκαμε σε αυτά τα θέματα, ούτε ζήτησε κάτι συγκεκριμένο. Αυτός ήταν που έπρεπε να δώσει εξηγήσεις και όχι η διοίκηση».

Επιπλέον, στην ανακοίνωση της διοίκησης το βράδυ της Τετάρτης –η οποία πάντως μας δημιούργησε ακόμη περισσότερα ερωτηματικά– γίνεται λόγος για εξεύρεση τρόπων ώστε να υπάρξει άμεση στήριξη και ανάταση της Ομόνοιας. Όπως μαθαίνει η «Κ», πέρα από την αγωνιστική βελτίωση, που είναι δουλειά του Μπάγεβιτς, η διοίκηση θα ρίξει βάρος στο ανέβασμα της αυτοπεποίθησης της ομάδας και στην επαναφορά της εμπιστοσύνης του κόσμου. Δεν έγινε κατορθωτό, όμως, να μάθουμε με ποιο ακριβώς τρόπο η διοίκηση Νεοφύτου θα επανακτήσει τη στήριξη από τους φιλάθλους.

Όχι τυχαία σε δυσμένεια

«Θεωρούμε ανυπόστατα τα δημοσιεύματα και τα σχόλια ότι βάλλεται εκ των έσω ο προπονητής. Υπάρχει αγαστή συνεργασία και δεν υπάρχει οτιδήποτε που να τον ενοχλεί», είπε την περασμένη Πέμπτη παράγοντας της Ομόνοιας σε ραδιοφωνικές του δηλώσεις. Όμως, όπως φαίνεται από κάποια περιστατικά που διαρρέουν από το «Ηλίας Πούλλος», αυτή η προσέγγιση ίσως να μην καλύπτει πλήρως την αληθινή κατάσταση στην ομάδα. Άλλωστε, αν ο κόουτς δεν είχε να αντιμετωπίσει και εξωαγωνιστικούς σκοπέλους, τότε η ομάδα δεν θα βρισκόταν σε τόσο δυσμενή κατάσταση. Η λογική λέει πως το καλοκαίρι πρέπει να περιμένουμε περισσότερες εξελίξεις σε ό,τι αφορά το ρόστερ και τον τρόπο λειτουργίας της ομάδας, αφού για τώρα η προσοχή πέφτει στο πώς θα ξεπεραστεί η δύσκολη περίοδος που διανύει η ομάδα.

Δεν θα έφευγε ο Μπάγεβιτς

Το γεγονός ότι ο Μιλτιάδης Νεοφύτου μετέβη στο γραφείο του Ντούσαν Μπάγεβιτς στο «Ηλίας Πούλλος», δείχνει ότι ο πρόεδρος της Ομόνοιας δεν είχε καμία πρόθεση να του δείξει την έξοδο. Όπως δεν είχε πρόθεση να παραιτηθεί –τουλάχιστον από την επομένη του ματς με τον Απόλλωνα– ο Μπάγεβιτς, αφού σε διαφορετική περίπτωση δεν θα έκανε τον κόπο να μεταβεί στο εξωτερικό για να διευθετήσει το πιστοποιητικό –ισοδύναμο με το UEFA Pro– το οποίο του δίνει το δικαίωμα να κοουτσάρει την Ομόνοια και μετά τις 10 Απριλίου.

SAVVIDES PHOTO

Με ποδοσφαιριστές να έχουν καλύτερες σχέσεις με συγκεκριμένους συμπαίκτες τους και λιγότερο καλές με άλλους και με έμμισθους των πρασίνων να μην εμπνέουν, τα εμπόδια που πρέπει να ξεπεραστούν είναι πολλά.

Στον πάγο ο προγραμματισμός

Οι κακές εμφανίσεις στον αγωνιστικό χώρο αλλά και οι εξωαγωνιστικές εξελίξεις στην Ομόνοια, δεν επέτρεψαν στα θέματα προγραμματισμού να αναδειχθούν. Την περασμένη εβδομάδα γράφαμε ότι οι Ρενχίφο και Αγουιάρ, παίκτες που έχουν συμβόλαιο μέχρι το 2012, είναι οι επικρατέστεροι για να αποχωρήσουν, αλλά όπως μαθαίνει η «Κ» δεν έχουν γίνει ακόμη επαφές με εκπροσώπους των ποδοσφαιριστών σχετικά με τη διακοπή των συμβολαίων. Αυτό επειδή κάτι τέτοιο θα γίνει με το τέλος των αγωνιστικών υποχρεώσεων. Αυτά τα οποία αναμένονται να μπουν μπροστά είναι οι επαφές για τις ανανεώσεις συμβολαίων. Οι Βέντσελ και Εσπασαντίν έχουν αρκετές πιθανότητες να μείνουν, αλλά πρέπει να αποφασίσει επ' αυτού ο Μπάγεβιτς. Ο Γέβριτς είναι σχεδόν σίγουρο ότι θα αποδεσμευτεί με το τέλος της χρονιάς. Εξάλλου, στις 14 Ιουλίου και στον β΄ προκριματικό του Γιουρόπα Λιγκ (αν δεν κατακτήσουν το κύπελλο) θα αρχίσουν οι επίσημες υποχρεώσεις της Ομόνοιας. Η πρώτη προπόνηση της χρονιάς αναμένεται να λάβει χώρα περίπου ένα μήνα νωρίτερα, τη δεύτερη εβδομάδα του Ιούνη.

Πέρασε πολλά ο «Ντούσκο»

Από τις 13 Οκτωβρίου του 2010, όταν η Ομόνοια ανακοίνωσε την πρόσληψη του Ντούσαν Μπάγεβιτς στο πόστο του προπονητή, η συνεργασία του «τριφυλλιού» με τον Σέρβο πέρασε από αρκετές δοκιμασίες. Αποκορύφωμα οι δύο ανακοινώσεις των τελευταίων εβδομάδων, που η ομάδα αναγκάστηκε να εκδώσει και στις οποίες τονιζόταν η στήριξη της διοίκησης στον Μπάγεβιτς, ενώ την περασμένη Τετάρτη –μετά τη συνάντηση στο «Ηλίας Πούλλος»– η νέα ανακοίνωση έκανε λόγο για «ταύτιση απόψεων». Από 'κει και πέρα, στην πεντάμηνη θητεία του «Ντούσκο» στην Κύπρο, αρκετά άλλα αρνητικά θέματα απασχόλησαν τα ΜΜΕ: η περιβόητη υπόθεση του περασμένου Νοεμβρίου με το δίπλωμα UEFA Pro, η παραπομπή της Ομόνοιας στη Δικαστική επειδή δεν... φορούσε καρτέλα ο 62χρονος προπονητής στο ματς με τη Δόξα, η μεταγραφή του Ιανουαρίου που δεν έγινε ποτέ και τα «καρφιά» του προπονητή προς παίκτες αλλά και άγνωστους αποδέκτες μετά τις τελευταίες κακές εμφανίσεις. Με το «τριφύλλι» να μένει πολύ πίσω σε απόδοση φέτος, δυστυχώς για τους ίδιους οι καλές στιγμές είναι πολύ πιο σπάνιες και περιορίζονται σε κάποιες ικανοποιητικές αγωνιστικές εμφανίσεις.

www.porsche.com.cy

Η Porsche κατακτά την κορυφή στην κατηγορία των πολυτελών αυτοκινήτων.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, η Porsche κατέκτησε την πρώτη θέση στις πωλήσεις πολυτελών αυτοκινήτων στη διάρκεια του 2010 στην κατηγορία κινητήρων χωρητικότητας πάνω από 2500cc.

Επίσης, τον Ιανουάριο του 2011 η προτίμησή σας ήταν ξεκάθαρη, φέρνοντας και πάλι την Porsche στην πρωτιά των πωλήσεων στην ίδια κατηγορία.

Η επιτυχία μας αυτή, αποκτά ξεχωριστή σημασία λαμβάνοντας υπόψη ότι το μικρότερο μοντέλο Porsche διαθέτει κινητήρα χωρητικότητας 2890cc.

Η A.I. Motokinisi Ltd σας ευχαριστεί για την εμπιστοσύνη σας και υπόσχεται να συνεχίσει να προσφέρει υπηρεσίες αντάξιες της κορυφαίας θέσης που της χαρίσατε.

PORSCHE INTELLIGENT PERFORMANCE

ΕΓΓΡΑΦΕΣ SALOON ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2010

2500 + κ.ε.

Μάρκα	Εγγραφές	Μερίδιο Αγοράς (%)
PORSCHE	71	23.59%
BMW	62	20.60%
MERCEDES	48	15.95%
LAND ROVER	27	8.97%
AUDI	19	6.31%

• Επίσημα στοιχεία Στατιστικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών
• Κατά τη διάρκεια του έτους 2010 έχουν εγγραφεί 301 αυτοκίνητα με κινητήρα χωρητικότητας 2500cc και άνω.

PORSCHE
A.I.MOTOKINISI GROUP

PORSCHE CENTRE CYPRUS
ΕΠΙΣΗΜΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ PORSCHE

Λευκωσία:
Μεγάρων 15, Τ.Κ. 12773, CY 2032 Στρόβολος
Τηλ.: 7777 1 911, Φαξ: 7777 2 911
E-mail: info@porsche.com.cy

Λεμεσός:
Λεωφ. Αγίου Αθανασίου 58, CY 4201
Τηλ.: 25828911, Φαξ: 25828910
E-mail: info@porsche.com.cy

Πωλήσεις • Συνεργείο • Ανταλλακτικά • Αξεσουάρ • Tequipment • Travel Club

Τα δύο πρόσωπα της φετινής Ανόρθωσης

Πριν έρθει ο Στόιλοφ οι 31 ποδοσφαιριστές που αγωνίστηκαν δεν είχαν καθόλου χημεία

Του **ΣΙΜΟΥ ΠΑΦΙΤΗ**

Συνολικά 38 ποδοσφαιριστές φόρεσαν κατά τη διάρκεια της σεζόν 2010-11 τη φανέλα της Ανόρθωσης. Αριθμός εξωπραγματικά μεγάλος για μια ομάδα σε μια μόνο περίοδο, κατά την οποία η «Κυρία» πέρασε από χίλια μύρια κύματα μέχρι να βρει την ηρεμία της. Για την ομάδα της Αμμοχώστου η χρονιά χωρίζεται αναμφίβολα σε δύο περιόδους. Στην προ και μετά Στάνι-

Τη φετινή χρονιά, συνολικά 38 ποδοσφαιριστές φόρεσαν τη φανέλα της Ανόρθωσης, αριθμός εξωπραγματικός

μιρ Στόιλοφ εποχή. Από τα προκριματικά του Γιουρόπα Λιγκ μέχρι και την 16η αγωνιστική –οπότε και έκανε ντεμπούτο κόντρα στον ΑΠΟΕΛ ο Βούλγαρος– τη φανέλα με τον «φοίνικα» στο στήθος φόρεσαν 31 ποδοσφαιριστές, 13 εκ των οποίων αποχαιρέτησαν το «Αντώνης Παπαδόπουλος» είτε από το καλοκαίρι είτε στη μεταγραφική περίοδο του Ιανουαρίου.

Ο κορμός

Από τους 38, μόλις οι οκτώ ξεπέρασαν τα χίλια λεπτά συμμετοχής και ήταν αυτοί που τράβηξαν το «κουπί» κατά τη διάρκεια του φετινού πρωταθλήματος. Μόλις έναν αγώνα έχασε ο Καφού, ο οποίος αγωνίστηκε σε 25 παιχνίδια, ωστόσο βρίσκεται δεύτερος στη λίστα με τα λεπτά συμμετοχής πίσω από τον Ζανίσιο που έπαιξε σε 24 αγώνες συμπληρώνοντας 2130΄.

Ο Ράμος με 23 συμμετοχές στην αρχική ενδεκάδα και ο Λεϊβακαμπέσι με 24, είναι άλλοι δύο παίκτες με πολλά αγωνιστικά λεπτά, ωστόσο μένουν στην τρίτη και τέταρτη θέση της λίστας αντίστοιχα, αφού συνήθως αντικαθίστανται. Λαμπάν (22), Μαραγκός (20) και Οκκάς (21) ταλαιπωρήθηκαν κατά διαστήματα από τραυματισμούς και έχασαν μερικά παιχνίδια, αφού σε αντίθετη περίπτωση δεν βγαίνουν από την ενδεκάδα. Δεν αποχωρίζεται τα γάντια του βασικού ο Κόζατσικ από τη μέρα που αποχώρησε ο Αργουέγιο, αφού έμεινε στον πάγκο μόνο στο παιχνίδι με τη Δόξα. Ένατος στον σχετικό πίνακα είναι ο Άλβαρο Μπράτσι, ο οποίος, παρά το γεγονός πως ποτέ δεν σταθεροποιήθηκε στο αρχικό σχήμα, κλήθηκε να καλύψει το δεξί άκρο της άμυνας πολλές φορές λόγω της μετατόπισης του Ζανίσιο στο κέντρο της άμυνας.

Οι νέοι

Σημαντικότατη η προσφορά, με βάση και τους αριθμούς, των Ανγκέλοφ και Σπρόκελ, οι οποίοι, αν και ήρθαν στην ομάδα τον Ιανουάριο, ξεπέρασαν σε λεπτά συμμετοχής ποδοσφαιριστές που ήταν στο ρόστερ από το καλοκαίρι. Ο Στάνισλαβ Ανγκέλοφ δεν έχασε ούτε λεπτό από την ημέρα που πάτησε το πόδι του στην Κύπρο. Ο «τζόκερ» του Στόιλοφ (μέχρι τώρα χρησιμοποιήθηκε ως κεντρικός αμυντικός, ανασταλτικός χαφ, επιτελικός χαφ και αριστερός μπακ) ήταν στο αρχικό σχήμα και στις έντεκα αναμετρήσεις πρωταθλήματος από την 16η αγωνιστική και έπειτα, οπόταν ανέλαβε το «τιμόνι» της τεχνικής ηγεσίας ο Βούλγαρος τεχνικός. Αναντικατάστατος είναι και ο Σίβαρντ Σπρόκελ, ο οποίος απουσίασε μόνο στον αγώνα με την Ένωση και αυτό αναγκαστικά, λόγω της αποβολής του κόντρα στον Ερμή. Σε επτά παιχνίδια χρησιμοποιήθηκε στους πρώτους έντεκα ο Γιούργκεν Κόλιν που μένει στον πάγκο όποτε ο Στόιλοφ επιθυμεί να μετατοπίσει στο κέντρο της άμυνας τον Ανγκέλοφ. Οκτώ φορές συμμετείχε ο Μάρκο Λιουμπίνκοβιτς, ο οποίος, αν και αρχικά περνούσε ως αλλαγή, κέρδισε στους τελευταίους αγώνες φανέλα βασικού, εκμεταλλευόμενος και τους τραυματισμούς των Λαμπόρδε και Οκκά. Ως αλλαγή χρησιμοποιήθηκε και τις έξι φορές που αγωνίστηκε στο πρωτάθλημα ο Εμάνουελ Περόνε, ενώ ελάχιστο χρόνο συμμετοχής πήραν οι Ρίτσαρντ Ερομοΐγκμπε και Βόιτσεχ Κοβαλέφσκι.

Οι «αναγεννημένοι»

Από τον πάγκο ή και την εξέδρα βρέθηκαν στην αρχική ενδεκάδα αρκετοί ποδοσφαιριστές από τη μέρα που ανέλαβε ο Στάνιμιρ Στόιλοφ. Ο Βούλγαρος τεχνικός κατάφερε να πάρει το 100% από σχεδόν όλους τους ποδοσφαιριστές. Ο Κόζατσικ, από την αμφισβήτηση επί ημερών Όγιος, εμπνέει σιγουριά κάτω από τα δοκάρια. Από τα 1328΄ συμμετοχής που έχει, μόνο τα 428΄ ήταν προτού καθίσει στον πάγκο ο Στόιλοφ. Ο Φοδέριγχαμ, κυρίως λόγω τραυματισμού, βοήθησε επίσης μετά τον Ιανουάριο, ενώ αναγεννημένος υπό τις οδηγίες του Στόιλοφ είναι ο Λαμπόρδε.

Κέρδισε συμβόλαιο ο Ζανίσιο

Δεν φημίζεται για την τεχνική του κατάρτιση. Ποιοτικά ίσως η Ανόρθωση να χάνει από την παρουσία του Ζανίσιο στο δεξί άκρο της άμυνας και είναι δεδομένο πως στη μεταγραφική περίοδο η «Κυρία» θα κινηθεί για την απόκτηση δεξιού οπισθοφύλακα. Ο 31χρονος αμυντικός από το Πράσινο Ακρωτήρι όμως είναι «ακούραστος» και «ατσάλινος». Χρησιμοποιείται τόσο στο δεξί άκρο της άμυνας όσο και ως κεντρικός αμυντικός και αποτελεί σημαντικό «γρανάζι» στα χέρια του Στόιλοφ, ο οποίος εκτιμά πολύ την προσφορά του και σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» έδωσε εντολή για ανανέωση για άλλον ένα χρόνο του συμβολαίου του που λήγει τον προσεχή Μάιο. Με δεδομένο πως θα αποκτηθεί βασικός δεξιός μπακ, είναι σχεδόν σίγουρο πως δεν θα γίνει κίνηση απόκτησης των δικαιωμάτων του Άλβαρο Μπράτσι από την Εσπανιόλ.

SAVVIDES PHOTO

Ο Ζανίσιο Μάρτινς (δεξιά) έχει τα περισσότερα λεπτά συμμετοχής φέτος (2130΄) και η χρησιμότητά του θα τον κρατήσει στην Ανόρθωση για άλλον ένα χρόνο, αν και δύσκολα θα είναι βασικός στη νέα σεζόν.

Με τον Βούλγαρο στον πάγκο η Ανόρθωση βελτιώθηκε αισθητά.

Τα λεπτά συμμετοχής του σημερινού ρόστερ στο πρωτάθλημα

1.	Ζανίσιο	2130
2.	**Καφού**	2004
3.	Ράμος	1944
4.	**Λεϊβακαμπέσι**	1902
5.	Λαμπάν	1894
6.	**Μαραγκός**	1545
7.	Οκκάς	1516
8.	**Κόζατσικ**	1328
9.	Μπράτσι	1214
10.	**Ανγκέλοφ**	990
11.	Σπρόκελ	879
12.	**Φοδέριγχαμ**	743
13.	Κόλιν	630
14.	**Σιέλης**	612
15.	Κότο	450
16.	**Λαμπόρδε**	434
17.	Λιουμπίνκοβιτς	428
18.	**Μιχαήλ**	256
19.	Περόνε	135
20.	**Κοβαλέφσκι**	90
21.	Ερομοΐγκμπε	30

Οι διοικητικές εξελίξεις κρίνουν το μέλλον του Ανδρέα Μιχαηλίδη

Αν συνεχίσει ο Γιώργος Παυλίδης, τότε ο Κύπριος κόουτς αποκτά τεράστιο αβαντάζ

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Ο ίδιος ευθαρσώς εξέφρασε την επιθυμία του να παραμείνει στον πάγκο και για την επόμενη χρονιά. Ωστόσο, οι συνθήκες που επικρατούν στον Απόλλωνα δεν μπορούν να διασφαλίσουν καμία κατάσταση για το εγγύς μέλλον, αφού το διοικητικό κενό εξακολουθεί να ταλαιπωρεί την ομάδα. Ο Ανδρέας Μιχαηλίδης, στυλοβάτης της φετινής πετυχημένης –υπό τις περιστάσεις– πορείας, φαίνεται να μη φοβάται να τρέξει ταυτόχρονα και στον ποδοσφαιρικό και στον πολιτικό στίβο. Εάν και εφόσον η ομάδα του ξεπεράσει το εμπόδιο των ημιτελικών, τότε το πενθήμερο μεταξύ 18 και 22 Μαΐου θα είναι ίσως το πιο σημαντικό για την επαγγελματική ζωή του 60χρονου κόουτς, καθώς θα δώσει τον τελικό κυπέλλου πέντε μέρες πριν τις βουλευτικές.

Ανοικτό παράθυρο

Σε τηλεοπτική εκπομπή τοπικού καναλιού της Λεμεσού, ο Ανδρέας Μιχαηλίδης άφησε ανοικτό το παράθυρο να παραμείνει προπονητής του Απόλλωνα ακόμη και αν εκλεγεί βουλευτής στις επικείμενες εκλογές της 22ας Μαΐου. Με δεδομένο ότι το ασυμβίβαστο δεν υφίσταται στον κοινοβουλευτισμό του νησιού, το ενδεχόμενο να αποτελεί ταυτόχρονα μέλος του ποδοσφαιρικού και του πολιτικού κόσμου δεν μπορεί να αποκλειστεί. Και εάν στην πολιτική το εκλογικό σώμα είναι αυτό που θα κρίνει την ένταξή του ή όχι στο Κοινοβούλιο, αναφορικά με την ιδιότητά του ως προπονητής του Απόλλωνα αρκετοί είναι οι παράγοντες που θα παίξουν ρόλο στη συνέχιση της συνεργασίας του με τους κυανόλευκους.

Ένας εξ αυτών είναι αναμφισβήτητα η πορεία που θα έχει η ομάδα στο κύπελλο. Εάν ο Απόλλωνας διατηρήσει τα κεκτημένα, τότε δύσκολα θα βρεθεί κάποιος που θα δείξει την πόρτα εξόδου στον Κύπριο τεχνικό. Η πιθανή συμμετοχή στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις αποτελεί για τον έμπειρο τεχνικό ένα σημαντικό δέλεαρ που δύσκολα θα αγνοήσει σε περίπτωση που βρεθεί ενώπιόν του.

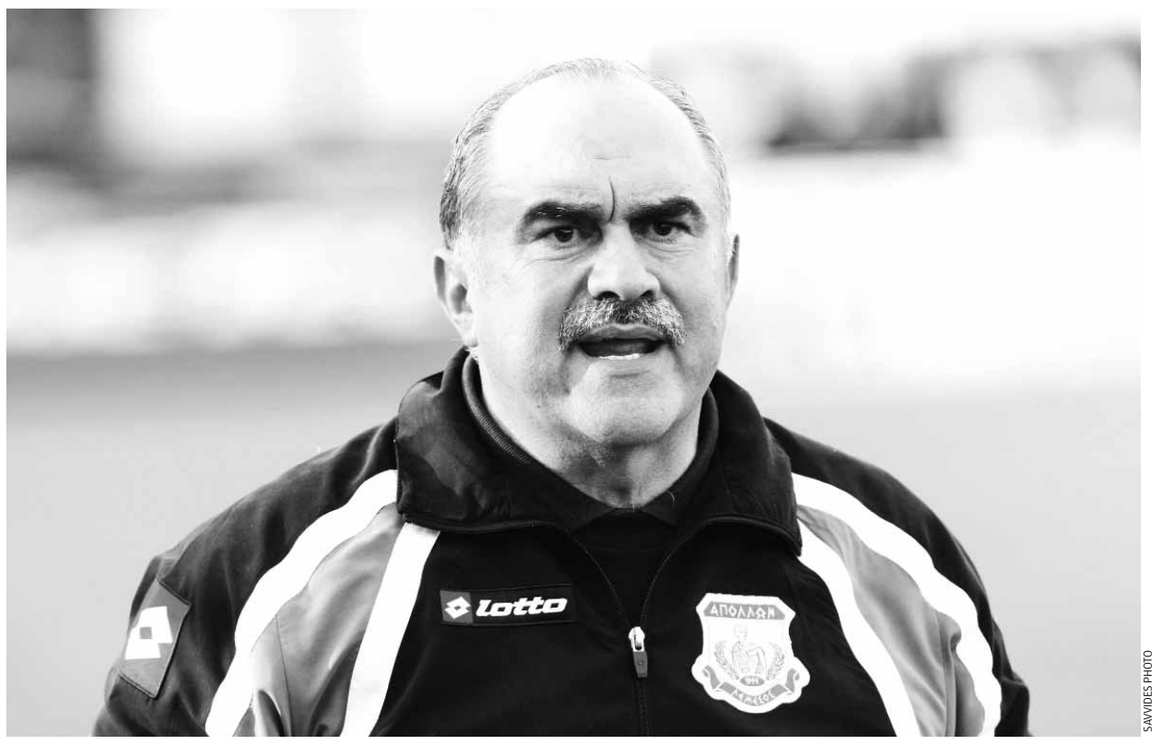

SAVVIDES PHOTO

Ο κ. Μιχαηλίδης ετοιμάζει λίστα, όπου μεταξύ άλλων θα υπάρχουν και εισηγήσεις για το μέλλον των Μρντάκοβιτς, Νούνιεθ, Αντόρνο, Μόρις και Νεβά, των οποίων τα συμβόλαια λήγουν.

Ενισχύεται το ντόπιο στοιχείο, κυρίως με παίκτες από τα «φυτώρια»

Όμως, το μεγαλύτερο εμπόδιο στην επιθυμία του κ. Μιχαηλίδη να παραμείνει στον πάγκο έχει να κάνει με το διοικητικό αδιέξοδο στο οποίο βρίσκεται η ομάδα, εδώ και μήνες. Ο ίδιος υπολογίζει σοβαρά τη συγκεκριμένη παράμετρο και περιμένει (όπως και όλοι οι Απολλωνίστες) να δει τις εξελίξεις που σχετίζονται με το διοικητικό. Πάντως, σε περίπτωση που δεν αλλάξει κάτι ριζικά και η διοίκηση Παυλίδη παραμείνει στο πηδάλιο, τότε ο Ανδρέας Μιχαηλίδης και οι συνεργάτες του θα βρουν έναν δυνατό σύμμαχο στο θέμα παραμονής τους στην ομάδα. Το τεχνικό επιτελείο του Κύπριου τεχνικού έχει στα αβαντάζ και το οικονομικό κομμάτι, καθώς οι απολαβές του κρίνονται ως άκρως ικανοποιητικές για το «ταλαιπωρημένο» ταμείο της ομάδας. Όπως και να 'χει, ο ίδιος ο Ανδρέας Μιχαηλίδης ξεκίνησε τον προγραμματισμό, αφού όπως δήλωσε η χρονική στιγμή είναι η κατάλληλη για να αρχίσει να δομείται ο Απόλλωνας της επόμενης χρονιάς…

Τα συμβόλαια

Η ανανέωση της συνεργασίας των παικτών του υφιστάμενου ρόστερ είναι μια από τις προτεραιότητες που έχει η διοίκηση ενώπιόν της. Ο 60χρονος τεχνικός αναμένεται, μέσω της έκθεσης που θα καταρτίσει, να βοηθήσει την προσπάθεια των διοικούντων ως προς το ποιοι παίκτες θα μείνουν και ποιοι θα αποχωρήσουν από το Κολόσσι. Οι περιπτώσεις των Μρντάκοβιτς, Νούνιεθ, Αντόρνο, Μόρις και Νεβά θα απασχολήσουν τον κ. Μιχαηλίδη και τους συνεργάτες του, αφού τα συμβόλαιά τους λήγουν με το τέλος της τρέχουσας περιόδου. Δεν αποκλείεται η άποψη του Κύπριου τεχνικού να παίξει σημαντικό ρόλο στην τελική απόφαση, αφού είναι ο ειδικός στα αγωνιστικά θέματα σε αντίθεση με τους παράγοντες που θα ασχοληθούν κυρίως με το οικονομικό ζήτημα της συμφωνίας.

Επιπλέον, πρόθεση του τεχνικού τιμ είναι να ενισχυθεί ακόμη περισσότερο το κυπριακό στοιχείο εντός της ομάδας, πολιτική που ακολουθεί έτσι κι αλλιώς ο Μιχαηλίδης στις ομάδες όπου εργάζεται. Ήδη ξεκίνησε η διαδικασία «ψησίματος» των μικρών Περικλέους, Σταυρινού, Χαραλάμπους και Ευσταθίου, που έκαναν φέτος τα πρώτα τους ποδοσφαιρικά βήματα με την πρώτη ομάδα. Μαζί με τους προαναφερθέντες, θα πρέπει να προστεθούν και οι παίκτες που ήταν φέτος σε άλλες ομάδες ως δανεικοί, όπως οι Δημητρίου, Πάντος και Ηρακλέους, που έχουν ειδοποιηθεί για την επιστροφή τους.

Δεν πάει την Κύπρο η προϊστορία με την Ισλανδία

Η αναμέτρηση του Σαββάτου (26/03, 20:00, ΡΙΚ2) ανάμεσα στην Κύπρο και την Ισλανδία για τον 8ο όμιλο των προκριματικών του Euro 2012, θα είναι η τέταρτη φορά (και το πρώτο επίσημο ματς) που το αντιπροσωπευτικό μας συγκρότημα θα αντιμετωπίσει τους Σκανδιναβούς. Αξιοσημείωτο είναι πως η ομάδα μας δεν έχει σημειώσει ούτε μια νίκη, στα τρία φιλικά μεταξύ των δύο. Τον Οκτώβριο του 1991 η Κύπρος έφερε ισοπαλία 1-1 στη Λάρνακα, αν και ήμασταν μπροστά με 1-0 στο ημίχρονο, ενώ τον Ιούνιο του 1996 στην Ακράνες η Κύπρος ηττήθηκε 2-1. Τον περασμένο Μάρτιο στο «Αντώνης Παπαδόπουλος» η ομάδα μας έφερε λευκή ισοπαλία, σε ένα ματς όπου έκαναν ντεμπούτο οι Κίσσας και Πουρσαϊτίδης.

Χωρίς επίθεση

Η απουσία των Μιχάλη Κωνσταντίνου και Γιάννη Οκκά φέρνει μια γύμνια στην επίθεση, με τον Άγγελο Αναστασιάδη να δυσκολεύεται να βρει τους αντικαταστάτες τους. Ίσως δούμε διαφορετικό τρόπο στησίματος της Εθνικής, με πιο ελαφρύ φορ στην αντίπαλη περιοχή, όπως ο Χριστοφή. «Κόπηκαν» επίσης οι Γιώργος Παναγή και Μιχάλης Μορφής, όμως οι δύο τελευταίοι δεν βρίσκονταν στα άμεσα πλάνα του Ελλαδίτη προπονητή.

Η Ισλανδία, από την πλευρά της, ήρθε στην Κύπρο από την Τρίτη για να εγκλιματιστεί και έκανε προπονήσεις σε Τσίρειο και ΓΣΠ. Ο ομοσπονδιακός προπονητής Ολαφούρ Γιοχάνεσον στηρίζεται σε ποδοσφαιριστές που παίζουν τόσο στο τοπικό πρωτάθλημα, όσο και σε μεγάλα πρωταθλήματα, όπως σε αυτά της Αγγλίας και της Γερμανίας. Αστέρια της ομάδας είναι οι Χέρμαν Χρέινταρσον (Πόρτσμουθ), Γκρέταρ Στέινσον (Μπόλτον), Γκίλφι Σίγκουρντσον (Χόφενχαϊμ) και Κολμπέιν Σίγκμπορσον (Αλκμάαρ).

Κρίνεται ο Άγγελος

Πριν από ένα χρόνο, όταν έγινε η κλήρωση των προκριματικών, ο Άγγελος Αναστασιάδης είχε δηλώσει ξεκάθαρα πως, αν δεν προκριθεί η Κύπρος στο Euro 2012, θα αποχωρήσει από την Εθνική. Πλέον έχει αλλάξει τροπάριο, αφού όταν ρωτήθηκε, πριν μερικές μέρες στη συνέντευξη Τύπου, ποιο θα είναι το μέλλον του αν δεν κερδίσει η Κύπρος την Ισλανδία, είπε πως «είναι θέμα τι θέλει η ΚΟΠ, τι θέλω εγώ, τι θέλουν οι συνεργάτες μου. Ό,τι θέλει η Παναγιά θα γίνει». Παρ' όλα αυτά, θεωρείται δεδομένο πως αν μείνει εκτός στόχων η Εθνική από το τέταρτο κιόλας παιχνίδι των προκριματικών, τότε δύσκολα θα παραμείνει στον πάγκο του αντιπροσωπευτικού συγκροτήματος μέχρι το τέλος της προκριματικής φάσης, το φθινόπωρο του 2011.

Τον Μάρτιο του 2010, στο «Αντώνης Παπαδόπουλος», η Κύπρος έφερε φιλική ισοπαλία 0-0 με την Ισλανδία.

Αν δεν κερδίσει η Κύπρος την Ισλανδία, τότε θα θεωρείται απίθανο ο Άγγελος Αναστασιάδης να βγάλει μέχρι τέλους τα προκριματικά του Euro

• Την ερχόμενη Τρίτη (29/03, 20:30) η Εθνική μας θα υποδεχτεί τη Βουλγαρία στο «Αντώνης Παπαδόπουλος» σε φιλικό παιχνίδι.

ΗΡΟΔΟΤΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ

Ο έλεγχος προόδου των πρωταθλητών

Η «Κ» αξιολογεί τις φετινές επιδόσεις των σχεδόν σίγουρων πρωταθλητών, κατατάσσοντάς τους σε τρεις επιμέρους κατηγορίες

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Καθώς η ολοκλήρωση της κανονικής διάρκειας του πρωταθλήματος συμπίπτει με την εξασφάλιση της μεγαλύτερης βαθμολογικής διαφοράς που είχε φέτος ο ΑΠΟΕΛ –κάτι που ουσιαστικά συνεπάγεται την εξασφάλιση του τίτλου– η «Κ» επιχειρεί να ελέγξει (στο μέτρο του δυνατού) την πρόοδο των επίδοξων πρωταθλητών. Όχι όλων, αλλά όσων πήραν αρκετές ευκαιρίες, κρίνοντάς τους ανάλογα με το πόσο κοντά ή μακριά ήταν στις προσδοκίες που δημιουργήθηκαν το καλοκαίρι.

SAVVIDES PHOTO

Η σχεδόν καθολική επιτυχία των περσινών μεταγραφών αποτέλεσε έναν από τους κυριότερους λόγους που ο ΑΠΟΕΛ παίρνει το πρωτάθλημα.

ΠΟΛΥΤΙΜΟΤΕΡΟΙ

Γκουστάβο Μαντούκα

Το σημαντικότερο προσόν του είναι η ποιότητα και το επόμενο η διάρκεια που είχε στην απόδοσή του. Παίζει με αρχοντικό στυλ που δίνει την εντύπωση αργού παίκτη, την οποία διαλύει στο πρώτο σπριντ. Αγωνίστηκε φέτος σε όλες τις θέσεις του κέντρου, μπορεί το ίδιο εύκολα να παίξει σε κλειστό ή ανοικτό γήπεδο, να κτυπήσει κόρνερ, φάουλ και πέναλτι, να μοιράσει την πιο δύσκολη ασίστ ή να τελειώσει τη φάση, έχοντας δέκα γκολ (τα μισά με πέναλτι). **Λεπτά συμμετοχής: 1.785**

Αΐλτον

Ο πιο πλήρης επιθετικός στο ρόστερ, στάθηκε στην κορυφή μόνος ή με παρτενέρ, παίζει το ίδιο καλά κοντά ή μακριά απ' τα τετράγωνα, δείχνοντας ιδιαίτερη ικανότητα στη δημιουργία χώρων και φάσεων κόντρα σε κλειστές άμυνες. Προσέδωσε την ταχύτητα που έλειπε από την επίθεση, συνδυάζοντάς την με την αποτελεσματικότητα ενός στράικερ. Μετράει επτά γκολ. Δοκιμάστηκε ανεπιτυχώς στο αριστερό άκρο. **Λεπτά συμμετοχής: 1.815**

Ιβάν Τρικόσκι

Η αποτυχία της μεταγραφής του Μπρέσκα, με τον οποίον ακολούθησε παρόμοια πορεία, δεν δημιούργησε πολλές προσδοκίες. Μπήκε σταδιακά στην ομάδα και ήταν ο πολυτιμότερος του α΄ γύρου. Σκόραρε καθοριστικά γκολ αξιοποιώντας τα εύστοχα πόδια του. Μπορεί να στείλει την μπάλα στο τέρμα όπως του έρθει, σουτάροντας το ίδιο καλά και με τα δυο πόδια, έχοντας οκτώ γκολ (έξι στον α΄ γύρο και δύο στον β΄). Είναι πολύ πεσμένος μετά τα Χριστούγεννα, που συνέπεσαν με την απόρριψη πρότασης της Λόκερεν. **Λεπτά συμμετοχής: 1.527**

Μαρσίνιο

Δεκάρι νέας κοπής, συνδυάζει άριστη τεχνική κατάρτιση με ποδοσφαιρικό μυαλό και γρήγορα πόδια. Από τους λίγους χαφ στην Κύπρο που διαθέτουν την κάθετη πάσα-μαχαιριά για την αντίπαλη άμυνα. Όσο ήταν υγιής, αποτελούσε τον μεγαλύτερο κίνδυνο για τον αντίπαλο, όμως τον έφθειραν οι δύο τραυματισμοί (θλάση και ώμος), με αποτέλεσμα να είναι πεσμένος τους τελευταίους δυο μήνες. Έβαλε πέντε γκολ και δοκιμάστηκε χωρίς επιτυχία στα «φτερά», όπου μάλλον δεν θα ξαναπαίξει. **Λεπτά συμμετοχής: 1.329**

Σάββας Πουρσαϊτίδης

Ανυπέρβλητος στην άμυνα, προσδίδει ποιότητα και εξυπνάδα στο παιχνίδι, έχοντας κουράγιο και αντοχές να ανεβοκατεβαίνει στα 35 του τη δεξιά πλευρά, ξεκινώντας 23 από τα 26 παιχνίδια πρωταθλήματος. Το πόσο απαραίτητος αλλά και πολυδιάστατος είναι φάνηκε όταν έπαιξε αριστερό μπακ στο ντέρμπι «αιωνίων» του β΄ γύρου, θέση στην οποία είχε ν' αγωνιστεί έντεκα χρόνια. **Λεπτά συμμετοχής: 2.055**

ΠΡΟΣΦΕΡΑΝ ΤΑ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ

Γουίλιαμ Μποαβεντούρα

Ίσως έπρεπε να βρίσκεται στην πιο πάνω κατηγορία, όμως έχασε σχεδόν τα μισά παιχνίδια λόγω τραυματισμών. Αναβάθμισε ποιοτικά την αριστερά πτέρυγα, βοηθώντας περισσότερο στην επίθεση με τις επελάσεις και τις σέντρες του, σκόραρε τρία γκολ και ανταποκρίθηκε αξιοπρεπώς στις αμυντικές του αποστολές. **Λεπτά συμμετοχής: 1.301**

Διονύσης Χιώτης

Ο πιο ολοκληρωμένος τερματοφύλακας που είχε ο ΑΠΟΕΛ στη σύγχρονη ιστορία του. Έχει κάνει και καλύτερες σεζόν από τη φετινή, την οποία θα κρατήσει κυρίως για το ρεκόρ ανέπαφης εστίας που έσπασε στη διάρκεια του α΄ γύρου, όταν δεν δέχτηκε γκολ για 569 λεπτά, και θα την ξεχάσει για τις επιδόσεις του β΄ γύρου. **Λεπτά συμμετοχής: 2.070**

Έλιο Πίντο

Η μετατροπή του από επιτελικό σε αμυντικό μέσο τον δυσκόλεψε, κοστίζοντάς του κυρίως σε αβίαστα λάθη, ενώ του στέρησε και πολλές από τις δημιουργικές αρμοδιότητες. Ο νέος του ρόλος αποτέλεσε ένα από τα μεγαλύτερα στοιχήματα του Γιοβάνοβιτς, ενώ, πέρα από τις αντοχές του, επαναβεβαίωσε πως είναι ο πλέον πολυσύνθετος παίκτης στον Αρχάγγελο, καθώς έχει παίξει σε όλες τις θέσεις του κέντρου. **Λεπτά συμμετοχής: 1.883**

Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης

Ό,τι καλύτερο διαθέτει ο ΑΠΟΕΛ από την ντόπια αγορά, ίσως ο μοναδικός Κύπριος που καταφέρνει να διατηρείται σε τέτοιο επίπεδο ώστε να ανταγωνίζεται τους ξένους, που αφθονούν στη θέση του. Έχει χάσει από την εκρηκτικότητά του, ενώ δεν παίρνει πολλές επιθετικές πρωτοβουλίες, κάτι που τον βρίσκει με μόνο ένα γκολ σε 24 συμμετοχές. Ήταν όμως ουσιαστικός στο παιχνίδι και συνεπής στην άμυνα. **Λεπτά συμμετοχής: 1.208**

Νούνο Μοράις

Ανταποκρίνεται στα καθήκοντα του «κόφτη» με παροιμιώδη συνέπεια, επαγγελματισμό και αντοχή, που τον καθιστούν αναντικατάστατο, ενώ δεν έχει λείψει ποτέ λόγω τραυματισμού. Δουλεύει αθόρυβα, καλύπτει με το μυαλό τα αργά πόδια και έχει την ικανότητα να βγάζει την πρώτη, ενίοτε και τη δεύτερη πάσα. Η χρησιμότητά του φαίνεται κυρίως όταν απουσιάζει, κάτι που συνέβη στο εντός έδρας παιχνίδι με τον Εθνικό, το μοναδικό στο οποίο δεν έπαιξε φέτος. **Λεπτά συμμετοχής: 2.227**

Χρίστος Κόντης

Τα χρόνια περνούν (τον Μάιο κλείνει 36) αλλά δεν αφήνουν έντονα σημάδια στον Ελλαδίτη. Κάλυπτε και φέτος τις αδυναμίες του εκάστοτε παρτενέρ του στο κέντρο της άμυνας, κάνοντας αυτούς που κάθε καλοκαίρι, εδώ και τρία χρόνια, λένε πως διανύει την τελευταία του σεζόν, να καταπιούν τη γλώσσα τους. Η ηλικία αποτελεί το μοναδικό μειονέκτημα στην υπόθεση της ανανέωσης του συμβολαίου του. **Λεπτά συμμετοχής: 1.632**

ΕΜΕΙΝΑΝ ΠΙΣΩ

Πάουλο Ζορζ

Στη θεωρία ήταν ο καλύτερος και πιο πλήρης αμυντικός στο ρόστερ, αλλά στην πορεία κτυπήθηκε ξανά από τραυματισμούς, που του κόστισαν μεγάλα διαστήματα αποχής, τα οποία τον έκαναν ευάλωτο ανασταλτικά. Είναι καλός ποδοσφαιριστής, αλλά δύσκολα θα μείνει και του χρόνου, από τη στιγμή που σε δύο σεζόν έχει μόνο 22 συμμετοχές (οι 11 φετινές) στο πρωτάθλημα. **Λεπτά συμμετοχής: 931**

Νεκτάριος Αλεξάνδρου

Το τελευταίο μεγάλο ταλέντο που «γέννησε» ο Αρχάγγελος, έμεινε φέτος πίσω από τα στάνταρ που θέτουν οι ικανότητες και η προηγούμενη καριέρα του, εξαιτίας τραυματισμών που τον ταλαιπώρησαν από τον Δεκέμβριο αλλά και της προσπάθειας που κάνει ο Γιοβάνοβιτς για να τον μετατρέψει σε αριστερό μπακ. Στον α΄ γύρο έπαιξε δέκα φορές, τις εννιά ως αλλαγή. **Λεπτά συμμετοχής: 468**

ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Παίκτες που, για διαφορετικούς λόγους ο καθένας, δεν μπορούν να ενταχθούν στις τρεις πιο πάνω κατηγορίες.

Εστεμπάν Σολάρι

Είναι με διαφορά το πιο ακριβό συμβόλαιο του ΑΠΟΕΛ, κάτι που δεν αποτυπώνεται ούτε στις συμμετοχές (13 ως βασικός), ούτε στα γκολ (10). Όμως, είναι ο μοναδικός «killer» στο ρόστερ και ξελασπώνει την ομάδα σε καθοριστικά σημεία, παίρνοντας τρία-τέσσερα παιχνίδια μόνος του. Δικαιολογημένα μπορεί να αισθάνεται αδικημένος από τον προπονητή γιατί πήρε λιγότερες ευκαιρίες σε σύγκριση με τους άλλους επιθετικούς. **Λεπτά συμμετοχής: 1.295**

Μπόμπαν Γκριντσάροφ

Αμυντικός-μυστήριο, με τεράστια προσόντα στην επίθεση αλλά και χτυπητές αδυναμίες (π.χ. όταν βγαίνει «φάτσα» με αντίπαλο), οι οποίες όταν δεν καλύπτονται από τον υπόλοιπο ανασταλτικό μηχανισμό δημιουργούν τεράστιο πρόβλημα. Τα έξι γκολ και οι τρεις-τέσσερεις ασίστ σε καθοριστικά σημεία, σβήνουν τις κακές στιγμές στην άμυνα, που ήταν αρκετές. **Λεπτά συμμετοχής: 2.039**

Άνθος Σολωμού

Πριν τα ευρωπαϊκά ματς δεν περίμενε κανένας πως θα υπήρχαν απαιτήσεις, όμως η εκρηκτικότητα που έδειξε στα καλοκαιρινά παιχνίδια δημιούργησαν μεγάλες προσδοκίες για το πρωτάθλημα, στις οποίες δεν ανταποκρίθηκε. Έπαιξε σε 16 αγώνες, στους μισούς ως αλλαγή. **Λεπτά συμμετοχής: 813**

Μάριος Ηλία

Οι προσδοκίες δεν είναι μεγάλες από έναν ποδοσφαιριστή που πολλές φορές δεν είναι καν στον πάγκο, ενώ ήταν η τρίτη επιλογή για το αριστερό άκρο της άμυνας. Ξεχωρίζει για την ικανότητά του να εμφανίζεται σε ανταγωνιστικό επίπεδο ακόμα κι αν προέρχεται από μεγάλη αποχή, αρπάζοντας απ' τα μαλλιά και την πιο μικρή ευκαιρία που θα του δοθεί. **Λεπτά συμμετοχής: 434**

Εξοφλείται και κτίζεται η νέα ΑΕΛ

Με δάνειο από χρηματοπιστωτικό οργανισμό θα κλείσουν τα οικονομικά και γηπεδικά μέτωπα

SAVVIDES PHOTO

Η συμφωνία μεταξύ του δήμου Λεμεσού και της ΑΕΛ έχει επιτευχθεί και οι γαλαζοκίτρινοι με το ποσό του 1 εκατ. ευρώ θα αποκτήσουν το «Melford Arena-Νίκος Σολομωνίδης».

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Μπορεί το όνομα του Πάμπου Χριστοδούλου να μονοπωλούσε το ρεπορτάζ στην ΑΕΛ, ωστόσο οι της Γιώργου Θυρώτου «τρέχουν», προκειμένου να φέρουν εις πέρας εξίσου σημαντικά ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία του σωματείου. Ταύτιση με τα κριτήρια της UEFA, ανέγερση γηπέδου στο Κολόσσι, απόκτηση της γης στην οποία βρίσκεται το κλειστό «Melford Arena-Νίκος Σολομωνίδης» και αγορά γης για ανέγερση προπονητικού κέντρου είναι οι «καυτές πατάτες» στα χέρια των διοικούντων. Η επίτευξη των πιο πάνω στόχων προϋποθέτει την εξασφάλιση δανείου από χρηματοπιστωτικό οργανισμό, με τον οποίον οι συζητήσεις βρίσκονται στο τελικό στάδιο.

Επαφές με δύο

Η εξασφάλιση του δανείου, τα χρήματα του οποίου θα διοχετευτούν για την ολοκλήρωση των πιο πάνω στόχων, θεωρείται ζωτικής σημασίας για τους ανθρώπους της ομάδας. Αντρέας Σοφοκλέους και Αντρέας Γιάπας βρίσκονται σε συνεχή επαφή με αρμόδια πρόσωπα δύο χρηματοπιστωτικών οργανισμών, για να παραχωρηθεί δάνειο στην ΑΕΛ και να μπορέσει έτσι να κυλήσει τις διαδικασίες. Πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι οι τράπεζες έχουν αρχικά δει με θετικό μάτι την αίτηση των Λεμεσιανών για δάνειο και λίαν συντόμως η συμφωνία μεταξύ των δύο πλευρών θα ολοκληρωθεί. Ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες αναφέρουν ότι η ΑΕΛ ζητά ένα ποσό της τάξης των δύο και πλέον εκατομμυρίων ευρώ, ούτως ώστε να επενδυθούν σε συγκεκριμένους τομείς, ένας εκ των οποίων είναι τα κριτήρια της UEFA.

Τρέχουν για τα κριτήρια

Η απόφαση της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας να οδηγήσει σε νοικοκύρεμα των οικονομικών των ποδοσφαιρικών κλαμπ αναγκάζει τους παράγοντες των ομάδων να σκύψουν με σοβαρότητα πάνω από τα λογιστικά βιβλία. Οι της ΑΕΛ εδώ και μήνες προσπαθούν να συμβιβαστούν με τις νέες συνθήκες που επιβάλλει η UEFA και αυτός είναι ένας από τους λόγους που ζητάνε την παραχώρηση δανείου. Όπως έχουμε μάθει, το μεγαλύτερο μερίδιο των λεφτών του δανείου, που θα ξεπερνά το 1 εκατ. ευρώ, θα χρησιμοποιηθεί για την εξόφληση των χρεών του σωματείου προς τρίτους. Εάν οι διαδικασίες προχωρήσουν με βάση το επιχειρηματικό πλάνο που έθεσαν οι Λεμεσιανοί, τότε η ΑΕΛ θα διαγράψει τα χρέη της προς τρίτους και θα έχει πλέον μία και μοναδική εκκρεμότητα, το δάνειο. Πάντως, στη Γιώργου Θυρώτου ευελπιστούν ότι ο φάκελος που θα κατατεθεί στα αρμόδια σώματα της UEFA θα είναι πλήρης, εξέλιξη που θα καθιστά την ΑΕΛ ένα «νοικοκυρεμένο» σωματείο.

Αγοράζουν το κλειστό

Η αγορά της γης όπου στεγάζεται εδώ και χρόνια το κλειστό γήπεδο «Melford Arena-Νίκος Σολομωνίδης» θεωρείται ένας από τους μεγάλους στόχους που έχει θέσει η διοίκηση του Αντρέα Σοφοκλέους. Ήδη οι διαδικασίες μεταβίβασης του τεμαχίου γης από τον δήμο Λεμεσού στην ΑΕΛ βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο και σύντομα το σωματείο θα έχει στην κατοχή του ένα περιουσιακό στοιχείο, η αξία του οποίου κοστολογείται στα 2,5 με 3 εκατ. ευρώ. Η συμφωνία μεταξύ του δήμου Λεμεσού και του σωματείου έχει προ πολλού επιτευχθεί και η ΑΕΛ, εξασφαλίζοντας το δάνειο, θα μπορέσει να καταθέσει ένα ποσό της τάξης του 1 εκατ. ευρώ, προκειμένου να αποκτήσει το συγκεκριμένο τεμάχιο. Όπως και με τα παλιά χρέη, έτσι και με την αγορά της γης του «Melford Arena-Νίκος Σολομωνίδης», τα λεφτά θα προκύψουν από τη δανειοδότηση της ΑΕΛ από τον τραπεζικό οργανισμό.

Οι άδειες του γηπέδου

Τα δεδομένα που σχετίζονται με το γήπεδο στο Κολόσσι παραμένουν ως έχουν, αφού οι της ΑΕΛ βρίσκονται σε αναμονή για την απόκτηση της πολεοδομικής άδειας. Εκτιμάται ότι εντός δέκα ημερών η άδεια θα έχει εκδοθεί από την αρμόδια αρχή και πλέον η προσοχή θα επικεντρωθεί στο Γραφείο του επάρχου, όπου και θα διαβιβαστεί ο φάκελος, για να εξασφαλιστεί και η οικοδομική άδεια. Με βάση το χρονοδιάγραμμα που έχουν θέσει οι αρμόδιοι της ΑΕΛ και του Άρη, αρχές Μαΐου θα παραχωρηθεί το συγκεκριμένο έγγραφο, μπαίνοντας έτσι στην τελική διαδικασία για την έναρξη των έργων που υπολογίζονται στα τέλη του ερχόμενου Σεπτέμβρη.

Οι μέτοχοι της ποδοσφαιρικής εταιρείας βρίσκονται σε συνεχή επαφή με τις Αγγλικές Βάσεις, εκεί όπου θα ανεγερθεί το προπονητικό κέντρο

Προπονητικό κέντρο

Η απόφαση των μετόχων της ποδοσφαιρικής εταιρείας να δημιουργήσουν προπονητικό κέντρο είναι πλέον ειλημμένη και εκεί ακριβώς στρέφονται οι προσπάθειες των εμπλεκομένων. Με βάση πληροφορίες της «Κ», οι Σοφοκλέους και Γιάπας έχουν καταλήξει στην απόφαση για την αγορά συγκεκριμένης έκτασης, που βρίσκεται εντός των Αγγλικών Βάσεων. Μάλιστα, οι μέτοχοι της ποδοσφαιρικής εταιρείας βρίσκονται σε συνεχή επαφή με τις Βάσεις, ούτως ώστε να διασφαλίσουν τις απαραίτητες άδειες για τη δημιουργία προπονητικού κέντρου. Το συγκεκριμένο πλάνο, στο οποίο θα συμμετέχει και το σωματείο, προορίζεται και για τη λειτουργία των ακαδημιών, αλλά και για τη φιλοξενία ομάδων από το εξωτερικό. Στο όλο επιχείρημα δεν αποκλείεται να συμμετέχει και ο ΚΟΑ, οι διατάξεις του οποίου προβλέπουν οικονομική βοήθεια σε τέτοιου είδους προσπάθειες (βλ. προπονητικό κέντρο του Απόλλωνα στο Κολόσσι).

Αναγνωρίζουν στην ΑΕΚ πως δύσκολα θα ξεπεράσουν Ανόρθωση ή Ομόνοια.

Η Ευρώπη περνάει απ' το Κύπελλο

Μπορεί η ΑΕΚ να μη συνεχίζει στο Κύπελλο, ωστόσο οι Λαρνακείς έχουν άμεσο συμφέρον, καθώς από εκεί περνάει η ασφαλέστερη οδός που οδηγεί στην Ευρώπη, για πρώτη φορά μετά από επτά χρόνια. Αν η Ανόρθωση ή η Ομόνοια κατακτήσουν το κύπελλο, τότε αυτόματα οι κιτρινοπράσινοι εξασφαλίζουν ένα ευρωπαϊκό εισιτήριο. Το ιδεατό γι' αυτούς θα ήταν να περάσουν στον τελικό οι δυο ομάδες, ώστε να ξεγνοιάσουν μια ώρα αρχύτερα. Στην περίπτωση που το κύπελλο κερδίσει ο Απόλλωνας ή ο Εθνικός Άχνας, τότε η ΑΕΚ θα πρέπει να τερματίσει στην τρίτη θέση, ώστε να βρεθεί στον β΄ προκριματικό του Γιουρόπα Λιγκ της ερχόμενης περιόδου. Στη Λάρνακα αναγνωρίζουν πως η ομάδα δεν έχει τη δυναμική του 2010, έτσι βλέπουν πως δύσκολα θα καταφέρουν να καλύψουν τη διαφορά των τριών πόντων από την Ανόρθωση ή τους οκτώ που τους χωρίζουν από την Ομόνοια, πόσο μάλλον όταν στην πρεμιέρα των πλέι οφ φιλοξενούν τον σχεδόν σίγουρο πρωταθλητή ΑΠΟΕΛ (02/04, 7:00 μ.μ.). Η ΑΕΚ έχει να παίξει στην Ευρώπη από το καλοκαίρι του 2004, όταν κατέκτησε το κύπελλο και αντιμετώπισε τη Μακάμπι Πέταχ Τίκβα, κερδίζοντάς την 3-0 στο ΓΣΖ και χάνοντας 4-0 στο Ισραήλ. Έχοντας παίξει στον τελικό Κυπέλλου του 1996 με τον πρωταθλητή ΑΠΟΕΛ, η ΑΕΚ πήρε θέση εκείνη τη χρονιά στο Κύπελλο Κυπελλούχων, αποκλείοντας την Κοτάικ Αρμενίας στον προκριματικό και παίζοντας με την Μπαρτσελόνα στον α΄ γύρο – πήρε 0-0 στη Λάρνακα και έχασε 2-0 στο «Καμπ Νου». Μ.Π.

Προτεραιότητα η διατήρηση του ρόστερ

Οι διοικούντες τον Ολυμπιακό προσπαθούν να κρατήσουν τον κορμό της ομάδας

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Δεδομένο θεωρούν στον Ολυμπιακό ότι ο Πάμπος Χριστοδούλου θα επιχειρήσει να πάρει μαζί του στην ΑΕΛ μερικά από τα βασικά εργαλεία που είχε φέτος στους μαυροπράσινους. Στην πλειοψηφία τους οι παίκτες της ομάδας της Λευκωσίας φαίνονται να είναι δεσμευμένοι και για τη νέα σεζόν, συμπεριλαμβανόμενων των Ντεντέ και Ζοάο Πάουλο, οι οποίοι είχαν μονοετή συμβόλαια, αλλά μας λέχθηκε πως έχουν ανανεώσει. Ωστόσο, στην περίπτωση του πρώτου σκόρερ της ομάδας υπάρχει ρήτρα (εξαψήφιο νούμερο), που, αν καλυφθεί, ο παίκτης θα μπορεί να φύγει. Οι διοικούντες θέτουν ως προτεραιότητα να κρατήσουν τους παίκτες του βασικού κορμού, κτίζοντας πάνω στη φετινή, πετυχημένη ομάδα.

Παράλληλα, αναζητούν προπονητή, κατά προτίμηση Πορτογαλόφωνο, κάτι που ανοίγει την πόρτα και για Βραζιλιάνο τεχνικό. Ψάχνουν για άφθαρτο άτομο, με επιθετικογενή φιλοσοφία, που δεν έχει δουλέψει στην Κύπρο, φιλόδοξο, ηλικίας μέχρι 50 χρόνων μάξιμουμ. Στόχος είναι να έρθει και αν δει την ομάδα στα πλέι οφ, ώστε να ξεκινήσει έγκαιρα ο προγραμματισμός. Την ευθύνη των προπονήσεων και των αγώνων θα έχει ο Μάριος Μάρκου, που κατά τα φαινόμενα μένει στον Προμαχώνα, σε αντίθεση με τους κυρίους Ευριπίδου (συνεργάτη), Μαυρή (προπονητή τερματοφυλάκων) και Χαραλάμπους (γυμναστή), που θα ακολουθήσουν τον Πάμπο Χριστοδούλου στη Λεμεσό. Οι τρεις τους μαζί με τον Μάρκου αποτελούσαν το τιμ του 43χρονου κόουτς και στη Δόξα.

SAVVIDES PHOTO

Οι περισσότεροι παίκτες είναι δεσμευμένοι για του χρόνου. Για τον Ζοάο Πάουλο υπάρχει ρήτρα και αν καλυφθεί, τότε ο παίκτης θα φύγει.

Το σλόγκαν «ουδείς αναντικατάστατος» κυκλοφορεί πολύ τις τελευταίες μέρες στον Τακτακαλά. Οι διοικούντες τον Ολυμπιακό δεν παραγνωρίζουν τη σημαντική συνεισφορά του κ. Χριστοδούλου στη φετινή πορεία, αλλά και το ότι τους δημιουργεί πρόβλημα η αποχώρησή του, αφού είχαν ήδη ξεκινήσει τον προγραμματισμό για τη νέα σεζόν. Ωστόσο, τονίζουν πως σημαντικότατο μερίδιο στις επιτυχίες έχει η διοίκηση και ειδικά ο πρόεδρος, ο οποίος ήταν ο εγγυητής της εύρυθμης λειτουργίας της ομάδας. Πάντως ο κόσμος του Ολυμπιακού εμφανίζεται διχασμένος, αν και πάρα πολλοί αναγνωρίζουν ότι ο προπονητής τους δεν μπορούσε ν' αντισταθεί στην πρόκληση της ΑΕΛ.

Ο νέος κόουτς πρέπει να είναι νεαρός και άφθαρτος

«Προδομένοι...»

Αν και δεν φαίνεται να προχωράει η νομική διαδικασία κατά του κ. Χριστοδούλου (πιο πολύ ήταν επικοινωνιακό τρικ), στον Ολυμπιακό δηλώνουν προδομένοι, όχι τόσο από την απόφαση του πρώην προπονητή τους, όσο από τον τρόπο χειρισμού της. Λένε, δηλαδή, ότι αντί να συναντηθεί πρόσωπο με πρόσωπο με τον πρόεδρο, για να του αναγγείλει την απόφασή του (το βράδυ του περασμένου Σαββάτου φαίνεται να διασκέδαζαν μαζί), το έκανε μέσω τηλεφώνου, βάζοντας μάλιστα μπροστά τον ατζέντη του, όπως σημειώνουν, ενώ του καταλογίζουν και την ξαφνική απουσία από την προπόνηση της περασμένης Τετάρτης (αποδόθηκε σε αδιαθεσία).

Μένει και του χρόνου στο 1,9 εκατ. ευρώ το μπάτζετ της Ένωσης

Η έβδομη θέση που κατέκτησε με το τέλος των 26 αγωνιστικών η Ένωση και η καλή παρουσία της ομάδας επί Νίκι Παπαβασιλείου φέρνουν αισιοδοξία ότι, με τον Κύπριο τεχνικό να αναλαμβάνει από το καλοκαίρι το στήσιμο, δεν χρειάζονται πολλές αλλαγές στο ρόστερ και πως είναι εφικτό να διατηρηθεί στα ίδια επίπεδα με πέρσι ο προϋπολογισμός.

Οι βυσσινί είχαν μπάτζετ 1,9 εκατ. ευρώ τη σεζόν 2010-11, με τις μεταγραφές του Γενάρη να μην επιβαρύνουν ιδιαίτερα το ταμείο, αφού οι πλείστοι ποδοσφαιριστές που αποχώρησαν το έπραξαν χωρίς να λάβουν αποζημίωση. Οι άνθρωποι της ομάδας του Παραλιμνίου ευελπιστούν ότι τη σεζόν 2011-12, με έναν προϋπολογισμό στο ίδιο ύψος με τον περσινό και με την καθοδήγηση του Παπαβασιλείου, θα είναι σε θέση να διατηρηθούν στα ίδια αγωνιστικά επίπεδα, δηλαδή να κτυπήσουν θέση στο β΄ γκρουπ.

«Πρώτος στόχος είναι η οικονομική διασφάλιση της ομάδας και μετά βλέπουμε το αγωνιστικό»

«Πρωταρχικό μας μέλημα είναι να διαφυλάξουμε οικονομικά για τα επόμενα χρόνια την ομάδα και μετά κοιτάζουμε το αγωνιστικό κομμάτι. Από τη στιγμή που με μπάτζετ 1,9 εκατ. ευρώ πετύχαμε τους στόχους μας, γιατί να το αυξήσουμε;», λέει στην «Κ» άνθρωπος που βρίσκεται κοντά στους βυσσινί.

Την ερχόμενη εβδομάδα αναμένεται να οριστικοποιηθεί το μπάτζετ για τη νέα χρονιά και αφού δοθούν οι εισηγήσεις από τον Νίκι Παπαβασιλείου για τους ποδοσφαιριστές που θέλει να μείνουν, θα ξεκινήσουν οι επαφές. Να αναφέρουμε πως το καλοκαίρι που έρχεται, λήγουν εννιά συμβόλαια. Πρόκειται γι' αυτά των Μαρκόσκι, Φασότ, Μιλοζέσκι, Φαρία, Ντε Γουλφ, Εσκομπάρ, Γούμενου, Σπύρου και Ονανά. Ο τελευταίος είναι δανεικός από τη βελγική Σεντ Τρουιντέν και με το τέλος της χρονιάς θα αποχωρήσει. Η.Μ.

Λήγουν εννιά συμβόλαια το καλοκαίρι, με τον Ονανά (αριστερά) να είναι ο μόνος που σίγουρα θα αποχωρήσει.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

ΑΛΚΗ

Η παραμονή φέρνει «βόμβες»

Ποδοσφαιριστές ανάλογης αξίας που αποκτήθηκαν τον Ιανουάριο θα κυνηγήσει και στη μεταγραφική περίοδο του καλοκαιριού η Αλκή. «Ο Ιτζάκ Σουμ έχει άκρες στο ποδόσφαιρο σε όλα τα μήκη και πλάτη του κόσμου και μπορεί να πείσει πολλούς παίκτες να έρθουν στην ομάδα μας», τονίζει στην «Κ» πηγή από τα ενδότερα της «Αθάνατης». Ο Ισραηλινός τεχνικός, σύμφωνα με πληροφορίες, άρχισε να «ψήνει» ποδοσφαιριστές με πολύ καλό όνομα, ενόψει της νέας χρονιάς, ωστόσο αυτό που προέχει είναι η προσήλωση στις υποχρεώσεις που έπονται, με στόχο η Αλκή να παραμείνει στην κατηγορία των μεγάλων. Σ.Π

ΕΡΜΗΣ

Στηρίζουν πολλά στο 2x3

Η καλή δυναμική της ομάδας (μια ήττα στα τελευταία έξι ματς) και το αξιόλογο ρόστερ φέρνουν αισιοδοξία στον Ερμή ότι μέχρι την 3η αγωνιστική θα έχουν «καθαρίσει» με το θέμα της παραμονής. Οι «φτεροπόδαροι» μπαίνουν στο γ΄ γκρουπ το ερχόμενο σαββατοκύριακο κόντρα στην Αλκή στο «Αμμόχωστος» και ακολούθως πάνε στο Δασάκι για να αντιμετωπίσουν τον Εθνικό. Με δύο νίκες και παράλληλα απώλειες της ΑΕΠ, ομάδας που βρίσκεται στη 12η θέση, το συγκρότημα του Ζοάο Περέιρα θα μπορεί στη συνέχεια να συγκεντρωθεί στη νέα χρονιά. Στον Ερμή βλέπουν θετικά το γεγονός πως αντιμετωπίζουν δύο συνεχόμενες εβδομάδες την Πάφο (την 3η και 4η αγωνιστική), αφού σε περίπτωση θετικών αποτελεσμάτων, οι τελευταίοι αγώνες με Αλκή (5η) και Εθνικό (6η) θα είναι τυπικής σημασίας. Η.Μ.

ΕΠΑΘΛΟ CARLSBERG

Ανήκει στην Ανόρθωση

Η εντυπωσιακή άνοδος της Ανόρθωσης, αγωνιστικά και βαθμολογικά, όπως ήταν λογικό είχε αντίκτυπο και στο Έπαθλο Ήθους, Τέχνης και Αρετής της Carlsberg, αφού οι τρεις πρώτοι του μήνα ανήκουν στην «Κυρία». Κορυφαίος ποδοσφαιριστής Μαρτίου αναδείχθηκε ο Κριστοβάο Ράμος, ο οποίος μπορεί να είχε μόλις ένα γκολ σε πέντε συμμετοχές, όμως η γενική του παρουσία ήταν εξαιρετική. Ο Πορτογάλος θα υποδείξει και φιλανθρωπικό ίδρυμα, στο οποίο θα δοθούν χίλια ευρώ από την Carlsberg. Δεύτερος τον μήνα Μάρτιο αναδείχθηκε ο Στάνισλαβ Ανγκέλοφ (πέντε συμμετοχές και ένα γκολ) και τρίτος ο Καφού (πέντε συμμετοχές και τέσσερα γκολ). Η.Μ.

ΔΟΞΑ

Ο ατζέντης πληρώνει τη μεταγραφή

Συμβόλαιο με τη Δόξα για 1+1 χρόνια υπέγραψε το καλοκαίρι του 2010 ο Μάικ Μαμπούγια. Ο Αφρικανός, με βελγικό διαβατήριο, δεξιός μπακ μπορεί να συμφώνησε να συνεχίσει την καριέρα του στην Ένωση, ωστόσο, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», η διοίκηση της Δόξας δεν έχει δώσει ακόμη τη συγκατάθεσή της για την παραχώρησή του. «Εμείς έχουμε τα δικαιώματα του ποδοσφαιριστή και δεν μας ενημέρωσε ακόμη κανένας για το ενδιαφέρον της Ένωσης», μας ανέφερε πηγή που γνωρίζει καταστάσεις στην ομάδα της Κατωκοπιάς. Τον παίκτη πρότεινε στην Ένωση γνωστός ατζέντης από τη Λεμεσό, ο οποίος, για να ολοκληρώσει τη συμφωνία, θα καταβάλει τελικά μικρό ποσό στην Δόξα. Σ.Π..

ΠΑΦΟΣ

«Δεν φοβόμαστε τις συμμαχίες»

Στους δέκα με δώδεκα βαθμούς έχουν βάλει τον πήχη οι παράγοντες της Πάφου, ενόψει των έξι αγώνων των πλέι άουτ, στα οποία μπαίνουν το ερχόμενο Σάββατο (02/04 19:00), με αντίπαλο τον Εθνικό στο Παφιακό. Οι Παφίτες έχουν ως πρώτιστο στόχο να πετύχουν το απόλυτο των βαθμών εντός έδρας, ευελπιστώντας πως θα σωθούν «τσιμπώντας» ακόμα και ένα με δύο βαθμούς μακριά από την Πάφο - θεωρούν δεδομένη την παραμονή αν πετύχουν τέσσερεις νίκες. «Τα πάντα εξαρτώνται από εμάς», σημειώνουν επίσημα χείλη, προσθέτοντας πως «αν η Πάφος πετύχει τον στόχο των βαθμών που θέτουμε, δεν φοβάται από συμμαχίες». Με τον Πολυβίου στον πάγκο η Πάφος κέρδισε Αλκή και Ερμή, ενώ έχασε από τον Εθνικό, σε ένα ματς απ' όπου οι Παφίτες έχουν (δικαιολογημένα) σφοδρά παράπονα από τη διαιτησία. Μ.Π.

Οι διαιτητές φοβούνται τη διακοπή

Η ανασφάλεια και η ασαφής οδηγία κρατούν τους αγώνες «ομήρους» των χούλιγκαν

Του **ΘΑΝΟΥ ΜΠΛΟΥΝΑ**

Η φετινή σεζόν σε επίπεδο επεισοδίων στα γήπεδα χαρακτηρίζεται από τις μαζικές εισβολές οπαδών στους αγωνιστικούς χώρους.

Σε οκτώ αγώνες από την αρχή της αγωνιστικής περιόδου παρατηρείται το φαινόμενο που κάποιες φορές έχει οδηγήσει σε προσωρινή διακοπή των αγώνων, ποτέ όμως σε οριστική.

Ποδοσφαιριστές και προπονητές έχουν χτυπηθεί και άλλοι γλίτωσαν επειδή τα γήπεδα είχαν κουλουάρ και πρόλαβαν να βρουν καταφύγιο στ' αποδυτήρια.

Οι ποδοσφαιρικές ανώνυμες εταιρείες είχαν και έχουν το δόγμα «τα επεισόδια μακριά απ' τα γήπεδα».

Αν κάποιος διαιτητής αποφασίσει να διακόψει ένα παιχνίδι, θα έρθει σε ευθεία αντιπαράθεση με την ομάδα, με ό,τι συνεπάγεται αυτό

Όμως με όσα συμβαίνουν φέτος, η βία έφυγε από τις εξέδρες (αφού πια δεν υπάρχουν αντίπαλοι οπαδοί) και μετακόμισε στους αγωνιστικούς χώρους.

Οι σύλλογοι παρότι έχουν την αντικειμενική ευθύνη για τη συμπεριφορά των φιλάθλων στα γήπεδα, δεν τιμωρούνται με βαρύτερες ποινές. Είτε τα επεισόδια γίνουν στην εξέδρα, είτε στο χορτάρι η ποινή μπορεί να είναι η ίδια.

Γι' αυτό έχει φροντίσει η ΕΠΟ και οι ασαφείς κανονισμοί της οι οποίοι συντάσσονται με την ίδια ακριβώς λογική από το 1997 έως σήμερα.

Για παράδειγμα στον πειθαρχικό κώδικα (αρ. 14 παρ. 4 εδ. δ, στ) η εισβολή φιλάθλων στον αγωνιστικό χώρο θεωρείται δυσφήμηση του αθλήματος. Ομως συγκεκριμένη ποινή γι' αυτού του είδους τη δυσφήμηση δεν υπάρχει…

Στην ΚΑΠ (αρ. 21) υπάρχουν οι περιπτώσεις μη τέλεσης ή διακοπής αγώνα, όμως ανάμεσά τους δεν βρίσκεται συγκεκριμένη αναφορά για διακοπή ή μη έναρξη αγώνα λόγω επεισοδίων.

Μέσα σ' αυτό το ελλειμματικό κανονιστικό πλαίσιο που η μακροχρόνια διατήρησή του έχει αρχίσει να γεννά υποψίες, οι διαιτητές καλούνται να ισορροπήσουν μεταξύ της επεισοδιακής συμπεριφοράς των οπαδών και της επιθυμίας των συλλόγων «να τελειώσει το παιχνίδι» για να μην έχουν βαρύτερες ποινές.

Ο Κώστας Καπιτανής που μέχρι τον Δεκέμβριο του 2009 ήταν διαιτητής «top class» στην UEFA και τώρα είναι διεθνής παρατηρητής διαιτησίας μας είπε πώς αντιμετωπίζουν οι διαιτητές της UEFA παρόμοιες περιπτώσεις και τι οδηγίες τους έχουν δοθεί: «Σε περίπτωση μαζικής εισβολής οπαδών στον αγωνιστικό χώρο γίνεται προσωρινή διακοπή και συνεννόηση με τον παρατηρητή αγώνα που έχει αυξημένες αρμοδιότητες. Η οδηγία είναι να δοθούν όλες οι ευκαιρίες για να τελειώσει το παιχνίδι κανονικά και να εξαντληθεί η αυστηρότητα, χωρίς όμως να μπαίνει σε κίνδυνο η σωματική ακεραιότητα των ποδοσφαιριστών, των διαιτητών, ακόμα και των φιλάθλων. Σε περίπτωση τέτοιων γεγονότων υπάρχει συνεννόηση με τον παρατηρητή και την αστυνομία και από κοινού λαμβάνεται απόφαση χωρίς την παρουσία εκπροσώπων ομάδων. Πάντως, η UEFA θέλει τα παιχνίδια να τελειώνουν».

Επίσης προσθέτει: «Η UEFA αξιολογεί τους αγώνες ανάλογα με τη σημασία και την επικινδυνότητά τους. Σε πολλά παιχνίδια υπάρχουν δύο παρατηρητές και υπεύθυνος ασφάλειας».

Η οδηγία που έχει δοθεί στους Ελληνες διαιτητές είναι παρόμοια. Προσωρινή διακοπή και επανέναρξη του αγώνα όταν τα πνεύματα ηρεμήσουν. Δεν προβλέπεται ούτε συγκεκριμένος αριθμός διακοπών, ούτε μέγιστη χρονική διάρκεια διακοπής.

Η διαφορά είναι ότι στην Ελλάδα στις διαπραγματεύσεις πρωταγωνιστικό ρόλο παίζουν οι παράγοντες των ομάδων.

Και όπως χαρακτηριστικά μας είπε εν ενεργεία διαιτητής της Σούπερ Λίγκας «αν ο αγώνας της Τούμπας δεν έληγε, ο διαιτητής θα έμπαινε στο στόχαστρο από την ομάδα»!

Οι διαιτητές, λοιπόν, δεν τολμούν να διακόψουν οριστικά ένα παιχνίδι διότι αφενός δεν υπάρχει σαφής εντολή και οδηγία και αφετέρου γνωρίζουν πως από τη στιγμή που η οριστική διακοπή είναι στην κρίση τους, αν αποφασίσουν να διακόψουν ένα παιχνίδι θα έρθουν σε ευθεία αντιπαράθεση με την ομάδα με ευθύνη της οποίας θα διακοπεί ο αγώνας. Γι' αυτό έστω και με ένα χρόνο καθυστέρηση το θέμα της οριστικής διακοπής αγώνων μπήκε πάλι στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων ΓΓΑ-ΕΠΟ και αναζητείται ένας «κανονιστικός αυτοματισμός».

Δηλαδή, ένας τρόπος που οι αγώνες να διακόπτονται οριστικά όταν απειλείται η σωματική ακεραιότητα των παικτών και των υπολοίπων παριστάμενων στους αγωνιστικούς χώρους, χωρίς όμως η ευθύνη της διακοπής να βαραίνει αποκλειστικά τον διαιτητή, διότι απλούστατα δεν μπορεί να τη σηκώσει.

ACTION IMAGES

Στον πειθαρχικό κώδικα (αρ. 14 παρ. 4 εδ. δ, στ) η εισβολή φιλάθλων στον αγωνιστικό χώρο θεωρείται δυσφήμηση του αθλήματος. Ομως συγκεκριμένη ποινή γι' αυτού του είδους τη δυσφήμηση δεν υπάρχει...

Η περίοδος με τις περισσότερες εισβολές οπαδών

Το πρώτο κρούσμα βίας εντός αγωνιστικών χώρων έγινε στο φιλικό Καλλιθέας-ΑΕΚ τον περασμένο Αύγουστο. Με τη λήξη του αγώνα οπαδοί της ΑΕΚ μπήκαν στον αγωνιστικό χώρο, περικύκλωσαν τον ανεπιθύμητο Ντούσαν Μπάγεβιτς και κάποιοι από αυτούς τον χτύπησαν.

Στις 18 Δεκεμβρίου περίπου 70 οπαδοί του Παναθηναϊκού εισέβαλαν στον αγωνιστικό χώρο και κυνήγησαν τους ποδοσφαιριστές που μόλις είχαν ηττηθεί με 1-0 από τον Ολυμπιακό Β. Στις 10 Ιανουαρίου στον αγώνα ΠΑΣ Γιάννινα-ΟΦΗ οπαδός των γηπεδούχων εισέβαλε στον αγωνιστικό χώρο και χτύπησε τον τερματοφύλακα Βεζυρίδη. Ο διαιτητής διέκοψε το παιχνίδι για τρίτη φορά! Οι δύο πρώτες διακοπές έγιναν διότι στο ταρτάν του σταδίου υπήρχαν φίλαθλοι του ΠΑΣ. Τελικά μετά από περίπου μια ώρα διακοπής, το ματς άρχισε και τελείωσε… κανονικά.

Στις 2 Φεβρουαρίου στον δεύτερο προημιτελικό αγώνα κυπέλλου ΑΕΚ-Παναθηναϊκού, φίλαθλοι της γηπεδούχου λόγω της οργής τους για το σκορ που ήταν 3-1 υπέρ του ΠΑΟ εισέβαλαν στον αγωνιστικό χώρο, με αποτέλεσμα το παιχνίδι να διακοπεί για λίγα λεπτά. Με τη λήξη του ματς και παρότι η ΑΕΚ κατάφερε να προκριθεί, μερίδα οπαδών της μπήκε και πάλι στον αγωνιστικό χώρο και συγκρούστηκε με την αστυνομία.

Στις 19 Φεβρουαρίου με τη λήξη του ντέρμπι Ολυμπιακού – Παναθηναϊκού φίλαθλοι του Ολυμπιακού εισέβαλαν μαζικά στον αγωνιστικό χώρο και κάποιοι απ' αυτούς επιτέθηκαν στους αντίπαλους ποδοσφαιριστές. Σύμφωνα με την έκθεση της αστυνομίας, τη δίωξη του ποδοσφαιρικού εισαγγελέα της ΕΠΟ και την απόφαση της πειθαρχικής επιτροπής της Σούπερ Λίγκας 6-7 παίκτες του Παναθηναϊκού προπηλακίστηκαν και δύο-τρεις χτυπήθηκαν.

Στις 5 και στις 6 Μαρτίου υπήρξε εισβολή οπαδών μετά τη λήξη στους αγώνες Αρη – Ηρακλή και Ατρόμητου – Πανιωνίου, αντίστοιχα.

Στις 16 Μαρτίου στον ημιτελικό κυπέλλου ΠΑΟΚ – ΑΕΚ ο τερματοφύλακας της ΑΕΚ, Σάχα, χτυπήθηκε από καπνογόνο. Οπαδοί του ΠΑΟΚ κατά τη διάρκεια του αγώνα (88΄) εισέβαλαν στο γήπεδο και κυνήγησαν ποδοσφαιριστές της ΑΕΚ. Ο διαιτητής διέκοψε το παιχνίδι αλλά στη συνέχεια βγήκε στο γήπεδο και σφύριξε τη λήξη του για να μην τιμωρηθεί ο ΠΑΟΚ με βαρύτερες ποινές λόγω οριστικής διακοπής.

Το «καταφύγιο» της Εθνικής Ελλάδας

Οι Έλληνες διεθνείς καλούνται να μείνουν ανεπηρέαστοι από τις πρόσφατες εξελίξεις

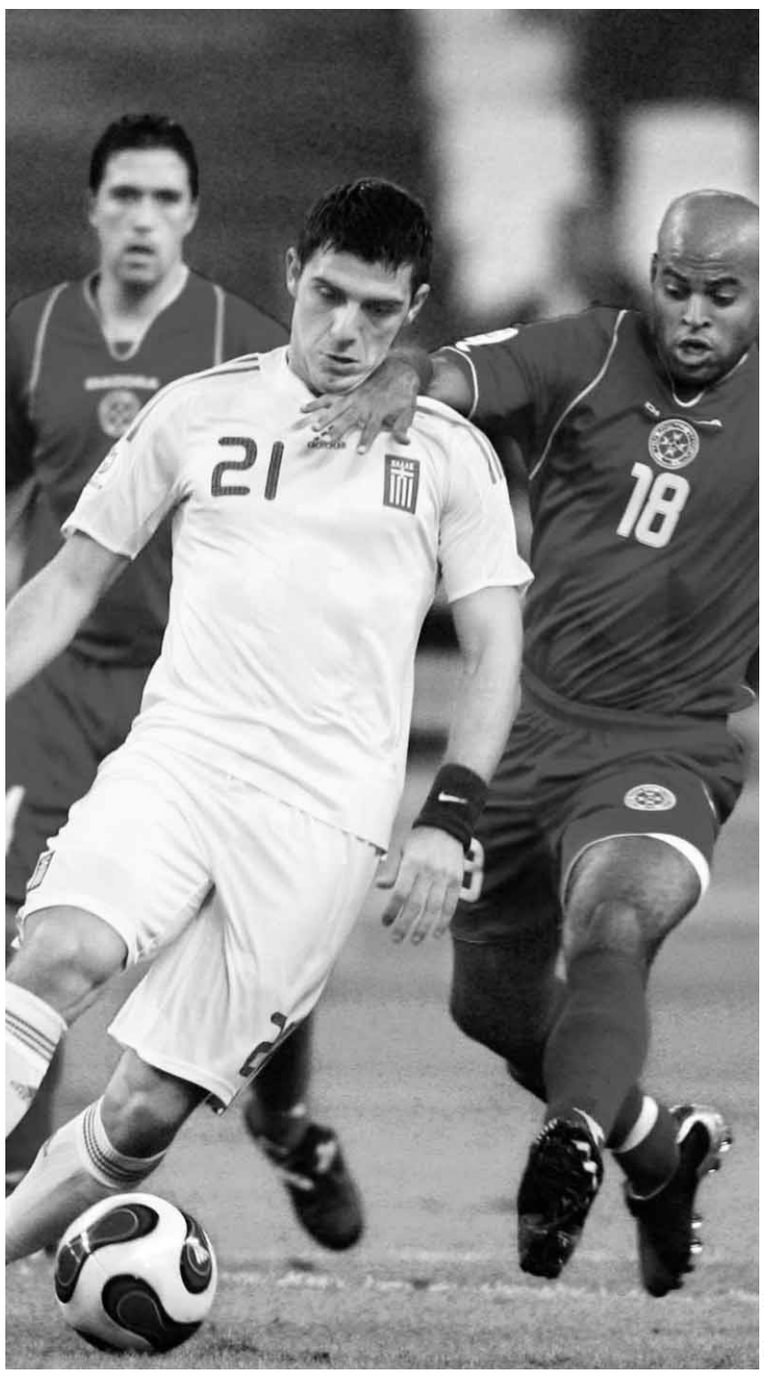

ACTION IMAGES

Η προηγούμενη επίσκεψη στη Μάλτα δεν αποδείχθηκε εύκολη υπόθεση, αφού η Εθνική Ελλάδας επικράτησε με δυσκολία.

Του **ΣΤΑΘΗ ΔΗΜΟΛΑ**

Ο σημερινός αγώνας της Ελλάδας με τη Μάλτα μπορεί να αποδειχθεί «ευχή» αλλά και «κατάρα». Το αντιπροσωπευτικό συγκρότημα καλείται να χαράξει τον δρόμο προς την έξοδο κινδύνου, σε μια περίοδο όπου το ελληνικό ποδόσφαιρο παλεύει να βρει έστω και μια χαραμάδα ανάσας μέσα στα συντρίμμια των πρόσφατων εξελίξεων. Στις 21.30, στο Τα Κουάλι, η ομάδα του Φερνάντο Σάντος θα παραταχθεί έχοντας ως μοναδικό στόχο τη νίκη που θα την κρατήσει σε τροχιά πρόκρισης στο ευρωπαϊκό πρωτάθλημα της Πολωνίας και της Ουκρανίας. Δεν είναι όμως μόνο τα αγωνιστικά κριτήρια που δίνουν ξεχωριστή σημασία στην αναμέτρηση. Η Εθνική αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του ελληνικού ποδοσφαίρου και το παρελθόν έχει δείξει πως δεν μένει ανεπηρέαστη από όσα συμβαίνουν γύρω της.

Στη μάχη των προκριματικών του EURO επιστρέφει σήμερα η Ελλάδα με αντίπαλο τη Μάλτα

Κάποιες σχέσεις παικτών ίσως να έχουν μπει στον «πάγο», την ώρα που η ομοσπονδία μεταξύ... διαιτητή και επόπτη δείχνει να έχει παραμελήσει την Εθνική. Μια προειδοποιητική βολή ήρθε και από τον ομοσπονδιακό τεχνικό, Φερνάντο Σάντος, ο οποίος έθιξε πριν από λίγες μέρες το θέμα με τις εγκαταστάσεις του Αγίου Κοσμά οι οποίες δεν είναι οι κατάλληλες για την προετοιμασία της ομάδας. Απέναντι από την Ελλάδα θα παραταχθεί μία από τις πιο αδύναμες ομάδες της Ευρώπης, η οποία όμως παραδοσιακά την δυσκολεύει. Σε οκτώ αναμετρήσεις με τη Μάλτα η Εθνική υπερτερεί έχοντας πέντε νίκες, δύο ισοπαλίες και μία ήττα.

Ηταν 23 Φεβρουαρίου 1975 όταν το αντιπροσωπευτικό συγκρότημα, χάνοντας με 2-0, άφηνε στο νησί της Μεσογείου τις ελπίδες του για πρόκριση στα τελικά του Κυπέλλου Εθνών του 1976 στη Γιουγκοσλαβία.

Πριν από τέσσερα χρόνια, οι δύο ομάδες συναντήθηκαν ξανά, με τη «γαλανόλευκη» να βρίσκεται με την πλάτη στον τοίχο, έπειτα από τη «βαριά» ήττα με 4-1 από την Τουρκία στο Καραϊσκάκη. Τότε, τη λύση είχε δώσει ο Αγγελος Μπασινάς ο οποίος με εύστοχη εκτέλεση πέναλτι είχε λυτρώσει την Εθνική και παράλληλα της είχε δώσει και τρεις πολύτιμους βαθμούς για την πρόκριση στο Euro 2008.

Νίκη και καλή εμφάνιση θα ισοδυναμούν με «ευχή» και θα δείξουν πως οι παίκτες έχουν αφήσει πίσω τη μιζέρια των ομάδων τους. Η Εθνική γι' αυτούς μπορεί να αποδειχθεί «καταφύγιο» το οποίο θα κρύψει -έστω και πρόσκαιρα- όλα όσα μειώνουν την προσπάθεια και την αξία του Ελληνα ποδοσφαιριστή.

Παράλληλα όμως υπάρχει και η πιθανότητα να γίνει ακόμα πιο έντονη η σκοτεινή πλευρά της κατάστασης. Ενα αποτυχημένο αποτέλεσμα θ' ανοίξει τον ασκό του Αιόλου και οι συνέπειες αναμένεται να είναι δυσάρεστες, καθώς η Εθνική θα μπει κι αυτή στο τσουβάλι της απαξίωσης.

Η εξέλιξη της αναμέτρησης θα φανερώσει πολλά για τη συνέχεια αυτής της ομάδας, αφού αν δείξει ότι αντέχει τώρα στα δύσκολα, θα έχει κάνει ένα ακόμη σωστό βήμα. Μέχρι το επόμενο, αφού ουδείς μπορεί να εγγυηθεί ότι δεν έρχονται χειρότερες εξελίξεις...

Η ΕΠΟ εξαιτίας των πρόσφατων σκανδάλων δείχνει να έχει παραμελήσει την Εθνική. Μια προειδοποιητική βολή ήρθε από τον Φερνάντο Σάντος, ο οποίος έθιξε το θέμα με τις εγκαταστάσεις του Αγίου Κοσμά οι οποίες δεν είναι οι κατάλληλες για την προετοιμασία της ομάδας.

Με το μυαλό στην Κροατία

Μετά τη σημερινή αγωνιστική του 6ου ομίλου των προκριματικών αναμένεται να ξεκαθαρίσει αρκετά η κατάσταση στις πρώτες θέσεις. Η προπορευόμενη Κροατία αντιμετωπίζει εκτός έδρας τη Γεωργία η οποία θέλει να παραμείνει στο παιχνίδι της πρόκρισης. Η Εθνική (αφού επικρατήσει της Μάλτας) θα βγει κερδισμένη, αφού είτε η Κροατία θα χάσει σημαντικό έδαφος στον βαθμολογικό πίνακα είτε η Γεωργία θα τεθεί νοκ άουτ από το παιχνίδι της πρόκρισης. Η Μάλτα είναι και η επόμενη αντίπαλος της ομάδας του Φερνάντο Σάντος, καθώς στις 4 Ιουνίου οι νησιώτες θα επισκεφθούν την Ελλάδα. Επειτα, το αντιπροσωπευτικό συγκρότημα παίζει εκτός έδρας με Ισραήλ (2/9) και Λεττονία (6/9) για να φθάσει η 7η Οκτωβρίου όταν και θα υποδεχθεί την Κροατία σε μια αναμέτρηση που αναμένεται να κρίνει πολλά για την πρώτη θέση του ομίλου.

kathimerini.com.cy/sport

Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

SPORT.es

Και ο Ρονάλντο υποκλίνεται στον Μέσι

Σε εκτενές αφιέρωμα γαλλικού περιοδικού στην Μπαρτσελόνα και στον Λιονέλ Μέσι, υπάρχουν τα σχόλια διαφόρων ανθρώπων του ποδοσφαίρου για τον Αργεντινό σούπερ σταρ του ποδοσφαίρου, με αυτό του Κριστιάνο Ρονάλντο να ξεχωρίζει, καθώς πρόκειται για τον μεγάλο του αντίπαλο, τόσο λόγω του ότι παίζει στη Ρεάλ, όσο και για την κόντρα τους για την κορυφή του πίνακα των σκόρερ στην Ισπανία: «Αυτή τη στιγμή αυτός που θεωρείται πραγματικά ο καλύτερος στον κόσμο είναι ο Μέσι», παραδέχτηκε ο Πορτογάλος, ενώ το σχόλιό του πλαισιώνουν οι έπαινοι άλλων μεγάλων: «Είναι το διαμάντι σε μια θαυμάσια ομάδα», λέει ο πρόεδρος της UEFA, Μισέλ Πλατινί, με τον Ντιέγκο Μαραντόνα να συμπληρώνει: «Κανείς δεν μπορεί να συγκριθεί με τον Μέσι, κανείς δεν κάνει ούτε το σαράντα τοις εκατό όσων κάνει εκείνος».

THE Sun

Χίντινκ για Τσέλσι;

Σε συναγερμό για πιθανή επιστροφή του στην Τσέλσι έθεσε την ομάδα του δυτικού Λονδίνου ο Γκους Χίντινκ, ομολογώντας ότι ετοιμάζεται να παραιτηθεί από την τεχνική ηγεσία της Εθνικής Τουρκίας. Οι «μπλε» εισέπραξαν άρνηση στην προσέγγισή τους στον Ολλανδό προπονητή όταν του πρότειναν θέση διευθυντή ποδοσφαίρου τον Νοέμβριο. Ομως, ο κ. Χίντινκ, που οδήγησε την Τσέλσι στην κατάκτηση του Κυπέλλου Αγγλίας το 2009 ως υπηρεσιακός προπονητής, δήλωσε ότι θα αφήσει τους Τούρκους αν χαθούν οι λίγες ελπίδες τους για πρόκριση στο Euro 2012 κατά τα παιχνίδια με Αυστρία και Βέλγιο. «Προσπαθώ να δημιουργήσω μια καλύτερη τουρκική εθνική ομάδα. Αν δεν μπορώ να το καταφέρω, θα ζητήσω από τον πρόεδρο της ομοσπονδίας να με απολύσει», είπε.

MARCA

Ο Αλόνσο μπορεί να γίνει «ο νέος Σουμάχερ»

Ο πρόεδρος της Φεράρι, Λούκα ντι Μοντετζέμολο, είναι πεπεισμένος ότι «δεν λείπει τίποτε από τον Φερνάντο Αλόνσο» για να γίνει ό,τι και ο Γερμανός θρύλος της Φόρμουλα 1, Μίχαελ Σουμάχερ, δηλαδή επτά φορές παγκόσμιος πρωταθλητής. Σε συνέντευξή του ο Ιταλός παράγοντας εξήγησε ότι ο Ισπανός διαθέτει «την ίδια αποφασιστικότητα» με τον Σουμάχερ, αλλά και με τον Νίκι Λάουντα, και γι' αυτό οι προσδοκίες από εκείνον είναι μεγάλες στο νέο πρωτάθλημα που ξεκινά: «Ο Αλόνσο είναι πολύ δυνατός, είναι σπουδαίος. Τον έχω δει και πόσο συγκεντρωμένος είναι. Περιμένω πολλά από αυτόν, όπως περιμένω πολλά και από τον Φελίπε Μάσα», δήλωσε.

LA STAMPA

Νέες προοπτικές δίνει το νέο γήπεδο στη Γιούβε

Η Γιουβέντους τη στιγμή αυτή δεν περνάει και την πλέον ευχάριστη περίοδο από πλευράς ποδοσφαιρικής, όμως σύμφωνα με τον εκτελεστικό της διευθυντή, Ζαν-Κλοντ Μπλαν, «το καινούργιο γήπεδο ανοίγει νέες προοπτικές για το μέλλον, είναι ένα καλό σημάδι. Θα δούμε πού θα καταλήξει στο τέλος της σεζόν η Γιούβε, αλλά με το γήπεδο που θα ολοκληρώσουμε, ανοίγει ένας σπουδαίος κύκλος, φέρνοντας και νέες επενδύσεις». Η απόφαση για ένα καινούργιο γήπεδο είχε ληφθεί εδώ και πέντε χρόνια, ύστερα από ένα σοβαρό περιστατικό για τον σύλλογο. Θα έχουμε τη δυνατότητα να φέρουμε τους ποδοσφαιριστές στο πιο μοντέρνο γήπεδο της Ευρώπης από τον προσεχή Αύγουστο», πρόσθεσε ο επικεφαλής των «μπιανκονέρι».

Η τεχνολογία εξελίσσει τον αθλητισμό

Το ακόντιο, η μπάλα ποδοσφαίρου και η ρακέτα του τένις αποτελούν θαύματα

Των **Ν. Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ - ΝΙΚΟΥ ΓΑΒΑΛΑ**

Η τεχνολογία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στον αθλητισμό. Η βελτίωση των οργάνων βοηθάει και στη βελτίωση του θεάματος και, συνήθως, και των επιδόσεων· ίσως θυμάστε τι συνέβη με τα συνθετικά μαγιό της κολύμβησης, τα οποία, τελικά, απαγορεύτηκαν. Σήμερα θ' αναφερθούμε σε αλλαγές σε δύο αθλήματα (τένις, ποδόσφαιρο) και στον ακοντισμό των ανδρών.

Στις 20 Ιουλίου 1984 ο Ανατολικογερμανός, Ούβε Χον εξαπέλυσε το ακόντιο στην απίστευτη απόσταση των 104,80μ. Ουδείς, έως τότε, είχε περάσει τα 100μ. και ουδείς τα πέρασε ξανά. Το 1985 η Διεθνής Ομοσπονδία (ΙΑΑΦ) αποφάσισε ν' αλλάξει τ' ακόντια των ανδρών. Το βάρος παρέμεινε το ίδιο (800 γραμμάρια), αλλά το κέντρο βάρους μετατοπίστηκε προς τη μύτη, με συνέπεια τ' όργανο να πέφτει πιο γρήγορα. Ταυτόχρονα, το σημάδι που αφήνει στο έδαφος είναι πιο ευδιάκριτο και μειώθηκαν κατά πολύ οι διαφωνίες, σχετικά με το αν έπεσε με την «κοιλιά» ή με τη μύτη. Το νέο όργανο χρησιμοποιείται επισήμως από το 1986. Τα πρώτα χρόνια οι επιδόσεις υστερούσαν πολύ από αυτές του παλαιού. Τα 90μ. ξεπεράστηκαν εγκύρως (είχαν σημειωθεί επιδόσεις πάνω από τα 90μ. με καλύτερη τα 96,96 του Φινλανδού, Σέπο Ρέτι στις 2 Ιουνίου 1991, αλλά με αντικανονικό όργανο) μόλις το 1992, με 91,46μ. από τον Βρετανό, Στιβ Μπάκλι. Μετά ανέλαβε ο, βάσει αποτελεσμάτων, μεγαλύτερος ακοντιστής όλων των εποχών (τρία χρυσά, ένα ασημένιο Ολυμπιακά μετάλλια, τρία χρυσά, δύο χάλκινα παγκόσμια), ο Τσέχος, Γιαν Ζελέζνι, που με αλλεπάλληλες καταρρίψεις έφθασε τα 98,48μ. στις 25 Μαΐου 1996. Το ρεκόρ, ως φαίνεται, θα παραμείνει επί πολύ ακλόνητο.

Ο Αντώνης Παπαδημητρίου είναι ίσως ο ειδικότερος Ελληνας για να μας μιλήσει για τους δύο τύπους ακοντίου. Εχει σημειώσει πανελλήνια ρεκόρ με αμφότερους, ενώ μετά προπονούσε επί χρόνια τον Κώστα Γκατσιούδη. Τώρα γυμνάζει τον καλύτερο εν ενεργεία Ελληνα, τον Σπύρο Λεμπέση.

«Δεν μπορούσες απλώς πιάνοντάς το, να καταλάβεις την διαφορά, διότι έχουν ίδιο βάρος. Ομως, η μετατόπιση του κέντρου βάρους άλλαξε την ιδανική γωνία ρίψης. Πριν ήταν 33 μοίρες, τώρα 45. Το νέο έχει άλλο τρόπο ρίψης. Το παλαιό είχε καλύτερο πλανάρισμα στον αέρα και οι χαμηλές βολές είχαν τη δυνατότητα να "ταξιδέψουν" μακριά. Με το νέο, αυτές δεν έχουν τύχη. Η ΙΑΑΦ είπε ότι η αλλαγή έγινε για να μη κινδυνεύσουν οι θεατές, αλλά νομίζω πως έπρεπε οι εταιρείες να εξοπλίσουν με ακόντια όλον τον πλανήτη. Το νέο ακόντιο ευνοεί τους πιο δυνατούς, αλλά προϋποθέτει και αθλητές υψηλής τεχνικής, πολύ καλά γυμνασμένους, που θα έχουν σταθερότητα, γιατί το όργανο αυτό δεν μπορεί να εκμεταλλευτεί τον αέρα όσο το προηγούμενο. Το παραμικρό λάθος στην τεχνική, μπορεί να κοστίσει πολλά».

Ο Παπαδημητρίου είχε ρίξει 79,56μ. με το νέο ακόντιο και 83,56 με το παλαιό. Με αυτό, όμως, αγωνίστηκε μόνο ώς τα 20 του, οπότε δεν γνωρίζουμε πού θα το είχε στείλει στο απόγειο της φόρμας του. Και οι δύο επιδόσεις του ήταν πανελλήνια ρεκόρ. Για σύγκριση, θ' αναφέρουμε και τις επιδόσεις με τους δύο τύπους ακοντίου των αδελφών Περιστέρη. Ο Γιάννης είχε ρίξει 82,00 (πανελλήνιο ρεκόρ) και 72,38μ. και ο Θανάσης 77,04 και 74,30. Ο πρώτος, πάντως, αγωνίστηκε περισσότερο με το παλαιό και ο, κατά επτά έτη νεότερος, Θανάσης περίπου εξίσου.

Τένις με τα χέρια...

Οι πρώτες ρακέτες τένις ήταν από... ανθρώπινη σάρκα! Δεν πρόκειται για ταινία τρόμου. Από τον 11ο αιώνα, όσοι έπαιζαν κάτι σαν τένις, κτυπούσαν το μπαλάκι με το χέρι. Το 1505 εμφανίστηκαν οι πρώτες ξύλινες ρακέτες, που ζύγιζαν 400 γραμμάρια και είχαν μήκος 66 εκατοστά. Η κεφαλή τους είχε κυκλικό ή τετράγωνο σχήμα. Απ' το 1874 έως και τα τέλη της δεκαετίας του 1970, οι ξύλινες ρακέτες είχαν πάνω-κάτω το ίδιο σχήμα, μικρό κεφάλι και ορισμένες βελτιώσεις στην πάροδο των χρόνων. Με τη βοήθεια των στοιχείων που μας παρέθεσε ο κορυφαίος Ελληνας τεχνικός ρακετών, Πέτρος Μπίρης, ο οποίος έχει πολυετή παρουσία στα μεγαλύτερα τουρνουά του κόσμου, θα δούμε την εξέλιξη της ρακέτας στις τελευταίες δεκαετίες. Οι εταιρείες κατασκευής προσπάθησαν να ικανοποιήσουν την επιθυμία των παικτών, που ζητούσαν ένα πιο άκαμπτο, και καλύτερο από το ξύλο, υλικό στο πλαίσιο. Στα τέλη της δεκαετίας του '60, χρησιμοποιήθηκε ένα κράμα αλουμινίου με άνθρακα και χάλυβα. Με τέτοιες ρακέτες, ο Κόνορς κυριάρχησε το 1982 στο Γουίμπλεντον. Εν συνεχεία, δοκιμάστηκε ένα μείγμα από ίνες άνθρακα και πλαστική ρητίνη, που ονομάστηκε γραφίτης. Προσοχή, δεν πρόκειται για τον γραφίτη που μπορείτε να βρείτε σ' ένα μολύβι. Απ' τις αρχές της δεκαετίας του '80, οι ξύλινες ρακέτες αποκτούσαν συλλεκτική αξία. Οσο κυλούσαν τα χρόνια, οι εταιρείες άρχισαν να προσθέτουν κι άλλα ανθεκτικά υλικά (βόριο, τιτάνιο, φάιμπεργκλας, κέβλαρ). Πλέον, έχουν γίνει ανθεκτικότερες αλλά και ελαφρύτερες. Σε σχέση με τις ξύλινες, οι μεταλλικές ρακέτες μπορεί να έχουν 40% μεγαλύτερο κεφάλι, να είναι τρεις φορές πιο σκληρές και 30% ελαφρύτερες.

Οι ρακέτες χρησιμοποιούν πια την πιεζοηλεκτρική τεχνολογία! Δηλαδή, ειδικά υλικά μετατρέπουν τους κραδασμούς σε ηλεκτρική ενέργεια, που με τη σειρά της αμβλύνει τις ασκούμενες, στη ρακέτα, πιέσεις.

Ακοντισμός και τένις για δυνατούς

Οι αλλαγές στο ακόντιο και στη ρακέτα του τένις ευνοούν τους δυνατούς, που πρέπει, πάντως, να έχουν και εξαιρετική τεχνική. Η μετατόπιση του κέντρου βάρους του ακοντίου προς τη μύτη, χωρίς να αυξήσει το βάρος του οργάνου, το έκανε κατάλληλο για τους πιο δυνατούς ακοντιστές, ενώ οι σύγχρονες ρακέτες δίνουν τη δυνατότητα για πιο ισχυρά χτυπήματα, τα οποία, πλέον, κυριαρχούν στο τένις.

Η αλλαγή του κέντρου βάρους και των μοιρών στον ακοντισμό και πώς οι κραδασμοί στο τένις μετατρέπονται σε ηλεκτρική ενέργεια

Το ποδόσφαιρο ακολουθεί τα βήματα της εποχής

Το σύστημα Hawk-Eye (γερακίσιο μάτι) που θα εφαρμοστεί πειραματικά (και όχι δεσμευτικά για τον διαιτητή) στο επόμενο πρωτάθλημα της Πρέμιερ Λιγκ, είναι μια ακόμη απόδειξη ότι το ποδόσφαιρο ξεκολλά από τον παραδοσιακό χαρακτήρα του και αρχίζει να αξιοποιεί τις τεράστιες δυνατότητες της τεχνολογίας. Το Hawk-Eye δοκιμάστηκε με επιτυχία σε τένις και κρίκετ και θα ανιχνεύει με πολλαπλές κάμερες τη γραμμή της εστίας, ώστε να εξαλειφθεί ένας από τους μεγαλύτερους πονοκεφάλους στο ποδόσφαιρο: πέρασε ή δεν πέρασε η μπάλα τη γραμμή;

Η τεχνολογία μπορεί να ενισχύσει την αξιοπιστία του ποδοσφαίρου, περιορίζοντας σημαντικά τα λάθη των διαιτητών. Παρ' όλα αυτά, η FIFA δεν αποφασίζει θεαματικές αλλαγές στον ρόλο του διαιτητή ώστε να αξιοποιηθούν οι τεχνολογικές δυνατότητες που προσφέρει η σημερινή εποχή. Το σκεπτικό της είναι απλό: το ποδόσφαιρο είναι ένα άθλημα που στηρίζεται στο λάθος, γι' αυτό και είναι συναρπαστικό. Και όσο εύκολα μπορούν να κάνουν λάθη οι προπονητές και οι ποδοσφαιριστές, άλλο τόσο δικαιούνται να κάνουν και οι διαιτητές. Η ύπαρξη των λαθών δεν διασφαλίζει στον απόλυτο βαθμό τη δικαιοσύνη, βοηθά όμως στον απρόβλεπτο χαρακτήρα του αθλήματος.

Αν και η τεχνολογία έχει δώσει βοήθεια στους διαιτητές με το σύστημα ενδοεπικοινωνίας που τους επιτρέπει να έχουν άμεση επαφή ώστε να περιορίζουν τα λάθη τους, τα βήματα ως προς τη διαιτητική υποστήριξη γίνονται πολύ αργά σε σχέση με τις δυνατότητες που υπάρχουν. Αντιθέτως, η τεχνολογία παίζει τα τελευταία χρόνια καθοριστικό ρόλο στο να γίνει το σπορ πιο θεαματικό για τους φιλάθλους και πιο άνετο για τους ποδοσφαιριστές. Οι αλλαγές αυτές είναι δυσδιάκριτες για τον απλό κόσμο, είναι όμως πολύ σημαντικές γιατί δίνουν νέες δυνατότητες στο παιχνίδι και τους παίκτες.

Πέρα από το προφανές, ότι δηλαδή μέσω της εικόνας και της γρήγορης πληροφορίας που προσφέρουν τα νέα τεχνολογικά μέσα (Ιντερνετ, τηλεόραση κ.λπ.) είναι πια πολύ απλή υπόθεση για τις ομάδες και τους προπονητές να αναλύουν ποδοσφαιριστές και αντιπάλους, ανεβάζοντας το επίπεδό τους, η τεχνολογία έχει επηρεάσει πολύ τον τρόπο που παίζεται το σύγχρονο ποδόσφαιρο. Οι μπάλες, τα παπούτσια των παικτών, οι φανέλες τους, οι χλοοτάπητες είναι στοιχεία που υπήρχαν στη ζωή του ποδοσφαίρου από τότε που γεννήθηκε αλλά η τωρινή μορφή τους είναι πολύ πιο εξελιγμένη, σε σημείο που να επηρεάζουν σημαντικά τις συνθήκες του αγώνα.

Φανέλες με ειδικές ραφές που καταργούν την τριβή, φτιαγμένες από υφάσματα που περιορίζουν την εφίδρωση και αφήνουν στεγνούς και δροσερούς τους ποδοσφαιριστές. Παπούτσια πανάλαφρα, με ανθρακούχα ενισχυτικά ελάσματα και χρώματα υψηλής αντίθεσης που βοηθούν τους παίκτες να εντοπίζουν πιο γρήγορα τους συμπαίκτες τους. Μπάλες φτιαγμένες στα εργαστήρια της NASA, ώστε να γίνονται γρήγορες, ανθεκτικές και... απρόβλεπτες. Γήπεδα με πλαστικό χλοοτάπητα για χώρες με δύσκολες καιρικές συνθήκες. Ολα αυτά μοιάζουν φυσιολογικά, αλλά είναι αποτέλεσμα μεγάλης προόδου σε τεχνολογικό επίπεδο και έχουν διαμορφώσει ένα διαφορετικό χαρακτήρα σε ένα άθλημα που παραδοσιακά ήταν πολύ δύσκολο στις αλλαγές.

Οι νέες αεροδυναμικές μπάλες

Η Τζαμπουλάνι που χρησιμοποιήθηκε στο τελευταίο Μουντιάλ έχει οκτώ θερμικά κολλημένα κομμάτια που δημιουργούν μια σχεδόν τέλεια σφαίρα, που βελτιώνει σημαντικά την αεροδυναμική της και είναι η αιτία της απρόβλεπτης πορείας της μπάλας στον αέρα.

ΣΤΗ ΣΕΝΤΡΑ / *Του* ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ο θρίαμβος ενός ανθρώπου

Στη διάρκεια της ποδοσφαιρικής σεζόν που τελειώνει παρακολουθήσαμε τον θρίαμβο ενός προπονητή που όταν μιλάει δεν υψώνει τον τόνο της φωνής του, που ποτέ δεν ειρωνεύεται τον αντίπαλο, που σπανίως αναφέρεται στη διαιτησία, που δεν αντιδικεί με τον Τύπο. Αναφέρομαι στον Βάσκο κ. Ερνέστο Βαλβέρδε, μια ξεχωριστή περίπτωση επαγγελματία για τα μέτρα του δικού μας ποδοσφαίρου.

Την περασμένη Δευτέρα, ο Αριέλ Ιμπαγάσα, ο MVP του φετινού Ολυμπιακού, ήταν καλεσμένος εκπομπής της συνδρομητικής τηλεόρασης. Οταν ρωτήθηκε ποιο ήταν το μυστικό της επιτυχίας του φετινού Ολυμπιακού, απάντησε «ο προπονητής»! Ο Αργεντινός είχε παράπονα από τον Βαλβέρδε όταν πέρυσι συνυπήρξαν στη Βιγιαρεάλ: ο Αργεντινός πίστευε ότι έπρεπε να παίζει πιο πολύ. Οταν ο Βαλβέρδε αποφάσισε να επιστρέψει στον Ολυμπιακό, στις 7 του περασμένου Αυγούστου, ο Ιμπαγάσα ήταν ήδη παίκτης της ομάδας. Μαθαίνοντας την είδηση του ερχομού του προπονητή, δεν έδειξε ενθουσιασμένος. Κι όμως, η συνεργασία του με το Βάσκο υπήρξε άψογη.

Οταν ο Βάσκος έφυγε πριν από δύο χρόνια από τον Ολυμπιακό, ο Αντώνης Νικοπολίδης, ως αρχηγός της ομάδας, εκ μέρους όλων είχε χαρακτηρίσει την απόφαση του τότε προέδρου κ. Σωκράτη Κόκκαλη «άδικη και λανθασμένη». Οταν ο Βαλβέρδε επέστρεψε, όλοι εκτιμούσαν πως παίκτες όπως ο Νικοπολίδης, που στο πρώτο του πέρασμα τον στήριξαν, θα ήταν βασικοί και αμετακίνητοι από την ενδεκάδα. Κι όμως, ο Ελληνας διεθνής τερματοφύλακας έγινε γρήγορα αναπληρωματικός. Οχι άδικα: το ότι τα καλύτερά του χρόνια πέρασαν, είχε αρχίσει να φαίνεται στο γήπεδο.

Το ίδιο σκληρός υπήρξε ο Βαλβέρδε και με τον συμπατριώτη του Μόισες Ουρτάδο. Εισηγήθηκε την απόκτησή του, αλλά τον άφησε στον πάγκο όταν είδε ότι δεν βοηθάει όσο περίμενε. Αντιθέτως, συγχώρησε κι έκανε βασικό τον Ραούλ Μπράβο, παρ' όλο που τον είχε διώξει πριν από δύο χρόνια γιατί ήταν αδιάφορος.

Ο Φερέιρα λέει ότι ο ΠΑΟ είναι καλύτερη ομάδα, ενώ τον βλέπει να αγκομαχάει με την Κέρκυρα. Ο Χιμένεθ δηλώνει περήφανος γιατί, λέει, τον αποκαλούν (ποιοι;) Λεωνίδα! Ο σοβαρός Βαλβέρδε ξεχωρίζει. Η κατάκτηση του πρωταθλήματος είναι η επιβράβευση μιας υποδειγματικής δουλειάς – ο θρίαμβος του καλού σε ένα κόσμο σάπιο.

Ανεξαρτησία και μπασκετικοί χορηγοί

Αν και η Ομόνοια επιστρέφει στα παρκέ σε επτά μήνες, οι διεργασίες για τη νέα ομάδα βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Οικονομική ανεξαρτητοποίηση του τμήματος μπάσκετ από το σωματείο της Ομόνοιας και προσέλκυση μπασκετικών χορηγών, που θα στηρίξουν την ομάδα για τα επόμενα χρόνια, είναι οι κύριοι στόχοι των ανθρώπων που τρέχουν το «τριφύλλι». Η 8η θέση στην οποία τερμάτισαν φέτος οι πράσινοι –μη αντιπροσωπευτική της γενικής τους παρουσίας στο παρκέ– σήμανε το τέλος της χρονιάς για την ομάδα, με τον προγραμματισμό για τη σεζόν 2011-12 (που αρχίζει τον Οκτώβριο του 2011) να ξεκινά σιγά-σιγά. Ήδη οι άνθρωποι της ομάδας βγήκαν στο ψάξιμο για νέους χορηγούς και βελτίωση των υφιστάμενων συμφωνιών, ενώ γίνονται οι πρώτες κινήσεις για αποφυγή της οικονομικής εξάρτησης του τμήματος από το σωματείο.

Πώς θα μοιάζει το ρόστερ

Ο προπονητής Κυριάκος Αδάμου θέλει να συνεχίσει, ενώ και από πλευράς Ομόνοιας εμφανίζονται ευχαριστημένοι με το κοουτσάρισμα του 33χρονου προπονητή. Δεν έχει γίνει ακόμη επαφή μεταξύ των δύο πλευρών, αλλά με τα σημερινά δεδομένα θεωρείται απίθανο να μη βρίσκεται και τη νέα χρονιά στον πάγκο ο Κύπριος κόουτς. Παράλληλα, φέτος θα προσληφθεί και βοηθός προπονητής, για να ενισχύει τον Αδάμου και για να δημιουργηθούν καλύτερες συνθήκες σε προπόνηση και ματς. Ο Κυριάκος Αδάμου, μιλώντας στην «Κ», είπε πως η Ομόνοια έχει μέλλον, αρκεί να «κάτσουμε κάτω και να βάλουμε ένα πλάνο. Έτσι μπορούμε να γίνουμε μια καλή ομάδα. Θέλει όμως πολλή υπομονή».

Όσον αφορά τη στελέχωση του ρόστερ, στην ομάδα συνεχίζουν ο αρχηγός Γιώργος Κωνσταντίνου, ο Αλέξανδρος Γεωργιάδης, ο Βλάντιμιρ Ζάριτς (ο Σέρβος έκλεισε ήδη πέντε χρόνια στην Ομόνοια), αλλά και οι νεαροί Γιώργος Φραγκέσκου, Χρίστος και Στέφανος Βαρνάβα. Στο «τριφύλλι» θέλουν να αποκτήσουν και άλλους Κύπριους καλαθοσφαιριστές και θα γίνουν σχετικές ενέργειες το καλοκαίρι. Οι τρεις κοινοτικοί που έβγαλαν τη φετινή χρονιά, Σάσα Άβαλιτς, Λίνας Γιουκνεβίτσιους και Miροσλαβ Κουμπρίλο, γνωστοποίησαν πως θέλουν να παραμείνουν και οι περιπτώσεις τους θα ξεκαθαρίσουν το καλοκαίρι.

Μένουν ο αρχηγός Κωνσταντίνου, οι Γεωργιάδης, Ζάριτς και οι νεαροί Φραγκέσκου, Χρίστος και Στέφανος Βαρνάβα, ενώ οι τρεις κοινοτικοί, Σάσα Άβαλιτς, Λίνας Γιουκνεβίτσιους και Miροσλαβ Κουμπρίλο, τόνισαν πως ενδιαφέρονται να επιστρέψουν τη σεζόν 2011-12.

SAVVIDES PHOTO

Το μπάτζετ της σεζόν 2010-11 ήταν γύρω στις 170.000 ευρώ και στην Ομόνοια έχουν πρόθεση να το ανεβάσουν, για να κτυπήσουν τα πλέι-οφ

Πρόθεση να συνεχίσουν εξέφρασαν και οι Αμερικανοί Ακίντα ΜακΛέιν, Ντένις Χόρνερ και Ντεϊρόν Μπόστικ, όμως στις τρεις συγκεκριμένες περιπτώσεις, σημαντικό ρόλο θα παίξει το οικονομικό και οι προτάσεις που θα δεχτούν, τόσο από το «τριφύλλι», όσο και από άλλες ομάδες. Στη χρονιά που μόλις τέλειωσε, οι ξένοι πληρώθηκαν ακριβώς όπως προνοούσε το συμβόλαιό τους, όμως στη διάρκεια της σεζόν παρουσιάστηκαν καθυστερήσεις, λόγω της απουσίας cash flow, κάτι που ίσως να παίξει τον ρόλο του στις μελλοντικές διαπραγματεύσεις μαζί τους.

Στηρίζει η P.C. Splash Water

Ο μεγάλος χορηγός που θα ενισχύσει από τη νέα χρονιά την μπασκετική Ομόνοια, για τον οποίο κάνουν συχνά αναφορά οι πράσινοι τον τελευταίο καιρό χωρίς να αποκαλύπτουν ποιος είναι, είναι η εταιρεία P.C. Splash Water, η οποία ήταν –μέσω της Papa John's– ο κύριος χορηγός και την περσινή χρονιά. Στα σκαριά βρίσκεται η ακόμη μεγαλύτερη εμπλοκή της εταιρείας από τη σεζόν 2011-12, όχι μόνο στο μπάσκετ, αλλά και σε άλλα τμήματα του σωματείου. Μάλιστα, έγινε πρόσφατα και συνάντηση διοικούντων του σωματείου με άτομα της εταιρείας. Αυτό που εκκρεμεί είναι το τελικό σχέδιο της συνεργασίας και η έγκρισή της από τις δύο πλευρές.

«Θέλουμε χορηγούς που να έχουν σχέση με την καλαθόσφαιρα, για να επενδύσουν μακροχρόνια και να έχουμε σχέση αλληλοεπίδρασης», λέει στην «Κ» ο Χριστόφορος Χριστοφόρου, άτομο που ανήκει στον διοικητικό μηχανισμό του τμήματος καλαθόσφαιρας. Παράλληλα, ο κ. Χριστοφόρου αποκάλυψε πως «επιβάλλεται να ανεβεί το μπάτζετ τη νέα χρονιά», για να μπορέσει η ομάδα να είναι περισσότερο ανταγωνιστική και να διεκδικήσει είσοδο στα πλέι-οφ. Τη σεζόν 2010-11 ο προϋπολογισμός της Ομόνοιας ήταν γύρω στις 170.000 ευρώ, από τους χαμηλότερους στην κατηγορία.

Επένδυση στις ακαδημίες

Πέρα από την ανδρική ομάδα και τις προσπάθειες για εξεύρεση χορηγών και στελέχωση του ρόστερ, στην Ομόνοια κοιτάζουν και το μέλλον. Σύμφωνα με τον Χριστόφορο Χριστοφόρου, μπαίνουν οι βάσεις για επαγγελματική λειτουργία των ακαδημιών, με τελικό στόχο να τροφοδοτείται η ανδρική ομάδα σε μερικά χρόνια με Κύπριους παίκτες. «Είναι σημαντικό να δημιουργήσεις την υποδομή στις ακαδημίες και να εκμεταλλευτείς τον μεγάλο κόσμο της Ομόνοιας για να βγάλεις καλαθοσφαιριστές, που μελλοντικά θα δίνουν το 100% για την ομάδα και θα συνδέονται με τον κόσμο», λέει στην «Κ» ο παράγοντας του «τριφυλλιού», που συνεχίζει: «Μπορούμε, με ένα πολύ πιο μικρό μπάτζετ απ' αυτό του ποδοσφαίρου, να δώσουμε χαρά στον κόσμο και η καλαθόσφαιρα μπορεί να φέρει τίτλους, χωρίς τεράστιες επενδύσεις».

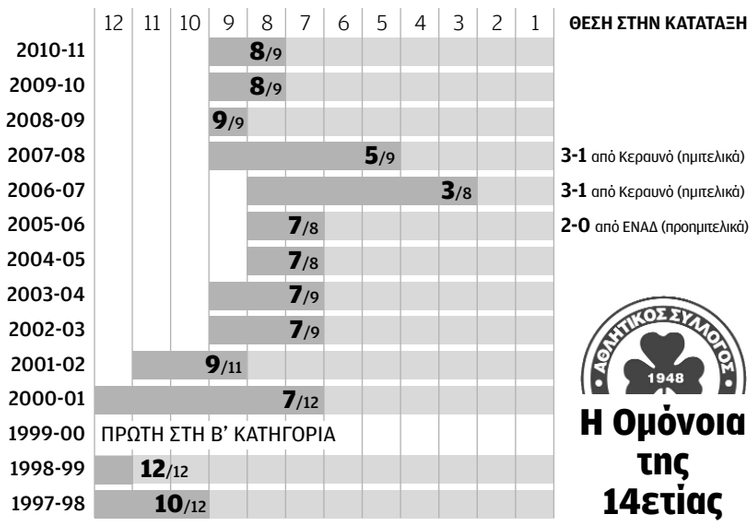

Η Ομόνοια της 14ετίας

Λίγες οι θετικές στιγμές

Με εξαίρεση την πρόκριση στον τελικό του κυπέλλου το 2003 (όπου η Ομόνοια ηττήθηκε από τον ΑΠΟΕΛ με 96-82) και τις δύο συνεχόμενες παρουσίες (2006-07 και 2007-08) στα ημιτελικά των πλέι-οφ, το «τριφύλλι» δεν έχει να επιδείξει κάτι ιδιαίτερο στο παρκέ την τελευταία 14ετία. Αυτό οφείλεται, κυρίως, στην έλλειψη μακροχρόνιου πλάνου και υπομονής, στοιχεία που οι σημερινοί διοικούντες και προπονητές, όπως ανέφεραν στην «Κ», θέλουν να επανακτήσουν. Στα τρία χρόνια που πέρασαν, η Ομόνοια παλεύει με την ΕΝΑΔ για την αποφυγή της τελευταίας θέσης, με τη φετινή παρουσία να κρίνεται πολύ θετική, παρά την 8η θέση. Στις 14 τελευταίες χρονιές, το «τριφύλλι» αγωνίστηκε και μια φορά στη β΄ κατηγορία (1999-2000), όπου κατέκτησε τον τίτλο και επέστρεψε αμέσως στους μεγάλους.

ΜΙΚΡΑ ΜΠΑΣΚΕΤΙΚΑ

ΜΠΙΛ ΜΑΚΚΑΜΟΝ

Στην Εθνική Ινδονησίας

Την τεχνική ηγεσία της γυναικείας ομάδας της Ινδονησίας, της 5ης πολυπληθέστερης χώρας του κόσμου, ανέλαβε πριν από μερικές μέρες ο Μπιλ ΜακΚάμον. Ο Αμερικανός προπονητής, με πολυετή παρουσία στην Κύπρο, με θητεία, μεταξύ άλλων, σε ΕΘΑ και ΑΕΛ, για πρώτη φορά στην καριέρα του θα κοουτσάρει γυναικεία ομάδα, με τον ίδιο να βλέπει την προοπτική ως πολύ ενδιαφέρουσα. «Θα αγωνιστούμε στο ασιατικό πρωτάθλημα στο Ναγκασάκι της Ιαπωνίας τον Αύγουστο, που θα λειτουργήσει ως προκριματικό για τους Ολυμπιακούς Αγώνες, ενώ η Ινδονησία θα φιλοξενήσει το πρωτάθλημα νοτιοανατολικής Ασίας στην Τζακάρτα τον Νοέμβριο. Παράλληλα, θα κάνουμε ένα πλάνο ανάπτυξης του αθλήματος στη χώρα, με κλινικές και σεμινάρια σε όλη την Ινδονησία. Το γυναικείο μπάσκετ στην Ασία σημειώνει ραγδαία πρόοδο και είναι σπουδαία πρόκληση», λέει ο ΜακΚάμον στην «Κ».

ΠΛΕΪ-ΟΦ

Παράταση ή ιστορία

Την τελευταία ευκαιρία να μείνουν ζωντανοί στην προσπάθεια για πρόκριση στους τελικούς των πλέι-οφ θα κάνουν σήμερα Κεραυνός και ΑΠΟΕΛ, που βρίσκονται πίσω με 2-0 ήττες στις δύο ημιτελικές σειρές. Οι Στροβολιώτες υποδέχονται στο «Κώστας Παπαέλληνας» την ΑΕΛ (6:00 μ.μ., CytaVision2), ενώ οι περσινοί πρωταθλητές κοντράρονται στο Λευκόθεο (7:30 μ.μ., CytaVision1) με την ΕΘΑ. Αν οι γαλαζοκίτρινοι της Λεμεσού πάρουν τη νίκη, θα έχουν πετύχει κάτι αξιοθαύμαστο, δηλαδή να φτάσουν στους τελικούς από το Νο6 της ρέγκιουλαρ σίζον. Η ομάδα της Έγκωμης, από την άλλη, δεν έχει περάσει ποτέ σε τελικούς πλέι οφ και ψάχνει την ευκαιρία να γράψει ιστορία.

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥ 2012

-70
ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ

Συνολικά 757 εκατ. στερλίνες θα κοστίσει η ασφάλεια των Αγώνων. Η G4S με προσφορά 100 εκατ. κέρδισε τον διαγωνισμό για την ασφάλεια των αθλητικών χώρων, την οποία θα διαφυλάξει με 10.000 σεκιουριτάδες. Στο παρελθόν η εταιρεία έχει αναλάβει τη φύλαξη της συνόδου των G20 στο Λονδίνο αλλά και του Γουίμπλεντον.

Χάνει την ευκαιρία να αγωνιστεί στην τελευταία Ολυμπιάδα της καριέρας της η Πηγή Δεβετζή, καθώς ο αποκλεισμός της λήγει τον Δεκέμβριο του 2012. Η 35χρονη άλτρια έχει κερδίσει δύο ολυμπιακά μετάλλια: αργυρό στην Αθήνα και χάλκινο στο Πεκίνο.

Τις ομάδες των ΗΠΑ θα αντιμετωπίσουν σε φιλικά, τον Ιούλιο του 2012, οι Εθνικές μπάσκετ (ανδρών και γυναικών) της Μεγάλης Βρετανίας, στα πλαίσια της προετοιμασίας για το Ολυμπιακό Τουρνουά, όπου θα παίξουν με wild card.

Το ντόπινγκ θεωρούν οι Άγγλοι ως τη μεγαλύτερη απειλή ενόψει των Αγώνων. Σχεδιάζουν 5.000 ελέγχους στη διάρκεια της διοργάνωσης, σε σύγκριση με 4.500 που έγιναν στο Πεκίνο. Μιλούν για δυνατότητα 400 ελέγχων ημερησίως.

Τη συμμετοχή της στο Λονδίνο προεξόφλησε η Μαρία Σαράποβα, που είχε χάσει τους Αγώνες του Πεκίνου λόγω τραυματισμού στον ώμο. «Τεράστια πρόκληση» χαρακτήρισε η 23χρονη τενίστρια την προοπτική κατάκτησης ενός ολυμπιακού μεταλλίου.

ΗΡΟΔΟΤΟΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ, Γυμναστική / Ένα χρυσό (2002) και δύο χάλκινα (2006, 2010) στους κρίκους στους Κοινοπολιτειακούς

«Έχω 90% πιθανότητες να πάω στο Λονδίνο»

Ο 33χρονος, Νο2 στον κόσμο το 2009 και Νο11 σήμερα στους κρίκους, μιλάει στον Ηρόδοτο Μιλτιάδους

Επέστρεψα από το Παρίσι την περασμένη Δευτέρα και τις επόμενες δύο εβδομάδες θα προετοιμαστώ στο «Σπύρος Κυπριανού», ενόψει του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος (5-10/04) που θα γίνει στο Βερολίνο. Είμαι γύρω στις έξι ώρες την ημέρα στο γήπεδο, με τον προπονητή μου, Δημήτρη Άγγονα. Για να διεκδικήσω πρόκριση στους Ολυμπιακούς Αγώνες, πρέπει από φέτος να προετοιμαστώ και στα έξι αγωνίσματα της ρυθμικής γυμναστικής (κρίκους, έδαφος, ίππο με λαβές, άλμα, δίζυγο και μονόζυγο).

Αρχές Απριλίου πάω στο Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα και μετά στο Παγκόσμιο Κύπελλο της Μόσχας (13-14 Μαΐου). Φέτος θα παίξω και σε κάποια άλλα Παγκόσμια Κύπελλα, πιο χαμηλού επιπέδου, για να δοκιμάσω όλα τα αγωνίσματα και όχι μόνο τους κρίκους. Πριν μια εβδομάδα αγωνίστηκα στο Παγκόσμιο Κύπελλο στο Παρίσι, στο οποίο συμμετέχεις μόνο με πρόσκληση από την παγκόσμια ομοσπονδία, ως ένας από τους δώδεκα κορυφαίους του κόσμου στο κάθε αγώνισμα. Το ίδιο θα γίνει και στη Ρωσία τον Μάιο. Είναι μεγάλη υπόθεση για μένα που ανήκω στους κορυφαίους.

Το δυνατό μου αγώνισμα είναι οι κρίκοι, εκεί όπου έχω τις καλύτερές μου διακρίσεις. Όμως για να διεκδικήσω πρόκριση στους Ολυμπιακούς, πρέπει τον Οκτώβριο στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα της Ιαπωνίας να αγωνιστώ στο σύνθετο, δηλαδή και στα έξι αγωνίσματα, για να πάρω έτσι το δικαίωμα συμμετοχής στο test event του Ιανουαρίου του 2012 που θα γίνει στο Λονδίνο και στο ίδιο γήπεδο όπου θα διεξαχθούν οι Αγώνες. Εκεί είναι που θα διεκδικήσω την πρόκρισή μου στην Ολυμπιάδα.

Στο test event του Ιανουαρίου η κάθε χώρα δικαιούται να στείλει έναν αθλητή, ανεξαρτήτως αποτελέσματος στο Παγκόσμιο, που απλά πρέπει να έχει συμμετάσχει και στα έξι αγωνίσματα. Στο test event θα διεκδικήσουν πρόκριση κυρίως οι χώρες που δεν έχουν μεγάλες ομάδες στη γυμναστική. Το test event θα είναι πιο εύκολος αγώνας, επειδή δεν θα αγωνιστούν οι κορυφαίοι αθλητές, αφού θα έχουν ήδη προκριθεί για την Ολυμπιάδα μέσω του Παγκόσμιου Πρωταθλήματος. Έτσι θεωρώ πως έχω 90% πιθανότητες να πάρω την πρόκριση για την Ολυμπιάδα, αφού θα είναι χαμηλότερος ο συντελεστής πρόκρισης. Στο test event θα βαθμολογηθώ και στα έξι αγωνίσματα, όμως θα έχουν φύγει οι μεγάλοι και θα αγωνιστώ με αθλητές από χώρες με επίπεδο όπως αυτό της Κύπρου.

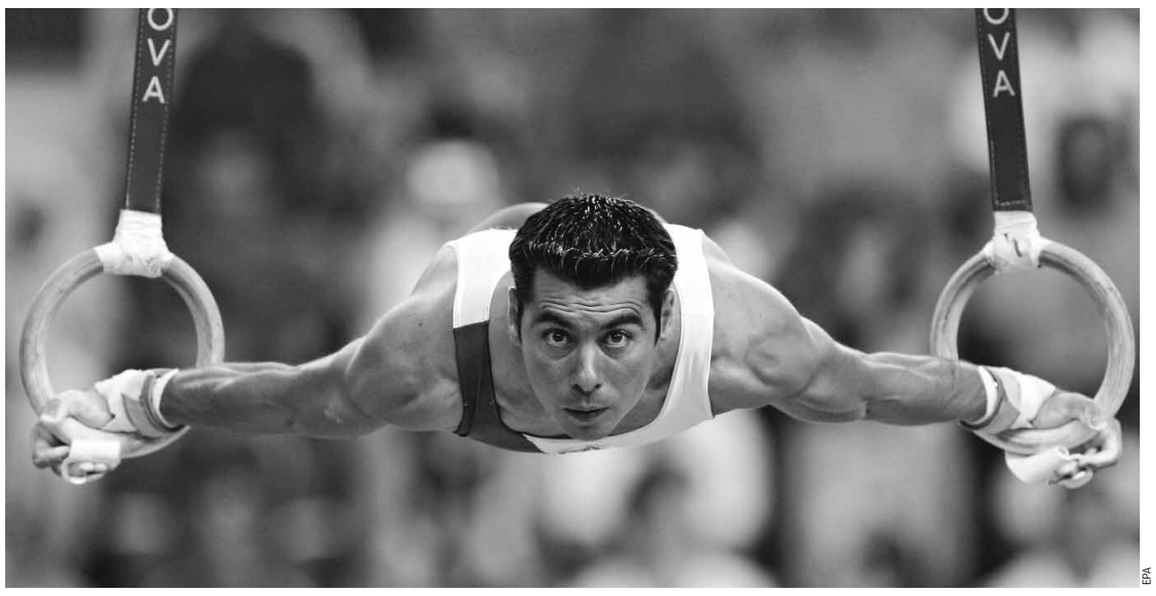

«Στους Ολυμπιακούς Αγώνες, αν προκριθώ, θα αγωνιστώ με το δυσκολότερο πρόγραμμα, για να έχω αβαντάζ στην αρχή. Θα το ρισκάρω για την οκτάδα και, αν περάσω, όλα παίζονται. Θέλω να φαντάζομαι πως θα κερδίσω μετάλλιο, αλλά πρώτα είναι ο τελικός και μετά θα δω παρακάτω».

EPA

«Αν πάω στο Λονδίνο το 2012, θα είναι η κορυφαία στιγμή στην καριέρα μου και ίσως αποσυρθώ μετά απ' αυτό, αφού θα έχω ολοκληρωθεί ως αθλητής»

Μέχρι το 2008 οι προκρίσεις κρίνονταν μόνο στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα και δεν υπήρχαν test event. Έτσι παλιά ήταν πολύ πιο δύσκολο να περάσεις σε Ολυμπιάδα, όμως με τις νέες συνθήκες, για να μην προκριθώ, θα πρέπει να κάνω τον χειρότερό μου αγώνα ή να τραυματιστώ. Ακολούθως, στους Ολυμπιακούς του Λονδίνου θα δικαιούμαι να διαλέξω όποιο αγώνισμα θέλω. Εκεί θα κάνω κρίκους και θα δω με τον προπονητή αν θα αγωνιστώ και σε άλλο αγώνισμα. Αν πάω Λονδίνο, θα είναι η πρώτη μου Ολυμπιάδα. Το 2004 ήμουν πρώτος στη λίστα της παγκόσμιας ομοσπονδίας για να πάρω κάρτα, όμως την πήρε τελικά ο Δημοσθένης Ταμπάκος, ο οποίος κατέκτησε και το χρυσό, ενώ το 2008 διεκδίκησα ανεπιτυχώς την πρόκριση. Αν προκριθώ θα είναι η κορυφαία στιγμή στην καριέρα μου και ίσως αποσυρθώ μετά απ' αυτό, αφού θα έχω ολοκληρωθεί ως αθλητής. Έχω κάνει Παγκόσμιο και Ευρωπαϊκό και μου μένουν οι Ολυμπιακοί.

Το άθλημα της γυμναστικής είναι με βαθμολογία και το αποτέλεσμα εξαρτάται από το πόσο δυνατό πρόγραμμα παρουσιάζεις. Αν πάω στο Λονδίνο το 2012, θα αγωνιστώ με το δυσκολότερο πρόγραμμα, για να έχω αβαντάζ στην αρχή. Θα το ρισκάρω για την οκτάδα και, αν περάσω, όλα παίζονται. Πρώτο στάδιο θα είναι η οκτάδα στους Ολυμπιακούς. Θέλω να φαντάζομαι πως θα κερδίσω μετάλλιο, αλλά πάντα πάω βήμα-βήμα. Πρώτα ο τελικός και μετά παρακάτω. Ξέρω τον εαυτό μου και τους άλλους αθλητές, έχω κερδίσει τους περισσότερους και εξαρτάται από την ημέρα στην οποία θα βρεθώ.

Δεν είναι εύκολα τα πράγματα με τους χορηγούς. Με σπονσάρει η εταιρεία Proteas του Ανδρέα Σοφοκλέους, ενώ η adidas με προμηθεύει με αθλητικό υλικό. Τους ευχαριστώ πολύ και τους δύο. Ανήκω στη β΄ κατηγορία του σχεδιασμού υψηλής επίδοσης του ΚΟΑ, απ' όπου παίρνω 600 ευρώ τον μήνα καθώς και επιπλέον 8.000 ευρώ τον χρόνο για εξειδικευμένη προετοιμασία. Έχω προβλήματα στο οικονομικό κομμάτι, αφού πρέπει να κάνω πολλά ταξίδια και με συνοδεύει ο προπονητής μου. Η βοήθεια που λαμβάνω από τον ΚΟΑ είναι ικανοποιητική, όμως θα ήταν καλό αν μπορούσαμε να βρούμε και άλλους χορηγούς.

Η ΚΥΠΡΟΣ ΠΑΙΖΕΙ ΤΕΝΙΣ

Πολλά τα κέρδη της Αττάλειας

Τις τελευταίες δύο εβδομάδες οι Ανδρέας Αραβής, Άντρια Τσαγγαρίδου και Μαρία Σιοπαχά είχαν υποχρεώσεις στην Αττάλεια της Τουρκίας και στα αναπτυξιακά πρωταθλήματα της ευρωπαϊκής ομοσπονδίας. Τα συγκεκριμένα τουρνουά είναι αξιόλογης δυναμικότητας, με την κάθε χώρα να αντιπροσωπεύεται με ό,τι καλύτερο διαθέτει στα U14. Το γεγονός ότι η διοργάνωση είναι στην αρχή της σεζόν δίνει την ευκαιρία στους νεαρούς τενίστες να πάρουν δέκα συνεχόμενους αγώνες σε μονά και διπλά στα πόδια τους και να προετοιμαστούν για τους επόμενους μήνες. Οι τρεις τενίστες διέμεναν σε πολυτελές ξενοδοχείο της Αττάλειας, το οποίο εξειδικεύεται στη φιλοξενία αθλητικών αποστολών. Οι αγώνες γίνονταν στα οκτώ χωμάτινα γήπεδα του ξενοδοχείου, ενώ οι συνθήκες διαμονής, διατροφής, προπόνησης και προετοιμασίας – υπό την εποπτεία αξιωματούχου της ITF – ήταν ιδιαίτερα προσεγμένη.
Ο συνοδός-προπονητής στην Τουρκία των τριών αθλητών, Κώστας Σιοπαχάς, δήλωσε στην «Κ» τα εξής: «Οι Ανδρέας, Άντρια και Μαρία έδωσαν τον καλύτερό τους εαυτό, αποκόμισαν σημαντικές εμπειρίες και πήραν καλά αποτελέσματα, που θα τους βοηθήσουν στη συνέχεια. Πέτυχαν υψηλή αγωνιστική επίδοση και απόδοση, είχαν ορθούς χειρισμούς εντός και εκτός γηπέδου και παρουσίασαν ακέραιο χαρακτήρα, αφού συνυπήρξαν αρμονικά με τα μέλη των άλλων εθνικών αποστολών. Τα τρία παιδιά αποτέλεσαν άξιους πρεσβευτές της Κύπρου και προσδοκώ στη συμπερίληψη τουλάχιστον ενός απ' αυτούς στη Euro Tour Team της ITF για το 2011». Ο κ. Σιοπαχάς συμπλήρωσε: «Το τενιστικό μας επίπεδο είναι εφάμιλλο με αυτό μεγαλύτερων πληθυσμιακά χωρών. Βλέπουμε το αποτέλεσμα του κάθε αγώνα ως μια ευκαιρία αυτοαξιολόγησης, όπου αναγνωρίζουμε και χαιρόμαστε για τα θετικά, αλλά παράλληλα εντοπίζουμε τα λάθη, τις παραλείψεις και τα σημεία που χρειάζονται βελτίωση».

www.CyprusTennisSociety.com

2011, η χρονιά των «βελουδοχέρηδων»

Οι αγώνες της Formula 1 αναμένεται να αποκτήσουν περισσότερο νόημα φέτος, με την πλάστιγγα να γέρνει προς την πλευρά του πιλότου

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΙΟΚΚΑ**

Μιλώντας τις προάλλες στο τηλέφωνο με τον Παναγιώτη Προδρόμου, τον επικεφαλής του τμήματος αεροδυναμικής της παγκόσμιας πρωταθλήτριας Red Bull Racing, λίγο προτού ετοιμάσει τις βαλίτσες του για τη Μελβούρνη, ο χαρισματικός συμπατριώτης μας, ένα από τα πιο λαμπρά μυαλά στο άθλημα μαζί με αυτό του θρυλικού Adrian Newey, δεν μπόρεσε να μου κρύψει τον ενθουσιασμό του για τη νέα σεζόν: «Τα μεγαθήρια της Ferrari και της McLaren, που διαθέτουν αστείρευτες τεχνοοικονομικές πηγές, θα έχουν τη δυνατότητα να τε-

Οι πιλότοι του 2011 θα πρέπει να έχουν το μυαλό τους στην αξιοποίηση των δύο «κουμπιών προσπεράσματος» στο πιλοτήριό τους, έχοντας συγχρόνως τον νου τους στο πού στρίβει ο δρόμος

λειοποιήσουν κάθε μικροσκοπική λεπτομέρεια στα μονοθέσιά τους, ύστερα από τρία χρόνια σταθερότητας στους σχεδιαστικούς κανονισμούς. Αυτός όμως είναι και ο λόγος που η φετινή χρονιά αποτελεί για όλους εμάς στο Milton Keynes ακόμη πιο μεγάλη πρόκληση».

Ο Προδρόμου πιστεύει ότι η μάχη για την κατάκτηση του περσινού τίτλου υπήρξε μια από τις σκληρότερες στα χρονικά του αθλήματος, τόσο από τεχνολογικής άποψης όσο και από πλευράς οδήγησης και παρόλο που δεν έπαψε ποτέ να πιστεύει ότι ο Ayrton Senna (ίνδαλμα για τον ίδιο από τότε που συνεργάστηκε μαζί του στη McLaren) είναι ο σπουδαιότερος που έχει περάσει ποτέ από τις πίστες, θεωρεί ότι οι «μονομάχοι» της εποχής μας, που αποτελούν γι' αυτόν «το πιο εξελιγμένο είδος πιλότου στην ιστορία», είναι αληθινά αξιοθαύμαστοι. Είναι μια βαρυσήμαντη δήλωση, η οποία, πιστεύω, τιμά ιδιαίτερα τους σημερινούς άσους του βολάν, αφού βγαίνει από το στόμα του ανθρώπου που ράβει το κοστούμι τα τελευταία τρία χρόνια των πιο ζηλευτών τροχοφόρων στον πλανήτη, που εγγυούνται με απόλυτη σιγουριά τη νίκη.

Vettel, Hamilton, Button, Alonso και Schumacher, που συνεχίζουν φέτος με τις ομάδες τους, έχουν όλοι τους κατακτήσει από μια τουλάχιστον φορά τον τίτλο. Για να βρει κανείς τον τελευταίο αγώνα (πριν από τη Μελβούρνη του 2011) όπου είχαμε πέντε παγκόσμιους πρωταθλητές στο grid, θα πρέπει να ανατρέξει στο πρώτο στην ιστορία Grand Prix της Αυστραλίας, στις 3 Νοεμβρίου του 1985 στην Αδελαΐδα, όταν οι Niki Lauda, Alan Jones, Nelson Piquet και Keke Rosberg αναμετρήθηκαν με τον Alain Prost, ο οποίος κατέκτησε, δύο αγώνες προηγουμένως, τον πρώτο του τίτλο.

Παρόλο που έχω τις αμφιβολίες μου κατά πόσον τα οδηγικά χαρίσματα με τα οποία είναι προικισμένοι οι σημερινοί πέντε πιλότοι-computer είναι ανώτερα σε σχέση με εκείνα των πέντε σούπερ ηρώων της, ίσως, πιο ανθρώπινης δεκαετίας του '80, θα πρέπει να παραδεχτώ ότι το σημερινό επίπεδο ανταγωνισμού και η πνευματική πίεση που δέχεται ένας πιλότος, τόσο μέσα στο πιλοτήριό του όσο και έξω απ' αυτό, έχουν υπερδιπλασιαστεί.

Οι τρεις από τις σημαντικότερες αλλαγές στους φετινούς κανονισμούς αναμένεται να αυξήσουν ακόμη περισσότερο την πιο πάνω πίεση και εάν ζυγίσει κανείς με προσοχή την είσοδο των πολύ πιο μαλακών ελαστικών της Pirelli στο πρωτάθλημα, τις πίσω ρυθμιζόμενες από το πιλοτήριο πτέρυγες και την επιστροφή του KERS, τότε θα διαπιστώσει ότι τα λόγια του Προδρόμου έχουν πολύ μεγάλη βάση.

Απαλό πόδι στο γκάζι και γρήγοροι αντίχειρες στο τιμόνι: Αυτή είναι η Formula 1 του 2011.

Η παράταση της ζωής των ελαστικών θα παίξει καθοριστικό ρόλο φέτος.

Επιστροφή στις ρίζες του αθλήματος

Το γεγονός ότι δεν μπορέσαμε να γευτούμε τους καρπούς της απαγόρευσης των ανεφοδιασμών κατά το 2010 (που πολλοί από εμάς αδημονούσαμε να δούμε εδώ και χρόνια) με έχει προσωπικά απογοητεύσει και εξακολουθώ να πιστεύω ότι η σπουδαία χρονιά που μόλις έχει περάσει θα μπορούσε να ήταν ακόμη πιο σπουδαία. Εάν τα ελαστικά της Bridgestone δεν ήταν σκληρά σαν πέτρα – μεμφθείτε την FIA – τότε είμαι σίγουρος πως θα βλέπαμε πολύ περισσότερο θέαμα και όχι απλά ανταγωνισμό (τόσο έξω στην πίστα όσο και μέσα στα pits), επιτρέποντας στους πιο αξιόλογους πιλότους που γνωρίζουν πώς να κουμαντάρουν ένα βαρυφορτωμένο με καύσιμα όχημα, να χρησιμοποιήσουν το μυαλό, προκειμένου να περάσουν τους λιγότερο χαρισματικούς συναδέλφους τους (τα ελαστικά του Petrov δεν έπρεπε να αντέξουν ούτε πέντε γύρους με την πίεση που του έβαλε ο Alonso στο Άμπου Ντάμπι), προσφέροντάς μας αληθινά συναρπαστικές «τροχό με τροχό» μάχες για την πρωτιά.

Η Pirelli υποσχέθηκε για φέτος πολύ πιο «επιθετικά» μείγματα (από δύο μέχρι τέσσερεις στάσεις για αλλαγή από κάθε διαγωνιζόμενο) και αυτό αναμένεται να γύρει την πλάστιγγα προς την πλευρά του ανθρώπου που κάθεται πίσω από το τιμόνι, δίνοντας την ευκαιρία στους «βελουδοχέρηδες», όπως ο Button, να λάμψουν.

Το στοιχείο της «αντοχής» υπήρξε ανέκαθεν στο DNA των αγώνων Grand Prix και εάν κοιτάξει κανείς στις δύο δεκαετίες του 1900 και του 1910, θα δει ότι οι κούρσες που κέρδιζαν οι τολμηροί ήρωες της εποχής, όπως ο Nazzaro, ο Boillot και ο Lautenschlager, διαρκούσαν από 6 έως 14 σχεδόν ώρες (το άθλημα δεν υπηρετούσε τότε τις ανάγκες της τηλεοπτικής κάλυψης), ενώ όταν θεσπίστηκε το πρωτάθλημα της F1 το 1950, οι Fangio και Moss έπαιρναν την καρό σημαία ύστερα από δυόμισι με τέσσερεις σχεδόν ώρες μάχης. Οι πιλότοι έτρεχαν τότε με το ένα μάτι καρφωμένο στο στροφόμετρο και στις θερμοκρασίες του κινητήρα, προστατεύοντας συγχρόνως τα ελαστικά τους, κόντρα στις αυστηρές, όπως και σήμερα, απαιτήσεις του χρονομέτρου.

Εκτός από την κατάσταση των ελαστικών τους, οι πιλότοι του 2011 θα πρέπει να έχουν το μυαλό τους στην αξιοποίηση των δύο «κουμπιών προσπεράσματος» στο πιλοτήριό τους, εκμεταλλευόμενοι με τον πιο έξυπνο τρόπο τα συστήματα ανάκτησης κινητικής ενέργειας και τη ρύθμιση του αεροδυναμικού συντελεστή οπισθέλκουσας με τους δύο αντίχειρές τους, έχοντας συγχρόνως τον νου τους στο πού στρίβει ο δρόμος.

Ο παγκόσμιος πρωταθλητής του 1982, Keke Rosberg, ο άνθρωπος που κέρδισε το προαναφερθέν Grand Prix της Αυστραλίας του 1985, τον τελευταίο αγώνα στον οποίον έλαβαν μέρος πέντε παγκόσμιοι πρωταθλητές, δήλωσε πρόσφατα για τη σημερινή εποχή: «Δεν μπορώ να διανοηθώ ποιο είναι το αίσθημα να κρατάς το τιμόνι διαρκώς με τα δύο χέρια, χάρη στους μοχλούς ταχυτήτων που κρύβονται αυτές τις μέρες πίσω απ' αυτό. Στην εποχή μας, η κούρσα στην ελικοειδή πίστα του Monte Carlo, όπου ο πιλότος αλλάζει τις σχέσεις στο κιβώτιο γύρω στις 4.000 φορές, ήταν πάντα αγώνας του ενός χεριού!».

Πιλότοι όπως ο χαρισματικός Nazzaro κέρδιζαν τα Grand Prix «αντοχής» με ψυχή αλλά και μυαλό πριν από εκατό τόσα χρόνια.

F1 ημερολόγιο 2011

1	27/03	Αυστραλία	Melbourne
2	10/04	Μαλαισία	Sepang
3	17/04	Κίνα	Shanghai
4	08/05	Τουρκία	Istanbul
5	22/05	Ισπανία	Barcelona
6	29/05	Μονακό	Monte Carlo
7	12/06	Καναδάς	Montreal
8	26/06	Ευρώπη	Valencia
9	10/07	Βρετανία	Silverstone
10	24/07	Γερμανία	Nürburgring
11	31/07	Ουγγαρία	Hungaroring
12	28/08	Βέλγιο	Spa
13	11/09	Ιταλία	Monza
14	25/09	Σιγκαπούρη	Street circuit
15	09/10	Ιαπωνία	Suzuka
16	16/10	Κορέα	Yeongam
17	30/10	Ινδία	New Delhi
18	13/11	Άμπου Ντάμπι	Yas Marina
19	27/11	Βραζιλία	Interlagos

Τι καινούργιο θα δούμε φέτος

1 Ελαστικά: Η Bridgestone παρέδωσε τη σκυτάλη στην Pirelli, που θα είναι ενιαίος προμηθευτής. Τα ελαστικά του Ιταλού προμηθευτή είναι κατασκευασμένα να φθείρονται πιο γρήγορα, έτσι οι ομάδες θα χρειαστεί να κάνουν περισσότερα pit stop.

2 KERS: Το σύστημα ανάκτησης κινητικής ενέργειας (KERS) επιστρέφει, με την ελπίδα ότι θα αυξηθούν τα προσπεράσματα, που έχουν εξελιχθεί σε είδος υπό εξαφάνιση. Είχε χρησιμοποιηθεί και το 2009.

3 Κινούμενη πίσω πτέρυγα: Άλλη μια αλλαγή που σχεδιάστηκε προς όφελος των προσπερασμάτων. Ένας οδηγός μπορεί σε συγκεκριμένα σημεία της πίστας να αλλάζει την κλίση της πίσω πτέρυγας, για να μειώνει την αντίσταση και να προσπερνάει πιο εύκολα, αρκεί να βρίσκεται κοντά στον μπροστινό του σε απόσταση μικρότερη του ενός δευτερολέπτου.

4 Νέα πρόσωπα: Ο πρωταθλητής του GP2 Pastor Maldonado που τρέχει με Williams, ο Sergio Perez της Sauber, ο Paul di Resta με τη Force India και ο Jerome d' Ambrosio της Virgin, αλλά και ο Narain Karthikeyan της HRT, που επιστρέφει μετά το 2005 στο grid.

5 Ινδία: Η κόστους 216 εκατ. ευρώ πίστα του Νέου Δελχί, σχεδιασμένη από τον – ποιον άλλον; – Hermann Tilke, είναι ο μοναδικός νέος προορισμός της F1 για το 2011.

Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Formula 1 - Παρουσίαση των ομάδων του 2011

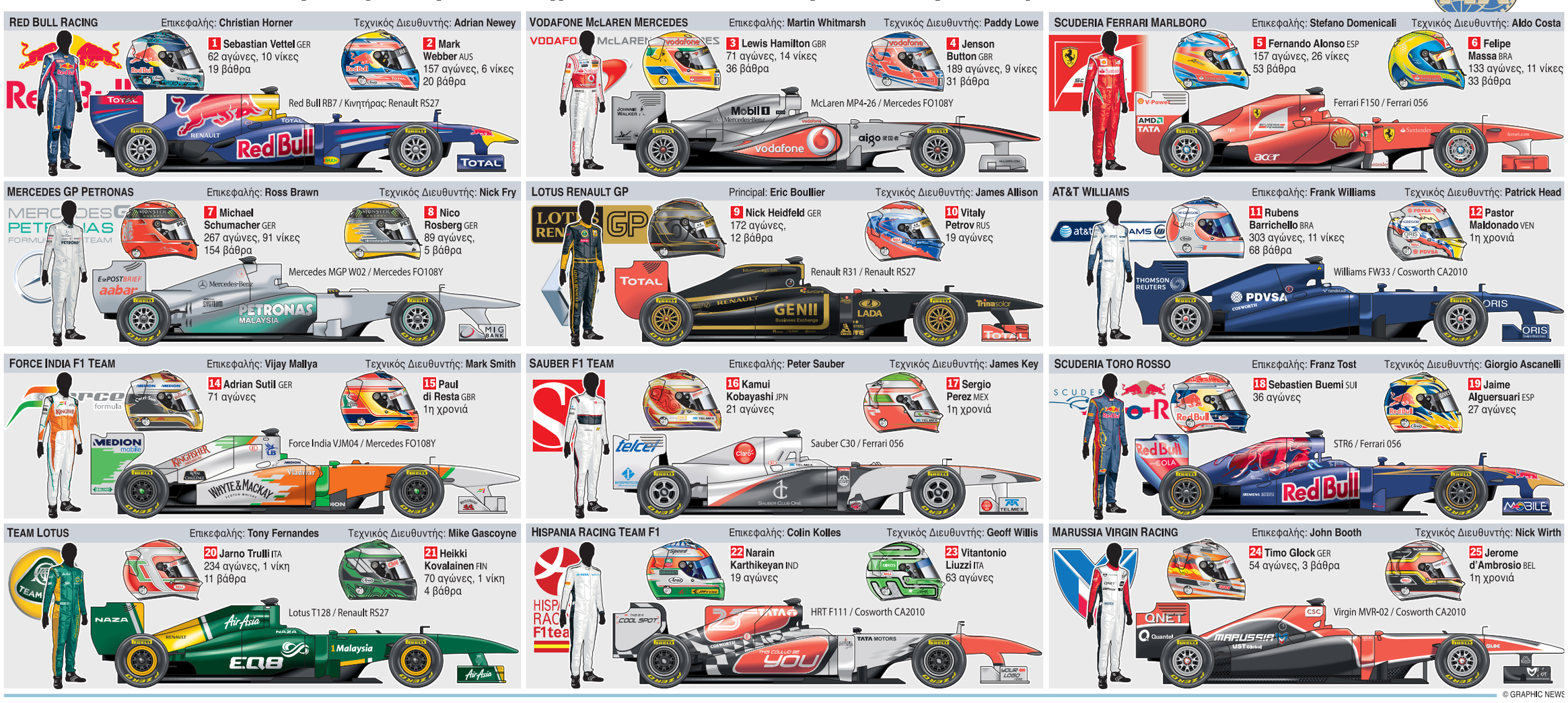

© GRAPHIC NEWS

Nexus S, όπως υπερ-τηλέφωνο

Η Vodafone φέρνει το smartphone αποτέλεσμα συνεργασίας Google-Samsung

Το Nexus S αντεπεξέρχεται χωρίς προβλήματα ακόμη κι όταν εκτελούνται πολλές εφαρμογές ταυτόχρονα.

Αν η Google έχει συμβάλει με το λειτουργικό της σύστημα Android στη διάδοση των «έξυπνων» κινητών, με το καινούργιο μοντέλο Nexus S το οποίο κατασκεύασε σε συνεργασία με τη Samsung φιλοδοξεί να αυξήσει την απήχηση των υπερ-τηλεφώνων. Κι αυτό γιατί το Nexus S, που αναμένεται να κυκλοφορήσει σε λίγες ημέρες στην Ελλάδα από τη Vodafone, ανήκει στην κατηγορία των smartphone, τα οποία χαρακτηρίζονται από κορυφαίες επιδόσεις, ώστε να αντεπεξέρχονται χωρίς προβλήματα ακόμη κι όταν εκτελούν πολλές εφαρμογές ταυτόχρονα. Χαρακτηρίζονται ακόμα από εντυπωσιακή ταχύτητα κατά τη «φόρτωση» ιστοσελίδων, όπως διαπιστώσαμε δοκιμάζοντάς το στην πράξη, για να εξασφαλίζει έτσι γρήγορη σύνδεση στο Ιντερνετ.

Αλλωστε, ο διαδικτυακός κολοσσός φρόντισε να προικίσει τη συσκευή με μνήμη RAM 512 MB και επεξεργαστή Hummingbird που «τρέχει» στο 1 GHz, ώστε να αφήσει ικανοποιημένο και τον πιο απαιτητικό χρήστη. Κατά τα άλλα, το κινητό διαθέτει οθόνη αφής 4 ιντσών και τεχνολογίας LCD Super Clear, η οποία –κατά την προσωπική μας άποψη– εγγυάται επαρκή φωτεινότητα ακόμη και σε εξωτερικούς χώρους. Οπως επίσης και γυροσκόπιο, δέκτη GPS και Bluetooth, επιταχυνσιόμετρο, ψηφιακή πυξίδα, αλλά και μία μπροστινή κάμερα για βιντεοκλήσεις.

Καινοτομίες, διαστημικές ταχύτητες, οθόνη LCD Super Clear, γυροσκόπιο, επιταχυνσιόμετρο και μια μπροστινή κάμερα για βιντεοκλήσεις.

Αυτά, τη στιγμή που το Nexus S είναι το πρώτο smartphone που είναι εξοπλισμένο με τσιπ NFC «επικοινωνίας κοντινού πεδίου» (Near-Field Communications) το οποίο, σύμφωνα με την Google, στο μέλλον θα επιτρέψει στη συσκευή να παίξει τον ρόλο ενός «εικονικού πορτοφολιού» αντικαθιστώντας τις πιστωτικές κάρτες.

Οσον αφορά πάντως το... παρόν, το Nexus S διαφοροποιείται από άλλα κινητά κυρίως επειδή είναι και το πρώτο μοντέλο που χρησιμοποιεί το Gingerbread, την πιο πρόσφατη και γρήγορη έκδοση Android 2.3 του λειτουργικού συστήματος της Google. Επίσης, το Gingerbread διευκολύνει τις τηλεφωνικές κλήσεις μέσω Διαδικτύου, Αυτό που ίσως ξενίσει ορισμένους είναι η απουσία υποδοχής για κάρτες microSD, παρόλο που το κινητό έχει ενσωματωμένη μνήμη flash 16GB. Λίγο πιο ενοχλητικό είναι το γεγονός ότι στην αμερικανική του εκδοχή το Nexus S διαθέτει οθόνη Super Amoled, η οποία θεωρείται καλύτερη από τη LCD Super Clear. Εκεί όμως που χρειάζεται να κάνει κανείς πραγματικά παραχωρήσεις είναι στην κάμερα στο πίσω μέρος της συσκευής, η οποία μπορεί να καταγράψει βίντεο σε ανάλυση μόλις 720x480 pixel, δηλαδή αρκετά χαμηλή για ένα κινητό τελευταίας τεχνολογίας.

Κ. Δ.

Ενα home cinema από το μέλλον

Η επανάσταση του VideoWave της Bose με κρυφά ηχεία εντός της 46 ιντσών TV

Μέχρι πρόσφατα, για να απολαύσει ο τηλεθεατής αληθινά κινηματογραφικές εμπειρίες στο σαλόνι του, θα έπρεπε να διαθέτει μια TV υψηλής ευκρίνειας και να γεμίσει το δωμάτιο με τα ηχεία (και τα καλώδια) ενός home cinema – συνήθως, με πέντε ηχεία και ένα υπογούφερ. Πλέον όμως, έχει μία εναλλακτική λύση: να αγοράσει το σύστημα ψυχαγωγίας VideoWave της Bose, το οποίο τις επόμενες εβδομάδες θα κυκλοφορήσει και στην Ελλάδα. Ενα σύστημα που υπόσχεται εικόνα ανάλυσης έως και 1080p και, το κυριότερο, εντυπωσιακή αναπαραγωγή στερεοφωνικού ήχου από ηχεία τα οποία δεν είναι εμφανή, αφού βρίσκονται μέσα στην 46 ιντσών TV, δίνοντας, ωστόσο, την αίσθηση στον κάτοχό του πως τα εφέ και οι διάλογοι δεν προέρχονται απευθείας από την τηλεόραση αλλά, όπως και στα συμβατικά home cinema 5.1, πως ακούγονται από διαφορετικά σημεία του δωματίου.

Η λιανική τιμή του VideoWave ανέρχεται στα 7.700 ευρώ, δηλαδή... διόλου ευκαταφρόνητη. Ωστόσο, το προϊόν της Bose είναι το πρώτο στον κόσμο όπου η οθόνη και το home cinema είναι ενσωματωμένα στην ίδια κονσόλα, κάτι που για να επιτευχθεί χρειάστηκαν αρκετές καινοτομίες. Για παράδειγμα, τα ηχεία λειτουργούν με βάση μια πατέντα της Bose για να εκπέμπουν τα ηχητικά κύματα προς συγκεκριμένες κατευθύνσεις μέσα στο δωμάτιο, ώστε να φτάνουν ανακλώμενα στον θεατή. Ετσι, ο θεατής αντιλαμβάνεται τα κύματα σαν να προέρχονται από ανεξάρτητες ηχητικές πηγές, οι οποίες βρίσκονται μακριά από την τηλεόραση. Παράλληλα, το σύστημα αναγνωρίζει το μέγεθος και τις υπόλοιπες ιδιαιτερότητες του σαλονιού, ακόμη και τις θέσεις του καναπέ, που επηρεάζουν την απόδοση του ήχου και προσαρμόζει αυτόματα το VideoWave βάσει αυτών των στοιχείων, ρυθμίζοντας κατάλληλα τις διάφορες παραμέτρους. Με αποτέλεσμα, όπου κι αν τοποθετήσει κανείς την τηλεόραση θα απολαμβάνει το καλύτερο δυνατό ηχητικό αποτέλεσμα.

Το προϊόν αυτό της Bose είναι το πρώτο στον κόσμο όπου η οθόνη και το home cinema είναι ενσωματωμένα στην ίδια κονσόλα.

Το VideoWave «διαβάζει» τις ιδιαιτερότητες του κάθε χώρου και προσαρμόζει ανάλογα τον ήχο του.

ΣΗΜΕΡΑ
GADGETS

ΖΕRO ΤΗΣ GEEKSPHONE

Οικονομικό smartphone

Με το Zero, η Geeksphone απευθύνεται στους καταναλωτές οι οποίοι θέλουν ένα οικονομικό smartphone με όσο το δυνατόν καλύτερα τεχνικά χαρακτηριστικά. Έτσι, αναμένεται να κοστίζει λιγότερο από 200 ευρώ, τη στιγμή που η οθόνη πολλαπλής αφής των 3,2 ιντσών, ο 600 MHz επεξεργαστής και η μνήμη RAM 512 MB εγγυώνται πως θα μπορεί να αντεπεξέρχεται στις βασικές λειτουργίες των «έξυπνων» κινητών.

ΝΕΑ ΟΘΟΝΗ ΤΗΣ ACER

Μπορεί και χωρίς τον υπολογιστή

Η οθόνη Web Surf Station DX241H της Acer έχει διαστάσεις 24 ιντσών, υποστηρίζει ανάλυση Full HD και διαθέτει όλες τις απαραίτητες θύρες (VGA, HDMI και USB) για την προσθήκη ενός PC ή άλλων συσκευών. Η καινοτομία της όμως είναι πως πρόκειται για το πρώτο μόνιτορ το οποίο επιτρέπει το «σερφάρισμα» στο Ιντερνετ και την αναπαραγωγή αρχείων βίντεο ακόμη κι όταν δεν συνδέεται με υπολογιστή ή όταν ο υπολογιστής είναι απενεργοποιημένος.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΙΕΣ

1. Id 39978 Κάτω Λακατάμια. Ανεξάρτητη οικία 3ων υπνοδωματίων συν σοφίτα,160τ.μ. εσωτερικοί χώροι και οικόπεδο 200τ.μ. με αρκετή αυλή στο πίσω μέρος. Βρίσκεται σε ωραία τοποθεσία και αραιοκατοικημένη περιοχή. Είναι κατασκευής 2007 και διαθέτει πολύ καλή κουζίνα ιταλική, επιφάνειες γρανίτη, ποιοτικά είδη υγιεινής και με τελική έγκριση. Τιμή: 278,000 Ευρώ, δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Δεκτή ανταλλαγή με διαμέρισμα 1ος ή 2 υπνοδωματίων. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

2. Id 40320 Έγκωμη. Ημιανεξάρτητη οικία κατασκευής 1990, σε μια από τις καλύτερες και πιο προνομιούχες περιοχές με άνετους χώρους 160τ.μ. εσωτερικούς σε 170τ.μ. οικόπεδο, λειτουργικό σχεδιασμό, αυλή και πλήρως ανακαινισμένη. Είναι σε τέλια κατάσταση και προσφέρεται σε προσιτή τιμή. : 290,000 Ευρώ, δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. .Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

3. Id 40046 Λατσιά. Ημιανεξάρτητη οικία 4ων υπνοδωματίων, κατασκευής 2001 σε ωραία τοποθεσία. Είναι κτισμένη σε οικόπεδο 180τ.μ. και διαθέτει 200τ.μ. εσωτερικούς χώρους, 70τ.μ. υπόγειο, κεντρική θέρμανση και κλιματιστικά, μπάνιο στο κυρίως υπνοδωμάτιο, εντοιχισμένα και μπαρ στο σαλόνι. Έτοιμος τίτλος ιδιοκτησίας. Τιμή: 300,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

4. Id 40132 Πάνω Λακατάμια. Ανεξάρτητη οικία με 225τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 400τ.μ. γη κατασκευής 2006. Αποτελείται από 4 άνετα υπνοδωμάτια, το ένα με γκαρνταρόμπα και ντους, 3 αποχωρητήρια, μεγάλη κουζίνα, επιπλέον γραφείο στο ισόγειο, μεγάλους χώρους για σαλόνια, τραπεζαρία και καθιστικό. Διαθέτει επίσης πισίνα 5Χ10 μέτρα και μεγάλη αυλή με ώριμο κήπο. Τιμή: 490,000 Ευρώ ΜΟΝΟ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

5. Id 4063 Μακεδονίτισσα. Ανεξάρτητη και ισόγειος μονοκατοικία, 3ων υπνοδωματίων συν γραφείο και 3 αποχωρητήρια, 225τ.μ. εσωτερικοί χώροι σε 530 τετραγωνικά μέτρα οικόπεδο, με μεγάλους χώρους υποδοχής, ενιαία σαλόνια, μεγάλη κουζίνα με τραπεζαρία, ώριμο κήπο, 2 καλυμμένους χώρους στάθμευσης. Τιμή: 700,000 Ευρώ μόνο. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

1. Id 40357 Καινούριο διαμέρισμα κατασκευής 2009 σε ήσυχη γειτονιά στην Αγλαντζιά με 55τ.μ καλυμμένους χώρους και 10τ.μ καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει 2 κλιματιστικά, πρόνοια για κεντρική θέρμανση, πλυσταριό, blinds και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Τιμή: 108.000 Ευρώ, δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

2. Id 35643 Παλλουριώτισσα. Ρετιρέ 3ων υπνοδωματίων του 1996 σε πολύ καλή κατάσταση με πάρα πολύ καλή θέα. Αποτελείται από 160τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 150τ.μ. καλυμμένες βεράντες. Διαθέτει storage heating, 5 split units, ηλεκτρικές συσκευές, φούρνο, μάτια, αποσμητήρα, ψυγείο, πλυντήριο πιάτων-ρούχων, στεγνωτήριο, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Έτοιμος τίτλος. Τιμή: 360,500 Ευρώ, Συζήτηση τιμή, δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

3. Id 37051 Στρόβολος. Διαμέρισμα πολυτελείας 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2008, σε πολύ καλή και ήσυχη περιοχή σε αδιέξοδο, εντελώς ανεξάρτητο με ξεχωριστή είσοδο. Αποτελείται από 75τ.μ. εσωτερικούς χώρους, 12τ.μ. καλυμμένη βεράντα και 40τ.μ. αυλή. Διαθέτει κλιματιστικά σε όλους τους χώρους, S/H, blinds, spot lights, Jacuzzi, ιταλική εντοιχισμένη κουζίνα με γρανίτες και ψιλή ποιότητας ηλεκτρικές συσκευές, καθώς και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Επίσης διαθέτει δωμάτιο στο χώρο της αυλής, τύπου στούντιο με μικρή κουζίνα, αποχωρητήριο και ντους. Τιμή 255,000 Ευρώ, δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

4. Id 40164 Αγλαντζιά. Πολυτελές διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων, καινούριο ετοιμοπαράδοτο σε πολύ καλή περιοχή με 145τ.μ. εσωτερικούς χώρους, 20τ.μ. καλυμμένη βεράντα και 145τ.μ. roof garden. Διαθέτει όλες τις πρόνοιες, en-suite shower, σύστημα πυρανίχνευσης και συναγερμού, πιεστικό, φωτιστικά, τεχνογρανίτες, πλυσταριό, ηλιακό 200l, διπλά παράθυρα με shutters καθώς και καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Τιμή: 437,000 Ευρώ Με το Φ.Π.Α Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

5. Id 40291 Αγλαντζιά. Καινούριο διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων με 112τ.μ. εσωτερικούς χώρους, 25τ.μ. καλυμμένες βεράντες, 35τ.μ. roof garden καθώς και 15τ.μ. δωμάτιο υπηρεσίας. Διαθέτει en-suite, παρκέ, σύστημα ελέγχου φωτισμού, ηλιακό 200l, διπλά παράθυρα με περσιάνες και rolling shutters, κεντρική θέρμανση πετρελαίου, αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Τιμή: 540,500 Ευρώ Με το Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

6. Id 40290 Αγλαντζιά. Καινούριο διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων με 88τ.μ. εσωτερικούς χώρους, 22τ.μ. καλυμμένες βεράντες και 62τ.μ. roof garden. Διαθέτει en-suite, παρκέ, σύστημα ελέγχου φωτισμού, ηλιακό 200l, διπλά παράθυρα με περσιάνες και rolling shutters, κεντρική θέρμανση πετρελαίου, αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Τιμή: 348,500 Ευρώ Με το Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

7. Id 38237 Λατσιά. Ανεξάρτητο διαμέρισμα υπερπολυτελείας με 124τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 104τ.μ βεράντες. Διαθέτει ντους και γκαρνταρόμπα στο κυρίως υπνοδωμάτιο, 2 τουαλέτες, αυτοματισμούς για τον φωτισμό, την θέρμανση, τα blinds, τις τέντες και σύστημα ασφάλειας καθώς και 2 τζάκια, το ένα στον κήπο οροφής όπου είναι κατάλληλα διαρρυθμισμένος και με απρόσκοπτη θέα. Όλοι οι μηχανισμοί και τα συστήματα ελέγχονται κεντρικά από οποιοδήποτε τοποθεσία στο σπίτι. Τιμή: 380, 000 Ευρώ, με το Φ.Π.Α Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

8. Id 40296 Στρόβολος. Ρετιρέ οροφοδιαμέρισμα πολυτελείας 4ων υπνοδωματίων με 200τ.μ. εσωτερικούς χώρους, 30τ.μ. καλυμμένη βεράντα, 17τ.μ. δωμάτιο υπηρεσίας καθώς και 210τ.μ. ακάλυπτη βεράντα και πισίνα 12,5Χ3,4μ. Διαθέτει υποδαπέδια κεντρική θέρμανση, ιταλική κουζίνα με φούρνο, μάτια, αποσμητήρα, πλυντήριο, σύστημα ζεστού/κρύου νερού, κρυφούς φωτισμούς, κρυφό κλιματισμό IRV, γκαρταρόμπα, en-suite shower, θυροτηλεόραση, σύστημα ανίχνευσης καπνού, πλυσταριό, αποθήκη και διπλό καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Παράδοση: 05/2011. Τιμή: 782,000 Ευρώ Με το Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

9. Id 40309 Διαμέρισμα πολυτελείας στην Αγλαντζιά, 3ων υπνοδωματίων με 148τ.μ. καλυμμένους χώρους και 12τ.μ. καλυμμένη βεράντα και 50τ.μ. roof garden. Διαθέτει υποδαπέδια κεντρική θέρμανση, γερμανική κουζίνα, en-suite shower, γκαρνταρόμπα, θυροτηλεόραση, κρυφό κλιματισμό VRV, σύστημα ζεστόκρύου νερού, κρυφό φωτισμό, αποθήκη και διπλό καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Παράδοση 06/2011, Τιμή: 400,000 Ευρώ με το Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

10. Id 39585 Ακρόπολη. Μοντέρνο οροφοδιαμέρισμα 4ων υπνοδωματίων με 199τ.μ. εσωτερικούς χώρους, 40τ.μ. καλυμμένες βεράντες και 95τ.μ. roof garden. Διαθέτει 4 en-suite showers, τζάκι, γκαρταρόμπα, κλιματιστικά παντού, ενδοδαπέδια θέρμανση, περσιάνες, διπλό καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Παράδοση: 06/2012. Τιμή: 862,500 Ευρώ Με το Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

11. Id 39912 Πάνω Λακατάμια. Διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων κατασκευής 2002. Αποτελείται από 120τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 2 καλυμμένες βεράντες 10τ.μ. αντίστοιχα. Διαθέτει παρκέ, γρανίτη στους πάγκους της κουζίνας και κρυφό φωτισμό στο σαλόνι. Δίπλα από χώρο πρασίνου. Τιμή: 205,000 Ευρώ Δεν έχει Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

12. Id 39155 Ρετιρέ, 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2005 στην Έγκωμη, κοντά στο Hilton Park Hotel. Αποτελείται από 80τ.μ εσωτερικούς χώρους και 17τ.μ καλυμμένες βεράντες(2). Διαθέτει 127τ.μ roof garden, κλιματιστικά, παρκέ στα υπνοδωμάτια και en-suite shower στο κυρίως υπνοδωμάτιο, εντοιχισμένα-φούρνος, μάτια, αποσμητήρας και γρανίτη στην κουζίνα, blinds, κουρτίνες, ηλεκτρικό τζάκι, καθώς επίσης και καλυμμένο χώρο στάθμευσης, αποθήκη και τίτλος ιδιοκτησίας. Τιμή 245.000 ,δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α Ενοίκιο: 700 Ευρώ Μηνιαίως μαζί με τα κοινόχρηστα, επιπλωμένο (καθιστικά, τραπέζια, κρεβάτια, τηλεόραση κτλ) Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

13. Id 31450 Υπερπολυτελείας οροφοδιαμέρισμα στο Μοντ -Μπαρνάς Μακεδονίτισσά, 3ων υπνοδωματίων(όλα en-suite), 132τ.μ. εσωτερικοί χώροι και 50 τ.μ. βεράντα, 4 w/c, storage heating, split units σε όλους τους χώρους, με όλες τις ηλεκτρικές συσκευές και φωτιστικά, καλυμμένο χώρος στάθμευσης και αποθήκη, 85τ.μ. γραφείο στο ισόγειο. Τίτλος ιδιοκτησίας. Τιμή: 427.150 Ευρώ, δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

14. Id 30484 Καινούριο ισόγειο διαμέρισμα 3ων υπνοδωματίων 117τ.μ. στην Έγκωμη. Διαθέτει όλες τις πρόνοιες, 22τ.μ. καλυμμένες βεράντες, 47τ.μ. ακάλυπτες βεράντες, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Τιμή: 353,680 Ευρώ Με το Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

15. Id 29033 Ετοιμοπαράδοτο διαμέρισμα στην Παλλουριώτισσα, 3ων υπνοδωματίων, 113τ.μ. καλυμμένοι χώροι, 16τ.μ. βεράντα. Βρίσκεται στον 1ο όροφο μικρης πολυκατοικίας. Διαθέτει όλες τις πρόνοιες, καλυμμένο χώρο στάθμευσης, αποθήκη, 3 w/c, en-suite shower στο κυρίως υπνοδωμάτιο και πλυσταριό. Τιμή: 239,000 Ευρώ, με το Φ.Π.Α. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

ΟΙΚΟΠΕΔΑ

1. Παλλουριώτισσα. Δίπλα από το 3ο δημοτικό. 290τ.μ. μισό οικόπεδο με ξεχωριστό τίτλο. Ιδανικό για μικρή πολυκατοικία (6 μονάρια). Είναι σε ύψωμα και δίπλα από πεζόδρομο. Σ.Δ. 120%, 3 ορόφους. Αξία 210,000 Ευρώ προτιμάτε η ανταλλαγή με διαμέρισμα στη Λευκωσία. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

2. Λακατάμια Οικόπεδο 580τ.μ. σε πολύ καλή οικιστική περιοχή με Σ.Δ. 90% με μεγάλο πρόσωπο και πλησίον χώρου πρασίνου. ΕΥΚΑΙΡΙΑ! Τιμή: 270,000 Ευρώ. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

3. Μακεδονίτισσα – Τύμβος. Οικόπεδο 550τ.μ. σε αδιέξοδο και περιτριγυρισμένο από χώρο πρασίνου με Σ.Δ.90%, σε ύψωμα με τίτλο ιδιοκτησίας. ΕΥΚΑΙΡΙΑ! Τιμή: 320,000 Ευρώ Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

1. Id 40387 Ενοικιάζεται ανεξάρτητη οικία πολυτελείας 3ων υπνοδωματίων 300τ.μ. εσωτερικούς χώρους, 20τ.μ. καλυμμένη βεράντα σε 697τ.μ. οικόπεδο, κατασκευής 2001 στην Έγκωμη. Είναι πλήρως ανακαινισμένη. Διαθέτει κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά, πλήρως εξοπλισμένη μοντέρνα κουζίνα, en-suite shower, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Ενοίκιο: 1,100 Ευρώ μηνιαίως. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

2. Id 40463 Ενοικιάζεται ισόγειος οικία 4ων υπνοδωματίων συν γραφείο, κατασκευής 1996, πλήρως ανακαινισμένο στην Παλλουριώτισσα. Διαθέτει εντοιχισμένες ηλεκτρικές συσκευές, κλιματιστικά, κεντρική θέρμανση, 2 μεγάλες βεράντες, μεγάλο σαλοτραπεζαρία και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Ενοίκιο: 800 Ευρώ μηνιαίως. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

3. Id 28321 Ενοικιάζεται βοηθητικό 50τ.μ πλήρως επιπλωμένο στο Πλατύ Αγλαντζιάς κατασκευής 2006.Διαθέτει εντοιχισμένες ηλεκτρικές συσκευές και κλιματιστικά. Ενοίκιο: 250 Ευρώ Μηνιαίως. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

4. Id 39941 Ενοικιάζεται ημιανεξάρτητη οικία 3ων υπνοδωματίων σε οικόπεδο 222τ.μ. με 190τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 40τ.μ. αυλή, κατασκευής 2005, στον Στρόβολο. διαθέτει σοφίτα, ψησταριά, γραφείο ή δωμάτιο υπηρεσίας. Διαθέτει ιταλική κουζίνα με μηχανισμούς, άνετους αποθηκευτικούς χώρους, ακάλυπτο χώρο στάθμευσης. Έτοιμος τίτλος ιδιοκτησίας. Ενοίκιο: 950 Ευρώ Μηνιαίως. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

5. Id 40459 Ενοικιάζεται ανεξάρτητη οικία 3ων υπνοδωματίων 220τ.μ. εσωτερικούς χώρους σε 500τ.μ. οικόπεδο και 50τ.μ. καλυμμένη βεράντα, κατασκευής 1993 στην Αγλαντζιά. Διαθέτει κλιματιστικά και ακάλυπτο χώρο στάθμευσης. Ενοίκιο: 720,00 Ευρώ μηνιαίως. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

6. Id 40385 Ενοικιάζεται ημιανεξάρτητη κατοικία 4ων υπνοδωματίων 260τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 30τ.μ. βεράντα, κατασκευής 2002, στον Στρόβολο. Διαθέτει κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά, en-suite shower, τζάκι, γκαρνταρόμπα, εντοιχισμένη κουζίνα, σοφίτα, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Ενοίκιο: 950 Ευρώ μηνιαίως. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

7. Id 40449 Ενοικιάζεται ημιανεξάρτητη οικία 3ων υπνοδωματίων 280τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 40τ.μ. καλυμμένη βεράντα, κατασκευής 1996, στην Μακεδονίτισσα. Κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά, εντοιχισμένα, αποθηκευτικός χώρος, καλυμμένο και ακάλυπτο χώρο στάθμευσης. Ενοίκιο: 1,200 Ευρώ μηνιαίως. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

8. Id 35955 Ενοικιάζεται άνετο διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου σε κεντρικό σημείο στον Στρόβολο. Πλήρως επιπλωμένο με 2 κλιματιστικά και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Ενοίκιο: 550 Ευρώ μηνιαίως. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

9. Id 40310 Ενοικιάζεται διαμέρισμα κατασκευής 1980, 3ων υπνοδωματίων, ανακαινισμένο με πλήρως εξοπλισμένη κουζίνα. Βρίσκεται σε κεντρική περιοχή του Στροβόλου, σε ήσυχη γειτονιά και διαθέτει ηλεκτρική θέρμανση, κλιματιστικά, en-suite shower, αποχωρητήριο ξένων, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Ενοίκιο 750 Ευρώ μηνιαίως χωρείς έπιπλα και 850 Ευρώ μηνιαίως πλήρως επιπλωμένο. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

10. Id 40310 Ενοικιάζεται διαμέρισμα κατασκευής 1980, 3ων υπνοδωματίων, ανακαινισμένο με πλήρως εξοπλισμένη κουζίνα, στον Στρόβολο. Διαθέτει ηλεκτρική θέρμανση, κλιματιστικά, en-suite shower, αποχωρητήριο ξένων, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Ενοίκιο 750 Ευρώ μηνιαίως χωρείς έπιπλα και 850 Ευρώ μηνιαίως πλήρως επιπλωμένο. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

11. Id 39953 Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, 82τ.μ. εσωτερικούς χώρους κατασκευής 2008 στον Στρόβολο, πλήρως επιπλωμένο. Διαθέτει en-suite shower, κλιματιστικά, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Ενοίκιο: 650 Ευρώ μηνιαίως. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

12. Id 40401 Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, 80τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 12τ.μ. καλυμμένη βεράντα, κατασκευής 2008, στην περιοχή Κάτω Λακατάμια, πλήρως επιπλωμένο. Διαθέτει εντοιχισμένες ηλεκτρικές συσκευές, φούρνο, μάτια αποσμητήρας, κλιματιστικά και ακάλυπτο χώρο στάθμευσης. Ενοίκιο: 600 Ευρώ μηνιαίως συν 15 Ευρώ μηνιαίως κοινόχρηστα. Αρ. Μητρώου 486, Τηλ: 77773333 Α.Α32/Ε

GEMHOME

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
ΤΡΙΩΝ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΩΝ & ΣΟΦΙΤΑ.
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΤΙΣΣΑΣ

ΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
GENI HOME DEVELOPERS LTD
ΤΗΛ: 99683540

TMA REAL ESTATE — Ι. ΜΑΡΚΙΔΗΣ — Το Κλειδί Στα Ακίνητα

Τηλέφωνο: 77773333

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Id 36991 Καινούριο διαμέρισμα 1ος υπνοδωματίου σε πολύ καλή τοποθεσία στην Αγλαντζιά. Αποτελείται από 50τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 5τ.μ. καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει κλιματιστικά, κεντρική θέρμανση, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Ιδανική επιλογή τόσο για ιδιοκατοίκηση όσο και για επένδυση. Τιμή: 105,000 Ευρώ Με το Φ.Π.Α

Id 40485 Παλλουριώτισσα. Πωλείται καινούριο διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2011. Αποτελείται από 78τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 5τ.μ. καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει πρόνοια για κεντρική θέρμανση και κλιματιστικά, αποθηκευτικό χώρο και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Τιμή: 170,000 Ευρώ με το Φ.Π.Α.

Id 40357 Στρόβολος. Διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων κατασκευής 2002. αποτελείται από 82 τ.μ. εσωτερικούς χώρους με 11τ.μ. καλυμμένη βεράντα και 10τ.μ. ακάλυπτη. Διαθέτει πρόνοια για θερμοσυσσωρευτές, κλιματιστικά, εντοιχισμένες ηλεκτρικές συσκευές, αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Τιμή: 180,000 Ευρώ, δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α.

Id 39717 Διαμέρισμα πολυτελείας, 2 υπνοδωματίων σε κεντρική αρτηρία στο Στρόβολο. Αποτελείται από 76τ.μ. εσωτερικούς καλυμμένους χώρους και 16τ.μ. καλυμμένη βεράντα. Διαθέτει υποδαπέδια θέρμανση, κλιματιστικά, αποθήκη, αποχωρητήριο ξένων, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και διάφορα άλλα όπως ηλεκτρικές συσκευές και φωτιστικά. Τιμή: 185,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α

Id 35996 Καινούργιο οροφοδιαμέρισμα 2 υπνοδωματίων σε πολύ καλή και ήσυχη περιοχή στον Αγ. Δομέτιο. Αποτελείται από 87τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 22 τ.μ. βεράντα. Διαθέτει κεντρική θέρμανση (γκάζι), A/C, σε όλους τους χώρους, πιεστικό νερού, θυροτηλέφωνο με t.v., κεντρική αντένα, en-suite shower, καλυμμένο χώρο στάθμευσης και αποθήκη. Παράδοση: 03.2010 Τιμή: 220,000 Ευρώ με το Φ.Π.Α.

Id 33203 Διαμέρισμα πολυτελείας 3ων υπνοδωματίων σε πολύ καλή περιοχή στο Κέντρο της Λευκωσίας. Διαθέτει 110τ.μ. εσωτερικούς χώρους, 23τ.μ. καλυμμένες βεράντες, en suite shower στο κυρίως υπνοδωμάτιο, όλες τις πρόνοιες, αποθήκη και ακάλυπτο χώρο στάθμευσης. Τιμή: 322,000 Ευρώ με το Φ.Π.Α. Ενοίκιο: 900 Ευρώ μηνιαίως

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΙΕΣ

Id 39978 Κάτω Λακατάμια. Ανεξάρτητη οικία 3ων υπνοδωματίων συν σοφίτα,160τ.μ. εσωτερικοί χώροι και οικόπεδο 200τ.μ. με αρκετή αυλή στο πίσω μέρος. Βρίσκεται σε ωραία τοποθεσία και αραιοκατοικημένη περιοχή. Είναι κατασκευής 2007 και διαθέτει πολύ καλή κουζίνα ιταλική, επιφάνειες γρανίτη, ποιοτικά είδη υγιεινής και με τελική έγκριση. Τιμή: 278,000 Ευρώ, δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α. Δεκτή ανταλλαγή με διαμέρισμα 1ος ή 2 υπνοδωματίων.

Id 40320 Έγκωμη. Ημιανεξάρτητη οικία κατασκευής 1990, σε μια από τις καλύτερες και πιο προνομιούχες περιοχές με άνετους χώρους 160τ.μ. εσωτερικούς σε 170τ.μ. οικόπεδο, λειτουργικό σχεδιασμό, αυλή και πλήρως ανακαινισμένη. Είναι σε τέλια κατάσταση και προσφέρεται σε προσιτή τιμή. : 290,000 Ευρώ, δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α.

Id 40046 Λατσιά. Ημιανεξάρτητη οικία 4ων υπνοδωματίων, κατασκευής 2001 σε ωραία τοποθεσία. Είναι κτισμένη σε οικόπεδο 180τ.μ. και διαθέτει 200τ.μ. εσωτερικούς χώρους, 70τ.μ. υπόγειο, μπαρ στο σαλόνι, εντοιχισμένα, κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά και μπάνιο στο κυρίως υπνοδωμάτιο. Έτοιμος τίτλος ιδιοκτησίας. Τιμή: 300,000 Ευρώ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α.

Id 40132 Πάνω Λακατάμια. Ανεξάρτητη οικία με 225τ.μ. εσωτερικούς χώρους και 400τ.μ. γη κατασκευής 2006. Αποτελείται από 4 άνετα υπνοδωμάτια, το ένα με γκαρνταρόμπα και ντους, 3 αποχωρητήρια, μεγάλη κουζίνα, επιπλέον γραφείο στο ισόγειο, μεγάλους χώρους για σαλόνια, τραπεζαρία και καθιστικό. Διαθέτει επίσης πισίνα 5Χ10 μέτρα και μεγάλη αυλή με ώριμο κήπο. Τιμή: 490,000 Ευρώ ΜΟΝΟ. Δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α.

Id 4063 Μακεδονίτισσα. Ανεξάρτητη και ισόγειος μονοκατοικία, 3ων υπνοδωματίων συν γραφείο και 3 αποχωρητήρια, 225τ.μ. εσωτερικοί χώροι σε 530 τετραγωνικά μέτρα οικόπεδο, με μεγάλους χώρους υποδοχής, ενιαία σαλόνια, μεγάλη κουζίνα με τραπεζαρία, ώριμο κήπο, 2 καλυμμένους χώρους στάθμευσης. Τιμή: 700,000 Ευρώ μόνο.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΑ

1. Παλλουριώτισσα. Οικόπεδο 290τ.μ. και Σ.Δ.120% πλησίον σχολείου, εφαπτόμενο με πεζόδρομο σε ύψωμα. ΕΥΚΑΙΡΙΑ! Τιμή: 213,000 Ευρώ

2. Πωλείτε οικόπεδο υπό διαχωρισμό στην Αγλαντζιά 556 τ. μ. εμβαδόν και 24 μέτρα πρόσωπο, σε καινούργια περιοχή χαμηλού συντελεστή δόμησης ειδικά για μονό-κατοικίες. Τιμή 275,000 Ευρώ μόνο.

3. Οικόπεδο οικιστικό 539 τ. μ. στον Στρόβολο 120% Συντελεστή Δόμησης, σε κεντρική οδό του Στροβόλου, με παράκληση για εμπορική χρήση. Τιμή 550,000 Ευρώ μόνο.

4. Οικόπεδο στη Λακατάμια σε προνομιακή περιοχή με κατοικίες. Με 571 τ. μ. εμβαδόν και 23 μέτρα πρόσωπο εφαπτόμενο με χώρο πρασίνου. Τιμή 255,000 Ευρώ μόνο.

www.tma-realestate.com

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΕΝΟΣ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟΥ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ ΣΤΗΝ ΛΑΚΑΤΑΜΕΙΑ ΣΕ ΑΔΙΕΞΟΔΟ, 60 Τ.Μ. ΜΕ ΘΕΡΜΑΝΣΗ ΠΑΤΩΜΑΤΟΣ, ΣΤΕΓΑΣΜΕΝΟ ΧΩΡΟ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΗ.
ΤΙΜΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ †96.000 (ΕΠΙΠΛΕΟΝ Φ.Π.Α.)
ΤΗΛ. 99685743, ΑΝΤΡΟΣ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ΓΡΑΦΕΙΟ

Ενοικιάζεται Γραφείο επί της Λεωφόρου Στροβόλου και Σουλίου 170 Τ.Μ., σε πολύ καλή τοποθεσία και με εύκολη πρόσβαση Parking, επιπλωμένο πλήρως ανακαινισμένο, με κεντρικό σύστημα κλιματισμού, σύστημα συναγερμού, network για PC's.

Για πληροφορίες επικοινωνήστε στο 99448383.

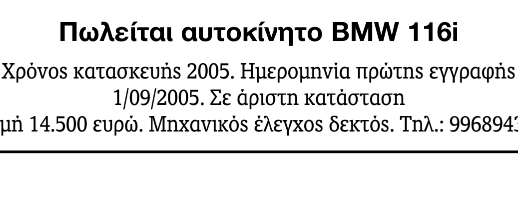

Πωλείται αυτοκίνητο BMW 116i

Χρόνος κατασκευής 2005. Ημερομηνία πρώτης εγγραφής 1/09/2005. Σε άριστη κατάσταση
Τιμή 14.500 ευρώ. Μηχανικός έλεγχος δεκτός. Τηλ.: 99689433

SERVICED OFFICES - LIMASSOL

Θέλετε να ενοικιάσετε γραφείο για 6 ή 12 μήνες ή περισσότερο;

Η ΤΙΜΗ ΕΝΟΙΚΙΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ:
Πλήρως επιπλωμένο και εξοπλισμένο γραφείο • Γραμματέα που απαντά στα τηλεφωνήματα σας • Ενοίκιο • Ηλεκτρισμό • Σύνδεση με το διαδύκτιο • Κλιματισμό • Χρήση αίθουσας συνεδριάσεων και υποδοχής • και όλων των υπόλοιπων κοιν/στων χώρων

Τηλ: 25365046 / 99465417 e-mail:info@ecastica.com

Το φεστιβάλ της "Tomatina" διεξάγεται κάθε χρόνο την τελευταία Τετάρτη του Αυγούστου στην πόλη Bunol, κοντά στη Βαλένθια της Ισπανίας. Πρόκειται ουσιαστικά για ένα φεστιβάλ φαγητού στο οποίο λαμβάνουν χώρα και άλλες δραστηριότητες πέραν του καθιερωμένου "Πολέμου της Ντομάτας", δραστηριότητες όπως μουσική, χορός και διαγωνισμοί δημιουργίας της γνωστής "paella". Πενήντα χιλιάδες τουρίστες συρρέουν στην πόλη κάθε χρόνο τον Αύγουστο, για να πολεμήσουν με τους 100 τόνους από ώριμες ντομάτες.

www.cassoulides.com.cy

cassoulides
MASTER**PRINTERS**
We print everything! Since 1924

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ο Ορφέας Περίδης με νέο δίσκο

«Το τραγούδι δεν έχει πει την τελευταία του λέξη», δηλώνει ο ευαίσθητος τραγουδοποιός, παρουσιάζοντας τη νέα του δουλειά. **Σελ. 3**

ΠΡΟΣΩΠΑ

Στον μαγευτικό κόσμο του Γούντι Άλεν

Ο βετεράνος σκηνοθέτης μιλάει για την τελευταία του ταινία, τη σχέση του με τις αυταπάτες, για την πρώην και νυν γυναίκα του. **Σελ. 5**

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

Πυρηνικός εφιάλτης μετά το δυστύχημα

Η καταστροφή στη Φουκουσίμα επαναφέρει στο προσκήνιο τα επιχειρήματα κατά της χρήσης της πυρηνικής ενέργειας. **Σελ. 7**

ΜΟΔΑ

Έντονα χρώματα, ανάλαφρες δαντέλες

Η άνοιξη φέρνει διάθεση για ανανέωση. Ας δούμε τις προτάσεις των σχεδιαστών που θα μας βάλουν στο πνεύμα της εποχής. **Σελ. 8**

ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ
στον Κύκλο της Ζωής μας

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΣΑΒΒΑΤΟ 26 - ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΜΑΡΤΙΟΥ 2011

«Την ύλη τη νικάς υπερβαίνοντάς την»

Η Λυδία Κονιόρδου μιλάει για το οικολογικό μήνυμα της «Τρισεύγενης», τη θεατρική πρωτοπορία και τις παραστάσεις της Επιδαύρου

Της **ΓΙΩΤΑΣ ΣΥΚΚΑ**

Γερό σκαρί η Λυδία Κονιόρδου. Την ώρα που όλοι μας μετράμε τις συνέπειες της κρίσης, τι έφερε το μνημόνιο, η τρόικα, αλλά και τι προκάλεσε η ελληνική καλοπέραση, εκείνη αποδεικνύει ότι οι ευκολίες δεν τη δελέασαν ποτέ κάνοντας πράξη όσα λέει χρόνια τώρα για την πράσινη λύση. Το μέτρο. Ζωή με λιγότερη κατανάλωση. Χρησιμοποιεί όλο και πιο συχνά ποδήλατο, ειδικά μετά την αλματώδη αύξηση της βενζίνης που μας έκανε όλους να γκρινιάζουμε για το πόσο ακριβά γεμίζει το ρεζερβουάρ, χωρίς ωστόσο να επιλέξουμε φθηνότερες λύσεις. Οταν δεν επιλέγει το τρένο από την Κηφισιά που κατοικεί χρόνια τώρα, κατεβαίνει όπως λέει στην Αθήνα: «σε 35 λεπτά με το ποδήλατο και ανεβαίνω σε 50. Με αυτό τον τρόπο κάνω παράλληλα και τη γυμναστική μου».

Και αφού τα λέει όλα αυτά σαν να είναι κάτι φυσικό και κυρίως πολύ εύκολο για τις καλομαθημένες μας συνήθειες,

«Εγώ δεν αισθάνομαι ότι κάνω τέχνη για την τέχνη, αλλά ότι είμαι στρατευμένη στο θέατρο. Η τέχνη είναι για να αποκαλύψει, να ανυψώσει τη συνείδηση, να ρίξει φως»

μας επαναφέρει στην πραγματικότητα λέγοντας πως «αυτό ακριβώς είναι και το μήνυμα της "Τρισεύγενης''. Την ύλη τη νικάει κανείς μόνο υπερβαίνοντάς την».

Μιλάει για το οικολογικό ρεύμα της Απο-ανάπτυξης, εξηγώντας πως «αν συνεχίσουμε να καταναλώνουμε ενέργεια με αυτούς τους ρυθμούς θα σκεπάσουμε τον πλανήτη με φωτοβολταϊκά. Δεν είναι λύση. Πρέπει να μάθουμε να καταναλώνουμε λιγότερη ενέργεια. Να θερμαίνουμε με άλλο τρόπο. Δεν θα γίνει αμέσως». Θα χρειαστούν γενιές, το παραδέχετα, ι αλλά σπεύδει να θυμίσει «πως η ζωή ενός ανθρώπου είναι μια σταγόνα στον ωκεανό της ανθρώπινης εξέλιξης».

Τι σχέση έχει η «Τρισεύγενη» του Κωστή Παλαμά που γράφτηκε το 1902 με όλα αυτά; Είναι ιδιαίτερο έργο, λέει η Λυδία Κονιόρδου, λίγες ώρες πριν από το ανέβασμά της. «Τη νιώθω σαν μια φωνή του ποιητή, να μας δείξει ότι η ύπαρξή μας δεν αποτελείται μόνο από ύλη, αλλά και ένα κομμάτι το οποίο μέσω της ψυχής συνδέεται με το σύμπαν».

Το παραδέχεται. Είχε και η ίδια ένα κράτημα όταν της πρότεινε ο Γιάννης Χουβαρδάς να σκηνοθετήσει το μοναδικό θεατρικό κείμενο του Παλαμά. «Βυθίστηκα. Ξαναδιαβάζοντάς το είδα πόσο σπουδαίο κείμενο είναι, ποιητικό και συμβολικό. Απλώς γράφτηκε σε μια εποχή ανέτοιμη να το κατανοήσει». Το συνδέει μάλιστα με τα μεγάλα ποιητικά έργα τόσο της αρχαιότητας όσο και της αναγέννησης. «Δυστυχώς αποθαρρύνθηκε ο Παλαμάς να συνεχίσει να γράφει για το θέατρο. Ο Χρηστομάνος το έκοψε σε τέτοιο βαθμό που ο ποιητής τού απαγόρευσε να το ανεβάσει. Θεωρήθηκε φλύαρο, ότι δεν έχει σωστή δομή». Παρ' όλα αυτά μετράει ώς σήμερα τέσσερα ανεβάσματα στο Εθνικό. «Το θεωρώ σοφά δομημένο, όσο για τους μονολόγους του χαρακτηρίζονται από βαθιά υπαρξιακό δίλημμα, αυτό δηλαδή που μας προβληματίζει πέρα από τη σύμβαση της πλοκής. Γιατί το θέμα δεν είναι αν θα πεθάνει η ηρωίδα».

Λυδία Κονιόρδου: «Στερεύει ο πλούτος που υπάρχει στον πλανήτη, αυξάνεται η μετανάστευση για τροφή, για ένα κομμάτι ψωμί, βλέπουμε το αδιέξοδο του καταναλωτισμού και ίσως τον εφιάλτη που έρχεται όταν χώρες όπως η Κίνα και η Ινδία φτάσουν στο επίπεδο της ζωής και της σπατάλης των Αμερικανών. Τότε θα χρειαστούμε τρεις πλανήτες για να επιβιώσουμε σαν ανθρωπότητα».

Αγάπη χωρίς όρους

Η Τρισεύγενη, που υποδύεται η Στεφανία Γουλιώτη, μιλάει για την ελευθερία «όχι την άναρχη, αλλά αυτή που τη χαρακτηρίζει η γενναιοδωρία. Την αποδοχή του ενός από τον άλλον, την αγάπη χωρίς όρους και συμβόλαια συνύπαρξης, θίγοντας όμως και τη σημασία της τέχνης στη ζωή μας». Ολα αυτά μέσα από μια ανεκπλήρωτη αληθινή ιστορία αγάπης, που ο Παλαμάς γνώριζε από τον τόπο καταγωγής του. Μια ιστορία από το Μεσολόγγι που μας θυμίζει τον «Ρωμαίο και την Ιουλιέτα», είναι όμως πιο σύνθετη από εκείνη του Σαίξπηρ: «Ο ήρωας έχει ένα δίλημμα σχεδόν αμλετικό, αλλά και η ηρωίδα διχάζεται ανάμεσα στον κόσμο που κινείται και στην ελευθερία της ψυχής».

Τι σχέση έχει αυτή η ελεύθερη δυναμική κοπέλα, «πλάσμα αγγελικό και δαιμονικό, νεράιδα μαζί και άνθρωπος», με τα ανυπότακτα σύγχρονα κορίτσια; «Εν δυνάμει την κουβαλάμε όλοι μας. Είναι έννοια και ιδιότητα που τη λαχταράμε. Η εποχή μας, με όλους τους τρόπους, μας καταδεικνύει το αδιέξοδο του αυτοπεριορισμού μας στην ύλη σαν ανθρωπότητα. Στερεύει ο πλούτος που υπάρχει στον πλανήτη, αυξάνεται η μετανάστευση για τροφή, για ένα κομμάτι ψωμί, βλέπουμε το αδιέξοδο του καταναλωτισμού και ίσως τον εφιάλτη που έρχεται όταν χώρες όπως η Κίνα και η Ινδία φτάσουν στο επίπεδο της ζωής και της σπατάλης των Αμερικανών. Τότε θα χρειαστούμε τρεις πλανήτες για να επιβιώσουμε σαν ανθρωπότητα. Αν η ανθρωπότητα δεν αφυπνιστεί και δεν αποσυνδέσει την ευτυχία της από την ύλη, οδηγούμαστε στην καταστροφή όπως η Τρισεύγενη».

Για το φολκλόρ

Τη ρωτάω γι' αυτό που λένε συχνά για τις παραστάσεις της. Οτι έχουν μια φολκλόρ ματιά. «Οσο φολκλόρ είναι η χρήση παλιών ρούχων χωρίς αιτία, άλλο τόσο φολκλόρ είναι και η χρήση ενός μπλουτζίν χωρίς αιτία. Μιας τουαλέτας ή ενός κουστουμιού, που τα χρησιμοποιούμε σε μια παράσταση μόνο και μόνο για να εντυπωσιαστεί ο θεατής. Δεν έχω τέτοια συμπλέγματα. Οταν ένα έργο στο μεγαλύτερο μέρος του ασχολείται με τις στάμνες, εγώ πρέπει να βάλω μπιτόνια;».

Μιλάει με ένταση για την παρεξήγηση της πρωτοτυπίας που ζούμε τα τελευταία χρόνια. «Ολες οι προσεγγίσεις είναι ευπρόσδεκτες. Δεν καταλαβαίνω τους αποκλεισμούς. Είτε αφορούν μια κλασική παράσταση είτε μια μοντέρνα. Και εν τέλει, τι είναι πρωτοπορία, να βάλω τους ηθοποιούς μιας παράστασης να φορούν κασκετάκια του γκόλφ αντί για κράνη; Αυτό είναι συμπλεγματικό».

Η συζήτηση μοιραία στρέφεται στις παραστάσεις της Επιδαύρου. Εκεί είναι κατηγορηματική: «Αναπολώ να δω κάποια στιγμή αρχαίο δράμα με χλαμύδα. Να ξαναδούμε τις πτυχώσεις μέσα από μια σύγχρονη ματιά. Το καλοκαίρι, για παράδειγμα, βρήκα πολύ ενδιαφέρουσα την παράσταση του Οστερμάγιερ, αλλά δεν κατάλαβα γιατί έβαλε στη θέση των σπαθιών μπαστούνια του γκολφ και να γίνονται σπαθογραφίες με μπαστούνια; Αυτό με ξενέρωσε». Τα κοστούμια, πιστεύει η Λυδία Κονιόρδου, πρέπει να δικαιώνονται μέσα από το ανέβασμα του έργου. Και όταν τη ρωτάμε τι είναι τελικά σύμβαση για εκείνη και τι πρωτοπορία, μας δίνει το παράδειγμα της παράστασης του Μπέργκμαν με τη «Μαρκησία ντε Σαντ» του Μισίμα. «Απολύτως μοντέρνα και με τα πλήρη κοστούμια της εποχής. Εάν η πρόθεση είναι να αποκαλύψεις την εσωτερική δομή του έργου και όχι να εκπλήξεις με μια νεωτερικότητα, το ίδιο το έργο θα σου υποδείξει το κοστούμι. Αν διαβάζεις ένα θεατρικό κείμενο οριζόντια, τότε το κοστούμι παίζει μεγάλη σημασία, αν όμως το έργο διαβάζεται μέσα από την αρχιτεκτονική του τότε δεν είναι ο πρώτος λόγος το ρούχο. Και εν τέλει, όταν γίνεται τόσος λόγος χάνουμε την ουσία και μένουμε στο περιτύλιγμα».

Info

Η Λυδία Κονιόρδου έρχεται στην Κύπρο ως πρωταγωνίστρια του Θεάτρου Τέχνης στο έργο «Η κυρία Κούλα». Το πεζογράφημα του Μένη Κουμανταρέα, σε θεατρική απόδοση του Νίκου Δήμου και σε σκηνοθεσία Νίκου Μαστοράκη, θα ανεβεί, στις 8:30 μ.μ., τη Δευτέρα 4/4 στο Κινηματοθέατρο Παλλάς, Πύλη Πάφου, Λευκωσία (Πληρ. 22410181) και την Τρίτη 5/4 στο Θέατρο Ριάλτο, Πλατεία Ηρώων, Λεμεσός (Πληρ. 77777745).

Μια «Κυρία» στον πλεκτρικό

Της **ΟΛΓΑΣ ΣΕΛΛΑ**

Παραμένει νέο; Τι έχει να πει στους σημερινούς αναγνώστες; Μ' αυτές τις απορίες ξαναδιάβασα τη νουβέλα που έγραψε ο Μένης Κουμανταρέας πριν από 35 χρόνια και εκδόθηκε το 1978. Μια ώριμη γυναίκα εντοπίζει στη διαδρομή της με το τρένο, από το Μοναστηράκι προς την Κηφισιά, έναν νεαρό. Το τυχαίο της συνάντησης αρχίζει να γίνεται αγωνιώδης αναζήτηση. «Έσμιγαν κάθε βράδυ στις οχτώ. Ο ένας έμπαινε Θησείο, η άλλη Μοναστηράκι. (...) Έπιανε την ίδια θέση, γωνιακή, δίπλα στο παράθυρο, αντίθετα στη φορά του τρένου κι η ματιά του έμενε καρφωμένη στη συρτή πόρτα. Από κει, σε λίγα λεπτά, όσο έκανε το τρένο για το Μοναστηράκι, θα εμφανιζόταν εκείνη». Σιγά-σιγά άρχισε να εμφανίζεται ανάμεσά τους η οικειότητα, που γρήγορα έδωσε τη θέση της στη λαχτάρα και την ανυπομονησία. Σε λίγο δεν τους αρκούσε η συνύπαρξη της διαδρομής. Ο νεαρός πολιόρκησε την ώριμη γυναίκα κι εκείνη ενέδωσε. Πρώτα για ένα κουτούκι και μετά για ένα υπόγειο δωμάτιο. Και η ίδια, μονόχρωμη ζωή της κυρίας Κούλας ξαφνικά γέμισε χρώμα και φως, προσμονή, ικανοποίηση και νεότητα. «Έβλεπε τον εαυτό της κοπελίτσα, άνοιξη βράδυ, σχολνώντας απ' τα λογιστικά».

«Ο πολιτισμός μας ζητάει διαρκώς νέο αίμα»

Από το ξεκίνημά της το 1977 με το Θέατρο της Ανοιξης του οποίου υπήρξε ιδρυτικό μέλος και στη συνέχεια για μια δεκαετία στο Θέατρο Τέχνης έμαθε τι μπορεί να καταφέρει η συλλογικότητα στη θεατρική τέχνη. Αλλά και η αφοσίωση και οι υψηλοί στόχοι. «Πιστεύω πάντα στην έννοια του κοινού εκφραστικού κώδικα. Τώρα, αν γίνει με μια ομάδα ή με κάποιο άτομο είναι θέμα γενιάς. Υπάρχουν νέοι αφοσιωμένοι ηθοποιοί που δεν σκορπίζονται. Ακόμη και αν κάνουν κάτι για επιβίωση, θα επανέλθουν και θα ψάξουν βαθύτερα». Το σημαντικό, όπως έμαθε, δεν το αποκτάς εύκολα. «Αυτό για το οποίο δυσκολεύεται κανείς, μένει».

Πολλοί συνομήλικοι συνάδελφοί της μιλούν για νεολαγνεία στον χώρο του πολιτισμού. Η ίδια το θεωρεί κατανοητό. «Ο πολιτισμός μας είναι γέρικος, οπότε ζητάει σαν βαμπίρ να τροφοδοτηθεί από νέο αίμα. Το πρόβλημα είναι τι θα θελήσει ο νέος. Αν δώσει το αίμα του στο βαμπίρ, θα χαθεί. Αν διατηρήσει όμως το θέμα της νεότητας σαν την κινητήρια δύναμη για να εξελιχτεί ο ίδιος, τότε ίσως μας οδηγήσει ένα βήμα πιο πέρα».

Στο τιμόνι των Δημοτικών Περιφερειακών Θεάτρων του Βόλου και της Πάτρας απ' όπου πέρασε δούλεψε γι' αυτό που πιστεύει, την περιφέρεια. Ετσι κι αλλιώς, της αρέσει όπως λέει η δουλειά της να μην περιορίζεται. «Με ανανεώνει η επαφή με ένα άλλου είδους κοινό το οποίο λαχταρά να συνδεθεί με τον πολιτισμό. Αυτό μου δίνει μια διαφορετική ώθηση από το μυημένο κοινό το οποίο μπορεί να είναι πιο ενημερωμένο, αλλά μερικές φορές και πιο βαριεστημένο».

Τη ρωτάω για το μπλέξιμό της με την πολιτική και τι άφησε πίσω της αυτή η εμπειρία. Ομως, την ανάμιξή της με τους Οικολόγους Πράσινους τη χαρακτηρίζει «αναγκαιότητα». «Οταν ακούω να μου λένε "ανακατεύεσαι με την πολιτική'' είναι σαν να μου λένε ότι κάνω καριέρα. Δεν έχω τέτοιες φιλοδοξίες. Πολιτική είναι και το θέατρο. Εγώ δεν αισθάνομαι ότι κάνω τέχνη για την τέχνη, αλλά ότι είμαι στρατευμένη στο θέατρο. Η τέχνη είναι για να αποκαλύψει, να ανυψώσει τη συνείδηση, να ρίξει φως. Οι οικολόγοι κινητοποίησαν την κοινωνία τη στιγμή που έπρεπε. Ολα τα κόμματα χρησιμοποίησαν, έστω και ρητορικά, τις ιδέες που πρεσβεύουν οι Οικολόγοι Πράσινοι. Ολο και περισσότεροι άνθρωποι συνειδητοποιούν ότι πρέπει να σωθεί ο πλανήτης. Οτι δεν έχουν άλλη επιλογή».

ΕΠΙΣΗΣ / *Του* **ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Γιατί ξεχνάμε τα δικά μας;

Δεν έφταναν όσα ακουγόντουσαν επί μήνες για τους αλλοδαπούς –νόμιμους και παράνομους– που παίρνουν τις δουλειές των ντόπιων, προκύπτει σιγά-σιγά και η γκρίνια για τους «καλαμαράδες» που, σπρωγμένοι από την ανεργία στην Ελλάδα, αναζητούν μεροκάματο στην Κύπρο. Ε και τώρα πια που κάποιοι άνοιξαν διάπλατα το κουτί της Πανδώρας, παίρνει η μπάλα και τους «αδερφούς» Ελλαδίτες. Άντε να δω πώς θα μαζέψουν τώρα τα σκάγια που έφυγαν δεξιά και αριστερά, κάποιοι υπερπατριώτες που φωνάζουν πως το μόνο για το οποίο κόπτονται είναι η συμμόρφωση με τους νόμους. Γιατί δεν φρόντισαν πρώτα να εξηγήσουν στον κόσμο πως ο νόμος ορίζει σαφέστατα το ότι κάθε πολίτης της ενωμένης Ευρώπης έχει τα ίδια δικαιώματα εργασίας –και υποχρεώσεις– όπως και κάθε Κύπριος. Πως δεν γίνεται να είσαι μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και να κρατάς απ' έξω τους πολίτες της! Ανάθεμα κι αν έγινε ποτέ αυτό πλήρως αντιληπτό από τον απλό κόσμο. Εδώ οι μορφωμένοι αναμένοντες στην ουρά της επετηρίδας, καθηγητές και δάσκαλοι, είναι οι πρώτοι που διαμαρτύρονται –ανεπίσημα– για το άνοιγμα των σχετικών καταλόγων διοριστέων στους Ελλαδίτες συναδέλφους τους. Τι περιμένουμε δηλαδή από τον απλό κοσμάκη να σκεφτεί; Πώς θα εκφραστεί ο αγανακτισμένος μεσήλικας φορτηγατζής που χάνει τη δουλειά του, επειδή ένα νεαρό «καλαμαρούι», αναζητώντας απεγνωσμένα μεροκάματο για να σταθεί στα πόδια του, να φάει, να κοιμηθεί κάπου, να μετακινηθεί, τελικά ανεβαίνει στο τιμόνι του φορτηγού με τα μισά λεφτά από τον ντόπιο και σε αρκετές περιπτώσεις χωρίς κοινωνικές ασφαλίσεις, με την κουβέντα: «Ας αρχίσουμε και βλέπουμε»... Τι να σκεφτεί ο οικοδόμος, που ήδη εδώ και καιρό βλέπει τα μεροκάματα να στενεύουν, όταν έρχονται τεχνίτες από Ελλάδα που ξεπετάνε τη δουλειά με το μέτρο κι όχι με την ώρα; Κι αντί να πάρουν είδηση οι ωρυόμενοι για τις εισβολές των ξένων στην πατρίδα, το τι συνείδηση διαμορφώνουν με τη στάση τους, λαϊκίζουν προσδοκώντας εκλογικά οφέλη και ενισχύοντας την γκρίνια, τις φοβίες, την οργή και τον φανατισμό. Έτσι επαγωγικά πάνε αυτά: Γκρίνια, φόβος, θυμός, φανατισμός.

Και ειδικά για τους Ελλαδίτες υπάρχει και το ιστορικό παράπονο: Το 1974 ο κοσμάκης που ζούσε στην Ελλάδα –και οπωσδήποτε δεν έφταιγε εκείνος για την καταστροφή της Κύπρου– αγκάλιασε τους Κύπριους που έφταναν απεγνωσμένοι εκεί και μοιράστηκε μαζί τους τις δουλειές. Φυσικά υπήρξαν και τότε κάποιοι Ελλαδίτες που γκρίνιαξαν και είπαν τις μοχθηρές κουβέντες τους, αλλά δεν ήταν η γκρίνια το κυρίαρχο κοινωνικό αίσθημα... Σήμερα, τώρα, πώς θα το ανταποδώσουμε στα παιδιά τους; Αναγνωρίζω πως ο Κύπριος έχει αντιμετωπίσει κατά καιρούς φανφαρόνους, φαφλατάδες, καιροσκόπους, απατεώνες και αφερέγγυους «καλαμαράδες». Και δικαίως είναι επιφυλακτικός στις συναλλαγές του. Η ίδια επιφύλαξη άλλωστε υπάρχει και ανάμεσα στους ίδιους τους Ελλαδίτες. Αλλά από την επιφύλαξη να περνάμε στην προκατάληψη και στην «ελληνοφοβία» υπάρχει μεγάλη απόσταση και δυστυχώς κάποιοι ανοήτως φροντίζουν να τη σμικρύνουν συνεχώς... Μην ξεχνάτε φίλοι μου, μην ξεχνάτε τα δικά μας... Όταν ήμασταν εμείς στη γωνία στριμωγμένοι... Ένας σκληρός «πόλεμος» διεξάγεται σήμερα στην Ελλάδα και κάποιοι αφήνουν οικογένειες και σπίτια και έρχονται εδώ ως «πρόσφυγες» να βρουν δουλειά κι αξιοπρέπεια. Πέστε έναν καλό λόγο και απλώστε το χέρι. Στη νήσο των Αγίων ζούμε και ως χριστιανοί λογιζόμαστε... Σήμερα, εδώ και τώρα δοκιμαζόμαστε!

Εκδηλώσεις - Κύπρος

Κυριακή 27.3
ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Επί σκηνής συναπάντημα

Η νεοδημιουργηθείσα πολιτιστική ομάδα «Κινούμενη Πολιτεία» στην Πάφο ολοκληρώνει σήμερα το τριήμερο δραστηριοτήτων για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Θεάτρου (25-27 Μαρτίου), με την εκδήλωση «Αφηγήσεις και παρ-ηχήσεις», όπου θα παραδοθούν μαθήματα παραδοσιακού τραγουδιού και αφήγησης ιστοριών στον χώρο Vintage Art House στις 11:00 π.μ. Πληρ. 99768934. Επίσης, στις 6:00 μ.μ. στον χώρο της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών θα πραγματοποιηθεί συζήτηση στρογγυλής τραπέζης, με θέμα «Το θέατρο στην Πάφο». Πληρ. 26818560 και 99542556. Οι εκδηλώσεις τελούν υπό την αιγίδα του Κυπριακού Κέντρου του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου.

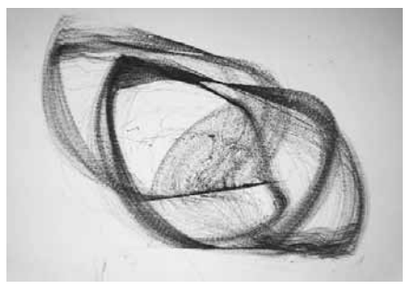

Δευτέρα 28.3
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Γιούλα Χατζηγεωργίου

Η νέα εικαστική πρόταση της Γιούλας Χατζηγεωργίου, με γενικό τίτλο «Συνθλίψεις», είναι σχέδια που δουλεύει τα τελευταία τρία χρόνια, επιστρέφοντας στο αρχέτυπο και χρησιμοποιώντας πρωταρχικά ζωγραφικά στοιχεία, όπως το χαρτί, το στυλό, το νερό και το μελάνι. Μέχρι τις 19/4 στο Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Διάτοπος, στη Λευκωσία. Πληρ. 22766117.

Γιάννης Λασηθιωτάκης

Ένας από τους σημαντικότερους εκφραστές της σύγχρονης ελληνικής τέχνης εκθέτει τα έργα του στην Κύπρο με τον γενικό τίτλο «Μέρες Επίγειες». Εικόνες με κυρίαρχη την ανθρώπινη μορφή και με τον απόηχο των προσωπικών βιωμάτων. Μέχρι τις 9/4 στην Γκαλερί Αποκάλυψη, στη Λευκωσία. Πληρ. 22300150.

Τρίτη 29.3
ΘΕΑΤΡΟ

«Ιδιωτικές Ζωές»

Η Κεντρική Σκηνή της ΕΘΑΛ θα παρουσιάζει το έργο του Νόελ Κάουαρντ «Ιδιωτικές Ζωές», σε σκηνοθεσία Μαγδαλένας Ζήρα. Δυο χωρισμένα και ξαναπαντρεμένα ζευγάρια συναντιούνται και ανασυνθέτουν τη ζωή τους. Ο Έλιοτ και η Αμάντα παίρνουν διαζύγιο, παντρεύονται άλλους, φεύγουν για τον μήνα του μέλιτος, το ίδιο βράδυ ξανασυναντιούνται σε διπλανά μπαλκόνια στο ίδιο ξενοδοχείο και το σκάνε μαζί για να... ξαναζήσουν τον έρωτά τους. Στις 8:30 μ.μ. και μέχρι τις 31/3 στη Νέα Σκηνή ΘΟΚ, στη Λευκωσία. Πληρ. 22480300.

Μη χάσετε

Κίκος Λανίτης

Η νέα δουλειά του γνωστού καλλιτέχνη παρουσιάζεται με τίτλο «Φαντάσου το σαν τέχνη...». Ο ίδιος αναφέρει για το περιεχόμενό της: «Το μυαλό του καλλιτέχνη συλλέγει εικόνες, τις αναμειγνύει και τις αποτυπώνει στον καμβά, που λειτουργεί σαν οθόνη, αντανακλώντας το πολιτικοκοινωνικό γίγνεσθαι της εποχής του». Χαρτί, μέταλλο, ξύλο, τσιμέντο, πέτρα, φωτογραφίες, fibre glass, σύρμα, σωλήνες στοιχειοθετούν μέχρι σήμερα τη γλώσσα των υλικών του Κίκου Λανίτη. Μέχρι τις 20/4 στην Γκαλερί Γκλόρια, στη Λευκωσία. Πληρ. 22762605.

Barbara Hendricks και Christian Lindberg

Η κορυφαία τραγουδίστρια όπερας, με εμφανίσεις στα μεγαλύτερα θέατρα του κόσμου και συνεργασίες, μεταξύ άλλων, με τον Herbert Von Karajan , τον L. Bernstein, την Κρατική Όπερα Βιέννης και Αμβούργου, που έχει τραγουδήσει περισσότερους από 20 ρόλους, από τους οποίους έχει ηχογραφήσει τους 12, ενώ από το 1994 ασχολείται και με την jazz, έρχεται στην Κύπρο συνοδευόμενη από την ορχήστρα δωματίου Musica Vitae, υπό τη διεύθυνση του Christian Lindberg. Δευτέρα 28/3 στις 8:30 μ.μ. στο Θέατρο Ριάλτο Λεμεσός. Πληρ. 7777774 και Τρίτη 29/3 στις 8:30 μ.μ., Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, Λευκωσία. Πληρ. 22313010.

«Καρδιά μου εσύ!»

Έργο του Ισραηλινού συγγραφέα Χανόχ Λεβίν, σε μετάφραση του Ιακώβ Σιμπή και σκηνοθεσία Θεόδωρου Νικολαΐδη, από την Πειραματική Σκηνή του ΘΟΚ. Ο δικαστής Λάμκα, τρελαμένος με τη Λαλαλάλα, μια ιδιόμορφη τραγουδίστρια, ξημεροβραδιάζεται κάτω από το παράθυρό της. Τυφλωμένος από έρωτα, δεν βλέπει ότι ένας μπαίνει κι άλλος βγαίνει από το σπίτι της... Ο Ψόνιακ, ως καλός φίλος, μάταια προσπαθεί να περιορίσει τον υπέρμετρο ενθουσιασμό του δικαστή και να του υποδείξει την αλήθεια για τη Λαλαλάλα, ενώ ο ίδιος με την Έτσι-κι-Έτσι, τη γυναίκα του, ζει εγκλωβισμένος σε έναν γάμο που κατάντησε ρουτίνα. Είναι τελικά η φοβία της μοναξιάς που καθορίζει τις επιλογές του ανθρώπου; Στις 8:30 μ.μ. κάθε Τρίτη και Τετάρτη στο Θέατρο Αγοράς Αγίου Ανδρέα, στη Λευκωσία. Πληρ. 22772395.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Αχιλλέας Χρίστου

Ο Αχιλλέας γεννήθηκε στο Παρίσι, σπούδασε τέχνη, φωτογραφία και την τέχνη της κατασκευής με ατσάλι και μέταλλο. Έκανε τρεις ατομικές εκθέσεις σε Λευκωσία και Πάφο και συμμετείχε σε πολλές ομαδικές. Τώρα παρουσιάζει έκθεση ζωγραφικής στην Γκαλερί Κυπριακή Γωνιά, στη Λάρνακα. Μέχρι τις 6/4. Πληρ. 24621109.

ΕΚΘΕΣΗ

«Απ' τα κόκκαλα βγαλμένη....»

Το Πολιτιστικό Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ και η Πρεσβεία της Ελλάδος με την υποστήριξη της Τράπεζας Eurobank EFG Κύπρου παρουσιάζουν την έκθεση με τίτλο «Απ' τα κόκκαλα βγαλμένη.... 190 χρόνια από την Επανάσταση του 1821-Η συμμετοχή της Κύπρου». Τα εκθέματα προέρχονται κυρίως από τις Συλλογές της Πινακοθήκης του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ και πλαισιώνονται με σπάνια έργα, κειμήλια και εκδόσεις, από διάφορες συλλογές, από την Κύπρο και την Ελλάδα. Ιδιαίτερη θέση έχουν τα κειμήλια του Εθνομάρτυρα Αρχιεπισκόπου Κυπριανού και οι πίνακες του Μαυρογένη και του Κάσιαλου, καθώς επίσης η νεκρική προσωπίδα (μάσκα) του Κολοκοτρώνη και το γύψινο πρόπλασμα του Κύπριου αγωνιστή του 1821, Ιωάννη Σταυριανού. Τα εγκαίνια θα τελέσει ο Πρέσβης της Ελλάδος στην Κύπρο, κ. Βασίλης Παπαϊωάννου. Πινακοθήκη του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'. Διάρκεια: Μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 2011.

Τετάρτη 30.3
ΜΟΥΣΙΚΗ

Σοφία Παπάζογλου

Με μια σύγχρονη αλλά συνάμα αυθεντική λαϊκή φωνή ερμηνεύει γνωστά τραγούδια από τη δισκογραφία της, σπάνια λαϊκά, επιλεγμένα έντεχνα και ξένα τραγούδια από τον τελευταίο της προσωπικό δίσκο «Ένα παράξενο ταξίδι». Στην παρέα της έχει αγαπημένους φίλους και συνεργάτες της τα τελευταία χρόνια: Τον σπουδαίο σολίστα του μπουζουκιού Μανώλη Καραντίνη και τους εξαιρετικούς μουσικούς Ντάσο Κούρτι στο ακορντεόν και Βασίλη Κετεντζόγλου στην κιθάρα. Στις 8:30 μ.μ. στο Θέατρο Ριάλτο, στη Λεμεσό. Πληρ. 7777774.

Μπλε

Οι Μπλε, με τους Γιώργο Παπαποστόλου (manager, σύνθεση, φωνή, φωντικά), Γιώργο Παρώδη (στίχοι), Νατάσα Αλεξίου (βιολί) και Τζώρτζια Κεφαλά (φωνή), είναι ένα συγκρότημα από τη Θεσσαλονίκη, αρκετά πρωτότυπο για τα δεδομένα της σύγχρονης ελληνικής σκηνής, αφού κατάφεραν να συνδυάσουν ποπ-ροκ στοιχεία με έντονες πινελιές από μπλουζ, φανκ, αλλά και τζαζ, ενώ ταυτόχρονα σημείωσαν αξιοπρόσεκτη εμπορική επιτυχία. Στις 9:00 μ.μ. στο Aloft Music Bar, στην Αγία Νάπα. Πληρ. 99637831.

Πέμπτη 31.3
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Κωνσταντίνος Δρέκος

Ατομική έκθεση του καλλιτέχνη που ζει και εργάζεται στη Γερμανία και έχει εκθέσει τα έργα του σε Αθήνα, Βιέννη και Βερολίνο. Ο ίδιος αναφέρει για τα γλυπτά του: «Καλύπτω τα "λουλούδια" μου με δέρμα και πίσσα, που δίνουν την εντύπωση ότι η μορφή είναι παγιδευμένη. Επιπλέον, επενδύοντας τη μορφή με δέρμα - ενός ζώου - γίνεται αδύνατον να συνδεθεί κατηγορηματικά η μορφή με τον κόσμο». Εγκαίνια σήμερα στις 8:00 μ.μ. στην 50 πλην 1 Gallery, στη Λεμεσό. Μέχρι τις 4/4. Πληρ. 25340727.

Παρασκευή 1.4
ΘΕΑΤΡΟ

«Misterioso-119»

Το Θέατρο Versus παρουσιάζει το έργο του Koffi Kwahule «Misterioso-119», σε σκηνοθεσία Μαρίνου Ανωγυριάτη. Μια γυναικεία φυλακή, ένας χορός γυναικών και μια καλλιτεχνική υπεύθυνη που εισχωρεί στον περίκλειστο αυτό κόσμο, θραύσματα αφηγήσεων, βίαια ξεσπάσματα, αναδρομές, εμμονές, νοσηρές φαντασιώσεις και ο φόβος του έξω. Αλήθεια και ψέματα. Ένα χορικό υλικό, ένα ορατόριο, όπου τα λόγια απελευθερώνονται, αντικαθιστώντας τις νότες, ενώ μια φυλακισμένη παίζει ακατάπαυστα το Misterioso του Τελόνιους Μονκ. Στις 8:30 μ.μ. στη Β΄ Δημοτική Αγορά (Θέατρο Ένα), στη Λεμεσό. Πληρ. 96458399.

art@kathimerini.com.cy

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

Κυριακή 27.3
ΜΟΥΣΙΚΗ

Ρώσοι συνθέτες από τον Λ. Καβάκο

Μουσική δωματίου Ρώσων συνθετών ερμηνεύει στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών ο Λεωνίδας Καβάκος παρέα με δύο ξεχωριστούς και ομόγλωσσους μουσικούς της γενιάς του, τον τσελίστα Γκοτιέ Καπισόν και τον πιανίστα Νικολά Ανγκελίς. Ώρα έναρξης 8.30 μ. μ. Αίθουσα Χρήστος Λαμπράκης. Βασ. Σοφίας και Κόκκαλη

Τρίτη 29.3
ΧΟΡΟΣ

«Forever Tango» στο Badminton

Η δημιουργία του βραβευμένου χορογράφου και σκηνοθέτη Luis Bravo με τίτλο «Forever Tango» παρουσιάζεται για λίγες βραδιές (έως τις 3/4) στο Θέατρο Badminton. Πρόκειται για μια εντυπωσιακή παραγωγή χορού και μουσικής τάνγκο που έχει περιοδεύσει με επιτυχία ανά τον κόσμο. Αλσος Γουδή

ΕΚΘΕΣΗ

Η καθημερινότητα του Βασιλακάκη

Ο ζωγράφος Βασίλης Βασιλακάκης εκθέτει έργα του στην αίθουσα τέχνης «Batagianni Gallery». Ο καλλιτέχνης, χρησιμοποιώντας θέματα από την άμεση καθημερινότητα, αποκόπτει τα αντικείμενα από το πλαίσιο προέλευσής τους και τα τοποθετεί σε ουδέτερο χώρο, δίνοντας έμφαση στη ζωγραφική πράξη. Ηρακλείτου 3, Κολωνάκι

Πέμπτη 31.3
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Ατομική έκθεση Δημήτρη Τάταρη

Στην αίθουσα τέχνης K-art εγκαινιάζεται η δεύτερη ατομική έκθεση του εικαστικού καλλιτέχνη Δημήτρη Τάταρη με τίτλο Loplop, το πουλί - χαρακτήρας που δημιούργησε η φαντασία του Μαξ Ερνστ. Ο Δημήτρης Τάταρης παρουσιάζει τα τελευταία του έργα, ποικίλων διαστάσεων, όλα μελάνι σε χαρτί. Τα σχέδιά του, παρουσιασμένα υπό μορφή εγκατάστασης, δημιουργούν έναν περίφρακτο χώρο που ανατρέπει την αρχική μας εντύπωση και θέαση: ποιος τελικά βρίσκεται μέσα στο κλουβί, η εικόνα του καλλιτέχνη ή το καθρέφτισμα του θεατή; Σίνα 54

ΜΟΥΣΙΚΗ

Η Μπ. Χέντριξ στον «Παρνασσό»

Η διάσημη σοπράνο Μπάρμπαρα Χέντριξ που έχει διακριθεί τόσο στο κλασικό ρεπερτόριο όσο και στην τζαζ εμφανίζεται μαζί με τον μαέστρο, συνθέτη και σολίστ στο τρομπόνι Christian Lindberg στην Αίθουσα Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός». Τους δύο σολίστ πλαισιώνει η ορχήστρα «Musica Vitae». Ώρα έναρξης 8.30 μ. μ. Πλατεία Αγίου Γεωργίου Καρύτση

ΜΟΥΣΙΚΗ

Τζαζ στο «Gazarte»

Μία από τις σημαντικότερες ορχήστρες τζαζ παγκοσμίως, η Duke Ellington Orchestra, εμφανίζεται έως και το Σάββατο καθημερινά στο «Gazarte», με ένα πρόγραμμα που φέρνει τη μουσική του Ντιούκ Ελινγκτον πιο κοντά στη νέα γενιά. Ώρα έναρξης 10.30 μ. μ. Βουτάδων 32 - 34, Γκάζι

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Εκθεση μαθητών της ΑΣΚΤ

«Αρχηγοί, Ζώα και Εργαλεία» είναι ο τίτλος της έκθεσης που παρουσιάζει το Εργαστήριο Β΄ της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών του καθηγητή Γιώργου Λάππα στην αίθουσα τέχνης «Καππάτος», με τη συνεπιμέλεια των καλλιτεχνών Κασσιανού, Τσακμάκη, Σιψά και Σωτηρίου. Αθηνάς 12

Επιμέλεια:
ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛ
abravanel@kathimerini.gr

Ματιές στον κόσμο

ΒΙΕΝΝΗ
ΕΚΘΕΣΗ
Albertina Museum
www. albertina. at

«Der Blaue Reiter». Ο «Γαλάζιος καβαλάρης» ήταν ένα καλλιτεχνικό κίνημα σύντομης διάρκειας. Ο τίτλος επινοήθηκε από τον Βασίλι Καντίνσκι και τον Φραντς Μαρκ το 1911, στο Μόναχο. Οπως είπε ο Καντίνσκι: «Και οι δύο αγαπούσαμε το γαλάζιο. Ο Μαρκ αγαπούσε τα άλογα, εγώ τους καβαλάρηδες. Το όνομα ήρθε από μόνο του». Οι καλλιτέχνες που συμμετείχαν συμμερίζονταν την αφοσίωση στον εξπρεσιονισμό και την απέχθεια του Καντίνσκι για τον «ολέθριο διαχωρισμό» της υψηλής τέχνης από τις πιο λαϊκές, πρωτόγονες καλλιτεχνικές εκφράσεις. Αν και η κίνηση άσκησε σημαντική επιρροή, η διάλυσή της έγινε αναπόφευκτη με την έναρξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Οταν ο Καντίνσκι έφυγε το 1914 για τη Ρωσία, άφησε στα χέρια της συντρόφου του, της ζωγράφου Γκαμπριέλε Μούντερ, εκατοντάδες έργα του, τα οποία κατέληξαν ως δωρεά στο Μουσείο Lenbachhaus του Μονάχου. Πολλά από αυτά παρουσιάζονται στην έκθεση, μαζί με έργα της Μούντερ και του Μαρκ (εδώ, ο πίνακάς του «Ονειρο αλόγου», 1913), καθώς και άλλων καλλιτεχνών που συνδέθηκαν με τον «Γαλάζιο καβαλάρη», όπως ο Κλέε, ο Γιαβλένσκι, ο Μάκε, ο Κούμπιν και ο Φέινινγκερ.

ΛΟΝΔΙΝΟ
ΘΕΑΤΡΟ
Lyric Hammersmith
www. lyric. co. uk

«Mogadishu». Το έργο εκτυλίσσεται σε ένα σύγχρονο αγγλικό σχολείο με μαθητές διαφορετικής εθνοτικής καταγωγής, όπως είναι σήμερα πολλά σχολεία, και αναδεικνύει την αδυναμία του συστήματος να προστατεύσει τα παιδιά, αλλά και τους εκπαιδευτικούς, από την ενδοσχολική βία, σωματική και ψυχολογική. Γραμμένο από τη Βιβιέν Φράνζμαν, αρχάρια αλλά ικανότατη θεατρική συγγραφέα με πείρα εκπαιδευτικού, επικεντρώνεται σε μια σύγκρουση όπου εμπλέκονται δύο μαθητές και μία καθηγήτρια η οποία, προσπαθώντας να στηρίξει τον πιο αδύνατο, πέφτει η ίδια θύμα συκοφαντίας για «ρατσιστική» συμπεριφορά. Η παράσταση έχει κερδίσει το ενδιαφέρον του κοινού και πολύ ευνοϊκά σχόλια από τους κριτικούς, που επισημαίνουν ότι το έργο, δομημένο σαν ένα σφιχτοδεμένο θρίλερ, δημιουργεί πειστικούς χαρακτήρες και αντικατοπτρίζει πραγματικά προβλήματα με τόλμη, ευαισθησία και χιούμορ. Η σκηνοθεσία είναι του Μάθιου Ντάνστερ και πρωταγωνιστούν η Τζούλια Φορντ (στον ρόλο της καθηγήτριας), ο Μάλαχι Κίρμπι, ο Φαρσίντ Ρόκεϊ, η Σάνον Τάρμπετ και ο Ιαν Μπαρθόλομιου. Εως τις 2 Απριλίου.

Arts Theatre
www. artstheatrewestend. com

«Woody Sez». Το έργο κάνει μια διαδρομή στη ζωή του Γούντι Γκάθρι, του τραγουδοποιού και ακτιβιστή που δημιούργησε μερικές από τις πιο εμβληματικές πολιτικές μπαλάντες στην αμερικανική ιστορία. Είδωλο για μεταγενέστερους τραγουδοποιούς, όπως ο Ντίλαν, ο Τζόνι Κας και ο Σπρίνγκστιν, ο Γούντι Γκάθρι θεωρείται ο «νονός της αμερικανικής φολκ», το αρχέτυπο του τραγουδιστή διαμαρτυρίας που αγωνίζεται μαζί με τους συμπατριώτες του και καταφέρνει με τα τραγούδια του να τονώσει το ηθικό τους. Πρωταγωνιστής του έργου, αλλά επίσης συγγραφέας και μουσικός διευθυντής, είναι ο χαρισματικός Αμερικανός ηθοποιός και τραγουδιστής Ντέιβιντ Μ. Λάτκεν (φωτ.), ο οποίος έχει μελετήσει σε βάθος το έργο του Γκάθρι. Συνοδεύεται στη σκηνή από ένα σύνολο ηθοποιών και μουσικών που μαζί ζωντανεύουν τα τραγούδια του Γκάθρι και τις περιπέτειες της ζωής του. Οι παραστάσεις συνεχίζονται έως τις 2 Απριλίου.

ΜΙΛΑΝΟ
ΕΚΘΕΣΗ
Palazzo Reale
http: //archimboldo. skira. net

«Archimboldo». Αφιέρωμα σ' έναν ιδιόρρυθμο ζωγράφο του 16ου αιώνα, του οποίου τα έργα ξεχάστηκαν για μεγάλο διάστημα, αλλά ξαναβγήκαν στο προσκήνιο χάρη στους σουρεαλιστές, που είδαν σ' αυτόν ένα συναρπαστικό πρόγονό τους. Ο Αρκιμπόλντο (1526 - 1593) ζωγράφιζε φρούτα, λουλούδια, όστρακα, ψάρια κ. ο. κ., σχηματίζοντας μ' αυτά αστεία και παράξενα πρόσωπα. Εφυγε από το Μιλάνο στα 16 του για να εργαστεί ως ζωγράφος στην αυλή των Αψβούργων, στη Βιέννη και στην Πράγα. Οταν άρχισε να ζωγραφίζει τις «σύνθετες» μορφές του, έγινε πολύ δημοφιλής και πολλοί αυλικοί του ζητούσαν αντίτυπα των έργων του για να τα προσφέρουν ως δώρα. Η δόξα τον εγκατέλειψε μετά την επιστροφή του στο Μιλάνο το 1587, αν και εξακολούθησε να ζωγραφίζει μέχρι το τέλος της ζωής του. Η έκθεση παρουσιάζει μια μεγάλη σειρά πινάκων, σχεδίων και εικονογραφήσεων του Αρκιμπόλντο, μαζί με σχέδια του Λεονάρντο ντα Βίντσι και του Ντίρερ. Εως τις 22 Μαΐου.

Οργισμένοι νέοι

Η έκθεση «Πικάσο, Μιρό, Νταλί. Νέοι και οργισμένοι», που φιλοξενείται στο Palazzo Strozzi της Φλωρεντίας, κάνει μια αναδρομή στα ανήσυχα νεανικά χρόνια των τριών Ισπανών καλλιτεχνών. Εστιάζει στην προ-κυβιστική περίοδο του Πικάσο, πριν από το 1907, αντιπαραβάλλοντας έργα του εκείνης της εποχής με έργα του Μιρό που χρονολογούνται από το 1915-20 και του Νταλί της επόμενης πενταετίας, προτού οι δύο ζωγράφοι προσχωρήσουν στον σουρεαλισμό. Τα χρόνια εκείνα, ο Πικάσο δημιούργησε έργα προκλητικά σε στυλ όσο και θεματολογία, ο Μιρό αρνήθηκε την παραστατική ζωγραφική και ο Νταλί εκδιώχθηκε από τη Σχολή Καλών Τεχνών όταν κατηγόρησε τους καθηγητές ότι είναι ανίκανοι να τον κατανοήσουν. Παρουσιάζοντας 60 περίπου πίνακες, η έκθεση (έως 17/7) ιχνηλατεί τον τρόπο που εκδήλωσαν την ανατρεπτική νεανική τους διάθεση τρεις ζωγράφοι με πρωταγωνιστικό ρόλο στην εξέλιξη της μοντέρνας τέχνης.

ΠΑΡΙΣΙ
ΘΕΑΤΡΟ
Theatre National de la Coline
www. colline. fr

«Long voyage du jour a la nuit». «Μια νεαρή σκηνοθέτιδα, η Σελί Οτ, καταφέρνει να μας οδηγήσει στη σκοτεινή καρδιά μιας οικογενειακής ιστορίας στοιχειωμένης από το ερώτημα: Πώς μπορούμε να ζήσουμε εν ειρήνη με το παρελθόν;», γράφει η κριτικός θεάτρου της Le Monde για τη νέα παραγωγή του έργου του Ευγένιου Ο' Νιλ «Μακρύ ταξίδι της μέρας μέσα στη νύχτα». Είναι ένα από τα τελευταία έργα του μεγάλου Αμερικανού θεατρικού συγγραφέα, φορτισμένο με πολλές πικρές προσωπικές αναμνήσεις από τα παιδικά και νεανικά χρόνια του. Οι ευνοϊκές κριτικές για την παράσταση στο Colline δεν περιορίζονται στη σκηνοθεσία, αλλά αφορούν και όλους τους πρωταγωνιστές: τη Βαλερί Ντρεβίλ (Μαίρη), τον Φιλίπ Ντικλό (Εντμουντ) και τον Αλέν Λιμπόλτ (Τζέιμς Τάιρον). Εως τις 9 Απριλίου.

ΣΑΝ ΦΡΑΝΣΙΣΚΟ
ΕΚΘΕΣΗ
San Francisco Museum of Modern Art
www. sfmoma. org

«Exposed: Voyeurism, Surveillance and the Camera Since 1870». Η φωτογραφική μηχανή είναι ένα πανίσχυρο, χρήσιμο, αλλά συχνά επικίνδυνο εργαλείο. Μπορεί να τεκμηριώσει εγκλήματα κάθε λογής και να αποκαλύψει πράξεις βίας, αλλά επίσης να διευκολύνει την κατασκόπευση, την ηδονοβλεψία και τον εκβιασμό, να παρεισφρήσει στην ιδιωτική ζωή παρενοχλώντας διασημότητες και απλούς πολίτες (εδώ, η Γκρέτα Γκάρμπο όπως την «συνέλαβε» ο φακός του Ζορζ Ντιντονιόν στο Club St Germain στο Παρίσι). Η έκθεση εστιάζει στις δυνατότητες αυτές της κάμερας (που σήμερα έχουν πολλαπλασιαστεί χάρη στα ψηφιακά μέσα) ανατρέχοντας στην ιστορική της διαδρομή και παρουσιάζοντας έργα φωτογράφων, όπως ο Μπρασάι, ο Καρτιέ Μπρεσόν, ο Γουόκερ Εβανς, η Ναν Γκόλντιν, ο Πολ Στραντ και ο Weegee, σε αντιπαράθεση με φωτογραφίες ερασιτεχνών, φωτορεπόρτερ και πρακτόρων. Περιλαμβάνει επίσης φιλμ, βίντεο και εγκαταστάσεις καλλιτεχνών, όπως ο Τόμας Ντέμαντ, ο Αντι Γουόρχολ και ο Μπρους Νάουμαν. Εως τις 17 Απριλίου.

Επιμέλεια: **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ**

Το τραγούδι δεν έχει πει την τελευταία λέξη

Ο Ορφέας Περίδης μιλάει για το νέο cd του, «Ονειροπόλων μόχθου», αλλά και για την κοινωνικοπολιτική κατάσταση που βιώνουμε

Της **ΓΙΩΤΑΣ ΣΥΚΚΑ**

Ο Ανδρέας Περίδης στα κανούργια του τραγούδια μιλάει για ανθισμένους κήπους και αμυγδαλιές, για γέλια και κλάματα του Μάρτη, το ψέμα της Πρωταπριλιάς, τους τρυγητές του Σεπτέμβρη. Με λίγα λόγια για τη διαφορά των εποχών που χάσαμε ή ξεχάσαμε.

Ο δίσκος του μοιάζει να είναι έξω από το κλίμα της εποχής. Δεν έχει πολιτικές αιχμές ούτε κοινωνικό θυμό και άχτι. Αν όμως έκανε κάτι τέτοιο, ο Ορφέας Περίδης θα είχε αγωνία. «Είναι νωρίς για τέτοια έκφραση. Τέτοιες εποχές είναι επικίνδυνες γιατί μπορούμε να γίνουμε λαϊκιστές. Κι εγώ φοβάμαι τον λαϊκισμό όπως ο διάβολος το λιβάνι».

Γεμάτος χρώματα

Το cd του «Ονειροπόλων μόχθοι» είναι ακριβώς το αντίθετο. Εχει μια παιδικότητα, στιγμές από τα παιδικά μας χρόνια και τις διηγήσεις των γιαγιάδων, είναι γεμάτο χρώματα, συναισθήματα και μυρωδιές, καταγραφές παραδόσεων και εθίμων, ήχους γλυκούς και πλούσιους. Ενας δίσκος λίγο παλιομοδίτικος στον λόγο από έναν ονειροπόλο δημιουργό, που μιλάει για ανθισμένους κήπους και αμυγδαλιές, για τα γέλια και τα κλάματα του Μάρτη, για το ψέμα της Πρωταπριλιάς, τους τρυγητές του Σεπτέμβρη. Με λίγα λόγια, για τη διαφορά των εποχών που χάσαμε ή ξεχάσαμε αλλά με έναν ήχο που παντρεύει φλάουτα, κοντραμπάσο, τσέμπαλο, ντεούλι και λαούτο, με ηλεκτρικές κιθάρες και βιολοντσέλα.

Και από μουσικούς; Ο ένας καλύτερος από τον άλλον: Γιώτης Κιουρτσόγλου, Σταύρος Λάντσιας, Γιάννης Σπάθας, Βαγγέλης Καρίπης, David Lynch, Μιχάλης Καπηλίδης κ. ά. «Ξέρω ότι είναι εκτός τόπου και χρόνου, αλλά είναι η ελπίδα μου. Αφορμή στάθηκε ένα εξαιρετικό αφιέρωμα των «Επτά Ημερών» της «Καθημερινής» για τους 12 μήνες του χρόνου, που κυκλοφόρησε τον Ιανουάριο του 2000. Διαβάζοντας τα τεύχη, γοητεύθηκα από θρύλους, παραδόσεις, ήθη και έθιμα από τη θρησκευτική λατρεία, τις κοινωνίες γεωργικού χαρακτήρα, τους ανθρώπους των αρχών του περασμένου αιώνα. Μια Ελλάδα διαφορετική».

Ετσι έφτιαξε τη δική του ματιά για τους μήνες, αρχίζοντας από τον Μάρτιο. «Αυτός ήταν ο πρώτος μήνας του χρόνου στη ρωμαϊκή εποχή. Ο δικός τους Γενάρης. Εφτιαχνα ένα τραγούδι τον μήνα, αρχίζοντας από τον Μάρτιο του 2005 φτάνοντας ώς τον Δεκέμβριο. Εκεί κόλλησα». Και χρειάστηκαν πέντε χρόνια σκίζοντας και γράφοντας για να φτάσει ώς τον Φεβρουάριο.

Οι στίχοι του έχουν μια πιο λόγια ματιά, αλλά όπως λέει: «Πάντα ζήλευα τους κύκλους τραγουδιών. Ενα έργο ζωής. Είπα, λοιπόν, ότι θα το κάνω καλά». Για έξι μήνες με τον Γιώτη Κιουρτσόγλου επεξεργάστηκαν το υλικό, ο καθένας στο δικό του home studio, ανταλλάσσοντας την εργασία με μέιλ. Υστερα, η αγοροπαρέα των μουσικών δούλεψε από κοινού 200 ώρες στο στούντιο.

Αναπόφευκτη η ερώτηση των ημερών: Μπορεί ένας τραγουδοποιός να παράγει στην κρίση; «Δεν είναι εύκολο να δημιουργείς σε μια τσιγκούνα εποχή. Οι καλλιτέχνες βάζουμε νερό στο κρασί μας, γνωρίζοντας ότι θα αμειφθούμε λιγότερο. Οποιος το δέχεται έχει καλώς, αλλιώς ο χώρος τον πετάει έξω. Ολα περιορίζονται, και οι εμφανίσεις. Ωστόσο, όταν φτάσεις στη σκηνή, λες: «Δεν πειράζει όλα αυτά τα χρόνια πήγαμε καλά. Ας κάνουμε τώρα κάτι και για την τέχνη μας».

> *«Δεν είναι εύκολο να δημιουργείς σε μια τσιγκούνα εποχή. Βάζουμε νερό στο κρασί μας. Όποιος το δέχεται έχει καλώς, αλλιώς ο χώρος τον πετάει έξω»*

Διακρίνει κι άλλες αλλαγές. «Δεν με ενοχλεί ότι γίναμε λίγο αντικαταναλωτικοί. Για καλό είναι. Αλλωστε, με εκφράζει και ως στάση ζωής. Περάσαμε καλά, μαζέψαμε χρήματα, θα ζήσουμε κι έτσι. Δεν θα χαθούμε. Αυτό που με ανησυχεί είναι ότι δεν γνωρίζουμε ώς πού θα τραβήξει».

Στη δισκογραφία, τις αλλαγές τις παρακολουθούσε επί μία δεκαετία. «Με την κατάργηση του βινυλίου και την καθιέρωση του cd, άρχισε η πτώση η οποία τώρα έφτασε στο 90% όσον αφορά τις παραγωγές και τις πωλήσεις». Στη νέα πραγματικότητα έχει προσαρμοστεί. Χρησιμοποιεί το κομπιούτερ και τις ευκολίες του. «Ετσι κατάφερα να μειώσω το κόστος παραγωγής και μπορώ να ανταποκριθώ στις απαιτήσεις των καιρών. Οι εταιρείες δεν πληρώνουν όπως παλιά. Εγιναν, όμως, σπατάλες. Ακούγαμε συναδέλφους να ξοδεύουν 500 - 600 ώρες στο στούντιο. Εφτασε το αγοραστικό κοινό να πληρώνει ακριβά το προϊόν το οποίο θα μπορούσε να είναι οικονομικότερο. Τα στελέχη των εμπορικών εταιρειών δεν είχαν κάτω από Καγιέν... Νομίζω ότι η κρίση θα μας κάνει καλό. Ο δίσκος μου πωλείται έως 14 ευρώ, όταν στο παρελθόν ο αγοραστής έδινε 20 ευρώ και πάνω».

Το νέο cd του Ορφέα Περίδη.

Τραγούδι και κρίση

Η εποχή εμπνέει τους δημιουργούς. «Ομως, δεν ξέρω τι θα προκύψει και πώς θα εκφραστεί. Οι προηγούμενες δεκαετίες ήταν πιο ερωτικές, γι' αυτό είχαμε τραγούδια για τον έρωτα και τις σχέσεις. Η τελευταία διετία δίνει υλικό για κοινωνικοπολιτικές αναφορές. Το τραγούδι δεν έχει πει ακόμη την τελευταία λέξη. Η κρίση, επίσης, δεν τελειώνει. Δεν μας λένε πότε και εάν. Βέβαια κι άλλα πράγματα δεν μας λένε: ότι είναι δύσκολο να κυβερνηθεί το κράτος. Δεν είναι τόσο απλό να κυβερνήσεις σε αυτή τη χώρα που βασιλεύει η Cosa Nostra».

Δωρεάν παραστάσεις 26 & 27 Μαρτίου

ΠΑΜΕ ΘΕΑΤΡΟ

ΠΑΜΕ ΘΕΑΤΡΟ

Γιορτάστε με τη **Cyta** την Παγκόσμια Ημέρα Θεάτρου και παρακολουθήστε **δωρεάν** μία παράσταση της επιλογής σας το Σάββατο 26 ή την Κυριακή 27 Μαρτίου.

Προκρατήστε τις θέσεις σας έγκαιρα.

Λευκωσία

Σατιρικό Θέατρο - 99 440 254
«Μάνα είναι μόνο...Ένας!»

Θέατρο Ένα - 22 439 838
«Τα εσώψυχα μιας παντρεμένης»

Θέατρο Διόνυσος - 22 818 999
«Touch and Go»

Θέατρο Ανεμώνα - 22 573 031
«Δεσποινίς ετών 39»

Paravan Proactions - 99 350 323
«Νέα Τάξη Πραγμάτων»

Λεμεσός

ΕΘΑΛ - 25 877 827
«Ιδιωτικές ζωές»

Θέατρο Versus - 99 395 970
«Misterioso -119»

Λάρνακα

Θέατρο Σκάλα - 24 652 800
«Εξομολογήσεις πολύ προσωπικές»

Θέατρο Αντίδοτο - 24 822 677
«Η κουκουβάγια που φοβόταν το σκοτάδι»

www.cytapametheatro.com

cyta
Νιώσε κοντά, φτάσε μακριά

ekkeshi_

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ

Του **ΕΥΘ. ΦΟΙΒΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗ***

Το παρελθόν είναι ξένη χώρα

Δεν χρειάζεται να εξηγήσει κανείς γιατί η αρχαία γλώσσα μας θεωρείται εθνικός θησαυρός, και μάλιστα αδαπάνητος και αναπαλλοτρίωτος: θα ήταν επίσης σπατάλη χώρου και αναγνωστικού χρόνου να εκθειάσει κανείς τη σημασία της ή το πόσο κεφαλαιώδη κείμενα γράφτηκαν σε αυτή. Αν αρμόζει η μεταφορά, η αρχαία ελληνική είναι μια θαυμαστή χώρα, όμορφη και συναρπαστική.

Ωστόσο είναι ξένη χώρα. Προτού αγανακτήσει ο αναγνώστης ή ξεκινήσει να γράφει κάποια επιστολή διαμαρτυρίας, να εξηγηθώ: δεν λέω ότι ανήκει στους ξένους, αλίμονο, άλλωστε την αποκάλεσα αναπαλλοτρίωτη πιο πάνω. Στο κάτω κάτω, οι γλώσσες στους ομιλητές τους ανήκουν τελικά. Την αποκαλώ ξένη από την άποψη του πόσο οικεία (δε) μας είναι: η Αρχαία μάς είναι απροσπέλαστη γραμματικά, εκτός και αν της αφιερώσουμε πολλή και κοπιώδη μελέτη, ενώ το λεξιλόγιό της κάποτε μας ξεγελάει, κάποτε κάτι μας θυμίζει, αλλά σπάνια μας είναι αναγνωρίσιμο χωρίς λεξικό. Ομως ας τα παραμερίσουμε όλα αυτά, ας αφήσουμε πίσω μας ακόμα κι ότι διαβάζουμε τα Αρχαία στην έντυπη εκδοχή της μικρογράμματης μορφής τους (καινοτομίας των βυζαντινών, αφού μέχρι τότε μόνον κεφαλαία υπήρχαν). Τουλάχιστον, η «τρομερή μας η λαλιά» θα μας ήταν οικεία σαν άκουσμα αν, παρά τις περικοπές στους πόρους για την Παιδεία, απορροφούσαμε ένα κονδύλιο για την κατασκευή μιας χρονομηχανής και μεταφερόμασταν στην Αθήνα του Σοφοκλέους, του Θουκυδίδου ή και του Αριστοτέλους.

Οχι. Δυστυχώς και εδώ, ιδίως εδώ, η Αρχαία θα μας ήταν αγνώριστη. Θα μας φαινόταν όχι μόνον ακατάληπτη στην προφορική της μορφή αλλά κι εντελώς ξενόφωνη. Τους χαρακτηριστικούς φθόγγους χ, γ, θ, δ, φ και β της νέας ελληνικής δεν θα τους βρίσκαμε πουθενά, ο συνωστισμός μακρών φωνηέντων, βραχέων φωνηέντων και διφθόγγων (μερικών γνώριμων σε εμάς μόνον από ξένες γλώσσες) μέσα στα στόματα των ομιλητών θα μας ξένιζε οπωσδήποτε. Η κάπως σουηδόφωνη προσωδία της Αρχαίας με τα όντως μακρά και και τα όντως βραχέα αλλά και τους μουσικούς τόνους να ανεβαίνουν (οξεία) και να ανεβοκατεβαίνουν (περισπωμένη) θα μας έκανε να αναρωτιόμαστε μήπως η χρονομηχανή δεν μας ταξίδεψε μόνο στον χρόνο αλλά και στον χώρο. Και ποιος ξέρει τι άλλο, που χάθηκε ύστερα από 24 αιώνες σιωπής και μόνο γραπτής επιβίωσης της Αρχαίας. Μιας γλωσσικής ποικιλίας η οποία, μέσα από την Κοινή, διαμόρφωσε τη δική μας και, σε μεγάλο βαθμό, τον κόσμο όλο.

AFP

Η Αρχαία μάς είναι απροσπέλαστη γραμματικά, εκτός και αν της αφιερώσουμε πολλή και κοπιώδη μελέτη.

Δεν θα μπορούσε όμως να έχει λειτουργήσει η καθαρεύουσα ως γέφυρα μεταξύ Αρχαίας και Νέας; Η καθαρεύουσα, αλλά και γενικά η προσέγγισή μας στην Αρχαία, ήταν βαθιά ανιστορική. Οπως μας δίδασκε η Μάρω Κακριδή-Φερράρι όταν ήμασταν φοιτητές, δεν γίνεται να αναστήσεις τη μορφολογία και το συντακτικό μιας γλώσσας με τόσο διαφορετική προφορά από τη δική σου. Κοινώς, αν η καθαρεύουσα επικρατούσε, θα ήμασταν τουλάχιστον καταδικάσμένοι να μπερδεύουμε ημάς με υμάς. Παρόμοιες διαπιστώσεις έκαναν και οι λόγιοι που, ενώ ξεκίνησαν να αναβιώσουν τη βιβλική εβραϊκή στην Παλαιστίνη των αρχών του 20ού αιώνα, έγιναν κάποιοι από αυτούς μάρτυρες της δημιουργίας μιας καινούργιας ποικιλίας, της σύγχρονης εβραϊκής. Στη δική μας περίπτωση, η καθαρεύουσα ξεκίνησε ως πανελλήνιο διδακτικό πείραμα γλωσσικής αναβίωσης αλλά κατέληξε τροφοδότης λογαριασμός της σύγχρονης γλώσσας με λεξιλογικό πλούτο - αλλά και με πολλή επιπόλαια ή και επίπλαστη λογιοσύνη: τις ελληνικούρες. Δεν νομίζω πως θα μπορούσε να είχε γίνει κι αλλιώς.

Γενικότερα, δεν πρέπει να μας ξεγελάει η σχετική αναγνωρισιμότητα που δίνει στην Αρχαία ο τρόπος γραφής της: η νέα ελληνική και η αρχαία ελληνική μοιάζουν και μπορούν να γίνουν αντιληπτές ως δύο στάδια μιας αδιάσπαστης συνέχειας μόνο χάρη στη φιλολογική, στη γλωσσική και (τον τελευταίο ενάμισι αιώνα) στη γλωσσολογική ανάλυση.

Και όπως πάντοτε, από την ξένη χώρα που λέγεται παρελθόν παίρνουμε βεβαίως ό, τι χρειαζόμαστε αλλά και μόνον ό, τι είμαστε σε θέση να πάρουμε.

* Ο κ. Ευθ. Φοίβος Παναγιωτίδης είναι επ. καθηγητής Γλωσσολογίας στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Καθηγητές και φοιτητές δώρα φέροντες

Παρουσίαση τεσσάρων νέων εκδόσεων του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών για την Κύπρο στο πλαίσιο της 26ης ετήσιας εκδρομής

Του **ΣΑΒΒΑ ΠΟΛΥΒΙΟΥ**

Για 26η συνεχόμενη χρονιά η Φιλοσοφική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) επισκέφθηκε την περασμένη βδομάδα την Κύπρο, φέρνοντας αυτή τη φορά και «δώρα», τις νέες εκδόσεις του Πανεπιστημίου για την ιστορία, τη γλώσσα, τη μουσική και την αρχαία γραμματεία της Κύπρου. Οι δύο τόμοι «Η ελληνική γλώσσα στην Κύπρο (από την αρχαιότητα ώς σήμερα)» και «Κύπρος: Αγώνες ελευθερίας στην ελληνική ιστορία», ο ψηφιακός δίσκος «Τραγούδια της Κύπρου για τετράφωνη μικτή χορωδία» και η ηλεκτρονική έκδοση των έξι τόμων της «Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας» του Ιδρύματος Λεβέντη παρουσιάστηκαν σε δημοσιογραφική διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε την περασμένη Δευτέρα στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Σε αυτήν παρέστησαν ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών, καθηγητής Θεοδόσης Πελεγρίνης, και τα μέλη της Επιτροπής του Πανεπιστημίου Αθηνών για την Κύπρο, καθηγητής Παναγιώτης Κοντός και καθηγητής Ανδρέας Βοσκός, οι οποίοι βρίσκονται στο νησί στο πλαίσιο της ετήσιας εκδρομής του ΕΚΠΑ στην Κύπρο.

Την παρουσίαση των εκδόσεων προλόγισε, εκ μέρους του Πανεπιστημίου Κύπρου, ο αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πέτρος Παπαπολυβίου, ο οποίος αναφέρθηκε στη σημαντικότητα του εκδοτικού έργου του ΕΚΠΑ που σχετίζεται με την Κύπρο και στη στενή συνεργασία που υπάρχει μεταξύ Πανεπιστημίου Κύπρου και Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών, κ. Πελεγρίνης, στον χαιρετισμό του, μίλησε για την κοινή εθνική ταυτότητα Ελλάδας και Κύπρου αλλά και για το αίσθημα αγανάκτησης για τη συνεχιζόμενη αδικία που επικρατεί στο νησί εξαιτίας της κατοχής, εκφράζοντας παράλληλα την ευαρέσκειά του για την πραγματοποίηση, για άλλη μια χρονιά, της εκπαιδευτικής αποστολής του ΕΚΠΑ στην Κύπρο, που αποτελεί, όπως είπε, μια επίσκεψη-προσκύνημα.

Ο καθηγητής κ. Κοντός, από την πλευρά του, αναφέρθηκε στο πολυσχιδές έργο της Επιτροπής του Πανεπιστημίου Αθηνών για την Κύπρο, το οποίο περιλαμβάνει την εισαγωγή μαθημάτων για την Κύπρο στα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών διαφόρων τμημάτων του ΕΚΠΑ, την οργάνωση επιστημονικών συμποσίων και συνεδρίων, την έκδοση επιστημονικών εργασιών, την ανάληψη σημαντικών πρωτοβουλιών για την προώθηση του εθνικού μας θέματος και την καθιέρωση των ετήσιων εκπαιδευτικών αποστολών του Πανεπιστημίου Αθηνών στην Κύπρο. Ανέδειξε επίσης τον ρόλο του καθηγητή Ανδρέα Βοσκού, Κύπριου στην καταγωγή, στον οποίο, όπως ανέφερε, ανήκει η ιδέα για την πραγματοποίηση των επισκέψεων αυτών στην Κύπρο.

Παίρνοντας τον λόγο, ο κ. Βοσκός μίλησε για τις δυσκολίες που υπήρξαν αρχικά για την πραγματοποίηση των εκδρομών του Πανεπιστημίου Αθηνών στην Κύπρο και εξέφρασε την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι αυτές έχουν καταστεί πλέον θεσμός, συμβάλλοντας στο να γνωρίσουν καλύτερα την Κύπρο νέοι άνθρωποι από την Ελλάδα.

Οι εκδόσεις

Ο τόμος «Η ελληνική γλώσσα στην Κύπρο (από την αρχαιότητα ώς σήμερα)» περιλαμβάνει επιστημονικά άρθρα που προέρχονται από μια ημερίδα που διοργάνωσε το Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, τον Μάιο του 2008, και «αποτελεί μια συλλογή μελετών που επιχειρούν να προσεγγίσουν διαφορετικές όψεις της ελληνικής γλώσσας στην Κύπρο, επισημαίνοντας την αδιάλειπτη παρουσία της και προσφέροντας μια συνολική γλωσσολογική προσέγγιση στα κύρια ζητήματα που απασχολούν τη μελέτη της γλώσσας και της κοινωνίας της Κύπρου», όπως σημειώνεται στην εισαγωγή του τόμου.

Στο «Κύπρος: Αγώνες ελευθερίας στην ελληνική ιστορία» περιλαμβάνονται δώδεκα εργασίες που αναφέρονται στις απαρχές και τη διαχρονική πορεία της ελληνικής παρουσίας στην Κύπρο, τις εξεγέρσεις των Κυπρίων κατά την αρχαιότητα, το απελευθερωτικό ιδεώδες στο Βυζάντιο, τις εξεγερτικές κινήσεις στις περιόδους της Βενετοκρατίας και της Τουρκοκρατίας, την εθελοντική συμμετοχή των Κυπρίων στους πολέμους της Ελλάδας, την εξέγερση του Οκτώβρη του 1931 και τον απελευθερωτικό αγώνα 1955-59.

Στον ψηφιακό δίσκο «Τραγούδια της Κύπρου για τετράφωνη μικτή χορωδία» συγκεντρώνονται 17 γνωστά κυπριακά τραγούδια (κυρίως παραδοσιακά) που αποδίδονται από τη Χορωδία του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Τέλος, έχει εκδοθεί σε ηλεκτρονική μορφή το εξάτομο έργο «Αρχαία Κυπριακή Γραμματεία» του Ιδρύματος Λεβέντη.

Πρώτα σε πωλήσεις

Αυτήν την εβδομάδα — Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

		Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Η Τράπεζα. Πώς η Goldman Sachs κυβερνά τον κόσμο, του Marc Roche, μετ. Αριστέα Κομνηνέλλη (Μεταίχμιο).** Μια τεκμηριωμένη έρευνα για έναν από τους κολοσσούς της παγκοσμιοποίησης.	5
2.	**Το δόγμα του σοκ, της Ναόμι Κλάιν, μετ. Αγγελος Φιλιππάτος (Λιβάνης).** Η παρουσίαση της νεοφιλελεύθερης οικονομικής θεωρίας μ' έναν διαφορετικό τρόπο.	23
3.	**Μεγαλώνοντας μέσα στην ελληνική οικογένεια, του Ματθαίου Γιωσαφάτ (Αρμός).** Πώς μπορούμε να προφυλάξουμε τα παιδιά από το να αναπτύξουν προβληματικές συμπεριφορές;	6
4.	**Ο δρόμος των δακρύων, Φύλλα πορείας ΙΙΙ, του Χόρχε Μπουκάι, μετ. Κων. Επισκοπόπούλου (opera).** Σκέψεις για τον αποχωρισμό και τις απώλειες.	9
5.	**Νίτσε, 99 μαθήματα καθημερινής φιλοσοφίας, του Αλλαν Πέρσυ, μετ. Αγαθή Δημητρούκα (Πατάκης).** Αυτοβοήθεια σήμερα, με τον τρόπο του Νίτσε.	1
6.	**Πατρίς, θρησκεία, οικογένεια - Ιστορία ενός συνθήματος, της Εφης Γαζή (Πόλις).** Οι μορφές και οι εκφράσεις του συντηρητισμού στη διάρκεια του 20ού αιώνα, μέσα από τη συλλογική διαμόρφωση αυτής της φράσης.	2
7.	**Κάθε μέρα λίγο πιο κοντά, του Ιρβιν Γιάλομ (Αγρα).** Οταν θεραπευτής και θεραπευόμενος συμφωνούν να καταγράφουν τις εντυπώσεις τους έπειτα από κάθε συνεδρία.	9
8.	**Επιστροφή από τη Σοβιετική Ενωση, του Αντρέ Ζιντ, μετ. Βάσω Μέντσου (Ολκός).** Ενα ταξίδι, μια πραγματικότητα, μια απογοήτευση. Ο Γάλλος νομπελίστας περιγράφει, το 1936, όσα είδε στο «σοσιαλιστικό ιδεώδες».	1
9.	**Η παρηγοριά της φιλοσοφίας, του Αλέν ντε Μποτόν, μετ. Αντ. Καλοκύρης (Πατάκης).** Εξι από τα σημαντικότερα μυαλά της Ευρώπης τοποθετούνται σε προβλήματα της καθημερινότητας.	4
10.	**Δεν μπορείς να είσαι ουδέτερος πάνω σ' ένα τρένο που κινείται - Αυτοβιογραφία, του Χάουαρντ Ζιν (Αιώρα).** Η ζωή του μεγάλου Αμερικανού διανοητή από τη δική του πένα.	5

Ενα σημαντικό κείμενο με όσα αντίκρισε ο νομπελίστας Αντρέ Ζιντ στη Σοβιετική Ενωση το 1936.

Ενα εγχειρίδιο για την καταπολέμηση των φόβων και του άγχους.

Αυτήν την εβδομάδα — Λογοτεχνία

		Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Ελευθερία, του Τζόναθαν Φράνζεν, μετ. Ρένα Χατχούτ (Ωκεανίδα).** Ενα μυθιστόρημα για τον έρωτα και τον γάμο στη σύγχρονη εποχή. Τις υποχρεώσεις και τις ελευθερίες.	2
2.	**Οπως ήθελα να ζήσω, της Ελένης Πριοβόλου (Καστανιώτης).** Βραβείο Αναγνωστών 2010. Αθήνα, τέλη 19ου αιώνα, σε μια άκρως πολιτική ατμόσφαιρα.	13
3.	**Κεντρική Ευρώπη, του Γουίλιαμ Τ. Βόλμαν, μετ. Αλέξης Καλοφωλιάς (Κέδρος).** Η ιστορία της Ευρώπης μέσα από την ιστορία της χιτλερικής Γερμανίας και της σταλινικής Ρωσίας.	2
4.	**Ο άνθρωπος που έλεγε ιστορίες, του Μάριο Βάργκας Λιόσα, μετ. Τατιάνα Ραπακούλια (Καστανιώτης).** Μια έκθεση φωτογραφίας, η ανάμνηση ενός χαμένου φίλου, δύο διαφορετικές αφηγήσεις των ίδιων μύθων.	4
5.	**Η συμφωνία των ονείρων, του Νίκου Θέμελη (Μεταίχμιο).** Το νέο μυθιστόρημα του δημοφιλούς συγγραφέα είναι μία οικογενειακή σάγκα στα Γιάννενα του 1947.	22
6.	**Στο καλό μυθιστόρημα, της Λοράνς Κοσέ, μετ. Αχιλλέας Κυριακίδης (Πόλις).** Τρεις διαφορετικοί άνθρωποι, μια μυστική επιτροπή, ένα βιβλιοπωλείο που πουλάει μόνο αριστουργήματα.	1
7.	**Τα σακιά, της Ιωάννας Καρυστιάνη (Καστανιώτης).** Τα βάρη των ανθρώπων της διπλανής πόρτας.	18
8.	**Ο γύρος του θανάτου, του Θωμά Κοροβίνη (Αγρα).** Ενα μυθιστόρημα για τη ζωή του Αριστείδη Παγκρατίδη, του Δράκου του Σέιχ Σου.	6
9.	**Το χαστούκι, του Χρήστου Τσιόλκα, μετ. Βασ. Κιμούλης (Ωκεανίδα).** Η ανατομία της σύγχρονης μεσοαστικής οικογένειας.	6
10.	**Οταν αγαπάς είναι για πάντα, της Μαρίας Τζιρίτα (Ψυχογιός).** Η ιστορία της παράλληλης ζωής δύο γυναικών που έμειναν για πάντα φίλες.	1

Ενα σύνθημα με μεγάλη ιστορία στις συλλογικές συνειδήσεις των νεοελλήνων.

Μια μητέρα κι ένας γιος και τα σακιά των βασάνων που κουβαλούν στην πλάτη τους. Δυο κοντινοί, καθημερινοί άνθρωποι.

Η «Κ» προτείνει

Ο Αγώνας του '21 μέσα από τα μάτια και τη γλώσσα του στρατηγού Μακρυγιάννη.

Στρατηγού Μακρυγιάννη Απομνημονεύματα, δύο τόμοι, επιμέλεια: Αλέξης Πολίτης, Γεωργία Παπαγεωργίου (Εστία).
Ενα από τα κείμενα των αγωνιστών του '21 που έχουν συζητηθεί πολύ, επανεκδίδεται, βασισμένο στην παλιά έκδοση του Γιάννη Βλαχογιάννη. Περιλαμβάνεται και μελέτη του Σπύρου Ασδραχά. «Το περιεχόμενο της γραφής του Μακρυγιάννη είναι ο ατέλειωτος και ο τραγικός αγώνας ενός ανθρώπου, που με όλα τα ένστικτα της φυλής του ριζωμένα βαθιά μέσα στα σπλάχνα του, αναζητά την ελευθερία, το δίκιο, την ανθρωπιά...», έγραφε ο Γ. Σεφέρης.

Τα στοιχεία αυτή την εβδομάδα έδωσαν τα βιβλιοπωλεία: **Αναγνώστης** (Πυρσινέλλα 11, Ιωάννινα), **Ελευθερουδάκης** (αλυσίδα), **Εστία** (Σόλωνος 60, Αθήνα), **Ευριπίδης** (Ανδρέα Παπανδρέου 11, Χαλάνδρι), **Ιανός** (Αθήνα, Θεσσαλονίκη), **Μικρός Κοραής** (Παπάγου 7 και Αριστοφάνους, Χαλάνδρι), **Metropolis** (αλυσίδα), **Οιωνός** (Κολοκοτρώνη 11, Λαμία), **Public** (αλυσίδα), **Παπασωτηρίου** (αλυσίδα), **Πάπυρος** (Απλωταριάς 42-44, Χίος), **Πολιτεία** (Ασκληπιού 1-3, Αθήνα), **Πρωτοπορία** (Γεροκωστοπούλου 31-33, Πάτρα), **Τσιοπελάκος** (Ασκληπιού 15, Τρίκαλα).

• Τα συνεργαζόμενα βιβλιοπωλεία δίνουν αριθμό των αντιτύπων που πουλήθηκαν, στη διάρκεια της περασμένης εβδομάδας.

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

Νέες εκδόσεις

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΧΑΡΗΣ ΕΞΕΡΤΖΟΓΛΟΥ
Οι «χαμένες πατρίδες» πέρα από τη νοσταλγία
Μια κοινωνική-πολιτισμική ιστορία των Ρωμιών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (μέσα 19ου-αρχές 20ού αιώνα)
εκδ. Νεφέλη
σελ. 302

Πολύ λίγα Πολύ λίγα γνωρίζουμε για την καθημερινή ζωή των Ρωμιών στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Και αυτά χάρη στη λογοτεχνία. Το βιβλίο εστιάζει την προσοχή του στις κοινωνικές και πολιτισμικές αλλαγές και τη δυτική επιρροή που αναδιαμόρφωσαν τη δυτική κοινωνία, αναδεικνύοντας νέες κοινωνικές ομάδες στην Κωνσταντινούπολη, στη Σμύρνη και τις άλλες μεγάλες πόλεις της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Παρακολουθεί τις αλλαγές στα πρότυπα ζωής, στην κατανάλωση, στις νοοτροπίες τους, στον τρόπο που έβλεπαν τις πόλεις στις οποίες ζούσαν, τη φτώχεια, την επαιτεία, τη δημόσια υγιεινή, αλλά και στον τρόπο με τον οποίο ασκούσαν τη φιλανθρωπία. Ερευνά τον τρόπο με τον οποίο οι ευπορότερες ομάδες απέκτησαν αστική νοοτροπία, πώς εισήγαγαν τη διάκριση δημόσιου και ιδιωτικού χώρου, αλλά και τις εντάσεις που αναδείχθηκαν γύρω από θέματα όπως η γυναικεία εργασία, η δημόσια δράση των γυναικών και οι μεταβολές στις οικογενειακές σχέσεις.

ΤΙΜ ΤΖΟΥΛΙΑΔΗΣ
Οι εγκαταλειμμένοι
Από τη Μεγάλη Υφεση στα Γκούλαγκ
Ελπίδα και προδοσία στη Ρωσία του Στάλιν
μετ. Μαρία Φακίνου
εκδ. Πατάκη
σελ. 576
Εκεί όπου ο καπιταλισμός είχε αποτύχει, ο κομμουνισμός υποσχόταν αξιοπρέπεια για τον εργάτη, φυλετική ισότητα και τίμια εργασία. Αυτό όμως που περίμενε τους χιλιάδες άντρες, γυναίκες και παιδιά που μετανάστευσαν από τις ΗΠΑ μετά την Υφεση στη Ρωσία του Στάλιν, ήταν μια τεράστια προδοσία. Μέσα από επίσημα αρχεία, απομνημονεύματα, ανταποκρίσεις εφημερίδων και συνεντεύξεις, ο Βρετανός συγγραφέας ανασυνθέτει την ιστορία των μεταναστών. Μια ιστορία τιμιότητας, ζωντάνιας και ιδεαλισμού που προβάλλεται έναντι του βάρβαρου μηχανισμού καταστολής.

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

ΓΟΥΙΛΙΑΜ ΒΟΛΜΑΝ
Κεντρική Ευρώπη
μετ. Αλέξης Καλοφωλιάς
εκδ. Κέδρος
σελ. 888

Υφαίνοντας έναν καμβά ζευγαρωτών αφηγήσεων που έχουν σχέση με τη ζωή του Ντμίτρι Σοστακόβιτς, της Αννας Αχμάτοβα, του Γερμανού στρατάρχη φον Πάουλους και άλλων γνωστών αλλά και άσημων πρωταγωνιστών και κομπάρσων της Ιστορίας, ο συγγραφέας συνθέτει ένα καλειδοσκοπικό χρονικό της Ευρώπης του 20ού αιώνα. Το πολυφωνικό μυθιστόρημα του Γουίλιαμ Τ. Βόλμαν εκτυλίσσεται σαν συμφωνία όπου κάθε όργανο της ορχήστρας ανιχνεύει τη μελωδία της ανθρώπινης ψυχής, η οποία πασχίζει να παραμείνει όρθια και να μην συνθλιβεί από τη φρίκη του πολέμου και το αγωνιώδες βάρος της Ιστορίας. Το μυθιστόρημα έλαβε το 2005 το Εθνικό Βραβείο Λογοτεχνίας των ΗΠΑ.

JAMES ELLROY
Το αίμα δεν σταματάει ποτέ
μετ. Ανδρέας Αποστολίδης
εκδ. Αγρα
σελ. 832
Το μυθιστόρημα πραγματεύεται την εποχή των κοινωνικών και πολιτικών αναστατώσεων του 1968-1972 μετά τις δολοφονίες του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ και του Ρόμπερτ Κένεντι, το κίνημα για τα δικαιώματα των Μαύρων, τους Μαύρους Πάνθηρες και άλλες οργανώσεις, τα ακροδεξιά αντικομμουνιστικά τρομοκρατικά σχήματα, τον Χάουαρντ Χιουζ και τη Μαφία, τα Παιδιά των Λουλουδιών, τις συνωμοσίες του Εφ Μπι Αϊ και του Τζ. Ε. Χούβερ, την αντικομμουνιστική υστερία, τα πολιτικά και οικονομικά παιχνίδια με την Κούβα, την Αϊτή και τον Αγιο Δομίνικο, την άνοδο του Νίξον στην εξουσία και τη δρομολόγηση του σκανδάλου Ουότεργκέιτ.

KATE MOSSE
Τα φαντάσματα του χειμώνα
μετ. Χρήστος Καψάλης
εκδ. Α. Α. Λιβάνη
σελ. 270

Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος στέρησε από τον Φρέντι Γουάτσον τον αδελφό του. Στοιχειωμένος από την απώλεια και νιώθοντας την πνευματική του ισορροπία να απειλείται, ο Φρέντι επιμένει να αναζητεί κάποιο τρόπο να κλείσει την πόρτα στο παρελθόν. Τον χειμώνα του 1928, το αυτοκίνητο του Φρέντι βγαίνει από τον δρόμο του και ο οδηγός του βρίσκει καταφύγιο σε ένα απομονωμένο χωριό. Εκεί συναντά την πανέμορφη Φαμπρισά, η οποία επίσης πενθεί τους χαμένους της ανθρώπους. Στην πορεία μιας μακράς νύχτας, ο Φρέντι και η Φαμπρισά συνειδητοποιούν ότι κρατούν το κλειδί ενός τραγικού μυστηρίου.

ΚΑΡΛΟΣ ΦΟΥΕΝΤΕΣ
Η ήσυχη συνείδηση
μετ. Αμαλία Ρούβαλη
εκδ. Τυπωθήτω
σελ. 263
Η κρίση της εφηβείας του Χάιμε Σεμπάγιος θέτει επί τάπητος την αντίφαση ανάμεσα στην έκφραση της χριστιανικής συνείδησης και στην αντανάκλασή της στις ανθρώπινες σχέσεις. Δεν υπάρχουν ούτε ένοχοι ούτε αθώοι. Στη δική μας κοινωνία είμαστε όλοι θύματα και συνένοχοι. Μαζί με τον «Θάνατο του Αρτέμιο Κρους» και την «Καθαρότερη Περιοχή», το έργο συνθέτει την τριλογία του Φουέντες για τη Μεξικανική Επανάσταση. Ανάμεσα στο φως και τη θυσία, στο αμάρτημα και στη σωτηρία της ψυχής, το κλασικό αυτό βιβλίο της μεξικανικής λογοτεχνίας εκθέτει με οξύνοια πτυχές της ηθικής στάσης των Μεξικανών στο πρώτο μισό του 20ού αιώνα και στον απόηχο της Επανάστασης.

ΠΑΙΔΙΚΑ

ΣΟΦΙΑ ΠΑΡΑΣΧΟΥ
Μελίνα και Μιράντα
Δύο Μικρές Κυρίες στην κατασκήνωση
Εικονογράφηση: Βανέσσα Ιωάννου
εκδ. Ελληνοεκδοτική
σελ. 80

Οι εννιάχρονες δίδυμες αδελφούλες, Μελίνα και Μιράντα, πάνε για πρώτη φορά κατασκήνωση. Με την Κατερίνα, τη Λάουρα και τη Ράνια, τα άλλα κορίτσια της σκηνής τους, φτιάχνουν την ομάδα «Μικρές Κυρίες» και περνούν μαζί αξέχαστες στιγμές. Παρτάκια, εκδρομές, οικολογικές δραστηριότητες, παιχνίδια, συζητήσεις, παρεξηγήσεις, συμφιλιώσεις, μυστικά και όνειρα θα τις ενώσουν με παντοτινή αγάπη και φιλία...

Επιμέλεια: **Ζ.Π.Χ.**

Στον μαγευτικό κόσμο του Γούντι Αλεν

Ο βετεράνος σκηνοθέτης μιλάει για την τελευταία του ταινία, τη σχέση του με τις αυταπάτες, για την πρώην και τη νυν γυναίκα του

Της **CAROLE CADWALLADR**

Είναι μια πανέμορφη μέρα στη Νέα Υόρκη: γαλάζιος ουρανός, καθαρή ατμόσφαιρα, δροσερό αεράκι. Μια μέρα για να βγεις έξω για βόλτα, ευτυχισμένος που είσαι ζωντανός. Οχι όμως στον κόσμο του Γούντι Αλεν. Η μέρα τούτη είναι σαν όλες τις άλλες, μια μέρα δηλαδή για να καθίσεις σ' ένα σκοτεινό δωμάτιο και να στοχαστείς τη ματαιότητα της ανθρώπινης ύπαρξης και την απουσία νοήματος. Είναι η γνωστή πατέντα μηδενισμού του Γούντι Αλεν, όπως εκτίθεται στις ταινίες του: ίσες δόσεις απόγνωσης και απεγνωσμένης ευθυμίας. Το γραφείο του, όπου εργάζεται εδώ και πολλά χρόνια, μοιάζει με κάποιο είδος μαύρης τρύπας, που καταπίνει το φως. Στο βάθος υπάρχει ένας χώρος προβολής, με καρέκλες ντραλόν που φαίνονται σαν να είδαν για τελευταία φορά το φως του ήλιου πριν από σαράντα χρόνια. Υπάρχει ένα πικάπ και μια συλλογή με άλμπουμ τζαζ. Και μέσα στο μισόφωτο, νάτος ξαφνικά ο ίδιος ο Γούντι, ο οποίος, παρά τα άσπρα μαλλιά και το ελαφρό καμπούριασμα των ώμων,

Είναι κόλπα που κάνουν και άλλοι. Δημιουργώ προβλήματα στη ζωή μου και φαίνομαι αυτοκαταστροφικός. Ομως τα δημιουργώ γιατί δεν είναι θανάσιμα προβλήματα. Είναι ίσως οδυνηρά, αλλά δεν πρόκειται να μου πάρουν τη ζωή»

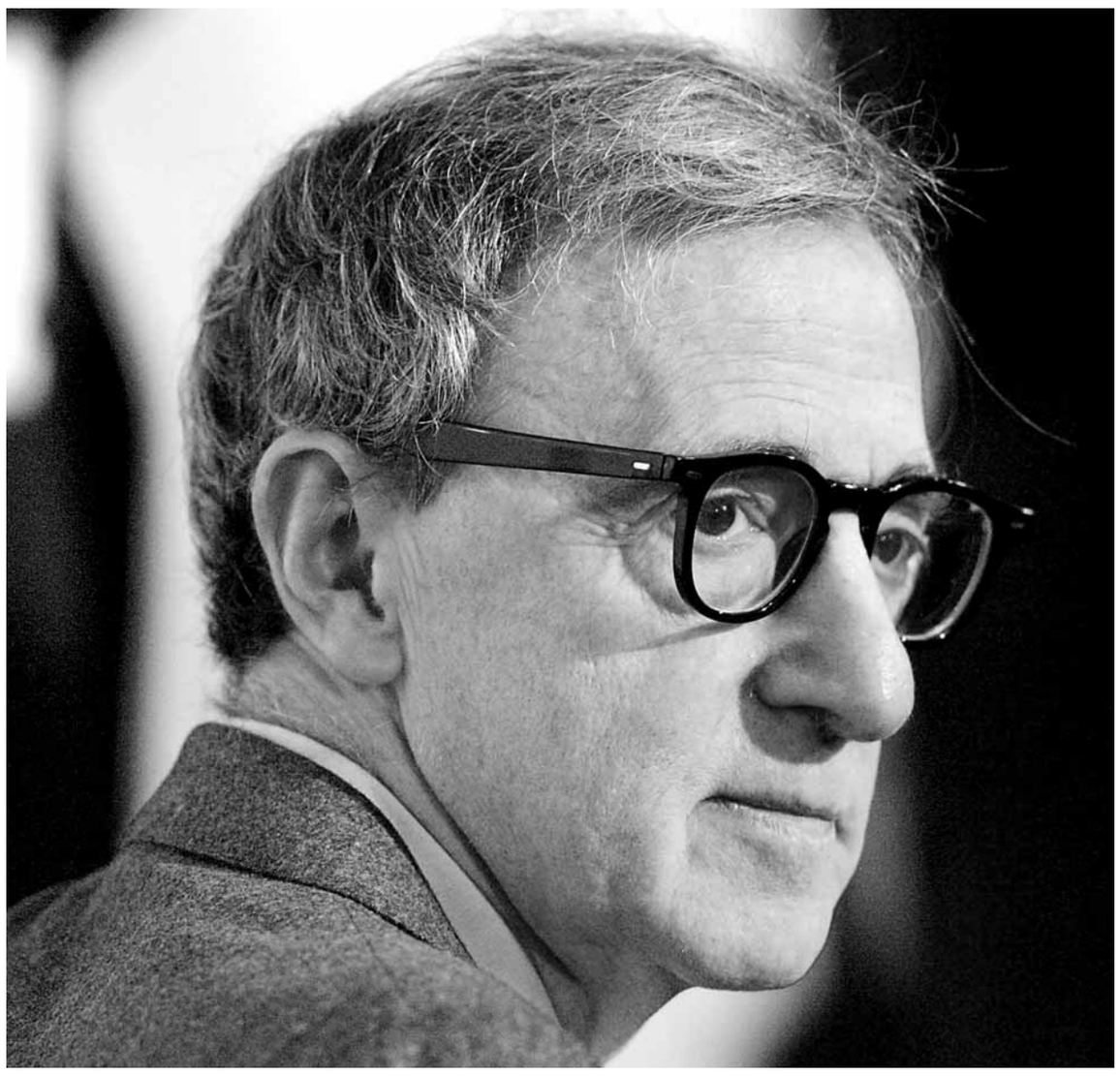

Στα 75 του χρόνια, ο Γούντι Αλεν εξακολουθεί να δουλεύει με τους συνηθισμένους ρυθμούς του – μια ταινία κάθε χρόνο. Αν και έχει επιστρέψει στο αγαπημένο του Μανχάταν, η σειρά των «ευρωπαϊκών» ταινιών του δεν έχει τελειώσει. Μετά το Λονδίνο, τη Βαρκελώνη και το Παρίσι, η επόμενη θα γυριστεί στη Ρώμη.

φαίνεται κι αυτός εκτός χρόνου. Στα 75 του, είναι πάνω-κάτω ο ίδιος, τα γυαλάκια του στη θέση τους, τα φρύδια σαν ερωτηματικό σε κινούμενο σχέδιο.

Αφορμή αυτής της συνέντευξης είναι η προβολή στη Βρετανία της ταινίας του «Θα συναντήσεις έναν ψηλό μελαχρινό άνδρα» (έχει ήδη προβληθεί στην Ελλάδα). Είναι η τέταρτη ταινία που γύρισε στη Βρετανία και πιθανώς η καλύτερη (αν ξεπεράσει κανείς το σοκ της πρώτης σκηνής όπου η μητέρα της Μπρίτζετ Τζόουνς μιλάει με τη Σίρλεϊ Βαλεντάιν). Στο φιλμ, επίσης, ο Αλφι, που τον παίζει ο Αντονι Χόπκινς, εγκαταλείπει τη γυναίκα του, την Ελενα, επειδή «γέρασε και δεν ήμουν έτοιμος να το αποδεχτώ», και τα φτιάχνει με μια εικοσάρα πόρνη.

Η απελπισία

Βρίσκουμε εδώ όλα τα γνωστά θέματα της γουντιαλενικής απελπισίας. Το αίσθημα ότι η ζωή είναι σκληρή, γελοία, αλλά επίσης πολύ σύντομη. Οτι ο θάνατος κυβερνάει τη ζωή. Δεν είναι μια ταινία που θα γύριζε ένας νέος. «Οχι, δεν σκεφτόμουν έτσι όταν ήμουν νέος. Απαιτεί πολλά χρόνια απογοήτευσης, σίγουρα». Οι μόνοι χαρούμενοι ήρωες στο φιλμ είναι εκείνοι που έχουν αυταπάτες. Η Ελενα, που πιάνει φιλίες με μια χαρτορίχτρα και ασχολείται με τον αποκρυφισμό, χαμογελάει όλο χαρά στο τέλος της ταινίας. «Πάντοτε πίστευα, βέβαια, ότι οι αυταπάτες είναι χρήσιμες. Οτι οι άνθρωποι που έχουν θρησκευτική πίστη είναι πάντα πιο ευτυχισμένοι από εκείνους που δεν έχουν. Δεν πρόκειται όμως για κάτι που μπορείς να υιοθετήσεις. Πρέπει να σου έρχεται φυσικά».

Στον κόσμο του Γούντι Αλεν δεν υπάρχει βαθύτερο αίτιο που κάποια πράγματα συμβαίνουν και άλλα όχι. Ο αθεϊσμός του δεν του επιτρέπει αυταπάτες τέτοιου είδους, τι συμβαίνει όμως με το θέμα της ηλικίας, τον ρωτάω. «Αντιστέκεστε κι εσείς όπως ο Αλφι, στη σκέψη ότι έχετε γεράσει;».

«Ναι, αντιστέκομαι. Αισθάνομαι ότι ο μόνος τρόπος για να τα βγάλεις πέρα με τη ζωή είναι μέσω της περίσπασης. Και μπορείς να περισπάσαι με χιλιάδες τρόπους, από το να ανοίξεις την τηλεόραση και να δεις ένα χωρίς νόημα ποδοσφαιρικό ματς, μέχρι το να πας σινεμά ή να ακούσεις μουσική. Είναι κόλπα που κάνω κι εγώ όπως πολλοί άλλοι. Δημιουργείς προβλήματα στη ζωή σου και φαίνεται ότι είσαι αυτοκαταστροφικός. Ομως τα δημιουργείς γιατί δεν είναι θανάσιμα προβλήματα. Είναι ίσως οδυνηρά, αλλά δεν πρόκειται να σου πάρουν τη ζωή».

Το σκάνδαλο

Οπως το πρόβλημα, ας πούμε, ότι ερωτεύτηκε τη Σουν-Γι Πρεβέν, την υιοθετημένη κόρη της τότε συντρόφου του, της Μία Φάροου, και αδελφή των τριών παιδιών του – δύο υιοθετημένων και ενός βιολογικού. Συνέβη αυτό πριν από είκοσι περίπου χρόνια, το μεγαλύτερο σκάνδαλο εκείνου του καιρού, με τη Φάροου να τον κατηγορεί επιπλέον για σεξουαλική κακοποίηση ενός από τα δικά τους παιδιά. Και παρότι έκτοτε ο Αλεν και η Σουν Γι παντρεύτηκαν και υιοθέτησαν δύο κοριτσάκια, ο απόηχος του σκανδάλου δεν έχει σβήσει. Η Σουν-Γι, 35 χρόνια μικρότερη από τον σύζυγό της, δεν έχει καμιά επαφή με την Μία· ο Γούντι δεν έχει επαφή με τα τρία μεγαλύτερα παιδιά του, εξαιτίας μιας δικαστικής απόφασης που την χαρακτηρίζει θλιβερή και άδικη. «Εκείνο που έχω καταλάβει είναι ότι τα δικαστήρια δεν έχουν στόχο να προστατεύσουν τα παιδιά, αλλά τον εαυτό τους».

THE OBSERVER

Τα παιδιά προσθέτουν άλλη διάσταση

Στις ταινίες του, ο Γούντι Αλεν έχει αντλήσει πολλά από τη ζωή του, αλλά πολύ πιο έμμεσα και πλάγια απ' όσο νομίζουμε. Και εκείνα που δεν έχει αντλήσει έχουν, από κάποιες πλευρές, μεγαλύτερο ενδιαφέρον. Στο φιλμ You Will Meet a Tall Dark Stranger, ένα από τα βασικά στοιχεία της πλοκής, με μεγάλο συναισθηματικό βάρος, είναι ένα χαμένο παιδί. Δύο χαμένα παιδιά: ο νεκρός γιος του Αλφι και της Ελενας, και το παιδί που θέλει η Σάλι αλλά δεν μπορεί να αποκτήσει. Εκείνο που μου κάνει εντύπωση, του λέω, είναι ότι στο σύνολο της δουλειάς του δεν υπάρχουν καθόλου παιδιά. Είναι σάμπως να έχουν χαθεί τα παιδιά και αναρωτιέμαι τι σημαίνει αυτό σε σχέση με τη ζωή του... «Δεν υπήρχαν ποτέ παιδιά στις ταινίες μου. Δεν νοιαζόμουν για τα παιδιά. Εννοώ, δεν τα αντιπαθούσα, απλώς δεν τα σκεφτόμουν. Αν η γυναίκα μου, όταν πρωτοπαντρεύτηκα στα νιάτα μου, ήθελε να κάνει 10 παιδιά ή κανένα, εγώ δεν είχα καμιά αντίρρηση. Οταν γύρισα την ταινία "Μανχάταν", έκανα μια λίστα στο τέλος με τα πράγματα για τα οποία αξίζει να ζεις, και πήρα ένα γράμμα από μια κυρία που μου έλεγε "Δεν ανέφερες το παιδί σου" γιατί είχα ένα αγοράκι με τη Μέριλ Στριπ στην ταινία. Είχα αναφέρει τον Μάρλον Μπράντο και τον Λούις Αρμστρονγκ, και σκέφτηκα, τι έγινε λοιπόν; Ανέφερα αυτά που είχαν σημασία. Μόνο όταν απέκτησα παιδιά, δέκα χρόνια αργότερα, συνειδητοποίησα πόσο μεγάλη βλακεία ήταν αυτό, κατάλαβα ότι αν κάποιος είχε παιδί θα το είχε αναφέρει. Τα παιδιά, λοιπόν, αποκτήσανε μεγάλη σημασία για μένα. Γιατί προσθέτουν μια εκπληκτική διάσταση στη ζωή σου. Ακόμα κι έτσι, όμως, έχω επίγνωση ότι η φύση λειτουργεί με τον πιο ωμό τρόπο. Αφοσιώνεσαι στα παιδιά σου, είναι μονόδρομος, ό,τι κι αν συμβεί, κι εκείνα μεγαλώνουν και παίρνουν τον δρόμο τους κι εσύ γίνεσαι μια πολύ ασήμαντη ενόχληση».

Η σχέση του με την Νταϊάν Κίτον υπήρξε καθοριστική στη ζωή, αλλά και στην κινηματογραφική του πορεία.

Η Νταϊάν Κίτον ήταν η σχέση της ζωής μου

Ο Γούντι Αλεν φαίνεται ότι έχει επιτύχει την οικογενειακή αρμονία με τη Σουν-Γι, αλλά δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η σχέση του με την Νταϊάν Κίτον υπήρξε η σχέση της ζωής του. «Δεν μπορούσα να γράψω ρόλους για γυναίκες όταν ξεκίνησα. Και όταν γνώρισα την Νταϊάν και ζήσαμε μαζί μερικά χρόνια, την ερωτεύτηκα τόσο πολύ που άρχισα να γράφω γι' αυτήν. Εγραψα την Annie Hall («Ο νευρικός εραστής») γι' αυτήν και στη συνέχεια έγραφα σχεδόν αποκλειστικά ρόλους για γυναίκες. Εγιναν το κεντρικό ενδιαφέρον μου».

Είναι ακόμα «πολύ καλοί φίλοι», και ενώ λέει ότι δεν τον ενδιαφέρει να γυρίσει ένα σίκουελ της «Annie Hall», θα ήθελε να δουλέψει και πάλι μαζί της.

Εχει γράψει ένα μικρό ρόλο για τον εαυτό του στην ταινία που θα γυρίσει το καλοκαίρι στη Ρώμη «αλλά δεν είναι τίποτα σπουδαίο, απλώς μια διασκεδαστική σκηνή. Δεν μπορώ πλέον να παίξω ρόλους με ερωτικό ενδιαφέρον. Δεν μπορώ να παίξω απέναντι στη Σκάρλετ Γιόχανσον, θα ήταν ανάρμοστο. Τι μπορώ να κάνω λοιπόν; Θα ήθελα πολύ να παίξω κάτι δυνατό με την Νταϊάν Κίτον, αλλά το πρόβλημα είναι... κάνοντας τι; Κανένας δεν θέλει να βλέπει εβδομηντάρηδες να ερωτοτροπούν».

Γιατί όχι; Θα ήταν πολύ ρομαντικό.

«Μπορεί ο κόσμος να το λέει, αλλά δεν ισχύει. Τους αρέσει να βλέπουν τον Λεονάρντο ντι Κάπριο να κυνηγάει τη Σκάρλετ Γιόχανσον. Δεν θέλουν να δουν εμένα να φλερτάρω με την Νταϊάν Κίτον».

Η Σουν-Γι με ηρεμεί

Ο Γούντι Αλεν πιστεύει στον καθοριστικό ρόλο της τύχης στη ζωή, και πρόσφατα αναφέρθηκε στην «καλή τύχη» του που βρήκε τη Σουν-Γι και την ηρεμία της ζωής μαζί της. Μιλώντας στο ντοκιμαντέρ «Wild Man Blues», που γύρισε η Μπάρμπαρα Κοπλ με θέμα την αγάπη του Γούντι Αλεν για την τζαζ, η Σουν-Γι δεν μάσησε τα λόγια της. «Ο κόσμος έκανε σαν να βρισκόταν σε ροκ συναυλία, κι όμως εσύ είσαι ηλικιωμένος», είπε απευθυνόμενη στον σύζυγό της. «Πρέπει να θυμάσαι ότι οι περισσότεροι δεν έρχονται επειδή τους αρέσει η μουσική σου, έρχονται γιατί σε ξέρουν από τις ταινίες». Η Σουν-Γι, σαν την Ελενα στο φιλμ, επιμένει στην ειλικρίνεια. Δεν υπάρχει διαφυγή από την πραγματικότητα όταν είσαι κοντά της. Η διαφορά είναι πως, αντίθετα με τον Αλφι, ο Αλεν φαίνεται να επικροτεί τη στάση της. «Ναι, η αλήθεια είναι ότι ποτέ δεν με παίρνει στα σοβαρά. Με βλέπει σαν ένα γκρινιάρη, υποχονδριακό, ένα είδος ηλίθιου-σοφού. Πιστεύει πως είμαι πολύ καλός σ' αυτό που κάνω και απολύτως άχρηστος σε οτιδήποτε άλλο. Και ίσως δεν έχει άδικο. Η σχέση μας είναι αυτού του είδους. Οταν την παντρεύτηκα πολλοί πίστεψαν, εξαιτίας της μεγάλης διαφοράς ηλικίας, ότι παντρεύτηκα κάποια που θα με είχε σαν είδωλο. Δεν ισχύει καθόλου αυτό. Δεν είχε δει το 90% των ταινιών μου και μέχρι σήμερα δεν έχει δει το 60%. Απλώς δεν την ενδιαφέρουν τόσο πολύ. Και κρίνει αυστηρά τη δουλειά μου. Απεχθάνεται ασύστολα τον τρόπο που παίζω κλαρινέτο. Ποτέ δεν έρχεται σε συναυλία. Τη θεωρεί βασανιστήριο». Η συμπεριφορά της Σουν-Γι μου θυμίζει την ιστορία του Ρωμαίου αυτοκράτορα που λέγανε πως είχε κοντά του ένα σκλάβο στις πομπές θριάμβου για να του ψιθυρίζει στο αυτί «δεν είσαι παρά ένας θνητός». «Εχω πλήρη επίγνωση ότι είμαι θνητός. Υπερβολικά μάλιστα, επειδή η γυναίκα μου είναι τόσο νεότερη». Και τον ανησυχεί αυτό; «Ανησυχώ μόνο γιατί θέλω να ζήσω αρκετά ώστε να της προσφέρω όσα πρέπει. Είναι σχεδόν σίγουρο ότι θα φύγω πρώτος, θα ήθελα όμως να δω τα παιδιά μου να μεγαλώνουν και να ξεκινήσουν καλά τη ζωή τους».

Το ζευγάρι με τα δύο παιδιά τους.

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ / *Του* **ΠΑΝΤΕΛΗ ΜΠΟΥΚΑΛΑ**

Η «άγρια τόλμη» των κλέφτικων τραγουδιών

Το ύμνησε ο Γκαίτε. Το λάτρεψε ο Σολωμός. Το προσκύνησε ο Βαλαωρίτης. Το αγάπησε ο Παλαμάς, κι ο Μαλακάσης βέβαια κι ο Κρυστάλλης. Το εκτίμησε ιδιαίτερα ο Καβάφης, Το εκθείασε ο Σεφέρης, που το μετρούσε σαν «ατόφια ελληνική φωνή». Το σεβάστηκε ο Ελύτης, που έγραψε για τον Γκάτσο: «Αλλ' εμείς τη δημοτική γλώσσα και την παράδοση τις εκμάθαμε. Σιγά σιγά και με πολύν κόπο. Εκείνος τις βρήκε μέσα του, έτοιμες, μαζί με τα τραγούδια των προγόνων του, τις αφομοίωσε μαζί με "το γάλα της μητρός του", που θα έλεγε ο Σολωμός». Ο Γκάτσος, λοιπόν, μαθήτευσε σε αυτό, όπως κι ο Ρίτσος. Κι άλλοι, πολλοί, το υπηρέτησαν και το τίμησαν, με τον τρόπο του ο καθένας. Πλούσιο μέσα στην ποικιλία του το δημοτικό τραγούδι, ευαίσθητο, ελευθερωμένο από προκαταλήψεις και συμπλέγματα, άρα και συναρπαστικά ελευθερωτικό, απέσπασε κάτι βαθύτερο από τον θαυμασμό και πνευματικά γονιμότερο: το σέβας.

Οι έπαινοι που κέρδισε το δημοτικό τραγούδι δεν σχετίζονται αποκλειστικά με το καλλιτεχνικό του ύψος, τη λογοτεχνική του ευφυΐα και διαύγεια, την εκπληκτική οικονομία του. Ανταποκρίνονται σε ορισμένα θεμελιώδη γνωρίσματά του, που σπανιότατα κάμπτονται ή υποχωρούν· στην ευθύτητά του δηλαδή, στη διακαιοσύνη που το διακρίνει, στην τιμιότητα θεώρησης των ανθρωπίνων πραγμάτων που το εξυψώνει, στον τρόπο εντέλει με τον οποίο η βαθιά συγκίνηση μορφοποιείται σε λόγο χωρίς το αίσθημα να πλημμυρίζει πληθωριστικό τις λέξεις. Και στην απλότητά του βέβαια, που το σφραγίζει είτε όταν ζυγίζει και μετράει τον κόσμο είτε όταν αποδίδει τις ποικίλες εκδηλώσεις του, ευφρόσυνες ή πικρές, ειρηνικές ή πολεμικές.

Γράφοντας για το κλέφτικο, ο Κλωντ Φωριέλ, που πρώτος δημοσίευσε συλλογή ελληνικών δημοτικών τραγουδιών, το 1824, στο Παρίσι, σχολιάζει: «Ο, τι περισσότερο ξεχωρίζει αυτά τα βουνίσια τραγούδια από τα υπόλοιπα είναι ένα μοναδικά ρωμαλέο ύφος· είναι μια, πώς να το πω, άγρια τόλμη στη σύλληψη, στη σύνθεση και στις σκέψεις, που η απλότητα και το καθημερινό ύφος της έκφρασης τις κάνει να ξεπετάγονται πιο ζωντανές απ' ό, τι θα πετύχαινε μια γλώσσα εμφατική και πιο στολισμένη. Υπάρχει κάποια αναλογία, κάποια αρμονία ανάμεσα στην ιδιοφυΐα των κλεφτών και σ' εκείνη των ποιητών, που θα μας έκανε να νομίζουμε πως οι τελευταίοι θα μπορούσαν να μάχονται σαν τους πρώτους, κι αυτοί πάλι να τραγουδούν σαν τους άλλους· και δύσκολα θ' αποφάσιζε κανείς αν βρίσκεται περισσότερος ενθουσιασμός, περισσότερο μίσος για τους Τούρκους, περισσότερη αγάπη για την ελευθερία στους στίχους των ραψωδών ή στη ζωή των ηρώων τους. Αισθάνεται κανείς σ' όλες αυτές τις συνθέσεις την επίδραση των τόπων που τις ενέπνευσαν· αισθάνεται πως πρωτοβγήκαν στα βουνά. Αλλά αυτά τα βουνά είναι ελληνικά, και δεν έχουν καθόλου αιώνιους πάγους, και οι κορυφές τους δεν ξεπερνούν το ύψος όπου η γη παύει να νιώθει τη γλυκιά ζέστη του ήλιου, παύει να έχει πρασινάδες και λουλούδια» (βλ. το βιβλίο του Φωριέλ «Ελληνικά δημοτικά τραγούδια», εκδ. επιμέλεια Αλέξης Πολίτης, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1999, τόμ. Α΄).

Υπάρχει αρμονία ανάμεσα στην ιδιοφυΐα των κλεφτών και των ποιητών, ώστε να νομίζουμε πως οι τελευταίοι θα μπορούσαν να μάχονται σαν τους πρώτους, κι αυτοί πάλι να τραγουδούν σαν τους άλλους

Αυτή την «άγρια τόλμη», που φανερώνεται απολαυστική και στην εικονοποιία των δημοτικών, στην τεχνική τους, τη διακρίνουμε και στην «ιδεολογία» τους, στη στάση τους απέναντι σε όσα συμβαίνουν, μια στάση που μπορούμε να τη θεωρήσουμε φυσική και αυθόρμητη, καρπό ενός λαϊκού πολιτισμού που κρατάει τις αξίες του, και όχι προϊόν κάποιας θεωρητικής σύλληψης. Ειδικά στα κλέφτικα, η στάση αυτή αποκαλύπτεται με διάφορες μορφές. Οδηγεί πρώτα πρώτα στην ιστόρηση επεισοδίων όπου τον τόνο τον έδωσε οτιδήποτε άλλο, πάντως όχι ο ηρωισμός, γεγονός που θέτει τα τραγούδια αυτού του περιεχομένου έξω από τον κανόνα «ορθοέπειας» που εκ των υστέρων πλάστηκε. Ο καπετάν Ζαχαριάς Μπαρμπιτσιώτης, λ.χ., για τον οποίο έγραφα εδώ την περασμένη Κυριακή, εμφανίζεται στο ακόλουθο δημοτικό όχι σαν ήρωας αλλά σαν κάποιος που καυχιέται μεθυσμένος από δύναμη για όσα αντεκδικούμενος έπραξε εις βάρος ενός ιερέα με τον οποίο είχε διαφορές: *«Τι 'ν' το κακό που γίνεται τούτο το καλοκαίρι, / τρία χωριά μάς κλαίονται, τρία κεφαλοχώρια, / μας κλαίγεται κι ένας παπάς από τον Αγιο Πέτρο. / Τι τόκαμα του κερατά και κλαίγετ' από μένα; / Μήτε τα βόδια τ' έσφαξα μήτε τα πρόβατά του· / τη μια του κόρη φίλησα, τις δυο του θυγατέρες, / το 'να παιδί του σκότωσα, τ' άλλο το πήρα σκλάβο / και πεντακόσια δυο φλουριά για ξαγορά τού πήρα· / ούλα λουφέ τα μοίρασα, λουφέ στα παλικάρια, / κι ατός μου δεν εκράτησα τίποτα για τ' εμένα».*

Ολα τούτα ηχούν παράδοξα μόνο υπό δύο προϋποθέσεις: πρώτον, ότι παραγνωρίζουμε την ηθική της δημοτικής ποίησης, που δεν της επιτρέπει την αυτολογοκρισία, και δεύτερον ότι θεωρούμε πως τα κλέφτικα αφορούν αποκλειστικά την Επανάσταση και τους ήρωές της, τα ανδραγαθήματα και τον δοξασμένο ή μαρτυρικό θάνατό τους. Αλλά τα κλέφτικα είχαν αναπτυχθεί πολύ νωρίτερα, και με την ιδρυτική τους αμεροληψία κατέγραψαν και απαθανάτισαν και περιστατικά που ίσως ενοχλούν τη σημερινή ακοή, σε άλλα εθισμένη από νωρίς. Οσο βαθιά, ας πούμε, κι αν ήταν η χριστιανική πίστη, κι όποιος κι αν υπήρξε ο σεβασμός για τους ιερωμένους, ο δημοτικός τραγουδιστής δεν έχει κανένα πρόβλημα να παραδώσει στην αιώνια χλεύη (και χωρίς καν να υψώσει τον τόνο, απλώς ιστορώντας) έναν καλόγερο που το 1806 πρόδωσε στους Τούρκους τον Γιάννη (Ζορμπά) Κολοκοτρώνη, αδερφό του Θοδωράκη, ο οποίος μαζί με έξι συγγενείς του είχε ζητήσει καταφύγιο στο μοναστήρι της Αιμυαλούς κοντά στη Δημητσάνα. «Καλόγερος δεν μαρτυρά, δε γίνεται προδότης» βεβαιώνει τον Γιάννη Κολοκοτρώνη ο μοναχός, αμέσως έπειτα όμως: «Και κάνει τον ανήφορο και πάει στη Δημητσάνα. / Ψιλή φωνίτσα έριξε, όση κι αν εδυνάστη: / "Μικροί - μεγάλοι στ' άρματα και γέροι στα ντουφέκια, / τ' έχω δυο ξένους στο λημνό, στ' αμπέλι, στο Βιδόνι"». Με τη δική του απλότητα, θυμάται ο Γέρος του Μοριά στα «Απομνημονεύματά» του: «Ο Γιάννης [...] επήγε εις τους Αιμυαλούς, μοναστήρι, του έδωσε ένας καλόγερος φαγί και έπειτα επήγε, έδωσε είδησιν εις τους Τούρκους, επήγαν, τον επολιόρκησαν εις τον ληνόν και τον εσκότωσαν».

Την αμεροληψία του το δημοτικό τη διατηρεί ακέραιη και στα χρόνια της Επανάστασης, όταν αναφέρεται σε εμφύλιες συγκρούσεις (λ. χ. το τραγούδι για τη μάχη του Θοδωράκη Γρίβα με τον καπετάνιο Δημήτριο Μακρή στην Κατοχή Μεσολογγίου, το 1823) αλλά κι όταν συμμερίζεται τον πόνο του εχθρού, όπως στο τραγούδι για τον πάμπλουτο Κιαμήλμπεη που αιχμαλωτίστηκε στην άλωση της Τριπολιτσάς. «Στην ελληνική δημοτική ποίηση», γράφει ο Δ. Πετρόπουλος, «υπάρχουν τραγούδια εμπνευσμένα από ηρωισμούς ή παθήματα προσώπων, που με τις πράξεις τους έβλαψαν άτομα ή το έθνος γενικότερα. Ο λαϊκός ποιητής, καθώς και ο λαϊκός ακροατής του, δοκιμάζουν συγκινήσεις από πράξεις ανθρώπων ανεξάρτητα από το ηθικό τους περιεχόμενο και από πατριωτικές ιδέες». Ποιο άλλο μεγαλείο να ζητήσουμε;

Ανοιχτή η Ακαδημία για το αγαλματάκι

Τα γούστα της επιτροπής κινηματογράφου θα επηρεάσουν το τι ταινίες θα υποβάλλουν στο μέλλον οι διάφορες χώρες για Οσκαρ

Ανταπόκριση από το ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ
της **ΕΛΕΝΑΣ ΧΑΡΜΠΙΛΑ**

Ενας μήνας έχει περάσει από τη νύχτα που τα φώτα έσβησαν στο Θέατρο KODAK, όπου και φέτος έγιναν για μία ακόμα φορά οι απονομές των Οσκαρ, αλλά ο απόηχος της φετινών επιλογών είναι ακόμα αισθητός σε συζητήσεις των καλλιτεχνικών (και όχι μόνο) κύκλων του Λος Αντζελες. Πολλοί μιλούν για στροφή των ταινιών blockbuster προς μια θεματική «ενηλικίωση» και για πιο ριζοσπαστικές τάσεις στην Ακαδημία Κινηματογράφου. Αν αυτές οι παρατηρήσεις έχουν κάποιο βάρος, τότε ποιο ρόλο έχουν παίξει οι φετινές παραγωγές των μεγάλων στούντιο, το απρόβλεπτο αμερικάνικο κοινό, αλλά ακόμη και ο «Κυνόδοντας» στη διαμόρφωσή τους;

«Πήρε πολλά χρόνια για να μπορέσει μια τέτοιου είδους ταινία σαν τον «Κυνόδοντα» να έρθει στα Οσκαρ, θα πάρει κι άλλα τόσα χρόνια για να μπορέσει να θριαμβεύσει»

Θα ήταν ασφαλές να πει κανείς ότι η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει πλέον ώς και τη θεματολογία των ταινιών που γυρίστηκαν τα τελευταία χρόνια στο Χόλιγουντ. Η κρίση στη βιομηχανία του κινηματογράφου, η οποία επιδεινώθηκε με την παρατεταμένη απεργία των σεναριογράφων το 2007-08, ενέτεινε τον φόβο πιθανού εισπρακτικού θανάτου, ωθώντας έτσι τα κοστουμαρισμένα στελέχη των στούντιο να τοποθετήσουν τα χρήματα αλλά και τα (μειωμένου ρίσκου) στοιχήματά τους σε ταινίες εύπεπτου περιεχομένου. Ολο και πιο συχνά παρατηρείται η τάση να πραγματοποιούνται ταινίες βασισμένες σε βιβλία bestseller ή ακόμα και σε βιντεοπαιχνίδια που έχουν ήδη γίνει εισπρακτικές επιτυχίες ώστε να διασφαλιστεί ένας «ευπρεπής» αριθμός εισιτηρίων.

Εκπληξη

Ομως, παρόλο που έννοιες όπως το δημιουργικό ρίσκο είχαν ίσως αρχίσει να εκλείπουν από τις ταινίες υψηλού προϋπολογισμού την τελευταία δεκαετία, έκπληξη αποτέλεσαν οι φετινές ταινίες των ισχυρών στούντιο που προτάθηκαν για Οσκαρ Καλύτερης Ταινίας: όχι μόνο κατάφεραν να εντυπωσιάσουν τα μέλη της Ακαδημίας Κινηματογράφου (κατά πολλούς «ένας πολύ ελιτίστικος θεσμός») αλλά, ταυτόχρονα, να αποτελέσουν τεράστιες εισπρακτικές επιτυχίες (κάθε μια απ' αυτές έχει αποφέρει κέρδος άνω των 85 εκατ. δολαρίων). Το ότι ο μέσος Αμερικανός (ξε) -σηκώθηκε από τον καναπέ του για να δει ταινίες με δύσκολα θέματα, όπως ο παλαιστής του οποίου ο αδερφός είναι εθισμένος στο κρακ («Ο Παλαιστής») ή η ανορεκτική μπαλαρίνα την οποία σκοτώνει η τελειομανία της («Μαύρος Κύκνος»), εξηγείται είτε ως η εξαίρεση στον κανόνα, είτε, όπως το είχε θέσει κάποτε ο εκκεντρικός σκηνοθέτης-συγγραφέας John Waters, «η τυραννία του καλού γούστου μερικές φορές βασιλεύει».

AFP

Εκπληξη αποτέλεσαν οι φετινές ταινίες των ισχυρών στούντιο που προτάθηκαν για Οσκαρ Καλύτερης Ταινίας: όχι μόνο κατάφεραν να εντυπωσιάσουν την Ακαδημία Κινηματογράφου αλλά και, ταυτόχρονα, να αποτελέσουν τεράστιες εισπρακτικές επιτυχίες.

Η «τυραννία» συνεχίστηκε και στην κατηγορία Καλύτερης Ξενόγλωσσης Ταινίας. «Το ξενόγλωσσο σινεμά έχει γενικά τη φήμη ότι είναι πιο βαρύ από το αμερικάνικο», λέει ο δημοσιογράφος των L. A Times Steven Zeitchik σε μία φιλική συζήτησή μας για τις φετινές απονομές. «Φέτος, όμως, οι επιλογές για τη συγκεκριμένη κατηγορία κινούνται αποκλειστικά στις αποχρώσεις του μαύρου!». Σωστή παρατήρηση, αν λάβει κανείς υπόψη του ότι οι πέντε φετινές υποψηφιότητες πραγματεύονται, μεταξύ άλλων, θέματα όπως εφήβους με καταστροφικές τάσεις (της νικήτριας Δανίας), την ευθύνη ενός μικροκακοποιού για τον θάνατο παράνομων μεταναστών (Μεξικό), αλλά και το τραγικό μυστικό μιας μητέρας κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου στον Λίβανο (Καναδάς).

Μήνυμα

Η πιο απρόσμενη επιλογή, όμως, ήταν σίγουρα αυτή του «Κυνόδοντα», μια επιλογή για την οποία έστειλαν γραπτές ενστάσεις διάφορα μέλη της Ακαδημίας, όπως πληροφορούν οι L. A Times. «Με την επιλογή της αυτή, η Ακαδημία στέλνει το μήνυμα σε όλες τις υπόλοιπες χώρες ότι "δεν ξέρετε απαραίτητα τι μας αρέσει"», συνεχίζει ο Steven Zeitchik. «Αλλά τελικά όσο καλός και να ήταν ο "Κυνόδοντας" δεν υπήρχε περίπτωση να κερδίσει το αγαλματάκι. Πήρε πολλά χρόνια για να μπορέσει μια τέτοιου είδους ταινία να έρθει στα Οσκαρ, θα πάρει κι άλλα τόσα χρόνια για να μπορέσει να θριαμβεύσει». Το ενδιαφέρον θα είναι να παρατηρήσει κανείς από εδώ και πέρα πώς οι τελευταίες κινήσεις της Ακαδημίας θα επηρεάσουν το τι ταινίες θα υποβάλλουν στο μέλλον οι διάφορες χώρες, προσπαθώντας να μαντέψουν τα γούστα αυτής της ελιτίστικης, αλλά ανατρεπτικής (μερικές φορές) επιτροπής.

«Ηταν καιρός για την Ελλάδα να επανέλθει δυναμικά στο προσκήνιο»

Εγγονός μεταναστών από τα Γιάννενα, γεννημένος στο Μπρούκλιν το 1940, ο Sid Ganis έχει διατελέσει πρόεδρος της Ακαδημίας των Οσκαρ, επικεφαλής της Paramount Studios και της Columbia Pictures, καθώς και παραγωγός σημαντικών ταινιών στην ιστορία του κινηματογράφου, όπως το Forest Gump. Συναντιόμαστε στο γραφείο του στη Sony, όπου μιλάει για τον «έναν ακόμα λόγο» που τον έκανε περήφανο φέτος για τις ελληνικές ρίζες του.

– Εκτός από τους προφανείς λόγους, γιατί ήταν σημαντική η ελληνική παρουσία στη φετινή τελετή απονομής των Βραβείων Οσκαρ;

– Οι Ελληνες, από την αρχαιότητα, ήταν πάντα σημαντικοί δημιουργοί ιστοριών με πλούσιο περιεχόμενο και η Ελλάδα γενέτειρα του πολιτισμού και των τεχνών. Με την φετινή ελληνική συμμετοχή, η Ελλάδα αποδεικνύει ότι ακόμα καταφέρνει να δημιουργήσει τέχνη υψηλού επιπέδου, της οποίας το ιδιαίτερο περιεχόμενο είναι άξιο αναγνώρισης αλλά και βράβευσης σε παγκόσμια κλίμακα. Πρόκειται για την «επιστροφή των Ελλήνων»! (γέλιο)

Ταυτοχρόνως, το γεγονός ότι έπεσε ο παγκόσμιος κινηματογραφικός προβολέας πάνω σε μια ελληνική παραγωγή είναι πολύ καλό για όλους τους Ελληνες δημιουργούς και για το ελληνικό σινεμά σε γενικότερες γραμμές. Ηταν καιρός για την Ελλάδα να επανέλθει στο προσκήνιο της παγκόσμιας καλλιτεχνικής δράσης.

– Σας εντυπωσίασε ότι χρειάστηκε μια ταινία σαν τον Κυνόδοντα για να «σπάσει» η σιωπηλή παρουσία της Ελλάδας στα Οσκαρ;

– Ναι! Ο Κυνόδοντας ήταν μια... αναπάντεχη ταινία, όχι μόνο επειδή είναι ελληνική, αλλά και λόγω της θεματολογίας της. Φαντάζομαι ότι η Ακαδημία, όπως και εγώ άλλωστε, εκτίμησε το πόσο δύσκολο έργο είναι το να πάρεις μια κατάσταση τόσο εξωπραγματική (έως και άρρωστη) και να κάνεις το κοινό σου να νοιαστεί πραγματικά ώστε να συμπάσχει με τη συγκεκριμένη οικογένεια. Προσωπικά, κατάφερα να δεχθώ αλλά και να ενδιαφερθώ για τις δυσλειτουργικές σχέσεις μεταξύ όλων αυτών των χαρακτήρων χωρίς να διατηρήσω κάποια «απόσταση ασφαλείας». Και αυτό από μόνο του ήταν κατόρθωμα!

Ελληνικότητα

– Θα συμφωνούσατε ότι οι προηγούμενες συμμετοχές της Ελλάδας στα Οσκαρ, όπως για παράδειγμα η Ηλέκτρα (1964) και η Ιφιγένεια (1977,) είχαν ως κοινό παρονομαστή αλλά και ως κοινή αναγνωρίσιμη ιδιαιτερότητα την ελληνικότητά τους, ενώ η φετινή συμμετοχή «σπάει» το συγκεκριμένο καλούπι;

– Ναι όντως... Η Ηλέκτρα, η Ιφιγένεια αλλά και Το Χώμα Βάφτηκε Κόκκινο βασίζονται στο ελληνικό πνεύμα και στην ελληνική ιστορία και κληρονομιά, ενώ ο Κυνόδοντας θα μπορούσε να εκτυλίσσεται σε οποιαδήποτε χώρα, απλώς τυχαίνει να είναι στην Ελλάδα. Τυχαίνει να είναι ελληνική η οικογένεια και τυχαίνει οι κωδικοί τους να εκφράζονται στα ελληνικά. Το ότι η ελληνικότητα της ταινίας δεν είναι μέρος της εξίσωσης που την κάνει «αιχμηρή», άρα και μάχιμη, είναι κάτι το μάλλον θετικό. Σε γενικές γραμμές, οι φετινές συμμετοχές στην κατηγορία της Καλύτερης Ξένης Ταινίας μας ενθάρρυναν και μας εντυπωσίασαν ιδιαίτερα με την αυθεντικότητα και την τόλμη τους. Μας απέδειξαν επίσης ότι παρ' όλο που ζούμε σε μια εποχή που ο καθένας μπορεί να πάρει μια κάμερα στα χέρια του και να γυρίσει μια ταινία, το καλλιτεχνικό επίπεδο των ταινιών που είδαμε φέτος από όλες τις γωνιές της γης κινείται σε πολύ υψηλά επίπεδα.

– Κατά την τετραετή σας θητεία ως προέδρου της Ακαδημίας ήσασταν βασικός διοργανωτής της τελετής Απονομής των βραβείων Οσκαρ. Φέτος ως παρατηρητής τι ξεχωρίσατε ως ιδιαίτερη καινοτομία στον τρόπο παρουσίασης της τελετής;

– Κάτι το οποίο δεν είχε ξαναγίνει στο παρελθόν και νομίζω ήταν μία πολύ καλή ιδέα, η οποία υλοποιήθηκε με επιτυχία, ήταν ο τρόπος που συγκινητικές στιγμές από την ιστορία του Χόλιγουντ αλλά και του Κινηματογράφου γενικότερα «ζωντάνεψαν» επί σκηνής με τη χρήση projection σε 3D.

Στο Livingetc Απριλίου

Ω γλυκιά μου άνοιξη!

Σπίτι και καλή ζωή!
www.livingetc.com.cy

Τα πυρηνικά εργοστάσια ανά τον κόσμο

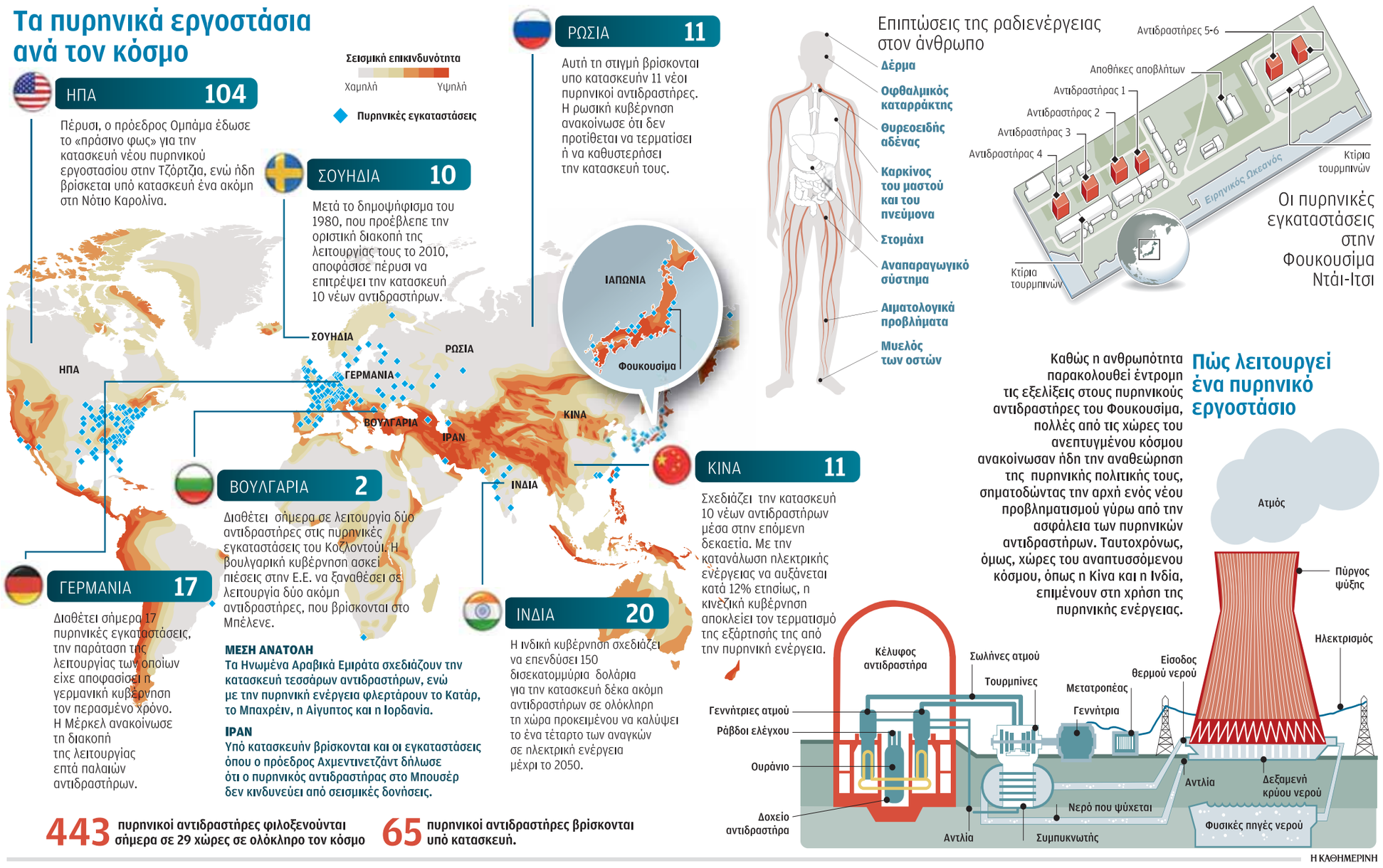

Δεν υποχωρεί από τα σχέδιά της η Τουρκία

Προβληματισμό, πάντως, προκαλεί η εμμονή της τουρκικής κυβέρνησης να προχωρήσει στην κατασκευή πυρηνικών εργοστασίων στη χώρα. Οι πρόσφατες δηλώσεις του Τούρκου υπουργού Ενέργειας Τανέρ Γιλντίζ ότι «ο ισχυρός σεισμός και το τσουνάμι που ακολούθησε δεν πρόκειται να επηρεάσουν τα σχέδια μας για την κατασκευή δύο πυρηνικών εργοστασίων στην Τουρκία», δεν αφήνουν κανένα περιθώριο αμφιβολίας ότι η Τουρκία συμπαρατάσσεται με τις χώρες εκείνες που δεν θεωρούν πως το πυρηνικό ατύχημα στη Φουκουσίμα αποτελεί επαρκή λόγο για να αναθεωρήσουν τα σχέδιά τους. Παρά τις έντονες αντιδράσεις περιβαλλοντολόγων, τόσο στην Ελλάδα και στην Κύπρο, όσο και στην ίδια την Τουρκία, η Αγκυρα εμφανίζεται αποφασισμένη να προχωρήσει στην κατασκευή του πυρηνικού εργοστασίου στην περιοχή του Ακουγιού, κοντά στο λιμάνι της Μερσίνης. Η έναρξη της κατασκευής του εργοστασίου, προϋπολογισμού 20 δισ. δολαρίων, έχει προγραμματιστεί για τις αρχές του 2013. Εν αμφιβόλω, ωστόσο, τίθενται τα σχέδια της τουρκικής κυβέρνησης για την κατασκευή ενός δεύτερου εργοστασίου, στη Μαύρη Θάλασσα, την υλοποίηση των οποίων επρόκειτο να αναλάβουν από κοινού ο ιαπωνικός κολοσσός Toshiba και η TEPCO (Tokyo Electric Company), που διαχειρίζεται το εργοστάσιο στη Φουκουσίμα. Η Αγκυρα είχε ξεκινήσει τους τελευταίους μήνες συνομιλίες με τις ιαπωνικές εταιρείες για την κατασκευή του πυρηνικού εργοστασίου στη Σινώπη.

Το τέλος της πυρηνικής αναγέννησης;

Η καταστροφή στη Φουκουσίμα επαναφέρει στο προσκήνιο τα επιχειρήματα κατά της χρήσης της πυρηνικής ενέργειας

Της **ΘΑΛΕΙΑΣ ΚΑΡΤΑΛΗ**

«Φουκουσίμα: Το τέλος της Πυρηνικής Αναγέννησης;» είναι ο τίτλος άρθρου που εμφανίστηκε στην ιστοσελίδα του περιοδικού TIME (HYPERLINK http://www.TIME. com) την περασμένη Δευτέρα, την ώρα που η Ιαπωνία και ο υπόλοιπος κόσμος είχε μόλις αρχίσει να αντιλαμβάνεται ότι ίσως να βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μια νέα πυρηνική καταστροφή. «Πυρηνική αναγέννηση;» θα αναρωτηθούν πολλοί, κυρίως όσοι βίωσαν το αντιπυρηνικό κίνημα της δεκαετίας του '70 και του '80, μέσα από το οποίο γεννήθηκαν περιβαλλοντικές οργανώσεις, όπως η Greenpeace, και πολιτικά κόμματα, όπως το Κόμμα των Πρασίνων στη Γερμανία.

Κι όμως, με τις μνήμες από την καταστροφή του Τσερνόμπιλ -η 25η επετειος της οποίας πλησιάζει- να σβήνουν σιγά σιγά, και τις ανησυχίες από τις κλιματικές αλλαγές εξαιτίας του φαινομένου του θερμοκηπίου να αυξάνονται σταδιακά, η «λύση» της πυρηνικής ενέργειας είχε τα τελευταία χρόνια πάψει να δαιμονοποιείται, δημιουργώντας την αίσθηση ότι με τη βοήθεια της σύγχρονης τεχνολογίας μπορούσαν να ξεπερασθούν οι φόβοι ενός νέου πυρηνικού ατυχήματος. Ακόμη και κάποιοι μετριοπαθείς περιβαλλοντολόγοι είχαν αρχίσει να ξεπερνούν τη σφοδρή αντίθεσή τους στη χρήση της πυρηνικής ενέργειας, προτάσσοντας την αντιμετώπιση των καταστροφικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, προκαλώντας βέβαια τη μήνιν κάποιων άλλων που εξακολουθούσαν να πιστεύουν ότι οι κίνδυνοι που δημιουργούνται από την περίπτωση πυρηνικού ατυχήματος αλλά και το πρόβλημα των πυρηνικών αποβλήτων εξακολουθούσαν να ξεπερνούν κατά πολύ το πλεονέκτημα της καθαρής ενέργειας.

Ακόμη και η πιο προηγμένη τεχνολογία φαίνεται ότι αδυνατεί να αποτρέψει μια πυρηνική καταστροφή

Ενα είδος εμφυλίου έμοιαζε να έχει ξεσπάσει στους κόλπους του περιβαλλοντικού κινήματος, βασικός πυλώνας του οποίου υπήρξε κατά τις προηγούμενες δεκαετίες το αντιπυρηνικό κίνημα. Το 2005 ο γνωστός περιβαλλοντολόγος συγγραφέας και ιδρυτής της επιθεώρησης «The Whole Earth Catalogue», Στιούαρτ Μπραντ, σε άρθρο του στην επιστημονική επιθεώρηση «Technology Review» το οποίο εκδίδεται από το πανεπιστήμιο MIT , προέβλεπε ότι το περιβαλλοντικό κίνημα σύντομα θα αναθεωρούσε την άποψή του για την πυρηνική ενέργεια, σημειώνοντας μάλιστα ότι κάποιοι από τους πιο γνωστούς περιβαλλοντολόγους, όπως ο συνιδρυτής της Greenpeace Πάτρικ Μουρ, καθώς και ο Χιου Μοντεφιόρε της οργάνωσης Friends of the Earth, είχαν ήδη αρχίσει να τάσσονται υπέρ της χρήσης της.

Πιο πρόσφατα, τον Νοέμβριο του 2010, το βρετανικό κανάλι Channel 4 πρόβαλε ένα ντοκιμαντέρ με τίτλο, «Πού έκανε λάθος το Πράσινο Κίνημα», το οποίο έδινε έμφαση στη χρήση της πυρηνικής ενέργειας ως πράσινη εναλλακτική λύση. Ο δημιουργός του, συγγραφέας και περιβαλλοντολόγος, Μαρκ Λίνας, υπογράμμιζε μεταξύ άλλων, ότι κατά την επίσκεψή του στο Τσερνόμπιλ, είχε διαπιστώσει πως η Φύση στην περιοχή γύρω από το ατύχημα είχε επανέλθει πλήρως, και ότι βάσει έκθεσης του ΟΗΕ που είχε δημοσιευθεί το 2006, οι άνθρωποι που τελικώς μολύνθηκαν από ραδιενέργεια στο χειρότερο πυρηνικό ατύχημα που είχε συμβεί μέχρι σήμερα, ήταν πολύ λιγότεροι από όσους αρχικά υπολογίζονταν.

«Ενα ατύχημα σε κάποιον απο τους γερασμένους πυρηνικούς αντιδραστήρες της Ρωσίας θα αρκούσε βεβαίως για να τα ανατρέψει όλα, και να σφραγίσει για πάντα το ταμπού της χρήσης πυρηνικής ενέργειας. Ολα εξαρτώνται από την τεχνολογική εξέλιξη για την ασφαλή χρήση της πυρηνικής ενέργειας», σημείωνε το 2005 ο Στιούαρτ Μπραντ.

Κι όμως, το επόμενο πυρηνικό ατύχημα σημειώθηκε στην πιο προηγμένη τεχνολογικά χώρα του κόσμου. Το γεγονός ότι προκλήθηκε από μια ασύλληπτη φυσική καταστροφή, έναν σεισμό τεράστιας ισχύος και το καταστροφικό τσουνάμι που ακολούθησε, αποδεικνύει ότι ακόμη και η πιο προηγμένη τεχνολογία αδυνατεί να αποτρέψει μια πυρηνική καταστροφή. Τα επιχειρήματα κατά της χρήσης πυρηνικής ενέργειας επιστρέφουν, δίνοντας νέα πνοή στο εξασθενημένο αντιπυρηνικό κίνημα, το οποίο αναμφίβολα θα φουντώσει και πάλι, φρεναροντας την αισιοδοξία της πυρηνικής βιομηχανίας ότι οι αντιδράσεις των περιβαλλοντικών οργανώσεων ανήκαν στο παρελθόν.

Η Φουκουσίμα θα αποτελέσει αναμφίβολα το νέο ορόσημο στην ιστορία του αντιπυρηνικού κινήματος.

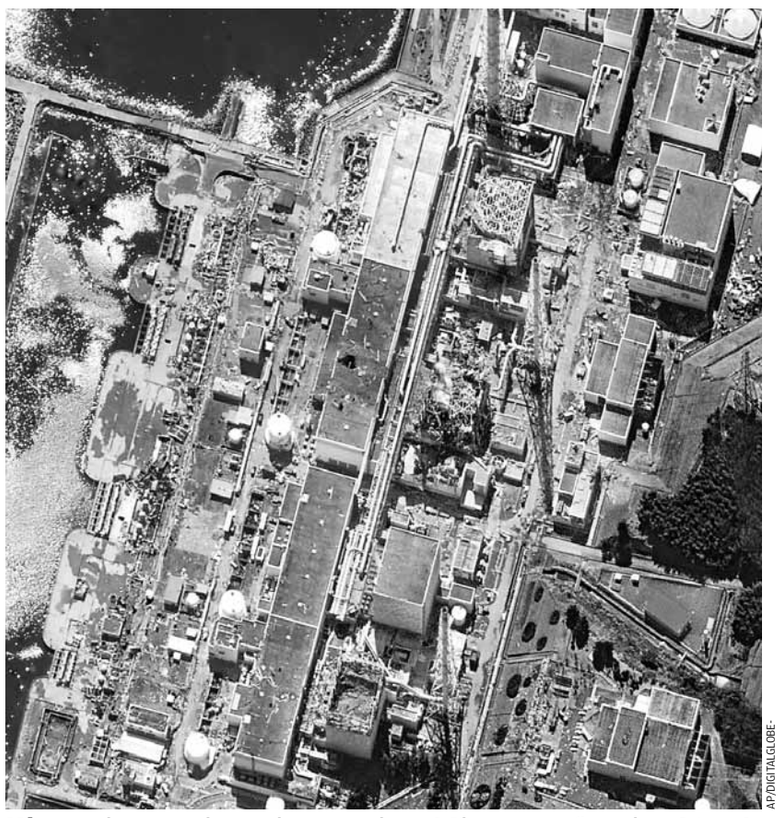

Μέσα σε τέσσερις ημέρες από τον σεισμό των 9 Ρίχτερ, οι αντιδραστήρες 3,1 και 2 του συγκροτήματος Φουκουσίμα Ντάι-Ιτσι (Φουκουσίμα 1) είχαν εκραγεί, διαλύοντας τα κτίρια που τους φιλοξενούν και προξενώντας ζημιές και στα δοχεία των αντιδραστήρων, όπως μαρτυρά η δορυφορική λήψη.

AP/DIGITALGLOBE

Γιατί η Φουκουσίμα δεν είναι Τσερνομπίλ

Είκοσι πέντε χρόνια μετά την πυρηνική καταστροφή του Τσερνομπίλ, οι συγκρίσεις με το δυστύχημα της Φουκουσίμα δίνουν και παίρνουν. Τα δύο γεγονότα δεν έχουν, όμως, καμία σχέση μεταξύ τους, όπως εξηγούν ειδικοί στην εφημερίδα Brisbane Times της Αυστραλίας.

Αν και η κατάσταση στους αντιδραστήρες της Φουκουσίμα παραμένει ρευστή, με σειρά εκρήξεων όλη την εβδομάδα, οι ειδικοί εκτιμούν ότι οι επιπτώσεις του ατυχήματος της Ιαπωνίας θα είναι μικρές μπροστά σε εκείνες της έκρηξης στον αντιδραστήρα της σοβιετικής δημοκρατίας της Ουκρανίας το 1986. Η έκρηξη εκείνη είχε προκαλέσει το θάνατο 31 εργαζομένων στο εργοστάσιο και είχε μολύνει περί τα 8,4 εκατομμύρια κατοίκους, με χιλιάδες από αυτούς να υποκύπτουν σε ασθένειες τα πρώτα κιόλας χρόνια μετά το δυστύχημα. Η κλίμακα του δυστυχήματος στο Τσερνομπίλ οφειλόταν στην ξεπερασμένη ψυχροπολεμική πυρηνική τεχνολογία της ΕΣΣΔ, αποκλείοντας έτσι επανάληψη τραγωδίας τέτοιας κλίμακας στην Ιαπωνία, σύμφωνα με τον επιστημονικό συνεργάτη του Πανεπιστημίου του Κουίνσλαντ, τον φυσικό Ντέβιν Σμιθ. «Το πρόβλημα στο Τσερνομπίλ ήταν ότι το νερό στο εσωτερικό του εργοστασίου είχε μετατραπεί σε υδρογόνο σε αέρια μορφή και οξυγόνο, που προκάλεσαν την έκρηξη. Ολος ο πλανήτης -εκτός από τους Σοβιετικούς- γνώριζε ότι το πρόβλημα αυτό έπρεπε να έχει αντιμετωπιστεί στο στάδιο του σχεδιασμού, πολλά χρόνια πριν από την κατασκευή της μονάδας. Παρότι γνωρίζουμε ότι στη Φουκουσίμα σημειώθηκαν πολλές εκρήξεις, αυτές σημειώθηκαν έξω από το γιγάντιο περίβλημα ασφαλείας, κατασκευασμένο από ατσάλι και μπετόν, που προλαμβάνει σε μεγάλο βαθμό τη διαρροή ραδιενέργειας», λέει ο δρ Σμιθ.

Η κλίμακα του δυστυχήματος στην Ουκρανία οφειλόταν στην ξεπερασμένη πυρηνική τεχνολογία της ΕΣΣΔ

Πολλοί ειδικοί πιστεύουν ότι οι επιπτώσεις της ιαπωνικής πυρηνικής κρίσης θα είναι ανάλογες με εκείνες του πυρηνικού ατυχήματος στο Θρι Μάιλ Αϊλαντ της Πενσιλβάνια των ΗΠΑ το 1979. Το ατύχημα του 1979 δεν είχε προκαλέσει θανάτους εργαζομένων, ενώ η δυσλειτουργία αφορούσε αστοχία βαλβίδας νερού, που έμεινε ανοιχτή και προκάλεσε υπερθέρμανση του αντιδραστήρα. «Στην Πενσιλβάνια, το σχάσιμο καύσιμο έλιωσε, αν και το καλύτερα σχεδιασμένο σύστημα προστασίας του αμερικανικού αντιδραστήρα, σε σχέση με το ρωσικό, βοήθησε στη διακοπή της αντίδρασης και την περιορισμένη διαρροή ραδιενέργειας», λέει ο δρ Σμιθ. Οι κάτοικοι της γεωγραφικής ζώνης εμβαδού 155.000 τετραγωνικών χιλιομέτρων γύρω από το Τσερνομπίλ δεν ήταν, όμως, τόσο τυχεροί. Πολλοί της ζώνης αυτής, με έκταση ίση με εκείνη της μισής Ιταλίας, εισέπνευσαν ραδιενεργό ιώδιο και εμφάνισαν ως αποτέλεσμα καρκίνο του θυρεοειδούς. Σύμφωνα με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, η καταστροφή της Φουκουσίμα αναμένεται να κοστίσει τη ζωή σε 4.000 ανθρώπους.

Το δυστύχημα του Τσερνομπίλ υποχρέωσε περισσότερους από 400.000 ανθρώπους να μετοικήσουν, ενώ εκατομμύρια άλλοι συνέχισαν να ζουν σε περιοχές με σημαντική μόλυνση. Αγροτικές εκτάσεις, μεγαλύτερες σε μέγεθος από τη Δανία, μολύνθηκαν με καίσιο-137 και στρόντιο-90, ραδιενεργά στοιχεία με ζωή 30 και 28 ετών αντίστοιχα.

Οι δεκαετίες πόνου για την Ουκρανία ξεκίνησαν με μία απλή και συνηθισμένη δοκιμή των συστημάτων ασφαλείας, με δοκιμαστική διακοπή 20 δευτερολέπτων του συστήματος. Αν και η δοκιμή του ηλεκτρικού συστήματος επείγουσας διακοπής λειτουργίας έμοιαζε να πηγαίνει καλά, επτά δευτερόλεπτα αργότερα, απότομη άνοδος της τάσης προκάλεσε χημική έκρηξη, που απελευθέρωσε 520 επικίνδυνα ραδιονουκλεΐδια στην ατμόσφαιρα. Η ισχύς της έκρηξης συνέβαλε στη ραγδαία και ταχεία εξάπλωση της μόλυνσης σε μεγάλα τμήμα της Δυτικής ΕΣΣΔ.

Η πιο προηγμένη τεχνολογία και η αυστηρή τήρηση κανόνων ασφάλειας στην κατασκευή των ιαπωνικών πυρηνικών εργοστασίων θα γλιτώσουν τη χώρα και τον κόσμο από ανάλογη πυρηνική καταστροφή, σύμφωνα με τον καθηγητή Φυσικής Αντριου Ονίλ του Πανεπιστημίου Γκρίφιθ στο Μπρίσμπεϊν, που αναφέρει ότι τα ιαπωνικά πυρηνικά εργοστάσια είναι από τα ασφαλέστερα στον κόσμο. «Διαθέτουν ιδιαίτερα προηγμένα συστήματα, που διακόπτουν τη λειτουργία του αντιδραστήρα», λέει ο δρ Ονίλ.

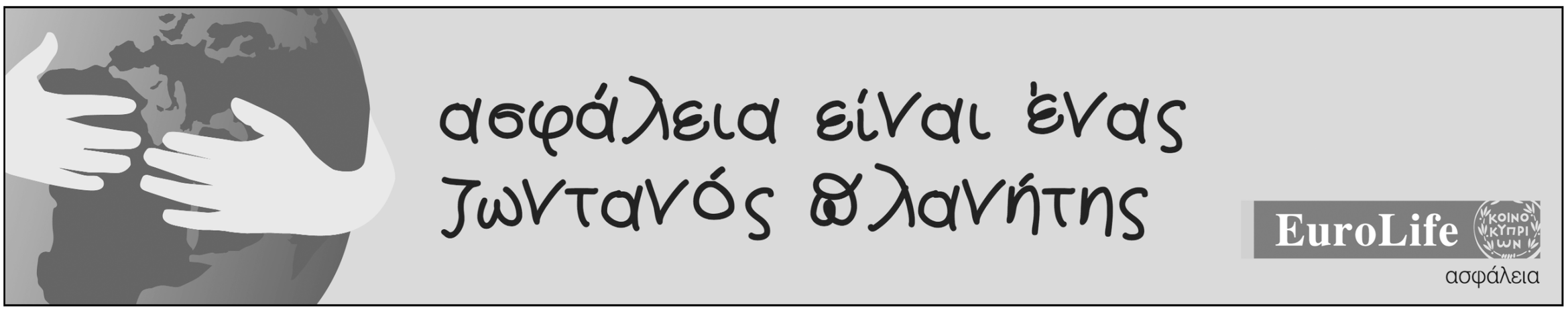

Έντονα χρώματα, ανάλαφρες δαντέλες

Η Άνοιξη φέρνει μαζί της διάθεση για ανανέωση. Ας δούμε λοιπόν τις προτάσεις των σχεδιαστών που θα μας βάλουν στο πνεύμα της εποχής

ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΓΥΝΑΙΚΑ»
Της **ΑΛΙΝΑΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ**

Εκκεντρικές πλατφόρμες

Είναι άνετες, κολακεύουν τη σιλουέτα, ταιριάζουν σε κάθε στυλ: οι πλατφόρμες δικαίως κατατάσσονται κάθε εποχή στις αγαπημένες επιλογές. Γι' αυτή την άνοιξη οι σχεδιαστές άφησαν τη φαντασία τους ελεύθερη και πρότειναν ευφάνταστα και πρωτότυπα σχέδια. Τολμήστε κι εσείς!

Παντατίφ

Είναι κάτι σαν παιχνίδι της μόδας. Τα παντατίφ ή μενταγιόν ή κρεμαστά (ελληνιστί) ταιριάζουν με μονόχρωμα λεπτά υφάσματα και μπορούμε να τα φοράμε όλη μέρα και όλη νύχτα. Μάλιστα, όσο πιο ασυνήθιστο είναι το θέμα τους (πεταλούδα, φτερό) τόσο το καλύτερο.

Λευκές τσάντες

Κλασική αξία για τους καλοκαιρινούς μήνες, κυρίως διότι ταιριάζουν με όλα τα εποχικά πολύχρωμα ρούχα. Ομως στις πασαρέλες τις είδαμε κυρίως με λευκά, κρεμ και off-white σύνολα. Σε τέτοια περίπτωση, προτείνουμε να τις συνδυάσετε με παπούτσια στο χρώμα του δέρματος.

Μπλε βερνίκια

Μην το σκέφτεστε! Φέρτε τη θάλασσα στα νύχια σας! Τα μπλε μανόν ταιριάζουν τέλεια με τις off-white αποχρώσεις, αναδεικνύουν τα μπεζ, αλλά κάνουν και ωραία αντίθεση με τα φλούο χρώματα.

Χρώματα

Ο νέος τρόπος για να ντυθούμε με τα έντονα χρώματα του καλοκαιριού είναι να ακολουθήσουμε τον δρόμο της... μονοχρωμίας! Και ένα φόρεμα με έντονη απόχρωση που αναδεικνύει το χρώμα του δέρματος είναι ιδανική επιλογή.

Natural glow

Το ζωικό βασίλειο εμπνέει φέτος τους σχεδιαστές μόδας. Εμείς ξεχωρίσαμε τον Αλμπέρ Ελμπάζ (Lanvin), ο οποίος προτείνει αυτό το καλοκαίρι πεταλούδες για τον λαιμό, πάνθηρες για τον καρπό και... ένα φίδι για τον αστράγαλό μας.

Πολλές δαντέλες!

Οι σχεδιαστές τις προτιμούν για το καλοκαίρι, τόσο σε πρωινά look όσο και σε βραδινά, και φέτος τις είδαμε να κυριαρχούν σε άσπρο και σε μαύρο. Επίσης είδαμε πολλές δαντέλες συνδυασμένες με υφάσματα εμπριμέ και ριγέ.

Το No1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

Τεύχος Απριλίου

ΜΟΝΟ €3.50
268 σελίδες

+

Πολυτελής τόμος μαγειρικής της σεφ του Γαστρονόμου Μυρσίνης Λαμπράκη, με 40 πρωτότυπα νηστήσιμα πιάτα!

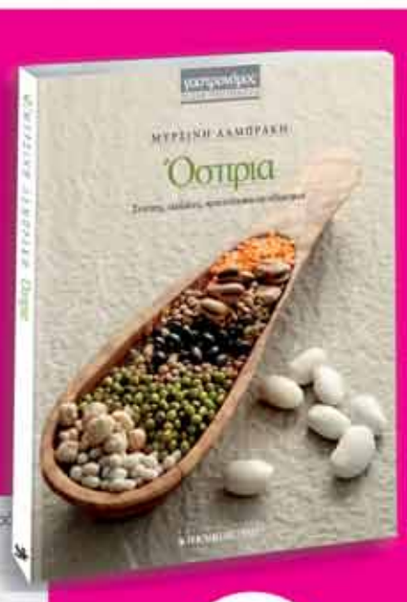

Προαιρετικά με ΜΟΝΟ €8.90

143 σελίδες με 40 πρωτότυπες αδημοσίευτες συνταγές

MUST COLLECTION
Το απόλυτο fashion ένθετο
Άνοιξη - Καλοκαίρι 2011